

Preroki in kralji

Ellen G. White

Informacije

ELLEN G. WHITE: PREROKI IN KRALJI

PREROKI IN KRALJI

kakor jih je

Ellen G. White

opisala v zgodovini Izraelove sužnosti in prenove

Ljubljana 2002

Naslov izvirnika

The Story of Prophets and Kings

As Illustrated in the Captivity and Restoration of Izrael

by **Ellen G. White**

ed. 1917

Prevod: **Petra Turk**

Recenzija: **Nikola Strahinić**

Lektura: **Pavel Repnik**

Založba: **Znamenja časa, Ljubljana, Njegoševa cesta 15**

Odgovoren: **Pavel Repnik**

Tisk: **JA Grafika, Ljubljana, Litostrojska 40**

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

286.3

WHITE, Ellen Gould Harmon

Preroki in kralji, kakor jih je Ellen G. White opisala v zgodovini Izraelove sužnosti in prenove / (prevod Petra Turk). - Ljubljana : Znamenja časa, 2002

Prevod dela: The Story of Prophets and Kings as Illustrated in the Captivity and Restoration of Izrael

ISBN 961-6129-28-7

I. White, Ellen G. glej White, Ellen Gould Harmon

116273152

Kazalo

Informacije	2
Kazalo.....	3
Predgovor.....	6
Uvod.....	8
I. del: Pojemanje moči.....	12
1. Salomon.....	13
2. Tempelj in njegova posvetitev	18
3. Ošabnost zaradi blaginje	26
4. Posledice prekrška	32
5. Salomonovo spokorjenje.....	39
6. Razdelitev kraljestva.....	45
7. Jeroboam.....	51
8. Narodno odpadništvo	55
II. del: Preroki severnega kraljestva	60
9. Elija Tisbljan	61
10. Glas stroge graje	66
11. Karmel	74
12. Od Jezreela do Horeba	80
13. "Kaj delaš tu"	86
14. V Elijevem duhu in moči	92
15. Josafat	99
16. Padec Ahabovega doma	105
17. Poklicanje Elizeja.....	112
18. Ozdravitev vode	118
19. Prerok miru.....	122
20. Naaman	127
21. Konec Elizejeve službe.....	132

22. "Ninive, veliko mesto"	138
23. Asirsko ujetništvo.....	145
24. "Uničuje se moje ljudstvo, ker nima spoznanja"	152
III. del: Pridigar pravičnosti	156
25. Poklicanje Izaija.....	157
26. "Glejte, vaš Bog"	161
27. Ahaz.....	166
28. Ezekija.....	171
29. Poslanci iz Babilona	175
30. Osvoboditev od Asirije	179
31. Upanje za pogane.....	187
IV. del: Ljudstvu grozi kazen	193
32. Manasej in Josija	194
33. Knjiga postave.....	199
34. Jeremija	205
35. Bližanje sodbe	213
36. Zadnji Judov kralj	222
37. Odhod ujetnikov v Babilon	228
38. Luč v temi	234
V. del: V poganskih deželah.....	240
39. Na babilonskem dvoru	241
40. Nebukadnezarjeve sanje	248
41. Razbeljena peč.....	254
42. Prava veličina	260
43. Nevidni varuh.....	265
44. V levnjaku	273
VI. del: Po izgnanstvu	278
45. Vrnitev izgnancev.....	279
46. "Božja preroka ... sta ju podpirala"	286

47. Jozue in Angel	294
48. "Ne z vojsko, ne z močjo"	300
49. V dneh kraljice Estere	303
50. Duhovnik in pismouk Ezra	307
51. Duhovna obnova	313
52. Človek priložnosti	318
53. Obnovitelji obzidja	322
54. Graja zoper oderuštvo	328
55. Spletke poganov	332
56. Poučen v Božji postavi	336
57. Prenova	340
VII. del: Večerna zarja	345
58. Osvoboditeljev prihod	346
59. Izraelova hiša	356
60. Videnja prihodnje slave	366

Predgovor

[\(angleško\)](#)

Knjiga *Preroki in kralji* je s svojim opisom svete zgodovine Izraelove sužnosti in preнове druga iz zbirke petih izjemnih knjig. Napisana je bila kot zadnja knjiga v zbirki in zadnje delo, ki je prišlo izpod navdihnjenega peresa Ellen G. White. V sedemdesetletni službi z živo besedo in peresom v ZDA in tujini je Ellen White vedno poudarjala pomen nevidnega vpliva dobrega in zla v zgodovinskih dogodkih - posredovanja Božje roke in dela velikega sovražnika.

Navdihnjena pisateljica po Božji previdnosti odstira zastor in odkriva filozofijo zgodovine in pomen preteklih dogodkov v okviru večnosti. To resničnost je izrazila tako:

"Moč narodov in posameznikov ni odvisna od priložnosti in sposobnosti, zaradi katerih so videti nepremagljivi. Prav tako ne počiva v njihovi bahaški veličini. Njihova veličina ali sila sta odvisni edino od Božje moči in namena. Njihov odnos do njegovega namena odloča o njihovi usodi.

Zgodovina sveta poroča o človekovih dosežkih, njegovih zmagah v bojih, njegovem uspehu v osvajanju svetovne veličine. Božja zgodovina pa opisuje človeka tako, kakor ga vidijo nebesa." (*Youth's Instructor*, 29.09.1903)

Knjiga *Preroki in kralji* se začne s poročilom o veličastni Salomonovi vladavini v združenem Izraelovem kraljestvu in Jahvejevem templju kot središčem pravega čaščenja. Tu zasledimo nestanovitnost priljubljenih in izvoljenih ljudi, ki so omahovali med zvestobo Bogu in služenjem bogovom okoliških narodov. V tem pomembnem obdobju svetovne zgodovine vidimo nazorne dokaze o osupljivem boju, ki besni med Kristusom in Satanom za človeška srca in njihovo zvestobo.

Knjiga je polna globokih razlag človeškega značaja: obravnava modrega Salomona, čigar modrost ga ni obvarovala pred moralnim padcem; Jeroboama, čigar življenjsko vodilo je bilo služiti sebi, in zle posledice takšnega vladanja; mogočnega in neustrašnega Elija; Elizeja, preroka miru in zdravljenja; strahopetnega in hudobnega Ahaza; zvestega in dobrosrčnega Ezekija; Daniela, ki ga je Bog ljubil; Jeremija, preroka žalosti; Hagaja, Zaharija in Malahija, prerokov obnove. V njihovem ozadju se dviga veličastna slava prihajajočega Kralja, Božjega Jagnjeta, edinorojenega Sina, v komer najdejo izpolnitev vse simbolične daritve.

Očaki in preroki, prva knjiga iz te zbirke, opisuje svetovno zgodovino od stvarjenja do konca Davidovega vladanja; *Hrepenenje vekov*, tretja knjiga, obravnava Kristusovo življenje in delo, vmes pa je postavljena knjiga *Preroki in kralji. Dejanja apostolov*, četrta, oriše zgodovino praksičanske cerkve. *Veliki boj med Kristusom in Satanom*, zadnja iz te zbirke, pa spremlja zgodovino spopada do današnjih dni in še naprej v preroškem videnju do nove zemlje.

Zgodba o prerokih in kraljih je tako priljubljena knjiga, da je doživela že veliko ponatisov, odkar je bila prvič izdana leta 1917. Na začetku tretjega tisočletja pa smo dobili možnost, da jo prvič ponudimo bralcem v slovenščini.

Ta knjiga s svojimi bogatimi nauki o veri v Boga in njegovega Sina, Zveličarja sveta, in zgodovina o njegovi previdnosti v življenju pomembnih ljudi iz obdobja Stare zaveze naj poglobita versko izkušnjo in razsvetlita um vseh, ki bodo brali te navdihnjene strani. To je iskrena želja založnika.

Odbor za zapuščino spisov Ellen G. White

Uvod

([angleško](#))

GOSPODOV VINOGRAD

Bog je nameraval vsem narodom na zemlji podariti najboljše nebeške darove, zato je poklical Abrahama iz njegovega malikovalskega sorodstva in mu ukazal prebivati v Kanaanski deželi. Rekel mu je: "In storil te bom v velik narod in te blagoslovil, in povečam tvoje ime, in v blagoslov bodi!" ([1 Mz 12,2](#)) Abrahamu je bila ponujena velika čast - biti oče ljudstvu, ki bo stoletja varuh in zagovornik Božje resnice v svetu ter bodo po njem vsi narodi na svetu blagoslovljeni s prihodom obljubljenega Mesija.

Ljudje so skoraj izgubili spoznanje o pravem Bogu. Malikovalstvo je pomračilo njihov um. Prizadevali so si "svete, pravične in dobre" ([Rim 7,12](#)) božanske uredbe zamenjati z zakoni, ki ustrezajo namenom njihovega krutega in sebičnega srca. Bog pa jih v svoji milosti ni uničil. Odločil se je dati jim priložnost, da bi ga spoznali/^{15/} po njegovi cerkvi. Za načela, ki jih je razodelo njegovo ljudstvo, je načrtoval, da bodo sredstvo za obnovo Božje moralne podobe v človeku.

Božje zakone je treba povišati in ohraniti njihovo veljavo. Ta velika in plemenita naloga je bila zaupana Izraelovi hiši. Bog jih je ločil od sveta, da bi jim lahko zaupal sveto nalogo. Postavil jih je za čuvaje svojega zakona, po njih pa je želel med ljudmi ohraniti spoznanje o sebi. Tako bi nebeška luč lahko svetila na svetu, ki ga je obdajala tema, in bi se slišal glas, ki vabi vse narode, naj se od malikovalstva obrnejo k služenju živemu Bogu.

Bog je izpeljal svoje izvoljeno ljudstvo "iz Egiptovske dežele z veliko močjo in mogočno roko. Poslal je Mojzesa, svojega hlapca, Arona, ki ga je bil izvolil. Delala sta pred njimi besede njegovih znamenj in čudeže v Hamovi deželi. Zapretel je Rdečemu morju, in posušilo se je, in peljal jih je skozi valove kakor po planjavi." ([2 Mz 32,11](#); [Ps 105,26.27](#); [106,9](#)) Rešil jih je sužnosti, da bi jih pripeljal v dobro deželo - deželo, ki jo je v svoji previdnosti pripravil zanje kot zavetje pred sovražniki. Želel jih je pritegniti k sebi in jih objeti z večnimi rokami. V odgovor na njegovo dobroto in usmiljenje pa naj bi poveljali njegovo ime in ga proslavili na zemlji.^{16/}

"Zakaj Gospodov delež je njegovo ljudstvo, Jakob je njemu odmerjena dediščina. Našel ga je v deželi puščave, v pustinji, v tuljenju divjega kraja; obdal ga je, pazil je nanj, varoval ga je kakor punčico svojega očesa. Kakor orel spodbuja k letanju svoje gnezdnike in leta nad svojimi mladiči, razprostira svoje peruti, jih nanje jemlje in jih

nosi na svojih krilih: tako ga je Gospod sam vodil in ni bilo z njim nobenega tujega boga." ([5 Mz 32, 9-12](#)) Tako je privil Izraelce k sebi, da bi lahko prebivali v senci Najvišjega. Čudežno jih je varoval pred nevarnostmi, ko so potovali po puščavi, na koncu pa so se nastanili v Obljubljeni deželi kot izvoljeno ljudstvo.

Izaija je z ganljivo prevzetostjo uporabil priliko za pripoved o tem, kako je bil Izrael poklican in pripravljen stati v svetu kot Jahvejev predstavnik, bogat v vsakem dobrem delu: "Daj, da zapojem o svojem ljubljencu, pesem svojega ljubega o njegovem vinogradu: Vinograd je imel moj ljubljenec na prerodovitnem griču. Prekopal ga je in mu potrebil kamenje in ga posadil s plemenitimi trtami; in sezidal je stolp sredi njega in tudi tlačilnico je izdolbel v njem. In je čakal, da obrodi grozdje." ([Iz 5,1,2](#))

Bog je želel po izvoljenem ljudstvu blagosloviti vse človeštvo. Prerok je razložil: "Vinograd Gospoda nad vojskami/17/ je namreč Izraelova hiša in Judovi možje so rastlina njegove radosti." ([Iz 5,7](#))

Temu ljudstvu so bili zaupani Božji izreki. Bili so ograjeni s predpisi njegovega zakona, z večnimi načeli resnice, pravičnosti in čistosti. Poslušnost tem načelom je morala biti njihova zaščita, saj bi jih rešila pred samouničenjem zaradi grešnega življenja. Bog pa je sredi dežele postavil svoj sveti tempelj kakor stolp sredi vinograda.

Kristus je bil njihov učitelj. Kakor je bil z njimi v puščavi, tako bi moral še vedno ostati njihov učitelj in vodnik. V shodnem šotoru in templju je bivala njegova slava v svetem oblaku nad prestolom milosti. Zavoljo njih je nenehno razodeval bogastvo svoje ljubezni in potrpežljivosti.

Bog je po Mojzesu razodel svoj namen in pojasnil pogoje za njihovo blaginjo. Rekel je: "Zakaj ti si sveto ljudstvo Gospodu, svojemu Bogu; tebe si je izvolil Gospod, tvoj Bog, da mu boš ljudstvo lastnine izmed vseh ljudstev, kar jih je na površju zemlje." ([5 Mz 7,6](#))

"Danes si se zarekel Gospodu, da bodi tvoj Bog in da hočeš hoditi po njegovih poteh ter izpolnjevati njegove postave in zapovedi in sodbe in poslušati njegov glas. In Gospod se ti je danes zarekel, da mu bodi ljudstvo lastnine, kakor ti je bil obljubil, in da izpolnjuj vse njegove zapovedi, ter da te hoče storiti/18/ višjega mimo vseh narodov, ki jih je ustvaril, v hvali in imenu in v časti, da bi ti bil sveto ljudstvo Gospodu, svojemu Bogu, kakor je govoril." ([5 Mz 26,17-19](#))

Izraelci bi morali zasesti vse področje, ki jim ga je določil Bog. Narodi, ki niso hoteli častiti pravega Boga in mu služiti, so morali biti pregnani. Božji namen pa je bil, da bi jih pritegnil k sebi s tem, da bi jim Izrael razodel njegov značaj. Evangeljsko povabilo

bi moralo biti poslano vsemu svetu. Nauk daritvene službe bi moral pred narodi povišati Kristusa, da bi lahko živeli vsi, ki bi pogledali nanj. Vsi, ki so zapustili malikovanje in začeli častiti pravega Boga kakor Kanaanka Rahaba in Moabka Ruta, bi se morali pridružiti izvoljenemu ljudstvu. Izraelci bi morali z naraščanjem števila širiti meje, dokler ne bi njihovo kraljestvo zajelo vsega sveta.

Ampak starodavni Izrael ni izpolnil Božjega namena. Gospod je objavil: "In vendar sem te bil jaz zasadil plemenito trto od pristne sadike; in kako si se mi spremenila v spačene ročice tuje trte? Izrael je košata trta, ki je poganjala svoje sadove. Sedaj pa, jeruzalemski prebivalci in Judovi možje, sodite vendar med menoj in mojim vinogradom! Kaj bi se še storilo mojemu vinogradu, česar bi ne bil že storil v njem? Zakaj, ko sem/19/ čakal, da obrodi grozdje, je rodil viniko? Sedaj naj vam torej naznanim, kaj bom storil svojemu vinogradu: njegovo ograjo odpravim, da se bo paslo po njem, obzidje mu razvalim, da bodo teptali po njem. Dam ga v opustošenje: ne bo se obrezoval, ne okopaval, a grmovje požene v njem in trnje, vrhutega zapovem oblakom, naj ne izpuščajo dežja nanj. ... In ko je čakal pravoljubja, glej krvoprelitje, pravičnosti, a glej tožno vpitje!" ([Jer 2,21](#); [Oz 10,1](#); [Iz 5,3-7](#))

Gospod je po Mojzesu opozoril ljudstvo na posledice nezvestobe. Če ne bodo hoteli izpolnjevati njegove zaveze, se bodo ločili od Božjega življenja in njegovi blagoslovi ne bodo mogli priti nanje. Občasno so upoštevali ta opozorila, in tedaj so se na judovski narod in po njem na okoliška ljudstva izlivali bogati blagoslovi. Toda v svoji zgodovini so zelo pogosto pozabljali na Boga in izgubljali spred oči svojo vzvišeno prednost, da so njegovi predstavniki. Prikrajšali so ga za službo, ki jo je zahteval od njih, svoje bližnje pa za poučevanje v veri in svet zgled. Želeli so si prilastiti sadove vinograda, v katerem so bili postavljeni za oskrbnike. Celo pogani so jih zaničevali zaradi njihove pohlepčnosti in lakomnosti. Tako so pogani/20/ dobili priložnost, da so si napačno razlagali Božji značaj in zakone njegovega kraljestva.

Bog je z očetovsko ljubeznijo trpel svoje ljudstvo. Vplival je nanje tako, da jim je dajal in odzemał blagoslove. Potrežljivo jim je pokazal njihove grehe in prizanesljivo čakal, da bi jih priznali. Pošiljal je preroke in poslance po to, kar ima pravico dobiti od vinogradnikov; toda namesto da bi z dobrodošlico sprejeli te može, ki so imeli razsodnost in duhovno moč, so z njimi ravnali kakor s sovražniki. Vinogradniki so jih preganjali in pobijali. Bog je poslal naslednje poslance, vendar so bili deležni enakega ravnanja kakor prvi, le da so vinogradniki pokazali še odločnejše sovraštvo.

Odtegnitev božanske naklonjenosti med izgnanstvom je mnoge spodbudila k spokorjenju. Po vrnitvi v Obljubljeno deželo je judovsko ljudstvo kljub temu znova ponovilo napake prejšnjih rodov in prišlo v politični spor z okoliškimi narodi. Preroki, ki jih je Bog pošiljal popraviti prevladujoče zlo, so bili sprejeti z enakim nezaupanjem

in zaničevanjem kakor poslanci v preteklosti. Tako so vinogradniki iz stoletja v stoletje povečevali svojo krivdo.

Dobro trto, ki jo je zasadil božanski Vinogradnik na palestinskih gričih, so Izraelci zaničevali in jo končno vrgli čez obzidje vinograda; zlomili so jo^{21/} in poteptali z nogami ter upali, da so jo za vedno uničili. Vinogradnik je umaknil trto in jo skril pred njihovim pogledom. Znova jo je zasadil, vendar na drugi strani obzidja in tako, da stebila ni bilo možno videti. Veje so se stegovala čez obzidje in lahko so jo cepili, samega stebila pa ljudje niso mogli doseči ali poškodovati.

Posebno vrednost za današnjo Božjo cerkev na zemlji - za varuhe njegovega vinograda - imajo nasveti in opomini, podani po prerokih, ki so razlagali njegove večne načrte za človeštvo. V preroških naukah sta jasno razodeta njegova ljubezen do izgubljenega rodu in načrt za njihovo zveličanje. Zgodovina o poklicanju Izraela, o njihovih uspehih in padcih, o njihovi ponovni pridobitvi božanske naklonjenosti, o njihovi zavrnitvi Gospodarja vinograda in o izvrševanju načrta vekov po pobožnem ostanku, kateremu se bodo izpolnile vse zavezne obljube - to je bila tema Božjih poslancev njegovi cerkvi skozi pretekla stoletja. In tudi danes Božje sporočilo njegovi cerkvi - njim, ki skrbijo za njegov vinograd kot zvesti vinogradniki - ni nič drugačno od sporočila, ki ga je povedal starodavni prerok:

"Tisti dan prepevajte o prekrasnem vinogradu: Jaz, Gospod, ga stražim, vsak trenutek ga bom močil; da ga kdo ne poškoduje, ga bom stražil noč in dan." ([Iz 27,2.3](#))

Izrael naj upa v Boga. Gospodar vinograda tudi danes med ljudmi vseh narodov in ljudstev zbira dragocene sadove, na katere je dolgo čakal. Kmalu bo prišel v svojo last, tisti srečni dan pa se bo dokončno izpolnil njegov večni namen za Izraelovo hišo. "V prihodnjih dneh se ukorenini Jakob; Izrael bo cvetel in poganjal popke; in s sadom napolnijo površje vsega sveta." ([Iz 27,6](#))/^{22/}

I. del: Pojemanje moči

([angleško](#))

"Tako pravi Gospod: Ne hvali se modri s svojo modrostjo, in ne hvali se mogočni s svojo mogočnostjo, tudi ne bogati s svojim bogastvom; ampak s tem naj se hvali, kdor se hvali, da ume in spozna mene, da sem jaz Gospod, ki delam milost, sodbo in pravičnost na zemlji; kajti to mi je po volji, govori Gospod." ([Jer 9,23.24](#))

1. Salomon

([angleško](#))

Pod Davidovo in Salomonovo vladavino je Izrael postal vpliven med narodi in je imel veliko priložnosti, da bi mogočno vplival v prid resnici in pravici. Jahvejevo ime je bilo povišano in češčeno, prav tako je dobro kazalo, da se bo uresničil namen, zaradi katerega so bili Izraelci nastanjeni v Obljubljeni deželi. Ovire so bile odstranjene in iskanci resnice iz poganskih dežel se niso vračali nezadovoljni. Spreobračali so se in Božja cerkev na zemlji se je večala in napredovala.

Salomon je bil pomaziljen in razglašen za kralja v zadnjih letih svojega očeta Davida, ki se je odpovedal prestolu v njegovo korist. V prvih letih življenja je veliko obetal. Božji namen pa je bil, da bi se njegova moč krepila, slava pa večala in bi postajal vse bolj podoben Božjemu značaju. Tako bi lahko njegovo ljudstvo spodbudil k izpolnitvi svoje svete dolžnosti, ki so jo imeli kot oskrbniki božanske resnice./25/

David je vedel, da lahko Božji vzvišeni namen za Izraela izpolnijo samo, če si bodo vladarji in ljudstvo stalno budno prizadevali doseči merilo, ki je bilo postavljeno prednje. Zavedal se je, da njegov sin Salomon, mlad vladar, ne sme biti samo vojščak, državnik in kralj, temveč odločen in dober mož, učitelj pravičnosti in zgled zvestobe, če želi izpolniti nalogo, s katero ga je počastil Bog.

David je z nežno resnostjo spodbujal Salomona, naj se kaže moža in bo plemenit, naj izkazuje milost in usmiljenje svojim podložnikom in naj v vseh svojih odnosih z narodi sveta časti in poveliča Božje ime ter razodeva lepoto svetosti. Mnoge težavne in pomembne izkušnje, ki jih je David preživel v svojem življenju, so ga naučile ceniti plemenite vrline in ga spodbudile, da je v svojem poslovilnem naročilu Salomonu dejal: "Pride vladar ljudem, pravičen, ki vlada v Božjem strahu, in bo kakor jutranja svetloba, ko sonce vzhaja, jutro brez oblakov: od njegovega sijaja po dežju poganja zelenjava iz zemlje." ([2 Sam 23,3.4](#))

O, kakšno priložnost je imel Salomon! Če bi se ravnal po božansko navdihnjem navodilu svojega očeta, bi vladal v pravičnosti, kakor je opisal psalmist:

"Bog, svoje sodbe daj kralju in svojo pravičnost kraljevemu sinu. Sodi naj tvoje ljudstvo pravično in tvoje uboge po pravici. Pride kakor vlaga na pokošen travnik, kakor deževje, ki namaka zemljo./26/ Pravični bo v cvetu ob njegovem času, in miru bo obilost, dokler ne izgine luna. In gospodoval bo od morja do morja in od velereke do mej zemlje. Tarsiški kralji in kralji z otokov mu bodo nosili dari, kralji iz Sabe in Sebe

mu prineso davek. In molili ga bodo vsi kralji, vsi narodi mu bodo služili. Kajti rešil bo siromaka, ki vpije na pomoč, in ubožca, ki mu ni pomočnika. In on bo prosil zanj neprestano, ves dan ga blagoslavljal. Njegovo ime bo vekomaj; dokler bo trajalo sonce, bo poganjalo njegovo ime, in blagoslavljali se bodo v njem in ga blagrovali vsi narodi. Slava Gospodu, Bogu, Izraelovemu Bogu, ki sam dela čuda. In slava bodi njegovemu slavnemu imenu vekomaj, in njegove slave naj se napolni vsa zemlja! Amen in amen!" ([Ps 72,1.2.6-8.10-12.15.17-19](#))

Salomon se je v svoji mladosti odločil za Davidovo izbiro in mnogo let je hodil pošteno. Njegovo življenje je označevala stroga poslušnost Božjim zapovedim. Na začetku svojega vladanja se je s svojimi svetovalci odpravil v Gibeon, kjer je še vedno stal shodni šotor, ki je bil narejen v puščavi. Tam se je pridružil svojim izbranim svetovalcem, "poveljnikom čez tisoč in čez sto, sodnikom in vsem knezom po vsem Izraelu, poglavarjem očetovin", ter daroval Bogu in se popolnoma posvetil Gospodovi službi. ([2 Let 1,2](#)) Salomon je izredno doumel veliko pomembnost dolžnosti, ki so povezane s kraljevsko službo. Vedel je, da morajo nosilci težkih odgovornosti/27/ prositi Vir modrosti za vodstvo, če želijo zadovoljivo izpolniti svoje odgovornosti. Zato je spodbujal svoje svetovalce, da se mu z vsem srcem pridružijo in si zagotovijo Božjo naklonjenost.

Kralj pa si je bolj kakor vse pozemske zaklade želel modrost in razumnost, da bi opravil delo, ki mu ga je naložil Bog. Hrepenel je po rabsodnosti, širokosrčnosti in blagosti duha. Tisto noč se je Salomonu v sanjah prikazal Gospod in rekel: "Prosi, kaj naj ti dam." ([1 Kr 3,5](#)) Mladi in neizkušeni vladar je v svojem odgovoru izrazil svoj občutek nebogljenosti in željo po pomoči. Rekel je: "Ti si izkazal svojemu hlapcu Davidu, mojemu očetu, veliko milost, po tem, da je živel pred tvojim obličjem v resnici, v pravičnosti in poštenosti srca s teboj; in si mu ohranil to veliko milost, da si mu dal sina, da bi sedel na njegovem prestolu, kakor se danes vidi.

In sedaj, Gospod, moj Bog, si storil svojega hlapca za kralja namesto Davida, mojega očeta, jaz pa sem majhen deček, ne vem, kako hoditi ven in kako hoditi noter. In tvoj hlapec je sredi tvojega ljudstva, ki si ga izvolil, ki je veliko ljudstvo in se ne more prešteti, ne popisati zavoljo množine. Daj torej svojemu hlapcu razumno srce, da more soditi tvoje ljudstvo in razpoznavati dobro in zlo; kajti kdo je zmožen soditi temu tvojemu množnemu ljudstvu?

In dobra je bila ta beseda v Gospodovih očeh, da je Salomon prosil take reči." ([1 Kr 3,6-10](#); [2 Let 1,7-10](#))

Bog je rekel Salomonu: "Ker si prosil te reči in nisi prosil sebi dolgega življenja, tudi ne bogastva zase, niti smrti svojih sovražnikov, marveč si prosil zase razumnosti, da znaš/28/ zasliševati pravde: glej, storil sem po tvoji besedi: dal sem ti modro in

razumno srce, da ni bilo tebi enakega pred teboj in tudi za teboj enak ne vstane. Pa tudi česar nisi prosil, sem ti dal, bogastva in slave, da ne bo tebi enakega med kralji vse tvoje žive dni.

In če boš hodil po mojih poteh, izpolnjujoč moje postave in zapovedi, kakor je hodil tvoj oče David, podaljšam tvoje dni." ([1 Kr 3,11-14](#); [2 Let 1,11.12](#))/29/

Bog je obljubil, da bo tudi s Salomonom tako, kakor je bil z Davidom. Če bi kralj hodil v poštenosti pred Gospodom in delal, kar mu je zapovedal Bog, bi njegov prestol ostal trden in njegovo vladanje bi povzdignilo Izraela kot "modro in razumno ljudstvo", da bi bilo luč okoliškim narodom. ([5 Mz 4,6](#))

Salomon je v molitvi k Bogu pred starim oltarjem v Gibeonu uporabil besede, ki kažejo njegovo ponižnost in močno željo, da bi poveljčal Boga. Zavedal se je, da je brez božanske pomoči nebogljjen kakor otrok in ne more izpolniti odgovornosti, ki počivajo na njem. Vedel je, da mu manjka razsodnosti, občutek njegove velike potrebe pa ga je spodbudil, da je prosil Boga za modrost. V njegovem srcu ni bilo sebičnega hlepenja po znanju, ki bi ga dvignilo nad druge. Želel je zvesto opravljati dolžnosti, ki so mu bile naložene, zato je izbral dar, s katerim bo v svoji vladavini poveljčal Boga. Salomon ni bil nikoli tako bogat ali moder ali resnično velik kakor takrat, ko je priznal: "Jaz pa sem majhen deček, ne vem, kako hoditi ven in kako hoditi noter." ([1 Kr 3,7](#))

Kdor danes zaseda odgovoren položaj, se mora naučiti nauka iz Salomonove molitve. Kolikor višji položaj zaseda človek in kolikor večje so odgovornosti, ki jih mora opravljati, toliko daljnosežnejši je vpliv, ki ga širi, in toliko večja je tudi njegova potreba po odvisnosti od Boga. Vedno se mora zavedati, da vabilo na delo pomeni tudi vabilo za previdno življenje pred bližnjimi. Pred Bogom mora stati kot učenec. Položaj sam po sebi ne zagotavlja svetega značaja. Samo s čaščenjem Boga in/30/ s poslušnostjo njegovim zapovedim človek postane resnično velik.

Bog, ki mu služimo, ne gleda, kdo je kdo. On, ki je podaril Salomonu duha modre razsodnosti, je tudi danes voljan isti blagoslov dati svojim otrokom. Njegova beseda pravi: "Če pa ima kdo izmed vas premalo modrosti, naj je prosi Boga, ki vsem daje obilo in nikomur ne oponaša; in dala se mu bo." ([Jak 1,5](#)) Ko si nosilec odgovornosti želi modrosti bolj kakor bogastva, moči ali slave, ne bo razočaran. Takšen se ne bo učil od velikega Učitelja samo, kaj naj naredi, temveč tudi kako naj to opravi, da bo deležen božanskega odobravanja.

Dokler človek, ki ga je Bog obdaril z razsodnostjo in sposobnostjo, ostaja posvečen, ne bo razodeval hlepenja po visokem položaju, niti si ne bo želel vladati ali

nadzorovati. Nujno je, da ljudje nosijo odgovornosti; toda pravi voditelj si ne prizadeva za vrhovno oblast, temveč bo molil za razumno srce, da bi lahko razločil med dobrim in slabim.

Pot ljudi, ki so postavljeni za vodje, ni lahka. Vendar morajo vsako težavo razumeti kot vabilo k molitvi. Nikoli naj ne opustijo posveta z vzvišenim Virom vse modrosti. Ko jih bo vrhovni Učitelj okrepil in razsvetlil, bodo zmožni odločno kljubovati nesvetim vplivom in razločevati pravilno od napačnega in dobro od zla. Zagovarjali bodo to, kar odobrava Bog, in se goreče upirali proti uvajanju napačnih načel v Božje delo.

Bog je dal Salomonu modrost, ki si jo je želel bolj kakor bogastva, časti ali dolgega življenja. Njegova prošnja za razsodnost, širokosrčnost in blagega duha je bila uslišana. "In Bog je dal/31/ Salomonu obilo modrosti in razumnosti in širokosti srca kakor peska, ki je ob morskem bregu. In večja je bila Salomonova modrost kakor modrost vseh sinov na Jutrovem in vsa modrost Egipčanov. Kajti modrejši je bil od vseh ljudi, ... in glas njegovega imena je šel po vseh narodih naokrog." ([1 Kr 4,29-31](#))

"In slišal je ves Izrael ... in bali so se kralja, kajti videli so, da je Božja modrost v njem, da bi delil pravico." ([1 Kr 3,28](#)) Srce ljudstva se je obrnilo k Salomonu, kakor so bili nekoč z Davidom, in v vsem so mu bili poslušni. "In Salomon ... se je okrepil v svojem kraljestvu, in Gospod, njegov Bog, je bil z njim ter ga je zelo poveličal." ([2 Let 1,1](#))

Salomonovo življenje so mnogo let odlikovale vdanost Bogu, poštenost in trdna načela ter stroga poslušnost Božjim zapovedim. Vodil je vse pomembne podvige in modro upravljal zadeve kraljestva. Njegovo bogastvo in modrost, veličastne stavbe in javna dela, ki jih je izvajal v prvih letih svojega vladanja, odločnost, pobožnost, pravičnost in velikodušnost, ki jih je razodeval v besedi in dejanju, so zadobili vdanost njegovih podložnikov ter občudovanje in spoštovanje vladarjev mnogih dežel.

Jahvejevo ime se je v prvih letih Salomonovega vladanja silno poveličevalo. Modrost in pravičnost, ki ju je razodeval kralj, sta vsem narodom pričali o vzvišenih lastnostih Boga, kateremu je služil. V tistem času je bil Izrael luč svetu in je kazal Jahvejevo veličino. Prava slava Salomonove vladavine na začetku pa ni bila v neprekosljivi modrosti, bajeslovnih bogastvih, daljnosežnem vplivu in slavi,^{/32/} temveč v časti, ki jo je izkazal imenu Izraelovega Boga z modro uporabo nebeških darov.

Salomonova slava je med minevanjem let naraščala, sam pa se je trudil počastiti Boga tako, da je povečeval svoje umske in duhovne sposobnosti ter še dalje drugim delil blagoslove, ki jih je prejemal. Nihče ni bolje kakor on razumel, da so moč, modrost in razsodnost sad Jahvejeve naklonjenosti in da je te darove prejel, da bi svetu izročil spoznanje Kralja kraljev.

Salomona je posebno zanimalo naravoslovje, vendar njegovo raziskovanje ni bilo omejeno na katero koli znanstveno panogo. Z marljivim proučevanjem vsega stvarstva, žive in nežive narave, je dosegel jasno predstavo o Stvarniku. V naravnih silah, v rudninskem in živalskem svetu ter v vsakem drevesu, grmu in roži je videl razodetje Božje modrosti. Ko si je prizadeval naučiti vse več, sta njegovo znanje o Bogu in ljubezen do njega neprestano naraščala.

Salomonova božansko navdihnjena modrost se je izražala v hvalnicah in mnogih pregovorih. "In govoril je tri tisoč pregovorov in njegovih pesmi je bilo tisoč in pet. In govoril je o drevju, od cedre, ki je na Libanonu, do izopa, ki raste iz stene; govoril je tudi o živini in o pticah in o laznini in o ribah." ([1 Kr 4,32-33](#))

V Salomonovih pregovorih so poudarjena načela svetega življenja in plemenitega prizadevanja, načela, ki izvirajo iz nebes in vodijo k pobožnosti, načela, ki bi morala uravnati/33/ vse življenjske dejavnosti. Zaradi razglašanja teh načel in priznavanja Boga kot njega, komur pripadata vsa hvala in čast, je bila Salomonova vladavina v prvih letih obdobje tako moralnega napredka kakor tudi materialne blaginje.

Zapisal je: "Blagor človeku, ki dosega modrost, in človeku, ki napreduje v umnosti! Boljša je namreč nje pridobitev od pridobljenega srebra in dobiček pri njej dražji od zlata. Dražja je od biserov, in vse, kar te veseli, se ne more enačiti z njo. Dolgost dni je v njeni desnici, v njeni levici bogastvo in čast. Njene poti so poti miline in vse njene steze mir. Drevo življenja imajo, ki se nje poprimejo, in srečen je, kdor se je drži." ([Prg 3,13-18](#))

"Začetek modrosti je, pridobi modrost, in za vse svoje imetje si pridobi razumnost. Začetek modrosti je Gospodov strah. Gospodov strah je sovražiti hudo; napuh in prevzetnost in hudobno pot in usta, spačenostim vdana, jaz sovražim." ([Prg 4,7](#); [Ps 111,10](#); [Prg 8,13](#))

Le zakaj Salomon v poznejših letih ni upošteval teh čudovitih modrih besed! Le zakaj si je on, ki je dejal: "Ustne modrih trosijo znanje," ([Prg 15,7](#)) in je sam poučeval zemeljske kralje, naj dajo Kralju kraljev hvalo, ki so jo želeli izkazati pozemskemu vladarju, z "usti, spačenostim vdanimi", v "napuhu in prevzetnosti" ([Prg 8,13](#)) prilastil slavo, ki pripada samo Bogu!/34/

2. Tempelj in njegova posvetitev

([angleško](#))

Salomon je modro izpeljal dolgo snovan Davidov načrt, da bi postavil tempelj Gospodu. Jeruzalem je bil sedem let poln marljivih delavcev, ki so ravnali izbrano zemljišče, postavljali ogromne podporne zidove, polagali široke temelje iz "velikih in dragih kamnov, obsekanih kamnov", ([1 Kr 5,17](#)) oblikovali trd les iz libanonskih gozdov in postavljali veličastno svetišče.

Hkrati s pripravo lesa in kamna, čemur je na tisoče ljudi posvetilo svoje moči, je nepretrgoma potekala izdelava opreme za tempelj pod vodstvom Hirma iz Tira, "modrega moža, obdarovanega z razumnostjo", ki je znal "delati iz zlata, srebra, bronu, železa, kamna, lesa, iz zagorelordečega in višnjevoga blaga, iz tenčice in karmezina". ([2 Let 2,13.14](#))

Ko so na gori Moriji tako brezhrupno/^{35/} postavljali stavbo, "so jo skladali iz kamnov, popolnoma obsekanih v kamenarnici, da ni bilo slišati kladiva, ne sekire, ne kakršnega koli železnega orodja v hiši, ko so jo gradili". ([1 Kr 6,7](#)) Obenem so pripravljali čudovite priprave po vzorcih, ki jih je David izročil svojemu sinu, "vse tiste posode, ki so bile v Božji hiši". ([2 Let 4,19](#)) To je zajemalo kadilni oltar, mizo s kruhi obličja, svečnik in svetilke, posode in pripomočke, potrebne za službo duhovnikov v svetem, vse je bilo "popolno zlato". ([2 Let 4,21](#)) Bronasta oprema - oltar za žgalne daritve, veliki umivalnik, ki je stal na dvanajstih volih, manjši umivalnik in mnoge druge posode - "v Jordanski dolini jih je dal kralj liti v ilovnati prsti, med Sukotom in Zeredo". ([2 Let 4,17](#)) Te snovi je bilo priskrbljeno v obilici, da je ne bi primanjkovalo.

Salomon in njegovi pomočniki so postavili za Boga in službo njemu palačo dovršene lepote in neprekosljivega sijaja. Okrašena je bila z dragocenimi kamni, obdana s prostornimi hodniki z veličastnimi stopnicami in obložena z izrezljano cedrovino in zglajenim zlatom. Takšna je s svojimi okrasi in bogato opremo ustrezno ponazarjala živo Božjo cerkev na zemlji. Ta se je skozi veke gradila kot stavba v skladnosti z božanskim vzorcem, iz prvin, kakršne so "zlato, srebro, drago kamenje" in "vogelni stebri, obdelani po zidavi svetišča". ([1 Kor 3,12](#); [Ps 144,12](#)) Temu duhovnemu templju je Kristus "vogelni kamen, ... v katerem je vse poslopje točno sestavljeno in raste v svet tempelj v Gospodu". ([Ef 2,20.21](#))/^{36/}

Končno je bil zgrajen tempelj, ki ga je načrtoval kralj David in postavil njegov sin Salomon. "In vse, kar je prišlo Salomonu v srce, da napravi v Gospodovi hiši, ... je uspešno dovršil." ([2 Let 7,11](#)) Potem pa so opravili slovesen obred in jo uradno posvetili Jahveju in njegovi službi, da bi bila na gori Moriji postavljena palača resnično

prebivališče ne "za človeka, ampak za Gospoda Boga", ([1 Let 29,1](#)) kar je David tako zelo želel.

Prostor, na katerem so postavili tempelj, so dolgo imeli za posvečen kraj. Tukaj je Abraham, oče zvestih, pokazal, da je pripravljen darovati edinega sina v poslušnosti Jahvejevemu ukazu. Tukaj je Bog z Abrahamom obnovil zavezo blagoslova. Ta je vsebovala veličastno mesijansko obljubo človeškemu rodu, da bo rešen z daritvijo Sina Najvišjega. (Glej [1 Mz 22,9.16-18](#)) Tukaj je David daroval žgalne in mirovne daritve, da bi ustavil maščevalni meč angela pokončevalca, in mu je Bog odgovoril z ognjem z neba. (Glej [1 Let 21](#)) Sedaj pa so se še enkrat čistilci Jahveja zbrali tukaj, da bi se srečali s svojim Bogom in obnovili svojo obljubo zvestobe.

Za posvetitev so izbrali najprimernejši čas, in sicer sedmi mesec, ko so se ljudje iz vseh delov kraljestva ponavadi zbrali v Jeruzalemu k obhajanju praznika šotorov. Ta praznik je bil predvsem priložnost za veselje. Žetev se je končala in garanje v novem letu se še ni pričelo, zato so bili ljudje prosti vsake skrbi in so se lahko prepustili vplivom svetih in radostnih trenutkov./37/

Ob napovedanem času so se izraelske množice skupaj z bogato oblečenimi predstavniki iz mnogih tujih dežel zbrale na tempeljskem dvorišču. Prizor je bil izredno veličasten. Salomon je z Izraelovimi starešinami in najvplivnejšimi ljudmi izmed ljudstva prišel iz drugega dela mesta, od koder so prinesli skrinjo zaveze. Iz svetišča na gibeonskih višinah so prenesli "shodni šotor in vse svete posode, ki so bile v šotoru". ([2 Let 5,5](#)) Ti dragi spomini na pretekle izkušnje Izraelcev med njihovim tavanjem po puščavi in na njihovo zmago v Kanaanu so sedaj našli stalni dom v bleščeči stavbi, ki so jo postavili namesto prenosnega šotora.

Med prenašanjem svete skrinje v tempelj, v kateri sta bili dve kamniti plošči, ki je bil Bog nanju s svojim prstom napisal deset zapovedi, je Salomon posnemal zgled svojega očeta Davida. Po vsakem šestem koraku je daroval daritev. S petjem in glasbo in velikim slavljem so duhovniki "ponesli skrinjo Gospodove zaveze na njeno mesto, v govorišče hiše, v najsvetejše". ([2 Let 5,7](#)) Po prihodu iz notranjega svetišča so stopili na prostore, ki so jim bili določeni. Pevci - leviti, oblečeni v bela lanena oblačila s cimbalami in psalmovimi strunami in harfami - so stali ob vzhodnem delu oltarja, skupaj z njimi pa je sto dvajset duhovnikov trobilo na trobente. (Glej [2 Let 5,12](#))

"Zgodi se torej, ko so trobentači in pevci bili kakor eden, da bi se slišal le en glas v proslavo in/38/ zahvalo Gospoda, in ko so povzdignili svoj glas s trobentami, cimbalami in drugimi godali in hvalili Gospoda, ker je dobronljiv, ker vekomaj traja njegova milost: tedaj se je hiša, Gospodova hiša, napolnila z oblakom, da niso mogli duhovniki stati, da bi opravljali službo, spričo oblaka, zakaj Gospodova slava je napolnila Božjo hišo." ([2 Let 5,13. 14](#))

Salomon je razumel, kaj pomeni ta oblak, zato je objavil: "Jahve je rekel, da bo prebival v mrakoti. A jaz sem ti zgradil hišo v prebivališče, stan tebi za sedež na veke!" ([2 Let 6,1.2](#))

"Gospod kraljuje, ljudstva trepetajo; sedeč na kerubih, kraljuje, maje se zemlja. Gospod je velik na Sionu in visok je On nad vsa ljudstva. Slave naj tvoje veliko in strašno ime - On je svet! - Povišujte Gospoda, našega Boga, in pokleknite pred podnožjem njegovih nog: On je svet!" ([Ps 99,1-3. 5](#))

Sredi tempeljskega dvorišča je bil postavljen bronast oder, "pet komolcev dolg in pet komolcev širok in tri komolce visok". ([2 Let 6,13](#)) Na njem je stal Salomon in z dvignjenimi rokami blagoslavljal veliko množico pred seboj. "In ves Izraelov zbor je stal." ([2 Let 6,3](#))

"Hvaljen bodi Gospod, Izraelov Bog," je vzkliknil Salomon, "ki je s svojimi usti obljubil Davidu, mojemu očetu, in s svojo roko je to izpolnil,^{/39/} govoreč: ... Toda izvolil sem Jeruzalem, da bodi v njem moje ime." ([2 Let 6,4-6](#))

Potem je Salomon pokleknil na odru in pred vsem ljudstvom molil posveticveno molitev. Dvignil je roke proti nebu, zbor pa se je z obličjem sklonil proti tlem. Kralj je nato molil: "O Gospod, Izraelov Bog, tebi ni enakega Boga v nebesih ali na zemlji, ki hraniš zavezo in milost svojim hlapcem, ki hodijo pred tvojim obličjem z vsem svojim srcem." ([2 Let 6,14](#))

"Toda ali Bog v resnici prebiva z ljudmi na zemlji? Glej, nebo in nebesa te ne morejo obseči, koliko manj ta hiša, ki sem jo sezidal! Vendar se ozri na molitev svojega hlapca in na njegovo prošnjo, Gospod, moj Bog, da poslušáš vpitje in molitev, ki jo moli tvoj hlapec pred teboj: da bodo tvoje oči odprte proti tej hiši podnevi in ponoči, proti mestu, o katerem si rekel, da postaviš tam svoje ime, da uslišiš molitev, ki jo bo molil tvoj hlapec na tem mestu. Poslušaj torej prošnjo svojega hlapca in svojega ljudstva Izraela, ki jo bodo prosili, obrnjeni proti temu mestu, poslušaj na mestu svojega prebivanja, v nebesih, in ko poslušáš, odpuščaj!" ([2 Let 6,18-21](#))

"Kadar bo tvoje izraelsko ljudstvo poraženo pred sovražnikom, ker so grešili zoper tebe, pa se zopet obrnejo in pripoznajo tvoje ime in bodo molili in ponižno prosili pred teboj v tej hiši: ti poslušaj v nebesih in odpusti greh svojega ljudstva, Izraela, ter jih zopet pripelji v deželo, ki si jo dal njim in njihovim očetom." ([2 Let 6,24.25](#))/^{40/}

"Kadar se zapre nebo, da ne bo dežja, ker so grešili zoper tebe, pa bodo molili, obrnjeni proti temu kraju, in pripoznavali tvoje ime in se spreobrnejo od svojih grehov, ker si jih ponižal; ti poslušaj v nebesih in odpusti greh svojih hlapcev in

svojega ljudstva, Izraela, da jih učiš dobro pot, po kateri naj hodijo, in pošlješ dežja svoji deželi, ki si jo dal svojemu ljudstvu v dediščino.

Kadar bo v deželi lakota, kadar pride kuga ali snet ali strupena rosa, kobilice ali gosenice; ko jih bodo sovražniki oblegali v deželi njihovih mest; katera koli pridi nadloga, katera koli bolezen: kakršno koli molitev in prošnjo bo molil kdo ali vse tvoje izraelsko ljudstvo, kadar spozna vsakteri svojo kazen in svojo nadlogo in iztegne roke proti tej hiši: ti poslušaj v nebesih, v mestu svojega prebivanja, in odpusti in vsakemu povrni po vsem njegovem življenju, kakor spoznaš njegovo srce, ... da bi se te bali in hodili po tvojih poteh, dokler žive v deželi, ki si jo dal njihovim očetom.

Če pa tudi tujec, ki ni iz tvojega ljudstva, Izraela, pride iz daljne dežele zaradi tvojega velikega imena in zaradi tvoje močne roke in tvoje iztegnjene rame; ko torej pridejo in bodo molili proti tej hiši; ti poslušaj v nebesih, v mestu svojega prebivanja, in stori vse, za kar te kliče tujec; da spoznajo vsa ljudstva na zemlji tvoje ime, da bi se te bali kakor tvoje ljudstvo, Izrael, ter da se prepričajo, da se imenuje ta hiša, ki sem jo zgradil, po tvojem imenu./41/

Kadar pojde tvoje ljudstvo v vojno zoper svoje sovražnike, po kateri koli poti jih pošlješ, in bodo molili k tebi, ozirajoč se proti temu mestu, ki si ga izvolil, in proti hiši, ki sem jo zgradil tvojemu imenu: ti poslušaj v nebesih njihovo molitev in prošnjo ter se potegni za njihovo pravdo.

Kadar se pregreše zoper tebe (kajti ni ga človeka, ki ne greši) in se razsrdiš nad njimi in jih izročiš sovražniku, da jih ujete peljejo v daljno ali bližnjo deželo: če pa se premislijo v deželi, kamor so bili odpeljani v ujetništvo, in se spreobrnejo in te ponižno prosijo v deželi svojega ujetništva, govoreč: Grešili smo, krivično smo delali, brezbožno smo ravnali, če se k tebi povrnejo iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše v deželi svojega ujetništva, kamor so jih ujete odpeljali, in molijo, ozirajoč se proti svoji deželi, ki si jo dal njihovim očetom, in mestu, ki si ga izvolil, in proti hiši, ki sem jo zgradil tvojemu imenu: ti poslušaj v nebesih, v mestu svojega prebivanja, njihovo molitev in prošnjo ter se potegni za njihovo pravdo, in odpusti svojemu ljudstvu, ki je grešilo zoper tebe.

Sedaj torej, moj Bog, prosim, naj bodo odprte tvoje oči in naj pazijo tvoja ušesa na molitev, ki se opravlja na tem mestu. Sedaj torej vstani, o Gospod Bog, pridi v svoje počivališče, ti in skrinja tvoje moči! Tvoji duhovniki, o Gospod Bog, naj bodo oblečeni z zveličanjem, in tvoji svetniki naj se vesele dobrote! O Gospod, Bog, ne zavрни obličja svojega maziljenca! Spominjaj se dobrot, obljubljenih Davidu, svojemu hlapcu."

[\(2 Let 6,26-42\)](#)/42/

Ko je Salomon končal molitev, "švigne ogenj z neba in požre žgalno in klalno daritev". ([2 Let 7,1](#)) Duhovniki niso mogli stopiti v tempelj, ker "je Gospodova slava napolnila hišo. In vsi Izraelovi sinovi so gledali ... in je bila Gospodova slava nad hišo; in pripognili so se z obrazom do tal, na tlak, in so molili in zahvaljevali Gospoda, ker je dobrotljiv, ker vekomaj traja njegova milost." ([2 Let 7,2.3](#))

Nato so kralj in ljudstvo darovali Gospodu daritve. "Tako so posvetili Božjo hišo kralj in vse ljudstvo." ([2 Let 7,5](#)) Sedem dni so radostno praznovale množice z vseh delov kraljestva, "silno velik zbor, ki se je sešel od vhoda v Hamat do Egiptovskega potoka". ([2 Let 7,8](#)) Naslednji teden je srečna množica preživela v praznovanju praznika šotorov. Ob koncu tega časa ponovne posvetitve in veselja se je ljudstvo vrnilo na svoje domove "veselo in dobre volje zaradi dobrot, ki jih je izkazal Gospod Davidu in Salomonu in Izraelu, svojemu ljudstvu". ([2 Let 7,10](#))

Kralj je naredil vse, kar je mogel, da je spodbudil ljudstvo, da so se v celoti izročili Bogu in njegovi službi ter povečali njegovo sveto ime. In sedaj je izraelski voditelj znova kakor že prej v začetku svojega vladanja v Gibeonu dobil dokaz, da ga Bog sprejema in blagoslavlja. Gospod se mu je prikazal v nočnem videnju s sporočilom: "Uslišal sem tvojo molitev in sebi izvolil to mesto za daritveno hišo. Kadar zaprem nebo, da ne bo dežja, ali če zapovem kobilicam, da pojedjo deželo, ali če/45/ pošljem kugo med svoje ljudstvo: če se bo moje ljudstvo, ki je imenovano po mojem imenu, ponižalo in molilo in iskalo moje obličje ter se odvrnilo od svojih hudobnih poti: tedaj uslišim iz nebes in odpustim njihov greh in ozdravim njihovo deželo. Sedaj bodo moje oči odprte in moja ušesa bodo pazila na molitev, ki se opravlja na tem mestu. Kajti sedaj sem izvolil in posvetil to hišo, da bodi moje ime tukaj vekomaj, in moje oči in moje srce naj bodo vselej tu." ([2 Let 7,12-16](#))

Če bi Izrael ostal zvest Bogu, bi ta veličastna stavba stala za vselej kot večno znamenje Božje posebne naklonjenosti njegovemu izvoljenemu ljudstvu. Bog je objavil: "Inozemce pa, ki so se pridružili Gospodu, da mu strežejo in da ljubijo Gospodovo ime, da mu bodo hlapci: kdor koli hrani soboto, da je ne bi oskrnil, in kateri trdno drže mojo zavezo, nje tudi pripeljem h gori svoje svetosti in jih razveselim v svoji molitveni hiši, njihove žgalne in klalne daritve bodo prijetne na mojem oltarju. Kajti moja hiša se bo imenovala dom molitve vsem narodom." ([Iz 56,6.7](#))

Ko je Gospod kralju zagotovil, da ga je sprejel, mu je obenem zelo jasno pokazal pot dolžnosti, po kateri naj hodi. Rekel mu je: "Ti pa, če boš hodil pred menoj, kakor je hodil David, tvoj oče, da storiš po vsem, kar sem ti zapovedal, in boš držal moje postave in sodbe: tedaj utrdim stol tvojega kraljestva, kakor sem se zavezal Davidu, tvojemu očetu, rekoč: Ne bo ti zmanjkalo moža, ki bo vladal Izraelu." ([2 Let 7,17.18](#))/46/

Če bi Salomon še naprej ponižno služil Gospodu, bi njegova celotna vladavina širila mogočen vpliv za dobro na okoliške narode, na katere je naredila tako dober vtis vladavina Davida, Salomonovega očeta, in modre besede ter mogočna dela, ki jih je sam naredil v prvih letih svojega vladanja. Bog je vnaprej videl strašne skušnjave, ki spremljajo blaginjo in posvetno čast. Zato je posvaril Salomona pred zlom odpadništva ter napovedal grozne posledice greha. Tudi čudovit tempelj, ki je bil pravkar posvečen, bo postal "v pregovor in zabavljico med vsemi ljudstvi", ([2 Let 7,20](#)) če bodo Izraelci zapustili "Gospoda, Boga svojih očetov" in vztrajali v malikovanju. ([2 Let 7,22](#))

Salomona je opogumilo in razveselilo sporočilo iz nebes, da bo njegova molitev za Izraela uslišana, in tako je zakoral v največja obdobje svoje vladavine. To je bil čas, ko so "vsi kralji zemlje hrepeneli po Salomonovem obličju, da bi slišali njegovo modrost, ki mu jo je dal Bog v srce". ([2 Let 9,23](#)) Mnogi so si prišli ogledat njegov način vladanja in ga prosit za navodila, kako naj rešijo težave.

Ko so ti ljudje obiskovali Salomona, jih je poučeval o Bogu kot Stvarniku vsega. Domov so se vračali z jasnejšim spoznanjem Izraelovega Boga in o njegovi ljubezni do človeštva. V naravi so sedaj videli izraz njegove ljubezni in razodetje njegovega značaja. Mnogi so ga pričeli častiti kot svojega Boga.

Salomonova ponižnost ob sprejemanju državnih bremen, ko je pred Bogom priznal, ^{47/} da je "majhen deček", ([1 Kr 3,7](#)) njegova velika ljubezen do Boga in njegovo globoko spoštovanje božanskih načel, njegovo nezaupanje vase in poviševanje neskončnega Stvarnika vsega - vse te značajske lastnosti, ki so tako vredne posnemanja, so se razodele v službah posvetitve templja, ko je med svojo posvetitveno molitvijo pokleknil v ponižni prosilčev položaj. Današnji Kristusovi sledilci se morajo paziti, da ne izgubijo duha spoštovanja in Božjega strahu. Sveto pismo uči ljudi, kako naj se približajo svojemu Stvarniku - s ponižnostjo in strahom, z vero v božanskega Posrednika. Psalmist je dejal: "Zakaj velik mogočni Bog je Gospod in velik kralj nad vse bogove. Pridite, priklonimo se in padimo na tla, pripognimo kolena pred Gospodom, ki nas je ustvaril." ([Ps 95,3.6](#))

Pri javnem in zasebnem bogoslužju je naša prednost pripogniti kolena pred Bogom, ko mu pošiljamo prošnje. Jezus, naš zgled, je pokleknil na kolena in molil. ([Lk 22,41](#)) O učencih je zapisano, da so tudi pokleknili in molili. ([Dej 9,40](#)) Pavel je izjavil: "Zategadelj pripogibljem kolena pred Očetom." ([Ef 3,14](#)) Ezra je pokleknil, ko je pred Bogom priznaval Izraelove grehe. ([Ezr 9,5](#)) Daniel je "trikrat vsak dan padel na kolena in molil in se zahvaljeval pred svojim Bogom". ([Dan 6,10](#))

Pravo čaščenje Boga nastaja zaradi dojemanja njegove neskončne velikosti in zavesti o njegovi navzočnosti. Ta zavest o Nevidnem bi morala na vsako srce narediti globok

vtis. Ura in kraj molitve sta sveta, kajti tam je^{/48/} navzoč Bog. Ko pa se spoštovanje kaže v vedenju in obnašanju, se poglobi občutek, ki nas k temu spodbuja. "Sveto in strašno je njegovo ime," pravi psalmist. ([Ps 111,9](#)) Ko to ime izgovorijo angeli, si zastrejo obraz. S kakšnim spoštovanjem bi torej morali to ime izgovarjati mi, ki smo padli in grešni!

Dobro bi bilo, ko bi mlajši in starejši razmišljali o teh svetopisemskih besedah, ki kažejo, kako se je treba vesti do kraja, ki je zaznamovan z Božjo posebno navzočnostjo. Bog je ob gorečem grmu ukazal Mojzesu: "Sezuj obuvalo s svojih nog, zakaj mesto, ki na njem stojiš, je sveta zemlja." ([2 Mz 3,5](#)) Potem ko je Jakob v sanjah videl angela, je vzkliknil: "Gospod je v tem kraju, in jaz nisem vedel! ... Ni nič drugega kakor Božja hiša, in tu so nebeška vrata." ([1 Mz 28,16.17](#))

Salomon je s tem, kar je povedal med posvetitvenim obredom, želel iz misli navzočih odstraniti praznoverja glede Stvarnika, ki so pomračila um poganov. Bog nebes ni omejen na ročno narejene templje kakor poganski bogovi. Pa vendar se bo s svojim ljudstvom srečal po svojem Duhu, ko se bodo zbirali v hiši, ki je posvečena za bogoslužje.

Stoletja pozneje je Pavel učil isto resnico s temi besedami: "Bog, ki je ustvaril svet in vse, kar je na njem, On, ki je gospodar neba in zemlje, ne prebiva v svetiščih, ki so z rokami narejena; tudi se mu ne streže s človeškimi rokami, kakor da bi česa potreboval, ko sam daje vsem življenje in dihanje in vse; ... da bi iskali Boga, ali ga ne bi kako otipali in našli,^{/49/} ko vendar ni daleč nobenemu od nas. Zakaj v njem živimo in se gibljemo in smo. Blagor narodu, čigar Bog je Gospod, ljudstvu, katero si je izvolil v dediščino. Iz nebes gleda Gospod, vidi vse človeške sinove. Z mesta svojega prebivališča gleda na vse prebivalce zemlje. Gospod je v nebesih postavil svoj prestol, in njegovo kraljestvo gospoduje vsem. O Bog, v svetosti je tvoja steza; kdo je velik mogočni Bog kakor naš Bog? Ti si sam mogočni, čudodelni Bog, pokazal si svojo moč med narodi." ([Dej 17,24-28](#); [Ps 33, 12-14](#); [103,19](#); [77,13.14](#))

Čprav Bog ne prebiva v templjih, ki so narejeni z rokami, vendar počasti s svojo navzočnostjo svoje zbrano ljudstvo. Obljubil je, da se bo srečal z njimi po svojem Duhu, ko se bodo zbrali, da bi ga iskali, priznavali svoje grehe in molili drug za drugega. Kateri pa se zbirajo, da bi ga častili, morajo odstraniti vsak greh. Če ga ne molijo v duhu in resnici in v lepoti svetosti, njihovo shajanje nima smisla. O takšnih Gospod pravi: "To ljudstvo me časti s svojimi ustnicami, njihovo srce pa je daleč od mene. Ali zaman me časte, učeč nauke, človeške zapovedi." ([Mt 15,8.9](#)) Kdor moli Boga, ga mora moliti "v duhu in resnici: saj Oče tudi išče takih, da bi ga molili". ([Jn 4,23](#))

"Toda Gospod je v templju svoje svetosti - molči pred njim, vsa zemlja!"
([Hab 2,20](#))/50/

3. Ošabnost zaradi blaginje

([angleško](#))

Dokler je Salomon poviševal nebeški zakon, je bil Bog z njim ter mu dajal modrost, da je lahko pravično in usmiljeno vladal nad Izraelom. Sprva je ostal skromen kljub bogastvu in posvetni časti, ki ju je bil dosegel, zato je bil njegov vpliv resnično velik. "In Salomon je gospodoval vsem kraljestvom od velereke do dežele Filistejcev in do egiptovske meje. In imel je mir na vseh straneh naokoli. In Juda in Izrael je prebival brez skrbi, vsak pod svojo trto in pod svojo smokvo ... vse Salomonove dni."

([1 Kr 4,21.24.25](#))

Po zelo obetavnem jutru pa je odpadništvo pomračilo njegovo življenje. Zgodovina poroča o žalostnem dejstvu, da se je on, ki so ga imenovali Jedidija - "Gospodov ljubljeneč" ([2 Sam 12,25](#)) - kogar je Bog počastil s tako očitnimi znamenji božanske naklonjenosti, da sta mu njegova modrost in pravičnost prinesla svetovno slavo, ter je druge spodbudil izkazovati čast Izraelovemu Bogu/51/ - odvrnil od čaščenja Jahveja in se priklonil pred poganskimi maliki.

Stoletja pred Salomonovim prihodom na prestol je Gospod vnaprej videl nevarnosti, kakršnim bodo izpostavljeni ti, ki bi lahko bili izbrani za Izraelove voditelje, zato je dal Mojzesu navodila za njihovo ravnanje. Navodila so se glasila, da naj si mož, ki zasede Izraelov prestol, prepíše "v knjigo prepis tega zakona", Jahjevskih uredb, "ki ga hranijo duhovniki leviti". ([5 Mz 17,18](#)) Gospod je rekel: "Ima naj jo pri sebi ter jo bere vse dni svojega življenja, da se nauči bati se Gospoda, svojega Boga, hraniti vse besede tega zakona in te postave, da bi jih izpolnjeval; da se ne povzdigne njegovo srce nad svoje brate ter da se ne gane od zapovedi ne na desno, ne na levo, da bi podaljšal dni svojega in tudi svojih sinov kraljevanja sredi Izraela." ([5 Mz 17,19.20](#))

V zvezi s tem navodilom je Gospod posebej posvaril, da naj človek, ki ga bodo pomazilili za kralja, nima "mnogo žen, da se ne bi odvrnilo njegovo srce; tudi naj si ne nabira preveč srebra in zlata". ([5 Mz 17,17](#))

Salomon je poznal ta opozorila in jih je nekaj časa upošteval. Njegova največja želja je bila živeti in vladati v skladnosti z uredbami, ki so bile dane na Sinaju. Njegov način vodenja državnih poslov je bil v očitnem nasprotju z običaji narodov tistega časa - narodov, ki se niso bali Boga in katerih vladarji so teptali njegov sveti zakon./52/

Salomon si je drznil stopiti na prepovedana tla, da bi okreplil odnos z mogočnim kraljestvom, ki je bilo južno od Izraela. Satan je vedel, kaj so sadovi poslušnosti; zato

si je v prvih letih Salomonovega kraljevanja - v veličastnih letih zaradi kraljeve modrosti, dobrotelosti in poštenosti - prizadeval z raznimi vplivi zahrbtno spodkopati Salomonovo zvestobo načelnosti in ga ločiti od Boga. Za uspeh sovražnikovih prizadevanj zvemo iz poročila: "Salomon je sklenil svaštvo s faraonom, egiptovskim kraljem, vzeši faraonovo hčer; in pripeljal jo je v Davidovo mesto." ([1 Kr 3,1](#))

S človeškega vidika se zdi, da se je ta poroka izkazala za blagoslov, čeprav je bila v nasprotju z naukom Božjega zakona. Salomonova poganška žena se je namreč spreobrnila in se mu pridružila v čaščenju pravega Boga. Celo sam faraon je Izraelu dokazal svojo vdano službo tako, da je zavzel Gezer "in pomoril Kanaance, ki so prebivali v mestu, ter ga je dal v delež svoji hčeri, Salomonovi ženi". ([1 Kr 9,16](#)) Salomon je obnovil to mesto in tako na videz zelo okreplil svoje kraljestvo vzdolž sredozemske obale. Toda ko je sklenil zavezništvo s poganskim narodom in ga potrdil s poroko z malikovalsko princeso, je lahkomišlno prezrl moder predpis, ki ga je Bog določil, da bi ohranil moralno čistost svojega ljudstva. Upanje, da se bo njegova žena Egipčanka morda spreobrnila, je bil slab izgovor za greh.

Bog je nekaj časa v svojem sočutnem usmiljenju trpel to hudo napako, kralj pa bi z modrim ravnanjem lahko vsaj precej ustavil zle vplive, ki jih je sprožila njegova nepremišljenost. Toda Salomon je pričel pozabljati Vir svoje moči in slave. Ko je nagnjenje pridobilo oblast nad razumom in je naraslo samozaupanje, je hotel po svoje uresničiti Gospodov namen. Menil je, da politične in gospodarske povezave z okoliškimi kraljestvi lahko tem narodom prinesejo spoznanje o pravem Bogu, zato je drugo za drugim sklepal nesveta zavezništva z narodi. Zaveze so bile pogosto zapečatenene s porokami s poganskimi princesami. Jahvejeve zapovedi so bile odrinjene zaradi običajev okoliških narodov.

Salomon si je laskal, da bosta modrost in moč njegovega zgleda vodila njegove žene od malikovalstva k čaščenju pravega Boga in da bodo tako sklenjena zavezništva pritegnila okoliške narode v tesen odnos z Izraelom. Prazni upi! Salomonovo mnenje, da ima dovolj moči za upiranje vplivu poganskih zvez, je bila pogubna napaka. Pogubno je bilo tudi zmotno upanje, da bodo drugi spoštovali in ubogali Božje svete zapovedi, čeprav jih bo sam prestopal.

Zavezništva in gospodarske povezave s poganskimi narodi so kralju prinesle sloves, čast in bogastva tega sveta. Lahko je dobival zlato iz Ofirja in srebro iz Tarsisa v velikih količinah. "In kralj je storil, da je bilo v Jeruzalemu srebra in zlata kakor kamenja, in ceder je pripravil toliko, da jih je bilo obilo kakor smokovega drevja." ([2 Let 1,15](#)) Zakladi/^{54/} z vsemi spremljajočimi skušnjavami so v Salomonovem času postali dostopni izredno velikemu številu ljudi; plemenito zlato značaja pa je temnelo in propadalo.

Salomonovo odpadništvo je bilo tako postopno, da je odtaval daleč od Boga, preden se je tega zavedel. Skoraj neopazno je vse manj zaupal v božansko vodstvo in blagoslov ter se vse bolj zanašal na lastno moč. Po malem je odtegoval Bogu neomajno poslušnost, zaradi katere je Izrael postal poseben narod, in se vse bolj prilagajal običajem okoliških narodov. Med popuščanjem skušnjavam, ki so spremljale njegov uspeh in slavni položaj, je pozabljal na Vir svoje blaginje. Ker si je prizadeval prekositi druge narode v moči in blišču, je s sebičnimi cilji popačil nebeške darove, ki jih je prej uporabljal v slavo Bogu. Denar, ki bi moral biti v svetem skladu za pomoč ubogim in porabljen za širjenje načel svetega življenja po svetu, je sebično porabil za častihlepne zamisli.

Kralja je prevzela nepremagljiva želja, da bi druge narode prekosil po zunanem blišču, zato je spregledal potrebo po lepoti in popolnosti značaja. Ker se je želel proslaviti pred svetom, je prodal svojo čast in poštenost. Velike dohodke, ki jih je pridobil v trgovanju z mnogimi deželami, je povečal še s pobiranjem velikih davkov. Tako so ošabnost, častihlepnost, zapravljalivost in uživanje povzročili krutost in pretirano tlako. Vesten in obziren duh, ki je bil značilen za njegovo ravnanje z ljudmi v prvih letih vladanja, se je sedaj spremenil. Od najmodrejšega^{55/} in najbolj usmiljenega vladarja se je izpridil v tlačitelja. Nekoč sočuten in bogaboječ varuh ljudstva je postal zatiralec in samodržec. Ljudstvu je nalagal davek za davkom, da bi lahko zbiral sredstva za vzdrževanje svojega razkošnega dvora.

Ljudstvo je pričelo nergati. Spoštovanje in občudovanje, ki so ju nekoč gojili do kralja, se je spremenilo v nezadovoljstvo in gnus.

Gospod je posvaril izraelske vladarje, naj nimajo preveč konj, da se ne bi zanašali na človeško moč. Toda Salomon je popolnoma zavrgel to zapoved, in so mu "vodili ... konje iz Egipta in iz vseh dežel. In Salomon je nabral voz in konjиков in je imel tisoč in štiristo voz in dvanajst tisoč konjиков, ki jih je razstavil po voznih mestih in pri kralju v Jeruzalemu." ([2 Let 1,16](#); [9,28](#); [1 Kr 10,26](#))

Kralj je vse bolj in bolj imel razkošje in razbrzdanost ter naklonjenost sveta za kazalce veličine. Iz Egipta, Fenicije, Edoma, Moaba in drugih krajev so mu vodili lepe in privlačne ženske. Njihovo število je naraslo na tisoč. Njihova vera je bila čaščenje malikov. Naučene so bile opravljati krute in poniževalne obrede. Kralj je zaslepljen z njihovo lepoto zanemaril svoje dolžnosti do Boga in svojega kraljestva.

Njegove žene so širile močan vpliv nanj in postopoma so ga pregovorile, da se jim je pridružil pri njihovem čaščenju. Salomon je prezrl navodilo, ki ga je Bog dal za pregrado proti odpadništvu,^{56/} in se nato še sam vdal čaščenju lažnih bogov. "In ko je bil Salomon star, so mu njegove žene naklonile srce, da je šel za drugimi bogovi; in ni bilo njegovo srce popolnoma vdano Gospodu, njegovemu Bogu, kakor je bilo srce

njegovega očeta Davida. In Salomon je hodil za Astoreto, boginjo Sidoncev, in za Milkomom, gnusobo Amoncev." ([1 Kr 11,4.5](#))

Na južnem delu Oljske gore nasproti gore Morije, kjer je stal prečudovit Jahvejev tempelj, je Salomon postavil mogočne stavbe za malikovalska svetišča. Da bi ugodil svojim ženam, je dal tja postaviti ogromne malike, spačene podobe iz lesa in kamna sredi nasadov mirt in oljk. Tam pred oltarji poganskih bogov so opravljali najbolj poniževalne poganske obrede "Kamosu, gnusobi Moabcev ... in Molohu, gnusobi Amonovih sinov". ([1 Kr 11,7](#))

Salomonovo ravnanje pa je prineslo tudi zanesljivo kazen. Ločitev od Boga zaradi zveze z malikovalci je povzročila njegovo propadanje. Ko je prenehal biti zvest Bogu, je izgubil oblast nad seboj. Njegove vrline so izginile. Njegova rahločutnost je otopela, vest pa zakrnela. On, ki je v prvih letih svojega vladanja pokazal toliko modrosti in ljubezni, da je vrnil neboljgjeno dete nesrečni materi, ([1 Kr 3,16-28](#)) je padel tako nizko, da je privolil v postavitve malika, komur so darovali žive otroke kot žrtve. V svoji mladosti je bil obdarjen z razsodnostjo in znanjem, v svoji zreli dobi pa tako navdihnjen, da je napisal: "Nekatera pot se zdi prava človeku, toda njen konec je pot v smrt." ([Prg 14,12](#)) V poznejših letih pa je zataval tako daleč/57/ od čistosti, da je privolil v razuzdane in ogabne obrede, ki so bili povezani s čaščenjem Kamosa in Astorete. Pri posvetitvi templja je dejal svojemu ljudstvu: "Vaše srce pa bodi popolnoma vdano Gospodu, našemu Bogu." ([1 Kr 8,61](#)) Potem pa je sam postal prestopnik in je v srcu in življenju preklical svoje besede. Zmotno je menil, da svoboda pomeni razuzdanost. Poskušal je - ampak za kakšno ceno - združiti svetlobo in temo, dobro in zlo, čistost in nečistost, Kristusa in Belijala.

Salomon je bil največji med kralji, ki so kdaj držali žezlo, postal pa je razuzdanec, orodje in suženj drugih. Njegov značaj, ki je bil nekoč plemenit in kreposten, je postal slaboten in popustljiv. Njegovo vero v živega Boga so spodrinili brezbožniški dvomi. Neveča je pokvarila njegovo srečo, oslabilo njegova načela in ponižala njegovo življenje. Pravičnost in velikodušnost iz prvih let njegove vladavine sta se spremenili v samodržstvo in nasilništvo. Kako bedna in šibka je človeška narava! Kako malo lahko Bog stori za človeka, ki je izgubil občutek odvisnosti od njega.

V letih odpadništva se je Izraelovo duhovno nazadovanje neprestano stopnjevalo. Kako bi lahko bilo drugače, ko pa je kralj združil svoje koristi s Satanovimi pomočniki? Sovražnik je deloval po njih in pomračil um Izraelcev glede tega, kaj je pravo in lažno čaščenje; tako so postali lahek plen. Trgovanje z drugimi narodi jih je pripeljalo v tesen odnos z njimi, ki niso ljubili Boga, zato se je tudi ljubezen Izraelcev do Boga zelo ohladila. Otopel je njihov oster občutek o vzvišenosti in svetosti Božjega značaja. Ker niso hoteli hoditi po poti/58/ poslušnosti, so postali zvesti sovražniku pravičnosti. Poročanje z malikovalci je postala splošna navada in Izraelcem se kmalu ni več studilo

čaščenje malikov. Mnogoženstvo je postalo sprejemljivo. Malikovalske matere so vodile svoje otroke opazovat poganske obrede. V življenju nekaterih je bilo pravo bogoslužje, ki ga je ustanovil Bog, zamenjano z najmračnejšim malikovalstvom.

Kristjani se morajo razlikovati in ločiti od sveta, njegovega duha in vplivov. Bog nas lahko popolnoma obvaruje na svetu, vendar mi ne smemo biti od sveta. Njegova ljubezen ni negotova in spremenljiva. Vedno bedi nad svojimi otroki z neizmerljivo skrbjo. Zahteva pa nerazdeljeno zvestobo. "Nihče ne more služiti dvema gospodoma: ker ali bo enega sovražil in drugega ljubil, ali bo enemu vdan in bo drugega zaničeval. Ne morete Bogu služiti in mamonu." ([Mt 6,24](#))

Salomon je bil obdarjen s čudovito modrostjo, toda svet ga je ločil od Boga. Ljudje niso danes nič močnejši od Salomona; prav tako zlahka podležejo vplivom, ki so povzročili njegov padec. Kakor je Bog svaril Salomona pred nevarnostjo, tako še danes svari svoje otroke, naj ne ogrožajo svoje duše z naklonjenostjo do sveta. Prosi nas: "Zato odidite izmed njih in se ločite, ... in nečistega se ne dotikajte, in jaz vas sprejemem, in bom vam Oče in vi boste meni sinovi in hčere, pravi Gospod Vsemogočni." ([2 Kor 6,17.18](#))

V blaginji preži nevarnost. V vseh časih sta bogastvo in čast vedno ogrožali ponižnost in duhovnost. Ni nam težko nositi praznega kozarca,^{/59/} do roba nalitega pa moramo previdno držati v ravnotežju. Težave in nasprotovanja utegnejo povzročiti žalost, vendar je blaginja najnevarnejša za duhovno življenje. Če človek ni neprestano podrejen Božji volji in ni posvečen z resnico, bo blaginja vsekakor zbudila naravno nagnjenje k prevzetnosti.

V dolini ponižanja, kjer se ljudje zanašajo na Boga, da jih uči in vodi na vsakem koraku, obstaja sorazmerna varnost. V smrtni nevarnosti pa so ljudje, ki stojijo na vrhu in se zanje misli, da so izredno modri. Če se takšni ne bodo zanašali na Boga, bodo gotovo padli.

Kadar koli popustimo ošabnosti in častihlepnosti, je življenje omadeževano, kajti ošabnost, ki se ne zaveda svoje potrebe, zapira srce pred neskončnimi nebeškimi blagoslovi. Kdor želi povečati samega sebe, bo ostal brez Božje milosti, po kateri bi lahko dosegel obilo pravega bogastva in najgloblje veselje. Kdor pa vse izroči Kristusu in vse naredi zanj, bo doživel izpolnitev obljube: "Gospodov blagoslov bogati, trud pa ničesar ne pridene." ([Prg 10,22](#)) Zveličar z nežnim dotikom milosti iz našega srca odpravlja nemir in nesveto častihlepnost, sovraštvo spreminja v ljubezen, nevero pa v zaupanje. Kadar ogovori človeka: "Pojdi za menoj," privlačnost posvetnega navdušenja izgubi vso moč. Ob zvoku njegovega glasu iz srca beži duh lakomnosti in pohlepnosti, ljudje pa vstanejo osvobojeni in gredo za njim.^{/60/}

4. Posledice prekrška

([angleško](#))

Salomon je postal samopašen in tiran predvsem zato, ker ni ohranil in gojil duha samopožrtvovalnosti.

Mojzes je nekoč ob vznožju Sinaja sporočil ljudstvu božanski ukaz: "In naredite naj mi svetišče, da bom prebival med njimi." ([2 Mz 25,8](#)) Izraelci so se odzvali s prilaganjem primernih darov: "In pridejo, kogar koli je sililo njegovo srce, vsak, čigar duh je bil radovoljen, in prineso Gospodov dar povzdignjenja." ([2 Mz 35,21](#)) Za gradnjo svetišča so bile namreč potrebne velike in obsežne priprave. Potrebno je bilo veliko najdragocenejše in drage snovi, vendar je Gospod sprejel samo prostovoljne darove. "Od vsakega, kogar izpodbode njegovo srce, vzemite dar povzdignjenja meni," se je glasil ukaz, ki ga je ponovil Mojzes množici. ([2 Mz 25,2](#)) Prvi lastnosti za postavitev bivališča Najvišjemu/61/ sta bila posvečenje Boga in duh požrtvovalnosti.

Podobno je bilo ljudstvo poklicano k samopožrtvovalnosti, ko je David prepustil Salomonu odgovornost za gradnjo svetišča. Zbrano množico je vprašal: "In kdo je pripravljen danes prostovoljno napolniti svojo roko za Gospoda?" ([1 Let 29,5](#)) Tisti, ki so določeni za postavitev svetišča, naj se vedno spominjajo tega vabila k posvečenju in prostovoljni službi.

Bog je za postavitev shodnega šotora v puščavi obdaril izbrane moške s posebnimi veščinami in modrostjo. "In Mojzes reče Izraelovim sinovom: Glejte, Gospod je po imenu poklical Bezalela, ... iz Judove rodovine, in ga je napolnil z Božjim Duhom, ki se kaže v modrosti, razumnosti in znanosti in v vsakršni spretnosti. ... Dal mu je tudi v srce, da poučuje, njemu in Oholiabu, ... iz Danovega rodu. Napolnil ju je z modrostjo srca, da napravita vsakovrstno kovaško in rezbarsko in umetno tkano in pisano vezeno delo ... kakor tisti, ki delajo vsakovrstna ročna dela. ... In Bezalel in Oholiab bosta delala in vsi moške modrega srca, ki jim je Gospod dal modrost in razumnost." ([2 Mz 35,30-35; 36,1](#)) Nebeška bitja so sodelovala z delavci, ki jih je izbral sam Bog.

Potomci teh delavcev so podedovali precejšnjo mero nadarjenosti, ki so bile zaupane njihovim prednikom. Ti Judovci in Danovci so nekaj časa ostali ponižni in nesebični; postopoma pa so se skoraj neopazno prenehali zanašati na Boga in mu niso več želeli nesebično služiti. Zahtevali/62/ so višje plačilo za svoje storitve, ker so bili izredno večji delavci v upodablajoči umetnosti. V nekaterih primerih so ustregli njihovim zahtevam, pogosteje pa so našli delo pri okoliških narodih. Namesto da bi gojili plemenitega duha samopožrtvovalnosti, ki je prežemal srca njihovih slavnih prednikov, so vse bolj popuščali duhu pohlepnosti in lakomnosti. Da bi zadovoljili

svoje sebične želje, so večine, ki jim jih je podaril Bog, uporabljali v službi poganskim kraljem in s svojo nadarjenostjo pomagali ustvarjati dela, ki so sramotila njihovega Stvarnika.

Med temi možmi naj bi Salomon poiskal glavnega mojstra, da bi nadzoroval gradnjo templja na gori Moriji. Kralju so bili zaupani podrobni pisni načrti za vsak del svete stavbe; zato se je lahko v veri obrnil k Bogu za izbiro posvečenih pomočnikov, katerim bo podaril posebne veščine, da lahko natančno opravijo zahtevano nalogo. Salomon pa je opustil priložnost, da bi pokazal vero v Boga. Tirskega kralja je prosil: "Sedaj mi torej pošlji modrega moža, ki zna delati iz zlata, srebra, brona, železa in iz zagorelordečega, karmezinovega in višnjevega blaga in ki zna izrezljavati rezbe, da dela z veščaki, ki so pri meni v Judeji in Jeruzalemu." ([2 Let 2,7](#))

Feničanski kralj je odgovoril tako, da je poslal Hurama. Ta je bil "sin žene izmed Danovih hčera, njegov oče pa je bil Tirec". ([2 Let 2,14](#)) Huram je bil po materini strani potomec Oholiaba, ki mu je Bog pred nekaj stoletji podaril posebno modrost za gradnjo svetišča.

Tako je bil na čelo Salomonove skupine delavcev/^{63/} postavljen mož, čigar prizadevanja ni spodbujala nesebična želja, da bi služil Bogu. Služil je mamonu, bogu tega sveta. V vlakna njegovega značaja so bila vtkana načela sebičnosti.

Huram je zaradi svojih izrednih sposobnosti zahteval visoka plačila. Postopoma so napačna načela, ki jih je gojil, sprejeli tudi njegovi sodelavci. Ko so z njim dan za dnem delali, so popuščali nagnjenju, da so primerjali svoje plačilo z njegovim ter tako pozabili na sveti značaj svojega dela. Zapustil jih je duh samoodpovedi, njegov prostor pa je zasedel duh pohlepnosti. Zaradi tega so zahtevali višje plačilo in ga tudi dobili.

Pogubni vplivi, ki so bili tako sproženi, so preželi vse panoge Gospodovega dela in se razširili po kraljestvu. Zahtevanje in doseganje višjega plačila je dalo mnogim priložnost, da so se vdali razkošju in potratnosti. Bogati so zatirali uboge. Duh samopožrtvovalnosti je skoraj izgubil. V daljnosežnih posledicah teh vplivov lahko zasledimo enega glavnih vzrokov za strašno odpadništvo njega, ki je nekoč spadal med namodrejše smrtnike.

Ostro nasprotje med duhom in vzgibi ljudi, ki so postavljali shodni šotor v puščavi, in teh, ki so gradili Salomonov tempelj, vsebuje nauk globokega pomena. Koristoljubnost, ki je zaznamovala graditelje templja, ima danes dvojnika v sebičnosti, ki vlada na svetu. Duh pohlepnosti in hlepenje po najvišjem položaju in najvišjem plačilu je zelo razširjen.^{64/} Redko naletimo na prostovoljno službo in veselo

samoodpoved, kakršne so imeli postavljalci shodnega šotora. Vendar je to edini duh, ki bi moral spodbujati Jezusove sledilce. Naš božanski Učitelj je pokazal zgled, kako naj delajo njegovi učenci. Ko je rekel: "Pojdita za menoj, in naredil bom, da bosta lovca ljudi," ([Mt 4,19](#)) jima ni ponudil določene vsote kot nagrado za njuno službo. Z njim sta morala sodelovati v samoodpovedi in požrtvovalnosti.

Nikar ne delajmo zaradi plačila. Naša spodbuda, da delamo za Boga, ne sme imeti nič skupnega s službo sebi. Nesebična vdanost in duh požrtvovalnosti sta vedno bila in vedno bosta najpomembnejši lastnosti za sprejemljivo službo. Naš Gospod in Učitelj je določil, da v njegovo delo ne bi bila vtkana niti ena nit sebičnosti. V svoja prizadevanja moramo vnesti obzirnost in znanje, natančnost in modrost, ki jih je Bog popolnosti zahteval od graditeljev pozemskega svetišča. Vendar se moramo pri vsakem našem delu zavedati, da so tudi največje nadarjenosti ali najsijajnejša služba sprejemljive samo, ko sebe položimo na oltar kot živo in popolno daritev.

Naslednje odstopanje od pravih načel, ki je na koncu povzročilo padec Izraelovega kralja, je bilo popuščanje skušnjavi, da bi si prilastil slavo, ki pripada samo Bogu.

Od dneva, ko je bila Salomonu zaupana gradnja templja, pa do časa, ko je bil dokončan, je imel pred seboj zaobljubljeni namen, "da zgradi hišo imenu Gospoda, Izraelovega Boga". ([2 Let 6,7](#)) Ta cilj je bil jasno povedan zbranim Izraelovim množicam/65/ pri posvečenju templja. Kralj je v svoji molitvi priznal, da je Jahve rekel: "Moje ime bo ondi." ([1 Kr 8,29](#))

Eden najbolj ganljivih delov Salomonove posvetitvene molitve je bila njegova prošnja Bogu za tujce, ki bodo prišli iz oddaljenih dežel, da bi izvedeli več o njem, čigar slava se je razširila med narodi. Kralj je prosil: "Slišali bodo namreč o tvojem velikem imenu in o tvoji mogočni roki in o tvoji iztegnjeni rami." ([1 Kr 8,42](#)) Za vsakega takšnega tujega molivca je Salomon prosil: "Ti poslušaj v nebesih, ... in stori vse, za kar te kliče inostranec; da spoznajo vsi narodi na zemlji tvoje ime, da bi se te bali kakor tvoje ljudstvo Izrael ter da se prepričajo, da se imenuje ta hiša, ki sem jo zgradil, po tvojem imenu." ([1 Kr 8,43](#))

Ob koncu posvetitve je Salomon opomnil Izraela, naj bo zvest in vdan Bogu, da "bi spoznala vsa ljudstva na zemlji, da Gospod je Bog, nobenega ni drugega". ([1 Kr 8,60](#))

Načrtovalec templja je bil večji od Salomona; stavba je razodevala Božjo modrost in slavo. Kdor ni poznal tega dejstva, je seveda občudoval in hvalil Salomona kot načrtovalca in graditelja; toda kralj si ni lastil časti za njegovo načrtovanje ali gradnjo.

Tako je bilo, ko je Salomona obiskala kraljica iz Sabe. Slišala je bila za njegovo modrost in veličasten tempelj, ki ga je postavil, ter se odločila, da ga bo preizkušala "z ugankami" ([1 Kr 10,1](#); [2 Let 9,1](#)) in sama videla njegova slavna dela. V spremstvu služabnikov ter kamel, ki so nosile/66/ dišave in obilo zlata in draguljev, se je podala na dolgo potovanje v Jeruzalem. "In ko je dospela k Salomonu, je govorila z njim o vsem, kar ji je bilo na srcu." ([1 Kr 10,2](#); [2 Let 9,1](#)) Z njim je govorila o skrivnostih narave; Salomon pa jo je poučil o Bogu narave, o velikem Stvarniku, ki prebiva v najvišjih nebesih ter vlada nad vsem. "In Salomon ji je razložil vse, kar ga je vprašala; in ni bilo stvari, ki bi bila skrita Salomonu, da bi ji ne bil povedal." ([1 Kr 10,3](#); [2 Let 9,2](#))

"Ko pa je slišala kraljica iz Sabe vso Salomonovo modrost in je videla hišo, ki jo je zgradil, ... ji je od strmenja zastala sapa." ([1 Kr 10,4.5](#); [2 Let 9,3.4](#)) Priznala je: "Resnična je bila beseda, ki sem jo slišala v svoji deželi o tvojih stvareh in o tvoji modrosti! Toda nisem hotela verjeti, dokler nisem prišla in sem s svojimi očmi videla vse. In glej, še polovice mi niso povedali: več imaš modrosti in dobrot, kakor je bila govorica, ki sem jo slišala. Blagor tvojim ljudem in blagor tem tvojim hlapcem, ki vedno stoje pred teboj, ki poslušajo tvojo modrost!" ([1 Kr 10,6-8](#); [2 Let 9,5-7](#))

Salomon je kraljico tako izčrpno poučil o viru svoje modrosti in blaginje, da ob koncu svojega obiska ni mogla poveljčati predstavnika, temveč je bila prisiljena vzkliskniti: "Hvaljen bodi Gospod, tvoj Bog, ki ti je bil blagovoljen, da te je posadil na Izraelov prestol! Ker Gospod ljubi Izraela vekomaj, zato te je postavil za kralja, da izvršuješ sodbo in pravičnost." ([1 Kr 10,9](#); [2 Let 9,8](#)) Bog je načrtoval, da bi takšen vtis dobila vsa ljudstva. In ko "so vsi kralji zemlje hrepeneli po Salomonovem obličju, da bi slišali njegovo modrost, ki mu jo je dal/67/ Bog v srce", ([2 Let 9,23](#)) je Salomon nekaj časa poveljčeval Boga tako, da jih je spoštljivo usmerjal na Stvarnika nebes in zemlje, Vladarja veselja in Vsemodrega.

O, kakšna bi bila Salomonova zgodovina, ko bi še naprej s ponižnim duhom usmerjal pozornost ljudi s sebe na njega, ki mu je dal modrost, bogastvo in čast! Toda kakor navdihnjeno pero poroča o njegovih vrlinah, prav tako zvesto priča o njegovem padcu. Salomon je na vrhuncu veličine in obdan z darovi sreče postal omamljen, izgubil je ravnotežje in padel. Posvetni ljudje so ga neprestano hvalili, zato se več ni mogel upreti laskanju, ki so mu ga izkazovali. Modrost, ki mu je bila zaupana, da bi lahko poveljčeval Darovalca, ga je navdala z ošabnostjo. Na koncu je dovolil, da so ljudje o njem govorili kot o najbolj vrednem hvale za neprimerljivo razkošje stavbe, ki je bila načrtovana in postavljena v čast "imenu Gospoda, Izraelovega Boga". ([2 Let 6,7](#))

Tako je Jahvejev tempelj postal znan med narodi kot Salomonov tempelj. Človeški predstavnik si je prilastil slavo, ki je pripadala njemu, ki je višji od visokega. ([Prd 5,8](#)) Še danes o templju, o katerem je Salomon rekel: "Da se imenuje ta hiša, ki sem jo

zgradil, po tvojem imenu," ([2 Let 6,33](#)) najpogosteje govorijo kot o Salomonovem, ne pa o Jahvejevem templju.

Človek ne more pokazati večje značajske slabosti, kakor če dovoli, da mu ljudje pripisujejo slavo za darove, ki so jih dala nebesa. Pravi kristjan ima Boga za prvega in/68/ poslednjega in v vsem najboljšega. Nobeni častihlepni vzgibi ne bodo ohladili ljubezni do Boga; neomajno in vztrajno si bo prizadeval, da bo čast pripisana njegovemu nebeškemu Očetu. Ko smo zvesti v poveličevanju Božjega imena, so naše spodbude pod božanskim nadzorom, mi pa smo zmožni razvijati duhovno in umsko moč.

Jezus, božanski Učitelj, je vedno poveličeval ime svojega nebeškega Očeta. Svoje učence je učil moliti: "Oče naš, ki si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime." ([Mt 6,9](#)) In nikakor niso smeli pozabiti priznati: "Ker tvoje je kraljestvo, moč in slava." ([Mt 6,13](#)) Vzvišeni Zdravnik je tako skrbno usmerjal pozornost s sebe na Vir svoje moči, da osupla množica teh, ki so videli, "da mutci govore in so pohabljeni zdravi in hromi hodijo in slepci vidijo", ni poveličevala Jezusa, marveč "so slavili Izraelovega Boga". ([Mt 15,31](#)) Kristus je v čudoviti molitvi tik pred križanjem dejal: "Jaz sem te oslavlil na zemlji." ([Jn 17,4](#)) Prosil je: "Oslavi svojega Sina, da tudi tvoj Sin tebe oslavi. Oče pravični! Svet tebe ni spoznal, a jaz sem te spoznal, in ti so spoznali, da si me ti poslal; in oznanil sem jim tvoje ime, in oznanjeval ga bom: da bo ljubezen, s katero si me ljubil, v njih in jaz v njih." ([Jn 17,1.25.26](#))

"Tako pravi Gospod: Ne hvali se modri s svojo modrostjo, in ne hvali se mogočni s svojo mogočnostjo, tudi ne bogati s svojim bogastvom; ampak s tem naj se hvali, kdor se hvali, da ume in spozna mene,/69/ da sem jaz Gospod, ki delam milost, sodbo in pravičnost na zemlji; kajti to mi je po volji, govori Gospod. Hvalil bom Božje ime, ... in poveličeval ga z zahvaljevanjem. Vreden si, naš Gospod in Bog, prejemati slavo in čast in moč. Slavil te bom, Gospod, moj Bog, iz vsega svojega srca in poveličeval bom tvoje ime vekomaj. Poveljučite Gospoda z menoj in skupno povišujmo njegovo ime." ([Jer 9,23.24](#); [Ps 69,30](#); [Raz 4,11](#); [Ps 86,12](#); [34,3](#))

Sprejemanju vodil, ki so peljala stran od duha požrtvovalnosti in se nagibala k samopoveličevanju, se je pridružilo še eno veliko popačenje božanskega načrta za Izraela. Bog je načrtoval, da bi bilo njegovo ljudstvo luč svetu. Z njih naj bi svetila slava njegovega zakona, ki bi jo razodevali v praktičnem življenju. Da bi njegovo izvoljeno ljudstvo izvršilo ta načrt, mu je Bog omogočil zasesti pomemben položaj med narodi na zemlji.

V Salomonovih dneh se je Izraelovo kraljestvo raztezalo od Hamata na severu do Egipta na jugu ter od Sredozemskega morja do reke Evfrat. Po tem območju so potekale mnoge naravne poti svetovne trgovine. Karavane iz oddaljenih dežel so

neprestano hodile sem in tja. Tako je bila Salomonu in njegovemu ljudstvu dana priložnost, da ljudem iz vseh narodov razodenejo značaj Kralja kraljev ter jih poučijo, kako naj ga spoštujejo in so mu poslušni. To spoznanje bi moralo biti podano/^{70/} vsemu svetu. Po nauku o žrtvenih daritvah bi morali pred narodi povišati Kristusa, da bi lahko živeli vsi, ki si to želijo.

Ker je bil Salomon postavljen na čelo ljudstva, ki je bilo določeno za svetilnik okoliškimi narodom, bi moral uporabiti od Boga dano modrost in moč vpliva, da bi ustanovil in vodil veliko gibanje za razsvetljenje njih, ki niso poznali Boga in njegove resnice. Tako bi bile množice pripeljane k zvestobi božanskim navodilom, Izrael bi bil zaščiten pred hudobnimi poganskimi navadami, Gospod slave pa bi bil mogočno počaščen. Toda Salomon je ta vzvišeni cilj izgubil spred oči. Ni izrabil svojih sijajnih priložnosti, da bi razsvetlil nje, ki so neprestano hodili skozi njegovo deželo ali pa se celo zadrževali v najpomembnejših mestih.

Misijonskega duha, ki ga je Bog vsadil v Salomonovo srce in v srce vseh pravih Izraelcev, je spodrinil trgovski duh. Priložnosti, ki so se jim ponudile ob stiku z mnogimi narodi, so izrabili za osebno poveličevanje. Salomon je želel okrepiti svoj politični položaj tako, da je gradil utrjena mesta ob trgovskih križiščih. Obnovil je Gezer poleg Jope, ki je stal ob cesti med Egiptom in Sirijo; Bet-horon, zahodno od Jeruzalema, ki je nadzoroval prehod iz središča Judeje v Gezer in na obalo; Megido, ki leži ob karavanski cesti iz Damaska v Egipt ter od Jeruzalema proti severu; in "Tadmor v puščavi" vzdolž karavanskih poti z vzhoda. ([2 Let 8,4](#)) Vsa ta mesta so bila močno/^{71/} utrjena. Trgovske prednosti izhoda na Rdeče morje so povečali z gradnjo ladjevja "v Ezion-geberju, ... na bregu Rdečega morja, v Edomski deželi". ([1 Kr 9,26](#)) Izurjeni pomorščaki iz Tira so potovali "s Salomonovimi hlapci" mornarji na teh ladjah v "Ofir in tam naložili zlata, ... silno veliko sandalovine in dragih kamnov". ([1 Kr 9,27.28; 10,11](#))

Dohodek kralja in mnogih njegovih podložnikov je mogočno narastel, ampak kakšna je bila cena za vse to! Nepregledne množice ljudi, ki so se prerivale/^{72/} na poteh, so ostale brez spoznanja o Jahveju, in sicer zaradi pohlepnosti in kratkovidnosti njih, katerim so bili zaupani Božji izreki.

V očitnem nasprotju s Salomonom pa je ravnal Kristus, ko je živel na zemlji. Zveličar, ki je imel "vso oblast", ([Mt 28,18](#)) ni nikoli uporabil te moči za samopoveličevanje. Popolnosti njegove službe človeštvu niso omadeževale nikakršne sanje o pozemski zmagi ali posvetni veličini. Povedal je: "Lisice imajo brloge in ptice pod nebom gnezda, a Sin človekov nima, kamor bi naslonil svojo glavo." ([Mt 8,20](#)) Kdor je odgovoril na najpomembnejše vabilo in pričel služiti Vrhovnemu Delavcu, naj dobro prouči njegov način dela. On je izkoristil priložnosti, ki so se mu ponudile na velikih prometnih poteh.

Jezus je presledke med potovanji preživel v Kafarnaumu, ki je postal znan kot njegovo mesto. [\(Mt 9,1\)](#) Ker leži na poti iz Damaska v Jeruzalem in Egipt ter proti Sredozemskemu morju, je bil zelo prikladen za središče Zveličarjevega dela. Skozenj so potovali ljudje iz mnogih dežel ali pa so se v njem ustavili, da so si odpočili. Tam se je Jezus srečeval z ljudmi vseh narodnosti in slojev in tako so bili njegovi nauki odneseni v druge dežele in v mnoge domove. Na ta način so se ljudje začeli zanimati za prerokovanja, ki so vnaprej kazala na Mesija, pozornost je bila usmerjena na Zveličarja in svet je zvedel za njegovo poslanstvo.

V današnjih dneh so priložnosti za stik z ljudmi vseh slojev in mnogih narodnosti veliko večje kakor v dneh Izraela, kajti poti v različne smeri so se tisočkratno pomnožile.^{/73/}

Kakor Kristus naj poslanci Najvišjega danes zavzamejo svoj položaj na teh prometnih poteh, kjer bodo srečali mimoidoče množice iz vseh delov sveta. Kakor On, ki je skril svoj jaz v Bogu, naj sejejo evangeljsko seme in druge seznanijo z dragocenimi resnicami Svetega pisma, da se bodo globoko ukoreninile v umu in srcu ter obrodile sad za večno življenje.

Resni so nauki o Izraelovem neuspehu v letih, ko so se vladar in ljudstvo odvrnili od vzvišenega namena, ki so ga bili poklicani doseči. V čemer so bili oni toliko šibki, da jim je spodletelo, morajo biti močni pripadniki današnjega Božjega Izraela, predstavniki nebes, ki sestavljajo pravo Kristusovo cerkev. Kajti na njih počiva naloga, da dokončajo delo, ki je bilo zaupano ljudem, ter naznanijo dan končne nagrade. Še vedno pa se bo treba srečevati z istimi vplivi, ki so premagali Izraela med Salomonovo vladavino. Sile sovražnika vsake pravičnosti so se močno utrdile. Samo z Božjo močjo lahko zmagamo. Spopad, ki je pred nami, zahteva duha samoodpovedi, nezaupanje vase in zanašanje samo na Boga ter modro izkoriščanje vseh priložnosti za reševanje ljudi. Gospodov blagoslov bo spremljal njegovo cerkev, ko bo združeno napredovala in svetu, ki leži v temi zmote, razodevala lepoto svetosti, ki se kaže v duhu samopožrtvovalnosti, kakršnega je imel Kristus, v poveličevanju božanskega namesto človeškega ter v ljubeči in neutrudni službi njim, ki tako zelo potrebujejo evangeljske blagoslove.^{/74/}

5. Salomonovo spokorjenje

([angleško](#))

Gospod se je dvakrat prikazal Salomonu med njegovo vladavino z besedami odobravanja in nasveta: najprej v nočni prikazni v Gibeonu, ko mu je poleg obljube o modrosti, bogastvu in časti podal še svarilo, naj ostane ponižen in poslušen, potem pa po posvetitvi templja, ko ga je Gospod še enkrat spodbudil k zvestobi. Salomonu so bila dana jasna svarila in čudovite obljube. O njem, ki se je po razmerah, značaju in življenju zdel popolnoma usposobljen za izvršitev naloge in izpolnitev nebeškega pričakovanja, pa je vendar napisano: "A on ni izpolnil, kar mu je bil Gospod zapovedal." ([1 Kr 11,10](#)) Odvrnil je "svoje srce od Gospoda, Izraelovega Boga, ki se mu je bil prikazal dvakrat, in mu je prav o tem zapovedal, naj ne hodi za drugimi bogovi". ([1 Kr 11,9.10](#)) Njegovo odpadništvo je bilo tako popolno in njegovo srce je tako zakrknilo v prestopku, da se je njegov primer zdel skoraj brezupen./75/

Salomon se je obrnil od radosti božanskega občestva, da bi poiskal zadovoljstvo v čutnem uživanju. O tej izkušnji pravi:

"Lotil sem se velikih del: zidal sem si hiše, zasajal si vinograde, napravljaj sem si vrte in nasade. Kupil sem si hlapcev in dekel. ... Nakopičil sem si tudi srebra in zlata in dragotin, lastnih kraljem in deželam; oskrbel sem si pevcev in pevk in kar je človeškim sinovom v veselje: ženo in žene. Tako sem postal velik in sem prekosil vse, ki so bili pred menoj v Jeruzalemu.

In kar koli so želele moje oči, nisem jim odrekel; svojemu srcu nisem zabranil nobenega veselja, kajti moje srce se je veselilo ob vsem mojem trudu. ... Potem sem se ozrl po vseh svojih delih, ki so jih storile moje roke, in po trudu, ki sem si ga prizadel, da bi bil vse dovršil; in glej, vse je bila nečimrnost in lovljenje vetra, in dobička ni pod soncem nobenega.

In obrnil sem se, da bi gledal modrost in nespamet in budalost. Ker kaj more delati človek, ki pride za kraljem? To, kar so oddavnaj delali. ... Tedaj sem sovražil življenje. ... In zasovražil sem ves svoj trud, s katerim sem se trudil pod soncem." ([Prd 2,4.5.7-12.17.18](#))

Salomon je iz lastne grenke izkušnje spoznal puhlost življenja, ki išče svojo najvišjo blaginjo v pozemskih rečeh. Postavljal je oltarje poganskim bogovom, pozneje pa je spoznal, kako ničeva je njihova obljuba o spokojnosti duha. Ponoči in podnevi so ga

mučile mračne misli in mu vznemirjale dušo. Življenjska radost in duševni mir sta izginila, prihodnost pa se mu je zdela obupno temna./76/

Gospod pa ga vendar ni zapustil. S sporočili graje in strogimi kaznimi je hotel prebuditi kralja, da bi se zavedel grešnosti svoje poti. Umaknil je namreč svojo zaščito in dovolil sovražnikom, da so vznemirjali in slabili kraljestvo.

"Obudil pa je Gospod Salomonu nasprotnika, Hadada Edomca. In Bog mu je obudil drugega nasprotnika, Rezona, ... ki je ... postal načelnik trume, ... in gnusilo se mu je do Izraela, in zakraljeval je v Siriji. Tudi Jeroboam, ... Salomonov hlapec ... vrl junak, ... je dvignil roko zoper kralja." ([1 Kr 11,14.23-26.28.27](#))

Končno je Gospod po preroku poslal Salomonu osupljivo sporočilo: "Ker je bilo to pri tebi ter nisi ohranil moje zaveze in mojih postav, ki sem ti jih zapovedal, gotovo ti odtrgam kraljestvo in ga dam tvojemu hlapcu. Toda v tvojih dneh ne storim tega zaradi Davida, tvojega očeta; tvojemu sinu ga odtrgam iz roke." ([1 Kr 11,11.12](#))

Zaradi te obsodbe, ki je bila izrečena proti Salomonu in njegovi hiši, je kakor prebujen iz sna s poživljeno vestjo v pravi luči dojel svojo neumnost. Pokaran v duhu, z oslabljenim umom in telesom, ker se ni mogel napiti iz počenih zemeljskih zbiralnikov, se je utrujen in žejen obrnil, da bi še enkrat pil iz studenca življenja. Končno je vzgoja s trpljenjem pri njem opravila svoje delo. Dolgo ga je mučil strah, da bo na koncu uničen, ker se ni mogel odvrniti od neumnosti; sedaj pa je v danem sporočilu zaznal žarek upanja. Bog ga ni dokončno zavrgel, temveč ga je bil pripravljen rešiti iz še krutejše/77/ sužnosti, kakor je grob, iz katerega se ni mogel rešiti sam.

Salomon je hvaležno priznal moč in ljubezen njega, ki je višji od visokega. ([Prd 5,8](#)) Spokorjeno je usmeril svoje korake proti vzvišeni stopnji čistosti in svetosti, od koder je tako nizko padel. Ni mogel upati, da bo kdaj lahko ušel pogubnim posledicam greha, in nikoli se ni mogel znebiti spomina na svoje razbrzdano življenje, vendar si je goreče prizadeval odvrniti druge od poti neumnosti. Ponižno je priznal grešnost svojega ravnanja ter dvignil svoj glas v opomin drugim, da ne bi bili za vedno izgubljeni zaradi slabega vpliva, ki ga je pokazal.

Pravi spokorjenec ne pozablja preteklih grehov. Nikakor ne postane brezskrben glede storjenih napak, potem ko je njegovi duši zagotovljen mir. Misli nanje, ki jih je zapeljal v greh s svojim ravnanjem, in si jih prizadeva pripeljati nazaj na pravo pot. Kolikor jasnejša svetloba ga obsije, toliko močnejše si želi pripeljati noge drugih na pravo pot. Ne prikriva svojega tavanja in ga nima za nekaj lahкотnega, marveč dviga znak za nevarnost, da bi opozoril druge.

Salomon je priznal: "Srce človeških otrok je polno zlobe in blaznosti." ([Prd 9,3](#)) Potem je dejal: "Ker se hitro ne izvrši sodni izrek proti hudemu dejanju, zato je srce človeških otrok polno smelosti, da delajo hudo. Čeprav grešnik stokrat stori hudo in se mu daljšajo dnevi,^{/78/} vendar vem zagotovo, da se bo njim, ki se boje Boga, dobro godilo, ker se ga boje; ali brezbožniku se ne bo dobro godilo, tudi ne podaljša svojih dni, ki so kakor senca, ker se Boga ne boji." ([Prd 8,11-13](#))

Kralj je po duhu navdihnjenja za poznejše rodove zapisal zgodovino svojih zapravljenih let skupaj s svarilnimi nauki. Njegovo življenjsko delo ni bilo popolnoma izgubljeno, četudi je njegovo ljudstvo želo sadove zla od njegove setve. Salomon je pozneje v krotkosti in ponižnosti "ljudstvo učil spoznanja, in globoko je premišljal in izpraševal, tudi je sestavil^{/79/} mnogo pregovorov. Pridigar si je prizadeval najti prijetnih besed; in napisano je bilo, kar je pošteno, besede resnice. Besede modrih so kakor osti in kakor globoko zabiti žebelji so zbrani izreki; in izdal jih je pastir. Sicer pa, moj sin, daj se posvariti." ([Prd 12,9-12](#))

Svoj spis je končal takole: "Poslušajmo konec vse pridige: Boga se boj in njegove zapovedi izpolnjuj, kajti to je vsa človekova dolžnost. Zakaj Bog privede vsako delo, bodisi dobro ali hudo, na sodbo, o vsem skritem." ([Prd 12,13.14](#))

Poznejši Salomonovi spisi razodevajo, da je potem, ko se je vedno bolj zavedal grešnosti svojega ravnanja, posebno pozornost namenil svarjenju mladih, da ne bi padli v zmote, ki so njega zavedle, da je neumno potratil najboljše nebeške darove. Osramočen in žalosten je priznal, da se je v začetku zrelosti, ko bi v Bogu moral najti tolažbo, oporo in življenje, odvrnil od nebeške luči in Božje modrosti ter čaščenje Jahveja nadomestil z malikovanjem. Ko je po žalostni izkušnji spoznal neumnost takšnega življenja, je bila njegova najgloblja želja rešiti druge pred grenko izkušnjo, ki jo je sam preživel.

Z ganljivo vznesenostjo je pisal o prednostih in odgovornostih, ki stojijo pred mladimi v Božji službi:

"Res, sladka je svetloba in dobro de očem gledati sonce. Zatorej če živi človek veliko let, naj se veseli v njih vseh, a pomni naj dni teme, da jih bo mnogo. Vse, kar prihaja, je nečimrnost. Veseli se, o mladenič, v svoji mladosti in srce ti bodi^{/80/} dobre volje v dneh tvoje mladosti, in hodi po poteh, ki jih želi tvoje srce in jih gledajo tvoje oči, ali vedi, da te za vse to Bog privede na sodbo. Zato odpravi nevoljo iz svojega srca in odstrani hudo iz svojega telesa; kajti mladost in jutro življenja je nečimrnost." ([Prd 11,7-10](#))

"In spominjaj se svojega Stvarnika v dneh svoje mladosti, preden pridejo hudi dnevi in se približajo leta, o katerih porečeš: Niso mi všeč! Preden otemni sonce in svetloba in mesec in zvezde ter se oblaki povrnejo po dežju, ob dnevu, ko bodo trepetali hišni varuhi in se močni možje skrivajo in bodo mlinarji praznovali, ker jih je že malo, in se omračijo, ki skozi okna gledajo, in se duri proti ulicam zapro; ko potihne klopotaenje mlina in človek vztrepče ob glasu ptička in se zamolklo glase vse hčere petja; ko se tudi boji višine in strahote vidi na poti in ko mandljevcev cvete in se kobilica težko dvigne in jed ne diši več; kajti človek odhaja v svoje večno domovje in žalujoči pohajajo po ulicah - preden se utrge srebrna vrvica in se razbije zlata oljenica in se razpoči vedro pri studencu/81/ in se razdere črpalno kolo nad vodnjakom, in prah se povrne v zemljo, kakor je bil, duh pa se vrne k Bogu, ki ga je dal." ([Prd 12,1-7](#))

Salomonovo življenje je polno opozoril ne samo za mlade, temveč tudi za zrelejše in zanje, ki že sestopajo z griča življenja in gledajo zahajajoče sonce. Vidimo in slišimo omahljivost med mladimi, ki nihajo med pravilnim in napačnim in se jim zdi tok grešnih strasti premočan. Pri zrelejših ljudeh ne pričakujemo omahljivosti in nezvestobe; menimo namreč, da je značaj že oblikovan, načela pa trdno ukoreninjena. Vendar ni vedno tako. Ko bi Salomon moral biti po značaju že kakor mogočen hrast, se je pod vplivom skušnjav podrla njegova stanovitnost. Ko bi njegova trdnost morala biti najmočnejša, se je izkazal najšibkejši.

Iz takšnih primerov bi se morali naučiti, da sta budnost in molitev edina varnost tako za mlade kakor za starejše. Na visokem položaju in v velikih prednostih ni varnosti. Lahko da kdo veliko let doživlja pravo krščansko izkušnjo, vendar je še vedno izpostavljen Satanovim napadom. V boju z grehom v nas samih in zunanjo skušnjava je bil poražen celo modri in mogočni Salomon. Njegov padec nas uči, da človek ne more nikoli varno zaupati v lastno modrost in poštenost, ne glede na svoje umske sposobnosti in ne glede na to, kako zvesto je v preteklosti služil Bogu.

V vsakem rodu in v vsaki deželi je obstajal isti pravi temelj/82/ in vzorec za izoblikovanje značaja. Božanski zakon "ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca, ... svojega bližnjega pa kakor samega sebe", ([Lk 10,27](#)) namreč vzvišeno načelo, ki se je razodelo v značaju in življenju našega Zveličarja, je edini varen temelj, edini zanesljiv vodnik. "In varnost bo v tvojih časih, obilost rešenja, modrosti in znanja;" ([Iz 33,6](#)) to modrost in znanje pa lahko podeli samo Bog.

To enako drži danes kakor takrat, ko je bilo Izraelu rečeno, naj bo poslušen njegovim zapovedim: "Kajti to bo vaša modrost in razumnost vpricho ljudstev." ([5 Mz 4,6](#)) To je edino jamstvo za posameznikovo neoporečnost, čistost doma, blaginjo družbe ali trdnost naroda. Sredi življenjskih težav, nevarnosti in nasprotujočih si trditev je edino varno in zanesljivo pravilo ravnati, kakor pravi Bog. "Gospodove zapovedi so prave" in "kdor tako ravna, ne omahne nikdar." ([Ps 19,8; 15,5](#))

Kdor upošteva svarila o Salomonovem odpadništvu, se bo izogibal prvemu približevanju tem grehom, ki so ga premagali. Samo poslušnost nebeškim zahtevam bo obvarovala človeka pred odpadništvom. Bog je podaril človeku veliko svetlobo in mnogo blagoslovov; če pa te svetlobe in blagoslovov ne sprejmemo, ne moremo biti varni pred neposlušnostjo in odpadništvom. Ko se ljudje, ki jih je Bog povzdignil na zelo odgovorne položaje, odvrnejo od njega k človeški modrosti, njihova svetloba postane tema. Sposobnosti, ki so jim zaupane, jim postanejo past.

Do konca boja bodo obstajali takšni, ki bodo odstopali od Boga. Satan bo poskrbel za takšne okoliščine, ki bodo skoraj neopazno oslabile trdnjavo srca, če/83/ nas ne bo varovala božanska moč. Na vsakem koraku se moramo vprašati: "Ali je to Gospodova pot?" Dokler bo trajalo življenje, bo treba s trdno odločnostjo brzdati nagnjenja in strasti. Niti za trenutek se ne smemo počutiti varne, če se resnično ne zanašamo na Boga in če naše življenje ni skrito s Kristusom. Budnost in molitev sta jamstvo čistosti.

Vsi, ki bodo stopili v Božje mesto, bodo tja prišli skozi tesna vrata - z mučnim naporom; ker "ne pride vanj nič nečistega". ([Raz 21,27](#)) Kdor pa je padel, naj se ne vda obupu. Ostareli ljudje, ki so nekoč častili Boga, lahko omadežujejo svoje srce in žrtvujejo vrline na oltarju poželenja; če pa se spokorijo in opustijo greh ter se povrnejo k Bogu, je zanje še vedno upanje. On, ki pravi: "Bodi zvest do smrti, in dam ti venec življenja," prav tako vabi: "Zapusti naj brezbožnik svojo pot in krivični mož svoje misli in povrni se h Gospodu, in usmilil se ga bo, in k našemu Bogu, ker je bogat v odpuščanju." ([Raz 2,10](#); [Iz 55,7](#)) Bog sovraži greh, vendar ljubi grešnika. Dejal je: "Ozdravim njihov odpad, rad jih hočem ljubiti." ([Oz 14,4](#))

Salomonovo spokorjenje je bilo iskreno, toda škode, ki jo je povzročil zgled njegovega grešnega življenja, ni bilo mogoče popraviti. Med njegovim odpadništvom so bili v kraljestvu ljudje, ki so ostali zvesti Bogu in ohranili čistost in zvestobo. Mnogi pa so bili zapeljani; zato spokorjeni kralj ni mogel ustaviti sil zla, ki jih je sprožilo uvajanje malikovanja in posvetnosti.^{84/} Njegov vpliv za dobro je zelo oslabil. Mnogi so se obotavljali popolnoma zaupati njegovemu vodstvu. Čeprav je kralj priznal svoj greh in v korist poznejših rodov zapisal poročilo o svoji neumnosti in spokorjenju, ni nikoli mogel upati, da bo v celoti izničil pogubni vpliv svojih napačnih dejanj. Mnogi so, opogumljeni zaradi njegovega odpadništva, vztrajno nadaljevali delati zlo in samo zlo. V upadanju morale pri vladarjih, ki so nastopili po njem, lahko zasledimo žalosten vpliv, ker je onečastil sposobnosti, ki jih je dobil od Boga.

Salomona je bolečina grenkega razmišljanja o hudobnem ravnanju prisilila reči: "Modrost je boljša kakor vojno orožje, toda en grešnik pokazi mnogo dobrega. Je zlo, ki sem ga videl pod soncem, pomota namreč, ki jo povzroča vladar; neumnost posajajo na najvišja mesta." ([Prd 9,18](#); [10,5. 6](#))

"Mrtve muhe napravijo, da se mazilarju mazilo skazi in usmradi: enako malo neumnosti lahko prevlada modrost in slavo." ([Prd 10,1](#))

Med mnogimi nauki, ki se jih naučimo iz Salomonovega življenja, ni nobeden močnejše poudarjen kakor moč vpliva za dobro ali slabo. Najsi bo naše delovno območje še tako omejeno, vendarle širimo vpliv za dobro ali slabo. Brez naše vednosti ali nadzora prinaša drugim blagoslov ali prekletstvo. Lahko je obremenjen z mrakom nezadovoljstva in sebičnosti ali pa zastrupljen s smrtonosnim madežem kakšnega priljubljenega greha; lahko pa je poln poživljajoče moči vere, poguma in upanja ter okrašen z vonjem ljubezni. Vendar pa zagotovo vpliva za dobro ali slabo./85/

Strašna misel je, da je naš vpliv vonj smrti za smrt, vendar je to mogoče. Kdo bi lahko ocenil izgubo ene same duše, če je bila zapeljana, da bo izgubila večno srečo! Pa vendar naše prenačljeno dejanje ali nepremišljena beseda lahko tako usodno vplivata na življenje drugega, da se bosta izkazali za pogubo njegovi duši. Ena pomanjkljivost značaja lahko mnoge odvrne od Kristusa.

Ko posejano seme obrodi sad in tega znova posejemo, se žetev množi. Ta zakon drži tudi v našem odnosu z drugimi. Vsako dejanje ali beseda pomeni seme, ki bo obrodilo sad. Vsako dejanje pozorne prijaznosti, poslušnosti in samoodpovedi se bo ponovilo v drugih in po njih še v več naslednjih. Zatorej je vsako dejanje zavisti, zlobe ali spora seme, ki bo pognalo "korenino bridkosti", zaradi česar bodo omadeževani mnogi. ([Heb 12,15](#)) In koliko večje število bodo potem okužili ti "mnogi"! Takšno sejanje dobrega in slabega ima posledice sedaj in za večnost./86/

6. Razdelitev kraljestva

([angleško](#))

"In legel je Salomon k svojim očetom in bil je pokopan v mestu Davida, svojega očeta; in Roboam, njegov sin, je zakraljeval na njegovem mestu." ([1 Kr 11,43](#))

Roboam se je kmalu po ustoličenju odpravil v Sihem, ker je pričakoval, da ga bodo tam uradno priznali vsi rodovi. "Ves Izrael se je sešel v Sihemu, da ga postavijo za kralja." ([1 Kr 12,1](#); [2 Let 10,1](#))

Med navzočimi je bil tudi Jeroboam, Nebatov sin - isti Jeroboam, ki je bil med Salomonovim vladanjem znan kot "vrl junak" in komur je prerok Ahija Silonski povedal vznemirljivo sporočilo: "Glej, hočem odtrgati kraljestvo iz Salomonove roke in tebi dati deset rodov." ([1 Kr 11,28. 31](#))

Gospod je po poslancu jasno sporočil Jeroboamu nujnost razdelitve kraljestva. Pojasnil je, da se mora razdelitev zgoditi zato, ker so ga "zapustili ter se priklanjali/^{87/} Astoret, boginji Sidoncev, Kamosu, bogu Moabcev, in Milkomu, bogu sinov Amonovih, in niso hodili po mojih poteh, da se ravnaajo po tem, kar je prav v mojih očeh, in po mojih postavah in sodbah kakor David, njegov oče." ([1 Kr 11,33](#))

Jeroboamu je bilo potem še razloženo, da se kraljestvo ne more razdeliti, preden bo končana Salomonova vladavina. Gospod je objavil: "Nočem mu pa vzeti vsega kraljestva iz roke, ampak postavim ga za kneza vse dni njegovega življenja zaradi Davida, svojega hlapca, ki sem ga izvolil, ki se je ravnal po mojih zapovedih in postavah. Vzajem pa kraljestvo iz roke njegovega sina ter ga dam tebi, namreč desetero rodov." ([1 Kr 11,34.35](#))

Čprav je Salomon želel pripraviti Roboama, svojega izbranega naslednika, da bi modro ravnal v stiski, ki jo je napovedal Božji prerok, nikoli ni mogel dovolj močno vplivati za dobro na um svojega sina, čigar zgodnja vzgoja je bila precej zanemarjena. Roboam je od svoje matere Amonke prejel pečat neodločnega značaja. Nekaj časa si je prizadeval služiti Bogu in imel nekaj uspeha, vendar ni bil stanovit in je na koncu popustil slabim vplivom, ki so ga obdajali že od otroštva. Napake Roboamovega življenja in končno tudi njegov odpad razodevajo hude posledice Salomonovih zakonskih zvez z malikovalskimi ženami.

Rodovi so dolgo trpeli zaradi hudih krivic zatiralskih ukrepov prejšnjega vladarja. Salomonovo objestno vladanje med odpadništvom je zahtevalo,^{88/} da je ljudstvu

naložil velike davke in od njega zahteval veliko hlapčevskega dela. Zato so se voditelji vseh rodov pred ustoličenjem novega vladarja odločili zvedeti, ali Salomonov sin namerava olajšati njihova bremena. "In pride Jeroboam in ves Izrael ter ogovore Roboama, rekoč: Tvoj oče nam je preobtežil jarem; sedaj nam torej polajšaj pretrdo službo svojega očeta in težki jarem, ki nam ga je naložil, in bomo ti služili." ([2 Let 10,3.4](#))

Roboam pa se je hotel najprej posvetovati s svojimi svetovalci, preden bi povedal svoje načrte, zato je odgovoril: "Pridite zopet k meni po treh dneh. In ljudstvo odide.

In kralj Roboam se je posvetoval s starci, ki so stali v službi pred Salomonom, njegovim očetom, ko je še živel, in reče: Kako svetujete, da naj odgovorim temu ljudstvu? In mu odgovore, rekoč: Če boš dobrotljiv temu ljudstvu in jim ugodiš in jim izpregovoriš prijazne besede, ti bodo hlapci vse dni." ([2 Let 10,5-7](#))

Roboam se je nezadovoljen obrnil k mladeničem, s katerimi se je družil v svojem otroštvu in zgodnji mladosti, ter jih povprašal: "Kaj svetujete, da naj odgovorimo temu ljudstvu, ki so govorili meni, rekoč: Polajšaj jarem, ki nam ga je naložil tvoj oče." ([1 Kr 12,9](#); [2 Let 10,9](#)) Mladeniči so predlagali, naj strogo ravna s podložniki svojega kraljestva in jim že na začetku jasno pokaže, da ne bo trpel vmešavanja v osebne želje.

Roboamu je ugajalo pričakovanje, da bo lahko razkazal neomejeno oblast, zato se je odločil, da ne bo upošteval nasveta starcev/⁸⁹/ v svojem kraljestvu in bo mladeniče postavil za svoje svetovalce. Tako se je zgodilo, da je na določen dan, ko je prišel Jeroboam in vse ljudstvo k Roboamu slišat, kako bo ravnal kralj, je "odgovoril ljudstvu trdo, ... ter jim je govoril ... takole: Moj oče vam je naložil težek jarem, jaz pa še pridenem vašemu jarmu; moj oče vas je tepel z biči, jaz pa vas bom s trnovkami." ([1 Kr 12,13.14](#); [2 Let 10,13.14](#))

Ko bi Roboam in njegovi neizkušeni svetovalci razumeli božansko voljo za Izraela, bi prisluhnili prošnji ljudstva za odločne spremembe v načinu vladanja. Toda v dani priložnosti, ki so jo dobili na srečanju v Sihemu, niso znali logično razmišljati od vzroka do posledice in so za vedno izgubili svoj vpliv nad velikim delom ljudstva. Njihova jasna odločnost, da nadaljujejo in še okrepijo tlačenje, ki je bilo vpeljano pod Salomonovo vladavino, je bila v neposrednem nasprotju z Božjim načrtom za Izraela. Tako so ljudje dobili zadosten razlog za dvom o iskrenosti njihovih spodbud. S tem nespametnim in brezsrčnim poskusom razkazovanja moči so kralj in njegovi izbrani svetovalci razodeli nadutost zaradi položaja in oblasti.

Gospod ni dovolil Roboamu uresničiti namena, ki ga je objavil. Med rodovi je bilo veliko tisočev takšnih, ki jih je zatiranje med Salomonovo vladavino ogorčilo, in ti so sedaj menili, da ne morejo drugače, kakor da se uprejo Davidovi hiši. "In ko je videl ves Izrael, da jim kralj ni ugodil, odgovori ljudstvo kralju in reče: Kakšen/90/ delež nam je v Davidu? In dediščine nimamo v Jesejevem sinu. K svojim šotorom, o Izrael! Sedaj glej svojo hišo, David! In Izrael se je razšel v svoje šotore." ([1 Kr 12,16](#); [2 Let 10,16](#))

Razdor, ki ga je povzročil prenagljeni Roboamov odgovor, se je izkazal nepopravljiv. Takrat se je dvanajst Izraelovih rodov razdelilo. Judov in Benjaminov rod sta sestavljala spodnji ali južni del Judovega kraljestva pod Roboamovim vodstvom; deset severnih rodov pa je oblikovalo in ohranilo ločeno državo, znano kot Izraelovo kraljestvo z Jeroboamom kot vladarjem. Tako se je izpolnila prerokova napoved o razdelitvi kraljestva. "Kajti Gospod je tako ravnal." ([1 Kr 12,15](#))

Ko je Roboam videl, da mu je deset rodov odtegnilo vdanost, je bil izzvan k ukrepanju. Po uglednem možu v svojem kraljestvu Adoramu, ki je bil pristojen za obvezna dela, jih je poskušal pomiriti. Toda poslanec miru je bil deležen ravnanja, ki je pričalo o čustvih do Roboama. "Ves Izrael ga je lučal s kamenjem, da je umrl." ([1 Kr 12,18](#)) Kralja Roboama je prestrašil ta dokaz moči upora, zato je pohitel in stopil na svoj voz ter pobegnil v prestolnico.

V Jeruzalemu je zbral "vso Judovo hišo in Benjaminov rod, sto in osemdeset tisoč izbranih vojščakov, da se bojujejo z Izraelovo hišo in zopet pridobe kraljestvo Roboamu, Salomonovemu sinu. Pa pride Božja beseda Semaju, Božjemu možu, govoreč: Govori Roboamu, Salomonovemu sinu, Judovemu kralju, in vsej/91/ Judovi in Benjaminovi hiši in drugemu ljudstvu in veli: Tako pravi Gospod: Ne hodite gor in ne bojujte se s svojimi brati, Izraelovimi sinovi; vrnite se vsak v svojo hišo, zakaj od mene je prišla ta reč. In poslušali so Gospodovo besedo in se vrnili domov, kakor je velel Gospod." ([1 Kr 12,21-24](#))

Roboam si je tri leta prizadeval potegniti nauk iz svoje žalostne izkušnje iz začetka svojega vladanja, in ta trud se mu je izplačal. "In prezidal je mesta na Judovem v trdnjave. In utrdil je trdnjave in namestil poveljnike vanje/92/ in preskrbel živeža, olja in vina, ... ter jih je povsem dobro utrdil." ([2 Let 11,5.11.12](#)) Toda skrivnost Judovega uspeha v prvih letih Roboamove vladavine ni ležala v teh dejanjih. Judov in Benjaminov rod sta uživala ugodnosti zato, ker sta priznavala Boga za vrhovnega vladarja. Njihovo število so povečali mnogi bogaboječi ljudje iz severnih rodov. Poročilo pravi: "In za duhovniki so prihajali iz vseh Izraelovih rodov tisti, ki so nagnili svoje srce, da bi iskali Gospoda, Izraelovega Boga, v Jeruzalem darovat Gospodu, Bogu svojih očetov. S tem so pomagali do moči Judovemu kraljestvu in utrjevali Roboama, Salomonovega sina, tri leta; kajti tri leta so hodili po Davidovi in Salomonovi poti." ([2 Let 11,16.17](#))

Če bi Roboam še naprej ravnal tako, bi dobil priložnost obilno popraviti pretekle napake in povrniti zaupanje, da je zmožen preudarno vladati. Navdihnjeno pero pa je zapisalo žalostno poročilo o Salomonovem nasledniku, ki je zamudil širiti močan vpliv v prid zvestobi Jahveju. Po naravi je bil trmast, samozavesten, svojevoljen in nagnjen k malikovalstvu, vendar bi lahko razvil močan značaj, stanovitno vero in poslušnost božanskim zahtevam, ko bi bil popolnoma zaupal v Boga. Med minevanjem časa pa se je kralj zanašal na moč položaja in na trdnjave, ki jih je utrdil. Postopoma se je vdal podedovani slabosti, dokler ni svojega vpliva popolnoma podredil malikovanju. "In zgodi se, ko je bilo utrjeno Roboamovo kraljestvo in se je on ojačil, da je zapustil/^{93/} Gospodovo postavo in ves Izrael z njim." ([2 Let 12,1](#))

Kako žalostne in polne pomena so besede: "In ves Izrael z njim." Ljudstvo, ki ga je Bog izvolil za luč okoliškim narodom, se je odvrnilo od svojega Vira moči ter postalo podobno narodom okoli sebe. Kakor je bilo s Salomonom, tako je bilo z Roboamom - vpliv slabega zgleda je zapeljal mnoge. Kakor je bilo z njima, je bolj ali manj še danes z vsakomer, ki se prepusti grešnemu življenju - vpliv slabega ravnanja ni omejen samo na storilca. Nihče ne živi sam. Nihče v svoji krivičnosti ne propada sam. Vsako življenje je luč, ki razsvetljuje in razveseljuje pot drugih, ali pa je temen in poguben vpliv, ki vodi v obup in pogubo. Druge vodimo ali navzgor k sreči in večnemu življenju ali pa navzdol k žalosti in večni smrti. Če pa s svojimi dejanji podpiramo ali spodbujamo k delu hudobne sile v ljudeh okoli nas, sodelujemo v njihovem grehu.

Bog pa ni dovolil, da bi odpadništvo Judovega vladarja ostalo nekaznovano. "In v petem letu kralja Roboama je prišel gor Sisak, egiptovski kralj, proti Jeruzalemu, zato ker so bili nezvesti Gospodu, z tisoč dvesto vozovi in šestdeset tisoč konjeniki in brezštevilmnim moštvom, ki je prišlo z njim iz Egipta. ... In dobil je utrjena mesta, ki so bila Judova, in prispel je k Jeruzalemu.

Tedaj pride Semaja, prerok, k Roboamu in k Judovim poglavarjem, ki so se zaradi Sisaka zbrali v/^{94/} Jeruzalemu, in jim reče: Tako pravi Gospod: Vi ste zapustili mene, zato sem tudi jaz pustil vas v Sisakove roke." ([2 Let 12,2-5](#))

Ljudstvo se še ni toliko pogreznilo v odpadništvo, da bi prezrlo Božje kazni. V izgubah, ki jih je povzročil Sisakov napad, so spoznali Božjo roko in se za nekaj časa ponižali. "Pravičen je Gospod," so priznali. ([2 Let 12,6](#))

"In ko je videl Gospod, da so se ponižali, pride Gospodova beseda k Semaju, govoreč: Ponižali so se, ne bom jih pokončal, temveč dam jim malo pomoči, in moj srd se ne bo razlil nad Jeruzalemom po Sisakovi roki. Vendar pa mu morajo biti podložni, da spoznajo, kaj je meni služiti in kaj služiti zemeljskim kraljestvom.

Pride torej Sisak, egiptovski kralj proti Jeruzalemu in vzame zaklade Gospodove hiše in zaklade kraljeve hiše, pobere vse, vzame tudi zlate ščite, ki jih je napravil Salomon. In kralj Roboam naredi namesto njih ščite iz bronu in jih izroči poveljnikom stražarjev, ki so čuvali vrata kraljeve hiše. In ko se je ponižal, se je odvrnila od njega Gospodova jeza, da ga ni docela pokončal. Tudi je bilo pri Judi še nekoliko dobrega." ([2 Let 12, 7-10.12](#))

Ko pa se je umaknila roka stiske in si je narod znova opomogel, so mnogi pozabili svoje bojzani ter se znova obrnili k malikovanju. Med njimi je bil sam kralj Roboam. Čeprav se je ponižal zaradi nesreče, ki ga je prizadela,^{/95/} te izkušnje ni naredil za prelomnico v svojem življenju. Pozabil je nauk, s katerim ga je Bog hotel poučiti, in se povrnil h grehom, ki so nad ljudstvo priklicali sodbe. Po nekaj klavnih letih, v katerih je kralj delal, "kar je bilo hudo, ker ni pripravil svojega srca, da bi iskal Gospoda, ... je Roboam legel k svojim očetom in pokopali so ga v Davidovem mestu; in Abija, njegov sin, je zakraljeval na njegovem mestu". ([2 Let 12,14.16](#))

Po razdelitvi kraljestva v začetku Roboamove vladavine je Izraelova slava pričela bledeti in nikoli ni bila v celoti obnovljena. V naslednjih stoletjih so Davidov prestol občasno zasedali ljudje z moralnimi vrlinami in daljnovidno razsodnostjo. Pod vodstvom teh vladarjev so se blagoslovi, ki so jih bili deležni v Judi, razširili tudi na okoliške narode. Občasno so Jahvejevo ime povišali nad vse lažne bogove in spoštovali njegov zakon. Od časa do časa so se pojavili mogočni preroki, ki so krepili roke vladarjev ter spodbujali ljudstvo, da bi ostalo zvesto. Seme zla pa je že pognalo, ko je Roboam zasedel prestol, in nikoli več ni bilo popolnoma izkoreninjeno. Sčasoma je nekoč priljubljeno Božje ljudstvo padlo tako nizko, da je prišlo v pregovor med pogani.

Kljub pokvarjenosti teh, ki so se nagibali k malikovanju, je usmiljeni Bog naredil vse, kar je mogel, da je rešil razdeljeno kraljestvo pred popolnim uničenjem. Med minevanjem let se je zdelo, da bo njegov načrt za Izraela dokončno propadel zaradi prevar ljudi, ki so jih navdihovale satanske sile, vendar je še vedno razodeval svoje^{/96/} dobrotljive namere s sužnostjo in prenovo izvoljenega ljudstva.

Razdelitev kraljestva je bila šele začetek čudovite zgodovine, v kateri sta se razodevali Božja potrpežljivost in nežno usmiljenje. Po strogi preizkušnji trpljenja, ki so jo zdržali zaradi podedovanih in pridobljenih nagnjenj k zlu, so ljudje, ki jih je Bog želel očistiti za svoje posebno ljudstvo, "goreče za vsa dobra dela", ([Tit 2,14](#)) končno priznali:

"Prav nihče ni tebi enak, o Jahve; ti si velik in veliko je tvoje ime v moči. Kdo se te ne bi bal, o Kralj narodov! ... Zakaj med vsemi modrimi pri narodih in v vseh njihovih kraljestvih ni nobeden tebi enak. Gospod pa je Bog v resnici, živi Bog in večni Kralj." ([Jer 10,6.7.10](#))

Malikovalci pa so se končno morali naučiti nauka, da lažni bogovi nimajo moči pomagati in rešiti. "Bogovi, ki niso ustvarili nebes in zemlje, izginejo iznad zemlje in izpod neba." ([Jer 10,11](#)) Človek lahko najde pokoj in mir samo v zvestobi živemu Bogu, Stvarniku vsega in Vladarju nad vsem.

Kaznovana in spokorjena Izrael in [Juda](#) sta končno soglasno obnovila svoje zavezno občestvo z Jahvejem nad vojskami, Bogom svojih očetov; o njem so dejali: "On je naredil zemljo s svojo krepostjo, ustanovil vesoljni svet s svojo modrostjo in s svojo razumnostjo je razpel nebesa."/97/ Ko se On oglašča, nastane šum voda na nebu; On vzdiguje sopare od krajev zemlje, bliske dela za dež in spuščča veter iz svojih zakladnic. Nespameten je postal vsak človek, je brez spoznanja; vsak zlatar se osramočuje z mališko podobo; kajti lažniva je njegova ulita podoba in sape ni v nobeni med njimi. Nečimrnost so, smeha vredno delo; ob času njihovega obiskovanja poginejo. Njim ni podoben On, ki je Jakobov delež; kajti On je upodobil vse, in Izrael je rod njegove posesti: Gospod nad vojskami je njegovo ime." ([Jer 10,12-16](#))/98/

7. Jeroboam

([angleško](#))

Nekdanjega Salomonovega služabnika Jeroboama je na prestol postavilo deset rodov, ki se je uprlo Davidovi hiši. Na tem položaju bi lahko opravil modro prenovo tako na državljanskem kakor tudi verskem področju. Pod Salomonovo vladavino je pokazal sposobnost in zdrav razum, znanje, ki ga je pridobil v letih zveste službe, pa ga je usposobilo za preudarno vladanje. Ampak Jeroboam se ni zanašal na Boga.

Najbolj se je bal, da bi v prihodnosti srce njegovih podložnikov pridobil vladar, ki je zasedel Davidov prestol. Menil je, da bodo mnogi nagnjeni k obnovitvi svoje zvestobe oblasti s sedežem v Jeruzalemu, če bo desetim rodovom dovolil pogosto obiskovati stari sedež judovskega kraljestva. Tam se je namreč še vedno opravljala tempeljska služba, kakršno so vzpostavili med Salomonovim vladanjem. Posvetoval se je s svetovalci in se odločil, da bo z drznim dejanjem/99/ čimbolj zmanjšal možnost upora proti svoji oblasti. To bo dosegel tako, da bo znotraj meja svojega novega kraljestva postavil dve bogoslužni središči, eno v Betelu in drugo v Danu. Deset rodov se je zbiralo k čaščenju Boga v teh krajih namesto v Jeruzalemu.

Pri izvajanju tega načrta se je Jeroboam domislil spodbuditi domišljijo Izraelcev tako, da jim je postavil nekaj vidnega za simbol navzočnosti nevidnega Boga. Tako je ukazal, naj naredo dve zlati teleti in jih postavijo v svetišča v bogoslužnih središčih. Jeroboam je s svojim prizadevanjem, da bi ponazoril Božanstvo, prekršil jasno Jahvejevo zapoved: "Ne delaj si rezanih podob, ... ne moli jih in ne časti jih."

([2 Mz 20,4.5](#))

Jeroboamova želja, da bi zadržal deset rodov stran od Jeruzalema, je bila tako močna, da je spregledal osnovno pomanjkljivost svojega načrta. Ni pomislil na veliko nevarnost, kateri je izpostavil Izraelce, ko jim je postavil malikovalski simbol božanstva. Njihovi predniki so ga namreč dobro poznali v stoletjih, ko so bili v egiptovski sužnosti. Ker pa je celo sam Jeroboam prej bival v Egiptu, bi se moral naučiti, da je neumnost pred ljudi postaviti takšne poganske upodobitve. Ker pa se je trdno odločil, da severni rodovi ne bodo več vsako leto obiskovali Svetega mesta, je za to uporabil najbolj nepremišljene ukrepe. Rekel je: "Preveč je za vas hoditi gor v Jeruzalem! Glej, to so tvoji bogovi, Izrael, ki so te pripeljali gor iz egiptovske dežele!" ([1 Kr 12,28](#))/100/ Tako jih je zapeljal, da so se klanjali zlatim podobam in sprejeli tuje oblike čaščenja.

Kralj je poskušal pregovoriti nekatere levite, ki so živeli v njegovem kraljestvu, da bi služili kot duhovniki v novopostavljenih svetiščih v Betelu in Danu; vendar mu to ni

uspelo. Zato je bil prisiljen povišati v duhovniški stan "vsake vrste ljudi". ([1 Kr 12,31](#))
Mnogi zvesti so skupaj z velikim številom levitov vznemirjeni zaradi svoje prihodnosti zbežali v Jeruzalem, da so tam lahko služili Bogu v skladnosti z božanskimi zahtevami.

"In določil je praznik v osmem mesecu, petnajsti dan meseca, po podobi praznika, ki je bil na Judovem, in je daroval na oltarju. Tako je storil v Betelu ter je daroval teletoma, ki ju je bil naredil; in namestil je v Betelu duhovnike višav, ki jih je napravil." ([1 Kr 12,32](#))

Kraljevo drzno kljubovanje Bogu, da je tako odstranil božansko določene ustanove, pa ni smelo ostati nekaznovano. Že med opravljanjem posvečenja in sežiganjem kadila na tujem oltarju, ki ga je dal postaviti v Betelu, se je pred njim pojavil Božji mož iz Judovega kraljestva. Poslan je bil, da ga obtoži zaradi vzpostavljanja novih oblik čaščenja. Prerok je zaklical zoper oltar po Gospodovi besedi in rekel: "Oltar, oltar, tako pravi Gospod: Glej, sin se bo rodil Davidovi hiši, po imenu Josija, in na tebi bo daroval duhovnike višav, ki žgo kadilo na tebi, in človeške kosti bodo žgali na tebi.

In dal je tisti dan znamenje, rekoč: To je znamenje, da je govoril Gospod: Glej, oltar se^{101/} razpoči in pepel, ki je na njem, se razsuje." ([1 Kr 13,2.3](#)) Oltar se je takoj "razpočil in pepel se je razsul z oltarja natančno po znamenju, ki ga je bil dal Božji mož po Gospodovi besedi". ([1 Kr 13,5](#))

Ko je Jeroboam to videl, ga je napolnil duh kljubovalnosti zoper Boga in je poskušal ujeti njega, ki je prinesel sporočilo. V besu "iztegne Jeroboam svojo roko od oltarja pa veli: Primate ga!" ([1 Kr 13,4](#)) Njegovo silovito dejanje je bilo takoj kaznovano. Roka, ki se je iztegnila zoper Jahvejevega poslanca, je nenadoma postala nemočna in ohromela, zato je ni mogel potegniti nazaj. Prestrašeni kralj se je obrnil na preroka, naj posreduje zanj pri Bogu. Rotil ga je: "Poprosi, prosim, blagovoljnosti Gospoda, svojega Boga, in moli zame, da se mi zopet povrne moja roka. Nato zaprosi Božji mož blagovoljnosti Gospodove, in kralju se je roka povrnila in bila je zdrava kakor prej." ([1 Kr 13,6](#))

Jeroboamovo prizadevanje, da bi slovesno posvetil tuj oltar, je bilo zaman. Spoštovanje, ki bi mu bilo izkazovano, bi pripeljalo do nespoštovanja Jahvejevega bogoslužja v jeruzalemskem templju. Prerokovo sporočilo bi moralo Izraelovega kralja spodbuditi k spokorjenju in ga odvrniti od grešnih namenov, ki so ljudstvo odvrčali od pravega čaščenja Boga. On pa je zakrknil svoje srce in se odločil hoditi po poti, ki si jo je sam izbral.

Med praznovanjem v Betelu srce Izraelcev še ni bilo popolnoma zakrknjeno. Mnogi so bili dovzetni za vpliv Svetega Duha. Gospod je načrtoval ustaviti takšne,^{102/} ki so

hitro stopali po poti odpadništva, preden bo prepozno. Svojega glasnika je poslal, da bi ustavil malikovalsko dejanje ter kralju in ljudem razodel, kakšne bodo posledice tega odpadništva. Da se je oltar razpočil, je bilo znamenje Božjega nezadovoljstva zaradi gnusobe, ki so jo počenjali v Izraelu.

Gospod želi rešiti, ne pa pogubiti. Veseli se reševanja grešnikov. "Kakor res živim, govori Gospod Jahve, nikakor mi ni po volji brezbožnikova smrt." ([Ezk 33,11](#)) Z opomini in prošnjami vabi tavajoče, da prenehajo grešiti ter se povrnejo k njemu in živijo. Svojim izvoljenim poslancem podarja svet pogum, da se poslušalci ustrašijo in spokorijo. Kako odločno je Božji mož pokaral kralja! Ta odločnost pa je bila nujna, saj ni bilo drugega načina za grajo obstoječega zla. Gospod je dal svojemu služabniku pogum, da bi na poslušalce naredil trajen vtis. Gospodovi glasniki se ne smejo nikoli bati človeka, temveč morajo neomajno stati za pravico. Dokler koli zaupajo v Boga, se jim ni treba bati; kajti On, ki jim je dal pooblastilo, jim tudi zagotavlja svojo zaščito.

Ko je prerok povedal sporočilo, se je hotel vrniti, vendar mu je Jeroboam rekel: "Pojdi z mano domov in se pokrepčaj, in dam ti darilo." ([1 Kr 13,7](#)) Prerok je odgovoril: "Ko bi mi dal polovico svoje hiše, ne pojdem s teboj, ker nočem jesti kruha, ne piti vode na tem mestu. Zakaj tako mi je zapovedano po/105/ Gospodovi besedi, ki mi je velela: Ne jej ondi kruha in ne pij vode, tudi se ne vračaj po poti, po kateri si šel." ([1 Kr 13,8.9](#))

Dobro bi bilo, ko bi se prerok držal svojega načrta in se nemudoma vrnil v Judejo. Ko je šel domov po drugi poti, ga je dohitel ostareli mož, ki je zase trdil, da je prerok, in je lagal Božjemu možu, rekoč: "Tudi jaz sem prerok kakor ti in angel mi je govoril po Gospodovi besedi, veleč: Pelji ga nazaj s seboj v svojo hišo, da užije kruha in pije vode." ([1 Kr 13,18](#)) Kar naprej je ponavljal laž in ga silil z vabilom, dokler ni prepričal Božjega moža, da se je vrnil z njim.

Ker si je pravi prerok dovolil ravnati v nasprotju z načelom dolžnosti, je Bog dovolil, da ga je doletela kazen za prestop. Ko sta se z lažnim prerokom vrnila v Betel in sedela za mizo, je na lažnega preroka prišel duh Vsemogočnega, "in zavpije proti Božjemu možu, ki je prišel z Judovega, rekoč: Tako pravi Gospod: Ker si bil nepokoren Gospodovim ustom in nisi izpolnil zapovedi, ki ti jo je zapovedal Gospod, ... zato ne pride tvoje truplo v grob tvojih očetov." ([1 Kr 13,21.22](#))

To prerokovanje o obsodbi se je kmalu dobesedno izpolnilo. "In potem, ko je zaužil kruha in se napil, mu je osedlal osla. ... In ko je šel, naleti nanj lev na poti ter ga usmrti; in njegovo truplo je ležalo na poti in osel je stal pri njem, lev pa je tudi stal poleg trupla. In glej, ljudje so šli mimo in/106/ videli truplo na tleh na poti, ... ter oznanijo v mestu, kjer je prebival stari prerok. In ko to zasliši stari prerok, ki ga je

nazaj pripeljal s poti, reče: Božji mož je, ki je bil nepokoren Gospodovim ustom." ([1 Kr 13,23-26](#))

Kazen, ki je doletela nezvestega glasnika, je bila dodaten dokaz o resničnosti prerokovanja, ki ga je izgovoril ob oltarju. Če bi bilo preroku dovoljeno varno nadaljevati potem, ko je bil nepokoren Gospodovi besedi, bi lahko kralj uporabil to dejstvo, da bi poskušal opravičiti lastno neposlušnost. V razpočenem oltarju, ohromeli roki in strašni usodi njega, ki si je drznil biti nepokoren jasni Jahvejevi zapovedi, je Jeroboam lahko spoznal nezadovoljstvo žaljenega Boga. Te kazni bi ga morale posvariti, naj ne vztraja v grehu. Jeroboam pa se še zdaleč ni spokoril, "ampak je postavil še več duhovnikov višavam izmed vsake vrste ljudi; kdor koli mu je ugajal, njega je posvetil, da bodi duhovnik višavam". ([1 Kr 13,33](#)) Tako ni hudo grešil sam, temveč je v greh napeljal tudi Izraela. "In ta reč je postala v greh Jeroboamovi hiši, da je morala izginiti in biti potrebljena s površja zemlje." ([1 Kr 13,34](#))

Proti koncu svojega dvaindvajsetletnega težavnega vladanja je bil Jeroboam hudo poražen v vojni z Roboamovim naslednikom Abijem. "Tudi si ni opomogel Jeroboam nič več v Abijevih dnevih; in Gospod ga je udaril, da je umrl." ([2 Let 13,20](#))

Odpadništvo, ki se je začelo med Jeroboamovim vladanjem, je postajalo vse očitnejše, dokler ni bilo zaradi tega uničeno Izraelovo kraljestvo. Celó pred njegovo smrtjo/¹⁰⁷/ je Ahija, ostareli prerok iz Sila, ki je pred veliko leti napovedal povišanje Jeroboama na prestol, objavil: "In Gospod udari Izraela, da se bo majal kakor trst v vodi, in izdere Izraela iz te dobre dežele, ki jo je dal njihovim očetom, ter jih razkropi onostran velereke, zato ker so si napravili Ašere, da bi dražili Gospoda v jezo. In izda Izraela sovražniku zaradi Jeroboamovih grehov, s katerimi je grešil in v greh zapeljeval Izraela." ([1 Kr 14,15.16](#))

Pa vendar se Gospod ni odpovedal Izraelu, ne da bi prej naredil vse, kar je mogel, da bi jih znova povrnil k zvestobi njemu. V dolgih in temnih letih, ko je vladar za vladarjem drzno kljuboval Nebesom in vodil Izraela še globlje v malikovalstvo, je Bog pošiljal svojemu odpadlemu ljudstvu sporočilo za sporočilom. Po prerokih jim je neprenehoma ponujal možnost, da bi ustavili plimo odpadništva in se vrnili k njemu. Med leti, ki so tekla po razdelitvi kraljestva, sta živela in delovala Elija in Elizej, po deželi pa je bilo slišati tudi prisrčna vabila Ozeja, Amosa in Obadija. Izraelsko kraljestvo ni bilo nikoli brez plemenitih prič o mogočni Božji moči za rešitev od greha. Celó v najtemnejših urah so nekateri ostali zvesti svojemu božanskemu Vladarju in so sredi malikovalstva živeli brezmadežno v očeh svetega Boga. Ti zvesti so bili prišteti med pobožni ostanek, po katerem se bo končno izpolnil večni Jahvejev namen./¹⁰⁸/

8. Narodno odpadništvo

([angleško](#))

Od časa Jeroboamove smrti pa do Elijevega prihoda pred Ahaba, je izraelsko ljudstvo stalno duhovno nazadovalo. Vladali so mu možje, ki se niso bali Jahveja in so spodbujali tuje oblike čaščenja, zato je veliko število ljudi hitro pozabilo svojo dolžnost služiti živemu Bogu, in mnogo jih je sprejelo malikovalske navade.

Jeroboamov sin Nadab je zasedal Izraelov prestol samo nekaj mesecev. Njegovo hudobno pot je nenadoma z zaroto ustavil Baasa, ki je bil eden njegovih poveljnikov, da bi prevzel oblast. Nadaba so ubili z vsem njegovim sorodstvom in nasledniki "po Gospodovi besedi, ki jo je govoril po svojem hlapcu, Ahiju Silonskem, zaradi Jeroboamovih grehov, ki jih je zagrešil in z njimi zapeljeval v greh Izraela".

([1 Kr 15,29.30](#))

Tako je bil uničen Jeroboamov rod. Malikovalstvo, ki ga je vpeljal, je na prestopnike priklicalo povračilne sodbe Nebes; in vendar 50/109/ naslednji vladarji - Baasa, Ela, Zimri, Omri - v skoraj štiridesetletnem obdobju nadaljevali po isti pogubni grešni poti.

Skoraj ves čas odpadništva v Izraelu je v Judi vladal Asa. Veliko let je Asa "delal, kar je bilo dobro in pravično v očeh Gospoda, njegovega Boga; kajti odpravil je tuje oltarje in višave in je strl stebre in posekal Ašere. In ukazal je Judi, naj išče Gospoda, Boga svojih očetov, in izpolnjuje postavo in zapoved. Odpravil je tudi iz vseh Judovih mest višave in sončne podobe. In kraljevina je imela mir pod njim." ([2 Let 14,2-5](#))

Asova vera je bila močno preizkušena, ko je "prišel nadnje Zerah, Etopec, z vojsko tisočkrat tisoč mož in tristo voz", ter napadel kraljestvo. ([2 Let 14,9](#)) V tej stiski Asa ni zaupal v "utrjena mesta na Judovem", ki jih je zgradil, z "zidovi okoli njih in stolpi, vrati in zapahi", niti v vrle junake v svoji dobro izurjeni vojski. ([2 Let 14,6-8](#)) Kralj je zaupal v Jahveja nad vojskami, v čigar imenu je čudovito zmagoval Izrael v prejšnjih časih. Ko je svoje sile razvrstil za boj, je prosil Boga za pomoč.

Nasprotujoči si vojski sta stali iz oči v oči. To je bil čas preizkušnje in stiske zanje, ki so služili Gospodu. Ali so priznali vsak greh? Ali imajo Judovi možje popolno zaupanje v Božjo moč, da jih lahko reši? Takšne misli so obhajale voditelje. S človeškega stališča je bilo jasno, da bo ogromna vojska iz smeri Egipta uničila vse pred seboj. Vendar se Asa med mirom ni vdajal/110/ zabavi in zadovoljstvu; pripravljal se je za vse nevarnosti. Imel je vojsko, izurjeno za boj. Prizadeval si je ljudstvo voditi, da bi

sklenilo mir z Bogom. Zato sedaj ni oslabela njegova vera vanj, v kogar je zaupal, čeprav so bile njegove čete številčno manjše kakor sovražnikove.

Ker je kralj prosil za pomoč Gospoda med blaginjo, se je sedaj med stisko lahko popolnoma zanesel nanj. Njegove prošnje kažejo, da mu ni bila nepoznana čudovita Božja moč. Prosil je: "Gospod, pri tebi ni razločka pomagati, kjer je veliko ali kjer ni nobene moči. Pomagaj nam, o Gospod, naš Bog! Zakaj na tebe se opiramo in v tvojem imenu smo prišli zoper to množico. Ti, Gospod, si naš Bog; zoper tebe noben smrtnik ne premore ničesar!" ([2 Let 14,11](#))

Asova molitev je takšna, da bi jo lahko uporabil vsak vernik. Ne vojskujemo se zoper kri in meso, marveč "zoper poglavarstva, zoper oblasti, zoper svetovne mogočnike te teme, zoper duhovne vojske hudobnosti v nebeških prostorih". ([Ef 6,12](#)) V življenjskem boju se spopadamo s hudobnimi silami, ki so se razvrstile zoper pravičnost. Naše upanje ni človek, marveč živi Bog. S popolno gotovostjo vere lahko pričakujemo, da bo združil svojo vsemogočnost s človeškim orodjem, ki si prizadeva povečati njegovo ime. Oblečeni v oklep njegove pravičnosti lahko premagamo vsakega sovražnika.

Vera kralja Asa je bila bogato nagrajena. "In Gospod je udaril Etiopce pred Asom in pred Judo; in Etiopci so zbežali. Asa pa in ljudstvo, ki je bilo pri njem, jih je zasledovalo do Gerarja, in padlo jih je iz Etiopcev toliko, da se niso mogli okrepiti,^{/111/} kajti strti so bili pred Gospodom in pred njegovo vojsko." ([2 Let 14,12,13](#))

Ko so se zmagoslavne Judove in Benjaminove vojske vračale v Jeruzalem, "pride Božji Duh nad Azarija, Odedovega sina; in pride naproti Asu ter mu reče: Poslušajte me, Asa in ves Juda in Benjamin! Gospod je z vami, dokler ste vi z njim. In ko ga iščete, ga najdete; če pa ga zapustite, zapusti On vas. A vi bodite močni, in naj vam ne omagajo roke! Zakaj vaše delo prejme plačilo." ([2 Let 15,1.2.7](#))

Asa so te besede močno opogumile in takoj je začel izvajati drugo prenovo v Judi. "Odpravi gnusobe iz vse Judove in Benjaminove dežele in iz mest, ki jih je dobil na Efraimskem gorovju, ter obnovi Gospodov oltar, ki je stal pred Gospodovo vežo. In skliče ves Judov in Benjaminov rod in tiste, ki so tujčevali pri njih iz Efraima in Manaseja in iz Simeona, kajti veliko jih je bilo iz Izraela prestopilo k njemu, ko so videli, da je bil z njim Gospod, njegov Bog. In zbero se v Jeruzalemu tretji mesec v petnajstem letu Asovega kraljevanja. In darovali so Gospodu tisti dan iz plena, ki so ga bili pripeljali, sedemsto volov in sedem tisoč ovac. In so stopili v zavezo, da bodo iskali Gospoda, Boga svojih očetov, iz vsega srca in iz vse svoje duše, ... ter so ga našli; in Gospod jim je dal pokoj vseokoli." ([2 Let 15,8-12. 15](#))/^{112/}

Dolgo Asovo poročilo zveste službe pa so pokvarile nekatere napake, ki jih je naredil v času, ko ni popolnoma zaupal v Boga. Ko je ob neki priložnosti Izraelov kralj vdrl v Judovo kraljestvo in osvojil utrjeno mesto Ramo, sedem kilometrov od Jeruzalema, je Asa to mesto skušal rešiti tako, da je sklenil zavezo s sirskega kraljem Benhadadom. Ta spodrseljaj, ko ni popolnoma zaupal samo Bogu med stisko, je strogo pokaral prerok Hanani, ki se je pojavil pred Asom s sporočilom:

"Ker si se opiral na sirskega kralja in se nisi zanašal na Gospoda, svojega Boga, zato je vojna moč sirskega kralja ubežala tvoji roki. Ali niso imeli Etiopci in Lubimi velikanske vojske in zelo mnogo voz in konjenikov? Vendar, ker si se opiral ob Gospoda, ti jih je dal v roko. Zakaj Gospodove oči gledajo po vsej zemlji, da se izkaže močnega pri teh, katerih srce je nerazdeljeno proti njemu. V tem si nespametno storil, kajti poslej boš imel vojne." ([2 Let 16,7-9](#))

Namesto da bi se Asa ponižal pred Bogom zaradi svoje napake, se je razsrdil nad vidcem in ga poslal v ječo; "kajti jezen je bil nad njim za to reč. In Asa je tisti čas delal silo nekaterim iz ljudstva". ([2 Let 16,10](#))

"V devetintridesetem letu svojega kraljevanja je pa zbolel Asa na nogah, in njegova bolezen je bila silno huda. A tudi v svoji bolezni ni iskal Gospoda, ampak zdravnike." ([2 Let 16,12](#)) Kralj je umrl v enainštiridesetem letu svojega kraljevanja in nasledil ga je sin Josafat./¹¹³

Dve leti pred Asovo smrtjo je Ahab zavladal v Izraelovem kraljestvu. Že od začetka je njegovo vladanje označevalo nenavadno in hudo odpadništvo. Njegov oče Omri je bil ustanovitelj Samarije in je "delal, kar je bilo zlo v Gospodovih očeh, še huje je delal kakor vsi, ki so bili pred njim". ([1 Kr 16,25](#)) Ahabovi grehi pa so bili še večji. On je "več storil, da razdraži v jezo Gospoda, Izraelovega Boga, kakor vsi kralji v Izraelu, ki so bili pred njim", delal je, "kakor da bi mu bilo premalo, da je hodil v grehah Jeroboama, Nebatovega sina". ([1 Kr 16,33.31](#)) Ker ni bil zadovoljen s spodbujanjem oblik bogoslužja v Betelu in Danu, je drzno zapeljal ljudstvo v največje poganstvo tako, da je čaščenje Jahveja zamenjal s čaščenjem Baala.

Za ženo si je vzel "Jezabelo, hčer Etbaala, kralja Sidoncev", in Baalovega velikega duhovnika, "in je šel in služil Baalu ter ga je molil. In zgradil je Baalu oltar v Baalovi hiši, ki jo je bil sezidal v Samariji." ([1 Kr 16,31.32](#))

Ahab pa ni samo vpeljal čaščenja Baala v prestolnici, marveč je pod vodstvom Jezabele postavil poganške oltarje na mnogih višavah, kjer so v zavetju gozdičkov duhovniki in drugi, povezani s to zapeljivo obliko malikovanja, širili svoj pogubni vpliv, dokler ni skoraj ves Izrael hodil za Baalom. "Saj ni bilo nikogar mimo Ahaba, ki se je

prodal, da bi delal, kar je zlo v Gospodovih očeh, ker ga je izpodbadala Jezabela, njegova žena. In velike gnusobe je počenjal s tem, da je hodil za grdimi maliki, prav po vsem, kar so delali Amorejci, ki jih je Gospod/114/ zapodil pred Izraelovimi sinovi." ([1 Kr 21,25.26](#))

Ahab je bil moralno slaboten. Ko se je s poroko združil s pogansko žensko odločnega značaja in močne volje, je to pogubno vplivalo nanj in na narod. Ker ni imel trdnih načel in visokih meril, kaj je prav, je odločni Jezabelin duh zlahka oblikoval njegovega duha. Njegova sebična narava ni bila zmožna ceniti izkazovanja Božje milosti Izraelu in svojih dolžnosti kot varuha in vodja izvoljenega ljudstva.

Zaradi pogubnega vpliva Ahabovega vladanja je Izrael odtaval daleč od živega Boga in popačil svoje poti pred njim. Po več letih so izgubili občutek spoštovanja in Božjega strahu, sedaj pa se je zdelo, kakor da ni nikogar, ki bi si upal izpostaviti svoje življenje, da bi se javno uprl prevladujočemu bogoskrunstvu. Temna senca odpadništva je pokrila vso deželo. Povsod je bilo videti podobe Astarote in Baala. Množili so se malikovalski templji in posvečeni gaji, kjer so častili delo človeških rok. Zrak je bil onesnažen zaradi dima daritev, ki so bile darovane lažnim bogovom. Po gričih in dolinah je odmevalo pijano vpitje poganskih duhovnikov, ki so darovali soncu, mesecu in zvezdam.

Jezabela in njeni brezbožni duhovniki so s svojim vplivom učili ljudstvo, da so bili postavljeni maliki božanstva, ki vladajo s svojo skrivnostno močjo prvinam, kot so zemlja, ogenj in voda. Vse nebeške blagoslove - žuboreče potoke, reke osvežilne vode, nežno roso, nalive dežja, ki so poživiljali zemljo in povzročali, /115/ da so polja obilo rodila - so pripisovali zaslugi Baala in Astarote, ne pa Darovalcu vsakega dobrega in popolnega daru. Ljudstvo je pozabilo, da so hribi in doline, reke in studenci v rokah živega Boga, ki upravlja sonce, nebeške oblake in vse naravne sile.

Gospod je po zvestih poslancih neprestano pošiljal opozorila odpadlemu kralju in ljudstvu, vendar so bile vse besede opomina zaman. Zaman so navdihnjeni poslanci zagovarjali Jahvejevo pravico, da je edini Bog v Izraelu; zaman so poviševali zakone, ki jim jih je zaupal. Ljudstvo je očarano zaradi veličastnih in osupljivih malikovalskih obredov sledilo zgledu kralja in dvora ter se vdajalo omamnim in poniževalnim užitek čutnega čaščenja. V svoji zaslepljenosti so zavrgli Boga in ga nehali častiti. Luč, ki jim je bila tako milostljivo podarjena, je postala tema. Čisto zlato je potemnelo.

Ojoj, kako je minila Izraelova slava! Še nikoli prej se ni izvoljeno Božje ljudstvo tako globoko pogreznilo v odpadništvo. Baalovih prerokov je bilo štiristo petdeset poleg štiristo Ašerinih prerokov. ([1 Kr 18,19](#)) Samo Božja čudežna moč je še lahko ohranila narod pred popolnim uničenjem. Izrael se je prostovoljno ločil od Jahveja, pa vendar

je Gospod v svoji milosti še vedno hrepenel po njih, ki so bili zapeljani v greh. Odločil se jim je poslati enega svojih najmogočnejših prerokov, po katerem se bodo mnogi znova vrnili k zvestobi Bogu svojih očetov./116/

II. del: Preroki severnega kraljestva

([angleško](#))

"Kdor je moder, bo to razumel; kdor je razumen, bo to spoznal. Kajti ravne so Gospodove poti in pravični bodo hodili po njih, toda prestopniki padejo na njih." ([Oz 14,9](#))

9. Elija Tisbljan

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [1 Kr 17,1-7](#)

Med gileadskimi gorami vzhodno od Jordana je v Ahabovih dneh prebival mož vere in molitve, čigar neustrašna služba je bila določena ustaviti hitro širjenje odpadništva v Izraelu. Čeprav je Elija Tisbljan živel daleč od kakšnega znanega mesta in ni zasedal nikakršnega visokega položaja v življenju, je nastopil svoje poslanstvo z zaupanjem, da mu bo Bog pripravil pot in mu podaril obilen uspeh. Govoril je besede vere in moči, celotno svoje življenje pa je posvetil prenovitvenemu delu. Bil je glas vpijočega v puščavi, ki je obsojal greh in zadrževal plimo zla. Čeprav je poslan k ljudstvu grajat greh, je njegovo sporočilo ponujalo gileadski balzam ljudem, ki so bili ranjeni od greha in so si želeli ozdraveti.

Ko je Elija videl, da se Izrael vse globlje pogreza v malikovalstvo, je bila njegova duša žalostna. Bog je naredil velike reči za svoje ljudstvo. Rešil/^{119/} jih je sužnosti in jim dal "dežele poganov, ... da naj se drže njegovih postav in hranijo njegove zakone".

([Ps 105,44.45](#)) Dobrotljive Jahvejeve načrte pa so sedaj skoraj pozabili. Nevera je hitro ločevala izvoljeni narod od Vira njegove moči. Ko je Elija iz svojega gorskega zavetja opazoval odpadništvo, ga je prežela žalost. V duševni bolečini je prosil Boga, naj svoje izvoljeno ljudstvo ustavi na njihovi hudobni poti in jih obišče s kaznimi, če je potrebno, da bi v pravi luči videli svojo ločitev od Nebes. Hrepenel je po njihovem spokorjenju, preden bi se toliko pogreznili v zlo in bi toliko izzvali Gospoda, da bi jih dokončno uničil.

Elijeva molitev je bila uslišana. Pogoste prošnje, svarila in opomini niso mogli pripeljati Izraela k spokorjenju. Prišel je čas, ko jim je Bog moral spregovoriti s sodbami. Ker so Baalovi častilci trdili, da nebeški blagoslovi, rosa in dež, ne prihajajo od Jahveja, temveč od navadnih naravnih sil, in da bogastvo in rodovitnost zemlje prihajata od sončne moči, je Božje prekletstvo zadelo oskrunjeno deželo. Odpadlim Izraelovim rodovom je bilo treba pokazati, kako neumno je od Baalove moči pričakovati pozemske blagoslove. Dokler se ne bodo v spokorjenju obrnili k Bogu in ga priznali za vir vseh blagoslovov, ne bo niti deževalo niti rosilo.

Eliju je bila zaupana naloga, da Ahabu oznani nebeško sporočilo o sodbi. Sam si ni prizadeval, da bi/^{120/} bil Gospodov glasnik; prišla mu je Gospodova beseda. V svoji gorečnosti za čast Božjega dela se ni obotavljal izvršiti božanskih ukazov, čeprav bi ga zaradi poslušnosti lahko hudobni kralj takoj usmrtil. Prerok se je nemudoma odpravil ter potoval dan in noč, dokler ni prispel v Samarijo. V palači ni prosil za sprejem, niti

ni čakal, da bi ga uradno najavili. Oblečen v preprosta oblačila, ki so jih nosili preroki tistega časa, je šel mimo straže, ki ga očitno ni opazila, in naenkrat stal pred presenečenim kraljem.

Elija se ni opravičeval zaradi tega nenadnega nastopa. Višji od Izraelovega vladarja mu je ukazal govoriti. Zato je dvignil roko proti nebesom in slovesno prisegel pri živem Bogu, da bodo Izraela zadele sodbe Najvišjega. "Kakor res živi Jahve, Izraelov Bog, ki stojim pred njegovim obličjem, ne bo ta leta ne rose ne dežja, razen le po moji besedi!" ([1 Kr 17,1](#))

Elija je oznanil svoje sporočilo samo zaradi močne vere v zanesljivo moč Božje besede. Ko ne bi bil brezpogojno zaupal v njega, komur je služil, nikoli ne bi stopil pred Ahaba. Na poti v Samarijo je šel mimo žuborečih potočkov, hribov, prekritih z bujnim zelenjem, in čudovitih gozdov, za katere se je zdelo, da jim suša ne more do živnega. Vse, na čemer koli se je ustavilo oko, je bilo odeto v lepoto. Prerok bi se utegnil spraševati, kako bi lahko usahnili potoki, ki niso nikoli nehali teči, ali kako bi lahko suša požgala hribe in doline. Vendar se ni prepustil/121/ neveri. Popolnoma je veroval, da bo Bog ponižal odpadlega Izraela in ga s svojimi sodbami pripeljal k spokorjenju. Nebeški razglas je pričel veljati; Božja beseda se mora izpolniti; in Elija je v smrtni nevarnosti pogumno izpolnil svojo nalogo. Sporočilo o neizbežni kazni je kakor strela z jasnega zadelo ušesa hudobnega kralja. Preden si je Ahab lahko opomogel od osuplosti ali utegnil kaj odgovoriti, je Elija izginil prav tako nenadoma, kakor je prišel, ne da bi čakal na učinek svojega sporočila. Gospod pa je šel pred njim/122/ in mu pripravljaj pot. Preroku je velel: "Obrni se proti vzhodu ter se skrij pri potoku Keritu, ki teče proti Jordanu. In iz potoka boš pil, krokarjem pa sem zapovedal, da te ondi žive." ([1 Kr 17,3.4](#))

Kralj je skrbno iskal preroka, vendar ga niso našli. Kraljica Jezabela, besna zaradi sporočila, ki je zaprl nebeške zakladnice, ni izgubljala časa. Posvetovala se je z Baalovimi duhovniki, ki so se ji pridružili v preklinjanju preroka in kljubovanju Jahvejevi jezi. Čeprav so si še tako želeli najti njega, ki je objavil nadlogo, so morali doživeti razočaranje. Pa tudi pred drugimi niso mogli skriti spoznanja, da je bila obsodba izrečena zaradi prevladujočega odpadništva. Novice o Elijevem žigosanju Izraelovih grehov in o njegovem prerokovanju o hitro prihajajoči kazni so se z naglico razširile po deželi. Nekateri so se zbal, toda na splošno so nebeško sporočilo sprejeli posmehljivo in porogljivo.

Prerokove besede so se takoj izpolnile. Ljudje, ki so se sprva nagibali k posmehovanju ob misli na nesrečo, so kmalu dobili priložnost za resni premislek. Kajti zemlja, ki je nista osvežila ne rosa ne dež, je bila čez nekaj mesecev suha, zelenje pa je ovenelo. Sčasoma je začela upadati gladina rek, ki so vedno tekle, potoki pa so začeli usihati. Voditelji pa so kljub temu ljudstvo nagovarjali, naj zaupa v Baalovo moč ter zavrže

Elijevo prerokovanje kot prazne besede. Duhovniki so še vedno vztrajno trdili, da nalivi dežja prihajajo po Baalovi moči. Govorili so, naj se ljudstvo ne boji Elijevega Boga, niti naj ne trepeta ob^{123/} njegovi besedi, kajti Baal daje žetev o pravem času in skrbi za človeka in živali.

Božje sporočilo Ahabu je dalo Jezabeli in njenim duhovnikom ter vsem Baalovim in Ašerinim sledilcem priložnost, da preizkusijo moč svojih bogov ter po možnosti, dokažejo, da je Elijeva beseda lažna. Elijeva prerokba je stala sama nasproti zagotovilom stotinam malikovalskih duhovnikov. Če bi lahko Baal kljub prerokovi objavi dal roso in dež ter povzročil, da bi potoki spet tekli in zelenje uspevalo, potem naj ga izraelski kralj kar moli in ljudstvo naj govori, da je on Bog.

Ker so se Baalovi duhovniki odločili ljudstvo obdržati v zmoti, so še naprej darovali svojim bogovom ter jih dan in noč prosili, naj osvežijo zemljo. Z dragimi daritvami so si duhovniki prizadevali pomiriti jezo svojih bogov; z vnemo in vztrajnostjo, ki bi bili vredni bolj vzvišenega cilja, so se mudili ob poganskih oltarjih in goreče molili za dež. Noč za nočjo je po vsej obsojeni deželi odmevalo njihovo vpitje in prošnje. Toda na nebu se niso pokazali oblaki, ki bi čez dan skrili žgoče sončne žarke. Ne rosa ne dež nista osvežila žejne zemlje. Jahvejeve besede ni moglo spremeniti nič, kar so naredili Baalovi duhovniki.

Minilo je eno leto in še vedno ni bilo dežja. Zemlja je bila požgana kakor od ognja. Žgoča sončna vročina je uničila še tisto malenkost zelenja, kar ga je ostalo. Potoki so usahnili, zato so maloštevilne črede ovac in govedi blejale in mukale ter žalostno tavale sem ter tja. Nekoč bujna polja so postala podobna žgočemu puščavskemu pesku, razdejadi puščavi. Gaji, posvečeni malikovanju, so bili brez listja, gozdna drevesa so bila kakor pošastni okostnjaki^{124/} narave in niso dajala sence. Zrak je bil suh in zadušljiv; puščavske nevihte so slepile oči in ovirale dihanje. Nekoč cvetoča mesta in vasi so postala kraji žalovanja. Lakota in žeja sta povzročali med ljudmi in živalmi strašno smrtnost. Vse bolj se je približevala lakota z vso svojo grozo.

Kljub dokazom o Božji moči pa se Izrael ni spokoril, niti se ni naučil nauka, ki mu ga je namenil Bog. Niso spoznali, da On, ki je ustvaril naravo, nadzoruje njene zakone in jih lahko uporabi za sredstvo blagoslova ali uničenja. Ošabni in zasvojeni^{125/} s svojim lažnim čaščenjem se niso bili pripravljani ponižati pod mogočno Božjo roko, temveč so pričeli iskati druge vzroke, katerim bi lahko pripisali svoje trpljenje.

Jezabela nikakor ni hotela priznati, da je suša Jahvejeva kazen. Ker se je odločila trmasto kljubovati nebeškemu Bogu, je skupaj z vsem Izraelom obtoževala Elija, da je on povzročil njihovo bedo. Mar ni govoril zoper njihove oblike čaščenja? Če bi ga lahko odstranili, je zatrjevala, bi pomirili jezo svojih bogov, in njihove težave bi se končale.

Ahab je na kraljičino zahtevo začel skrbno iskati prerokovo skrivališče. Daleč med okoliške narode je poslal sle iskat moža, ki ga je sam sovražil, vendar se ga je tudi bal. Ker si je prizadeval, da bi bilo iskanje čim temeljitejše, je zahteval od teh kraljestev in narodov, naj prisežejo, da resnično ne vedo, kje je prerok. Iskali pa so zaman. Prerok je bil varen pred hudobnostjo kralja, čigar grehi so nad deželo priklicali sodbo žaljenega Boga.

Jezabela se je zaradi neuspeha v boju zoper Elija odločila maščevati tako, da je ukazala pomoriti vse Jahvejeve preroke v Izraelu. Nobeden ni smel ostati živ. Razkačena ženska je uresničila svoj namen s pobojem veliko Božjih služabnikov. Seveda pa niso pomorili vseh. Obadija, oskrbnik Ahabove hiše, ki je bil zvest Bogu, je "vzel sto prerokov in jih je skril v jami tu petdeset in tam petdeset, ter jih oskrboval s kruhom in z vodo", čeprav je s tem tvegalo svoje življenje. ([1 Kr 18,4](#))/126/

Minilo je drugo leto lakote, na neusmiljenem nebu pa še vedno ni bilo znamenj, da bo deževalo. Suša in lakota sta še vedno pustošili po kraljestvu. Očetje in matere so bili prisiljeni gledati, kako jim umirajo otroci, ker jim niso mogli lajšati trpljenja. Odpadli Izrael pa še vedno ni hotel ponižati svojega srca pred Bogom in so dalje mrmrali zoper moža, po čigar besedi so jih doletele te hude kazni. Zdelo se je, da svojega trpljenja in nesreče niso spoznali za vabilo k spokorjenju, za božanski ukrep, s katerim jih je želel obvarovati, da ne bi naredili usodnega koraka čez mejo nebeškega odpuščanja.

Izraelovo odpadništvo je bilo hujše zlo kakor pa vsa množica strahot lakote. Bog je hotel osvoboditi ljudstvo njihove zmote in jim pomagati razumeti, da so odgovorni njemu, komur dolgujejo svoje življenje in vse drugo. Poskušal jim je pomagati oživiti njihovo izgubljeno vero, zato je nadnje nujno moral pripeljati veliko stisko.

"Ali mi je res po volji brezbožnikova smrt? govori Gospod Jahve; ali mi ni bolj všeč, da se spreobrne od svojega dejanja ter živi? Vrzite od sebe vse svoje prestopke, s katerimi ste se pregrešili, in oskrbite si novo srce in novega duha! Kajti čemu naj bi mrli, o Izraelova družina? Zakaj meni ni po volji smrt njega, ki gine, govori Gospod Jahve. Zato se spreobrnite in živite! Obrnite se, obrnite se od svojih hudobnih poti! Ker čemu bi hoteli mreti, o Izraelova družina?" ([Ezk 18,23.31.32; 33,11](#))

Bog je poslal Izraelu glasnike z vabili, naj se povrnejo k zvestobi. Ko bi ubogali vabila in/127/ se odvrnili od Baala k živemu Bogu, Elijevo sporočilo o kazni nikoli ne bi bilo podano. Toda svarila, ki bi lahko bila vonjava življenja za življenje, so se jim izkazala kot vonjava smrti za smrt. Ranjen je bil njihov ponos, razjezili so se na glasnike in sedaj so silno sovražili preroka Elija. Ko bi le padel v njihove roke, bi ga z veseljem izročili Jezabeli - kakor da bi z utišanjem njegovega glasu lahko ustavili uresničitev

njegovih besed! Kljub nesreči so dalje odločno vztrajali v malikovanju. Tako so še povečevali krivdo, ki je nad deželo priklicala nebeške kazni.

Za prizadetega Izraela je obstajalo samo eno zdravilo - opustiti grehe, ki so nadnje priklicali kaznovalno roko Vsemogočnega, in obrniti se h Gospodu z vsem srcem. Njim je bilo namenjeno zagotovilo: "Kadar zaprem nebo, da ne bo dežja, ali če zapovem kobilicam, da pojedjo deželo, ali če pošljem kugo med svoje ljudstvo: če se bo moje ljudstvo, ki je imenovano po mojem imenu, ponižalo in molilo in iskalo moje obličje ter se odvrnilo od svojih hudobnih poti: tedaj uslišim iz nebes in odpustim njihov greh in ozdravim njihovo deželo." ([2 Let 7,13.14](#)) Bog je še dalje zadrževal roso in dež, dokler koli ni nastala odločna prenova, saj jim je šele potem lahko podelil blagoslove./128/

10. Glas stroge graje

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [1 Kr 17,8 do 18,19](#)

Elija je nekaj časa ostal skrit v gorah ob potoku Keritu. Tam je bil več mesecev čudežno oskrbovan s hrano. Pozneje, ko je zaradi dolgotrajne suše potok usahnil, je Bog velel svojemu služabniku, naj si poišče zavetje v poganski deželi. Dejal mu je: "Vstani, pojdi v Sarepto pri Sidonu, in tam prebivaj; glej, zapovedal sem ondi ovdoveli ženi, da te oskrbuje." ([1 Kr 17,9](#))

Ta ženska ni bila Izraelka. Nikoli ni bila deležna prednosti in blagoslovov, ki jih je uživalo izvoljeno Božje ljudstvo, toda verovala je v pravega Boga in hodila v vsej luči, ki je razsvetljevala njeno pot. Ker torej Elija ni bil več varen v Izraelu, ga je Bog poslal k tej ženski, da bo v njenem domu našel zavetišče.

"Vstane torej in odide v Sarepto, in ko pride do mestnih vrat, glej, vdova je bila/¹²⁹ ondi in je pobirala dračje. In jo pokliče ter veli: Prinesi mi, prosim, malo vode v posodi, da pijem. Ko ona gre, da prinese, pokliče za njo in veli: Prosim, prinesi mi tudi grizljaj kruha v svoji roki." ([1 Kr 17, 10.11](#))

V tem revnem domu je lakota hudo pritiskala in zdelo se je, da bo pošla še tista zaloga pičle hrane. Elija je prišel prav na dan, ko se je vdova zbala, da se bo morala vdati v boju za ohranitev življenja, in tako je bila do skrajnosti preizkušena njena vera v moč živega Boga, da lahko zadovolji njene potrebe. Toda celo v tej hudi skrajni sili je pričala o svoji veri tako, da je ustregla želji tujca, ki jo je prosil, naj z njim podeli svoj zadnji grizljaj.

V odgovor na Elijevo prošnjo po hrani in vodi je vdova rekla: "Kakor res živi Gospod, tvoj Bog, nimam ničesar pečenega, samo prgišče moke v skrinji in malo olja v vrču, in glej, ravnokar sem nabrala malo dračja, da stopim noter in to pripravim sebi in svojemu sinu, da jeva in umreva." ([1 Kr 17,12](#)) Elija ji je dejal: "Ne boj se! Pojdi in naredi, kakor si dejala, toda pripravi meni majhen kolač najprej ter mi ga prinesi in potem pripravi sebi in svojemu sinu. Zakaj tako pravi Gospod, Izraelov Bog: Moka v skrinji ne bo pošla in olja v vrču ne bo zmanjkalo do dneva, ob katerem pošlje Gospod dež nad zemljo." ([1 Kr 17,13.14](#))

Večjega preizkusa vere od tega ni bilo mogoče zahtevati. Vdova je tudi doslej z vsemi tujci ravnala prijazno in radodarno. Sedaj je ne glede na trpljenje, ki bi ga lahko

doživela ona in sin, z zaupanjem v Izraelovega Boga,^{/130/} da bo zadovoljil vsako njeno potrebo, stala pred tem najhujšim preizkusom gostoljubnosti ter " naredila po Elijevi besedi". ([1 Kr 17,15](#))

Feničanka je izkazala čudovito gostoljubnost Božjemu preroku, in prav tako čudovito sta bili nagrajeni njena vera in radodarnost. "In je jedla, tudi on in ona in njena družina dosti dni. Moka v skrinji ni pošla in olja v vrču ni zmanjkalo po Gospodovi besedi, ki jo je bil govoril po Eliju." ([1 Kr 17,15.16](#))

"Zgodi se pa po teh rečeh, da zboli sin tiste žene, hišne gospodinje, in bolezen mu je bila tako huda, da ni bilo več sape v njem. In reče Eliju: Kaj je meni s teboj, Božji mož? Prišel si k meni, da spraviš v spomin mojo krivico in da umoriš mojega sina!

On pa veli: Daj mi sem svojega sina. In ga vzame iz njenega naročja ter ga odnese v zgornjo izbo, kjer je prebival, in ga položi na svojo posteljo. ... In se razprostre trikrat nad detetom in kliče h Gospodu. ... In Gospod je uslišal Elijev glas, in dečkova duša se je povrnila vanj, in je oživel.

In Elija vzame dečka ter ga prinese iz zgornje izbe dol v hišo in ga izroči njegovi materi; in Elija reče: Glej, tvoj sin živi! In žena reče Eliju: Sedaj sem spoznala, da si ti Božji mož in da Gospodova beseda v tvojih ustih je resnica." ([1 Kr 17,17-24](#))

Vdova iz Sarepte je podelila svoj grižljaj z Elijem in v povračilo je bilo ohranjeno njeno in sinovo življenje. Bog je obljubil velik blagoslov vsem, ki med preizkušnjo in v potrebah izkažejo sočutje/^{131/} in pomagajo potrebnejšim. Ni se spremenil. Njegova moč ni danes nič manjša, kakor je bila v Elijevih dneh. Sedaj ni nič manj zanesljiva kakor takrat, ko jo je izgovoril naš Zveličar: "Kdor sprejme preroka v ime preroka; prejme plačilo preroka." ([Mt 10,41](#))

"Gostoljubnosti ne pozabite: z njo so namreč nevedoma nekateri vzeli pod streho angele." ([Heb 13,2](#)) Te besede kljub minevanju časa niso izgubile svoje moči. Naš nebeški Oče še vedno na pot svojih otrok postavlja priložnosti, za katerimi so skriti blagoslovi. Kdor izkoristi te priložnosti, doživlja veliko veselje. "Podeliš pa lačnemu iz svojega srca in nasitiš potrto dušo; tedaj prisije v temi tvoja svetloba in tvoja temina postane kakor poldan. In Gospod te bo vodil vedno in v najhujši suši ti bo sitil srce in tvoje kosti naredil čile; in boš kakor namočen vrt in kakor vrelec voda, ki se nikdar ne posuše." ([Iz 58,10.11](#))

Kristus tudi danes pravi svojim zvestim služabnikom: "Kdor sprejme vas, sprejme mene in kdor sprejme mene, sprejme tistega, ki me je poslal." ([Mt 10,40](#)) Nobeno prijazno dejanje, ki smo ga storili v njegovem imenu, ne bo neopaženo in

nenagrajeno. V to nežno priznanje Kristus prišteva tudi najslabotnejše in najnižje v Božji družini. On pravi: "In če kdo napoji enega od teh malih" - ki so kakor otroci glede svoje vere in poznanja Kristusa - "samo s kupico studenčnice v ime učenca, resnično vam pravim, ne izgubi svojega plačila." ([Mt 10,42](#))/132/

V dolgih letih suše in lakote je Elija goreče molil, da bi se srce Izraelcev od malikovanja obrnilo k zvestobi Bogu. Prerok je potrpežljivo čakal, medtem ko je Gospodova roka hudo pritiskala prizadeto deželo. Ko je prerok videl dokaze trpljenja in pomanjkanja, ki so se povsod večali, je žalost strla njegovo srce, zato je zahrepenel po moči, da bi hitro opravil prenovo. Toda sam Bog je ta, ki je izvrševal svoj načrt, vse pa, kar je lahko naredil njegov služabnik, je bilo moliti v veri in čakati na čas za odločno delovanje.

Prevladujoče odpadništvo v Ahabovih dneh je bilo posledica dolgoletnega napačnega ravnanja. Izrael se je počasi leto za letom oddaljeval od prave poti. Mnogi rodovi niso hoteli poravnati poti svojim nogam in nazadnje se je velika večina ljudstva vdala vodstvu sil teme.

Minilo je približno stoletje, odkar je Izrael pod vladavino kralja Davida z veseljem složno prepeval hvalnice Najvišjemu ter tako priznaval svojo popolno odvisnost od njega za vsakdanje blagoslove. Prisluhnimo njihovim besedam čaščenja: "O Bog našega zveličanja! Delaš, da se vesele, kjer je svit jutra in mrak večera. Ti si obiskal zemljo in ji dal obilost, močno jo obogatil. Božji potok je napolnjen z vodami. Pripravljaj jim žito, ko si jo tako obdelal,/133/ napojil njene brazde in ji razmočil njene grude; z deževjem si jo zrahljal, kal njeno blagoslovil. Venčal si leto svoje dobrote, in tvoje sledi kapljajo maščobo. Kapljajo tudi trate v puščavi, in griči so kakor opasani z radostjo. Pašniki so vsi polni čred in doline so pogrnjene z obilim žitom. Vse veselo uka in poje." ([Ps 65,5.8-13](#))

Takrat je Izrael priznal Boga kot njega, ki je "postavil zemljo na njene podstave". ([Ps 104,5](#)) V svoji veri so peli: "Z valovjem si jo ogrnil kakor z odejo, čez gore so stale vode. Na tvoje karanje so pobegnile, pred glasom tvojega groma so urno bežale - dvignile so se gore, pogreznile se doline - na mesto, katero si jim bil ustanovil. Mejo si jim postavil, da je ne prestopijo, da se ne povrnejo pokrit zemljo." ([Ps 104,6-9](#))

Mogočna sila Neskončnega zadržuje naravne prvine na zemlji, morju in nebu znotraj njihovih meja. Te prvine pa uporablja za srečo svojega stvarstva. Svojo bogato zakladnico odpira vsem, "da daje dež deželi o pravem času in da blagoslovi vse delo" človeških rok. ([5 Mz 28,12](#)) "Ti izpuščaš studence po dolinah, da tečejo med gorami; napajajo vse poljske živali, svojo žejo si gase divji osli. Poleg njih prebivajo nebeške ptice, glasijo se izmed vej./134/ On daje, da raste trava živini in zelišče človeku v rabo, da si pripravi hrano iz zemlje, in vino, ki razveseljuje srce človeku, in olje, ki svetel

nareja obraz, in kruh, ki podpira srce človeku. Kako mnogotera so tvoja dela, o Gospod, v svoji modrosti si jih naredil vsa, polna je zemlja tvojih stvarstev! Ondi morje, veliko in prostrano, v njem je laznine brez števila, velikih in malih živali. Vse to čaka tebe, da jim daš njihov živež ob svojem času. Kadar jim daješ, pobirajo, odpreš jim svojo roko, in sitijo se z dobrotami." ([Ps 104,10-12.14.15.24.25.27.28](#))

Izrael je imel veliko razlogov za radovanje. Dežela, v katero jih je privedel Gospod, je bila dežela, kjer sta tekla mleko in med. Med tavanjem po puščavi jim je Bog zagotovil, da jih vodi v deželo, kjer jim nikoli ne bo treba trpeti suše. Dejal jim je: "Dežela namreč, ki jo greste posedati, ni kakor Egiptovska dežela, iz katere ste odšli, kjer si sejal seme in moral napeljevati vodo nanje s svojo nogo kakor na zelenjavni vrt. Ampak dežela, kamor potujete, da se je polastite, je dežela hribov in dolin in pije vodo od dežja z neba; dežela je, za katero skrbi Gospod, tvoj Bog: vedno so oči Gospoda, tvojega Boga, obrnjene nanjo, od začetka do konca leta." ([5 Mz 11,10-12](#))

Obljuba o obilem dežju je bila dana pod/135/ pogojem poslušnosti. Gospod je objavil: "Če boste torej marljivo poslušali moje zapovedi, ki vam jih danes zapovedujem, da boste ljubili Gospoda, svojega Boga, in mu služili iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše, bo dajal dežja vaši deželi o pravem času, zgodnjega in poznega dežja, da spraviš žito, vino in svoje olje; tudi za tvojo živino ti dam trave na polju in jedel boš in se nasitil." ([5 Mz 11,13-15](#))

Gospod je svaril svoje ljudstvo: "Varujte se, da se ne da premotiti vaše srce, da bi odstopili s poti in služili tujim bogovom ter jih molili; in Gospodova jeza bi se razvnela proti vam, in zaprl bi nebo, da ne bo dežja in da zemlja ne obrodi svojega sadu, in izginili bi hitro iz predobre dežele, ki vam jo da Gospod." ([5 Mz 11,16.17](#))

Izraelci so bili posvarjeni: "Če pa ne boš poslušal glasu Gospoda, svojega Boga, da bi hranil in izpolnjeval vse njegove zapovedi in postave, ki ti jih danes zapovedujem: vse te prekletve pridejo nadte in te dohite. Nebo, ki ti je nad glavo, bo bronasto, in zemlja, ki po njej hodiš, železna. Gospod da tvoji deželi za dež prah in pepel, z neba bo padal nate, dokler ne boš pokončan." ([5 Mz 28,15.23.24](#))

To pa so bili modri Jahvejevi nasveti starodavnemu Izraelu. Svojemu izvoljenemu ljudstvu je ukazal: "Zato si vtisnite te moje besede v srce in v svojo dušo in privežite si jih za znamenje na roko in naj bodo kot čelno vezilo med vašimi očmi. In učite jih svoje otroke, govoreč o njih, ko sediš v svoji hiši,^{136/} ko hodiš po poti, ko greš spat in ko vstajaš." ([5 Mz 11,18.19](#)) Te zapovedi so bile jasne. Toda z minevanjem stoletij so rodovi drug za drugim pozabili pogoje za svojo duhovno blaginjo, zato so pogubni vplivi odpadništva grozili, da bodo odstranili vse ograje, ki jih je postavila božanska milost.

Tako se je zgodilo, da je sedaj Bog obiskal svoje ljudstvo s svojimi najstrožjimi kaznimi. Elijeva napoved se je izpolnila v vsej grozoti. Tri leta so iskali glasnika nesreče v vsakem mestu in narodu. Na Ahabovo zahtevo so mnogi vladarji častno prisegli, da nenavadnega preroka ni bilo najti na njihovem ozemlju. Kljub temu se je iskanje nadaljevalo, kajti Jezabela in Baalovi preroki so smrtno sovražili Elija, zato jim ni bilo žal truda, da bi ga dobili v svojo oblast. Dežja pa še vedno ni bilo.

Po mnogih dneh pa je končno prišla Gospodova beseda Eliju: "Pojdi, pokaži se Ahabu, da dam dežja na zemljo." ([1 Kr 18,1](#))

Poslušen ukazu, je "šel torej Elija, da se pokaže Ahabu". ([1 Kr 18,2](#)) Medtem ko se je prerok odpravljal na pot v Samarijo, je Ahab naročil Obadiju, oskrbniku v svojem domu, naj temeljito išče potoke, ker je upal, da bo našel pašo za izstradane črede govedi in ovac. Posledice dolgotrajne suše so čutili celo na kraljevem dvoru. Kralj je bil močno zaskrbljen za prihodnost svojega doma, zato se je odločil osebno pridružiti svojemu služabniku pri iskanju kakšnih ugodnih koticov, kjer/137/ bi lahko našla pašo. "Razdelita si torej deželo, da jo prehodita; Ahab gre po eni poti sam in po drugi poti Obadija sam." ([1 Kr 18,6](#))

"In ko je Obadija na poti, glej, pride mu Elija naproti; in ga spozna ter pade na obraz in reče: Si li ti, moj gospod Elija?" ([1 Kr 18,7](#))

Med Izraelovim odpadništvom je Obadija ostal zvest. Njegov gospodar, kralj, ga ni mogel odvrniti od zvestobe živemu Bogu. Sedaj mu je Elija izkazal čast z nalogo, rekoč: "Pojdi, povej svojemu gospodu: Glej, Elija je tu." ([1 Kr 18,8](#))

Obadija je prestrašen vzkliknil: "Kaj sem pregrešil, da hočeš dati mene, svojega hlapca, Ahabu v roko, da me umori?" ([1 Kr 18,9](#)) Odnesti tako sporočilo Ahabu je pomenilo oditi v gotovo smrt. Zato je pojasnil preroku: "Kakor resnično živi Gospod, tvoj Bog, ni ga naroda ali kraljestva, kamor ni poslal moj gospod te iskat; in ko so rekli: ni ga tukaj, je zahteval prisego od tistega kraljestva in naroda, da te niso našli. In sedaj mi veliš: Pojdi, povej svojemu gospodu: Glej, Elija je tu! Lahko se zgodi, ko odidem od tebe, da te Gospodov Duh odnese ne vem kam; in ko pridem in povem Ahabu zate, on pa te ne najde, tedaj me umori." ([1 Kr 18,10-12](#))

Obadija je goreče prosil preroka, naj ga ne pošilja. Rotil je: "In tvoj hlapec se boji Gospoda od svoje mladosti. Ali niso tebi, mojemu gospodu, povedali, kaj sem storil, ko je Jezabela morila Gospodove preroke? Da sem jih skrtil sto izmed Gospodovih prerokov v jami, tu petdeset, tam petdeset, in sem jih oskrboval/138/ s kruhom in z vodo? In sedaj mi veliš: Pojdi, povej svojemu gospodu: Glej, Elija je tu! In me umori." ([1 Kr 18, 12-14](#))

Elija je slovesno prisegel Obadiju, da njegova naloga ne bo zaman. Dejal je: "Kakor res živi Gospod nad vojskami, ki stojim pred njegovim obličjem, gotovo se mu pokažem danes!" ([1 Kr 18,15](#)) S tem zagotvilom je šel Obadija to povedat Ahabu.

Kralj je z osuplostjo in grozo poslušal sporočilo o človeku, katerega se je bal in ga sovražil ter ga tako neutrudno iskal. Dobro je vedel, da Elija ne bo izpostavil nevarnosti svojega življenja zgolj zato, da bi ga srečal. Ali je možno, da bo prerok izrekel še eno gorje zoper Izraela? Kraljevo srce je vztrepetal od groze. Spomnil se je Jeroboamove posušene roke. Ahab se ne bi mogel izogniti poslušnosti pozivu in si ne bi upal dvigniti svoje roke zoper Božjega poslanca. Tako je vladar trepetaje odšel naproti preroku v spremstvu telesne straže.

Kralj in prerok sta se srečala iz oči v oči. Čeprav je bil Ahab poln vročekrvnega sovraštva, se je pred Elijem zdel ukročen in nebojčen. S svojimi prvimi omahljivimi besedami: "Ali si tu ti, ki spravljaš v nesrečo Izraela?" je nehote razodel najbolj skrita čustva svojega srca. ([1 Kr 18,17](#)) Ahab je vedel, da je nebo postalo kakor bron po Božji besedi, vendar je poskušal za hude kazni nad deželo obdolžiti preroka.

V prestopnikovi naravi je, da ima Božje poslance odgovorne za nesreče, ki so zanesljiva posledica odstopanja s poti pravičnosti. Kdor/139/ se izpostavi Satanovemu vplivu, ne more videti stvari tako, kakor jih vidi Bog. Ko je pred takšne postavljeno ogledalo resnice, se razjezijo zaradi pomisli, da bodo grajani. Oslepljeni zaradi greha se nočejo spokoriti; menijo, da so se Božji služabniki obrnili zoper nje in si zaslužijo strogo kazen.

Elija se je zavedal svoje nedolžnosti in je stal pred Ahabom, ne da bi si prizadeval opravičiti ali laskati kralju. Prav tako se ni nameraval izogniti kraljevi jezi z veselo novico, da bo suše kmalu konec. Ni se opravičeval. Ogorčen in vnet za Božjo čast je ovrgel Ahabov očitke ter pogumno objavil kralju, da so njegovi grehi in grehi njegovih očetov spravili nad Izraela to strašno nesrečo. Elija je smelo rekel: "Nisem jaz spravil v nesrečo Izraela, temveč ti in hiša tvojega očeta s tem, da ste zapustili Gospodove zapovedi in si ti hodil za Baali." ([1 Kr 18,18](#))

Tudi danes obstaja potreba po strogi graji, saj so strašni grehi ločili ljudi od Boga. Nezvestoba hitro postaja priljubljena. Tisoči govorijo: "Nočemo, da bi nam ta kraljeval." ([Lk 19,14](#)) Prijetne pridige, ki jih tako pogosto slišimo, nimajo trajnega učinka; trobenta ne oddaja razločnega zvoka. Jasne in ostre resnice Božje besede ljudem ne prodirajo do srca.

Mnogi teh, ki se imajo za kristjane, bi dejali, če bi izrazili svoje prave občutke: Čemu je treba govoriti tako odkrito? Prav tako bi lahko vprašali: Čemu je moral Janez

Krstnik reči farizejem: "Gadja zalega, kdo vas je poučil, da ubežite prihodnji/140/ jezi?" ([Lk 3,7](#)) Čemu je moral izzvati Herodiadino jezo s tem, da je povedal Herodu, da nezakonito živi z bratovo ženo? Kristusov znanilec je izgubil svoje življenje zato, ker je govoril odkrito. Zakaj ni mogel živeti, ne da bi izzival nezadovoljstvo ljudi, ki so živeli v grehu?

Tako so razpravljali ljudje, ki bi morali stati kot zvesti stražarji Božjega zakona, dokler ni preračunljivost sedla na prostor zvestobe, greh pa je ostal nekaznovan. Kdaj bo v cerkvi znova slišati glas zvestega ukora?

"Ti si tisti mož!" ([2 Sam 12,7](#)) Tako nezmotljivo jasne besede, kakršne so te, ki jih je izgovoril Natan Davidu, je redko slišati z današnjih prižnic; redko se pojavijo v javnih občilih. Ko bi ne bile tako redke, bi lahko videli med ljudmi večje razodetje Božje moči. Gospodovi glasniki se ne smejo pritoževati, da njihov trud ne obrodi sadu, če se prej ne spokorijo zaradi svoje ljubezni do odobravanja in želje po ugajanju ljudem, zaradi česar zamolčijo resnico.

Pridigarji, ki delajo, kar je všeč ljudem, in vpijejo: Mir, mir, ko Bog ni oznanil miru, naj ponižajo svoje srce pred Bogom in ga prosijo odpuščanja za svojo hinavščino in pomanjkanje moralnega poguma. Sporočila, ki jim je bilo zaupano, niso omilili iz ljubezni do svojega bližnjega, temveč zaradi prizanesljivosti do sebe in ljubezni do lagodja. Prava ljubezen želi najprej počastiti Boga in rešiti ljudi. Kdor ima takšno ljubezen, se ne bo izogibal resnici, da bi se rešil neprijetnih posledic odkritega pričevanja. Ko so ljudje v nevarnosti, Božji služabniki ne smejo/141/ misliti nase, temveč morajo spregovoriti, kar jim je bilo naročeno, in ne smejo opravičevati ali prikrivati zla.

O, ko bi se vsak pridigar zavedal svetosti svoje službe in svojega dela ter pokazal pogum, kakršnega je kazal Elija! Pridigarji, ki jih je Bog določil za glasnike, imajo ogromno odgovornost. Morajo namreč prepričevati, kaznovati in opominjati "z vso potrpežljivostjo". ([2 Tim 4,2](#)) Namesto Kristusa morajo delati kot oskrbniki nebeških skrivnosti ter spodbujati poslušne in svariti neposlušne. Svetovna preračunljivost ne sme vplivati nanje. Nikoli ne smejo zaviti s poti, po kateri jim je ukazal hoditi Jezus. Ili morajo naprej v veri in se spominjati, da jih obdaja oblak prič. Ne smejo govoriti svojih besed, marveč besede, ki jim jih je ukazal govoriti On, ki je večji od zemeljskih vladarjev. Njihovo sporočilo se mora glasiti: "Tako pravi Gospod." Bog vabi ljudi, kakršni so bili Elija, Natan in Janez Krstnik - ljudi, ki bodo zvesto oznanili njegovo sporočilo, ne glede na posledice, ljudi, ki bodo pogumno povedali resnico, čeprav bodo s tem žrtvovali vse, kar imajo.

Bog ne more uporabiti ljudi, ki se ob nevarnosti, ko se od vseh zahteva moč, pogum in vpliv, bojijo odločno postaviti za pravico. Potrebuje ljudi, ki se bodo zvesto bojevali

zoper zmoto, "zoper poglavarstva, zoper oblasti, zoper svetovne mogočnike te teme, zoper duhovne vojske hudobnosti v nebeških prostorih". ([Ef 6,12](#)) Takšnim bo spregovoril: "Dobro, vrli in zvesti hlapec, ... pojdi v veselje svojega Gospoda." ([Mt 25,23](#))/142/

11. Karmel

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [1 Kr 18,19-40](#)

Elija je, stoječ pred Ahabom, zahteval, naj se Izrael zbere, da se sreča z njim ter z Baalovimi in Ašerinimi preroki na gori Karmel. Ukazal je: "Sedaj torej pošlji in zberi k meni vsega Izraela pri gori Karmelu in prerokov Baalovih štiristo in petdeset, tudi štiristo Ašerinih prerokov, ki jedo z Jezabeline mize." ([1 Kr 18,19](#))

Ta ukaz je izdal človek, ki je bil videti, kakor da stoji pred samim Jahvejem, zato je Ahab takoj ubogal, kakor da bi bil prerok vladar, kralj pa podložnik. Po vsem kraljestvu so poslali hitre sle s sporočilom, naj se srečajo z Elijem ter z Baalovimi in Ašerinimi preroki. V vsakem mestu in vasi so se ljudje pripravili za prihod na zborovanje v napovedanem času. Ko so potovali proti dogovorjenemu kraju, je bilo srce mnogih prežeto z nevsakdanjimi slutnjami. Nekaj nenavadnega se bo zgodilo, čemu bi se drugače zbrali na Karmelu? Katera/143/ nova nadloga bo doletela ljudstvo in deželo?

Pred sušo je bila gora Karmel čudovit kraj, njeni potoki so se napajali iz neizčrpnih izvirov, njena rodovitna pobočja so bila prekrita z raznobarnimi rožami in cvetočimi gaji. Sedaj pa je njena lepota izginila zaradi prekletstva suše. Oltarji, ki so bili postavljeni za čaščenje Baala in Ašere, so sedaj stali v ogolelih gajih. Na vrhu enega najvišjih gorskih grebenov je v ostrem nasprotju s temi stal porušen Jahvejev oltar.

S Karmela se je odpiral širok pogled na deželo; njegove vrhove je bilo možno videti iz mnogih delov Izraelovega kraljestva. Ob vznožju gore so bila ugodna področja, od koder se je lahko videla večina tega, kar se je dogajalo zgoraj. Boga je hudo sramotilo malikovalsko čaščenje, ki se je opravljalo skrito v njegovih gozdnatih pobočjih. Zato je Elija izbral to goro kot najbolj primeren kraj, da bo na njem razodel Božjo moč in obranil čast njegovega imena.

Zgodaj zjutraj na določeni dan so se množice odpadlega Izraela v napetem pričakovanju zbrale blizu vrha gore. Jezabelini preroki so se vzpenjali v občudovanja vrednem sprevodu. Ob vladarskem blišču se je pojavil kralj in zasedel svoj položaj na čelu duhovnikov, malikovalci pa so mu vzklikali dobrodošlico. Toda srce duhovnikov je prežemal strah, ko so se spomnili, da je na prerokovo besedo Izraelova dežela tri leta in pol ostala brez rose in dežja. Bili so prepričani, da se približuje neka strašna nesreča. Bogovi, v katere so zaupali, niso mogli dokazati, da je Elija lažni prerok.

Maliki, katere so čistili, so ostali nenavadno brezbrizni do njihovega divjega kričanja, njihovih/¹⁴⁴/ molitev, solz, ponižanja, ogabnih obredov ter do njihovih dragih in neprestanih daritev.

Elija je stopil pred kralja Ahaba in lažne preroke, obdan z zbranimi Izraelovimi množicami; bil je edini, ki je prišel zagovarjat Jahvejevo čast. Ta, ki ga je celotno kraljestvo dolžilo za gorje, je sedaj stal na videz brez varstva pred Izraelovim vladarjem, Baalovimi preroki, vojščaki in zbranimi tisoči. Ampak Elija ni bil sam. Nad njim in okoli njega so bile zaščitniške nebeške čete, tj. mogočni angeli.

Prerok je stal brez sramu in strahu pred množico ter se popolnoma zavedal naloge, da mora izvršiti Božji ukaz. Njegovo obličje je izžarevalo izredno dostojanstvenost. Ljudstvo je napeto čakalo, da bo spregovoril. Najprej je pogledal na podrt Jahvejev oltar in potem na množico ter zavpil z jasnimi in donečim glasom: "Kako dolgo omahujete na dve strani? Če je Gospod Bog, hodite za njim, če pa je Baal, hodite za njim!" ([1 Kr 18,21](#))

Ljudstvo mu ni odgovorilo niti besede. Niti eden v tej veliki množici si ni upal pokazati zvestobe Jahveju. Prevara in zaslepljenost sta kakor temen oblak prekrili Izraela. To pogubno odpadništvo jih ni zajelo naenkrat, marveč postopoma, ko so nenehno zavračali besede opomina in graje, ki jim jih je pošiljal Gospod. Vsako odstopanje od pravnega ravnanja in vsako zavračanje spokorjenja je poglobljalo njihovo krivdo in jih še bolj oddaljevalo od nebes. V tej nesreči se sedaj niso hoteli postaviti na Božjo stran./¹⁴⁷/

Gospodu se gnusita brezbriznost in nezvestoba med stisko pri njegovem delu. Vse veselje z nepopisnim zanimanjem opazuje sklepne prizore velikega boja med dobrim in zlom. Božje ljudstvo se približuje mejam večnega sveta; kaj bi jim lahko bilo pomembnejše, kakor da so zvesti nebeškemu Bogu?

V vseh časih je imel Bog moralne junake, pa tudi sedaj jih ima - ljudi, ki se kakor Jožef, Elija in Daniel ne sramujejo priznati, da so njegovo posebno ljudstvo. Izjemni blagoslovi spremljajo ljudi dejanj, tj. ljudi, ki ne bodo zašli s prave poti dolžnosti, temveč bodo z božansko močjo dejali: "Sem k meni, kdor je Gospodu na strani!" ([2 Mz 32,26](#)) Vendar se takšni ljudje ne bodo ustavili pri sami izjavi, marveč bodo zahtevali, da tisti, ki pravijo, da so Božje ljudstvo, stopijo naprej in očitno pokažejo svojo zvestobo Kralju kraljev in Gospodu gospodov. Takšni podrejajo svojo voljo in načrte Božjemu zakonu. Ljubezen do Boga jim je dragocenejša od življenja. Njihova naloga je sprejemati luč iz Božje besede in svetiti v svetu z jasnimi in stalnimi žarki. Njihovo geslo je zvestoba Bogu.

Izrael je na Karmelu še dvomil in se obotavljal, Elijev glas pa je znova prekinil tišino: "Jaz, jaz sam sem ostal Gospodov prerok, a Baalovih prerokov je štiristo in petdeset mož. Dajte nam torej dva junca, in oni naj si izbere junca zase in ga razsekajo in polože na drva, ognja pa naj ne zanetijo; in jaz pripravim drugega junca ter ga položim na drva, ognja pa ne zanetim. In kličite ime svojega boga,^{/148/} jaz pa bom klical Gospodovo ime: in Bog, ki odgovori z ognjem, ta bodi Bog." ([1 Kr 18,22-24](#))

Elijev predlog je bil tako razumen, da ga ljudstvo ni moglo zavrnilo, zato so pogumno odgovorili: "Prav si govoril." ([1 Kr 18,24](#)) Baalovi preroki si niso upali črhniti besede nasprotovanja, in Elija jim je rekel: "Izberite si enega junca in ga najprej pripravite, zakaj vas je veliko; in kličite ime svojega boga, ognja pa ne zanetite!" ([1 Kr 18,25](#))

Lažni preroki so na zunaj pogumni in kljubovalni, toda z grozo v pokvarjenem srcu pripravili svoj oltar, položili nanj drva in daritev, potem pa so začeli klicati Baalovo ime. Njihovi vreščeci kriki so odmevali po gozdovih in okoliških vrhovih, ko so klicali ime svojega boga, rekoč: "O Baal, usliši nas!" ([1 Kr 18,26](#)) Duhovniki so se zbrali okoli svojega oltarja in s skakanjem, zvijanjem, kričanjem, puljenjem las in zbadanjem po telesu rotili svojega boga, naj jim pomaga.

Jutro je minilo, prišlo je poldne, vendar še vedno ni bilo dokaza, da Baal sliši vpitje svojih zapeljanih sledilcev. Na njihove divje molitve ni bilo ne glasu ne odgovora. Daritev je ostala nesežgana.

Med blaznimi molitvami so si zviti duhovniki nenehno prizadevali iznajti kaj, s čimer bi zanetili ogenj pod oltarjem in tako zapeljali ljudstvo k verovanju, da je ogenj prišel naravnost od Baala. Elija pa je opazoval vsak njihov gib; duhovniki so v praznem upanju, da bodo dobili priložnost za prevaro, nadaljevali svoje nesmiselne obrede.

"In ko je bilo že poldne, jih zasmehuje Elija in^{/149/} veli: Vpijte prav glasno, saj je vendar bog! Nemara da je zatopljen v misli ali je šel na stran ali je na potovanju; morda spi in se prebudi! In vpijejo glasno in se po svoji šegi bodejo z nožmi in sulicami, da je kri po njih tekla. In ko je minil poldan, še prerokujejo, dokler ne pride čas, da se prinese večerna daritev, a ni bilo glasu, ne odgovora, ne nikogar, ki bi poslušal." ([1 Kr 18,27-29](#))

Satan bi prav rad prišel na pomoč njim, ki jih je zavedel in so mu vdano služili. Prav rad bi poslal strelo, da bi zanetila njihovo daritev. Ampak Jahve je onemogočil Satana in omejil njegovo moč, zato nobena sovražnikova prevara ni mogla zanetiti iskre na Baalovem oltarju.

Končno so duhovniki obupali, ko so bili njihovi glasovi že hripavi od kričanja in njihova oblačila okrvavljena zaradi ran, ki so si jih naredili sami. Z nezmanjšano besnostjo so sedaj med svojimi prošnjami strašno preklinjali boga Sonca, Elija pa jih je še vedno napeto opazoval; vedel je namreč, da bi ga duhovniki takoj raztrgali na kosce, če bi jim s kakršno koli zvijačo uspelo zanetiti ogenj na oltarju.

Začelo se je večeriti. Baalovi preroki so bili potrti, izčrpani in zmedeni. Eden je predlagal eno, drugi drugo, dokler končno niso opustili svojega prizadevanja. Njihovo kričanje in preklinjanje nista več donela po Karmelu. Obupani so se umaknili iz boja.

Ljudstvo je bilo ves dan priča nastopom prevaranih duhovnikov. Opazovali so njihovo divje poskakovanje okoli oltarja, kakor da bi hoteli ujeti žgoče sončne žarke in z njimi doseči svoj cilj. Z grozo so opazovali,^{/150/} kako so se duhovniki sami strašno pohabljali, in tako so imeli priložnost razmišljati o neumnosti malikovalstva. Mnogi v množici so se naveličali razkazovanja moči zlih duhov in so z globokim zanimanjem čakali, kaj bo naredil Elija.

Bila je ura večerne daritve in Elija je dejal ljudem: "Pristopite k meni!" ([1 Kr 18,30](#)) Ko so se trepetaje približali, se je obrnil k podrtemu oltarju, kjer so ljudje nekoč molili nebeškega Boga, ter ga popravil. Zanj je bil ta kup ruševin dragocenejši od vseh veličastnih poganskih oltarjev.

S popravljanjem tega starodavnega oltarja je Elija pokazal svoje spoštovanje do zaveze, ki jo je Gospod sklenil z Izraelom, ko so prečkali Jordan na poti v obljubljeno deželo. "In Elija vzame dvanajst kamnov, po številu rodov sinov Jakoba. ... In iz teh kamnov zgradi oltar v Gospodovem imenu." ([1 Kr 18,31-32](#))

Razočarani Baalovi duhovniki, izčrpani zaradi svojih jalovih prizadevanj, so čakali in opazovali, kaj bo naredil Elija. Preroka so sovražili, ker je predlagal preizkus, ki je razkrinkal slabost in nemoč njihovih bogov; a vendar so se bali njegove moči. Tudi ljudstvo se je balo in skoraj brez diha opazovalo, ko je Elija nadaljeval svoje priprave. Mirno prerokovo vedenje je bilo v ostrem nasprotju z zaslepljeno in nesmiselno norostjo Baalovih sledilcev.

Ko je bil oltar dokončan, je prerok okoli njega skopal jarek, naložil drva in pripravil junca ter položil daritev na oltar. Ljudstvu je naročil, naj daritev in oltar polijejo z vodo. Ukazal je: "Napolnite štiri vrče z vodo in jo izlijte na žgalno žrtev/^{151/} in na drva. In veli: Še drugič storite to! In ko store drugič, veli: Storite še tretjič! In store še tretjič. In voda je tekla okoli oltarja; pa tudi jarek je napolnil z vodo." ([1 Kr 18,33-35](#))

Elija je ljudstvo spomnil na dolgotrajno odpadništvo, ki je izzvalo Jahvejevo jezo, potem pa jih je povabil, naj ponižajo svoje srce in se obrnejo k Bogu svojih očetov, da bo prenehalo prekletstvo nad Izraelovo deželo. Nato se je spoštljivo priklonil pred nevidnim Bogom, dvignil roke proti nebu in izgovoril preprosto molitev. Baalovi preroki so kričali in se penili ter poskakovali od zgodnjega jutra do poznega popoldneva. Ko pa je molil Elija, niso po karmelskih vrhovih odmevali nerazumljivi kriki. Molil je kot človek, ki ve, da je Jahve navzoč in je priča prizoru ter posluša njegove prošnje. Baalovi preroki so molili divje in zmedeno. Elija pa je molil preprosto in goreče ter prosil Boga, naj pokaže svojo premoč nad Baalom, da bi se Izrael lahko obrnil k njemu.

"Gospod, Abrahamov, Izakov in Izraelov Bog, daj danes spoznati, da si ti Bog v Izraelu in da sem jaz tvoj hlapec in da sem storil vse to po tvoji besedi! Odgovori mi, o Gospod, odgovori mi! da spozna to ljudstvo, da si ti, o Gospod, Bog in si ti sam spreobrnil njihovo srce." ([1 Kr 18,36.37](#))

Na vse se je spustila tesnobna tišina v svoji svečanosti. Baalovi preroki so trepetali od groze. Ker so se zavedali svoje krivde, so pričakovali hitro kazen.

Komaj je Elija končal molitev, so z neba švignili plameni/152/ kakor svetleči bliski na postavljeni oltar ter sežgali daritev, vodo v jarku in celo kamne oltarja. Blisk plamena je razsvetlil goro in množici zaslepil oči. Iz dolin, kjer jih je veliko zaskrbljeno in napeto opazovalo početje tistih na vrhu, so jasno videli, ko se je spustil ogenj, in osupnili ob tem prizoru. Ta je bil podoben ognjenemu stebru, ki je ob Rdečem morju ločil Izraelce od egipčanske vojske.

Ljudstvo na gori je v največjem spoštovanju popadalo na obraz pred nevidnim Bogom. Niso si več upali opazovati z neba poslanega ognja. Bali so se, da bodo tudi sami zgoreli; bili pa so tudi prepričani, da je njihova dolžnost Elijevega Boga priznati za Boga svojih očetov, komur dolgujejo svojo vdanost, zato so soglasno zavpili: "Gospod je Bog! Gospod je Bog!" ([1 Kr 18,39](#)) Krik je osupljivo jasno odmeval na gori in donel po ravnini. Končno se je Izrael predramil, rešil zmot in spokoril. Slednjič je ljudstvo spoznalo, kako hudo so sramotili Boga. Značaj čaščenja Baala je bil popolnoma razkrinkan v nasprotju z razumno službo, ki jo zahteva pravi Bog. Ljudstvo je spoznalo, da je Bog pravičen in usmiljen, ko je zadržal roso in dež, dokler ne bodo priznali njegovega imena. Sedaj so bili pripravljene priznati, da je Elijev Bog nad vsakim malikom.

Zgroženi Baalovi preroki so bili priče čudovitemu razodetju Jahvejeve moči. Celo v svojem/153/ porazu in v navzočnosti božanske slave se niso hoteli spokoriti za svoje grešno ravnanje. Še vedno so želeli ostati Baalovi preroki. Tako so pokazali, da so dozoreli za uničenje. Da bi bil spokorjeni Izrael zaščiten pred zapeljevanjem teh, ki so

jih učili častiti Baala, je Gospod Eliju ukazal, naj uniči lažne učitelje. Jeza ljudstva se je že razvnela zoper nje, kateri so jih vodili v greh, in ko je Elija ukazal: "Primito Baalove preroke, da njih nobeden ne ubeži!" so bili pripravljeni ubogati. ([1 Kr 18,40](#)) Prijeli so duhovnike in jih odpeljali k potoku Kisonu ter tam pobili Baalove služabnike, še preden se je končal dan, ki je zaznamoval začetek odločne prenove. Nihče ni smel ostati živ./154/

12. Od Jezreela do Horeba

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [1 Kr 18,41 do 19,8](#)

Usmrtitev Baalovih prerokov je odprla pot za izvajanje velike duhovne prenovе med deseterimi rodovi severnega kraljestva. Elija je ljudstvu predočil njihovo odpadništvo; povabil jih je, naj ponižajo svoje srce in se obrnejo h Gospodu. Nebeške sodbe so se izvršile; ljudstvo je priznalo svoje grehe in pripoznalo Boga svojih očetov za živega Boga; nebeško prekletstvo bo sedaj umaknjeno, zemeljski življenjski blagoslovi pa bodo obnovljeni. Deželo bo osvežil dež. Elija je rekel Ahabu: "Pojdi gor, jej in pij, kajti šumi, kakor da se bliža silen dež." ([1 Kr 18,41](#)) Potem se je prerok odpravil na vrh gore molit.

Noben zunanji znak ni kazal na to, da bi lahko deževalo, na podlagi katerega bi Elija lahko s takšno gotovostjo naznanil Ahabu, naj se pripravi na dež. Prerok na nebu ni videl oblakov, niti ni slišal grmenja. Preprosto je izrekel/155/ besedo, ki mu jo je v odgovor na močno vero Gospodov Duh položil v usta. Ves dan je neustrašno izpolnjeval Božjo voljo in pokazal svoje brezpogojno zaupanje v prerokovanja Božje besede; sedaj pa, ko je naredil vse, kar je bilo v njegovi moči, je vedel, da bodo nebesa radodarno podelila napovedane blagoslove. Isti Bog, ki je poslal sušo, je obljubil tudi obilno deževje kot nagrado za pravilno ravnanje; sedaj je torej Elija čakal na obljubljen deževanje. V ponižnosti je sklonil "obraz med svoja kolena" in prosil Boga za spokorjenega Izraela. ([1 Kr 18,42](#))

Elija je vedno znova pošiljal svojega služabnika na vrh, od koder se je videlo Sredozemlje, pogledat, ali se že vidi katero znamenje, da je Bog uslišal njegovo molitev. Služabnik se je vsakič vrnil z besedami: "Ničesar ni." ([1 Kr 18,43](#)) Prerok ni postal neučakan, niti ni izgubil vere, temveč je še dalje goreče molil. Šestkrat se je služabnik vrnil z besedami, da ni znamenja dežja na bronastem nebu. Pogumni Elija ga je poslal na ogled še enkrat, tokrat pa se je služabnik vrnil z novico: "Glej, oblaček vstaja iz morja, majhen kakor moška roka." ([1 Kr 18,44](#))

To je zadostovalo. Elija ni čakal, da bi se na nebu zbrali temni oblaki. V tistem oblčku je z vero videl obilno deževje in deloval je skladno s svojo vero. Hitro je k Ahabu poslal svojega služabnika s sporočilom: "Zaprezi in pelji se dol, da te dež ne zadrži!" ([1 Kr 18,44](#))

Bog je lahko uporabil Elija v tej veliki krizi v Izraelovi zgodovini, ker je bil mož velike vere.^{/156/} Ko je molil, je njegova vera segala po nebeških obljubah in se jih oprijela, v molitvi pa je vztrajal, dokler niso bile njegove prošnje uslišane. Ni čakal na popolni dokaz, da ga je Bog uslišal, temveč je bil popolnoma pripravljen opreti se že na najmanjše znamenje božanske naklonjenosti. Kar je Elija lahko naredil pod Božjim vodstvom, lahko naredijo vsi na svojem delovnem področju v Božji službi, saj je o preroku z Gileadskega gorovja zapisano: "Elija je bil človek, potrjen enakim slabostim kakor mi, in v molitvi je molil, naj ne dežuje, in ni deževalo na zemlji tri leta in šest mesecev." ([Jak 5,17](#))

Danes na svetu potrebujemo takšno vero - vero, ki se bo trdno oklenila obljub Božje besede in jih ne bo izpustila, dokler nebesa ne bodo uslišala. Takšna vera nas trdno povezuje z nebese in nam daje moč za boj s silami teme. Po veri so Božji otroci "premagovali kraljestva, izvrševali pravičnost, dobivali obljube, mašili levom žrela, gasili moč ognja, ubežavali osti meča, v slabosti prejemale moč, junaki postali v vojski, odbijali napade tujcev". ([Heb 11,33.34](#)) Po veri moramo tudi mi danes dosegati višine Božjega cilja za nas. Kajti "vse je mogoče tistemu, ki veruje". ([Mr 9,23](#))

Vera je bistvena prvina zmagovite molitve. "Kdor se bliža Bogu, mora verovati, da je Bog in da bo plačevalec tistim, ki ga iščejo. Sliši nas, če kaj prosimo po njegovi volji; in če vemo, da nas sliši, česar koli prosimo, vemo,^{/157/} da nam je izpolnjeno, česar smo ga prosili." ([Heb 11,6](#); [1 Jn 5,14. 15](#)) Z vztrajno Jakobovo vero in nepopustljivo Elijevo vztrajnostjo lahko povemo svoje prošnje Očetu ter se sklicujemo na vse, kar je obljubil. Čast njegovega prestola jamči, da se bo njegova beseda izpolnila.

Nad goro Karmel so se zbirale večerne sence, ko se je Ahab pripravil na odhod v dolino. "In med tem malo po malo zatemni nebo z oblaki in vetrom, in nastane velik dež. In Ahab sede na voz in se pelje v Jezreel." ([1 Kr 18,45](#)) Ahab med potovanjem proti kraljevskemu mestu skozi temo in zaslepljujoč dež ni več mogel videti poti pred seboj. Elija, ki je kot Božji prerok tisti dan ponižal Ahaba pred njegovimi podložniki in pobil njegove malikovalske duhovnike, ga je še vedno priznaval za Izraelovega kralja. Zato je sedaj iz spoštovanja do njega in okrepljen z Božjo močjo tekel pred kraljevsko kočijo ter vodil kralja do vhoda v mesto.

V tem milostljivem dejanju, ki ga je Božji glasnik izkazal hudobnemu kralju, obstaja nauk za vse, ki trdijo, da so Božji služabniki, vendar imajo visoko mnenje o sebi. Nekaterim se zdi sramota opravljati dolžnosti, ki jih imajo za hlapčevske. Takšni se obotavljajo opraviti celo nujno pomoč iz strahu, da bo kdo opazil, da opravljajo hlapčevske posle. Ti se lahko veliko naučijo iz Elijevega zgleda. Po njegovi besedi je bila zemlja tri leta in pol prikrajšana za nebeške zaklade. Bog ga je izredno počastil v odgovor na njegovo molitev na Karmelu in poslal ogenj z neba, da je použil daritev. Njegova^{/158/} roka je izvršila Božjo sodbo in pobila malikovalske preroke; njegova

prošnja za dež je bila uslišana. Kljub temu pa je bil pripravljen opraviti še hlapčevsko delo po veličastnih zmagah, s katerimi je Bog počastil njegovo javno službo.

Ob jezreelskih vratih sta se Elija in Ahab ločila. Prerok se je odločil ostati zunaj obzidja. Ovil se je v plašč in legel na golo zemljo, da bi zaspal. Kralj, ki je šel v mesto, je kmalu prispel v zavetje svoje palače. Tam je povedal svoji ženi o čudovitih dogodkih tistega dne in kako se je čudovito razodela božanska moč, ki je Izraelu dokazala, da je Jahve pravi Bog in Elija njegov izvoljeni glasnik. Ko je Ahab povedal kraljici o usmrtni malikovalskih prerokov, se je zakrknjena in nespokorjena Jezabela razkačila. V dogodkih na Karmelu ni hotela spoznati vsemogočne Božje previdnosti in je v svoji kljubovalnosti drzno objavila, da mora Elija umreti.

Tisto noč je utrujenega preroka prebudil sel in mu sporočil Jezabeline besede: "Bogovi naj mi store to in to naj še pridenejo, če ne storim jutri ob tem času s tvojim življenjem, kakor si storil z življenjem onih." ([1 Kr 19,2](#))

Pričakovali bi, da Elija po tako neustrašnem pogumu, ki ga je pokazal, in po tako popolni zmagi nad kraljem, duhovniki in ljudstvom nikoli več ne bo malodušen ter ne bo dovolil, da bi ga premagal strah. Ampak ta, ki je bil blagoslovljen s tolikimi dokazi o Božji nežni skrbi, ni bil brez človeških slabosti in v tisti temni uri sta ga zapustila vera in pogum. Zbegan/159/ je skočil iz sna. Lilo je in povsod je bila tema. Prerok je pozabil, da ga je Bog pred tremi leti napolnil v zavetje pred Jezabelinim sovraštvom in Ahabovim iskanjem, zato je sedaj zbežal, da bi si rešil življenje. Prišel je v Bersebo in "pustil ondi svojega hlapca. Sam pa je odšel dalje v puščavo, en dan hoda." ([1 Kr 19,3.4](#))

Elija ne bi smel zapustiti svoje dolžnosti. Moral bi se spopasti z Jezabelino grožnjo in prositi za zaščito njega, ki ga je pooblastil zagovarjati Jahvejevo čast. Glasniku bi moral povedati, da ga bo Bog, v kogar zaupa, varoval pred kraljičinim sovraštvom. Le nekaj ur je minilo, odkar je bil priča čudovitemu razodetju božanske moči, in to bi moralo zadoščati kot jamstvo, da tudi sedaj ne bo ostal sam. Ko bi ostal tam, kjer je bil, ko bi bil Bog njegovo zavetje in moč ter bi neomajno stal za resnico, bi bil zaščiten pred nevarnostjo. Gospod bi mu podaril še eno izredno zmago, ko bi kaznoval Jezabelo. Vtis, ki bi ga to naredilo na kralja in ljudstvo, bi povzročil veliko prenavo.

Elija je veliko pričakoval od čudeža na Karmelu. Upal je, da Jezabela po tem razodetju Božje moči ne bo več imela vpliva na Ahaba in da se bo v Izraelu hitro izvršila prenova. Ves dan se je na vrhu Karmela trudil brez hrane. Ostal je zelo pogumen, tudi ko je kljub telesnim naporom vodil Ahabovo kočijo do jezreelskih vrat./160/

Elija je doletelo to, kar pogosto nastopi po veliki veri in veličastnem uspehu. Bal se je, da prenova, ki se je začela na Karmelu, ne bo trajala, zato je postal potrta. Bil je povišan že do vrha gore Pizge, sedaj pa se je znašel v dolini. Ko je bil pod vplivom Vsemogočnega, je zdržal najhujši preizkus vere; toda med malodušjem, ko mu je v ušesih odmevala Jezabelina grožnja/^{161/} in je Satan na videz še vedno zmagoval po zaroti hudobne ženske, se je nehal zanašati na Boga. Bil je povišan do najvišje stopnje in preobrat je bil grozen. Elija je pozabil Boga in bežal, dokler se ni znašel sam v sivi puščavi. Skrajno izčrpan se je usedel pod brinov grm, da bi se spočil. Ko je tam sedel, je prosil, da bi lahko umrl. Rekel je: "Zadosti mi je! Sedaj, o Gospod, vzemi mojo dušo; kajti nisem boljši kakor moji očetje!" ([1 Kr 19,4](#)) Ubežnik, daleč od poseljenih krajev, potrtega duha in grenko razočaran, si je želel, da nikoli več ne bi ugledal človeškega obraza. Skrajno izčrpan je končno zaspal.

V izkušnji vseh pridejo trenutki ogromnega razočaranja in skrajnega malodušja - dnevi keliha bridkosti, ko je težko verjeti, da je Bog še vedno nežen dobrotnik svojih pozemskih otrok; dnevi, ko nadloge mučijo dušo, dokler se smrt ne zdi boljša od življenja. V takšnih trenutkih se mnogi prenehajo zanašati na Boga in se znajdejo v sužnosti dvoma in okovih nevere. Ko bi lahko v takšnih časih z duhovnimi očmi zaznali pomen Božje previdnosti, bi videli angele, ki nas poskušajo rešiti nas samih in postaviti naše noge na temelj, ki je trdnejši kakor večni griči. Potem bi nas prežela nova vera in novo življenje.

Zvesti Job je v dneh svoje stiske in teme rekel: "Izgine naj dan, ki sem v njem bil rojen. O da bi se stehala moja nevolja in da bi na tehtnico položili vso mojo nesrečo./^{162/} O da bi se zgodila moja prošnja, in da bi mi dal Bog, česar želim: da me Bog izvoli streti, da oprostí svojo roko in me odreže! Tako bi mi še ostala tolažba. Zato ne morem tudi jaz braniti svojim ustom, govoril bom v stiski svojega duha, žaloval v bridkosti svoje duše. Moja duša hrepeni po zadužitvi in rajši bi bil mrtev kakor suho okostje. Zamrzelo mi je življenje - ne bi hotel živeti vekomaj. Odnehaj! Kajti kakor sapa so moji dnevi." ([Job 3,3; 6,2.8-10; 7,11.15.16](#))

Toda Jobu ni bilo dovoljeno umreti, čeprav je bil sit življenja. Pokazane so mu bile možnosti za prihodnost in dano mu je bilo sporočilo upanja: "In boš nepremakljiv in se ne boš bal. Kajti tedaj pozabiš nadlogo, spominjal se je boš kot voda, ki so potekle mimo; in življenje ti zasije jasneje kakor poldnevna svetloba, in če se kdaj zmračí, mine mrak kakor ob jutru. In boš upal. ... Počival boš in nihče te ne bo plašil, mnogi pa bodo prosili tvoje blagovoljnosti. Brezbožnikom pa bodo oči od koprnjenja hirale, in pribežališče jim izgine in njihovo upanje bo, da izdahnejo dušo." ([Job 11, 15-20](#))

Iz globin malodušja in potrtosti se je Job povzpел v višine brezpogojnega zaupanja v Božjo milost in zveličavno moč. Zmagoslavno je objavil:/^{163/} "Glej, čeprav me usmrti, čakal ga bom; ... tudi to mi bo služilo v rešenje. A jaz vem, da živi moj Odrešenik, in

On, ki je poslednji, se postavi nad prahom; in ko bo za mojo kožo to telo strto, vendar bom gledal iz svojega mesa Boga, ki ga jaz sam bom gledal sebi v dobro, in ga bodo videle moje oči, in ne tujec." ([Job 13,15.16; 19,25-27](#))

"Tedaj odgovori Gospod iz viharja in reče Jobu." ([Job 38,1](#)) Svojemu služabniku je razodel velikost svoje moči. Ko je Job zagledal "majhen obris" ([Job 26,14](#)) svojega Stvarnika, je zaničeval samega sebe in se spokoril v prahu in pepelu. Potem ga je Gospod lahko obilno blagoslovil in njegova poznejša leta naredil za najlepša v njegovem življenju.

Upanje in pogum sta najpomembnejša za popolno službo Bogu. Sta sad vere. Malodušnost je grešna in nerazumna. Bog je zmožen in pripravljen še obilneje dati svojim služabnikom moč, ki jo potrebujejo v preizkušnjah in skušnjavah. Načrti sovražnikov njegovega dela se morda zde dobri in trdni, vendar Bog lahko prepreči tudi najboljše. To pa bo naredil ob svojem času in po svoje, ko bo videl, da je vera njegovih služabnikov zadosti preizkušena.

Za malodušne obstaja zanesljivo zdravilo - vera, molitev in delo. Vera in delo bosta obrodila gotovost in zadovoljstvo, ki bosta iz dneva v dan vse bolj rastla. Ali ste v skušnjavi, da bi se prepustili občutkom mučnih slutenj ali skrajnemu malodušju? V najtemnejših dneh, ko se vse zdi narobe, se nikar ne bojte. Verujte v Boga. On pozna vaše potrebe./¹⁶⁴/ Je vsemogoč. Njegova neskončna ljubezen in sočutje nikoli ne opešata. Nikar se ne bojte, da ne bo izpolnil svoje obljube. On je večna resnica. Nikoli ne bo spremenil zaveze, ki jo je sklenil z njimi, ki ga ljubijo. Svojim zvestim služabnikom bo podaril toliko moči, kolikor je potrebujejo. Apostol Pavel je pričal: "Dejal mi je: Dosti ti je moja milost; zakaj moja moč se v slabosti izkazuje popolna. ... Zato sem dobre volje v slabostih, v zasramovanju, v potrebah, v preganjanju, v težavah, za Kristusa; zakaj kadar sem slab, tedaj sem močan." ([2 Kor 12,9.10](#))/¹⁶⁵/

Ali je Bog zapustil Elija v njegovi uri preizkušnje? O ne! Svojega služabnika Elija ni ljubil nič manj, ko se je počutil zapuščen od Boga in ljudi, kakor ga je takrat, ko je v odgovor na molitev iz nebes švignil ogenj in razsvetlil gorski vrh. Elija je iz spanja prebudil nežen dotik in prijeten glas. Prestrašen je vstal in hotel zbežati v strahu, da ga je sovražnik našel. Sočuten obraz, ki se je sklanjal nadenj, pa ni bil sovražnikov, temveč prijateljev. Bog je poslal angela iz nebes s hrano za svojega služabnika. Angel je rekel: "Vstani in jej! In se ozre, in glej, pri glavi njegovi je bil kruh, pečen na gorkih kamnih, pa vrč vode." ([1 Kr 19,5.6](#))

Ko je Elija zaužil okrepčilo, ki mu je bilo pripravljeno, je znova zaspal. Angel je prišel še drugič. Dotaknil se je izčrpanega moža in s sočutno prijaznostjo dejal: "Vstani in jej! Kajti predolga je pot zate. In vstane in je in pije." ([1 Kr 19,7.8](#)) In okrepčan s hrano

je bil zmožen potovati "štirideset dni in štirideset noči, dokler ne pride do Božje gore, Horeba", kjer je našel zavetje v jami. ([1 Kr 19,8](#))/166/

13. "Kaj delaš tu"

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [1 Kr 19,9-18](#)

Bog je poznal Elijevo zatočišče na gori Horeb, čeprav je bilo skrito pred ljudmi. Utrujeni in malodušni prerok ni bil prepuščen, da bi se sam bojeval s silami teme, ki so pritiskale nanj. Ob vhodu v votlino, kamor se je Elija zatekel, se je z njim srečal Bog po mogočnem angelu, katerega je bil poslal, da bi poizvedel o njegovih potrebah in mu pojasnil božanski načrt za Izraela.

Dokler se Elija ni naučil popolnoma zanašati na Boga, ni mogel dokončati svojega dela zanje, ki so bili zavedeni v čaščenje Baala. Sijajna zmaga na karmelskih vrhovih je odprla pot še večjim zmagam. Vendar Elija zaradi Jezabeline grožnje ni izkoristil čudovitih priložnosti, ki so se mu ponujale. Božji mož je moral dojeti, kako beden je njegov trenutni položaj v primerjavi s prednostnim prostorom, ki mu ga je ponudil Gospod./167/

Bog je svojega izkušanelega služabnika vprašal: "Kaj delaš tu, Elija? Poslal sem te k potoku Keritu in potem še k vdovi v Sarepto. Zaupal sem ti nalogo, da se vrneš k Izraelu in stopiš pred malikovalske duhovnike na Karmelu, in opremil sem te z močjo, da si vodil kraljevo kočijo do jezreelskih vrat. Kdo pa te je poslal na ta nagli beg v puščavo? Kaj počneš tukaj?"

Elija je v bridkosti duše zmrmljal svojo žalostinko: "Silno sem gorel za Gospoda, Boga nad vojskami; zakaj Izraelovi sinovi so zapustili tvojo zavezo, tvoje oltarje so razdrli in tvoje preroke pomorili z mečem, in ostal sem jaz sam, pa še meni strežejo po življenju." ([1 Kr 19,10](#))

Angel je velel preroku, naj zapusti votlino in se postavi na goro pred Gospoda ter prisluhne njegovi besedi: "In glej, Gospod je šel mimo, in veter, velik in močan, je podiral gore in razbijal skale pred Gospodom; a Gospoda ni bilo v vetru. Za vetrom pa pride potres, a Gospoda ni v potresu. In za potresom ogenj, a Gospoda ni v ognju. In za ognjem tih in mil glas. Ko pa to sliši Elija, si zagrne s plaščem obraz ter gre ven in se ustopi ob vhodu v votlino." ([1 Kr 19,11-13](#))

Bog se ni želel svojemu služabniku razodeti z mogočnim razkazovanjem božanske moči, temveč s tihim in milim glasom. Elija je želel poučiti, da veličastno razkazovanje ni vedno najuspešnejše pri doseganju njegovega cilja. Medtem ko je Elija čakal/168/ na

razodetje Gospoda, je divjalo neurje, strele so švigale in mimo je šel ogenj; ampak v ničemer ni bilo Boga. Potem je prišel tihi in mili glas, in prerok si je pokrill obraz pred Gospodovo navzočnostjo. Njegova čemernost se je utišala, njegov duh pa se je ublažil in podredil. Sedaj je vedel, da mu bo tiho zaupanje in odločno zanašanje na Boga vedno pomagalo v času potrebe.

Ljudi ne prepričuje in spreobrača vedno najbolj učeno podajanje Božje resnice. Človeškega srca ne gane zgovornost ali logika, temveč blagi vpliv Svetega Duha, ki deluje tiho, vendar zanesljivo, ter preobraža in razvija značaj. Tihi in mili glas Božjega Duha ima moč spremeniti srce.

"Kaj delaš tu, Elija?" je vprašal glas, in prerok je znova odgovoril: "Silno sem gorel za Gospoda, Boga nad vojskami; zakaj Izraelovi sinovi so zapustili tvojo zavezo, tvoje oltarje so razdrli in tvoje preroke pomorili z mečem, in ostal sem jaz sam, pa še meni strežejo po življenju." ([1 Kr 19,13.14](#))

Gospod je Eliju odgovoril, da prestopniki v Izraelu ne bodo ostali nekaenovani. Posebej bodo izbrani ljudje, ki bodo izpolnili božanski namen in kaznovali malikovalsko kraljestvo. Treba bo odločno ukrepati, da bi tako vsi dobili priložnost postaviti se na stran pravega Boga. Sam Elija se bo moral vrniti v Izraela in z drugimi podeliti breme za izvajanje preнове.

Gospod je zapovedal Eliju: "Pojdi, vrni se po svoji poti po puščavi, v Damask; in ko prideš tja, /169/ pomazili Hazaela za kralja Siriji. Jehuja pa, Nimsijevega sina, pomazili za kralja nad Izraelom, in Elizeja, sina Safatovega, iz Abel-mehole, pomazili za preroka namesto sebe. In zgodi se, da kdor ubeži Hazaelovemu meču, ga umori Jehu, in kdor ubeži Jehujevemu meču, ga umori Elizej." ([1 Kr 19,15-17](#))

Elija je menil, da je v Izraelu edini čistilec pravega Boga. On, ki pozna srca vseh, pa je preroku razodel, da je še veliko drugih, ki so mu v dolgih letih odpadništva ostali zvesti. Bog je dejal: "Storil sem pa, da mi jih ostane sedem tisoč v Izraelu, vsa kolena, ki se niso pripogibala pred Baalom, in vsaka usta, ki ga niso poljubljala." ([1 Kr 19,18](#))

Iz Elijeve izkušnje v dneh razočaranja in navideznega poraza se lahko naučimo veliko naukov. Ti so neprecenljivi za Božje služabnike v tem obdobju, za katero je značilno splošno odstopanje od pravičnosti. Današnje prevladujoče odpadništvo je podobno tistemu, ki je zajelo Izraela v prerokovih dneh. Danes množice hodijo za Baalom, tako da povišujejo človeško nad božansko, hvalijo priljubljene voditelje, častijo mamona in povzdigujejo znanstvene nauke nad resnice razodetja. Dvom in nevera pogubno vplivata na njihov um in srce, zato mnogi Božje izreke nadomeščajo s človeškimi zamislimi. Javno se uči, da smo dosegli čas, ko je treba človeškemu razumu dati

prednost pred nauki Božje besede. Trdi se, da Božji zakon, božansko merilo pravičnosti, ne velja več. Sovražnik vsake resnice/170/ z zapeljivo močjo deluje, da bi napeljal ljudi, naj na Božji prostor postavijo človeške uredbe ter pozabijo tisto, kar je bilo določeno za srečo in zveličanje človeštva.

Četudi je to odpadništvo še tako razširjeno, vendar ni vsesplošno. Niso vsi na tem svetu krivični in grešni. Niso vsi stopili na sovražnikovo stran. Bog ima veliko tisočev takšnih, ki se niso pripognili pred Baalom, in mnogo takšnih, ki si želijo popolneje razumeti vse o Kristusu in Božjem zakonu. Veliko je takšnih, ki upajo, da bo Jezus kmalu prišel končat vladavino greha in smrti. Veliko je tudi takšnih, ki iz nevednosti molijo Baala in za katere si Božji Duh še vedno prizadeva.

Takšni potrebujejo osebno pomoč ljudi, ki so spoznali Boga in moč njegove besede. V takšnem času bi se moral vsak Božji otrok dejavno lotiti pomoči drugim. Božji angeli spremljajo moške in ženske, ki razumejo svetopisemsko resnico, in iščejo ljudi, ki hrepenijo po luči. Nikomur se ni treba v strahu podati tja, koder hodijo angeli. Zaradi zvestega prizadevanja posvečenih delavcev bodo mnogi zapustili malikovalstvo in začeli častiti živega Boga. Mnogi bodo prenehali izkazovati spoštovanje človeškim uredbam in se bodo pogumno postavili na stran Boga in njegovega zakona.

Veliko je odvisno od vztrajne marljivosti zvestih in iskrenih ljudi, zato si Satan na vse možne načine prizadeva ovirati božanski namen, ki ga spolnjujejo poslušni. Povzroča, da nekateri pozabijo/171/ vzvišeno in sveto nalogo ter se zadovoljijo z užitki tega življenja. Napeljuje jih, da se posvetijo lagodnemu življenju ali pa se v gonji za še večjimi posvetnimi prednostmi odselijo iz kraja, kjer bi lahko naredili mnogo dobrega. Druge navede, da malodušno zapustijo dolžnost zaradi nasprotovanja ali preganjanja. Nebesa pa na vse takšne gledajo z najnežnejšim usmiljenjem. Vsakemu Božjemu otroku, čigar glas je utišal sovražnik ljudi, je namenjeno vprašanje: "Kaj delaš tu?" Naročil sem ti, da greš po vsem svetu oznanjat evangelij, da bi pripravil ljudi za Božji dan. Zakaj pa si tukaj? Kdo te je poslal?

Veselje, na katero je gledal Kristus in ga je krepilo med darovanjem in trpljenjem, je bilo veselje, da bo videl grešnike rešene. To bi moralo biti veselje vsakega njegovega sledilca, spodbuda za neutrudno delo. Kdor vsaj v omejenem obsegu spoznava, kaj odrešenje pomeni njemu in njegovim bližnjim, bo nekoliko dojel velike potrebe človeštva. Srce takšnih bo ganilo sočutje, ko bodo videli moralno in duhovno bedo tisočih, ki živijo v senci strašne usode, poleg katere telesno trpljenje popolnoma zbledi.

Družinam in posameznikom se zastavlja vprašanje: "Kaj delaš tu?" V mnogih cerkvah so družine, ki so dobro poučene o resnicah Božje besede. Te bi lahko razširile svoj vpliv tako, da bi se preselile v kraje, ki so potrebni službe, kakršno lahko opravijo. Bog

vabi krščanske družine, naj gredo v temne kraje sveta ter modro in vztrajno delajo zanje, ki jih/172/ obdaja duhovna tema. Odgovor na to vabilo pa zahteva samopožrtvovalnost. Medtem ko nekateri čakajo, da bi bila odstranjena vsaka ovira, ljudje umirajo brez upanja in brez Boga. Mnogi so pripravljene zaradi posvetnih korist in zaradi pridobitve znanstvenega spoznanja oditi tudi v okužena področja ter zdržati nadloge in pomanjkanje. Kje pa so ljudje, ki so pripravljene narediti enako, da bi drugim oznanili Zveličarja?

Nič čudnega ali novega ni, če duhovno močni ljudje v težavnih razmerah, ko so čezmerno stiskani, postanejo malodušni in potrti, če tedaj ne vidijo nič vrednega v življenju, kar bi si lahko izbrali. Vsi takšni naj vedo, da je tudi eden od najmogočnejših prerokov v strahu za svoje življenje zbežal pred razkačenostjo jezne ženske. Izčrpan in od poti utrujen ubežnik, ki je bil pobitega duha zaradi grenkega razočaranja, je prosil, da bi umrl. Ko je ostal brez upanja in se je zdelo, da njegovemu življenjskemu delu preti poraz, se je naučil enega najdragocenejših življenjskih naukov. V uri svoje največje nebogljenosti je spoznal, da je nujno in možno zaupati Bogu tudi v najbolj nevarnih razmerah.

Kdor je med uporabo življenjske moči in samopožrtvovalnim delom v skušnjavi, da bi se vdal obupu in dvomu, se lahko opogumi z Elijevo izkušnjo. Bog budno skrbi ter kaže posebno ljubezen in moč v korist svojih služabnikov, katerih gorečnost ljudje napačno razumejo ali je ne cenijo, katerih nasvete in grajo omalovažujejo in katerih napore za prenavo pričakajo s sovraštvom in nasprotovanjem./173/

Satan z najhujšimi skušnjavami napada ljudi med njihovo največjo šibkostjo. Tako je upal, da bo premagal Božjega Sina, kajti s takšnim ravnanjem je premagal že mnogo ljudi. Kadar je bila volja oslABLJENA in vera šibka, so se skušnjavi vdali tudi tisti, ki so dolgo in junaško stali za pravico. Mojzes se za trenutek ni držal Neskončne Moči, ko je bil utrujen zaradi štiridesetletnega tavanja in nevere. Spodletelo mu je na sami meji obljubljenе dežele. Enako se je zgodilo z Elijem. Ohranil je svoje zaupanje v Jahveja v letih suše in lakote, neustrašno je stopil pred Ahaba in v odločilnem dnevu na Karmelu stal pred celotnim Izraelom ter sam pričal o pravem Bogu, vendar je v trenutku slabosti dovolil, da je strah pred smrtjo premagal njegovo zaupanje v Boga.

Tako je tudi danes. Kadar nas prežema dvom, kadar nas begajo razmere ali doleti uboštvo ali nesreča, si Satan prizadeva spodkopati naše zaupanje v Jahveja. Prav tedaj pred nami razstavi naše napake in nas skuša, da ne bi zaupali Bogu in bi dvomili o njegovi ljubezni. Upa, da nas bo spravil v malodušnost ter oslabil naše opiranje na Boga.

Ljudje, ki se bojujejo v prvih vrstah in jih Sveti Duh spodbuja k opravljanju posebnega dela, bodo pogosto čutili nagli preobrat, ko bo popustila napetost. Obup lahko omaja

tudi najbolj junaško vero in oslabi tudi najmočnejšo voljo. Toda Bog nas razume in še vedno ljubi ter sočustvuje z nami. Pozna spodbude in namene srca. Potrpežljivo čakati in zaupati, ko se zdi vse temno, je nauk, ki se ga morajo naučiti voditelji Božjega dela. Nebesa jih ne bodo zapustila med nadlogo./174/ Nič ni videti bolj nemočno, pa vendar dejansko bolj nepremagljivo kakor človek, ki se zaveda svoje ničnosti in se popolnoma opira na Boga.

Nauk o Elijevi izkušnji, po kateri se je znova naučil zaupati Bogu v uri preizkušnje, ne velja samo za ljudi na zelo odgovornih položajih. On, ki je bil Elijeva moč, je dovolj močan, da podpre vsakega otroka, ki se bojuje, ne glede na to, kako šibak je. Od vsakogar pričakuje zvestobo in vsakomur zagotavlja potrebno moč. Človek je v lastni moči šibak, toda v Božji moči je dovolj krepak, da premaga zlo in ga še drugim pomaga premagati. Satan ne more nikoli premagati njega, ki si izbere Boga za svojo zaščito. "Samo v Gospodu, poreko o meni, je vsa pravičnost in moč." ([Iz 45,24](#))

Sokristjani, Satan pozna vaše slabosti, zato se oprimate Jezusa. Živite v Božji ljubezni, pa boste zdržali vsako preizkušnjo. Samo Kristusova pravičnost vam lahko da moč, da zaježite plimo zla, ki preplavlja svet. Vera naj prežema vašo izkušnjo. Olajša naj vsako breme in odpravi utrujenost. Božjo previdnost, ki se vam sedaj zdi skrivnostna, lahko razumete z nenehnim zaupanjem v Boga. Hodite v veri po poti, ki vam jo je določil. Preizkušnje bodo prišle, vendar nadaljujte. To bo okrepilo vašo vero in vas usposobilo za službo. Poročila svete zgodovine niso zapisana samo, da jih beremo in občudujemo, temveč tudi zato, da bi ista vera, ki je delovala v Božjih služabnikih nekoč, delovala tudi v nas. Gospod bo danes deloval prav tako mogočno, kjer koli z vero izpolnjena srca želijo biti prenosniki njegove moči.

Tudi nam veljajo Petru namenjene besede: "Satan si je izprosil,/175/ da vas sme presejati kakor pšenico; ali jaz sem prosil zate, naj ne izgine tvoja vera." ([Lk 22,31.32](#)) Kristus ne bo nikoli zapustil njih, za katere je umrl. Mi ga lahko zapustimo in nas premaga skušnjava, vendar se Kristus nikoli ne bo odvrnil od človeka, za kogar je plačal odkupnino s svojim življenjem. Ko bi lahko izostrili svoj duhovni vid, bi videli ljudi, ki so upognjeni pod pritiskom in obremenjeni z žalostjo kakor voz pod snopi in pripravljeni umreti zaradi malodušnosti. Videli bi angele, ki hitro letijo na pomoč takšnim skušanim ljudem in odganjajo čete zla, katere jih obdajajo, ter postavljajo njihove noge na varna tla. Boji, ki se vodijo med dvema vojskama, so prav tako resnični kakor tisti, ki jih bijejo vojske na tem svetu; od izida duhovnega boja pa je odvisna večna usoda.

Prerok Ezekiel je videl roko, ki se je pokazala pod krili kerubima. To naj bi Božje služabnike poučilo, da je božanska moč tista, ki prinaša uspeh. Katere Bog določi za svoje poslane, ne smejo misliti, da je Božje delo odvisno od njih. Omejena bitja niso prepuščena, da sama nosijo breme odgovornosti. Ta, ki nikoli ne zadrema in

neprestano dela za dokončanje svojih načrtov, bo sam vodil svoje delo. Onemogočil bo naklepe hudobnih in zmedel nasvete njih, ki kujejo zaroto zoper njegovo ljudstvo. Kralj, Gospod nad vojskami, sedi med keruboma in sredi boja in razburkanosti narodov še vedno varuje svoje otroke. Ko bodo padle trdnjave kraljev in bodo puščice jeze prebodle srce njegovih sovražnikov, bo njegovo ljudstvo varno v njegovih rokah./176/

14. V Elijevem duhu in moči

([angleško](#))

V dolgih stoletjih, ki so minila od Elijevega časa, je poročilo njegovega življenjskega dela navdihovalo in spodbujalo ljudi, ki so bili poklicani postaviti se za pravičnost sredi odpadništva. Poseben pomen pa ima še za nas, "na katere so prišli konci vekov". ([1 Kor 10,11](#)) Zgodovina se ponavlja. Današnji svet ima tudi svoje Ahabe in Jezabele. Sedanje obdobje je malikovalsko, kakor je bilo obdobje, v katerem je živel Elija. Ni videti svetišč in ni podob, na katerih bi se ustavilo oko, pa vendar tisoči sledijo bogovom tega sveta - hodijo za bogastvom, slavo, zadovoljstvom in prijetnimi bajkami, ki dovoljujejo človeku popuščati nagnjenju neprenovljenega srca. Množice napačno razumejo Boga in njegove lastnosti in prav tako resnično služijo lažnemu bogu, kakor so to počeli Baalovi častilci. Celo mnogi taki, ki trdijo, da so kristjani, so se povezali z vplivi, ki neprestano nasprotujejo Bogu in/177/ njegovi resnici. Tako se odvrtačajo od božanskega k poveličevanju človeškega.

Danes prevladuje duh nezvestobe in odpadništva - duh namišljenega razsvetljenja zaradi spoznanja resnice, resnično pa najbolj slepe domišljavosti. Človeške teorije se povišujejo in postavljajo na prostor, kjer bi morala biti Bog in njegov zakon. Satan zapeljuje ljudi, da niso poslušni, ker jim obljublja, da bodo v neposlušnosti našli svobodo in neodvisnost, po kateri bodo postali kakor bogovi. Viden je tudi duh nasprotovanja jasni Božji besedi, duh malikovalskega poviševanja človeške modrosti nad božanskim razodetjem. Ljudje so dovolili, da je njihov um potemnel in postal zbezan zaradi prilagajanja posvetnim navadam in vplivom, tako da se zdi, da je izgubil vso sposobnost za razlikovanje med svetlobo in temo, resnico in zmoto. Tako daleč so zašli od prave poti, da se jim zdi mnenje nekaterih tako imenovanih mislecev vrednejše zaupanja kakor svetopisemske resnice. Vabila in obljube Božje besede ter grožnje pred neposlušnostjo in malikovalstvom so videti nemočne, da bi omehčale njihovo srce. Vero, ki je spodbujala Pavla, Petra in Janeza, imajo za zastarelo, skrivnostno in neprimerno za razumnost sodobnih mislecev.

V začetku je dal Bog svoj zakon človeštvu kot sredstvo za doseganje sreče in večnega življenja. Edino Satanovo upanje za preprečitev Božjih namenov je zapeljati ljudi v neposlušnost temu zakonu. Zato si neprestano prizadeva napačno predstaviti njegove nauke in jim omalovažiti njihovo pomembnost. Njegov največji uspeh je bil poskus, da bi spremenil sam zakon in s tem napeljal ljudi, da bi kršili njegove uredbe, medtem ko trdijo, da jih izpolnjujejo./178/

Neki pisec je primerjal poskus spremembe Božjega zakona s starodavnim in grdim početjem, da se na pomembnem cestnem križišču obrne kaŝipot v napačno smer. Zapleti in teŝave, ki so bile tako prizadejane, so bile velike.

Bog je postavil kaŝipot zanje, ki potujejo po tem svetu. En krak tega kaŝipota kaŝe na prostovoljno poslušnost Stvarniku kot pot v srečo in ŝivljenje, drugi krak pa kaŝe neposlušnost kot na pot v bedo in smrt. Pot v srečo je bila tako jasno označena, kakor je bila nekoč pot v zavetno mesto med judovsko ureditvijo. V nesrečnem trenutku za naš rod pa je veliki sovraŝnik vsega dobrega obrnil kaŝipot in mnoŝice so zgrešile pot.

Gospod je poučil Izraelce po Mojzesu: "Moje sobote res spoŝtujte, ker so znamenje med menoj in vami po vaŝih prihodnjih rodovih, da veste, da sem jaz Gospod, ki vas posvečujem. Imejte torej v čislih dan počitka, ker je svet za vas; kdor koli ga oskruni, mora umreti; kajti kdor koli bi delal kako delo v ... sobotni dan, mora umreti. Zato naj ohranijo Izraelovi sinovi soboto, da praznujejo počitek po svojih prihodnjih rodovih, kot večno zavezo. Znamenje je to med menoj in med Izraelovimi sinovi na veke; zakaj v ŝestih dneh je naredil Gospod nebo in zemljo, sedmi dan pa je počival in se poŝivil." ([2 Mz 31,13-17](#))

S temi besedami je Gospod jasno opredelil poslušnost kot pot v Boŝje mesto, vendar je Krivičnik obrnil kaŝipot, da kaŝe v napačno smer. Postavil/179/ je laŝno soboto in napeljal ljudi, da mislijo, da so s počivanjem na ta dan poslušni zapovedi svojega Stvarnika.

Bog je objavil, da je sedmi dan Gospodova sobota. Ko "so bila dodelana nebesa in zemlja", je postavil ta dan kot spomin na svoje ustvarjalno delo. S počivanjem na sedmi dan "od vsega svojega dela, ki ga je bil storil", je "blagoslovil Bog sedmi dan in ga posvetil". ([1 Mz 2,1-3](#))

Ob izhodu iz Egipta je bila sobotna zapoved izredno poudarjena Boŝjemu ljudstvu. Ŝe vedno so bili v suŝnosti in njihovi priganjači so jim nalagali vse več zahtevanega dela na teden,^{/180/} da bi jih prisilili delati tudi v soboto. Delovne razmere so bile vedno teŝje in stroŝje. Izraelci pa so bili reŝeni suŝnosti in pripeljani v kraj, kjer je bilo moŝno nemoteno izpolnjevati vse Jahvejeve predpise. Na Sinaju je bil razglaŝen zakon in njegov prepis na dveh kamnitih ploŝčah, napisan "z Boŝjim prstom", je bil izročen Mojzesu. ([2 Mz 31,18](#)) V skoraj ŝtiridesetih letih tavanja je Bog Izraelce neprestano spominjal na dan počitka, ki ga je določil. To je delal tako, da sedmi dan mana ni padala, na dan priprave pa je padla v dvojni količini in se čudeŝno ohranila za sedmi dan.

Preden so Izraelci stopili v Obljubljeno deželo, jih je/181/ Mojzes posvaril: "Spoštuj sobotni dan, da ga posvečuješ." ([5 Mz 5,12](#)) Gospod je določil, da bi se Izrael z zvestim posvečevanjem sobotne zapovedi nenehno spominjal svoje odgovornosti do njega kot Stvarnika in Odrešenika. Dokler bi izpolnjevali soboto v pravem duhu, malikovalstvo ne bi moglo obstajati. Če pa bi predpise desetih zapovedi zavrgli kot neobvezne, potem bi pozabili svojega Stvarnika in častili druge bogove. Bog je rekel: "Pa tudi svoje sobote sem jim dal, naj bodo znamenje med menoj in njimi, da bi spoznali, da sem jaz Gospod, ki jih posvečujem." Toda oni so "zavrgli moje sodbe in niso živeli po mojih postavah in oskrunili moje sobote; zakaj njihovo srce je šlo za njihovimi grdimi maliki." ([Ezk 20,12.16](#)) In ko jih je Bog vabil, da bi se povrnili k njemu, je znova usmeril njihovo pozornost na pomembnost posvečevanja sobote. Dejal je: "Jaz sem Gospod, vaš Bog: po mojih postavah živite in moje pravde izpolnjujte ter po njih ravnajte; in moje sobote posvečujte, da bodo v znamenje med menoj in vami, da bi vedeli, da sem jaz Gospod, vaš Bog." ([Ezk 20,19.20](#))

Ko je Gospod Jude opozarjal na grehe, ki so jih končno pripeljali v babilonsko ujetništvo, je rekel: "Moje sobote si skrunilo. Zato izlijem nadnje svoj srd, z ognjem svoje jeze jih pokončam; njihovo dejanje jim spravim na glavo." ([Ezk 22,8.31](#))

V Nehemijevih dneh, ko so obnavljali Jeruzalem, so bili prestopniki sobote strogo vprašani: "Ali niso vaši očetje delali tudi tako, in ali ni spraval naš Bog vseh teh nesreč/182/ nad nas in nad to mesto? In vi pripravljate še več srda nad Izraela s tem, da oskrunjate soboto!" ([Neh 13,18](#))

Kristus je med svojo službo na zemlji poudaril obvezujoče zahteve sobote; v vseh svojih naukah je pokazal spoštovanje do te ustanove, ki jo je sam vpeljal. V njegovem času so soboto tako popačili, da je njeno posvečevanje odsevalo značaj sebičnih in samovoljnih ljudi, ne pa Božjega značaja. Kristus je razveljavil lažni nauk, s katerim so Boga napačno predstavljali ti, ki so trdili, da ga poznajo. Čeprav ga je spremljalo neusmiljeno sovražstvo rabinov, se ni niti navidezno prilagodil njihovim zahtevam, marveč je še naprej dosledno posvečeval soboto po Božjem zakonu.

Njegove besede so jasno pričale o njegovem spoštovanju Jahvejevega zakona. Rekel je: "Ne mislite, da sem prišel razveljavljat postavo ali preroke: nisem prišel, da razveljavim, ampak da izpolnim. Kajti resnično vam pravim: Dokler ne preideta nebo in zemlja, ne izgine niti najmanjša črka ali pičica iz postave, dokler se vse ne zgodi. Kdor koli torej popači eno teh najmanjših zapovedi in ljudi tako nauči, se bo imenoval najmanjši v nebeškem kraljestvu; kdor koli jih pa izpolnjuje in uči, ta se bo velik imenoval v nebeškem kraljestvu." ([Mt 5,17-19](#))

Med uveljavljanjem krščanstva je veliki sovražnik človeške sreče soboto iz četrte zapovedi naredil za cilj izrednega napada. Satan pravi: "Božje namene bom preprečil.

Svoje sledilce bom pooblastil, da bodo odstranili Božji spomenik - sedmi dan, soboto. Tako bom svetu razložil, da je bil spremenjen dan, ki ga je Bog posvetil/¹⁸³/ in blagoslovil. Tisti dan bo izginil iz misli ljudi. Izbrisal bom spomin nanj. Namesto njega bom postavil dan, ki nima Božje veljave, dan, ki ne more biti znamenje med Bogom in njegovim ljudstvom. Ljudi, ki bodo sprejeli ta dan, bom napeljal, da mu pripišejo enako svetost, kakršno je Bog določil za sedmi dan.

Po svojem namestniku bom povišal sebe. Prvi dan bo povzdignjen, protestantski svet pa bo sprejel to ponarejeno soboto kot pravo. S teptanjem sobote, ki jo je ustanovil Bog, bom povzročil, da se bo njegov zakon zaničeval. Besede 'znamenje med menoj in njimi po vseh vaših rodovih' bodo namenjene moji soboti.

Tako bo svet postal moj. Jaz bom vladar zemlje, knez tega sveta. Človekov um bom tako imel pod svojo oblastjo, da bo Božja sobota posebna tarča zaničevanja. Kaj pa znamenje? Posvečevanje sedmega dne bom naredil za znamenje nezvestobe svetovni oblasti. Človeški zakoni bodo tako strogi, da si ljudje ne bodo drznili posvečevati sobote sedmega dne. Iz strahu, da bodo ostali brez hrane in obleke, se bodo pridružili svetu v prestopanju Božjega zakona. Zemlja bo popolnoma v moji oblasti."

Z ustanovitvijo lažne sobote se je sovražnik namenil spremeniti čase in postave. Toda ali mu je resnično uspelo spremeniti Božji zakon? Besede iz [2 Mz 31,13,17](#) dajejo odgovor. On, ki je isti včeraj, danes in na vekomaj, je dejal o sedmem dnevu soboti: "Znamenje so med menoj in med vami, po vaših prihodnjih/¹⁸⁴/ rodovih. ... Znamenje je to ... na veke." Obrnjeni kašipot kaže v napačno smer, vendar se Bog ni spremenil. Še vedno je mogočni Izraelov Bog. "Glej, narodi so kakor kapljica v vedru in se čislajo kakor prašek na tehtničnem torilu; glej, otoke vzdiguje kakor trohico. Tudi Libanona ne bi bilo dovolj za ogenj in njegovih živali ne bi bilo dovolj za žgalno daritev. Vsi narodi so kakor nič pred njim, manj kakor nič in ničevost." ([Iz 40,15-17](#)) Tudi danes je prav tako vnet za svoj zakon, kakor je bil v Ahabovih in Elijevih dneh.

Ampak kako se ta zakon ne spoštuje! Poglejte današnji svet, ki se odkrito upira Bogu. To je zares kljubovalen rod, poln nehvaležnosti, zunanje pobožnosti, hinavščine, ošabnosti in odpadništva. Ljudje omalovažujejo Sveto pismo in sovražijo resnico. Jezus vidi, da je njegov zakon zavržen, njegova ljubezen zaničevana, z njegovimi poslanci pa ravna ravnodušno. Spregovoril je z blagoslovi, pa jih niso prepoznali; spregovoril je z opozorili, pa jih niso upoštevali. Tempeljsko dvorišče človeškega srca se je spremenilo v brezbožno tržnico. Goji se sebičnost, zavist, ošabnost in zloba.

Mnogi se brez obotavljanja posmehujejo Božji besedi. Rogajo se njim, ki verujejo tej besedi, kakor je napisana. Naraščajoče zaničevanje zakona in reda izhaja naravnost iz kršenja jasnih Jahvejevih zapovedi. Nasilje in zločin sta posledica stopanja s poti

poslušnosti. Kar poglejte bedo in uboštvo množic, ki častijo v kapelicah malike in si zaman prizadevajo najti srečo in mir./185/

Poglejte malodane splošno zaničevanje sobotne zapovedi. Poglejte tudi drzno brezbožnost njih, ki sprejemajo zakone, s katerimi naj bi zaščitili domnevno svetost prvega dne v tednu, hkrati pa uzakonjajo prodajo opojnih pijač. Imajo se za modrejše od tega, kar je zapisano, in si prizadevajo izvajati pritisk na človekovo vest, medtem ko ne kaznujejo zla, ki posurovi in uničuje bitja, ustvarjena po Božji podobi. Takšno zakonodajo spodbuja sam Satan. On dobro ve, da bo Božje prekletstvo doletelo ljudi, ki povišujejo človeške zakone nad božanske. Z vsemi svojimi močmi si prizadeva napeljati ljudi na široko pot, ki vodi v pogubo.

Ljudje so toliko časa častili človeška mnenja in zakone, da skoraj ves svet služi malikom. Ta, ki si je prizadeval spremeniti Božji zakon, uporablja vse zvijače, da bi prepričal ljudi, naj se razvrstijo proti Bogu in proti razpoznavnemu znamenju pravičnih. Toda Bog ne bo v nedogled dovolil, da se njegov zakon nekaznovano krši in zaničuje. Prihaja čas, ko bo "ponižan človek prevzetnih oči in človeška visokost se potlači, in povišan bo sam Gospod tisti dan". ([Iz 2,11](#)) Dvomljivci se lahko posmehujejo in rogajo zahtevam Božjega zakona ter jih zavračajo. Duh posvetnosti lahko zastrupi mnoge in nadzoruje nekatere, Božje delo lahko vzdrži samo s skrajnim naporom in neprestanim žrtvovanjem, kljub temu pa bo resnica na koncu veličastno zmagala.

V sklepnem Božjem delu na zemlji bo merilo njegovega zakona znova povišano. Lahko prevlada lažna vera,/186/ se pomnoži krivičnost, omrzne ljubezen mnogih, lahko se pozabi golgotski križ in tema kakor smrtni pokrov obda svet; celotno javno mnenje se lahko z vso močjo obrne zoper resnico; zarota za zaroto se lahko kuje, da bi premagali Božje ljudstvo, toda v uri največje nevarnosti bo Elijev Bog obudil človeške pomočnike, da bodo oznanili sporočilo, ki ga ne bo mogoče utišati. V gosto naseljenih mestih in v krajih, kjer so ljudje najbolj govorili zoper Najvišjega, se bo slišal glas stroge graje.

Od Boga določeni ljudje bodo pogumno žigosali zvezo cerkve s svetom. Goreče bodo vabili ljudi, naj se odvrnejo od spoštovanja človeške ustanove k posvečevanju prave sobote. Vsakemu narodu bodo oznanili: "Bojte se Boga in dajte mu slavo, kajti prišla je ura njegove sodbe; in molite njega, ki je naredil nebo in zemljo in morje in studence voda. ... Če kdo moli zver in njeno podobo in vzame njeno znamenje na svoje čelo ali na roko, bo tudi on pil od vina Božjega srda, ki je čisto pripravljeno v čaši njegove jeze." ([Raz 14,7-10](#))

Bog ne bo razdril svoje zaveze, niti spremenil ničesar, kar je prišlo iz njegovih ust. Njegova beseda bo trdno stala na vekomaj tako nespremenljivo kakor njegov prestol.

Pri sodbi se bo pokazala zaveza, ki je bila jasno napisana z Božjim prstom, in svet bo poklican na odgovor pred sodišče neskončne Pravice, da bi prejel sodbo.

Kakor je bila v Elijevih dneh,^{/187/} tako je tudi danes jasno začrtana ločnica med ljudstvom, ki spolnjuje Božje zapovedi, in častilci lažnih bogov. "Kako dolgo omahujete na dve strani?" je vpil Elija: "Je li Gospod Bog, hodite za njim, če pa je Baal, hodite za njim!" ([1 Kr 18,21](#)) Sporočilo za danes pa se glasi: "Padel je, padel veliki Babilon. ... Izidite iz nje, moje ljudstvo, da se ne udeležite njenih grehov in da ne prejmete od njenih šib; kajti njeni grehi so se nakopičili do neba, in Bog se je spomnil njenih krivic." ([Raz 18,2.4.5](#))

Ni več daleč dan, ko bo vsak človek preizkušen. Silili nas bodo posvečevati lažno soboto. Boj se bo bil med Božjimi in človeškimi zapovedmi. Kdor je postopoma popuščal svetovnim zahtevam in se prilagajal posvetnim običajem, bo takrat raje popustil tistim silam, kakor pa da bi se izpostavil zasmehovanju, žalitvam, grožnjam z ječo in smrtjo. Takrat bo zlato ločeno od žlindre. Prava pobožnost bo jasno razločena od podobe in sijaja lažne. Mnoge zvezde, ki smo jih občudovali zaradi njihovega sijaja, bodo takrat potemnele. Kdor si bo nadel okrase svetišča, pa ne bo oblečen v Kristusovo pravičnost, se bo takrat pojavil v sramoti svoje nagote.

V vseh deželah bodo med prebivalci tega sveta živeli tudi takšni, ki se niso pripognili pred Baalom. Kakor nebeške zvezde, ki se pojavijo samo ponoči, se bodo ti zvesti zasvetili, ko bo tema pokrila zemljo in mrak obdal ljudi. V poganski Afriki, v evropskih in južnoafriških katoliških državah, na Kitajskem, v Indiji,^{/188/} na morskih otokih in po vseh temnih kotičkih Zemlje ima Bog pripravljenih mnogo zvezd, ki bodo zasvetile v temi in odpadlemu svetu jasno kazale preobražujočo moč poslušnosti njegovemu zakonu. Že sedaj so vidni v vsakem narodu, v vsakem jeziku, rodu in ljudstvu; tudi med najglobljim odpadništvom, ko si bo Satan skrajno prizadeval povzročiti, da bi vsi "mali in veliki, bogati in ubogi, svobodni in hlapci," pod grožnjo smrti prejeli znamenje pokornosti lažnemu dnevu počitka, ([Raz 13,16](#)) se bodo ti zvesti "brez pogreška in čisti, Božji otroci brez madeža," svetili "kakor nebeške luči na svetu." ([Flp 2,15](#)) Kolikor temnejša bo noč, toliko močnejše bodo svetili.

Kako napačno bi ravnal Elija, ko bi preštel Izraela v času, ko so Božje sodbe zadele odpadniško ljudstvo! Na Gospodovi strani bi naštel samo enega. Ko pa je rekel: "Ostal sem jaz sam, pa še meni strežejo po življenju," ga je presenetil Gospodov odgovor: "Storil pa sem, da mi jih ostane sedem tisoč v Izraelu, vsa kolena, ki se niso pripogibala pred Baalom." ([1 Kr 19,14.18](#))

Naj si torej niti danes nihče ne prizadeva prešteti Izraela, temveč naj si vsak pridobi meseno srce, polno nežnega sočutja, ki si bo kakor Kristusovo srce prizadevalo rešiti izgubljen svet.^{/189/}

15. Josafat

([angleško](#))

Preden je bil Josafat poklican na prestol v petintridesetem letu, je imel pred seboj dober zgled kralja Asa, ki je v skoraj vsaki težavi delal, "kar je bilo prav v Gospodovih očeh". ([1 Kr 15,11](#)) V cvetočih petindvajsetih letih vladavine si je prizadeval hoditi "po vsej poti Asa, svojega očeta; ni se ganil od nje". ([1 Kr 22,43](#))

Josafat se je trudil modro vladati in si prizadeval prepričati svoje podložnike, naj se odločno uprejo malikovanju. Ljudstvo v njegovem kraljestvu je "darovalo in žgalo kadilo na višavah". ([1 Kr 22,44](#)) Kralj ni takoj odpravil teh svetišč, temveč je od začetka poskušal Judo obvarovati pred grehi, ki so bili značilni za severno kraljestvo pod vladavino kralja Ahaba, čigar sodobnik je bil mnogo let. Josafat je bil zvest Bogu. "Ni maral za Baale,^{/190/} temveč iskal je Boga svojega očeta, živeč po njegovih zapovedih, in ni delal kakor Izrael." ([2 Let 17,3.4](#)) Zaradi njegove neoporečnosti je bil Gospod z njim in "je utrdil kraljestvo v njegovi roki". ([2 Let 17,5](#))

"In ves Juda mu je prinašal darila, in imel je obilo bogastva in časti. In ko se mu je srce ohrabilo na Gospodovih poteh, je poslej odpravil višave in Ašere z Judovega." ([2 Let 17,5.6](#)) Med minevanjem časa se je uresničevala prenova. "On je tudi spravil iz dežele ostanke nečistosti posvečenih moških, ki so preostali v dneh Asa, njegovega očeta." ([1 Kr 22,47](#)) Tako so se prebivalci Jude postopoma osvobodili mnogih nevarnosti, ki so grozile, da bodo resno ovirale njihov duhovni razvoj.

Po vsem kraljestvu je bilo treba ljudstvo poučiti o Božjem zakonu. Od razumevanja tega zakona je bila odvisna njihova varnost; s prilagajanjem svojega življenja njegovim zahtevam bi postali zvesti tako Bogu kakor ljudem. Josafat je to vedel, zato je naredil vse, da bi svojemu ljudstvu zagotovil temeljito poznanje Svetih spisov. Knezom, ki so bili odgovorni za različne dele njegovega kraljestva, je naročil, naj poskrbijo za zvesto službo duhovnikov, ki bodo poučevali. Ti učitelji, ki jih je določil kralj, so delali pod neposrednim nadzorom teh knezov in "hodili okrog po vseh Judovih mestih in učili ljudstvo". ([2 Let 17,9](#)) Tisti, ki so si prizadevali razumeti Božje zahteve in odstraniti greh, so doživeli duhovno obnovitev.^{/191/}

Blaginja Josafatove vladavine je bila odvisna predvsem od njegove modre skrbi za duhovne potrebe podložnikov. Poslušnost Božjemu zakonu prinaša velik dobiček. Prilagajanje božanskim zahtevam ima preobražujočo moč, ki prinaša mir in dobro voljo med ljudi. Ko bi imeli nauki Božje besede vodilni vpliv v življenju vsakega človeka ter bi se srce in um podrejala njihovi nadzorovalni moči, ne bi bilo zla, ki sedaj obstaja v odnosih med narodi in ljudmi. Iz vsakega doma bi se širil vpliv, ki bi ljudem

okrepil duhovni vid in moralno moč, zato bi narodi in posamezniki živeli v ugodnih razmerah.

Josafat je veliko let živel v miru. Okoliški narodi ga niso nadlegovali. "In strah od Gospoda je obšel vsa kraljestva dežel, ki so bile okoli Jude." ([2 Let 17,10](#)) Filisteja mu je dajala davek in darila. Arabija pa velike črede ovac in koz. "Tako je Josafat rastle in bil čimdalje večji in sezidal je na Judovem gradove in mesta za skladišča."

([2 Let 17,12](#)) Veliko vojakov in junakov je streglo kralju, poleg "tistih, ki jih je bil kralj namestil v utrjenih mestih po vsem Judovem". ([2 Let 17,19](#)) Imel je "obilno bogastva in časti", zato je laže širil mogočen vpliv za resnico in pravičnost. ([2 Let 18,1](#))

Josafat je nekaj let po prihodu na prestol, ko je bil na vrhuncu blaginje, privolil, da se je njegov sin Joram poročil z Ahabovo in Jezabelino hčerjo Atalijo. S to zvezo je bilo med/192/ kraljestvoma Judo in Izraelom sklenjeno zavezništvo, ki ni bilo Bogu po volji in je v težavnem času spravilo nesrečo nad kralja in mnoge njegove podložnike. Ob neki priložnosti je Josafat obiskal izraelskega kralja v Samariji. Kraljevskemu gostu iz Jeruzalema so izkazali posebno čast in pred koncem obiska so ga prepričali, da se je pridružil izraelskemu kralju v vojni zoper Sirce. Ahab je upal, da bo z združitvijo svojih in Judovih sil lahko osvojil Ramot, eno od starih zavetnih mest, ki je po njegovi trditvi upravičeno pripadalo Izraelcem.

Josafat je v trenutku slabosti sicer prenačljeno obljubil, da se bo pridružil Izraelovemu kralju v vojni zoper Sirce, vendar ga je zdrava presoja spodbudila, da je o tem početju povprašal Boga. "Vprašaj, prosim, danes Gospodovo besedo!" ([2 Let 18,4](#)) je predlagal Ahabu. Ahab je v odgovor sklical štiristo lažnih samarijskih prerokov ter jih povprašal: "Ali naj gremo v boj proti Ramotu v Gileadu, ali naj to opustim?" In oni so odgovorili: "Pojdi gor, kajti Bog ga da v kraljevo roko." ([2 Let 18,5](#))

Josafat ni bil zadovoljen in je hotel zanesljivo izvedeti Božjo voljo. "Ali ni tu sicer nobenega Gospodovega preroka, da bi ga povprašali?" ([2 Let 18,6](#)) Ahab je odgovoril: "Še en mož je, po katerem moremo vprašati Gospoda, Mihaj, Imlov sin; ali jaz ga sovražim, zakaj ne prerokuje mi nikdar dobrega, ampak vsekdar hudo." ([1 Kr 22,8](#); [2 Let 18,7](#)) Josafat pa je vztrajal pri svoji zahtevi, da pokličejo Božjega moža, in ko je ta prišel prednje, ga je Ahab rotil, naj ne govori "ničesar razen/195/ resnice v Gospodovem imenu". ([1 Kr 22,16](#); [2 Let 18,15](#)) Zato je Mihaj rekel: "Videl sem vse Izraelce razkropljene po gorah kakor ovce, ki nimajo pastirja; in Gospod je dejal: Ti nimajo gospodarja! Vsak naj se vrne domov v miru." ([1 Kr 22,17](#); [2 Let 18,16](#))

Prerokove besede bi morale zadostovati, da bi kraljema dokazale, da Nebesa niso odobrila njunega načrta, vendar noben vladar ni hotel ubogati svarila. Ahab si je zamislil svojo pot in se odločil iti po njej. Josafat je obljubil: "Pojdmo s teboj v boj!"

[\(2 Let 18,3\)](#) Po storjeni obljubi pa ni hotel odtegniti svoje vojske. "Nato sta šla Izraelov kralj in Josafat, Judov kralj, gor proti Ramotu v Gileadu." [\(1 Kr 22,29\)](#)

V bitki je Ahaba zadela puščica, in zvečer je umrl. "In ko je sonce zahajalo, je šel klic po taborišču: Vsak pojdi v svoje mesto in v svoj kraj." [\(1 Kr 22,36\)](#) Tako se je izpolnila prerokova beseda.

Iz te nesrečne bitke se je Josafat vrnil v Jeruzalem. Ko se je približal mestu, mu je prišel naproti prerok Jehu in ga okaral: "Ali imaš ti pomagati brezbožniku in ljubiti tiste, ki sovražijo Gospoda? Zato gre zoper tebe srd izpred Gospoda. Vendar pa se je našlo nekaj dobrega pri tebi v tem, da si odpravil Ašere iz dežele in pripravil svoje srce, da iščeš Gospoda." [\(2 Let 19,2.3\)](#)

Josafat je poznejša leta vladavine pretežno porabil za krepitev narodove in duhovne obrambe.^{/196/} "Potem je zopet šel med ljudstvo, od Bersebe do Efraimskega gorovja, ter jih spreobrnil h Gospodu, Bogu njihovih očetov." [\(2 Let 19,4\)](#)

Eden od pomembnejših kraljevih ukrepov je bila ustanovitev in ohranjanje učinkovitih sodišč. "In postavil je sodnike v deželi po vseh utrjenih Judovih mestih, v vsakem mestu nekaj." [\(2 Let 19,5\)](#) Ko jim je določil nalogo, je dejal: "Glejte, kaj delate! Zakaj ne vršite pravde za človeka, temveč za Gospoda, in On je pri vas v sodbi. Zato bodi Gospodov strah na vas; pazite, kako delate! Kajti pri Gospodu, našem Bogu, ni nobene krivice: on ne gleda na zunanost oseb in ne jemlje darov." [\(2 Let 19,6.7\)](#)

Sodna ureditev je bila spopolnjena z ustanovitvijo sodišča v Jeruzalemu, kjer je Josafat "postavil nekaj levitov in duhovnikov in poglavarjev Izraelovih očetov, da vrše Gospodovo sodbo in druge pravde". [\(2 Let 19,8\)](#) Kralj je opomnil te sodnike, naj bodo zvesti. Naročil jim je: "Tako ravnajte v Gospodovem strahu, v zvestobi in z nerazdeljenim srcem. In kadar koli pride pred vas kaka pravda vaših bratov, ki stanujejo v svojih mestih, med krvjo in krvjo, med zakonom in zapovedjo, med postavami in pravicami, poučujte jih, da se ne pregrešijo proti Gospodu in ne pride srd nad vas in nad vaše brate; to delajte, in ne boste krivi.

In glejte, Amarija, višji duhovnik, je nad vami v vseh Gospodovih zadevah, in Zebadija, Izraelov sin,^{/197/} poglavar Judove hiše, v vseh kraljevih zadevah, tudi leviti so kot načelniki pred vami. Srčno pojdite na delo, in Gospod bodi z dobrim!" [\(2 Let 19,9-11\)](#)

Medtem ko je Josafat skrbno varoval pravice in svoboščine svojih podložnikov, je poudarjal, da pravični Bog, ki vlada nad vsem, ceni vsakega člana človeške družine. "Bog stoji v Božjem zboru, sodi sredi bogov." [\(Ps 82,1\)](#) Kdor pa je določen za sodnika

v njegovem imenu, mu je naloženo: "Potegujte se za pravdo ubožca in sirote, ... oprostite ubogega in potrebnega, iz roke krivičnih ga rešite!" ([Ps 82,3,4](#))

Proti koncu Josafatove vladavine je v Judovo kraljestvo vdrla vojska, pred katero so prebivalci dežele upravičeno trepetali. "In zgodi se potem, da pridejo Moabovi in Amonovi sinovi in z njimi nekateri iz Meunimov bojevat se zoper Josafata."

([2 Let 20,1](#)) Novice o tem vdoru so dospele do kralja po poslancu, ki se je pojavil s strašnim sporočilom: "Prihaja velika množica zoper tebe z one strani morja, od Sirije; in glej, že so v Hazazon-tamarju (to je Engedi)." ([2 Let 20,2](#))

Josafat je bil pogumen in junaški mož. Dolga leta je krepil svojo vojsko in utrjena mesta. Bil je dobro pripravljen na srečanje s skoraj vsakim sovražnikom, vendar v tej nevarnosti ni zaupal v človeško moč. Na doseganje zmage zoper te/198/ pogane, ki so se bahali, da bodo s svojo močjo ponižali Judo v očeh narodov, ni mogel upati z izurjeno vojsko in utrjenimi mesti, temveč z živo vero v Izraelovega Boga.

"In Josafat se zboji in obrne obraz, da bi iskal Gospoda, in razglasi post po vsem Judovem. In Juda se zbere, da išče pomoči od Gospoda; prav iz vseh Judovih mest so prišli iskat Gospoda." ([2 Let 20,3,4](#))

Josafat je stal v tempeljskem dvorišču pred ljudstvom in v molitvi izlival svoje srce. Skliceval se je na Božje obljube in priznal Izraelovo nebogljenost. Prosil je: "O Gospod, Bog naših očetov, ali nisi Bog v nebesih? In ali nisi ti vladar vsem kraljestvom narodov? In v tvoji roki je krepkost in moč, da se ti ne more nihče ustavljati. Ali nisi ti, o naš Bog, pregnal prebivalcev te dežele pred svojim ljudstvom Izraelom ter si jo dal potomstvu Abrahama, svojega prijatelja, na vekomaj? In prebivali so v njej in ti zgradili v njej svetišče za tvoje ime in dejali: Če pride nad nas nesreča, meč, sodba, ali kuga, ali lakota, postavimo se pred to hišo in pred teboj (kajti v tej hiši je tvoje ime) in bomo vpili k tebi v svoji stiski, in ti boš slišal in pomagal.

In sedaj, glej, Amonovi in Moabovi sinovi in s Seirske gore, med katere nisi dovolil iti Izraelu, ko so šli iz Egiptovske dežele, temveč izgnili so se jim ter jih niso pokončali: glej, oni nam to povračajo s tem, da so prišli nas poditi iz tvoje posesti, ki si jo nam dal v last. O naš Bog, ali jih ne boš sodil? Zakaj v nas ni moči proti temu velikemu/199/ krdelu, ki gre semkaj zoper nas; mi ne vemo, kaj storiti, temveč naše oči gledajo po tebi." ([2 Let 20,6-12](#))

Josafat je lahko z zaupanjem rekel Gospodu: "Naše oči gledajo po tebi." ([2 Let 20,12](#)) Leta je učil ljudstvo, naj zaupa njemu, ki je v preteklosti tolikokrat ukrepal za rešitev svojih izvoljencev pred popolnim uničenjem. In sedaj, ko je bilo kraljestvo v nevarnosti, Josafat ni stal sam: "In ves Juda je stal pred Gospodom s svojimi otročiči, s

svojimi ženami in sinovi." ([2 Let 20,13](#)) Složno so se postili in molili, složno so prosili Gospoda, naj zmede njihove sovražnike, da bi se povečalo Jahvejevo ime. "O Bog, ne molči, ne delaj se gluhega in ne miruj, o mogočni Bog! Zakaj, glej, tvoji neprijatelji ropočejo in tvoji sovražniki dvigajo glave. Zoper tvoje ljudstvo kujejo prekanjene naklepe in se posvetujejo zoper tvoje varovance. Govore: Pridite, in potrebimo jih, da ne bodo narod, da se nihče več ne spominja Izraelovega imena. Kajti naklep so storili v srcu enih misli; zoper tebe so sklenili zavezo: Edomovi šotori in Izmaelci, Moab in Hagarenci, Gebal in Amon in Amalek. Stori jim kakor Madiancem, kakor Siseru, kakor Jabinu ob potoku Kisonu. Rdečica naj jih oblije in izbegajo naj se za ves čas, sramujejo naj se in poginejo, da spoznajo, da si ti, ki ti je ime Jahve, sam Najvišji nad vesoljno zemljo." ([Ps 83,1-6.9.17.18](#))/200/

Ko se je ljudstvo pridružilo svojemu kralju in se ponižalo pred Bogom ter ga prosilo za pomoč, je nad Jahaziela, "levita iz Asafovih sinov", ([2 Let 20,14](#)) prišel Gospodov Duh, in je rekel:

"Poslušajte mene, ves Juda in prebivalci v Jeruzalemu in ti, kralj Josafat! Tako vam pravi Gospod: Ne bojte se, ne plašite se spričo te velike množice, zakaj boj ni vaš, ampak Božji. Jutri pojdite dol proti njim; glejte, gredo sem gor po klancu Zizu, in zalotite jih ob koncu doline, pred Jeruelsko puščavo. Vam se ni treba bojevati v tej bitki: razpostavite se in tiho stojte ter glejte Gospodovo rešenje pri sebi, Juda in Jeruzalem! Ne bojte se in ne plašite se: jutri pojdite ven proti njim, Gospod je z vami! Nato se Josafat pripogne z obrazom do tal, in ves Juda in jeruzalemski prebivalci padejo pred Gospodom in molijo Gospoda. Leviti pa izmed Kahatovih in Korahovih sinov vstanejo hvaliti Gospoda, Izraelovega Boga, s silno velikim glasom." ([2 Let 20,15-19](#))

Zgodaj zjutraj so vstali in odšli v Tekojsko puščavo. Ko so se približevali bojišču, je Josafat rekel: "Poslušajte me, Juda in vsi jeruzalemski prebivalci! Verujte v Gospoda, svojega Boga, in varni boste, verujte njegovim prerokom, in srečo boste imeli! In ko se je posvetoval z ljudstvom, postavi pevce, da naj pojo Gospodu in ga hvalijo v diki svetosti." ([2 Let 20,20.21](#)) Ti pevci so šli pred vojsko in peli hvalnice Boga za obljubljeno zmago./201/

To je bil edinstven način bojevanja zoper sovražnikovo vojsko - hvaliti Gospoda s petjem in povečevanjem Izraelovega Boga. To je bila njihova bojna pesem. Bili so navdihnjeni z lepoto svetosti. Ko bi danes bolj hvalili Boga, bi stalno naraščali upanje, pogum in vera. Ali ne bi to okrepilo roke teh, ki danes pogumno zagovarjajo resnico?

"Gospod je storil, da je šla zaseda zoper Amonove in Moabove sinove in tiste s Seirske gore, ki so bili prišli proti Judi; in bili so poraženi. Kajti Amonovi in Moabovi sinovi so se dvignili zoper prebivalce na Seirski gori, da bi jih docela pokončali in

zatrli. In ko so storili konec prebivalcem Seira, so pomagali drug drugemu uničiti sebe. Ko pa pridejo Judovi k stražnemu stolpu ob puščavi, so se ozrli po množici, in glej, tu so ležala mrtva trupla po zemlji, nihče ni ubežal." ([2 Let 20,22-24](#))

Bog je bil Judova moč v tej stiski in On je moč svojega ljudstva tudi danes. Ne zaupajmo v voditelje, niti ne postavljajmo ljudi na Božji prostor. Vedimo, da so ljudje zmotljivi in delajo napake ter da je On, ki ima vso moč, naš trden obrambni stolp. V vsaki težavi se moramo zavedati, da je boj njegov. Njegova sredstva so brezmejna, in kolikor bolj je zmaga videti neuresničljiva, toliko večja bo. "Reši nas, o Bog našega zveličanja, in zberi nas in reši poganov, da hvalimo tvoje sveto ime in se veličamo v tvoji hvali." ([1 Let 16,35](#))/202/

Judova vojska se je naložena s plenom vrnila "z veseljem; zakaj Gospod jih je razveselil nad njihovimi sovražniki. In dospejo v Jeruzalem in stopijo v Gospodovo hišo s psalmovimi strunami in harfami in trobentami." ([2 Let 20,27.28](#)) Imeli so velik vzrok za veselje. Ker so bili poslušni zapovedi: "Razpostavite se in tiho stojte ter glejte Gospodovo rešenje. ... Ne bojte se, ne plašite se." ([2 Let 20,17](#)) Popolnoma so zaupali v Boga, in On se je izkazal za njihovo trdnjavo in rešitelja. Sedaj so lahko z razumevanjem peli navdihnjene Davidove hvalnice:

"Bog nam je pribežališče in moč, v stiskah najhitrejša pomoč. Lok lomi in sulico krši, bojne vozove sežiga z ognjem. Odnehajte in spoznajte, da sem jaz Bog! Povišan naj bom med narodi, povišan na zemlji. Gospod vojnih krdel je z nami, visok grad je nam Jakobov Bog. Kakor tvoje ime, tako je tvoja slava do krajev zemlje: pravičnosti je polna tvoja desnica. Veseli naj se gora Sion, radostno naj poskakujejo Judove hčere zavoljo tvojih sodb. Zakaj ta Bog je Bog naš vselej in vekomaj. Ta nas bo vodil preko smrti." ([Ps 46,1.9-11; 48,10.11.14](#))

Zaradi vere Judovega vladarja in njegovih vojsk "je Božji strah obšel vsa kraljestva po deželah, ko so slišali, da se je Gospod bojeval zoper Izraelove sovražnike. In Josafatova kraljevina je uživala mir, kajti njegov Bog mu je dal pokoj z vseh strani." ([2 Let 20,29.30](#))/203/

16. Padec Ahabovega doma

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [1 Kr 21](#); [2 Kr 1](#)

Grešni vpliv, ki ga je Jezabela od začetka širila nad Ahabom, se je nadaljeval tudi pozneje v njegovem življenju in obrodil sadove v sramotnih dejanjih in nasilju, ki mu v sveti zgodovini skoraj ni enakega. "Saj ni bilo nikogar mimo Ahaba, ki se je prodal, da bi delal, kar je zlo v Gospodovih očeh, ker ga je izpodbadala Jezabela, njegova žena." ([1 Kr 21,25](#))

Ahab je bil po naravi pohlepen, Jezabela pa ga je podpirala in krepila, da se je ravnal po nagibih svojega hudobnega srca, dokler ni bil popolnoma pod nadzorom duha sebičnosti. Ni trpel odpovedovanja svojim željam, in je menil, da ima pravico do tega, kar si je poželed.

Ta prevladujoča Ahabova lastnost, ki je tako nesrečno vplivala na usodo kraljestva pod njegovimi nasledniki, se kaže v dogodku, ki se je pripetil, ko je bil Elija še prerok v Izraelu. Ob kraljevi palači je bil zasajen vinograd, ki je pripadal Jezreelčanu Nabotu. Ahab pa si je/204/ poželed ta vinograd. Predlagal je, da bi ga odkupil ali pa zamenjal za drug kos zemlje. Nabotu je dejal: "Daj mi svoj vinograd, da si napravim iz njega zelnik, ker je blizu, tik moje hiše, in dam ti zanj boljši vinograd, ali, če ti je prav, dam ti zanj srebra, kolikor je vreden." ([1 Kr 21,2](#))

Nabotu je vinograd veliko pomenil, saj je pripadal pred tem njegovim prednikom, zato ga ni hotel prodati. Ahabu je odvrnil: "Gospod mi ne daj, da bi dal dediščino svojih očetov tebi!" ([1 Kr 21,3](#)) Po levitskem zakonu ni bilo mogoče zemlje za vedno prenesti v lastništvo koga drugega s prodajo ali zamenjavo. Vsak izmed Izraelovih otrok se je moral "držati dediščine, lastne rodu njegovih očetov". ([4 Mz 36,7](#))

Sebični vladar pa je zaradi Nabotove zavrnitve zbolel. "In Ahab pride domov hude volje in srdit zaradi besede, ki mu jo je govoril Jezreelčan Nabot; ... In leže na posteljo, obrne obraz in noče užiti kruha." ([1 Kr 21,4](#))

Jezabela je kmalu izvedela podrobnosti in ogorčena nad tem, da je kdo lahko zavrnil kraljevo prošnjo, je Ahabu zagotovila, da mu ni več treba žalovati. Rekla je: "Ali ne vladaš ti sedaj Izraelovega kraljestva? Vstani in jej kruh in bodi dobre volje! Jaz ti hočem dati vinograd Jezreelčana Nabota." ([1 Kr 21,7](#))

Ahaba ni zanimalo, kako bo njegova žena dosegla želeni cilj, Jezabela pa se je takoj namerila izvršiti svoj hudobni načrt. Napisala je pisma v kraljevem imenu, jih zapečatila z njegovim pečatom in jih odposlala/205/ starešinam in plemenitnikom v mestu, kjer je bival Nabot. V njih je pisalo: "Razglasite post in posadite Nabota med prvake ljudstva; in postavite dva moža, Belijalova otroka, proti njemu, da pričujeta zoper njega: Prekel si Boga in kralja. Nato ga peljite ven in ga lučajte s kamenjem, da umre." ([1 Kr 21,9-10](#))

Ukaz je bil izvršen. "In njegovi someščani, starešine in plemenitniki, ... store, kakor jim je Jezabela ukazala, prav kakor je bilo ukazano v listih, ki jim jih je poslala." ([1 Kr 21,11](#)) Potem se je Jezabela odpravila h kralju in mu velela, naj vstane in prevzame vinograd. Ahab se je ne glede na posledice slepo ravnal po njenem nasvetu in si prilastil želeno imetje.

Vendar kralju ni bilo dovoljeno nepokarano uživati tega, kar je pridobil s prevaro in prelitjem krvi. "A Gospodova beseda pride Eliju Tisbljanu, veleč: Vstani, pojdi dol naproti Ahabu, Izraelovemu kralju, ki prebiva v Samariji; glej, on je v Nabotovem vinogradu, kamor je šel, da ga vzame v posest. In govori mu, rekoč: Tako pravi Gospod: Ali nisi ubil in po sili vzel?" ([1 Kr 21,17-19](#)) Gospod pa je še naročil Eliju, naj objavi strašno obsodbo nad Ahabom.

Prerok je pohitel izvršit božanski ukaz. Krivični vladar je strahoma izgovoril besede, ko je srečal strogega Jahvejevega poslanca v vinogradu: "Ali si me našel, moj sovražnik?" ([1 Kr 21,20](#))

Gospodov poslanec je brez obotavljanja odvrnil: "Našel sem te, zato ker si se prodal, da delaš, kar je hudo v Gospodovih očeh. Glej, jaz pripravim nesrečo nadte in te dočista izmetem, in iztrebim od Ahabovih vsakega možkega, sužnja in prostega v Izraelu." ([1 Kr 21,20.21](#)) Vse to se bo zgodilo brez/206/ milosti. Ahabova hiša bo dokončno uničena; Gospod je objavil po svojem služabniku: "In storim s tvojo hišo kakor s hišo Jeroboama, Nebatovega sina, in kakor s hišo Baasa, Ahijevega sina, zaradi draženja, s katerim si me dražil, in da si Izraela zapeljeval v greh." ([1 Kr 21,22](#))

Za Jezabelo pa je Gospod rekel: "Psi bodo žrli Jezabelo ob jezreelskem obzidju. Kdor umre od Ahabovih v mestu, ga bodo žrli psi, in njega, ki umre na polju, bodo žrle nebeške ptice." ([1 Kr 21,23.24](#))

Ko je kralj slišal to strašno sporočilo, "si raztrga oblačila in dene raševnik na telo in se posti in spi v raševniku ter hodi pohlevno. Tedaj pride Gospodova beseda Eliju Tisbljanu in reče: Ali vidiš, kako se je Ahab ponižal pred menoj? Ker se ponižuje pred

menoj, ne pripravim nesreče v njegovih dneh; v dneh njegovega sina pošljem nesrečo nad njegovo hišo." ([1 Kr 21,27-29](#))

Manj kakor tri leta pozneje so kralja Ahaba umorili Sirci. Ahazija, njegov naslednik, "je delal, kar je bilo hudo v Gospodovih očeh, hodeč po poti svojega očeta in po poti svoje matere in po poti Jeroboama. ... In služil je Baalu in se mu poklanjal in dražil v jezo Gospoda, Izraelovega Boga, po vsem, kakor je bil delal njegov oče."

([1 Kr 22,53.54](#)) Kazni pa so nastopile kmalu po grehah upornega kralja. Nesrečna vojna z Moabci in potem nezgoda, v kateri bi bil skoraj izgubil življenje, vse to je pričalo o Božji jezi zoper njega.

Ahazija je "padel skozi omrežje v svoji zgornji sobi" ([2 Kr 1,2](#)) in se resno poškodoval. Ker se je bal posledic, je poslal nekaj služabnikov, naj povprašajo Baalzebuba, boga v Ekronu, ali bo ozdravel ali ne. Bog v Ekronu naj bi domnevno dajal obvestila o prihodnjih dogodkih po svojih posrednikih duhovnikih. Veliko ljudi je hodilo povpraševat o tem, vendar so izgovorjene napovedi in dana obvestila izvirala od kneza teme.

Ahazijevi služabniki so srečali Božjega moža, ta pa jim je naročil, naj se vrnejo h kralju z naslednjim sporočilom: "Ali ni Boga v Izraelu, da greste povpraševat Baalzebuba, boga v Ekronu? Zatorej pravi tako Gospod: Ne vstaneš iz postelje, v katero si legel, temveč gotovo umreš!" ([2 Kr 1,3.4](#)) Ko je prerok povedal svoje sporočilo, je odšel.

Osupli služabniki so pohiteli nazaj h kralju in mu ponovili besede Božjega moža. Kralj je povprašal: "Kakšne podobe in obleke je bil mož, ki vam je prišel naproti in vam je to govoril?" Odgovorili so: "Lasat mož je bil in opasan z usnjenim pasom okoli ledij." ([2 Kr 1,7.8](#)) Ahazija je vzkliknil: "Elija Tisbljan je." ([2 Kr 1,8](#)) Vedel je, da se bo napoved vsekakor izpolnila, če je bil človek, ki so ga srečali njegovi služabniki, resnično Elija. Poslal je po preroka, ker je želel ustaviti grozečo napoved, če je le mogoče.

Ahazija je dvakrat poslal vojake prestrašit preroka, in dvakrat je nanje prišla kazen Božje jeze. Tretja skupina vojakov se je ponižala pred Bogom. Njihov poveljnik se je približal Gospodovemu poslancu, padel na kolena pred njim in ga prosil, govoreč: "Božji mož, prosim, bodi pred teboj drago moje življenje in življenje teh petdesetih tvojih hlapcev. ...

In Gospodov angel govori Eliju: Pojdi dol z njim in ne boj se ga! Vstane torej in gre dol z njim h kralju in mu reče: Tako pravi Gospod: Ker si poslal sle vprašat Baalzebuba, boga v Ekronu, kakor da ni nobenega Boga v Izraelu, za čigar besedo bi se vprašalo, zato ne vstaneš iz postelje, v katero si legel, temveč gotovo umreš." ([2 Kr 1,13-16](#))

Ahazija je bil med očetovo vladavino priča čudovitim dejanjem Najvišjega. Videl je strašne dokaze, ki jih je dal Bog odpadlemu Izraelu o tem, kako ravna z njimi, ki zavračajo obvezne zahteve njegovega zakona. Ahazija se je vedel, kakor da je ta strašna resničnost samo prazna bajka. Namesto da bi ponižal svoje srce pred/209/ Gospodom, je hodil za Baalom in končno šel tako daleč, da je storil to skrajno drzno brezbožno dejanje. Uporen in nepripravljen za spokorjenje je Ahazija umrl, "po Gospodovi besedi, ki jo je bil govoril Elija". ([2 Kr 1,17](#))

Zgodovina greha kralja Ahazija in njegova kazen vsebuje svarilo, ki ga nihče ne more prezreti, ne da bi bil kaznovan. Ljudje morda danes ne izkazujejo spoštovanja poganjskim bogovom, vendar tisoči molijo v Satanovih svetiščih prav tako resnično, kakor je to počel Izraelov kralj. Duh malikovalstva je danes na svetu zelo razširjen, čeprav je pod vplivom znanosti in izobrazbe prevzel bolj uglajene in privlačne oblike, kakor so bile v dneh, ko je Ahazija povpraševal boga iz Ekrona. Vsak dan imamo vse več žalostnih dokazov, da vera v zanesljivo preroško besedo upada, namesto nje pa um mnogih zasedata praznoverje in satansko čarovništvo.

Danes so skrivnosti poganjskega čaščenja zamenjala tajna društva in seanse, skrivnosti in čudesa spiritističnih medijev. Tisoči, ki nočejo sprejeti luči iz Božje besede ali po njegovem Duhu, željno sprejemajo sporočila teh medijev. Verujoči v spiritizem sicer porogljivo govore o starodavnih čarodejih, veliki zapeljivec pa se zmagoslavno posmehuje, ko sprejemajo različne oblike njegovih prevar.

Mnogi se z grozo odvrtaajo od misli, da bi se posvetovali z duhom po mediju, privlačijo pa jih prijetnejše oblike spiritizma. Druge zavedejo nauki krščanskih znanstvenikov ter misticizem teozofije in druge vzhodnjaške vere./210/

Oznanjevalci skoraj vseh oblik spiritizma trdijo, da imajo moč zdraviti. To moč pripisujejo elektriki, magnetizmu in tako imenovanim "simpatičnim zdravilom" ali skritim silam v človeškem umu. Celó v tem krščanskem obdobju jih ni malo, ki hodijo k zdraviteljem, namesto da bi zaupali v moč živega Boga in znanje dobro usposobljenih zdravnikov. Mati, ki bedi ob postelji bolnega otroka, vpije: "Ničesar več ne morem storiti. Ali ni zdravnika, ki bi mogel ozdraviti mojega otroka?" Ko pa zve za "čudovito" zdravljenje jasnovidcev ali zdraviteljev z magnetizmom, jim zaupa svojega ljubega v oskrbo; v resnici pa ga položi v naročje samemu Satanu. V mnogih primerih prihodnje življenje otroka upravlja satanska moč, ki se zdi nepremagljiva.

Bog se je upravičeno jezil zaradi Ahazijeve brezbožnosti. Kaj vse je že naredil, da bi pridobil srce Izraelcev in jih spodbudil, da bi zaupali vanj! Več stoletij je svojemu ljudstvu razodeval neprimerljivo dobrotljivost in ljubezen. Od začetka je kazal, da mu je bilo "veselje bivati pri človeških otrocih". ([Prg 8,31](#)) Vsem, ki so ga iskreno prosili, je pravočasno pomagal. Sedaj pa se je Izraelov kralj odvrnil od Boga in iskal pomoč pri

najhujšem sovražniku svojega ljudstva ter tako poganom pokazal, da bolj zaupa njihovim malikom kakor nebeškemu Bogu. Enako ga ljudje sramotijo danes, ko se odvrtačajo od Vira moči in modrosti ter prosijo za pomoč ali nasvet sile teme. Če je Ahazijevo dejanje razvnelo Božjo jezo,^{/211/} kako potem Bog gleda nanje, ki imajo še večjo luč, pa uberejo podobno pot?

Kdor se izpostavlja Satanovemu čaranju, se lahko hvali, da je prejel velike koristi; vendar ali to dokazuje, da je njegovo ravnanje modro ali varno? Kakšen pomen bi imelo podaljšano življenje? Kakšen pomen bi imeli minljivi dosežki? Ali bi se na koncu izplačalo preziranje Božje volje? Vsi takšni navidezni dosežki se bodo na koncu izkazali kot nepopravljiva izguba. Nekaznovano ne moremo podreti niti ene ograje, ki jo je Bog postavil, da bi zaščitil svoje ljudstvo pred Satanovo močjo.

Ahazija ni imel sina, zato ga je nasledil njegov brat Joram in nad desetimi rodovi vladal dvanajst let. Ves ta čas je njegova mati Jezabela še vedno živela in dalje širila slab vpliv na ljudstvo. Večina ljudstva se je še vedno ukvarjala z malikovalstvom. Joram je "delal, kar je bilo hudo v Gospodovih očeh, pa ne kakor njegov oče in njegova mati; kajti odpravil je Baalov steber, ki ga je bil naredil njegov oče. Vendar pa se je oklepal grehov Jeroboama, Nebatovega sina, s katerimi je ta zapeljeval v greh Izraela, ni jih opustil." ([2 Kr 3,2.3](#))

Med Joramovim vladanjem v Izraelu je umrl Josafat in njegov sin, ki se je tudi imenoval Joram, je zasedel prestol Judovega kraljestva. Ko se je Joram iz Jude poročil s hčerjo Ahaba in Jezabele, se je tesno povezal z Izraelovim kraljem; v svojem vladanju je šel za Baalom, "kakor je delala Ahabova hiša. Tudi je naredil višave po Judovih gorah in zapeljeval jeruzalemske^{/212/} prebivalce, da so nečistovali, in zapeljal je tudi Judo." ([2 Let 21,6.11](#))

Judov kralj pa ni smel nekaznovano nadaljevati strašnega odpadništva. Prerok Elija še ni bil vzet v nebesa in ni mogel molčati, ko je Judovo kraljestvo šlo po isti poti, ki je severno kraljestvo pripeljala na rob uničenja. Prerok je Joramu iz Jude poslal pisno sporočilo, v katerem je hudobni kralj lahko prebral:

"Tako pravi Gospod, Bog Davida, tvojega očeta: Ker nisi hodil po poteh Josafata, svojega očeta, ne po poteh Asa, Judovega kralja, temveč hodiš po poti kraljev Izraelovih in zapeljuješ Judo in jeruzalemske prebivalce v nečistovanje, kakor je Ahabova hiša nečistovala, in si tudi umoril svoje brate iz hiše svojega očeta, ki so bili boljši od tebe: glej, zato Gospod udari s hudo šibo tvoje ljudstvo, tvoje otroke in žene in vse tvoje blago; ti pa boš veliko trpel od bolezni na črevih." ([2 Let 21,12-15](#))

Kot izpolnitev te prerokbe je "Gospod obudil zoper Jorama duha Filistejcev in Arabcev, ki prebivajo poleg Etiopcev; in prišli so gor zoper Judo in so vdrli v deželo in odnesli vse blago, kar ga je bilo v kraljevi hiši, tudi njegove sinove in žene, da mu ni ostalo sina, samo Joahaz, najmlajši njegovih sinov.

In po vsem tem ga je Gospod udaril na njegovih črevih z neozdravljivo boleznijo. In to je trpelo od dne do dne, in ko je tako minil čas dveh let, ... je umrl v hudih^{/213/} bolečinah. In Ahazija, njegov sin, je zakraljeval na njegovem mestu." ([2 Let 21,16-19](#); [2 Kr 8,24](#))

Ahabov sin Joram je še vedno vladal v Izraelovem kraljestvu, ko je njegov nečak Ahazija prišel na Judov prestol. Ahazija je vladal samo eno leto in v tem času je pod vplivom svoje matere Atalije, ki je bila njegova "svetovalka, da bi ravnal brezbožno, ... hodil po poti Ahabove hiše, delajoč, kar je bilo hudo v Gospodovih očeh". ([2 Let 22,3](#); [2 Kr 8,27](#)) Njegova babica Jezabela je še vedno živela, zato se je drzno povezal s svojim stricem Joramom iz Izraela.

Judov kralj Ahazija pa je kmalu nesrečno končal. Preživeli člani Ahabove družine so mu bili resnično "svetovanci po smrti njegovega očeta, njemu v pogubo". ([2 Let 22,4](#)) Ko je Ahazija obiskal svojega strica v Jezreelu, je prerok Elizej dobil božansko navodilo, naj pošlje enega preroških sinov v Ramot v Gileadu pomazilit Jehuja za Izraelovega kralja. Združene vojske Jude in Izraela so se v tem času bojevale zoper Sirce pri Ramotu v Gileadu. Joram je bil v bitki ranjen in se je vrnil v Jezreel, Jehuja pa je pustil za sabo, da je poskrbel za kraljevsko vojsko.

Ko je Elizejev sel pomazilil Jehuja, je dejal: "Pomazilil sem te za kralja Gospodovemu ljudstvu, Izraelu." ([2 Kr 9,6](#)) Potem je slovesno izročil Jehuju posebno nalogo iz nebes: "In udaril boš hišo Ahaba, svojega gospoda," je povedal Gospod po svojem slu, "da maščujem kri svojih hlapcev prerokov in kri vseh Gospodovih hlapcev nad^{/214/} Jezabelino roko. Kajti vsa Ahabova hiša pogine." ([2 Kr 9,7.8](#))

Ko je vojska Jehuja razglasila za kralja, je pohitel v Jezreel in pričel moriti nje, ki so namerno grešili in napeljevali v greh še druge. Jehu je umoril Jorama iz Izraela, Ahazija iz Juda in Jezabelo, mater kraljico, "ki so ostali od Ahabove hiše v Jezreelu, in vse njegove prvake in zaupnike in duhovnike, da mu ni ostal eden". ([2 Kr 10,11](#)) "Vse Baalove preroke, vse častilce in vse njegove duhovnike," ([2 Kr 10,19](#)) ki so živeli v središču Baalovega čaščenja blizu Samarije, je pokončal z mečem. Malikovalske podobe je uničil in sežgal, Baalov tempelj pa razdejal. "Tako je Jehu potrebil Baala iz Izraela." ([2 Kr 10,28](#))

Novice o tem splošnem pokončanju je zvedela Atalija, Jezabelina hči, ki je še vedno zasedala visok položaj v Judovem kraljestvu. Ko je videla, da je njen sin, Judov kralj, mrtev, "vstane in pomori vse kraljeve potomce Judove hiše". ([2 Let 22,10](#)) V tem pokolu so bili uničeni vsi Davidovi potomci, ki so imeli pravico do prestola, živ je ostal le dojenček z imenom Joas, ki ga je žena velikega duhovnika Jojada skrila v templju. Otok je ostal skrit šest let, medtem ko je "Atalija gospodovala deželi". ([2 Let 22,12](#))

Ob koncu tega časa so se leviti in ves Juda združili z Jojadam, velikim duhovnikom, ter okronali in pomazilili otroka Joasa za kralja. "In ploskajo z rokami in govore: Živel kralj!" ([2 Kr 11,12](#))/215/

"Ko pa je Atalija slišala glas ljudstva, ki je pritekalo in kralja hvalilo, pride k ljudstvu v Gospodovo hišo. In pogleda in glej, kralj stoji ob svojem stebru pri vhodu in poveljniki in trobente okoli kralja, in vse ljudstvo dežele se veseli in trobijo na trobente. ...

Tedaj si Atalija raztrga oblačila in reče: Zarota, zarota!" ([2 Let 23,12. 13](#)) Jojada pa je zapovedal poveljnikom, naj primejo Atalijo in vse njene pristaše ter jih peljejo iz templja na kraj, kjer so jih potem pomorili.

Tako je bil pokončan še zadnji član Ahabove hiše. Strašno zlo, ki se je širilo zaradi njegove poroke z Jezabelo, se je nadaljevalo, vse dokler ni bil uničen še zadnji potomec. Celo v Judovi deželi, kjer uradno niso nikoli prenehali častiti pravega Boga, je Ataliji uspelo zapeljati mnoge. Takoj po usmrtitvi uporne kraljice "je vse ljudstvo dežele šlo v Baalovo hišo in so jo porušili; oltarje in njegove podobe pa so strli v kosce in Matana, Baalovega duhovnika, so umorili pred oltarji". ([2 Kr 11,18](#))

Nastopila je prenova. Ti, ki so sodelovali pri pomaziljenju Joasa za kralja, so se slovesno obvezali, "da bodo Gospodovo ljudstvo". ([2 Let 23, 16](#)) In sedaj, ko je bil hudobni vpliv Jezabeline hčere odstranjen iz Judovega kraljestva in so bili Baalovi duhovniki pomorjeni in njihov tempelj razdejan, "se je veselilo vse ljudstvo dežele in mesto je imelo mir". ([2 Let 23,21](#))/216/

17. Poklicanje Elizeja

([angleško](#))

Bog je Eliju naročil, naj pomazili drugega za preroka namesto sebe. "Elizeja, Safatovega sina, ... pomazili za preroka namesto sebe," ([1 Kr 19,16](#)) je Bog spregovoril, Elija pa je poslušen temu naročilu šel iskat Elizeja. Med potovanjem proti severu je Elija lahko opazil, kako zelo se je pokrajina spremenila v kratkem času! Poprej so bila tla izsušena, njive neobdelane, saj tri leta in pol ni ne deževalo ne rosilo. Sedaj pa je na vsaki strani poganjalo zelenje, kakor da bi hotelo popraviti čas suše in lakote.

Elizejev oče je bil bogat kmetovalec, mož, čigar dom je bil eden teh, ki tudi med splošnim odpadništvom ni pripognil kolen pred Baalom. V njihovem domu so čistili Boga in v njihovem vsakdanjem življenju je vladalo pravilo zvestobe veri starodavnega Izraela. V takšnih razmerah je minevalo Elizejevo otroštvo. V spokojnosti podeželskega življenja, poučevan od Boga in ^{217/} narave ter ob vzgoji pri koristnem delu si je izoblikoval navade preprostosti in poslušnosti staršem in Bogu, to pa ga je usposobilo za visoki položaj, ki mu je bil namenjen.

Elizej je bil poklican za preroka, ko je z očetovimi služabniki oral na polju. Oprijel se je najbližjega dela. Imel je voditeljske sposobnosti ter bil pripravljen krotko služiti. Čeprav je bil mirnega in krotkega duha, je bil kljub temu odločen in stanoviten. Bil je pošten in zvest ter je ljubil Boga in se ga bal. S ponižnim opravljanjem vsakdanjega dela je pridobil vztrajnost in plemenit značaj ter je neprestano rasel v milosti in spoznanju. Ob sodelovanju z očetom pri vsakdanjih domačih dolžnostih se je učil sodelovati z Bogom.

Elizej se je z zvestim opravljanjem drobnih opravil pripravljaval za pomembnejše dolžnosti. Dan za dnem si je iz vsakdanje izkušnje pridobival lastnosti, ki so ga usposabljale za pomembnejše in bolj vzvišeno delo. Naučil se je streči, in tako se je naučil tudi poučevati in voditi. To je nauk za vse. Nihče ne ve, za kaj ga Bog vzgaja. Vsi pa smo lahko prepričani, da je zvestoba v malem dokaz usposobljenosti za večje odgovornosti. Vsako življenjsko dejanje razodeva značaj, Bog pa bo počastil z bolj vzvišeno službo samo njega, ki se v drobnih opravilih izkaže "kot delavca, ki se mu ni sramovati". ([2 Tim 2,15](#))

Kdor meni, da ni pomembno, kako opravlja manjše naloge, se izkazuje neprimerneza za častnejši položaj. Morda o sebi meni, da je popolnoma pripraven za prevzem večjih dolžnosti; toda Bog vidi globlje kakor pod površje.^{218/} Po preverjanju in preizkušnji je zanj zapisana sodba: "Pretehtan si bil na tehtnici in prelahak si se

izkazal." ([Dan 5,27](#)) Žel bo posledice svoje nezvestobe. Ni pridobil značajske lepote, moči in trdnosti, ki se izoblikujejo v brezpogojni izročitvi.

Ker mnogi niso naravnost povezani s kakšno versko nalogo, menijo, da je njihovo življenje nekoristno in da ničesar ne prispevajo k napredku Božjega kraljestva. S kakšnim veseljem bi se lotili velikega dela, ko bi jim ga kdo zaupal! Ker pa lahko služijo samo v malem, menijo, da imajo prav, če nič ne delajo. V tem pa se motijo. Človek lahko dejavno dela za Boga, četudi opravlja navadne, vsakdanje dolžnosti - podira drevesa, trebi zemljišče ali orje. Mati, ki vzgaja svoje otroke za Kristusa, dela za Boga prav tako kakor pridigar za prižnico.

Mnogi si želijo posebnih nadarjenosti, s katerimi bi opravili izvrstno delo, ne menijo pa se za dolžnosti, ki so jim pri roki. Če bi jih opravili, bi njihovo življenje postalo dišava. Takšni naj se oprimejo dolžnosti, ki jih čakajo prav na njihovi poti. Uspeh ni odvisen toliko od nadarjenosti, kolikor od trdne volje in pripravljenosti. Za opravljanje sprejemljive službe nas ne usposablajo čudovite nadarjenosti, temveč skrbno opravljanje vsakdanjih dolžnosti, zadovoljen duh ter pristno in iskreno zanimanje za blaginjo drugih. V najskromnejših življenjskih razmerah lahko najdemo pravo vrlino. Najnavadnejše naloge, ki jih opravimo z ljubeznijo in zvesto, so v Božjih očeh čudovite.

Ko se je Elija po božanskem naročilu podal iskat naslednika, je šel mimo polja, na katerem je oral Elizej, in^{219/} mladeničeva ramena ogrnil s plaščem posvečenja. Med lakoto se je Safatova družina seznanila z Elijevim delom in poslanstvom, in sedaj je Božji Duh razložil Elizejevemu srcu, kaj pomeni prerokovo dejanje. To je bilo znamenje zanj, da ga je Bog poklical biti Elijev naslednik.

"In on popusti vole in teče za Elijem in reče: Dovolj mi, prosim, da poljubim svojega očeta in svojo mater, in potem pojdem za teboj!" ([1 Kr 19,20](#)) Elija pa je odgovoril: "Idi, vrni se! Kajti kaj sem ti storil?" ([1 Kr 19, 20](#)) To ni bilo zavračanje, marveč preizkus vere. Elizej je moral pretehtati - sam se je moral odločiti, ali bo sprejel ali zavrnil vabilo. Če je navezan na dom in njegove prednosti, se je lahko svobodno odločil ostati tam. Toda Elizej je razumel pomen vabila. Vedel je, da prihaja od Boga, zato se ni obotavljal ubogati. Za nič na svetu ne bi zamudil priložnosti, da postane Božji glasnik, ali žrtvoval prednosti druženja z njegovim služabnikom. "In vzame jarem volov ter ju zakolje; in skuha meso pri opravi, ki je bila na volih, in da ljudstvu, in so jedli. Potem vstane in hodi za Elijem in mu streže." ([1 Kr 19,21](#)) Brez obotavljanja je zapustil dom, kjer so ga imeli radi, ter spremljal preroka v njegovem negotovem življenju.

Ko bi Elizej vprašal, kaj se od njega pričakuje - kaj bo njegovo delo - bi mu Elija lahko odgovoril: Bog ve in On ti bo vse razložil. Če boš čakal Gospoda, bo odgovoril na

vsako tvoje vprašanje. Lahko greš z menoj, če si prepričan, da te je poklical Bog. Sam moraš vedeti, da je z menoj Bog in/220/ da si slišal njegov glas. Če imaš vse za smeti, da boš lahko dosegel Božjo naklonjenost, potem pridi.

Vabilo, ki ga je bil prejel Elizej, je bilo podobno Kristusovemu odgovoru bogatemu mladeniču, kateri ga je vprašal: "Kaj dobrega naj storim, da imam večno življenje?" ([Mt 19,16](#)) Kristus je odgovoril: "Če hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim, in imel boš zaklad v nebesih, ter pridi in hodi za menoj!" ([Mt 19,21](#))

Elizej je sprejel vabilo v službo in se ni oziral na zadovoljstva in udobje, ki jih je zapustil. Ko pa je bogati mladenič slišal Zveličarjeve besede, je odšel "žalosten; kajti imel je mnogo premoženja". ([Mt 19,22](#)) Ni bil pripravljen za žrtev. Ljubezen do premoženja je bila večja od ljubezni do Boga. Ker se ni hotel odpovedati vsemu za Kristusa, se je izkazal nevrednega zasesti prostor v Učiteljevi službi.

Vsi so povabljeni izročiti vse na oltar službe. Seveda se ne zahteva od vseh, da bi služili, kakor je služil Elizej, niti ni vsem rečeno, naj prodajo vse, kar imajo. Vsekakor pa Bog zahteva, da njegovi službi damo prvi prostor v svojem življenju in da ne mine dan, ne da bi naredili kaj za napredek njegovega dela na zemlji. Ne pričakuje od vseh iste službe. Nekdo je lahko poklican služiti v tuji deželi, nekdo drug je zaprosen žrtvovati svoja sredstva, da bi podpiral evangeljsko delo. Bog sprejema daritev od vsakogar. Potrebno je posvetiti svoje življenje in vse njegove koristi. Kdor se tako posveti, bo slišal vabilo Nebes in mu sledil./221/

Gospod določi delo za druge vsakomur, kdor postane deležnik njegove milosti. Kot posamezniki moramo vstati v svojem okolju in reči: "Tukaj sem, pošlji me." Bodisi da je človek pridigar ali zdravnik, prodajalec ali kmetovalec, uradnik ali obrtnik - na vsakomur počiva odgovornost. Njegova naloga je drugim razodevati evangelij za njihovo zveličanje. Vse, česar se loti, se mora uporabiti kot sredstvo za doseganje tega cilja.

Od Elizeja se sprva ni zahtevalo kakšno veliko delo; njegovo usposabljanje je sestojalo iz običajnih dolžnosti. O njem je zapisano, da je polival z vodo roke svojega gospodarja Elija. Bil je pripravljen narediti vse, kar je zahteval Gospod, in na vsakem koraku se je učil ponižnosti in strežbe. Kot prerokov osebni spremljevalec se je še naprej izkazoval zvestega v malem, medtem ko se je vsak dan krepila njegova odločenost, da se posveti poslanstvu, ki mu ga je namenil Bog.

Elizejevo življenje potem, ko se je pridružil Eliju, ni bilo brez skušnjav. Doživel je veliko preizkušenj, vendar se je v vsaki težavi oprl na Boga. Bil je skušan razmišljati o domu, katerega je bil zapustil, vendar se za to skušnjava ni zmenil. Ko je prijel za plug, se je

odločil, da se ne bo obračal nazaj. V preizkušnjah in skušnjavah se je izkazal vreden zaupanja.

Služba oznanjevanja zajema veliko več kakor pridiganje. Pomeni usposabljanje mladeničev, kakor je Elija vzgajal Elizeja. Pomeni vzeti jih od vsakdanjih dolžnosti in jim naložiti odgovornosti, da jih opravljajo v Božjem delu - sprva majhne, ko pridobijo moč in izkušnje, pa večje. V pridigarski službi so ljudje vere in molitve, ki lahko^{/222/} rečejo: "Kar je bilo od začetka, kar smo slišali, kar smo videli na svoje oči, kar smo gledali in so tipale naše roke, o Besedi življenja; ... kar smo videli in slišali, oznanjamo vam." (1 Jn 1,1-3) Mladi in neizkušeni delavci naj bi se pripravljali pri resničnem delu z izkušenimi Božjimi služabniki. Tako se bodo naučili, kako je treba nositi odgovornosti.

Kdor se loti takšnega poučevanja mladih delavcev, opravlja plemenito službo. Sam Gospod sodeluje pri njihovih prizadevanjih. Mladi, kateri so bili poklicani v sveto službo in uživajo prednost, da tesno sodelujejo z resnimi in pobožnimi delavci, bi morali čimbolj izkoristiti to priložnost. Bog jih je počastil, ko jih je izbral za svojo službo in jih postavil tja, kjer se bodo najbolje usposobili zanjo. Zato bi morali biti ponižni, zvesti, poslušni in pripravljeni za žrtev. Če dovolijo, da jih Bog vzgaja, izvršujejo njegova navodila in izbirajo njegove služabnike za svoje svetovalce, se bodo razvili v pravične, visoko načelne in stanovitne ljudi, ki jim Bog lahko zaupa odgovornosti.

Kadar je treba evangelij oznaniti v njegovi čistosti, bodo ljudje poklicani od svojega pluga in vsakdanjih življenjskih opravil, ki zelo zaposlujejo um. Poučili jih bodo izkušeni možje. Ko se bodo naučili učinkovito delati, bodo z močjo oznanjali resnico. Čudovito delovanje božanske previdnosti bo odstranilo gore težav in jih vrglo v morje. Prebivalci zemlje bodo slišali in razumeli sporočilo, ki je zanje toliko pomembno. Spoznali bodo,^{/223/} kaj je resnica. Delo bo vse bolj napredovalo, dokler ne bo vsa zemlja posvarjena, in tedaj pride konec.

Več let potem, ko je bil Elizej poklican, sta zelijem skupaj delala. Mlajši je bil vsak dan bolj pripravljen na svoje delo. Elija je Bog uporabil za izkoreninjenje ogromnega zla. Malikovalstvo, ki sta ga podpirala Ahab in poganka Jezabela, je zapeljalo narod, zato ga je bilo treba odločno ustaviti. Baalovi preroki so bili pomorjeni. Celotno Izraelsko ljudstvo je bilo temeljito pretreseno in mnogi so se povrnili k čaščenju Boga. Elijev naslednik Elizej si bo moral prizadevati s skrbnim in potrpežljivim poučevanjem voditi Izraela po zanesljivi poti. Njegovo druženje zelijem, največjim prerokom po Mojzesovem času, ga je pripravilo za delo, ki se ga je kmalu lotil sam.

V dneh skupnega dela je bil Elija včasih poklican strogo pokarati gnusno zlo. Ko si je hudobni Ahab prilastil Nabotov vinograd, je Elijev glas napovedal obsodbo zanj in za

ves njegov dom. In ko se je Ahazija po smrti očeta Ahaba odvrnil od živega Boga k Baalzebubu, ekronskemu bogu, je bilo znova slišati Elijev glas resnega nasprotovanja.

Preroške šole, ki jih je ustanovil Samuel, so v letih Izraelovega odpada začele propadati. Elija je te šole na novo organiziral ter poskrbel, da so mladeniči lahko dobili izobrazbo, ki jih je usposobila poveljati postavo in jo postaviti v čast. Poročilo omenja/224/ tri od teh šol, eno v Gilgalu, drugo v Betelu in tretjo v Jerihu. Tik preden je bil Elija vzet v nebesa, sta z Elizejem obiskala ta vzgojna središča. Božji prerok je ponovil nauke, ki jih je podal ob prejšnjih obiskih. Posebej jih je poučil o njihovi vzvišeni prednosti, da vdano ohranijo svojo zvestobo nebeškemu Bogu. V misli jim je vtisnil tudi pomembnost potrebe, da preprostost označuje vse razsežnosti njihove vzgoje. Samo tako jih bodo nebesa lahko oblikovala, da bodo odšli na delo po Gospodovi volji.

Elijevo srce se je veselilo, ko je videl, kaj vse so dosegle te šole. Delo prenove še ni bilo popolno, vendar je po kraljestvu lahko videl potrditev Gospodove besede: "Storil pa sem, da mi jih ostane sedem tisoč v Izraelu, vsa kolena, ki se niso pripogibala pred Baalom." ([1 Kr 19,18](#))

Ko je Elizej spremljal preroka na njegovem službenem potovanju od šole do šole, sta bili njegova vera in odločnost znova preizkušani. Prerok mu je v Gilgalu, Betelu in Jerihu rekel, naj se vrne. Elija je dejal: "Ostani tukaj, prosim; zakaj Gospod me je poslal tja do Betela." ([2 Kr 2,2](#)) Elizej pa se je v zgodnjih letih, ko je usmerjal plug, naučil, da ne odneha ali izgubi pogum. In sedaj ko je oral na drugem področju, prav tako ni hotel opustiti svojega cilja. Ni hotel zapustiti svojega gospodarja, dokler koli je imel priložnost, da se česa nauči za prihodnjo službo. Elija ni vedel, da je bilo njegovo vnebovzetje razodeto njegovim učencem v preroških šolah, še posebej pa Elizeju. Sedaj se je preizkušani služabnik Božjega moža držal blizu njega. Kadar/225/ koli je predlagal, naj se vrne, je odgovoril: "Kakor res živi Gospod in kakor živi tvoja duša, jaz te ne zapustim.

In gresta obadva naprej. ... Onadva pa sta stala pri Jordanu. Tedaj vzame Elija svoj plašč ter ga zvije skup in udari z njim ob vodo, in se razdeli na obe strani, in onadva preideta po suhem. In ko sta šla na drugo stran, reče Elija Elizeju: Prosi, kaj naj ti storim, preden bom vzet od tebe!" ([2 Kr 2,6-9](#))

Elizej ni prosil za posvetno čast ali za visok položaj med zemeljskimi veljaki. Želel si je obilno mero Duha, ki ga je Bog tako velikodušno izlil nanj, ki bo kmalu počaščen z vnebovzetjem./226/ Vedel je, da ga nihče, razen Duha, ki je bil v Eliju, ne more usposobiti za izpolnitev naloge v Izraelu, na katero ga je poklical Bog, zato je rekel: "Prosim, da dobim dvojen delež od tvojega duha!" ([2 Kr 2,9](#))

Elija je v odgovor na to prošnjo rekel: "Težke reči si prosil; če me boš videl, kadar bom vzet od tebe, se ti zgodi; če pa ne, ne bo tega. In ko gresta še skupaj in se pogovarjata, glej, ognjen voz in ognjeni konji, ki ju ločijo narazen. In Elija je šel v viharju gor v nebesa." ([2 Kr 2,10-11](#))

Elija je bil predstavnik svetih, ki bodo živeli na zemlji ob drugem Kristusovem prihodu in se bodo spremenili "v hipu, v trenutku, ob poslednji trobenti", ne da bi okusili smrt. ([1 Kor 15,52](#)) Kot predstavniku teh, ki bodo tako vzeti v nebesa, je bilo Eliju ob koncu Kristusove pozemske službe dovoljeno stati z Mojzesom ob Zveličarju na Gori spremenjenja. Ko so učenci gledali ta poveličana moža, so v malem videli prikaz kraljestva odrešenih. Jezusa so videli odetega v nebeško svetlobo, slišali so glas iz oblaka, ki ga je potrdil za Božjega Sina. Videli so Mojzesa kot predstavnika ljudi, ki bodo obujeni od mrtvih ob drugem Jezusovem prihodu. Ob njem pa je stal tudi Elija kot predstavnik tistih, ki bodo ob koncu zemeljske zgodovine spremenjeni iz smrtnih v nesmrtno ter vzeti v nebesa, ne da bi videli smrt./227/

Elija je v puščavi osamljen in malodušen rekel, da ima dovolj življenja, in prosil za smrt. Gospod pa mu v svoji milosti ni izpolnil prošnje. Elija je vendar še moral opraviti veliko delo, ko pa ga je končal, mu ni bilo namenjeno umreti v malodušju in osamljenosti. Ni mu bilo namenjeno oditi v grob, temveč se z Božjimi angeli dvigniti v navzočnost njegove slave.

"In Elizej je to videl in je klical: Moj oče, moj oče! Izraelovi vozovi in njegovi jezdec! In ni ga videl več. Tedaj prime svoja oblačila ter jih raztrga na dva kosa. In dvigne Elijev plašč, ki mu je spadel, in se vrne ter stopi na breg Jordana. In vzame Elijev plašč, ki mu je spadel, in udari vodo in reče: Kje je Jahve, Elijev Bog? In ko je tudi udaril vodo, se razdeli na obe strani, in Elizej preide. In ko ga vidijo preroški sinovi, ki so stali pri Jerihu njemu nasproti, reko: Elijev Duh počiva nad Elizejem. In pridejo mu naproti in se mu poklonijo do tal." ([2 Kr 2,12-15](#))

Ko se Gospodu v njegovi previdnosti zdi ustrezno umakniti z dela nje, ki jim je podaril modrost, pomaga njihovim naslednikom in jih okrepi, če se ozrejo vanj za pomoč in hodijo po njegovih poteh. Lahko so celo modrejši od svojih predhodnikov, saj lahko uporabijo njihove izkušnje in se naučijo modrosti iz njihovih napak.

Odslej je Elizej zasedal Elijev položaj. On, ki je bil zvest v malem, je dobil priložnost, da se izkaže zvestega v velikem./228/

18. Ozdravitev vode

([angleško](#))

V času očakov je Jordansko dolino "povsod namakala voda, ... kakor Gospodov vrt". ([1 Mz 13,10](#)) To lepo dolino si je Lot izbral za svoj dom, ko je "pomikal prav do Sodome svoje šotore". ([1 Mz 13,12](#)) Ob uničenju mest na tej ravnini je območje okoli nje postalo puščava in od tedaj je to del Judejske puščave.

V delu prelepe doline so ostali poživljajoči izviri in potoki, da razveseljujejo človekovo srce. V tej dolini, ki je bila bogata z žitnimi polji ter dateljnovimi palmami in drugimi sadnimi drevesi, se je utaborila Izraelova vojska potem, ko je prečkala Jordan, in prvič jedla od sadov Obljubljene dežele. Pred njimi so stali zidovi Jeriha, močnega poganskega utrjenega mesta, središča čaščenja Ašere, najnižkotnejše in najbolj pokvarjene od vseh kanaanskih oblik malikovalstva. Njegovi zidovi so kmalu padli/229/ in prebivalci so bili pobiti.

Po padcu tega mesta je bilo vsemu Izraelu slovesno objavljeno: "Preklet bodi pred Gospodom mož, ki vstane, da sezida to mesto Jeriho: ko mu položi podstavo, naj izgubi svojega prvorojenca, in ko mu postavi vrata, naj izgubi svojega najmlajšega!" ([Joz 6,26](#))

Minilo je pet stoletij. Kraj je bil opustošen zaradi Božjega prekletstva. Pod prekletstvom so usahnilo celo studenci, zaradi katerih je bila ta dolina tako prijetna za življenje. V dneh Ahabovega odpadništva, ko je pod Jezabelinim vplivom oživel čaščenje Ašere, je bil pozidan Jeriho, starodavni sedež tega čaščenja, čeprav je zato utrpel hude izgube njegov graditelj "Hiel Betelski, ... ko pa mu je položil podstavo, je izgubil Abirama, svojega prvenca, in ko mu je postavil vrata, je izgubil najmlajšega sina Seguba, po Gospodovi besedi." ([1 Kr 16,34](#))

Blizu Jeriha sredi bujnih gajev je bila ena od preroških šol, in tja se je odpravil Elizej po Elijevem vnebovzetju. Med bivanjem pri ljudeh tega mesta so prišli meščani k preroku in se mu potožili: "Glej, prosimo, v tem mestu je dobro prebivati, kakor vidi moj gospod, toda voda je nezdrava in zemlja nerodovitna." ([2 Kr 2,19](#)) Studenec, ki je bil v preteklih letih čist in poživljajoč ter je dajal dovolj vode za mesto in okolico, je bil sedaj neuporaben.

V odgovor na prošnjo Jerihoncev je Elizej dejal: "Prinesite mi novo čašo in denite soli vanjo." ([2 Kr 2,20](#)) Ko je to prejel, je odšel k studencu/230/ in vrgel vanj sol ter dejal:

"Tako pravi Gospod: Ozdravil sem to vodo, odslej ne bo iz nje več smrti ali nerodovitnosti." ([2 Kr 2,21](#))

Jerihonska voda je bila ozdravljena zaradi čudežnega Božjega posega, ne pa zaradi človeške modrosti. Ljudje, ki so zgradili mesto, si niso zaslužili nebeške naklonjenosti, pa vendar je On, ki "veleva svojemu soncu, da vzhaja nad hudobnimi in dobrimi, in daje dež pravičnim in nepravičnim", ([Mt 5,45](#)) hotel s tem znamenjem usmiljenja razodeti, da je pripravljen ozdraviti Izraela njihovih duhovnih bolezní.

Ozdravljenje je bilo trajno. "In voda je bila zdrava do tega dne po besedi Elizeja, ki jo je bil govoril." ([2 Kr 2,22](#)) Iz veka v vek je voda tekla in tisti del doline naredila za oazo lepote.

Iz dogodka o ozdravljenju vode lahko vzamemo mnogo duhovnih nauk. Nova čaša, sol in studenec so znamenja z globokim pomenom.

Ko je Elizej vrgel sol v grenko vodo, je podal isti duhovni nauk, kakor ga je stoletja pozneje podal Zveličar, ko je svojim učencem dejal: "Vi ste sol zemlje." ([Mt 5,13](#)) Sol, ki je bila vržena v onesnažen studenec, je očistila vodo ter povrnila življenje in blagoslov tja, kjer sta bili prej poguba in smrt. Ko Bog primerja svoje otroke s soljo, jih uči, da jih je za podložnike svoje milosti naredil zato, da bi postali njegovo orodje za reševanje drugih.

Bog z izvolitvijo svojega ljudstva pred vsem svetom ni načrtoval/^{231/} samo njega posvojiti za svoje otroke, temveč je hotel, da bi svet po njem prejel milost, ki prinaša zveličanje. Ko je Gospod izbral Abrahama, tega ni storil le zato, da bi ta postal poseben Božji prijatelj, marveč da bi bil posrednik posebnih prednosti, ki jih je Gospod nameraval podariti narodom.

Svet potrebuje dokaze iskrenega krščanstva. Strup greha razjeda srce družbe. Mesta so se pogreznila v greh in moralno pokvarjenost. Svet je poln bolezní, trpljenja in krivičnosti. Ljudje so se povsod znašli v uboštvu in nesreči, teži jih občutek krivde ter propadajo, ker ni zveličavnega vpliva. Evangelij resnice je bil vedno pred njimi, pa vendar gredo v pogubo, ker jim tisti, ki bi jim morali biti dišava za življenje, pomenijo dišavo za smrt. Njihovo srce pije grenkobo, ker so izviri zastrupljeni, namesto da bi bili studenec, ki teče v večno življenje.

Sol je treba pomešati s snovjo, kateri se dodaja; mora jo prežeti in prepojiti, da bi jo ohranila. Prav tako samo z osebnim stikom in druženjem lahko ljudem oznanimo zveličavno moč evangelija. Ne rešujemo se kot množica, marveč kot posamezniki. Osebni vpliv ima moč. Delovati mora s Kristusovim vplivom in dvigovati, kakor dviguje

Kristus, razglašati pravilna načela in ustaviti napredovanje svetovne pokvarjenosti. Širiti mora milost, ki jo lahko da samo Kristus. Dvigovati mora ter lepšati življenje in značaj drugih z močjo čistega zglada, združenega z gorečo vero in ljubeznijo. /232/

O dotlej onesnaženem studentu v Jerihu je Gospod dejal: "Ozdravil sem to vodo, odslej ne bo iz nje več smrti ali nerodovitnosti." ([2 Kr 2,21](#)) Onesnažena voda predstavlja človeka, ki je ločen od Boga. Greh ne samo da ločuje od Boga, temveč tudi uničuje v človeškem srcu željo in zmožnost, da bi ga spoznali. Greh povzroča motnje v celotnem človeškem telesu, um se popači, domišljija pokvari; duševne sposobnosti se izpridijo. Ni več čiste vere in svetosti srca. Preobražujoča Božja moč ni spremenila značaja. Srce je slabotno, in ker nima moralne moči za zmago, je omadeževano in ponižano.

Pri očiščenem srcu pa je vse drugače. Sprememba značaja je pričevanje svetu, da v nas prebiva Kristus. Božji Duh v srcu obnovi življenje, misli in želje pa podredi poslušnosti Kristusovi volji. Notranji človek se obnovi po Božji podobi. Slabotni ljudje tako svetu kažejo, da lahko odrešitvena moč milosti povzroči, da se pomanjkljivi značaj razvije v uravnovešenega in bogato rodovitnega.

Srce, ki sprejme Božjo besedo, ni kakor mlaka, ki izhlapeva, ni kakor počen zbiralnik, ki pušča vodo. Podoben je gorskemu potoku, ki ga napajajo neusahljivi izviri, katerih mrzla in iskriča voda poskakuje po skalah ter osvežuje utrujene, žejne in obremenjene. Je kakor reka, ki neprestano teče in se ob tem pogloblja in širi, dokler njene poživljajoče vode ne zajamejo vse /233/ zemlje. Žuboreča reka za sabo pušča svoj dar zelenja in obilja. Trava na njenih bregovih je sveže zelena, drevje ima bujnejše krošnje, tudi cvetja je več. Ko je zemlja v žgoči poletni vročini pusta in rjava, pas zelenja označuje tok reke.

Tako je tudi s pravimi Božjimi otroki. Kristusova vera se samodejno razodeva kot poživljajoče in prodorno načelo, kot živa, dejavna in duhovna moč. Ko se srce odpre nebeškemu vplivu resnice in ljubezni, ta načela znova potečejo kakor potoki v puščavi in ustvarjajo rodovitnost tam, kjer sta sedaj puščava in pomanjkanje.

Ko se ljudje, ki jih je spoznanje svetopisemske resnice očistilo in posvetilo, srčno lotijo dela reševanja ljudi, postanejo resnično dišava življenja za življenje. Medtem ko vsak dan pijejo iz neizčrpnega studenca milosti in znanja, ugotavljajo, da je njihovo srce prepolno z Duhom svojega Učitelja in da je njihova nesebična služba mnogim prinesla telesni, duševni in duhovni blagoslov. Utrujeni bodo pokrepčani, bolni ozdravljeni, z grehom obremenjeni pa osvobojeni. V oddaljenih deželah se sliši zahvaljevanje iz ust njih, katerih srce se je odvrnilo od službe grehu k pravičnosti.

"Dajajte, in vam bo dano," ([Lk 6,38](#)) kajti Božja beseda je "studeneč na vrtu, vodnjak žive vode in potoki, ki teko od Libanona". ([Vp 4,15](#))/234/

19. Prerok miru

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [2 Kr 4](#)

Delo preroka Elizeja se je na nekaterih področjih zelo razlikovalo od Elijevega. Eliju so bila zaupana sporočila graje in sodbe, njegov glas je neustrašno karal ter vabil kralja in ljudstvo, naj se odvrnejo od svojih hudobnih poti. Elizej je imel miroljubnejše poslanstvo; moral je razviti in okrepiti delo, ki ga je začel Elija. Ljudi je moral poučiti o Gospodovi poti. Navdihnjeno poročilo ga opisuje kot njega, ki se je osebno družil z ljudmi, bil obdan s preroškimi sinovi ter s svojimi čudeži in službo zdravil in razveseljeval.

Elizej je bil človek blagega in prijaznega duha; da pa je znal biti tudi strog, vidimo iz njegovega ravnanja, ko se mu je na poti v Betel posmehovala brezbožna mladina, ki je prišla iz mesta. Ti mladi so slišali za Elijev vnebohod in iz tega slovesnega dogodka so naredili predmet za posmehovanje, rekoč Elizeju: "Plešivec, pridi gor! Plešivec,^{/235/} pridi gor!" ([2 Kr 2,23](#)) Ko je prerok slišal njihove porogljive besede, se je obrnil in pod vplivom Vsemogočnega nad njimi izrekel prekletstvo. Strašna kazen, ki se je izvršila, je prišla od Boga. "In prideta dve medvedki iz gozda in raztrgata izmed njih dvainštirideset otrok." ([2 Kr 2,24](#))

Ko bi Elizej dovolil, da bi ostalo posmehovanje nekaznovano, bi se mu množica še naprej posmehovala in rogala, to pa bi uničilo njegovo poslanstvo poučevanja in reševanja med hudo nevarnostjo za ljudstvo. Ta edini primer strašne strogosti je zadostoval, da so ga spoštovali vse življenje. Petdeset let je hodil skozi betelska vrata ter prehodil deželo iz mesta v mesto, med množicami lene, grobe in malopridne mladine, vendar se ni nihče norčeval iz njega, niti ni lahkomišno spregovoril o njegovi veljavi kot preroka Najvišjega.

Tudi dobrotu mora imeti svoje meje. Veljavo je treba ohraniti s strogostjo ali pa nas bodo mnogi zasmehovali in prezirali. Tako imenovana blagost, prilizovanje in popuščanje, ki jih starši in skrbniki kažejo do mladih, je ena najhujših nesreč, ki jih lahko doleti. V vsaki družini so nujne odločnost, doslednost in jasne zahteve.

Spoštljivost, ki je manjkala mladim, kateri so se posmehovali Elizeju, je lastnost, ki bi jo morali skrbno gojiti. Vsakega otroka je treba poučiti izkazovati pravo spoštovanje Bogu. Njegovega imena nikoli ne smemo imenovati po nemarnem ali lahkomišno.

Angeli si ob izgovarjanju njegovega imena zastrejo obličje. S kakšnim spoštovanjem bi torej morali mi, ki smo padli in grešni, omenjati njegovo ime s svojimi usti!./236/

Spoštovati moramo tudi Božje predstavnike - pridigarje, učitelje in starše - ki so poklicani govoriti in delovati v njegovem imenu. Ko spoštujemo nje, častimo Boga.

Vljudnost je še ena vrlina Duha in jo morajo gojiti prav vsi. Ima moč omehčati značaje, ki bi brez nje postali neusmiljeni in grobi. Kdor pravi, da je Kristusov sledilec in je hkrati grob, neprijazen in nevljuden, se ni ničesar naučil od Jezusa. Ne gre dvomiti o njegovi iskrenosti, niti o njegovi poštenosti, vendar ti čednosti ne bosta popravili pomanjkanja prijaznosti in vljudnosti.

Duha prijaznosti, ki je omogočil Elizeju mogočno vplivati na življenje mnogih v Izraelu, kaže dogodek o njegovem prijateljevanju z družino v Sunamu. Na potovanjih po vsem kraljestvu "gre nekega dne Elizej skozi Sunam, in ondi je bila bogata žena; ta ga pridrži, da bi pri njej jedel. In kadar koli je poslej šel mimo, je stopil k njej in zaužil kruha." ([2 Kr 4,8](#)) Gospodinja je dojela, da je Elizej "svet Božji mož", zato je dejala svojemu možu: "Narediva mu, prosim, zidano zgornjo izbico in vanjo mu postavimo posteljo, mizo, stol in svečnik; in kadar pride k nam, naj vstopi." ([2 Kr 4,9.10](#)) Elizej je pogosto prihajal v to zavetje, hvaležen za njegov tihi mir. Bog se je ozrl na ženino prijaznost. Njen dom je bil brez otrok, in sedaj je Gospod nagradil njeno gostoljubnost, tako da ji je podaril sina./237/

Minevala so leta. Otrok je bil dovolj star, da je bil na polju z žanjci. Neki dan je dobil sončarico, in "reče svojemu očetu: O moja glava, moja glava!" ([2 Kr 4,19](#)) Oče je naročil hlapcu, naj ga odnese k materi. "Ta ga vzdigne in odnese k njegovi materi. Ona ga posadi na svoja kolena do opoldne, in nato je umrl. In ona stopi gor in ga položi na posteljo Božjega moža, zaklene in odide ven." ([2 Kr 4,20.21](#))

Sunamljanka se je v svoji nesreči odločila iti po pomoč k Elizeju. Prerok je bil na Karmelu, in žena se je v spremstvu hlapca takoj odpravila k njemu. "Ko jo zagleda Božji mož oddaleč, reče Gehaziju, svojemu hlapcu: Glej, tam je Sunamljanka! Sedaj pa ji teci, prosim, naproti in jo vprašaj: Ali se ti dobro godi? Ali je dobro tvojemu možu? Ali je dobro dečku?" ([2 Kr 4,25.26](#)) Služabnik je storil, kar mu je bilo naročeno, vendar je ožaloščena mati razodela vzrok svoje žalosti šele, ko je prišla do Elizeja. Ko je slišal za njeno izgubo, je rekel Gehaziju: "Opaši si ledja in vzemi mojo palico v roko in pojdi tja! Če te kdo sreča, ga ne pozdravi, in če te kdo pozdravi, ga ne zahvali, in položi mojo palico dečku na obraz!" ([2 Kr 4,29](#))

Toda mati ni bila zadovoljna, dokler ni šel z njo sam Elizej. Dejala je: "Kakor res živi Gospod in kakor živi tvoja duša, tebe jaz ne pustim! Vstane torej in gre za njo. Gehazi

pa ju je bil prešel in položil palico dečku na obraz, a ni bilo glasu, ne čuta. Zatorej se vrne in mu pride naproti in mu pove, rekoč: Deček se ni prebudil." ([2 Kr 4,30.31](#))/238/

Ko so prišli do hiše, je šel Elizej v sobo, kjer je ležal mrtvi deček "in zaklene vrata pred njima obema in moli h Gospodu. In stopi gor in leže na dečka in položi svoja usta na njegova usta in svoje oči na njegove oči in svoje roke na njegove roke, in se razprostre nad njim, da se je ogrelo dečkovo meso. Potem se dvigne in hodi po hiši semintja, in zopet stopi gor in se razprostre nad njim. In deček kihne sedemkrat, potem odpre oči." ([2 Kr 4,33-35](#))

Nato je Elizej poklical Gehazija in mu naročil, naj pokliče mater. "In ko pride noter k njemu, reče: Vzemi svojega sina! Tedaj pristopi ona in mu pade pred noge in se prikloni do tal, nato vzame sina in odide." ([2 Kr 4,36.37](#))

Tako je bila nagrajena vera te ženske. Kristus, vzvišeni Dajalec življenja, je njenega sina povrnil v življenje. Podobno bodo nagrajeni njegovi zvesti, ko bo ob njegovem prihodu smrt izgubila svoje želo in grob ostal brez zmage, ki si jo je lastil. Takrat bo svojim služabnikom povrnil otroke, ki jim jih je iztrgala smrt. "Tako pravi Gospod: Glas se sliši v Rami, žalovanje in prebridek jok. Rahel joče po svojih otrocih, brani se tolažbe za svoje otroke, ker jih ni več. Tako pravi Gospod: Zdržuj glas svojega joka in solze svojih oči, kajti plačilo je tvojemu delu, ... ker se povrnejo iz sovražnikove dežele. In upanje je za tvojo prihodnost, govori Gospod, in tvoji otroci se povrnejo v svojo pokrajino." ([Jer 31,15-17](#))/239/

Jezus nas tolaži v žalosti zaradi umrlih s sporočilom o neskončnem upanju: "Iz oblasti pekla jih rešim, iz smrti jih odkupim. Kje je tvoj pomor, o smrt? Kje je pekel, tvoja poguba? Jaz sem ... Živi, in bil sem mrtev, in glej, živ sem na veke vekov, in ključne imam od smrti in smrtne države. Kajti Gospod sam stopi dol iz nebes s poveljem, z glasom nadangela in z Božjo trobento, in mrtvi v Kristusu vstanejo najprej; potem bomo mi živeči, ki preostanemo, z njimi vred vzeti v oblakih Gospodu naproti v zrak; in tako bomo vedno z Gospodom." ([Oz 13,14](#); [Raz 1,18](#); [1 Tes 4,16.17](#))

Elizej, ki je bil vzorec Zveličarja človeštva, je kakor On v svoji službi med ljudmi združeval delo zdravljenja s poučevanjem. Zvesto in neutrudno si je v svoji dolgoletni in uspešni službi prizadeval za razvoj in napredek pomembnega vzgojnega dela, ki so ga opravljale preroške šole. Po Božji previdnosti je njegove besede poučevanja, ki so bile namenjene iskrenim skupinam mladih mož, potrjevalo globoko delovanje Svetega Duha, včasih pa drugi nezmotljivi dokazi o njegovi veljavi, ki jo je imel kot Jahvejev služabnik.

Ob nekem takšnem obisku v šoli v Gilgalu je ozdravil zastrupljeno jed. "In bila je lakota v deželi, in preroški sinovi so sedeli pred njim; in veli svojemu hlapcu: Pristavi velik lonec in skuhaj jed iz zelenjave preroškim sinovom. In eden gre na polje nabirat zelišč in najde nekaj kakor trto in nabere z nje divjih bučk polno/240/ svoje oblačilo; in ko se vrne, jih zreže v lonec za jed; niso namreč tega poznali. In nalijejo možem, da bi jedli. In ko so jedli od te jedi, zavpijejo in reko: O Božji mož, smrt je v loncu! In niso mogli jesti. On pa veli: Prinesite sem moke! In vrže moke v lonec in reče: Izlij ljudstvu, da bi jedli! In ni bilo nič hudega v loncu." ([2 Kr 4,38-41](#))

Elizej je tudi v Gilgalu, ko je v deželi še vladala lakota, nahranil sto ljudi z darilom, ki mu ga je prinesel mož iz Baal-salisa. "In prinese Božjemu možu od svojih prvin: dvajset ječmenovih kruhov in svežega klasja v svoji vreči." ([2 Kr 4,42](#)) Z njim so bili ljudje, ki so resnično potrebovali hrano. Ko je prejel dar, je rekel svojemu služabniku: "Daj ljudstvu, da bi jedli! Njegov strežnik pa reče: Kaj? Ali naj to dam sto možem? Pa on veli: Daj ljudstvu, da bi jedli! Zakaj tako pravi Gospod: Jedli bodo, in še preostane. Postavi torej prednje, in jedli so in je še ostalo po Gospodovi besedi." ([2 Kr 4,43-44](#))

Kako blagohotno je Kristus po svojem poslancu naredil čudež in potešil lakoto! Gospod Jezus je od takrat vedno znova zadovoljeval človeške potrebe, čeprav ne vedno tako opazno in veličastno. Ko bi bila naša duhovna razsodnost ostrejša, bi veliko lažje dojeli Božje usmiljeno ravnanje s človeškimi otroki.

Božja milost naredi, da mala količina zadošča za vse. Božja roka lahko pomnoži tudi stokratno./241/ Iz svojih zakladnic lahko postavi mizo tudi v puščavi. Z dotikom svoje roke lahko pomnoži pičlo količino hrane in je naredi dovolj za vse. Njegova moč je pomnožila kruhe in zrna v rokah preroških sinov.

Kristus je med svojo pozemsko službo naredil podoben čudež in nahranil množice, in tedaj se je razodela enaka nevera, kakršno so pokazali ljudje,/242/ ki so sodelovali s starodavnim prerokom. Elizejev služabnik je vprašal: "Kaj? Ali naj to dam sto možem?" ([2 Kr 4,43](#)) Ko je bil Jezus velel učencem, naj množici dajo jesti, so tudi odgovorili: "Nimamo več kakor pet hlebov in dve ribi, razen če gremo morda mi, da kupimo jedi za vse to ljudstvo." ([Lk 9,13](#)) Kaj je to med toliko množico?

Ta nauk velja Božjim otrokom vseh časov. Ko Gospod zahteva, da se opravi neko delo, naj se človek ne sprašuje, ali je to razumen ukaz in kaj bodo možne posledice poslušnosti. Zaloga v njihovih rokah se bo morda zdela prepičla, da bi zadovoljili potrebe, v Gospodovih rokah pa se bo izkazala za več kakor zadostna. Služabnik je postavil živila prednje, "in jedli so in še je ostalo po Gospodovi besedi". ([2 Kr 4,44](#))

Cerkev danes zelo potrebuje popolnejše razumevanje Božje povezanosti z njimi, ki jih je odkupil, ko je dal svojega Sina, ter večjo vero v napredek njegovega dela na zemlji. Nihče naj ne trati časa z objokovanjem omejenosti svojih vidnih sredstev. Na zunaj je nekaj lahko videti neobetavno, toda odločnost in zaupanje v Boga bosta zagotovili sredstva. Dar, ki mu ga prinesemo z zahvaljevanjem in molitvijo za njegov blagoslov, bo pomnožil, kakor je pomnožil hrano, postreženo preroškim sinovom in utrujeni množici./243/

20. Naaman

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [2 Kr 5](#)

"Naaman, poveljnik vojske sirskega kralja, je bil velik mož pri svojem gospodu in spoštovan, zakaj po njem je Gospod dal zmago Sircem; bil je tudi hraber vojščak, toda gobav." ([2 Kr 5,1](#))

Sirski kralj Ben-hadad je porazil Izraelovo vojsko v bitki, v kateri je padel Ahab. Od takrat so se Sirci neprestano bojevali ob meji zoper Izraela in v enem od teh pohodov so odpeljali deklico, da je v deželi svojega jetništva "stregla Naamanovi ženi".

([2 Kr 5,2](#)) Čeprav je bila ta deklica kot sužnja tako daleč od doma, je bila vendar ena od Božjih prič, ki je nevede izpolnila cilj, zaradi katerega je Bog izvolil Izraela za svoje ljudstvo. Ko je stregla v tem poganskem domu, se ji je smilil njen gospodar; in ko se je spomnila osupljivih čudežev/²⁴⁴/ ozdravljenja, ki jih je naredil Elizej, je dejala svoji gospodinji: "Ah, da bi bil moj gospod pri preroku, ki je v Samariji! Potem bi ga ozdravil njegove gobavosti!" ([2 Kr 5,3](#)) Vedela je, da Elizeja spremlja nebeška moč, in verovala, da ta moč lahko ozdravi Naamana.

Dekličino vedenje in način, kako je služila v tem poganskem domu, je mogočno pričevanje o vplivu domače vzgoje v otroštvu. Ni večje odgovornosti, kakor je ta, ki je zaupana očetom in materam, da skrbijo za vzgojo svojih otrok. Starši postavljajo same temelje navad in značaja. S svojim zgledom in poučevanjem zelo določajo prihodnost svojih otrok.

Srečni so starši, katerih življenje pravilno odseva božanska načela, tako da obljube in Božje zapovedi v otroku spodbudijo hvaležnost in spoštovanje. Blagor staršem, katerih nežnost, pravičnost in potrpežljivost otroku kažejo Božjo ljubezen, pravičnost in potrpežljivost. Kajti ko učijo otroka, da jih ljubi, jim zaupa in jih uboga, ga učijo ljubiti, ubogati in zaupati nebeškemu Očetu. Starši, ki otrokom dajejo takšen dar, so jim podarili zaklad, ki je dragocenejši od bogastev vseh časov in trajen kakor večnost.

Ne vemo, na katero področje bodo poklicani služiti naši otroci. Morda bodo preživeli življenje v domačem krogu, morda se bodo zaposlili v običajnih poklicih ali pa bodo odšli kot učitelji evangelija v poganške dežele, vendar so vsi poklicani za Božje misijonarje, služabnike milosti svetu. Pridobiti morajo znanje, ki jim bo omogočilo stati na Kristusovi strani v nesebični službi./²⁴⁵/

Medtem ko so starši to judovsko sužnjo učili o Bogu, niso vedeli, kaj jo bo doletelo. Vendar so zvesto opravljali svojo nalogo, zato je v domu poveljnika sirske vojske njihova hči pričala o Bogu, ki se ga je naučila spoštovati.

Naaman je slišal besede, ki jih je sužnja povedala svoji gospodinjji. Ko je dobil dovoljenje od kralja, se je odpravil iskat ozdravitev, s seboj pa je vzel "deset talentov srebra in šest tisoč zlatnikov in desetero prazničnih oblek". ([2 Kr 5,5](#)) Imel je tudi pismo sirskega kralja, namenjeno Izraelovemu kralju, v katerem je bilo sporočilo: "Glej, poslal sem Naamana, svojega služabnika, k tebi, da ga ozdraviš njegove gobavosti." ([2 Kr 5,6](#)) Ko je Izraelov kralj prebral pismo, "si raztrga oblačila in reče: Ali sem Bog, da morem usmrtiti in oživiti, da ta pošilja k meni moža, naj ga ozdravim gobavosti? Pa premislite, prosim, in glejte, da išče razloga za boj z menoj!" ([2 Kr 5,7](#))

Novice o tem so prišle do Elizeja, zato je poslal sporočilo kralju, rekoč: "Zakaj si raztrgal svoja oblačila? Naj le pride k meni, in spozna, da je prerok v Izraelu!" ([2 Kr 5,8](#))

"Tedaj pride Naaman s svojimi konji in s svojimi vozovi ter se ustavi pri vratih Elizejeve hiše." ([2 Kr 5,9](#)) Prerok mu je po slu naročil: "Pojdi in umij se v Jordanu sedemkrat, in meso se ti obnovi in boš čist." ([2 Kr 5,10](#))

Naaman je pričakoval kakšno čudežno razodetje nebeške moči. Dejal je: "Glejte, menil sem, da pride gotovo ven k meni in pristopi in bo klical ime /246/ Gospoda, svojega Boga, in potegne svojo roko čez boleznivino, in tako ozdravi gobavost." ([2 Kr 5,11](#)) Ko pa mu je bilo naročeno, naj se umije v Jordanu, je bil prizadet njegov ponos, zato je užaljen in razočaran zavpil: "Nista li Abana in Farfar, reki v Damasku, boljši kakor vse Izraelove vode, da bi se v njiju umil in se očistil? Obrne se torej in jezen hoče oditi." ([2 Kr 5,12](#))

Ošabni Naamanov duh se je uprl Elizejevim navodilom. Okolico rek, ki ju je omenil sirski poveljnik, so krasili gaji, in mnogi so prihajali k bregovom teh prijetnih voda častit svoje mališke bogove. Naamanu se ne bi bilo treba veliko ponižati, da bi stopil v katero od njih. Ampak ozdravel je lahko samo z upoštevanjem določenih prerokovih navodil. Samo prostovoljna poslušnost lahko obrodi zelene sadove.

Naamana so služabniki rotili, naj izvrši Elizejeva navodila: "Če bi ti bil prerok ukazal kaj velikega," so dejali, "ne bi bil storil tega? Koliko bolj, ko ti je rekel samo: Umij se in bodi čist!" ([2 Kr 5,13](#)) Naamana vera je bila na preizkušnji, ošabnost pa se je bojevala za prevlado. Toda vera je zmagala in ponosni Sirec je premagal svojo ošabnost ter se pokorno priklonil razodeti Jahvejevi volji. Sedemkrat se je potopil v

Jordan, "kakor je velel Božji mož". ([2 Kr 5,14](#)) Njegova vera je bila nagrajena: "In meso se mu zopet naredi kakor meso majhnega dečka, in bil je čist." ([2 Kr 5,14](#))

Hvaležen "se vrne k Božjemu možu, on in vse njegovo spremstvo," ter prizna: "Glej, sedaj/249/ vem, da ni Boga na vsej zemlji, samo v Izraelu!" ([2 Kr 5,15](#))

Po navadi tistega časa je Naaman sedaj povabil Elizeja, naj sprejme dragoceno darilo. Prerok pa je to odklonil. Ni mogel sprejeti plačila za blagoslov, ki ga je milostljivo podaril Bog. Rekel je: "Kakor res živi Gospod, ki stojim pred njegovim obličjem, ničesar ne vzamem! In ga sili, naj vzame, pa on odkloni." ([2 Kr 5,16](#))

Naaman je nato rekel: "Če torej nočeš, daj, prosim, svojemu hlapcu prsti, kolikor je moreta nesti dva mezga; zakaj tvoj hlapec ne bo odslej daroval žgalnih in klalnih žrtev drugim bogovom razen samemu Gospodu. Samo v tem bodi Gospod milostiv tvojemu hlapcu: Kadar gre moj gospodar v Rimonovo hišo molit in se nasloni na mojo roko in se jaz priklonim v Rimonovi hiši, naj prizanese Gospod temu mojemu priklanjanju v Rimonovi hiši iz tega razloga. On mu veli: Pojdi v miru! In šel je od njega nekoliko poti." ([2 Kr 5,17-19](#))

Elizejev služabnik Gehazi je imel v dolgih letih priložnost razviti duha samopožrtvovalnosti, ki je bil značilen za življenjsko delo njegovega učitelja. Imel je prednost postati plemeniti praporščak v Gospodovi vojski. Dolgo je imel na voljo najboljše darove nebes, vendar se je od njih odvrnil in si poželed ničvredno posvetno bogastvo. Sedaj so ga prikrite želje njegovega pohlepnega duha vodile, da je popustil močni skušnjavi. Sam sebi je dejal: "Glej, moj gospodar je prevarčno ravnal s tem Sircem Naamanom, da ni vzel iz njegovih rok, kar je prinesel; ... potečem za njim, da/250/ prejmem kaj od njega." ([2 Kr 5,20](#)) Tako se je Gehazi na skrivaj podal za Naamanom.

Ko je Naaman videl, da teče za njim, je stopil z voza, mu šel naproti in rekel: "Ali je dobro? Ta reče: Dobro!" ([2 Kr 5,21.22](#)) Nato se je Gehazi načrtno zlagal: "Moj gospod me je poslal, naj sporočim: Glej, ravno sedaj sta k meni prišla dva mladeniča iz preroških sinov z Efraimskega gorovja. Daj jima, prosim, talent srebra in dve praznični obleki." ([2 Kr 5,22](#)) Naaman je rade volje izpolnil prošnjo in dal Gehaziju dva talenta srebra namesto enega in dve praznični obleki, in reče hlapcema, naj odneseta to nazaj.

Ko se je Gehazi približal Elizejevi hiši, je odpustil hlapca ter skril srebro in obleki. Ko je to opravil, se je postavil pred svojega gospodarja, in da bi se izognil graji, je izrekel drugo laž. V odgovor na prerokovo vprašanje: "Odkod si prišel, Gehazi?" mu je odgovoril: "Tvoj hlapec ni hodil ne sem, ne tja." ([2 Kr 5,25](#))

Potem je prišla stroga obsodba, ki je pokazala, da Elizej vse ve. Vprašal je: "Ali ni šlo moje srce s teboj, ko se je vrnil mož s svojega voza tebi naproti? Ali je čas jemati srebro in oblačila in pridobivati oljkove vrte in vinograde, ovce in vole, hlapce in deklet? Zatorej se bo Naamanova gobavost prijela tebe in tvojega potomstva vekomaj!" ([2 Kr 5,26,27](#)) Kazen je takoj zadela krivca. Odšel je od Elizeja "gobav in bel kakor sneg". ([2 Kr 5,27](#))/251/

Ta izkušnja njega, ki so mu bile zaupane vzvišene in svete prednosti, nam podaja slovesne nauke. Gehazijevo ravnanje je nastavilo kamen spotike na pot Naamana, čigar um je obsijala čudovita svetloba in je imel prednost spreobrniti se v službo živemu Bogu. Za Gehazijevo prevaro ni opravičila. Do svoje smrti je ostal gobav. Bog ga je preklel, ljudje pa so se ga izogibali.

"Kriva priča ne bo brez kazni, in kdor govori laži, ne bo ubežal." ([Prg 19,5](#)) Ljudje morda mislijo, da lahko skrijejo svoja grešna dejanja pred človeškimi očmi, vendar ne morejo prevarati Boga. "In stvari ni skrite pred njim, temveč vse je golo in razodeto očem njega, ki imamo z njim opravek." ([Heb 4,13](#)) Gehazi je menil, da je prevaral Elizeja, vendar je Bog razodel preroku besede, ki jih je Gehazi izgovoril Naamanu, in vsako podrobnost, ki se je zgodila med njima.

Resnica je od Boga, prevara pa je v vseh svojih nešteti oblikah od Satana. Kdor koli kakor koli odstopa z ravne poti resnice, se izpostavlja vplivu hudobnega. Kdor se uči od Kristusa, se ne udeležuje "nerodovitnih del teme". ([Ef 5,11](#)) V govoru in življenju je preprost, pošten in pravičen, saj se pripravlja za občestvo svetih, v katerih "ustih se ni našla laž". ([Raz 14,5](#))

Stoletja potem, ko se je Naaman vrnil na svoj sirski dom telesno ozdravljen in spremenjenega duha, je njegovo čudovito vero omenil in pohvalil Zveličar kot nazoren nauk/252/ za vse, ki trdijo, da služijo Bogu. Zveličar je dejal: "In veliko gobavcev je bilo za preroka Elizeja v Izraelu, a nobeden od njih ni bil očiščen razen Sirca Naamana." ([Lk 4,27](#)) Bog je prezrl mnoge gobavce v Izraelu, ker jim je njihova nevera zaprla vrata za dobro. Poganski plemič, ki je bil zvest svojim prepričanjem o pravici in se zavedal svoje potrebe po pomoči, pa je bil v Božjih očeh vrednejši njegovih blagoslovov kakor bolni v Izraelu, ki so omalovaževali in zaničevali od Boga dane prednosti. Bog deluje zanje, ki cenijo njegovo pomoč in se odzivajo na luč, dano iz nebes.

Danes v vsaki deželi živijo odkritosrčni ljudje in nanje sveti luč iz nebes. Če bodo še naprej zvesto opravljali to, kar imajo za svojo dolžnost, jim bo postopoma dana vse večja luč, dokler ne bodo kakor nekoč Naaman prisiljeni priznati, da "ni Boga na vsej zemlji," razen živega Boga Stvarnika. ([2 Kr 5,15](#))

Vsakemu iskrenemu človeku, ki "hodi po temi, komur ni svetlobe," je podano vabilo, "upaj v Gospodovo ime in opiraj se na svojega Boga! Zakaj od veka se ni slišalo, nikdar niso čula ušesa, tudi oko ni videlo Boga razen tebe, ki bi toliko delal za njega, ki ga čaka. Naproti prihajaš njemu, ki se veseli pravičnosti in ji streže, njim, ki se spominjajo tebe na svojih poteh." ([Iz 50,10; 64,4.5](#))/253/

21. Konec Elizejeve službe

([angleško](#))

Elizej je bil poklican v preroško službo, ko je še vladal Ahab, in je v življenju videl veliko sprememb v Izraelovem kraljestvu. Izraelce je zadela sodba za sodbo med vladanjem Sirca Hazaela, ki je bil pomaziljen, da bi bil šiba odpadlemu narodu. Strogi ukrepi prenove, ki jo je vpeljal Jehu, so povzročili pokol vse Ahabove hiše. V nadaljnjih vojnah s Sirci je Jehujev naslednik Joahaz izgubil nekaj mest vzhodno od Jordana. Nekaj časa se je zdelo, kakor da bodo Sirci prevzeli nadzor nad celotnim kraljestvom. Toda prenova, ki jo je začel Elija ter nadaljeval Elizej, je mnoge spodbudila k iskanju Boga. Zapustili so Baalove oltarje in počasi, vendar zanesljivo se je uresničeval Božji namen v življenju njih, ki so se mu odločili služiti z vsem srcem.

Bog je iz ljubezni do grešnega Izraela dovolil Sircem, da so jih tlačili. Zaradi^{/254/} usmiljenja do njih, katerih moralna moč je oslabela, je obudil Jehuja, da je pobil hudobno Jezabelo in vso Ahabovo hišo. Še enkrat so bili zaradi milostne previdnosti Baalovi duhovniki in Aštorete odstranjeni in njihovi poganski oltarji podrti. Bog je v svoji modrosti predvidel, da bodo nekateri zapustili poganstvo in obrnili svoje obličje proti nebu, če bodo odstranjene te skušnjave. Zato je dovolil, da so jih druga za drugo zadele nesreče. Njegove kazni so bile ublažene z milostjo, in ko je dosegel svoj namen, je obrnil plimo nesreč v korist njih, ki so se ga naučili iskati.

Ko so se vplivi za dobro in slabo bojevali za premoč in je Satan delal vse, kar je mogel, da bi dokončal uničevalno delo, ki ga je pričel med vladanjem Ahaba in Jezabele, je Elizej še vedno podajal svoje pričevanje. Doletelo pa ga je nasprotovanje, vendar ni nihče mogel ugovarjati njegovim besedam. Po vsem kraljestvu so ga spoštovali in cenili. Mnogi so se hodili posvetovat k njemu. Še za Jezabelinega življenja je izraelski kralj Joram prišel k njemu po nasvet. Ko je bil nekoč v Damasku, so ga obiskali sli sirskega kralja Ben-hadada, ki so hoteli izvedeti, ali se bo njegova bolezen končala s smrtjo. Vsem je prerok zvesto pričeval, in sicer v času, ko so na vsakem koraku sprevrčali resnico in se je velika večina ljudstva javno upirala nebesom.

Bog ni nikoli zapustil svojega izvoljenega glasnika. Ob neki priložnosti med sirskim vpadom je sirski kralj hotel umoriti Elizeja, ker je obveščal Izraelovega kralja o sovražnikovih načrtih. Sirski kralj^{/255/} je sprejel nasvet svojih služabnikov, rekoč: "Na tem in tem mestu bodi moj tabor." ([2 Kr 6,8](#)) Gospod je ta načrt razodel Elizeju, on pa je sporočil Izraelovemu kralju: "Varuj se, da ne greš na tisto mesto, kajti tja so se odpravili Sirci. In Izraelov kralj je poslal na mesto, ki mu je o njem Božji mož bil povedal in ga posvaril, in se ga je ognil ne samo enkrat ali dvakrat.

In sirskega kralju se je srce hudo vznemirilo zaradi tega; in pokliče svoje služabnike in jim veli: Ali mi nočete povedati, kdo je od naših zvezan z Izraelovim kraljem. Eden njegovih služabnikov pa mu reče: Ni tako, moj gospod, kralj, temveč Elizej prerok, ki je v Izraelu, pravi Izraelovemu kralju besede, ki jih govoriš v svoji spalnici." ([2 Kr 6,9-12](#))

Sirski kralj se je odločil odstraniti preroka in je zapovedal: "Pojdite in pogledajte, kje je, da pošljem in ga ujamem." ([2 Kr 6,13](#)) Prerok pa je bil v Dotanu in ko je kralj to izvedel, je tja poslal "konje in vozove in veliko vojsko; in pridejo ponoči ter obkolijo mesto. In ko vstane strežnik Božjega moža zarana in gre ven, vidi vojsko s konji in vozovi okoli mesta." ([2 Kr 6,14.15](#))

Elizejev služabnik se je prestrašen obrnil nanj z novicami. Rekel je: "Gorje, moj gospod, kaj bomo počeli?" ([2 Kr 6,15](#))

"Ne boj se," je odgovoril prerok, "zakaj več jih je z nami kakor z njimi." ([2 Kr 6,16](#)) Da bi se služabnik prepričal o tem, je Elizej molil, rekoč: "Gospod, prosim, odpri mu oči, da bo videl. In Gospod je odprl mladeniču oči,^{/256/} in je videl, in glej: gora je bila polna konj in ognjenih voz okoli Elizeja." ([2 Kr 6,17](#)) Med Božjim služabnikom in četami oboroženih sovražnikov je bila skupina nebeških angelov, ki ga je obdajala. Prišli so v silni moči, ne da bi uničili, ne da bi zahtevali spoštovanje, temveč da bi se ušotorili okoli slabotnih Gospodovih služabnikov in jim služili.

Kadar se Božje ljudstvo znajde v težavah, iz katerih na videz ni izhoda, se morajo zanašati samo na Gospoda.

Čete sirske vojakov so drzno napredovale, ne zavedajoč se nevidne nebeške vojske, Elizej pa je molil h Gospodu: "Udari, prosim, ta narod s slepoto! In udaril jih je s slepoto po Elizejevi besedi. In Elizej jim reče: To ni tista pot, ne tisto mesto; pojdite za menoj in privedem vas k možu, ki ga iščete. In pripelje jih v Samarijo.

Ko pa pridejo v Samarijo, reče Elizej: Gospod, odpri oči tem možem, da vidijo. In Gospod je odprl njihove oči, in videli so, in glej, bili so sredi Samarije. In ko jih ugleda Izraelov kralj, reče Elizeju: Ali naj jih pobijem, moj oče? Naj jih pobijem? On odgovori: Ne pobijaj jih! Ali bi pobil tiste, ki si jih ujel z mečem in s svojim lokom? Postavi prednje kruha in vode, da jedo in pijo in se povrnejo k svojemu gospodu. In jim je pripravil veliko gostovanje. In ko so bili jedli^{/257/} in pili, jih je odpustil, in šli so k svojemu gospodu." ([2 Kr 6,18-23](#))

Odtlej so bili Izraelci nekaj časa varni pred napadi Sircev. Pozneje pod odločnim vodstvom podjetnega kralja Hazaela pa so sirske čete obkolile Samarijo in jo

oblegale. Izrael še nikoli ni bil v takšni stiski kakor med tem obleganjem. Grehi očetov so bili resnično obiskani na otrocih in vnukih. Strahote dolgotrajne lakote so izraelskega kralja prisilile k obupnim ukrepom, potem pa je Elizej za naslednji dan napovedal rešitev.

Ob svitu naslednjega dne je Gospod "dal sirski vojski slišati ropot voz in topotanje konj in hrup velike vojske", in od strahu "so vstali in pobegnili v mraku, zapustivši svoje šotore in svoje konje in osle v taboru, kakor je bil", z bogatimi zalogami hrane. "In so bežali, da si rešijo življenje", in se niso ustavili, dokler niso prišli čez Jordan. ([2 Kr 7,6.7](#))

To noč, ko so oni zbežali, so se štirje gobavci pri mestnih vratih v obupu zaradi lakote odločili oditi v sirski tabor in se prepustiti na milost in nemilost oblegovalcem, pri tem pa so upali, da jim bodo naklonjeni in jim bodo dali hrano. Kako so bili presenečeni, ko so ob vstopu v tabor videli, da "ni bilo nikogar". ([2 Kr 7,10](#)) Ker jih nihče ni vznemirjal ali jim kaj prepovedal, "stopijo v najbližji šotor, jedo in pijejo in odneso odtod srebro, zlato in oblačil ter gredo in to skrijejo; in pridejo zopet in stopijo v drug šotor in pobero ravno tako, odneso in skrijejo. Tedaj reko drug drugemu: Ne delamo prav. Ta dan je/258/ dan veselega sporočila, in mi molčimo." ([2 Kr 7,8.9](#)) Hitro so se vrnili v mesto z veselimi novicami.

Plen je bil velik in zaloge hrane tolikšne, da je bila tisti dan "mera bele moke po seklu in dve meri ječmena po seklu," kakor je napovedal Elizej dan poprej. Še enkrat je bilo Božje ime poveličano pred pogani, "kakor je bil rekel Gospod" po svojem preroku v Izraelu. ([2 Kr 7,16](#))

Tako je Božji mož nadaljeval delo iz leta v leto ter bil blizu ljudstvu z zvesto službo, med stiskami pa je stal ob strani kraljem kot modri svetovalec. Dolga leta malikovalskega odpadništva vladarjev in ljudstva so opravila svoje pogubno delo; temna senca odpadništva je bila še vedno povsod očitna. Vendar so se tu in tam še našli takšni, ki stanovitno niso hoteli pripogniti kolen pred Baalom. Elizej je nadaljeval svoje delo prenove in mnogi so se odvrnili od poganstva ter doživeli izkušnjo veselja v službi pravemu Bogu. Prerok se je veselil teh čudežev božanske milosti ter bil navdihnjen z globokim hrepenenjem, da bi dosegel vse iskrene v srcu. Kjer koli je bil, si je prizadeval biti učitelj pravičnosti.

S človeškega stališča je bilo pričakovati duhovno obnovo ljudstva prav tako brezupno, kakor je danes upanje Božjih služabnikov, ki delajo v temnih področjih sveta. Kristusova cerkev pa je Božje sredstvo za oznanitev resnice; On jo je pooblastil opravljati posebno nalogo. Če bo zvesta Bogu in poslušna njegovim zapovedim, bo prežeta s popolno božansko močjo. Če bo zvesta svoji/259/ dolžnosti, je ni moči, ki bi

se postavila zoper njo. Sovražnikove sile je ne bodo mogle premagati nič bolj, kakor se pleve ne morejo upirati vetru.

Za cerkev bo napočil jasen in veličasten dan, če si bo nadela oblačilo Kristusove pravičnosti in se odpovedala vsakršni zvestobi svetu.

Bog vabi zveste, ki zaupajo vanj, naj pogumno spregovorijo ljudem, ki so brez vere in upanja. Obrnite se h Gospodu, vi jetniki v upanju. ([Zah 9,12](#)) Prosite za moč Boga, živega Boga. Pokažite neomajno in ponižno vero v njegovo moč in pripravljenost za reševanje. Ko se v veri oprimemo njegove moči, bo čudovito spremenil tudi najbolj brezupne in malodušne razmere. To bo naredil v slavo svojemu imenu.

Dokler je bil Elizej zmožen potovati iz kraja v kraj po Izraelovem kraljestvu, se je dejavno zanimal za ustanavljanje preroških šol. Kjer koli je bil, je bil Bog z njim ter govoril po njem in mu dajal moč delati čudeže. Ob neki priložnosti so preroški sinovi rekli Elizeju: "Glej vendar, kraj, kjer stanujemo pred teboj, je nam pretesen. Dovolj, da gremo k Jordanu, in ondi naj vsak vzame lesa, in naredimo si tam domovališče." ([2 Kr 6,1.2](#))

Elizej se je z njimi podal k Jordanu in jih spodbujal s svojo navzočnostjo, jih poučeval in celo naredil čudež, da jim je pomagal pri delu. "In ko eden seka drevo, mu pade železo v vodo, in zavpije in reče: Gorje, moj gospod, saj še to sem vzel naposodo! A Božji moč vpraša: Kam je padlo?/260/ In pokaže mu tisti kraj. On pa odreže palico in jo porine tja in stori, da železo splava. In veli: Vzdigni si ga! In iztegne roko ter ga vzame." ([2 Kr 6,5-7](#))

Elizejeva služba je bila tako uspešna in njegov vpliv tako razširjen, da je na njegovi smrtni postelji celo mladi kralj Joas, malikovalec, ki je zelo malo spoštoval Boga, spoznal v preroku očeta v Izraelu in priznal, da je bila njegova navzočnost med njimi med stisko veliko vrednejša od vojske s konji in vozovi. Poročilo pravi: "Elizej pa je zbolel za svojo boleznijo, za katero je tudi umrl. In Joas, Izraelov kralj, pride dol k njemu in joče nad njim ter reče: Moj oče, moj oče, Izraelovi vozovi in njegovi jezdec!" ([2 Kr 13,14](#))

Prerok je mnogim nesrečnikom v stiski pomagal kakor moder in ljubeč oče. Tudi v tem primeru se ni obrnil od brezbožnega mladeniča pred seboj, ki ni bil vreden odgovornega položaja, ki ga je zasedal in je bil tako zelo potreben nasveta. Bog je dal v svoji previdnosti kralju priložnost, da se odkupi za svoje pretekle napake in zagotovi prednost svojemu kraljestvu. Sirce, sovražnike, ki so sedaj zasedali področje vzhodno od Jordana, je bilo treba odgnati. Božja moč se je morala še enkrat razodeti za grešnega Izraela.

Umirajoči prerok je velel kralju: "Prinesi lok in puščice." ([2 Kr 13,15](#)) Joas je ubogal. Potem je prerok dejal: "Napni lok s svojo roko!" Joas "ga napne svojeročno. Elizej pa dene svoje roke na kraljeve in reče:/261/ Odpri okno proti vzhodu!" ([2 Kr 13,16.17](#)) Okno je gledalo proti mestom poleg Jordana, ki so bila v lasti Sircev. Ko je kralj odprl zamreženo okno, mu je Elizej velel, naj strelja. Ko je puščica poletela, je navdihnjeni prerok oznanil: "Puščica zmage od Gospoda, puščica zmage nad Sirijo! Zakaj udaril boš Sirce v Afeku, da jih pokončaš." ([2 Kr 13,17](#))

Nato je prerok preizkusil kraljevo vero. Joasu je naročil, naj vzame puščice, in mu dejal: "Udarjaj ob zemljo!" ([2 Kr 13,18](#)) Kralj je trikrat udaril ob zemljo in potem ustavil svojo roko. Elizej je obupano zaklical: "Moral bi bil udariti petkrat ali šestkrat, pa bi bil udaril Sirijo,/262/ da bi jo bil pokončal. Sedaj pa boš udaril Sirijo samo trikrat." ([2 Kr 13,19](#))

Nauk velja vsem na odgovornem položaju. Ko Bog odpre pot za dokončanje določenega dela in zagotavlja uspeh, morajo izbrana orodja narediti vse, kar morejo, da bi dosegli obljubljeni izid. Uspeh bo podarjen v sorazmerju z navdušenjem in vztrajnostjo, s katero se opravlja delo. Bog lahko dela čudeže za svoje ljudstvo samo, če ti opravijo svoj del z neutrudno odločnostjo. Na svoje delo vabi predane ljudi, ki imajo moralni pogum in gorečo ljubezen do bližnjih ter vnemo, ki nikoli ne poneha. Takšnim se nobena naloga ne bo zdela prenaporna, nobena možnost brezupna; neustrašno bodo delali, dokler se ne bo navidezni poraz spremenil v veličastno zmago. Ne zidovi ječe ne mučilni koli ne bodo omajali takšnih, da ne bi dokončali svojega dela skupaj z Bogom za vzpostavlanje njegovega kraljestva.

Elizejevo delo se je končalo s spodbudo in nasvetom, ki ga je dal Joasu. On, na kogar se je v polnoti izlil duh, ki je počival na Eliju, se je izkazal za zvestega do konca. Nikoli ni omahoval. Nikoli ni izgubil zaupanja v moč Vsemogočnega. Kadarkoli se je pot pred njim zdela zaprta, je vedno napredoval v veri, Bog pa je nagradil njegovo zaupanje in odprl pot pred njim.

Elizeju ni bilo dano, da bi se odpeljal za svojim učiteljem v ognjeni kočiji. Gospod je dovolil, da ga je doletela dolgotrajna bolezen. V dolgih urah človeške slabosti in/263/ trpljenja se je njegova vera trdno oklepala Božjih obljub, ob sebi pa je imel vedno nebeške glasnike tolažbe in miru. Kakor je na gori Dotanu videl, da ga obdajajo nebeške vojske, ognjeni Izraelovi vozovi in konjeniki, tako se je sedaj zavedal navzočnosti ljubečih angelov, ki so ga podpirali. V vsem življenju je kazal močno vero, in ko je napredoval v spoznanju Božje previdnosti in njegove usmiljene dobrotljivosti, je njegova vera dozorela v stanovitno zaupanje v Boga. Ko ga je smrt poklicala, je bil pripravljen za počivanje od svojega dela.

"Draga je pred Gospodovim obličjem smrt njegovih svetih. Pravičnik ima nado tudi v smrti." ([Ps 116,15](#); [Prg 14,32](#)) Elizej lahko skupaj s psalmistom reče z vsem zaupanjem: "Toda moja dušo reši Bog iz oblasti groba, ker me vzame k sebi." ([Ps 49,15](#)) In veselo lahko priča: "A jaz vem, da živi moj Odrešenik, in On, ki je poslednji, se postavi nad prahom. Jaz pa bom v pravičnosti gledal tvoje obličje, sital se bom, ko se zbudim, s tvojo podobo." ([Job 19,25](#); [Ps 17,15](#))/264/

22. "Ninive, veliko mesto"

([angleško](#))

Eno največjih mest starodavnega sveta v dneh razdeljenega Izraela so bile Ninive, prestolnica asirskega kraljestva. Mesto je stalo na rodovitnem obrežju Tigrisa in kmalu po razkropitvi z babelskega stolpa se je razcvetelo skozi stoletja, dokler ni postalo "veliko mesto ... tri dni hoda". ([Jon 3,3](#))

Med svojim materialnim razcvetom so bile Ninive središče zločina in pregrehe. Navdihnjenje to mesto opisuje kot "okrvavljeno mesto, ... polno ... laži in silovitosti". ([Nah 3,1](#)) V slikovitem jeziku je prerok Nahum primerjal Ninive s krutim požrešnim levom. Vprašal je: "Na koga se ni razlivala tvoja hudobnost neprestano?" ([Nah 3,19](#))

Ninive pa se kljub temu, da so postale hudobne, še niso popolnoma pogreznile v zlo. On, ki "vidi vse človeške sinove" ([Ps 33,13](#)) in "raznotere dragocenosti", ([Job 28,10](#)) je v tem mestu videl mnoge, ki so hrepeneli/^{265/} po čem boljšem in višjem. Če bi imeli priložnost spoznati živega Boga, bi ga častili in prenehali delati hudo. Tako se jim je Bog v svoji modrosti razodel na očiten način, da bi jih, če bo mogoče, spodbudil k spokorjenju.

Za to delo je bil izbran prerok Jona, Amitajev sin. Njemu je prišla Gospodova beseda: "Vstani, pojdi v Ninive, veliko mesto, in kliči zoper njega; kajti njihova zloba je prišla gor predme." ([Jon 1,2](#))

Ko je prerok razmišljal o težavah in navidezni neizvedljivosti te naloge, je prišel v skušnjava in podvomil o modrosti vabila. S človeškega stališča se je zdelo, kakor da oznanitev takšnega sporočila v tem ošabnem mestu ne more ničesar doseči. Za trenutek je pozabil, da je Bog, kateremu služi, najmodrejši in vsemogoč. Ko se je še obotavljal in dvomil, ga je Satan premagal z malodušnostjo. Prerok se je zelo prestrašil in vstal, "da bi zbežal v Tarsis". ([Jon 1,3](#)) Šel je v Jopo in tam našel ladjo, ki je bila pripravljena izpluti. "In plača brodnino in stopi vanjo, da bi se peljal z njimi." ([Jon 1,3](#))

Jonu je bila zaupana naloga z veliko odgovornostjo, toda On, ki mu je naročil oditi, je lahko podpiral svojega služabnika in mu zagotovil uspeh. Ko bi prerok brez dvoma ubogal, bi mu bile prizanesene mnoge bridke izkušnje in bi bil obilno blagoslovljen. Gospod pa Jona ni zapustil niti v njegovi uri obupa. V nizu preizkušenj in nenavadnih/^{266/} dejanj previdnosti je oživel prerokovo zaupanje v Boga in v njegovo neskončno moč za rešitev.

Ko bi bil Jona o prvem vabilu trezno razmislil, bi spoznal, kako neumno bi bilo truditi se ubežati odgovornosti, ki mu je bila naložena. Vendar mu ni bilo dolgo dovoljeno nespametno bežati. "Gospod je zagnal močan veter na morje, in nastal je velik vihar na morju, da je hotelo ladjo razbiti. In mornarji se zboje in vpijejo vsak k svojemu bogu; in mečejo v morje orodje, ki je bilo na ladji, da bi si olajšali. Jona pa je bil šel na dno ladje in je legel in trdno zaspal." ([Jon 1,4.5](#))

Ko so mornarji prosili svoje poganske bogove za pomoč, je kapitan ladje skrajno prestrašen poiskal Jona in mu rekel: "Kaj je s tabo, zaspanec? Vstani, kliči k svojemu Bogu! Morebiti se nas spomni tvoj Bog, da ne pomremo." ([Jon 1,6](#))

Toda molitve človeka, ki se je odvrnil s poti dolžnosti, niso pomagale. Mornarji so pod vtisom mnenja, da je čudna močna nevihta znamenje jeze njihovih bogov, predlagali, da kot zadnjo možnost uporabijo metanje kocke. Dejali so: "Da zvezmo, zavoljo koga nas je zadela ta nadloga. In mečejo kocke, in kocka pade na Jona. Tedaj mu reko: Povej nam, prosimo, zavoljo česa nas je zadela ta nadloga. Kakšno je tvoje opravilo in od kod si prišel? Katera je tvoja dežela in iz katerega si ljudstva?/267/

In jim reče: Hebrejec sem, in bojim se Gospoda, Boga nebes, ki je naredil morje in suhoto.

Tedaj prevzame može velik strah, in mu reko: Čemu si to storil? Vedeli so namreč možje, da je zbežal izpred Gospodovega obličja, ker jim je bil povedal. In ga vprašajo: Kaj hočemo storiti s teboj, da se morje pomiri proti nam? Kajti morje je vedno bolj divjalo. In jim reče: Vzemite me in me vrzite v morje, in morje se pomiri proti vam. V svesti sem si namreč, da je zavoljo mene prišel ta veliki vihar nad vas.

A možje so hrabro veslali, da bi pritegnili ladjo nazaj h kopnemu, a niso mogli, ker je morje bolj in bolj divjalo proti njim. Zato kličejo h Gospodu in reko: Ah, Gospod, prosimo, naj ne umremo zavoljo duše tega moža in ne prištevaj nam nedolžne krvi; zakaj ti, Gospod, si storil, kakor je bila tvoja volja. Nato vzamejo Jona in ga vržejo v morje. In morje je nehalo besneti. Možje pa so se bali z velikim strahom Gospoda, in darovali so kraljšino Gospodu in storili obljube. In Gospod je pripravil veliko ribo, da bi požrla Jona. In Jona je bil v ribjem trebuhu tri dni in tri noči.

In molil je Jona h Gospodu, svojemu Bogu, iz ribjega trebuha in rekel: H Gospodu sem klical v svoji stiski, in mi je odgovoril; iz krila smrtnega kraja sem vpil, ti si uslišal moj glas./268/ Kajti vrgel si me v globočino, v sredino morja, da so me vode objemale; vsi valovi in tvoji zagoni so drli čezme. In rekel sem: Pahnjen sem izpred tvojih oči; vendar bom zopet gledal proti templju tvoje svetosti. Vode so me zagrnile do duše, globočina me je objela, morska trava se mi je ovijala okrog glave. Pogrezal sem se do

podzidja gora, zapahi zemlje so bili zaprti nad menoj za vekomaj. Tedaj si potegnil iz jame moje življenje, o Gospod, moj Bog! Ko je v meni hirala moja duša, sem se spominjal Gospoda, in moja molitev je prišla k tebi, v hram tvoje svetosti. Kateri časte prazne nečimrnosti, opuščajo Boga, svojo milost. Ali jaz ti bom daroval z glasom zahvaljevanja; izpolnim, kar sem obljubil. Pri Gospodu je rešitev!" ([Jon 1,7 do 2,10](#))

Nazadnje se je Jona naučil, da je "rešitev Gospodova". ([Ps 3,8](#)) S kesanjem in spoznanjem zveličavne Božje moči je prišla tudi rešitev. Jona je bil rešen nevarnosti velikanske globine in vržen na kopno.

Božjemu služabniku je bilo znova naloženo posvariti Ninive. "In prišla je Gospodova beseda drugič Jonu, govoreč: Vstani, pojdi v Ninive, veliko mesto, in jim kliči oznanilo, ki ti ga povem." ([Jon 3,1.2](#)) Tokrat ni podvomil ali se spraševal, marveč je brez obotavljanja ubogal./269/ "Tedaj vstane Jona in gre v Ninive po Gospodovi besedi." ([Jon 3,3](#))

Jona je po prihodu v mesto takoj pričel oznanjati sporočilo zoper njega: "Še štirideset dni, in Ninive bodo razdejane!" ([Jon 3,4](#)) Hodil je iz ulice v ulico in oznanjal svarilo.

Sporočilo ni bilo zaman. Klic, ki je odmeval po ulicah brezbožnega mesta, se je prenašal od ust do ust, dokler niso vsi prebivalci slišali strašnega obvestila. Božji Duh je vtisnil sporočilo v vsako srce in množice so trepetale zaradi svojih grehov ter se spokorile v globokem ponižanju.

"In ljudstvo v Ninivah je verovalo Bogu, in razglasili so post in se oblekli v raševino vsi, od največjega do najmanjšega. In vest je prišla do kralja v Ninivah: in vstane s svojega prestola, sleče svoj plašč in se ogrne z raševnikom, in sede v pepel. In da razglasiti v Ninivah: To je ukaz kralja in njegovih velikašev: Ljudje in živali, goved in drobnica naj ničesar ne pokusijo, naj se ne pasejo in ne pijo vode; temveč naj se pokrijejo z raševino ljudje in živali ter naj močno vpijejo k Bogu; in naj se spreobrne vsakdo od svoje hudobne poti in od krivice, ki je na njegovih rokah. Kdo ve? Bog se morda obrne in se usmili in se odvrne od togote svoje jeze, da ne pomremo." ([Jon 3,5-9](#))

Ko so se kralj in velikaši skupaj z navadnimi ljudmi, visokimi in nizkimi, združeno spokorili po Jonovem oznanjanju in vpili k nebeškemu Bogu, jim je/270/ bila zagotovljena njegova milost. "In Bog je videl njihova dela, da so se spreobrnil od svoje hudobne poti, in mu je bilo žal za hudo, kar je govoril, da jim stori, in ni storil tega." ([Jon 3,10](#))

Nesreča je bila preprečena, Izraelov Bog pa je bil povelečan in počaščen in njegova postava spoštovana po vsem poganskem svetu. Šele veliko let pozneje so Ninive

postale plen okoliških narodov, ko so pozabile Boga in spet postale ošabne. (Poročilo o padcu Asirije je zapisano v poglavju 30.)

Ko je Jona izvedel, da Bog namerava prizanesti mestu, ki se je kljub svoji brezbožnosti spokorilo v raševniku in pepelu, bi se moral prvi veseliti zaradi Božje osupljive usmiljenosti. Namesto tega pa je razmišljal o možnosti, da ga bodo imeli za lažnega preroka. Ker ga je preveč skrbelo za lasten ugled, je pozabil na neskončno večjo vrednost ljudi v tem nesrečnem mestu. Usmiljenje, ki ga je pokazal Bog do spokorjenih Ninivljanov, "je Jona zelo bolelo in se je jezil". ([Jon 4,1](#)) Gospoda je vprašal: "Ah Gospod, ali ni bila to moja beseda, ko sem bil še v svoji deželi? Da se ognem temu, zato sem zbežal v Tarsis, kajti vedel sem, da si Bog mogočni milostljiv in poln usmiljenja, počasen za jezo in obilen v milosti in ti je žal hudega." ([Jon 4,2](#))

Še enkrat je podlegel negotovosti in dvomu in znova ga je premagalo malodušje. Ni mislil na druge in raje bi umrl, kakor pa videl, da je mestu prizaneseno. V svojem nezadovoljstvu je zavpil: "In sedaj, Gospod, prosim, vzemi mojo dušo od mene, ker mi je boljše umreti kakor živeti." ([Jon 4,3](#))/271/

Gospod ga je povprašal: "Ali je prav, da se jeziš? In Jona je šel ven iz mesta in je sedel ob vzhodu mestu nasproti. In ondi si napravi senčnico in sedi pod njo v senci, da bi videl, kaj se zgodi z mestom. In Gospod, Bog, pripravi kloščevino in stori, da zraste nad Jonom, da mu bo senca nad glavo in ga reši slabe volje. In Jona se veseli kloščevine z velikim veseljem." ([Jon 4,4-6](#))

Potem je dal Gospod Jonu nauk. "Drugi dan pa ob zori pripravi Bog črva, ki je izpodjedel kloščevino, da je usahnila. In zgodi se ob sončnem vzhodu, da pripravi Bog suh vzhodni veter; in sonce je peklo Jona v glavo, da je obnemogel. In želel je smrti svoji duši in rekel: Bolje mi je umreti kakor živeti." ([Jon 4,7-8](#))

Bog je znova spregovoril preroku. "Ali je prav, da se jeziš zavoljo kloščevine? In odgovori: Prav je, da se jezim do smrti! Gospod pa reče: Tebi se smili kloščevina, za katero se nisi trudil in je nisi vzredil, ki je eno noč postala in eno noč poginila: in meni naj se ne smili Niniv, velikega mesta, v katerem je več kakor sto dvajset tisoč ljudi, ki ne vedo razlike med svojo desnico in levico, in toliko živine!" ([Jon 4,9-11](#))

Jona je bil zmeden, ponižan in nezmožen razumeti Božji namen, ko je prizanesel Ninivam, a vendar je izpolnil naročeno nalogo, da naj posvari veliko mesto. In čeprav se napovedani dogodek ni uresničil, je/272/ sporočilo vendar prišlo od Boga. Doseglo je namen, ki ga je načrtoval Bog. Slava njegove milosti se je razodela med pogani. Ljudje, ki so dolgo sedeli "v temoti in v smrtni senci, v sponah bridkosti in v železju, ... so klicali h Gospodu v svoji nadlogi in ... izpeljal jih je iz temin in smrtno sence in

raztrgal je njihove vezi. ... Poslal je svojo besedo in jih ozdravil, in jih je otel pogina."
([Ps 107,10.13.14.20](#))

Kristus je v svoji pozemski službi omenil dobre sadove, ki jih je dosegel Jona z oznanjevanjem v Ninivah. Prebivalce tega poganskega mesta je primerjal z njimi,^{/273/} ki so trdili, da so Božje ljudstvo v njegovem času. Objavil je: "Možje Ninivljani bodo vstali ob sodbi s tem rodом in ga obsodijo, kajti oni so se spokorili po Jonovem oznanjevanju, in glej, tu je večji od Jona." ([Mt 12,41](#)) Kristus je prišel na ta prezaposleni svet, poln trgovskega truščа in obrtniških prepиров, kjer so si ljudje prizadevali zase prigrabiti vse, kar se da. Njegov glas je preglasil zmedo kakor Božja trobenta in bilo ga je slišati: "Kaj namreč pomaga človeku, če ves svet pridobi, svoji duši pa škoduje? Kajti kaj more dati človek v zameno za svojo dušo!" ([Mr 8,36.37](#))

Kakor je bilo Jonovo oznanjanje znamenje Ninivljanom, tako je bilo Kristusovo oznanjanje znamenje njegovemu rodu. Toda kako različno je bilo sprejeto sporočilo! Zveličar je kljub brezbriznosti in posmehovanju delal naprej, dokler ni izpolnil svojega poslanstva.

Ta nauk velja današnjim Božjim poslancem, ko mesta po svetu prav tako potrebujejo spoznanje o lastnostih in namenih pravega Boga, kakor so ga potrebovale starodavne Ninive. Kristusovi poslanci morajo usmerjati ljudi k plemenitejšemu svetu, ki smo ga po večini pozabili. Po nauku Svetega pisma bo edino mesto, ki bo obstalo, tisto, katerega zidar in stvarnik je Bog. Ljudje lahko z očmi vere vidijo prag nebes, obsijan z živo Božjo slavo. Gospod Jezus po svojih prizadevnih služabnikih vabi ljudi, naj si posvečeno prizadevajo zagotoviti nesmrtno dediščino. Spodbuja jih, naj si nabirajo zaklade pri Božjem prestolu.^{/274/}

Nad prebivalce mest hitro in zanesljivo prihaja skoraj splošna obsodba, ker so postopoma in odločno napredovali v grehu. Prevladujoča pokvarjenost je tako velika, da je človeško pero ne more opisati. Vsak dan prinaša nova razkritja zdrah, podkupovanj in prevar; vsak dan prinaša svoja poročila, ki trgajo srce, o nasilju in brezzakonju, o brezbriznosti do človeškega trpljenja, o okrutnem in hudobnem uničevanju človeškega življenja. Vsak dan priča o naraščanju blaznosti, umorov in samomorov.

Satan si je skozi vse čase prizadeval, da ljudje ne bi spoznali blagohotnih Jahvejevih načrtov. Njegovemu pogledu poskuša umakniti vzvišene prvine Božjega zakona - načela pravičnosti, usmiljenja in ljubezni, ki so tam zapisana. Ljudje se ponašajo z osupljivim napredkom in razsvetljenstvom dobe, v kateri živimo danes. Bog pa vidi, da je zemlja polna krivičnosti in nasilja. Ljudje trdijo, da je bil Božji zakon razveljavljen in da Sveto pismo ni pristno. Zato je svet preplavila plima zla, kakršne svet ni videl od dni Noeta in odpadlega Izraela. Plemenitost, nežnost in usmiljenje srca so izrinjene,

da bi se zadovoljila prepovedana poželenja. Temno poročilo o zločinu, zagrešenem zaradi dobička, je tako dolgo, da nam ledeni kri v žilah in polni srce z grozo.

Naš Bog je usmiljen Bog. S prestopnikom svojega zakona ravna potrpežljivo in usmiljeno. Pa vendar v naših dneh, ko imajo moški in ženske toliko priložnosti, da bi se seznanili z božanskim zakonom, ki je razodet v Svetem pismu, vzvišeni Vladar vesolja z nezadovoljstvom gleda na pregrešna/275/ mesta, kjer vladata nasilje in zločin. Hitro se približuje konec Božje potrpežljivosti do njih, ki vztrajajo v neposlušnosti.

Ali naj bi bili ljudje presenečeni nad naglo in nepričakovano spremembo v ravnanju vrhovnega Vladarja s prebivalci padlega sveta? Ali smejo biti presenečeni, ko bo prestopke in naraščajoči zločin doletela kazen? Ali smejo biti presenečeni, da bo Bog uničil in pokončal tiste, ki so se okoristili s prevaro in zvijačo? Mnogi ne želijo priznati Jahvejeve oblasti in so po svoji izbiri ostali pod črno zastavo začetnika upora zoper nebeško vladavino, čeprav na njihovo pot sveti vse močnejša luč Božjih zahtev.

Božja potrpežljivost je bila zares velika - tako velika, da se čudimo, ko pomislimo na neprestano teptanje njegovih svetih zapovedi. Vsemogočni kaže moč obvladovanja svojih lastnosti. Vendar bo zagotovo vstal in kaznoval grešnike, ki so tako drzno kljubovali pravičnim zahtevam Desetih zapovedi.

Bog ljudem določa čas preizkušnje, vendar obstaja točka, ko je božansko potrpljenje izčrpano in zanesljivo pridejo Božje kazni. Gospod dolgo trpi ljudi in mesta, usmiljeno jih opominja, da bi jih rešil božanske jeze. Toda nastopil bo čas, ko ne bo več poslušal klicev po milosti in bodo uporniki, ki so neprestano zavračali luč resnice, uničeni iz usmiljenja do njih samih in do teh, na katere bi sicer vplival njihov zgled./276/

Pred nami je čas, ko bo svet zadela nesreča, ki je ne bo ublažil noben človeški balzam. Božji Duh se bo umaknil. Hitro se bodo zvrstile nesreče na morju in kopnem. Kako pogosto slišimo o potresih in viharjih, o uničenju z ognjem in poplavami, o velikih izgubah življenj in imetja! Na videz so te nesreče muhasti izbruhi nenadzorovanih in neurejenih sil narave, popolnoma zunaj človeške oblasti, vendar lahko v vsem tem beremo Božji namen. So namreč sredstva, s katerimi želi prebuditi ljudi, da bi se zavedeli nevarnosti.

Božji glasniki v velikih mestih pa naj ne izgubijo poguma zaradi pregrehe, krivice in izprijenosti, s katerimi so se poklicani spopasti, medtem ko si prizadevajo oznaniti veselo sporočilo zveličanja. Gospod bo vsakega delavca razveselil z istim sporočilom, ki ga je dal apostolu Pavlu v pokvarjenem Korintu: "Ne boj se, temveč govori in ne molči; zakaj jaz sem s teboj, in nihče te ne napade, da ti stori kaj hudega, kajti imam

veliko ljudstvo v tem mestu." ([Dej 18,9.10](#)) Naj tisti, ki opravljajo poslanstvo reševanja ljudi, vedo, da se ne bo ves svet odvrnil od luči in resnice ter od vabil prizanesljivega in strpnega Zveličarja, kljub temu da mnogi ne bodo upoštevali Božjega nasveta v njegovi besedi. Čeprav je vsako mesto polno nasilja in zločina, je v njem mnogo ljudi, ki s pravilnim poučevanjem lahko postanejo Jezusovi sledilci. Tisoče lahko tako dosežemo z zveličavno resnico in jih spodbudimo, da sprejmejo Kristusa za osebnega Zveličarja./277/

Božje sporočilo za današnje prebivalce sveta se glasi: "Zato bodite tudi vi pripravljeni; kajti Sin človekov pride ob uri, ko se vam ne zdi." ([Mt 24,44](#)) Razmere, ki danes prevladujejo v družbi, zlasti pa v velikih mestih, z gromkim glasom oznanjajo, da prihaja ura Božje sodbe in da se je približal konec vsemu na tej zemlji. Stojimo na pragu stiske vekov. Božje sodbe se bodo hitro vrstile druga za drugo - ogenj, poplave, potresi, vojne in prelivanje krvi. V takšnem času nas ne smejo presenetiti pomembni in odločni dogodki, kajti angel usmiljenja ne bo mogel več dolgo ščititi upornih ljudi.

"Zakaj, glej, Gospod prihaja iz svojega kraja kaznovat prebivalce zemlje za njihovo krivico; in zemlja odkrije svojo kri in ne bo več pokrivala svojih ubitih." ([Iz 26,21](#)) Prihaja burja Božje jeze. Obstali bodo samo tisti, ki se odzovejo milostnim vabilom, kakor so se Ninivljani zaradi Jonovega oznanila, in se posvetijo s poslušnostjo zakonom božanskega Vladarja. Samo pravični bodo skriti s Kristusom v Bogu, dokler ne bo minilo pustošenje. Naše srce naj govori besede pesmi:

"Nimam drugega zavetja, Ti si moje upanje.
Ne daj, da se kdaj spotaknem, temveč stalno krepim me!
Pred nevihto me zaščiti, da na cilj prispel bom svoj,
v svoje varno пристanišče sprejmi me, Zveličar moj." (MV)/278/

23. Asirsko ujetništvo

([angleško](#))

Zadnja leta nesrečnega Izraelovega kraljestva so označevali nasilje in prelivanje krvi, kakršnega ni bilo videti niti v najhujših časih spopadov in nemirov Ahabove hiše. Več kakor dve stoletji so vladarji desetih rodov sejali veter, sedaj pa so želi vihar. Kralji so bili ubijani drug za drugim, da so odprli pot do oblasti drugim stremuhom. Gospod je rekel o teh brezbožnih nasilnežih: "Kralje so postavljali, ali brez mene, nameščali poglavarje, in jaz nisem vedel." ([Oz 8,4](#)) Zavrgli so vsa načela pravičnosti. Ti, ki naj bi stali pred narodi sveta kot oskrbniki božanske milosti, "so nezvesto ravnali zoper Gospoda" in drug z drugim. ([Oz 5,7](#))

Bog je želel z najstrožjimi ukori prebuditi zakrknjen narod, da bi se zavedali neizbežne nevarnosti končnega uničenja. Po Ozeju in Amosu je pošiljal/279/ desetim rodovom sporočilo za sporočilom ter spodbujal k pravemu in popolnemu spokorjenju. Opozarjal jih je na grozeče razdejanje, ki bo posledica nadaljevanja v grehu. Ozej je oznanil: "Orali ste krivičnost, pregreho ste želi, sad laži ste jedli; kajti zanašal si se na svoje poti, na množico svojih junakov. Zato nastane bojni hrup med tvojimi ljudstvi, in vse tvoje trdnjave bodo razvaljene. ... Ob jutranjem svitu bo docela pokončan Izraelov kralj." ([Oz 10,13-15](#))

O Efraimu je prerok pričal: "Tujci so použili njegovo moč, on pa tega ne ve; tudi se mu je sivina po glavi razlezla, pa tega ne ve." ([Oz 7,9](#)) (Prerok Ozej je pogosto omenjal Efraima za vodilnega v odpadništvu med Izraelovimi rodovi kot simbol odpadlega naroda.) "Izrael je zavrgel, kar je dobro." ([Oz 8,3](#)) "Potrti zaradi sodbe" in nezmožni razločiti žalostne posledice svojega grešnega ravnanja se bodo deseteri rodovi kmalu "klatili med narodi". ([Oz 5,11; 9,17](#))

Nekateri Izraelovi voditelji so močno občutili izgubo svojega ugleda in si želeli, da bi to lahko povrnili. Namesto da bi opustili navade, ki so oslabile kraljestvo, so še dalje delali krivico in si laskali, da bodo, ko se bo pojavila priložnost, znova pridobili zeleno politično moč, ko se bodo povezali s pogani. "Ko je Efraim videl svojo bolezen in [Juda](#) svojo rano, je šel Efraim v Asirijo. In Efraim je kakor preprost golob, brez razuma: kličejo na pomoč Egipt, gredo v Asirijo. Zavezo sklepajo z Asirijo." ([Oz 5,13; 7,11; 12,2](#))/280/

Po Božjem možu, ki se je pojavil pred oltarjem v Betelu, po Eliju in Elizeju, Amosu in Ozeju je Gospod neprestano desetim rodovom predočal posledice neposlušnosti. Kljub graji in prošnjam pa se je Izrael pogrezal vedno globlje v odpadništvo. Gospod je

objavil: "Izrael se je upiral kakor neukročena telica, ... moje ljudstvo se silno drži odpada od mene." ([Oz 4,16; 11,7](#))

Včasih so nebeške kazni močno zadele uporno ljudstvo. Bog je dejal: "Zato sem jih obtesaval po prerokih, ubijal sem jih z besedami svojih ust: in moja sodba vzhaja kakor luč. Kajti usmiljenja želim in ne daritve in Božjega spoznanja več kakor žgalnih žrtev. Oni pa so kakor Adam prestopili zavezo, ondi so se mi izneverili." ([Oz 6,5-7](#))

Končno so prejeli sporočilo, ki se je glasilo: "Čujte Gospodovo besedo, Izraelovi sinovi! Ker si ti zavrzel spoznanje, te tudi jaz zavržem, da mi ne boš duhovnik; ker si pozabil postaviti svojega Boga, pozabim tudi jaz tvoje otroke. Kolikor bolj so se množili, tem bolj so grešili zoper mene: njihovo slavo spremenim v sramoto. ... In kaznoval jih bom za njihove poti in jim poplačam njihova dejanja." ([Oz 4,1.6-9](#))

Izraelova krivičnost je bila v zadnjih petdesetih letih pred asirsko sužnostjo takšna kakor tista v Noetovem času in v vseh drugih obdobjih, ko so ljudje zavržli Boga in se popolnoma vdali grešnemu življenju. Poviševanje narave nad njenega Boga in čaščenje stvarstva namesto Stvarnika je vedno obrodilo/281/ največje zlo. Ko so torej Izraelci s čaščenjem Baala in Aštorete izkazovali najvišje spoštovanje naravnim silam, so pretrgali zvezo z vsem, kar dviguje in plemeniti, ter postali lahek plen skušnjave. Ko je bila porušena obramba duše, zapeljani častilci niso več imeli zaščite pred grehom in so se vdajali pregrešnim strastem človeškega srca.

Preroki so dvigovali svoj glas zoper očitno zatiranje, ostudno krivičnost, nenavadno razkošje in nesramno veseljačenje in pijančevanje, veliko razuzdanost in nezmernost svojega časa; vendar je bilo njihovo nasprotovanje zaman, zaman so žigosali greh. Amos je oznanil: "Oni sovražijo njega, ki pravično razsoja med vrati, in studijo njega, ki govori o brezmadežnosti. ... Stiskate pravičnika, jemljete podkupila in krivite pravico revežev med vrati." ([Am 5,10.12](#))

Takšne so bile nekatere posledice Jeroboamove postavitve dveh zlatih telet. Prvo oddaljevanje od postavljenih oblik čaščenja je bilo uvod v začetek še večjega malikovanja, dokler se niso skoraj vsi prebivalci dežele prepustili zapeljivemu čaščenju narave. Izraelci so pozabili svojega Stvarnika in "se globoko popačili". ([Oz 9,9](#))

Preroki so še naprej nasprotovali tem zlom in vabili k pravičnemu ravnanju. Ozej je rotil: "Sejte si za pravičnost, žanjite po usmiljenju; preoravajte si novino; kajti čas je, da iščete Gospoda, dokler ne pride in vam bo dežil pravičnost. Ti torej se spreobrni k svojemu Bogu; usmiljenje in pravico ohrani in upaj stanovitno v svojega Boga!"/282/

Povrni se, o Izrael, prav h Gospodu, svojemu Bogu, kajti padel si po svoji pregrehi, ... recite mu: Odpusti vso pregreho in sprejmi nas milostljivo." ([Oz 10,12; 12,7; 14,1.2](#))

Prestopniki so imeli veliko priložnosti za spokorjenje. Med njihovim najglobljim odpadništvom in največjo potrebo so prejeli Božje sporočilo odpuščanja in upanja. Bog jim je dejal: "Tvoja poguba je, o Izrael, da si zoper mene, zoper svojo pomoč. Kje je sedaj tvoj kralj, da te reši po vseh tvojih mestih?" ([Oz 13,9.10](#))

Prerok je rotil: "Pridite in povrnimo se h Gospodu! Kajti On nas je raztrgal in nas tudi ozdravi, On nas je udaril in nas tudi obveže. Oživi nas po dveh dneh, tretji dan nas dvigne, da bomo živeli pred njegovim obličjem. In spoznavajmo Gospoda, prizadevajmo si ga spoznati! Njegov izhod je gotov kakor jutranji svit, in pride nam kakor deževje, kakor pozni dež, ki vlaži zemljo." ([Oz 6,1-3](#))

Njim, ki so pozabili načrt vekov o rešitvi grešnikov, ujetih pod Satanovo oblast, je Gospod ponujal obnovo in mir. Dejal jim je: "Ozdravim njihov odpad, rad jih hočem ljubiti; kajti moja jeza se je odvrnila od njih. Bom kakor rosa Izraelu, cvetel bo kakor lilija in poganjal korenine kakor Libanon. Razprostro se njegove veje, in njegova lepota bo kakor oljka in njegov duh kakor Libanon. Kateri bodo prebivali v njegovi senci, bodo zopet pridelovali žito in zeleneli kakor vinska trta, katere sloves bo kakor libanonskega vina. Efraim poreče: Kaj hočem/283/ še z maliki? Jaz sem ga uslišal in se nanj oziram. Jaz sem kakor zeleneča cipresa. Iz mene se najde sad na tebi. Kdor je moder, bo razumel to; kdor je razumen, bo to spoznal. kajti ravne so Gospodove poti in pravični bodo hodili po njih, toda prestopniki padejo na njih." ([Oz 14,4-9](#))

Blagoslovi iskanja Boga so bili močno poudarjeni. Gospod je vabil: "Iščite me, in boste živeli! In ne iščite Betela in ne hodite v Gilgal in ne zahajajte v Bersebo; kajti Gilgal bo gotovo odpeljan v sužnost in Betel pride v nič.

Iščite dobrega, ne pa hudega, da boste živeli; in tako bo z vami Gospod, Bog nad vojskami, kakor pravite. Sovražite hudo in ljubite dobro, uveljavite pravico med vrati; morda se usmili Gospod, Bog nad vojskami, Jožefovega ostanka." ([Am 5,4.5.14.15](#))

Velika večina teh, ki so slišali ta vabila, ni hotela imeti koristi od njih. Besede Božjih glasnikov so bile v takšnem nasprotju s hudobnimi željami nespokorjenih, da je malikovalski duhovnik v Betelu poslal izraelskemu vladarju sporočilo, rekoč: "Amos je napravil zaroto zoper tebe sredi Izraelove hiše; dežela ne more več prenašati vseh njegovih besed." ([Am 7,10](#))

Po Ozeju je Gospod objavil: "Kadar hočem zdraviti Izraela, se pokaže Efraimova krivičnost in zlobnost Samarije. In ošabnost Izraela mu priča v oči; a nočejo se vrniti h Gospodu, svojemu Bogu, ne ga iskati kljub vsemu temu." ([Oz 7,1.10](#))/284/

Gospod je iz roda v rod trpel svoje trmaste otroke in celo sedaj ob odprtem uporu jim je še vedno hrepenel razodeti sebe kot Boga, ki želi rešiti. Klical je: "Kaj naj ti storim, o Efraim? Kaj naj ti storim, o Juda? Kajti vaša dobrota je kakor jutranji oblak in kakor rosa, ki hitro izgine." ([Oz 6,4](#))

Zlo, ki se je razširilo po deželi, je postalo neozdravljivo. Nad Izraelom je bila izrečena smrtna kazen: "Efraim se je združil z maliki - pusti ga! Prišli so dnevi obiskovanja, prišli so dnevi povračila; Izrael bo zvedel." ([Oz 4,17](#); [9,7](#))

Deset Izraelovih rodov je moralo žeti sadove odpadništva, ki se je začelo s postavljanjem tujih oltarjev v Betelu in Danu. Njim namenjeno Božje sporočilo se je glasilo: "Bog je zavrzel tvoje tele, o Samarija! Moj srd je razvnet zoper nje: doklej se še ne bodo mogli očistiti? Kajti iz Izraela je tudi to tele; umetnik ga je naredil, in ni Bog; res, v kosce razpade samarijsko tele. Prebivalci v Samariji bodo trepetali zavoljo teleta v Betavenu; da, njegovo ljudstvo bo nad njim žalovalo in njegovi mališki duhovniki se bodo zanje tresli. ... Tudi ono samo prineso v Asirijo v darilo kralju Jarebu (Senaheribu)." ([Oz 8,5.6](#); [10,5.6](#))

"Glej, oči Gospoda Jahveja so obrnjene zoper to pregrešno kraljestvo, in ga potrebim s površja zemlje; samo da docela ne iztrebim Jakobove hiše, govori Gospod. Kajti glej, jaz ukažem, in reševali bodo/285/ Izraelove sinove med vsemi narodi, kakor se trese žito na rešetju; a nobeno zrnce ne pade na tla. Pod mečem umrejo vsi grešniki mojega ljudstva, kateri govorijo: Ne približa se nam in ne zadene nas nesreča.

In podrem zimsko hišo s poletno hišo vred, in pokončane bodo slonokoščene hiše, velike hiše izginejo, govori Gospod. Kajti Gospod, Jahve nad vojskami, On se dotakne zemlje, in se taja in žalujejo vsi prebivalci na njej. In tvoji sinovi in tvoje hčere padejo pod mečem, in tvoja zemlja bo razdeljena z mersko vrstico, ti sam pa umreš v ognjušeni zemlji, in Izrael bo gotovo odpeljan v ujetništvo iz svoje dežele. Ker ti to hočem storiti, pripravi se, Izrael, da pojdeš Bogu naproti." ([Am 9,8-10](#); [3,15](#); [9,5](#); [7,17](#); [4,12](#))

Za nekaj časa so bile te sodbe zadržane in med dolgim vladanjem Jeroboama II. so Izraelove vojske dosegle nekaj pomembnih zmag. Ampak to obdobje navideznega uspeha ni spremenilo src nespokorjenih, zato je bilo dokončno izrečeno: "Jeroboam umre po meču, in Izraela bodo gotovo odpeljali v ujetništvo iz njegove zemlje." ([Am 7,11](#))

Kralj in ljudstvo pa so bili tako zelo zakrknjeni, da se niso menili za te prepričljive besede. Amazija, vodja malikovalskih duhovnikov v Betelu, so razburile jasne besede, ki jih je izgovoril prerok Amos zoper narod in njihovega kralja, da mu je rekel: "Videc, pojdi, zbeži v Judovo deželo in ondi jej svoj kruh in tam prerokuj; toda v Betelu nikdar več ne prerokuj; kajti kraljevo svetišče je in dom kraljev je." ([Am 7,12.13](#))

Na to je prerok odločno odgovoril: "Zato pravi tako Gospod: ... Izrael bo gotovo odpeljan v ujetništvo." ([Am 7,17](#))/286/

Besede, ki so bile izgovorjene zoper odpadle rodove, so se dobesedno izpolnile. Propad kraljestva pa je nastopil postopoma. V kazni se je Gospod spomnil usmiljenja, in ko je prvič prišel v deželo asirski kralj Pul, izraelski kralj Menahem ni postal ujetnik, temveč mu je bilo dovoljeno ostati na prestolu kot podložnik asirskega kraljestva. "Menahem je dal Pulu tisoč talentov srebra, da bi mu bil v pomoč in mu potrdil kraljestvo. In Menahem je naložil tisti denar Izraelu, vsem premožnim možem, vsakemu možu petdeset seklov srebra, da ga da asirskemu kralju." ([2 Kr 15,19.20](#)) Ko so Asirci ponižali deset rodov, so se za nekaj časa vrnili v svojo deželo.

Menahem se še zdaleč ni nameraval spokoriti za zlo, ki je povzročilo propad njegovega kraljestva, in je še vedno vztrajal in "ni odstopil od grehov Jeroboama, Nebatovega sina, ki je z njimi zapeljeval v greh Izraela". ([2 Kr 15,18](#)) Pekahija in Pekah, njegova naslednika, sta prav tako delala, "kar je bilo hudo v Gospodovih očeh". ([2 Kr 15,24.28](#)) V dneh Pekaha, ki je vladal dvajset let, je asirski kralj Tiglat-pileser, zasedel Izraela in s seboj odpeljal množico ujetnikov izmed rodov, ki so živeli v Galileji in vzhodno od Jordana. "Rubence, Gadovce in polovico Manasejevega rodu" z drugimi prebivalci Gileada in Galileje in vse Neftalijeve pokrajine, so raztepli med pogani v deželah, daleč stran od Palestine. ([1 Let 5,26](#); [2 Kr 15,29](#))

Severno kraljestvo si nikoli ni opomoglo od tega strašnega udarca. Slaboten ostanek je ohranil obliko vladavine, čeprav dolgo ni imel oblasti. Po Pekahu je nastopil samo še en vladar, Hosea. Kmalu je nastopil čas, ko je bilo kraljestvo/287/ za vedno odpravljeno. Med žalostjo in nesrečo pa je bil Bog še vedno usmiljen in je dal ljudstvu še eno priložnost, da bi se odvrnilo od malikovalstva.

V tretjem letu Hoseovega vladanja je kralj Ezekija zavladal v Judi, in kolikor hitro je bilo mogoče, je vpeljal pomembne spremembe v tempeljske službe v Jeruzalemu. Pripravil je praznovanje pashe. Na ta praznik pa so poleg Judovega in Benjaminovega rodu, nad katerima je bil Ezekija pomaziljeni kralj, povabili tudi vse severne rodove. Objavili so oznanilo, ki je donelo "po vsem Izraelu, od Bersebe do Dana, da naj pridejo praznovat pasho Gospodu, Izraelovemu Bogu, v Jeruzalem; zakaj že dolgo časa je niso praznovali tako, kakor je predpisano.

In hitri sli so šli z listi od kralja in njegovih poglavarjev po vsem Izraelovem in Judovem" ter glasno vabili: "Izraelovi sinovi, preobrnite se h Gospodu, Abrahamovemu, Izakovemu in Izraelovemu Bogu, da se povrne k ostanku vas, ki ste ubežali roki asirskih kraljev. ... Sedaj torej ne bodite trdovratni kakor vaši očetje, temveč podajte svojo roko Gospodu in pridite v njegovo svetišče, ki ga je posvetil za vekomaj, ter služite Gospodu, svojemu Bogu, da se odvrne od vas togota njegove jeze. Kajti če se preobrnete h Gospodu, zadobe vaši bratje in otroci usmiljenje pred tistimi, ki so jih zavedli v ujetništvo, in smeli se bodo povrniti v to deželo. Zakaj Gospod, vaš Bog, je usmiljen in milosten ter ne odvrne obličja od vas, če se k njemu preobrnete." ([2 Let 30,5-9](#))/288/

"Od mesta do mesta po Efraimovi in Manasejevi deželi prav do Zebulona" so šli sli, ki jih je Ezekija poslal s sporočilom. Izrael bi moral v tem vabilu prepoznati poziv k spokorjenju in k spreobrnitvi k Bogu. Ostanek desetih rodov, ki je še vedno bival na ozemlju nekoč cvetočega severnega kraljestva, pa je bil do kraljevih poslancev brezbrizen in celo prezirljiv. "Toda smejali so se jim in jih zasmehovali." ([2 Let 30,10](#)) Bilo pa jih je nekaj, ki so se z veseljem odzvali. "Le nekateri Aserjevi, Manasejevi in Zebulonovi so se ponižali in prišli v Jeruzalem, ... da bi obhajali praznik opresnikov." ([2 Let 30,11-13](#))

Okoli dve leti pozneje so Samarijo oblegale asirske čete pod vodstvom Salmaneserja in v tem obleganju je veliko ljudi pomrlo zaradi lakote, bolezni in pod mečem. Mesto in ljudstvo sta padla in razbit ostanek desetih rodov je bil odpeljan v ujetništvo ter razkropljen po pokrajinah asirskega kraljestva.

Uničenje, ki je zadelo severno kraljestvo, je bilo neposredna kazen iz nebes. Asirci so bili le orodje, ki ga je Bog uporabil za izvedbo svojega načrta. Po Izaiju, ki je začel prerokovati malo pred padcem Samarije, je Gospod imenoval asirske čete "šiba moje jeze". Dejal je: "In palica v njegovi roki je moja togota." ([Iz 10,5](#))

Izraelovi otroci so hudo "grešili zoper Gospoda, svojega Boga ... in delali so hudobne reči. Vendar niso poslušali, ampak ... zaničevali so njegove postave in njegovo zavezo, ki jo je sklenil z njihovimi očeti, in njegova/291/ pričevanja, ki jih je pričal zoper nje." ([2 Kr 17,7.11.14.15](#)) Ker so "zapustili vse zapovedi Gospoda, svojega Boga, in si napravili ulite podobe, zlasti dve teleti, in naredili Ašero in so molili vso nebeško vojsko in služili Baalu," ter se nikakor niso hoteli spokoriti, jih je Gospod "stiskal in jih dal plenilcem v roke, dokler jih ni pognal izpred svojega obličja," v skladnosti z jasnimi opozorili, ki jih je pošiljal po "vseh svojih hlapcih prerokih". ([2 Kr 17,16.20.23](#))

"Tako je bil Izrael preseljen iz svoje dežele v Asirijo, ... ker niso poslušali glasu Gospoda, svojega Boga, in so prelomili njegovo zavezo, vse, kar je zapovedal Mojzes, Gospodov služabnik." ([2 Kr 17,23; 18,12](#))

Gospod je imel moder in milosten namen s strašnimi kaznimi, ki so doletele deset rodov. Česar ni mogel več delati po njih v deželi njihovih očetov, je opravil tako, da jih je razkropil med pogane. Njegov načrt zveličanja za vse, ki se bodo odločili prositi za odpuščanje po Zveličarju človeškega rodu, se bo šele izpolnil. S kaznimi, ki so doletele Izraela, pa je Bog pripravljaj pot za svojo slavo, ki se bo razodela narodom sveta. Niso pa bili nespokorjeni vsi, ki so bili odpeljani v sužnost. Med njimi je bilo nekaj takšnih, ki so ostali zvesti Bogu, in drugih, ki so se ponižali pred njim. Po teh "sinovih mogočnega Boga" ([Oz 1,10](#)) je množice v asirskem kraljestvu seznanil z lastnostmi svojega značaja in blagoslovi svojega zakona./292/

24. "Uničuje se moje ljudstvo, ker nima spoznanja"

[\(angleško\)](#)

Božja naklonjenost do Izraela je bila vedno odvisna od njihove poslušnosti. Ob vznožju Sinaja so sklenili zavezni odnos z njim in postali njegova "dragotina pred vsemi narodi". ([2 Mz 19,5](#)) Slovesno so obljubili, da bodo hodili po poti poslušnosti. Dejali so: "Storiti hočemo vse, kar je govoril Gospod." ([2 Mz 19,8](#)) Ko pa je bil nekaj dni pozneje s Sinaja izgovorjen Božji zakon ter po Mojzesu podana dodatna navodila v obliki pravil in sodb, so Izraelci soglasno znova obljubili: "Storiti hočemo vse besede, ki jih je govoril Gospod." ([2 Mz 24,3](#)) Ob potrditvi zaveze je ljudstvo znova soglasno objavilo: "Storiti hočemo vse, kar je govoril Gospod, in pokorni bomo." ([2 Mz 24,7](#)) Bog je izvolil Izraela za svoje ljudstvo, oni pa so ga izbrali za svojega Kralja.

Proti koncu tavanja po puščavi so jim bili ponovljeni pogoji zaveze. Na samih^{293/} mejah obljubljenе dežele ob Baalpeorju, kjer so mnogi postali plen prekanjene skušnjave, so zvesti obnovili svoje zaobljube zvestobe. Po Mojzesu so bili posvarjeni pred skušnjavami, ki jih bodo doletele v prihodnosti. Prav tako so bili resno posvarjeni, naj ostanejo ločeni od okoliških narodov ter naj častijo samo Boga.

Mojzes je poučil Izraela: "Sedaj pa poslušaj, o Izrael, postave in sodbe, katere vas učim izpolnjevati, da živite in pridete v deželo ter jo posedete, ki vam jo daje Gospod, Bog vaših očetov. Ne pristavite ničesar besedi, ki vam jo zapovedujem, niti ne vzemite ničesar od nje, da ohranite zapovedi svojega Boga, ki vam jih zapovedujem. Hranite jih torej in izpolnjujte; kajti to bo vaša modrost in razumnost vpričo ljudstev, ki bodo slišala vse te postave, tako da poreko: Res, modro in razumno ljudstvo je ta veliki narod!" ([5 Mz 4,1.2.6](#))

Izraelcem je bilo še posebej naročeno, naj ne pozabijo na Božje zapovedi. Če jim bodo poslušni, bodo v njih našli moč in blagoslov. Gospodova beseda po Mojzesu je bila: "Varuj se samo in skrbno pazi na svojo dušo, da ne pozabiš reči, ki so jih videle tvoje oči, ter da ti ne izginejo iz srca, dokler koli živiš; ampak oznanjaj jih svojim otrokom in otrokom svojih otrok." ([5 Mz 4,9](#)) Spoštovanje zbujujočih prizorov, povezanih z dajanjem postave ob Sinaju, ne smejo nikoli pozabiti. Izrael je prejel jasna in odločna opozorila zoper malikovalske običaje,^{294/} ki so prevladovali med sosednjimi narodi. Dano jim je bilo opozorilo: "Varujte torej skrbno svoje duše; ... da se ne skazite in si ne naredite rezane podobe, obraza kakršne koli podobe, ... ter da ne povzdigneš svoje oči proti nebu, in ko ogleduješ sonce, mesec in zvezde, vso nebeško vojsko, da se ne daš premotiti, da bi jih molil in jim služil, ki jih je Gospod, tvoj Bog razdelil vsem

narodom pod vsem nebom. ... Varujte se torej, da ne pozabite zaveze Gospoda, svojega Boga, ki jo je sklenil z vami, in si ne delate rezane podobe v kakršni koli obliki, kar ti je prepovedal Gospod, tvoj Bog." ([5 Mz 4,15.16.19.23](#))

Mojzes je opisal zla, ki bodo posledica odstopanja od Jahvejevih odredb. Za priči je poklical nebesa in zemljo in objavil, da se bo prebudila Gospodova jeza, če bo ljudstvo po dolgem bivanju v Obljubljeni deželi sprejelo pokvarjene oblike čaščenja in se klanjalo rezanim podobam ter se ne bo hotelo povrniti k čaščenju pravega Boga. Zato bodo odvedeni v ujetništvo in razkropljeni med pogani. Svaril jih je: "Hitro in docela izginete s površja zemlje, v katero ste namenjeni iti čez Jordan, da jo posedete; ne ostanete dolgo v njej, temveč boste docela iztrebljeni. In Gospod vas razkropi med ljudstva in malo vas ostane po številu med narodi, h katerim vas odpelje Gospod. In ondi boste služili bogovom, izdelkom človeških rok, lesu in kamnu, ki ne vidijo in ne slišijo, ne jedo in ne duhajo." ([5 Mz 4,26-28](#))/295/

To prerokovanje se je delno izpolnilo v času sodnikov, še popolneje in dobesedno pa, ko je bil Izrael odveden v ujetništvo v Asirijo ter Juda v Babilon.

Izraelovo odpadništvo se je razvijalo postopoma. Satan si je kar naprej iz roda v rod prizadeval, da bi izvoljeni narod pozabil "zapovedi, postave in sodbe," ki so jih obljubili izpolnjevati na vekomaj. ([5 Mz 6,1](#)) Vedel je, da bodo zanesljivo pogubljeni, če mu bo uspelo napeljati Izraela, da bo pozabil Boga in šel "za tujimi bogovi in jim služil ter jih molil". ([5 Mz 8,19](#))

Sovražnik Božje cerkve na zemlji pa ni računal na usmiljeno naravo njega, ki "krivega nikakor ne šteje za nedolžnega", a vendar je "poln usmiljenja in milostljiv, počasen za jezo in obilen v milosti in resnici, ki hrani milost tisočim, ki odpušča krivico in prestopke in greh". ([2 Mz 34,6.7](#)) Čeprav si je Satan prizadeval preprečiti Božji načrt za Izraela, se jim je Gospod milostno razodeval celo v najtemnejših urah njihove zgodovine, ko se je zdelo, da bodo zmagale sile zla. Izraelu je dal na voljo stvari, ki so bile v blaginjo naroda.

Po Ozeju je objavil: "Naj mu napišem svojo postavo desetisočkrat, vendar jo štejejo za tujo! Jaz pa sem učil Efraima hoditi; vzel sem si jih na rame, a niso spoznali, da sem jih hotel zdraviti." ([Oz 8,12; 11,3](#)) Gospod je z njimi ravnal nežno ter jih poučeval po svojih prerokih "zapoved na zapoved, ukaz na ukaz". ([Iz 28,10](#))/296/

Ko bi se Izrael ravnal po sporočilih prerokov, bi jim bilo prizaneseno ponižanje, ki jih je doletelo. Ker pa so vztrajno odvrčali zakon, je bil Bog prisiljen, da jih je pustil oditi v ujetništvo. Po Ozeju jim je poslal sporočilo: "Uničuje se moje ljudstvo, ker nima

spoznanja; ker si ti zavrzel spoznanje, te tudi jaz zavržem, ... ker si pozabil postaviti svojega Boga." ([Oz 4,6](#))

V vseh časih je po prestopanju Božjega zakona nastalo enako. Ko so v Noetovih dneh kršili vsa načela pravičnosti in je postala krivičnost tako ukoreninjena in razširjena, da je Bog ni mogel več trpeti, je izdal odlok: "Potrebil bom človeka, ki sem ga ustvaril, s površja zemlje." ([1 Mz 6,7](#)) V Abrahamovih dneh so Sodomljani odprto kljubovali Bogu in njegovemu zakonu. Posledice so bile enaka brezbožnost, pokvarjenost in razuzdano popuščanje, ki so bile značilne za predpotopni svet. Sodomljani so prestopili meje božanske potrpežljivosti in zoper nje je zagorel ogenj Božjega maščevanja.

Preden so šli deseteri Izraelovi rodovi v ujetništvo, je vladala podobna neposlušnost in podobna grešnost. Božji zakon so devali v nič in to je odprlo zatvornice krivičnosti nad Izraela. Ozej je objavil: "Gospod ima pravdo s prebivalci dežele, ker ni resnice in ni usmiljenja in ni Božjega spoznanja v deželi. Kletje je tu samo in laž in umor in tatvina in prešuštvo; nasilstvo počenja in kri za kri prelivajo." ([Oz 4,1,2](#))/297/

Prerokovanja o kaznih, ki sta jih oznanjala Ozej in Amos, so bila združena z napovedmi o prihodnji slavi. Deseterim rodovom, ki so bili dolgo uporni in nespokorjeni, ni bila dana obljuba o popolni obnovi do njihove nekdanje moči v Palestini. Do konca časa "se bodo klatili med narodi". ([Oz 9,17](#)) Po Ozeju pa je bila dana prerokba, ki jim je predočila prednost, da bodo sodelovali v končni obnovi, ki jo bo doživelo Božje ljudstvo ob koncu svetovne zgodovine, ko se bo Kristus pojavil kot Kralj kraljev in Gospod gospodov. Prerok je objavil: "Kajti veliko dni ostanejo Izraelovi sinovi brez kralja in brez kneza, brez kralne daritve in brez poslikanega stebra in brez naramnika in brez hišnih malikov." ([Oz 3,4](#)) Prerok je nadaljeval: "Potem se spreobrnejo Izraelovi sinovi in bodo iskali Gospoda, svojega Boga, in Davida, svojega kralja; in pritrepetajo h Gospodu in k njegovi dobroti v poslednjih dneh." ([Oz 3,5](#))

Ozeja je desetim rodovom v slikovitem jeziku predstavil Božji načrt obnove za vsakega spokorjenca, ki se bo pridružil njegovi cerkvi na zemlji, ter blagoslove, zagotovljene Izraelu v dneh njihove zvestobe Bogu v Obljubljeni deželi. Gospod je spregovoril Izraelu kot njemu, komur želi izkazati milost: "Zato, glej, jaz jo izvbam in popeljem v puščavo in govoril ji bom na srce; in dam ji odonod njene vinograde in dolino Ahor, da ji bo vrata upanja; in zapoje tam, kakor je pela v dneh svoje mladosti in kakor v dan, ko je šla gor iz Egiptovske dežele. In zgodi se tisti dan, govori Gospod, da me boš imenovala: moj mož,/298/ in ne boš me več imenovala: moj Baal. Kajti vzamem imena Baalov iz njenih ust, da se nikoli več ne omenijo njihova imena." ([Oz 2,14-17](#))

V poslednjih dneh svetovne zgodovine bo obnovljena Božja zaveza z njegovim ljudstvom, ki izpolnjuje njegove zapovedi. "In tisti dan sklenem zanje zavezo z zvermi na polju in s pticami nebeškimi in z lazmino po zemlji ter starem lok, meč in vojno orožje v deželi in storim, da bodo varno počivali. In zaročim se s teboj na vekomaj; in zaročim se s teboj v pravičnosti in v sodbi in v milosti in v usmiljenju, zaročim se, pravim, s teboj v zvestobi, in spoznaš Gospoda.

In zgodi se tisti dan, da odgovorim, pravi Gospod: odgovorim nebu, in to odgovori zemlji, in zemlja odgovori žitu in vinu in olju, in ta odgovore Jezreelu. In zasejem si jo po deželi, in usmilim se Lo-ruhe, in porečem njim, ki niso bili moje ljudstvo: Moje si ljudstvo, in ono poreče: Ti si moj Bog!" ([Oz 2,18-23](#))

"In zgodi se tisti dan," da se bo "Izraelov ostanek in kdor se ohrani Jakobovi hiši, ... opiral na Gospoda, Izraelovega Svetnika, v resnici." ([Iz 10,20](#)) Iz vsakega naroda, roda, jezika in ljudstva bodo takšni, ki se bodo veselo odzvali na sporočilo: "Bojte se Boga in dajte mu slavo, kajti prišla/299/ je ura njegove sodbe." ([Raz 14,7](#)) Odrvnili se bodo od vsakega malika, ki jih je privezoval na zemljo, ter molili "njega, ki je naredil nebo in zemljo in morje in studence voda". ([Raz 14,7](#)) Osvobodili se bodo vsakršne ovire ter stali pred svetom kot spomeniki Božjega usmiljenja. Ker so bili poslušni božanskim zahtevam, jih bodo angeli in ljudje pripoznali kot nje, ki so spolnjevali "Božje zapovedi in Jezusovo vero". ([Raz 14,12](#))

"Glej, pridejo dnevi, govori Gospod, ko bo stopal orač precej za žanjcem in tlačilec grozdja takoj za sejalcem; in z gora bo kapljalo sladko vino in vsi griči se raztajajo. In pripeljem nazaj ujetništvo svojega ljudstva Izraela; in zgradili bodo opustošena mesta in v njih prebivali, in zasajali bodo vinograde in vino iz njih pili, in narejali bodo vrtove in jedli sadje z njih. In zasadim jih na njihovo zemljo, in ne bodo več izruvani iz svoje zemlje, ki sem jim jo dal, pravi Gospod, tvoj Bog." ([Am 9,13-15](#))/300/

III. del: Pridigar pravičnosti

[\(angleško\)](#)

"Ali se more velikanu odvzeti plen? Ali se morejo rešiti, ki so ujeti po pravici? Res, tako pravi Gospod: Tudi velikanovi jetniki se mu vzamejo in plen siloviteža se otme. Sramota jih oblije, kateri upajo v rezane podobe, kateri pravijo ulitim podobam: Vi ste naši bogovi."

[\(Iz 49,24.25; 42,17\)](#)

25. Poklicanje Izaija

([angleško](#))

Dolgo vladavino Uzija, ki je znan tudi kot Azarija, v Judovi in Benjaminovi deželi je označevala večja blaginja kakor v času katerega koli drugega vladarja po Salomonovi smrti pred skoraj dvema stoletjema. Kralj je dolga leta vladal preudarno. Ker je njegove čete spremljal nebeški blagoslov, so znova pridobile območje, ki so ga izgubili v preteklih letih. Mesta so obnovili in utrdili, položaj naroda med okoliškimi ljudstvi pa se je precej okreplil. Trgovina je oživela, bogastvo narodov pa je pritekalo v Jeruzalem. Uzijevo ime "je daleč slovelo, ker mu je bilo čudno pomagano, da je postal mogočen". ([2 Let 26,15](#))

Zunanjega razcveta pa ni spremljalo ustrezno oživljanje duhovne moči. Svetiščne službe so se še dalje opravljale kakor v preteklih letih in množice so se zbirale k čaščenju živega Boga. Toda ošabnost in³⁰³/ zunanja pobožnost sta postopoma zasedli prostor ponižnosti in iskrenosti. O samem Uziju je zapisano: "Toda ko je postal mogočen, se je prevzelo njegovo srce njemu v pogubo, in ravnal je nezvesto zoper Gospoda, svojega Boga." ([2 Let 26,16](#))

Greh, ki je tako pogubno deloval na Uzija, je bila prevzetnost. Kralj je prekršil jasno Jahvejevo zapoved, naj nihče ne opravlja duhovniške službe razen Aronovih potomcev, in stopil v svetišče "kadi na kadilnem oltarju". ([2 Let 26,16](#))

Veliki duhovnik Azarija in njegovi pomočniki so se mu uprli in ga opozorili, naj opusti svoj namen. Dejali so: "Pregrešil si se, in to ti nikakor ne bo v čast." ([2 Let 26,18](#))

Uzija se je raztogotil, da so njega, kralja, tako grajali. Vendar mu ni bilo dovoljeno oskrniti svetišča zaradi složnega ugovarjanja vseh pristojnih. Ko je tako stal in se jezno upiral, ga je nenadoma zadela božanska kazen. Na njegovem čelu se je pojavila gobavost. Prestrašen je zbežal in se nikoli več ni pojavil v templju. Do dneva svoje smrti nekaj let pozneje je Uzija ostal gobavec - živi zgled neumnosti odstopanja od jasnega "tako pravi Gospod". Niti njegov visok položaj niti njegovo dolgoletno delo nista mogla opravičiti greha prevzetnosti, s katerim je omadeževal zadnja leta svoje vladavine in nase priklical nebeško sodbo.

Bog ne gleda, kdo je kdo. "Toda če kdo kaj stori nalašč, bodisi domačin ali tujec, grdo zasmehuje Gospoda; takšen bodi iztrebljen izmed svojega ljudstva." ([4 Mz 15,30](#))/³⁰⁴

Zdi se, da je kazen, ki je zadela Uzija, blagodejno vplivala na njegovega sina. Jotam je v zadnjih letih očetovega vladanja nosil velike odgovornosti in po Uzijevi smrti je nasledil prestol. O njem je zapisano: "In delal je, kar je bilo prav v Gospodovih očeh, ravnal se je po vsem, kar je bil delal Uzija, njegov oče. Toda višave niso bile odpravljene, ljudstvo je še darovalo in žgalo kadilo na višavah." ([2 Kr 15,34.35](#))

Uzijevo vladanje se je bližalo koncu in Jotam je že nosil veliko državnih odgovornosti, ko je bil še kot mladenič v preroško službo poklican Izaija iz kraljevske rodovine. Čas, v katerem je moral delati Izaija, je bil poln posebnih nevarnosti za Božje ljudstvo. Prerok je postal priča vdoru združene vojske severnega Izraela in Sirije v Judejo; pred najpomembnejšimi mesti kraljevine je videl utaborjeno asirsko vojsko. V njegovem življenju je padla Samarija, deset Izraelovih rodov pa se je razkropilo med narodi. Asirske vojske so vedno znova oblegale Judo, Jeruzalem pa je bil oblegan in bi lahko padel, če ne bi Bog čudežno posegel vmes. Huda nevarnost je že ogrožala mir južnega kraljestva. Božanska zaščita se je umaknila in asirske vojske so bile tik pred zasedbo Judove dežele.

Ampak čeprav so se zunanje nevarnosti zdele ogromne, niso bile tako resne kakor notranje. Popačenost ljudstva je najbolj težila Gospodovega služabnika in mu povzročala najglobljo potrtnost.^{/305/} Ti, ki bi morali biti nosilci luči med narodi, so s svojim odpadništvom in uporom priklicali nase Božje kazni. Mnoga zla, ki so pospešila hitro uničenje severnega kraljestva in sta jih Ozej in Amos pred kratkim odkrito žigosala, so hitro kvarila Judovo kraljestvo.

Še posebej pa so pogum jemale družbene razmere ljudstva. V želji po dobičku so si ljudje dokupovali hiše in njive. (Glej [Iz 5,8](#)) Pravico so popačili in ubogim niso več izkazovali usmiljenja. O tem zlu je Bog dejal: "Rop siromakov je v vaših hišah. Zakaj tarete moje ljudstvo ter razbijate siromakom obličje?" ([Iz 3,14.15](#)) Celu sodniki, katerih dolžnost je bila ščititi nemočne, so odvrčali ušesa od vpitja ubogih in potrebnih, vdov in sirot. (Glej [Iz 10,1.2](#))

Z zatiranjem in bogatenjem pa so prišli še ošabnost, ljubezen do zunanjega blišča, pijančevanje in razuzdanost. (Glej [Iz 2,11.12](#); [3,16.18-23](#); [5,22.11.12](#)) V Izaijevih dneh samo malikovalstvo ni bilo več nič presenetljivega. (Glej [Iz 2,8.9](#))

Krivično ravnanje je postalo tako običajno v vseh družbenih slojih, da so bili redki, ki so ostali zvesti Bogu, pogosto skušani, da bi se razočarali ter se vdali malodušju in obupu. Zdelo se je, da je Božji cilj z Izraelom propadel in bo uporni narod doživel podobno usodo kakor Sodoma in Gomora.

Glede na takšno stanje ni nič presenetljivega, da se je Izaija ustrašil odgovornosti podajanja Božjih opominov/³⁰⁶/ in graje Judi, ko je bil poklican v zadnjih letih Uzijevega vladanja. Dobro je vedel, da bo naletel na trdovraten upor. Zavedal se je, da ni zmožen spopasti se z razmerami. Ko je pomislil na trmo in nevero ljudstva, za katero naj bi delal, se mu je njegova naloga zdela brezupna. Ali naj torej v obupu opusti svoje poslanstvo in prepusti Judo njenemu malikovanju? Ali naj na zemlji zavladajo bogovi iz Niniv in kljubujejo nebeškemu Bogu?

Takšne misli so prežemale Izaijev um, ko je stal pod tempeljskim stebriščem. Nenadoma se je zazdelo, da so se vrata in notranje zagrinjalo v templju dvignila ali umaknila, in mu je bilo dovoljeno pogledati v notranjost najsvetejšega, kamor niso smele vstopiti niti prerokove noge. V videnju je pred seboj zagledal Jahveja, ki je sedel na dvignjenem prestolu, njegova slava pa je napolnjevala tempelj. Na obeh straneh prestola sta lebdela serafa, njuni obličji pa sta bili zagrnjeni v občudovanju, ko sta služila pred svojim Stvarnikom in soglasno slovesno klicala: "Svet, svet, svet Gospod nad vojskami, vsa zemlja je polna njegove slave!" ([Iz 6,3](#)) Zdelo se je, da se prag in steber in cedrova vrata tresejo ob teh glasovih, prostor pa je bil poln njunih hvalnic.

Ko je Izaija ugledal to razodetje slave in veličastva svojega Gospoda, ga je premagal občutek Božje čistosti in svetosti. Kako ostro je nasprotje med neprimerljivo popolnostjo njegovega Stvarnika in grešnim ravnanjem ljudi, ki so z njim vred dolgo spadali med izvoljeno ljudstvo Izraela in Judo! Zavpil je: "Gorje mi, ker poginem, kajti mož sem z nečistimi ustnicami in bivam sredi ljudstva nečistih ustnic;/³⁰⁷/ zakaj moje oči so videle Kralja, Gospoda nad vojskami." ([Iz 6,5](#)) Stal je v popolni svetlobi božanske navzočnosti znotraj notranjega svetišča in se zavedal, da sploh ne bo mogel izpolniti poslanstva, na katero je bil poklican, če bo prepuščen lastni nepopolnosti in nezmožnosti. Bog pa je poslal serafa, da ga je pomiril in usposobil za njegovo veliko poslanstvo. Njegovih ustnic se je dotaknil z živim ogljem z oltarja in rekel: "Glej, to se je dotaknilo tvojih ustnic; že je odzeta tvoja krivica in tvoj greh je očiščen." ([Iz 6,7](#)) Potem se je slišal Božji glas: "Koga naj pošljem? In kdo nam pojde?" Izaija pa je odgovoril: "Glej, jaz; pošlji me!" ([Iz 6,8](#))

Nebeški obiskovalec je dejal služabniku, ki je čakal: "Pojdi in veli temu ljudstvu: Poslušajoč čujte, a ne umejte, in gledajoč vidite, a ne spoznajte! Stori, da se odebeli temu ljudstvu srce, in zamaši mu ušesa in zatisni mu oči, da ne bi videli s svojimi očmi in ne slišali s svojimi ušesi in ne umeli s svojim srcem, da se ne spreobrnejo ter jim ne pride zdravje." ([Iz 6,9.10](#))

Prerokova dolžnost je bila jasna: nasprotovati je moral razširjenim grehom. Bal pa se je sprejeti nalogo brez zagotovila upanja. Vprašal je: "Doklej, Gospod?" ([Iz 6,11](#)) Ali nihče od tvojih izvoljencev nikoli ne bo razumel, se spokoril in ozdravel?

Svojega srčnega bremena za Judo ne bo prenašal zaman. Njegovo poslanstvo ne bo popolnoma jalovo./308/ Vendar zlo, ki se je množilo skozi mnogo rodov, ne bo odstranjeno v njegovih dneh. Vse življenje bo moral biti potrpežljiv in pogumen učitelj - prerok tako upanja kakor tudi sodbe. Na koncu bo božanski načrt izpolnjen, videl se bo končni sad njegovega truda in truda vseh zvestih Božjih služabnikov. Ostanek mora biti rešen. Da bi se to zgodilo, je bilo treba upornemu narodu podati opomin in prošnjo. Gospod je dejal: "Dokler se ne opustošijo mesta, da ne bo prebivalca, in hiše, da bodo brez ljudi, in dokler ne bo dežela opustošena in zapuščena in Gospod ne požene daleč ljudi ter bo veliko zapuščenih krajev v deželi." ([Iz 6,11.12](#))

Nespokorjene bodo zadele hude kazni - vojna, izgnanstvo, zatiranje, izguba vpliva in ugleda med narodi - vse mora priti, da bi se spokorili ljudje, ki bodo v tem prepoznali roko žaljenega Boga. Deset rodov severnega kraljestva bo kmalu razkrojeno med narodi, njihova mesta pa bodo opustošena. Uničujoče vojske sovražnikov bodo vedno znova vdirale v njihovo deželo in tudi Jeruzalem bo na koncu padel. Juda bo odpeljana v ujetništvo, Obljubljena dežela pa ne bo za vedno ostala zapuščena. Zagotovilo nebeškega obiskovalca Izaiju se je glasilo: "Če jih še desetina ostane v njej, pokonča se tudi ta;/309/ toda kakor od terebinte in od hrasta, ko se posekata, ostane korenina, tako je sveto seme njihova korenina." ([Iz 6,13](#))

To zagotovilo o dokončni izpolnitvi Božjega načrta je vlilo pogum v Izaijevo srce. Pa kaj če se zemeljske sile zberejo zoper Judo? Pa kaj če bo Gospodov služabnik doživel nasprotovanje in upor? Izaija je videl Kralja, Gospoda nad vojskami; slišal je pesem serafov: "Vsa zemlja je polna njegove slave!" ([Iz 6,3](#)) Prejel je tudi obljubo, da bo Jahvejeva sporočila grešni Judi spremljala prepričevalna moč Svetega Duha, zato je bil prerok pomirjen glede dela, ki ga je čakalo. V svojem dolgotrajnem in težavnem poslanstvu se je vedno spominjal tega videnja. Šestdeset let ali več je stal pred Judovimi otroki kot prerok upanja, ter postajal pogumnejši, ko je napovedoval prihodnjo zmago cerkve./310/

26. "Glejte, vaš Bog"

([angleško](#))

V Izaijevih dneh je bilo duhovno spoznanje človeštva potemnjeno zaradi napačnih predstav o Bogu. Satan si je dolgo prizadeval, da bi ljudje imeli svojega Stvarnika za začetnika greha, trpljenja in smrti. Kogar je tako zavedel, si je predstavljal, da je Bog trdosrčen in strog. Imeli so ga za koga, ki komaj čaka, da lahko obtoži in kaznuje ter ne želi sprejeti grešnika tako dolgo, dokler ima upravičen razlog, da mu sme odkloniti pomoč. Vrhovni zapeljivec je zakon ljubezni, po katerem se ravna nebesa, predstavil kakor da omejuje človekovo srečo, kakor težak jarem, in da bodo srečni, če se ga rešijo. Trdil je, da teh predpisov ni mogoče ubogati in da so bile kazni za prestopke samovoljno določene.

Izraelci niso imeli izgovora, ko so pozabili pravi Jahvejev značaj. Bog se jim je pogosto razodeval kot "usmiljen, ... milosten, počasen v jezo in obilen v milosti in resnici". ([Ps 86,15](#))/311/ O sebi je oznanil: "Ko je bil Izrael mlad, sem ga ljubil, in iz Egipta sem poklical svojega sina." ([Oz 11,1](#))

Gospod je nežno ravnal z Izraelom, ko ga je rešil iz egiptovske sužnosti in med njihovim potovanjem v Obljubljeno deželo. "V vsej njihovi stiski je bil sam stiskan, in angel njegovega obličja jih je reševal. V svoji ljubezni in usmiljenosti jih je odkupil sam in dvignil jih je nase ter jih nosil vse nekdanje dni." ([Iz 63,9](#))

Med potovanjem po puščavi je obljubil: "Moje obličje te bo spremljalo." ([2 Mz 33,14](#)) To zagotovilo je spremljalo čudovito razodetje Jahvejevega značaja, zato je Mojzes lahko upravičeno vsemu Izraelu oznanil Božjo dobroto in jih natančno poučil o čednostih nevidnega Kralja. "In Gospod je šel mimo njega in klical: Gospod, Gospod, mogočni Bog, poln usmiljenja in milostljiv, počasen za jezo in obilen v milosti in resnici, ki hrani milost tisočim, ki odpušča krivico in prestopke in greh, ki pa krivega nikakor ne šteje za nedolžnega." ([2 Mz 34,6,7](#))

Mojzes je na svojem poznavanju Jahvejeve potrpežljivosti ter njegove neskončne ljubezni in usmiljenja temeljil svojo prošnjo, naj se Bog usmili Izraela, ko na mejah Obljubljene dežele niso hoteli iti naprej, kakor je ukazal Bog. Na višku njihovega upora je Gospod objavil: "Udariti jih hočem s kugo in zatreti," Mojzesove potomce pa je hotel narediti v "narod večji in močnejši, kakor je ta." ([4 Mz 14,12](#)) Prerok pa se je skliceval na čudovito Božjo previdnost in njegove obljube/312/ za izvoljeni narod. Pozneje pa je kot najmočnejši dokaz poudaril Božjo ljubezen do padlega človeštva. (Glej [4 Mz 14,17-19](#))

Gospod je milostno odgovoril: "Odpustil sem, kakor si dejal." ([4 Mz 14,20](#)) In potem je Mojzesu dal preroško spoznanje o svojem načrtu glede končne Izraelove zmage. Objavil je: "Toda zares, kakor živim, ... bo vsa zemlja napolnjena Gospodove slave." ([4 Mz 14,21](#)) Vsemu človeštvu se bodo razodeli Božja slava, njegov značaj, usmiljena dobrota in nežna ljubezen - vse, kar je prosil Mojzes za Izraela. Jahvejeva obljuba se bo zanesljivo izpolnila, saj je bila potrjena s prisego. Kakor je zanesljivo, da Bog živi in vlada, tako se bo njegova slava razodela med "poganskimi narodi, ... med vsemi ljudstvi njegova čudovita dela". ([Ps 96,3](#))

O prihodnji izpolnitvi te prerokbe je slišal Izaija v pesmi sijajnega serafa pred prestolom: "In vsa zemlja je bila polna njegove slave!" ([Iz 6,3](#)) Ker je bil prerok sam prepričan o gotovosti teh besed, je pozneje srčno oznanjal ljudem, ki so se priklanjali lesenim in kamnitim podobam: "Gledali bodo Gospodovo slavo, lepoto našega Boga." ([Iz 35,2](#))

Danes se to prerokovanje hitro izpolnjuje. Misijonske dejavnosti Božje cerkve na zemlji prinašajo bogat sad in kmalu bo evangelijsko sporočilo objavljeno vsem narodom. Bog bo "v hvalo slave svoje milosti" ljudi "v svojem Ljubljencu" sprejel iz vsakega rodu, jezika in ljudstva, "da³¹³/ pokaže v prihodnjih vekih presilno bogastvo svoje milosti v dobrotljivosti do nas v Jezusu Kristusu". ([Ef 1,6](#); [2,7](#)) "Slava Gospodu, Bogu, Izraelovemu Bogu, ki sam dela čudeže. In slava bodi njegovemu slavnemu imenu vekomaj, in njegove slave naj se napolni vsa zemlja!" ([Ps 72,18.19](#))

Izaija je v videnju na tempeljskem dvoru dobil jasno razumevanje značaja Izraelovega Boga. "Visoki in Vzvišeni, ki prebiva v večnosti in ki mu je ime Sveti," se mu je prikazal v veličastju; vendar je prerok razumel usmiljeno naravo svojega Gospoda. On pravi: "Na višavi in v svetišču prebivam, tudi z njim, ki je potrtega in ponižanega duha, da poživim duha ponižanih in oživim srce potrtih." ([Iz 57,15](#)) Angel, ki je dobil nalogo, da se je dotaknil Izaijevih ustnic, mu je sporočil: "Že je odvzeta tvoja krivica in tvoj greh je očiščen." ([Iz 6,7](#))

Ko je prerok videl svojega Boga, je kakor Savel ob damaščanskih vratih spoznal lastno nevrednost; poleg tega pa je njegovo ponižno srce prejelo popolno in brezplačno zagotovilo o odpuščanju, nato je vstal kot spremenjen človek. Videl je svojega Gospoda. Za trenutek je zagledal žarek lepote božanskega značaja. Lahko je pričal o spremembi, ki je nastala zaradi pogleda na neskončno Ljubezen. Odslej je bil prežet z gorečo željo, da bi videl grešnega Izraela osvobojenega bremena in kazni greha. Prerok je spraševal: "Čemu naj bi vas še tepel? ... Pridite vendar, in razložimo si svojo pravdo,³¹⁴/ pravi Gospod: Če so vaši grehi kakor škrlat, bodo beli kakor sneg; če so rdeči kakor karmezin, bodo beli kakor volna. Umijte se, očistite se, odpravite hudobnost svojih dejanj izpred mojih oči, nehajte delati hudo; učite se delati dobro." ([Iz 1,5.18.16.17](#))

Bog, za katerega so trdili, da mu služijo, in čigar značaj so napačno dojemali, jim je bil predstavljen kot vzvišeni Zdravnik duhovne bolezni. Kaj zato, če je glava bolna in srce obnemoglo? Kaj zato, če od stopala do temena ni nič zdravega, samo rane, podplutbe in tvori? (Glej [Iz 1,6](#)) Človek, ki uporno hodi po poti svojega srca, lahko ozdravi, če se spreobrne h Gospodu. Gospod pravi: "Njegove poti vidim, ali ozdravim ga; in vodil ga bom in dajal tolažbe njemu in njegovim žalujočim. ... Mir, mir njemu, ki je daleč, in njemu, ki je blizu, pravi Gospod; in hočem ga ozdraviti." ([Iz 57,18.19](#))

Prerok je povelečeval Boga kot Stvarnika vsega. Njegovo sporočilo Judovim mestom se je glasilo: "Glejte, vaš Bog! Tako pravi mogočni Bog, Jahve, ki je ustvaril nebesa in jih razpel, ki je raztegnil zemljo z njenim rastlinjem; ... Jaz, Gospod, sem, ki delam vse, ... ki ustvarjam svetlobo in delam temo. ... Jaz sem naredil zemljo in ustvaril človeka na njej; jaz, moje roke so razpele nebesa in sleherni njihovi vojski sem dal povelja. Komu me torej hočete primerjati, da bi mu bil enak? pravi Sveti. Povzdignite kvišku oči in glejte: Kdo je/³¹⁵/ ustvaril vse te zvezde? On, ki vodi po številu njihovo vojsko, jih kliče vse po imenu; zaradi njegove presilne moči in ker je mogočen v krepkosti se niti ena ne pogrša." ([Iz 40,9; 42,5; 44,24; 45,7. 12; 40,25.26](#))

Njim, ki so se bali, da ne bodo sprejeti, če se povrnejo k Bogu, je prerok dejal:

"Zakaj praviš, o Jakob, in govoriš, Izrael: Skrita je moja pot pred Gospodom in moja pravda gre mimo mojega Boga? Ali ne veš? In ali nisi slišal? Gospod je večni Bog, Stvarnik krajev zemlje; On ne opeša in se ne utruji, nedoumna je njegova razumnost. Trudnemu daje krepkosti in onemoglemu podeljuje obilo moči. Pešajo res mladi in se utrujajo, in mladeniči se spotikajo in padajo; oni pa, ki čakajo Gospoda, dobivajo nove moči, dvigajo se na perutih kakor orli, teko, a se ne utrudijo, hodijo, pa ne opešajo." ([Iz 40,27-31](#))

Srce neskončne Ljubezni hrepeni po njih, ki se ne morejo sami osvoboditi Satanovih pasti, zato jim milostno ponuja, da jih bo pokrepčal, da bi lahko živeli zanj. Naznanja jim: "Ne boj se, ker jaz sem s teboj, ne oziraj se plaho, ker sem jaz tvoj Bog; krepčam te, res, pomagam ti, res, podpiram te z desnico svoje pravičnosti. ... Zakaj jaz, Gospod, tvoj Bog primem tvojo desnico, veleč ti: Ne boj se, jaz ti pomagam! Ne boj se, Jakobov črviček, Izraelovo krdelce; jaz ti pomagam, govori Gospod, in tvoj odkupitelj je Izraelov Svetnik." ([Iz 41,10.13.14](#))/³¹⁶

Judovi prebivalci si tega nikakor niso zaslužili, vendar se jim Bog kljub temu ni odrekel. Po njih bo njegovo ime povelečano med pogani. Mnogi, ki niso poznali njegovih čednosti, bodo vendar videli slavo božanskega značaja. Božji namen je bil pojasniti svoje milostne načrte, ko je svoje služabnike preroke pošiljal s sporočilom: "Povrnite se vendar vsak s svoje hudobne poti." ([Jer 25,5](#)) Po Izaiju je objavil: "Zaradi svojega imena zadržujem svojo jezo in zaradi svoje hvale jo krotim, tebi v prid, da te

ne iztrebim. Zaradi sebe, zaradi sebe storim to, kajti kako bi se oskrnilo moje ime! In svoje slave ne dam drugemu." ([Iz 48,9,11](#))

Vabilo k spokorjenju je odzvanjalo nezmotljivo jasno in vsi so bili povabljeni, da se spreobrnejo. Prerok je prosil: "Iščite Gospoda, dokler ga morete najti, kličite ga, dokler je blizu! Zapusti naj brezbožnik svojo pot in krivični mož svoje misli in povrni se h Gospodu, in usmilil se ga bo, in k našemu Bogu, ker je bogat v odpuščanju." ([Iz 55,6,7](#))

Bralec, ali si si izbral svojo pot? Ali si odtaval daleč od Boga? Ali si želel uživati sadove prestopanja, vendar so se v tvojih ustih spremenili v pepel? Ali si sedaj ostal sam in osamljen, ko so se tvoji življenjski načrti podrli in so upi propadli? Glas, ki je dolgo govoril tvojemu srcu in mu nisi hotel prisluhniti, sedaj slišiš jasno in razločno: "Vstanite in pojdite, ker ta dežela ni vam počivališče zavoljo nečednosti,^{/319/} ki uničuje, in to s strašno pogubo." ([Mih 2,10](#)) Vrni se v Očetovo hišo. Vabi te, rekoč: "Vrni se k meni, kajti odkupil sem te! Pridite k meni, poslušajte, in vaša duša bo živela! In sklenem z vami večno zavezo: stanovitne Davidove milosti." ([Iz 44,22; 55,3](#))

Ne poslušajte sovražnika, ko vam šepeta, da ostanite daleč od Kristusa, dokler ne boste postali boljši in ne boste dovolj dobri, da bi prišli k Bogu. Če boste čakali dotle, ne boste nikoli prišli. Ko Satan kaže na vaša umazana oblačila, ponovite Zveličarjevo obljubo: "In tega, ki k meni prihaja, ne pahnem ven." ([Jn 6,37](#)) Povejte sovražniku, da vas kri Jezusa Kristusa očiščuje slehernega greha. Molite kakor David: "Očisti me z izopom, da bom čist, operi me, da bom bel bolj kakor sneg." ([Ps 51,7](#))

Prerokovo opominjanje Jude, naj gleda živega Boga in sprejme njegove milostne ponudbe, ni bilo zaman. Nekateri so to iskreno sprejeli in so namesto malikov spet častili Jahveja. V svojem Stvarniku so se naučili gledati ljubezen, usmiljenje in nežno sočutje. Ko pa so prišli temačni dnevi Judove zgodovine in je v deželi ostal samo ostanek, so prerokove besede še dalje rojevale sad odločne preнове. Izaija je dejal: "V tistem času se bo oziral človek v svojega Stvarnika in njegove oči bodo gledale na Izraelovega Svetnika. In ne bo se oziral v oltarje, v delo svojih rok; tudi ne bo gledal tega, kar so storili njegovi prsti, ne Ašer, ne sončnih stebrov." ([Iz 17, 7,8](#))/320/

Mnogi bodo videli njega, ki je ves ljubezniv in Odličnik med tisoči. Njim namenjena veličastna obljuba se je glasila: "Kralja v njegovi lepoti bodo videle tvoje oči." ([Iz 33,17](#))

Grehi jim bodo odpuščeni in hvalili se bodo samo v Bogu. Na tisti radostni dan odrešenja od malikovalstva, bodo vzklikali: "Gospod bo z nami, Veličastni - kraj

širokih rek in potokov. ... Zakaj Gospod je naš sodnik, Gospod naš postavodajalec, Gospod naš kralj, On nas bo rešil." ([Iz 33,21.22](#))

Sporočila, ki jih je Izaija prenesel ljudem, ki so se odločili odvrniti s svojih hudobnih poti, so bila polna tolažbe in spodbude. Prisluhnimo Gospodovi besedi po njegovem preroku: "Spominjaj se tega, o Jakob in Izrael, ker si moj hlapec. Upodobil sem te, hlapec si moj, Izrael, ne pozabim te. Izbrisal sem kakor gost oblak tvoje prestopke in kakor meglo tvoje grehe. Vrni se k meni, kajti odkupil sem te. In tisti dan porečeš: Zahvaljujem te, o Gospod, ker si se jezil nad menoj, ali odvrnila se je tvoja jeza, in potolažil si me. Glej, mogočni Bog je moje rešenje; upal bom in ne bo me strah, zakaj Gospod, Jahve, je moja moč in moja pesem in On mi je bil v zveličanje. Psalme pojte Gospodu, kajti prekrasno je storil; razvedi se to po vsej zemlji. Glasno vpij in radostno poj, sionska prebivalka! Zakaj velik je sredi tebe Izraelov Svetnik."

([Iz 44,21.22; 12,1.2.5.6](#))/321/

27. Ahaz

([angleško](#))

Z Ahazovim prihodom na prestol so Izaija in njegove prijatelje doletele razmere, ki so bile hujše kakor katere koli, ki so obstajale dotlej v Judovem kraljestvu. Mnogi, ki so se prej upirali zapeljivim vplivom malikovanja, so bili sedaj zavedeni k sodelovanju pri čaščenju poganskih božanstev. Knezi v Izraelu so se izkazali nezveste svojemu oskrbništvu. Pojavljali so se lažni preroki z varljivimi sporočili in celo nekateri duhovniki so vedeževali za plačilo. Vodje odpadništva pa so še vedno hranili podobo pravega bogoslužja in trdili, da pripadajo Božjemu ljudstvu.

Prerok Miha, ki je pričal v teh težavnih časih, je dejal o grešnikih s Siona, ki so trdili, da "se opirajo na Gospoda" in se hkrati bogokletno bahajo: "Mar ni Gospod med nami? Nesreča ne pride nad nas nobena," da še vedno zidajo "Sion s krvjo in Jeruzalem s krivico". ([Mih 3,11.10](#)) Zoper to zlo/^{322/} je prerok Izaija povzdignil glas stroge graje: "Čujte Gospodovo besedo, sodomski vodniki, poslušajte postavo našega Boga, gomorsko ljudstvo! Čemu mi množina vaših daritev? pravi Gospod. ... Ko prihajate, da se prikažete pred mojim obličjem - kdo je zahteval to od vaše roke, da teptate moje veže?" ([Iz 1,10-12](#))

Navdihnjenje objavlja: "Daritev brezbožnih je gnusoba; koliko bolj, ko jo daruje s hudim namenom!" ([Prg 21,27](#)) Oči nebeškega Boga "so prečiste, da bi gledal hudo, in krivičnosti ne moreš videti". ([Hab 1,13](#)) Od prestopnika se ne odvrča, ker ne bi hotel odpustiti, temveč grešnika zato ne more rešiti greha, ker noče izkoristiti bogastva milosti, ki jo je Bog priskrbel. "Glejte, ni prekratka Gospodova roka, da ne more rešiti, tudi njegovo uho ni gluho, da ne more slišati; toda vaše krivice so postale pregrada med vami in vašim Bogom, in vaši grehi so zagnili njegovo obličje pred vami, da ne sliši." ([Iz 59,1.2](#))

Salomon je zapisal: "Gorje ti, o dežela, če je tvoj kralj otrok!" ([Prd 10,16](#)) Tako je bilo z Judovo deželo. Njeni vladarji so zaradi neprestanega prestopanja postali podobni otrokom. Izaija je pozornost ljudstva usmeril na njihov neblogljeni položaj med zemeljskimi ljudstvi in razložil, da je to posledica greha njihovih voditeljev. Dejal je: "Kajti glej, Gospod, Jahve nad vojskami, vzame iz Jeruzalema in od Jude oporo in podporo, vso podporo kruha in vso podporo vode, junaka in vojščaka, sodnika in preroka, vedeža in starca,^{/323/} petdesetnika in veljaka, svetovalca in spretnega umetnika in izvedenca v čarovništvu. In dati jim hočem dečke za kneze, in razposajenci jim bodo gospodovali. Kajti Jeruzalem je porušen in [Juda](#) je padel, ker njihov jezik in njihova dejanja so zoper Gospoda." ([Iz 3,1-4.8](#))

Prerok je nadaljeval: "Oni, ki te vodijo, te zapeljujejo ter v zmešnjavo spravljajo stezo tvojih poti." ([Iz 3,12](#)) Med Ahazovim vladanjem je to dobesedno držalo, kajti o njem je zapisano: "Hodil je po poti Izraelovih kraljev, in je tudi napravil ulite podobe za Baale. Vrhutega je žgal kadilo v dolini Hinomovega sina. Celo svojega sina je daroval, da je šel skozi ogenj, po gnusobah poganov, ki jih je Gospod pregнал izpred Izraelovih sinov." ([2 Let 28,2,3](#); [2 Kr 16,3](#))

To je bil za izvoljeni narod resnično čas velike nevarnosti. Samo še nekaj kratkih let je minilo, in so bili deseteri rodovi Izraelovega kraljestva razkropljeni med poganske narode. Tudi Judovemu kraljestvu je grozila temna prihodnost. Vpliv dobrega se je naglo zmanjševal, vpliv zla pa se je povečeval. Prerok Miha je bil ob pogledu na razmere prisiljen vzklkniti: "Pobožni je izginil z zemlje in ni ga poštenjaka med ljudmi. Najboljši izmed njih je kakor trnov grm, najpoštenejši je kakor trnje v plotu." ([Mih 7,2,4](#)) Izaija je dejal: "Ko bi nam ne bil Gospod nad vojskami pustil ostanka, čeprav majhnega, bi bili kakor Sodoma, bi bili podobni Gomori." ([Iz 1,9](#))

Bog je v vseh časih zaradi njih, ki so mu ostali zvesti, ter zaradi svoje neskončne ljubezni do grešnikov dolgo trpel uporneže in jih vabil, naj zapustijo hudobne poti in se povrnejo k njemu./324/ "Zapoved na zapoved, ukaz na ukaz, nekoliko tu, nekoliko tam," je po svojih predstavnikih kazal prestopnikom pot pravičnosti. ([Iz 28,10](#))

Tako je bilo tudi med Ahazovim vladanjem. Grešnemu Izraelu je bilo pošiljano vabilo za vabilom, naj se povrnejo k zvestobi Jahveju. Preroki so prisrčno vabili; ko so tako stali pred ljudstvom in ga goreče spodbujali k spokorjenju in prenovi, so njihove besede obrodile sad v slavo Bogu.

Po Mihi je bilo podano čudovito vabilo: "Čujte vendar, kar pravi Gospod: Vstani, pravdaj se vpricho gora in hribi naj slišijo tvoj glas. Poslušajte, o gore, Gospodovo pravdo, in vi nepremični temelji zemlje! Zakaj pravdo ima Gospod s svojim ljudstvom in z Izraelom mora obračunati.

Moje ljudstvo, kaj sem ti storil in s čim sem ti bil nadležen? Izpričaj zoper mene! Kajti pripeljal sem te gor iz Egiptovske dežele in te odrešil iz hiše sužnjev, in poslal sem pred teboj Mojzesa, Arona in Mirjamo.

Moje ljudstvo, spomni se vendar, kaj je imel v mislih Balak, moabski kralj, in kaj mu je odgovoril Balaam, Beorjev sin; kaj se je godilo od Sitima do Gilgala, da spoznaš pravična Gospodova dela." ([Mih 6,1-5](#))

Bog, ki mu služimo, je zelo potrpežljiv. "Njegovo usmiljenje nima konca." ([Žal 3,22](#)) Med preizkušnjo je njegov Duh prosil ljudi,/325/ naj sprejmejo dar življenja. "Kakor res

živim, govori Gospod Jahve, nikakor mi ni po volji brezbožnikova smrt, temveč da se brezbožnik obrne od svoje poti in živi. Obrnite se, obrnite se od svojih hudobnih poti! Ker čemu bi hoteli mreti?" ([Ezk 33,11](#)) Satanov posebni načrt je napeljati ljudi v greh in jih potem v njem pustiti nemočne in brezupne, da si ne upajo prositi za odpuščanje. Bog pa vabi: "Naj se izroči v varstvo meni, sklene mir z menoj, sklene naj mir z menoj!" ([Iz 27,5](#)) V Kristusu je poskrbljeno za vse, ponujena je vsa možna podpora.

Med Judovim in Izraelovim odpadništvom so se mnogi spraševali: "S čim naj stopim pred Gospoda, se priklonim Bogu višave? Ali naj stopim predenj z žgalnimi žrtvami, z enoletnimi teleti? Ali se bo Gospod veselil tisoč ovnov, deset tisoč potokov olja? Ali naj dam svojega prvenca za svoj prestop, sad svojega telesa za greh svoje duše?" ([Mih 6,6.7](#)) Odgovor je bil jasen in ugoden: "Naznanil ti je, o človek, kaj je dobro; in kaj zahteva Gospod od tebe, kakor da strežeš pravici in ljubiš usmiljenje in da hodiš ponižno s svojim Bogom." ([Mih 6,8](#))

Ko je prerok poudarjal vrednost praktične pobožnosti, je samo ponavljal nasvet, ki je bil dan Izraelu nekaj stoletij poprej. Ko je bil Izrael tik pred vstopom v Obljubljeno deželo, je po Mojzesu prišla Gospodova beseda: "Sedaj pa, o Izrael, kaj zahteva Gospod, tvoj Bog, od tebe? Samo to: da se bojiš Gospoda, svojega Boga, da hodiš po vseh njegovih poteh, da ga ljubiš in služiš Gospodu, svojemu Bogu, iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše, da držiš Gospodove zapovedi in njegove postave, ki ti jih danes zapovedujem tebi v dobro." ([5 Mz 10,12.13](#)) Iz veka v vek so Jahvejevi služabniki te nasvete/326/ ponavljali ljudem, ki jim je grozila nevarnost, da bi zabredli v navade zunanje pobožnosti ter pozabili kazati usmiljenje. Ko je h Kristusu med njegovo zemeljsko službo pristopil učitelj postave in ga vprašal: "Učitelj, katera zapoved v postavi je največja?" ([Mt 22,36](#)) mu je Jezus odgovoril: "Ljubi Gospoda, svojega Boga iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše in iz vse svoje pameti. Ta je prva in največja zapoved. Druga pa je tej podobna: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Ob teh dveh zapovedih visi vsa postava in preroki." ([Mt 22,37-40](#))

Te jasne besede prerokov in samega Učitelja bi morali sprejeti zase kot Božji glas vsakemu srcu. Nobene priložnosti ne bi smeli zamuditi za izkazovanje usmiljenja, nežne pozornosti in krščanske prijaznosti obremenjenim in zatiranim. Če ne moremo storiti ničesar več, lahko vsaj spregovorimo spodbudne in upanja polne besede ljudem, ki še ne poznajo Boga, in se jim lahko najlaže približamo z naklonjenostjo in ljubeznijo.

Bogate in številne obljube so dane njim, ki so pozorni na priložnosti, da lahko vnesejo radost in blagoslov v življenje drugih. Če "podeliš ... lačnemu iz svojega srca in nasitiš potrto dušo: tedaj prisije v temi tvoja svetloba in tvoja tema postane kakor poldan. In

Gospod te bo vodil vedno in v najhujši suši ti bo sitil srce in tvoje kosti naredil čile; in boš kakor namočen vrt in kakor vrelec voda, ki se nikdar ne posuše." ([Iz 58,10,11](#))

Malikovalsko Ahazovo življenje je kljub gorečim vabilom prerokov lahko obrodilo samo en sad. "Odtod/327/ je prišel Gospodov srd nad Judo in Jeruzalem, in izdal jih je, da jih peste, zatirajo in nad njimi žvižgajo." ([2 Let 29,8](#)) Kraljestvo je doživelo hiter padec in kmalu so sovražne vojske ogrozile sam njegov obstoj. "Tedaj pride Rezin, sirski kralj, in Pekah, Remalijev sin, Izraelov kralj, gor zoper Jeruzalem se vojskovat; in oblegali so Ahaza." ([2 Kr 16,5](#))

Ko bi bili Ahaz in vodilni moške v njegovem kraljestvu zvesti služabniki Najvišjega, se jim ne bi bilo treba bati tako nenaravne zveze, ki se je združila proti njim. Stalno življenje v grehu pa jim je odvzelo moč. Kralja je prežal grozen strah pred povračilnimi sodbami/328/ Boga, ki so ga žalili. "Njegovo srce je trepetalo in srce njegovega ljudstva, kakor trepečejo drevesa v gozdu od vetra." ([Iz 7,2](#)) V tej stiski je prišla Gospodova beseda Izaiju, naj stopi pred trepetajočega kralja in mu reče:

"Pazi, da boš miren; ne boj se in srce naj se ti ne plaši. ... Ker je osnovala Sirija hudoben naklep zoper tebe, tudi Efraim in Remalijev sin, govoreč: Pojdimo gor nad Judejo, da jo spravimo v strah ter jo siloma odpremo sebi in postavimo za kralja v njegov Tabeelovega sina; zato pravi tako Gospod Jahve: Ne zgodi se in ne bo tega." ([Iz 7,4-7](#)) Prerok je objavil, da bosta Izraelovo kraljestvo in Sirija kmalu doživela konec. Končal je z besedami: "Če ne verjamete, zares, nimate obstanka." ([Iz 7,9](#))

Dobro bi bilo za Judovo kraljestvo, ko bi Ahaz sprejel to sporočilo kakor nebeško. Ker pa se je odločil, da se bo zanesel na meseno ramo, je poiskal pomoč pri poganih. Obupan je poslal sporočilo asirskemu kralju Tiglat-pileserju: "Hlapec sem tvoj in tvoj sin; pridi gor in me reši iz roke sirskega kralja in iz roke Izraelovega kralja, ki sta se dvignila zoper mene." ([2 Kr 16,7](#)) Prošnji je priložil bogato darilo iz kraljeve in tempeljske zakladnice.

Kralj Ahaz je prejel pomoč, za katero je prosil, in za nekaj časa si je lahko oddahnil, toda koliko je to stalo Judo! Ponujeno darilo je pri Asircih prebudilo pohlep in zahrbtni narod je kmalu grozil, da bo preplaval in izropal Judo. Ahaza in njegove nesrečne podložnike je sedaj mučil strah, da bodo popolnoma padli v roke krutih Asircev!/329/

"Gospod je poniževal Judo" zaradi stalnega prestopanja. ([2 Let 28,19](#)) V tej stiski se Ahaz ni spokoril, temveč "se je izneveril Gospodu, ... zakaj daroval je bogovom Damaščanov, ki so ga porazili, in je dejal: Ker jim bogovi asirskih kraljev pomagajo, jim hočem darovati, da mi tudi pomagajo." ([2 Let 28,22,23](#))

Ko se je odpadli kralj približal koncu svojega vladanja, je povzročil, da so se zaprla tempeljska vrata. Svete službe so bile opuščene. Pred oltarjem niso več gorele svetilnice svečnika. Niso se več prinašale daritve za grehe ljudstva. Sladkodišeče kadilo se ni več dvigalo med jutranjo in večerno daritvijo. Ko so prebivalci brezbožnega mesta zapustili dvorišče Božje hiše in zaklenili njena vrata, so drzno postavili oltarje, da so na njih častili poganska božanstva. To so počeli na uličnih vogalih po vsem Jeruzalemu. Bilo je videti, kakor da je poganstvo zmagalo; sile teme so skoraj prevladale.

V Judu pa so še živeli ljudje, ki so ostali zvesti Jahveju ter vztrajno zavračali malikovalstvo. Nanje so se z upanjem ozirali Izaija in [Miha](#) in njuni sodelavci, ko so si ogledovali razdejanje, ki ga je v preteklih letih povzročil Ahaz. Njihovo svetišče je bilo zaprto, zvestim pa je bilo vendar obljubljeno: "Bog je z nami! Gospoda nad vojskami samega posvečujte, in On vam bodi strah, On vam bodi groza. In On vam bo v zavetno svetišče." ([Iz 8,10.13.14](#))/330/

28. Ezekija

([angleško](#))

V ostrem nasprotju z nepremišljenim Ahazovim vladanjem je bila prenova med uspešnim vladanjem njegovega sina. Ezekija se je po prihodu na prestol odločil narediti vse, kar je mogel, da bi rešil Juda pred usodo, ki je doletela severno kraljestvo. Sporočila prerokov niso dovoljevala polovičnih ukrepov. Samo z najodločnejšo prenovo se lahko ustavijo grozeče sodbe.

Ezekija se je v stiski izkazal za človeka, ki zna izkoristiti priložnost. Takoj po zasedbi prestola je naredil načrt in ga začel izvajati. Najprej je svojo pozornost usmeril tempeljskim službam, ki so bile tako dolgo zanemarjene. Pri tem delu je resno prosil za pomoč skupino duhovnikov in levitov, ki so ostali zvesti svojemu svetemu poklicu. Ker se je prepričal, da so zvesti kralju, jim je odkrito povedal svojo željo, da bi opravil takojšnjo in daljnosežno prenovo. Priznal je: "Naši očetje so se izneverili in delali, kar je hudo v očeh/331/ Gospoda, našega Boga, in so ga zapustili. Sedaj pa sem se namenil v svojem srcu skleniti zavezo z Gospodom, Izraelovim Bogom, da bi se odvrnila togota njegove jeze od nas." ([2 Let 29,6.10](#))

Z nekaj dobro izbranimi besedami je kralj opisal razmere, v katerih so se znašli - zapiranje templja in prenehanje vseh njegovih služb; sramotno malikovanje, ki so ga opravljali na mestnih ulicah in po vsem kraljestvu; odpadništvo množic, ki bi ostale zveste Bogu, ko bi jim bili judovski voditelji dali pravi zgled; in slabljenje kraljestva in izguba ugleda med okoliškimi narodi. Severno kraljestvo se je hitro drobilo na kosce. Mnogi so bili pobiti z mečem; veliko jih je bilo odpeljanih v ujetništvo, Izrael pa je kmalu popolnoma padel v roke Asircev in bil dokončno pokončan. Ta usoda bo zanesljivo doletela tudi Judo, če ne bo Bog mogočno deloval po svojih izbranih predstavnikih.

Ezekija je naravnost povabil duhovnike, naj se mu pridružijo pri opravljanju nujne prenove. Opominjal jih je: "Ne bodite zdaj leni, zakaj vas je Gospod izvolil, da imate stati v službi pred njim ter da mu boste strežaji in kadilci. Posvetite se zdaj in posvetite hišo Gospoda, Boga svojih očetov." ([2 Let 29,11.5](#))

Čas je zahteval hitro delovanje. Duhovniki so se takoj lotili dela. Poklicali so k sodelovanju druge iz svojih vrst, ki niso bili navzoči pri tem posvetu, in se srčno lotili čiščenja in obnovitve/332/ templja. Zaradi dolgoletne skrunitve in zanemarjanja so imeli pri tem številne težave; ampak duhovniki in leviti so neutrudno delali in v zelo kratkem času so lahko sporočili, da so dokončali nalogo. Tempeljska vrata so popravili

in jih na stežaj odprli; zbrali so svete posode in jih položili na njihov prostor; tako je bilo vse pripravljeno za ponovni začetek svetiščnih služb.

Pri prvem bogoslužju so se mestni voditelji pridružili kralju Ezekiju, duhovnikom in levitom, ki so prosili za odpuščanje grehov ljudstva. Na oltar so položili daritve za greh, "da se izvrši poravnava za vsega Izraela. ... In ko so končali darovanje, poklekne kralj in vsi, ki so bili pri njem, ter molijo". ([2 Let 29,24,29](#)) Po tempeljskih vežah sta znova odmevali hvala in poveličevanje. Veselo so peli Davidove in Asafove pesmi, molivci pa so spoznali, da so rešeni jarma greha in odpadništva. "In Ezekija se je veselil z vsem ljudstvom tega, kar je bil Bog pripravil svojemu ljudstvu, zakaj povelje se je hitro izvršilo." ([2 Let 29,36](#))

Bog je resnično pripravil srca Judovih poglavarjev, da so začeli odločno prenovitveno gibanje in je bila plima odpadništva ustavljena. Po svojih prerokih je Bog pošiljal izvoljenemu ljudstvu sporočila za sporočilom gorečih prošelj - ta sporočila pa je deset rodov Izraelovega kraljestva zaničevalo in zavrglo, in so bili zato izročeni sovražniku. V Judi pa je ostal pobožni ostanek, in te so preroki še naprej vabili. Izaija je spodbujal: "Povrnite se k njemu, od katerega/333/ ste tako daleč odšli, Izraelovi sinovi!" ([Iz 31,6](#)) Prisluhnite Mihi, ki z zaupanjem objavlja: "A jaz bom gledal na Gospoda, čakal bom Boga svojega rešenja; usliši me, moj Bog. Ne veseli se nad menoj, moja sovražnica! Če sem padel, zopet vstanem; če sedim v temi, Gospod mi je luč. Gospodov srd bom prenašal, kajti grešil sem zoper njega; dokler se ne potegne za mojo pravdo in ne izvrši sodbe zame. Privede me ven na luč, in gledal bom njegovo pravičnost." ([Mih 7,7-9](#))

To in druga podobna sporočila, ki razodevajo Božjo pripravljenost odpustiti in sprejeti nje, ki se k njemu obrnejo z vsem srcem, so mnogim plašnim vlila upanje v temačnih letih, ko so bila tempeljska vrata zaprta. Sedaj, ko so voditelji začeli prenavo, se je bila množica ljudi, utrujena od sužnjevanja grehu, pripravljena odzvati.

Kdor je prišel na tempeljsko dvorišče, da bi mu bilo odpuščeno in bi obnovil svojo zaobljubo zvestobe Jahveju, je našel v preroških delih Svetih spisov čudovito spodbudo. Resna svarila zoper malikovalstvo, ki so bila podana po Mojzesu v pričo vsega Izraela, so spremljala prerokovanja o Božji pripravljenosti, da sliši in odpusti njim, ki ga bodo med odpadništvom iskali z vsem srcem. Mojzes je dejal: "V poslednjih dneh se spreobrneš h Gospodu, svojemu Bogu, in boš poslušal njegov glas. Zakaj Gospod, tvoj Bog, je mogočni Bog, poln usmiljenja: ne odtegne se ti in te ne pokonča, tudi ne pozabi zaveze tvojih očetov, za katero jim je prisegel." ([5 Mz 4,30.31](#))/334/

Pri posvetitvi templja, katerega službe so sedaj Ezekija in njegovi družabniki obnovili, je Salomon v preroški molitvi prosil: "Kadar bo sovražnik porazil pred seboj tvoje

ljudstvo, Izraela, ker so grešili zoper tebe, pa se zopet obrnejo k tebi in pripoznajo tvoje ime in bodo molili in ponižno prosili tebe v tej hiši: ti poslušaj v nebesih in odpusti greh svojega ljudstva Izraela." ([1 Kr 8,33.34](#)) Ta molitev je bila potrjena s pečatom božanskega odobranja, saj je na koncu molitve šinil ogenj z neba in použil žgalno daritev in druge daritve. Tempelj pa je napolnila Gospodova slava. (Glej [2 Let 7,1](#)) Ponoči se je Gospod prikazal Salomonu in mu povedal, da je bila njegova molitev uslišana in da bo izkazal milost ljudem, ki bodo molili v tem templju. Milostno mu je zagotovil: "Če se bo moje ljudstvo, ki je imenovano po mojem imenu, ponižalo in molilo in iskalo moje obličje ter se odvrnilo od svojih hudobnih poti: tedaj uslišim iz nebes in odpustim njihov greh in ozdravim njihovo deželo." ([2 Let 7,14](#))

Te obljube so se obilno izpolnile med prenovi, ki jo je opravil Ezekija.

Po dobrem začetku med očiščenjem templja je nastopilo še širše gibanje, v katerem sta sodelovala Izrael in Juda. Ezekija se je v svoji vnemi, da bi bile tempeljske službe resnično v blagoslov ljudstvu, odločil oživiti starodavni običaj zbiranja vseh Izraelcev k praznovanju pashe.

Pashe kot ljudskega praznika niso praznovali že veliko let. Zaradi razdelitve kraljestva po/335/ koncu Salomonovega vladanja se je to zdelo neizvedljivo. Strašne kazni, ki so doletele deset rodov, pa so prebudile v nekaterih srcih željo po čem boljšem, zato so spodbudna sporočila prerokov dosegla cilj. Kraljevski sli so ponesli vabilo za praznovanje pashe v Jeruzalemu daleč naokoli "od mesta do mesta po Efraimovi in Manasejevi deželi prav do Zebulona". ([2 Let 30,10](#)) Navadno so nosilce ljubeznivega vabila/336/ zavrnil. Nespokorjeni so se lahko miselno obrnili stran, nekateri, ki so si želeli poprositi Boga za jasnejše spoznanje njegove volje, pa so "se ponižali in prišli v Jeruzalem". ([2 Let 30,11](#))

V Judovi deželi je bil odziv velik, kajti nad njimi "je bila Božja roka, da jim je dal eno srce, da izpolnijo zapoved kralja in knezov po Gospodovi besedi", zapoved, ki se je ujemala z Božjo voljo, kakor se je razodela po njegovih prerokih. ([2 Let 30,12](#))

Ta priložnost se je izkazala za eno največjih koristi za zbrano množico. Oskrunjene ulice mesta so očistili malikovalskih oltarjev, ki so jih tja postavili med Ahazovim vladanjem. Na določeni dan so praznovali pasho in ves teden preživeli v darovanju mirovnih daritev in v spoznavanju tega, kaj želi Bog, da bi delali. Leviti so vsak dan poučevali iz Gospodove besede, in kdor je pripravil svoje srce za iskanje Boga, mu je bilo odpuščeno. Množico, ki se je zbrala k bogoslužju, je zajelo veliko veselje. "In leviti in duhovniki so hvalili Gospoda vsak dan, pojoč z glasbili," vsi so se združili v želji, da bi slavili njega, ki se je izkazal tako ljubezniv in usmiljen. ([2 Let 30,21](#))

Sedem dni, kolikor so jih predvideli za praznovanje pashe, je prehitro minilo, zato so se zbrani odločili skupaj preživeti še nadaljnjih sedem dni, da bi še več izvedeli o Gospodovi poti. Duhovniki učitelji so nadaljevali delo poučevanja iz knjige postave. Ljudstvo se je vsak dan zbralo ob templju, da je darovalo svojo hvalo in slavo. Ko se je veliki dogodek približeval koncu,^{/337/} je bilo očitno, da je Bog čudežno ustavil Judov padec in zajezil plimo malikovalstva, ki je grozila, da bo uničila vse pred seboj. Resna svarila prerokov niso bila izgovorjena zaman. "In bilo je veliko veselje v Jeruzalemu, kajti od časa Salomona, Davidovega sina, kralja nad Izraelom, ni bilo nič takega v Jeruzalemu." ([2 Let 30,26](#))

Nastopil je čas, da so se verniki vrnili na svoj dom. "Potem so duhovniki leviti vstali in blagoslovili ljudstvo, in njihov glas je bil uslišan in njihova molitev je prišla v njegovo sveto prebivališče, v nebesa." ([2 Let 30,27](#)) Bog je sprejel ljudi, ki so s strtim srcem priznali svoje grehe ter se odločno obrnili k njemu po odpuščanje in pomoč.

Sedaj je bilo treba opraviti pomembno delo, pri katerem bodo morali dejavno sodelovati ljudje, ki so se vrnili na svoj dom. Dokončanje tega dela je pričalo o pristnosti opravljene prenove. Poročilo pravi: "In ko je bilo vse to opravljeno, so šli vsi Izraelci, ki so bili navzoči, v Judova mesta in so strli poslikane stebre ter posekali Ašere in razvalili višave in oltarje po vsem Judovem in Benjaminovem, tudi po Efraimovem in Manasejevem, da so jih vse zatrli. Tedaj so se vrnili vsi sinovi Izraelovi, vsak na svoj dom, v svoje mesto." ([2 Let 31,1](#))

Ezekija in njegovi pomočniki so vpeljali različne oblike prenove za duhovni in posvetni napredek kraljestva. Kralj je "po vsem Judovem delal, kar je bilo dobro in prav in zvesto pred Gospodom,^{/338/} njegovim Bogom. In vse svoje delo, ki ga je začel, ... je delal iz vsega svojega srca, in šlo mu je po sreči. On je upal v Gospoda, Izraelovega Boga, ... ni se umaknil, hodeč za njim, temveč je izpolnjeval njegove zapovedi, ki jih je bil Gospod zapovedal Mojzesu. In Gospod je bil z njim." ([2 Let 31,20](#); [2 Kr 18,5-7](#))

Za Ezekijevo vladavino so bili značilni izredni ukrepi, ki so okoliškim narodom razodeli, da je Izraelov Bog s svojim ljudstvom. Uspeh Asircev, ko so podjarmili Samarijo in razkropili zmeden ostanek desetih rodov med narode v začetku njegovega vladanja, je v mnogih vzbudil dvom o moči judovskega Boga. Ninivljani so zaradi tega uspeha dolgo zavračali Jonovo sporočilo in kljubovalno nasprotovali nebeškemu načrtu. Nekaj let po padcu Samarije so se zmagovalne vojske znova pojavile v Palestini in tokrat svoje sile usmerile proti utrjenim Judovim mestom. Nekoliko so bili uspešni, vendar so se za nekaj časa umaknili zaradi težav, ki so se pojavile v drugih delih njihovega kraljestva. Šele nekaj let pozneje proti koncu Ezekijevega vladanja je bilo narodom sveta razodeto, ali bodo na koncu zmagali poganški bogovi.^{/339/}

29. Poslanci iz Babilona

([angleško](#))

Sredi uspešne vladavine je kralj Ezekija nenadoma smrtno zbolel. Ker je imel takšno bolezen, mu ni mogel pomagati noben človek. Zadnji žarek upanja je zbledel, ko je predenj stopil prerok Izaija s sporočilom: "Tako pravi Gospod: Uredi svojo hišo, kajti v kratkem umreš in ne boš živel." ([Iz 38,1](#); [2 Kr 20,1](#))

Prihodnost se je zdela skrajno temačna, vendar je kralj lahko še vedno molil k njemu, ki je bil doslej njegovo "pribežališče in moč, v stiskah najhitrejša pomoč. Tedaj obrne Ezekija obličje v steno in moli h Gospodu, govoreč: Ah, Gospod, spomni se, prosim, da sem neprestano hodil pred teboj v resnici in z nerazdeljenim srcem ter delal, kar je dobro v tvojih očeh. In jokal je Ezekija, silno jokal." ([Ps 46,1](#); [2 Kr 20,2.3](#); [Iz 38,2.3](#))

Od Davidovega časa ni bilo več kralja, ki bi tako mogočno deloval za napredek Božjega kraljestva med odpadništvom in malodušjem, kakor je to^{340/} naredil Ezekija. Umirajoči vladar je zvesto služil svojemu Bogu ter okreplil zaupanje ljudstva v Jahveja kot njihovega vrhovnega Vladarja. Podobno kakor David je lahko tudi on prosil: "Pred tvoje obličje pridi moja molitev, nagni svoje uho k mojemu vpitju. Kajti nasičena je z nadlogami moja duša in moje življenje je dospelo do kraja mrtvih. Zakaj ti si moja nada, Gospod Jahve, moje upanje od moje mladosti. Nate sem se opiral od rojstva. Ne zavrzni me ob času starosti. Bog, ne bivaj daleč od mene, na pomoč mi hiti! Ne zapusti me, o Bog, da še oznanjam tvoje rame prihodnjemu rodu in tvojo moč vsem, ki še pridejo." ([Ps 88,2.3](#); [71,5.6.9. 12.18](#))

On, čigar "usmiljenje nima konca", je slišal molitev svojega služabnika. ([Žal 3,22](#)) "In zgodi se, ko ni bil Izaija še prešel sredine mesta, da pride Gospodova beseda do njega, veleč: Vrni se in reci Ezekiju, vojvodi mojega ljudstva: Tako pravi Gospod, Bog tvojega očeta Davida: Slišal sem tvojo molitev, videl sem tvoje solze. Glej, ozdravim te; tretji dan pojdeš gor v Gospodovo hišo. In pridenem tvojim dnem petnajst let in iz roke asirskega kralja otmem tebe in to mesto, in branil bom to mesto zaradi sebe in zaradi Davida, svojega hlapca." ([2 Kr 20,4-6](#))/^{341/}

Prerok se je vesel vrnil z zagotovitvijo in upanjem. Naročil je, naj kralju na obolele dele telesa položijo kepo fig, in potem je kralju podal sporočilo Božjega usmiljenja in zaščite.

Kakor Mojzes v Madianski deželi, kakor Gideon v navzočnosti nebeškega poslanca in kakor Elizej pred odhodom svojega gospodarja v nebesa, je tudi Ezekija prosil za

znamenje, da je sporočilo prišlo iz nebes. Preroka je vprašal: "Kaj je znamenje, da me Gospod ozdravi in da pojdem tretji dan gor v Gospodovo hišo?" ([2 Kr 20,8](#))

Prerok je odvrnil: "To ti bodi znamenje od Gospoda, da bo storil Gospod, kar je govoril: Ali naj gre senca deset stopinj naprej ali naj gre deset stopinj nazaj? Ezekija reče: Lahko se senca pomakne deset stopinj naprej; nočem tega, temveč naj se vrne senca deset stopinj nazaj." ([2 Kr 20,9.10](#))

Samo z neposrednim Božjim delovanjem se je lahko senca vrnila nazaj za deset stopinj, in to je bilo znamenje Ezekiju, da je Gospod uslišal njegovo molitev. Zatorej je "klical h Gospodu; in On je storil, da je šla senca po stopinjah, po katerih je bila šla dol na Ahazovi sončni uri za deset stopinj nazaj." ([2 Kr 20,11](#))

Ko se je Judovemu kralju povrnila običajna krepkost, se je v pesmi zahvalil za Jahvejevo usmiljenje ter se zaobljubil, da bo posvetil preostale dni prostovoljni službi Kralju kraljev. Njegovo hvaležno priznanje Božjega usmiljenega ravnanja z njim je spodbuda vsem, ki si želijo svoja leta preživeti v slavo svojemu Stvarniku.^{/342/} "Rekel sem: V svojih pokojnih dnevih moram stopiti v vrata groba; oropan sem ostanka svojih let. Dejal sem: Ne bom videl Gospoda, Gospoda v deželi živečih; ondi, kjer prebivajo mrtvi, ne bom več ugledal človeka. Moj dom je razrušen in ga nosijo od mene kakor pastirski šotor. Dotkal sem kakor tkalec svoje življenje; od statev me je odrezal. Od dne do noči me boš končal! Tolažil sem se do jutra - kakor lev je zdrobil vse moje kosti. Od dne do noči me boš končal! Kakor lastovka in žerjav sem cvičal, grulil sem kakor golob. Koprneče so mi zrle oči kvišku: o Gospod, v stiski sem, bodi mi porok! Kaj naj rečem? On mi je obljubil in On je tudi izpolnil. Tiho bom hodil vsa svoja leta zaradi bridkosti svoje duše. O Gospod, ob tem žive ljudje in vsekakor je v tem življenje mojega duha; in me ozdraviš in ohraniš v življenju: Glej, v mir mi je bilo, da me je zadela prebridka bridkost; ali ti si v ljubezni potegnil mojo dušo iz jame pogube, kajti vse moje grehe si vrgel za svoj hrbet. Saj grob te ne slavi, smrt te ne hvali; ni upanja v tvojo zvestobo njim, ki se pogrezajo v jamo.^{/343/} Živeči, živeči te bo slavil kakor jaz danes; oče bo sinovom oznanjal tvojo zvestobo. Gospod je bil pripravljen rešiti me, zato bomo peli moje pesmi s strunami, dokler živimo, v Gospodovi hiši!" ([Iz 38, 10-20](#))

V rodovitnih dolinah med Tigrisom in Evfratom je prebival starodavni rod, ki mu je bilo dano zavladati nad svetom, čeprav je bil v tistem času podložen Asiriji. Med njegovim ljudstvom so bili modrijani, ki so namenjali veliko pozornost proučevanju zvezdoslovja. Tako so opazili, da se je sončna senca pomaknila za deset stopinj nazaj, in se silno čudili. Ko je njihov kralj Merodak Baladan izvedel, da je bil ta čudež narejen za znamenje Judovemu kralju in mu je nebeški Bog zagotovil še nekaj let življenja, je poslal k Ezekiju poslanca, da bi mu voščili ob ozdravitvi in poizvedeli, če je mogoče, več o Bogu, ki je lahko naredil tako velik čudež.

Obisk poslanecev vladarja daljne dežele je ponudil Ezekiju priložnost povečati živega Boga. Kako lahko bi jim pripovedoval o Bogu, vzdrževalcu vsega ustvarjenega, po čigar naklonjenosti je bilo prizaneseno njegovemu življenju, ko je že izgubil vsako drugo upanje. Do kakšne bistvene spremembe bi lahko prišlo, ko bi bili ti iskalci resnice s kaldejskih planjav spodbujeni priznati vrhovno oblast živega Boga!

Toda Ezekijevo srce sta zasedla ošabnost in nečimrnost, zato je v samopoviševanju pred pohlepni očmi/^{344/} razkazal zaklade, s katerimi je Bog obdaroval svoje ljudstvo. Kralj "jim je pokazal hišo svojih dragocenosti: srebro, zlato, dišave in najboljše olje, in vso svojo orožarno in vse, kar je bilo v njegovih zakladih; ničesar ni bilo v njegovi hiši in pod njegovo oblastjo, da jim tega Ezekija ne bi razkazal". ([Iz 39,2](#); [2 Kr 20,13](#)) Tega ni storil, da bi v očeh tujih knezov povečal Boga, temveč sebe. Ni pomislil, da so ti možje predstavniki mogočnega naroda, ki se v svojem srcu ne boji in ne ljubi Boga.^{345/} Zelo nepremišljeno je bilo zaupati jim pozemsko narodovo bogastvo.

Obisk poslanecev pri Ezekiju je bil preizkus njegove hvaležnosti in vdanosti. Poročilo pravi: "Toda ko so bili k njemu poslani poslanca babilonskih vojvod, da bi vprašali po čudnem znamenju, ki se je bilo zgodilo v deželi, ga je Bog zapustil, da ga je izkusil, da bi spoznal vse, kar je bilo v njegovem srcu." ([2 Let 32,31](#)) Ko bi Ezekija izrabil ponujeno priložnost in pričal o moči, dobroti in usmiljenju Izraelovega Boga, bi bilo poročilo poslanecev kakor luč, ki prežene temo. Tako pa je povišal sebe nad Gospoda nad vojskami. "Ali Ezekija ni povrnil dobrote, ki mu je bila dana. Zakaj njegovo srce se je prevzelo." ([2 Let 32,25](#))

Kako pogubne posledice so morale nastopiti! Izaiju je bilo razodeto, da poslanci odhajajo domov s poročilom o bogastvu, ki so ga videli, ter da bodo babilonski kralj in njegovi knezi naredili načrt, po katerem lahko obogatijo svojo deželo z jeruzalemskimi zakladi. Ezekija se je hudo pregrešil, in "zato je prišel srd nad njega in nad Judo in Jeruzalem". ([2 Let 32,25](#))

"Tedaj pride prerok Izaija h kralju Ezekiju in mu reče: Kaj so rekli oni možje in od kod so prišli k tebi? In Ezekija reče: [Iz](#) daljne dežele so prišli k meni, iz Babilona. In vpraša: Kaj so videli v tvoji hiši? In Ezekija odgovori: Kar koli je v moji hiši, so videli; ničesar ni bilo v mojih zakladih, česar jim ne bi bil pokazal.

Tedaj reče Izaija Ezekiju: Čuj besedo/^{346/} Gospoda nad vojskami! Glej, pridejo dnevi, ko se odnese v Babilon vse, kar je v tvoji hiši in kar so nabrali tvoji očetje do tega dne; nič ne ostane, pravi Gospod. Tudi tvojih sinov, ki pridejo iz tebe, ki jih boš rodil, vzemo, in bodo dvorniki v palači babilonskega kralja.

In Ezekija reče Izaiju: Dobra je Gospodova beseda, ki si jo govoril." ([Iz 39,3-8](#))

Ezekija je pekla vest in se je "ponižal zato, ker se je bilo prevzelo njegovo srce, z jeruzalemskimi prebivalci vred", in "ni prišel nadnje Gospodov srd v Ezekijevih dneh". ([2 Let 32,26](#)) Toda slabo seme je bilo posejano in ob svojem času je pognalo ter obrodilo žetev razdejanja in gorja. V preostalih letih je bil Judov kralj uspešen, ker se je trdno odločil odkupiti za preteklost in povečati ime Boga, kateremu je služil. Njegova vera pa je bila močno preizkušena in naučil se je, da lahko samo s popolnim zaupanjem v Jahveja upa na zmago nad silami teme, ki so kovale njegovo pogubo in popolno uničenje njegovega ljudstva.

Zgodovina o neuspehu Ezekija, da bi se izkazal zvest svoji dolžnosti med obiskom poslancev, je polna naukov za vse. Veliko bolj kakor smo to delali, bi morali govoriti o dragocenih poglavjih v naši izkušnji, o Božji milosti in ljubezni, o neprimerljivi globini Zveličarjeve ljubezni. Ko sta um in srce napolnjena z ljubeznijo do Boga, ne bo težko drugim povedati tega,^{/347/} kar spada k duhovnemu življenju. Vzvišene misli, plemenite težnje, jasno dojetanje resnice, nesebične namere, koprnenje po pobožnosti in svetosti se bodo izražali v besedah, ki razodevajo naravo srčnega zaklada.

Ljudje, s katerimi se vsak dan družimo, potrebujejo našo pomoč in vodstvo. Morda so v takšnem duševnem stanju, da bo o pravem času izgovorjena beseda kakor dobro zabit žebelj. Jutri so lahko ti ljudje že na kraju, kjer jih ne bomo mogli doseči. Kakšen je naš vpliv na te sopotnike?

Vsak dan je poln odgovornosti, ki jih moramo nositi. Vsak dan naše besede in dejanja vplivajo na ljudi, s katerimi se družimo. Kako zelo nujno je, da postavimo stražo svojim ustom in skrbno pazimo na svoje korake! Zaradi enega nepremišljenega giba in neprevidnega koraka bodo visoki valovi kakšne močne skušnjave preplavili človeka ter ga pahnili na napačno pot. Ne moremo odstraniti misli, ki smo jih posejali v človekov um. Če so bile to slabe misli, smo morda sprožili plaz okoliščin ali plimo zla, ki je ne bomo več mogli ustaviti.

Po drugi strani pa lahko s svojim zgledom pomagamo drugim razvijati dobra načela, s čimer vplivamo nanje, da delajo dobro. Oni pa prav tako širijo enak blagodejen vpliv na druge. Tako s svojim vplivom pomagamo stotinam in tisočim, ne da bi se tega zavedali. Pravi Kristusov sledilec spodbuja dobre namene vseh, s katerimi pride v stik. Pred neverujočim svetom, ki ljubi greh, razodeva moč Božje milosti in popolnost njegovega značaja.^{/348/}

30. Osvoboditev od Asirije

([angleško](#))

Med veliko nevarnostjo za narod, ko so asirske čete vdirale v Judovo deželo in se je zdelo, da nič ne more rešiti Jeruzalema pred dokončnim uničenjem, je Ezekija zbral sile svojega kraljestva, da bi se z neomajnim pogumom uprle poganskim zatiralcem in zaupale v moč Jahveja, da jih bo rešil. Ezekija je opogumljal Judo: "Bodite močni in srčni, ne bojte se in ne plašite se pred asirskim kraljem, ne pred vso to množico, ki je pri njem! Zakaj večji je z nami kakor z njim; z njim je mesena roka, z nami pa je Gospod, naš Bog, da nam pomaga in za nas vodi boj." ([2 Let 32,7.8](#))

Ezekija ni brez vzroka tako zanesljivo govoril o izidu. Bog je uporabil bahaškega Asirca za nekaj časa kot palico svoje jeze, da bi kaznoval narode, vendar ta ni vedno zmagoval. (Glej [Iz 10,5](#)) Gospod je po Izaiju sporočil nekaj let poprej/^{349/} ljudem, ki so bivali na Sionu: "Ne boj se ... Asirca! ... Kajti še malo, prav malo časa, ... in Gospod nad vojskami zavihti zoper njega bič kakor v poboju Madiancev pri Orebski skali; in njegova palica bo nad morjem in jo dvigne, kakor jo je dvignil nad Egiptom. In zgodi se v tistem času, da se razprta njegovo breme s tvoje rame in njegov jarem s tvojega vratu, da, jarem razpade spričo maziljenja." ([Iz 10,24-27](#))

V drugem preroškem sporočilu, ki je bilo dano "v letu, v katerem je umrl kralj Ahaz," je prerok objavil: "Prisegel je Gospod nad vojskami, rekoč: Gotovo, kakor sem se namenil, tako se zgodi, in kakor sem sklenil, tako ostane: da zdrobim Asurja v svoji deželi in ga pogazim na svojih gorah. Tako se jim razprta njegov jarem in njegovo breme jim pade z rame. To je tisti sklep, ki je storjen nad vso zemljo, in to je roka, ki je iztegnjena nad vsemi narodi. Zakaj Gospod nad vojskami je storil sklep, in kdo naj ga uniči? In njegova roka je iztegnjena, kdo naj jo odvrne?" ([Iz 14,28.24-27](#))

Zatiralčeva moč bo zlomljena. Ezekija pa je v prvih letih svojega vladanja plačeval davke v skladnosti s sporazumom, ki ga je podpisal Ahaz. Medtem pa se je kralj posvetoval s svojimi knezi in oblastniki ter naredil vse, kar je mogel, da bi obranil kraljestvo. Zagotovil je obilne zaloge vode znotraj jeruzalemskih zidov, saj je bo zunaj mesta primanjkovalo. "In Ezekija se ohrabri in popravi vse zidovje, ki je bilo luknjasto, ter zgradi stolpe na njem/^{350/} in še drugi zid odzunaj in utrdi Milo v Davidovem mestu in napravi veliko orožja in ščitov. In postavi vojne poveljnike nad ljudstvom." ([2 Let 32,5.6](#)) Naredili so vse, kar so mogli, da bi se pripravili na obleganje.

Do Ezekijevega prihoda na prestol so Asirci že odpeljali v ujetništvo veliko število Izraelcev iz severnega kraljestva. Nekaj let pozneje, ko je že vladal in je še utrjeval obrambo Jeruzalema, so Asirci oblegali in zasedli Samarijo ter razkropili deset rodov

po mnogih pokrajinah asirskega kraljestva. Judove meje so bile oddaljene samo nekaj kilometrov, Jeruzalem pa samo petinosemdeset kilometrov stran. Bogati plen, ki bi ga našli v templju, bi spraval v skušnjavo sovražnike, da bi se vrnili ponj.

Judov kralj pa se je odločil opraviti svoj delež v pripravi na obrambo pred sovražnikom in ko je dokončal vse, kar je lahko naredil v človeški iznajdljivosti in moči, je zbral svojo vojsko in jih opomnil, naj bodo pogumni. "Velik je sredi tebe Izraelov Svetnik," je bilo Izaijevo sporočilo Judu. Kralj je z neomajno vero sedaj objavil: "Z nami je Gospod, naš Bog, da nam pomaga in za nas vodi boj." ([Iz 12,6](#); [2 Let 32,8](#))

Nič ne more hitreje spodbuditi vere, kakor pa če jo izvršujemo. Judov kralj se je pripravil na prihajajočo nevihto; ker je bil prepričan, da se bo izpolnilo prerokovanje zoper Asirce, se je oprl na Boga. "In ljudstvo se je zaneslo na besede Ezekija, Judovega kralja." ([2 Let 32,8](#)) Kaj pa če se bodo asirske vojske/351/ takoj po zmagi nad največjimi zemeljskimi narodi in nad Samarijo v Izraelu napotile še nad Judo? Kaj pa če se bodo bahale: "Kakor je moja roka dosegla kraljestva malikov, katerih rezane podobe so bile lepše od jeruzalemskih in samarijskih - ali ne bom, kakor sem storil Samariji in njenim malikom, enako storil Jeruzalemu in njegovim podobam?" ([Iz 10,10.11](#)) Juda se ni imel česa bati, kajti zaupali so v Jahveja.

Končno je nastopila dolgo pričakovana stiska. Asirske sile so napredovale iz zmage v zmago in prišle v Judejo. Ker so bili prepričani o zmagi, so razdelili svoje sile na dve vojski. Ena od teh naj bi šla nad egiptovsko vojsko na jugu, druga pa naj bi oblegala Jeruzalem.

Judovo edino upanje je bil sedaj Bog. Vsaka možna pomoč iz Egipta je bila izključena. Drugih narodov, ki bi ponudili prijateljsko pomoč, pa ni bilo blizu.

Asirski poveljniki so bili tako prepričani o moči svojih izurjenih vojsk, da so pripravili srečanje s poveljnikom Judov, in na njem so naduto zahtevali vdajo mesta. Po tej zahtevi se je zvrstila bogokletna žalitev judovskega Boga. Ker sta Juda in Izrael tako slabela in odpadla, se narodi niso več bali Božjega imena, marveč je to postalo predmet nenehnega posmeha. (Glej [Iz 52,5](#))

"Povejte vendar Ezekiju," je dejal Rabsak, eden od Senaheribovih glavnih poveljnikov: "Tako pravi veliki kralj, asirski kralj: Kakšno upanje je to, na katero se zanašaš? Praviš: Dosti je/352/ sveta in moči za vojskovanje - a to je prazna beseda. V kogar torej upaš, da si se mi upri?" ([2 Kr 18,19.20](#))

Poveljniki so se pogajali zunaj mestnih vrat, vendar na takšni razdalji, da so stražarji na obzidju lahko vse slišali. Ko so predstavniki asirskega kralja glasno razlagali svoje predloge Judovemu poveljniku, jih je on zaprosil, naj govorijo v sirščini namesto v hebrejščini, da ljudje na obzidju ne bi vedeli, o čem se pogovarjajo. Rabsak se je temu predlogu rogal, še bolj je povzdignil svoj glas in dalje govoril v hebrejščini:

"Čujte besede velikega kralja, asirskega kralja! Tako pravi kralj: Naj vas ne prekanj Ezekija, kajti ne bo vas mogel oteti iz njegove roke! In ne pregovori vas Ezekija, da bi upali v Gospoda, govoreč: Gotovo nas otme Gospod, in to mesto ne bo dano asirskemu kralju v roko!

Ne poslušajte Ezekija; kajti tako pravi asirski kralj: Pogodite se z menoj za mir in pridite k meni; tako jejte vsak sad svoje trte in sad svoje smokve in pijte vsak vodo svojega vodnjaka, dokler ne pridem in vas vzamem v deželo, podobno vaši deželi, v deželo, kjer je obilo žita in vina, in kruha in vinogradov, da boste živeli in ne umrli.

Ne poslušajte Ezekija, ko vas zapeljuje, govoreč: Gospod nas otme. Ali je rešil kateri bogov drugih narodov svojo deželo iz roke asirskega kralja? Kje so bogovi Hamata in Arpada? Kje so bogovi Sefarvaima, Hene in Ive? Ali so rešili Samarijo iz moje roke? Kateri so med vsemi bogovi teh dežel,^{/353/} ki so svojo deželo oteli iz moje roke? Da bi Gospod otel Jeruzalem iz moje roke!" ([2 Kr 18,28-35](#); [Iz 36,13-20](#))

Na to posmehovanje so Judje molčali. Pogajanje se je končalo. Judovski predstavniki so se vrnili k Ezekiju "z raztrgano obleko in mu naznanili Rabsakove besede". ([Iz 36,21.22](#); [2 Kr 18,36.37](#)) Ko je kralj slišal za bogokletno izzivanje, si je "raztrgal oblačila in se ogrnil z raševino in stopil v Gospodovo hišo". ([2 Kr 19,1](#); [Iz 37,1](#))

K Izaiju je bil poslan sel, da bi ga obvestil o izidu pogajanja. "Dan stiske in strahovanja in zasmehovanja je ta dan," je bila beseda, ki jo je poslal kralj. "Morda bo slišal Gospod, tvoj Bog, vse Rabsakove besede, s katerimi ga je poslal asirski kralj, njegov gospod, sramotit živega Boga, in bo kaznoval besede, ki jih je slišal Gospod, tvoj Bog. Zato povzdigni molitev za ostanke, kar jih je še." ([2 Kr 19,3.4](#); [Iz 37,3.4](#))

"Kralj Ezekija pa in prerok Izaija, Amozov sin, sta spričo tega molila in vpila v nebo." ([2 Let 32,20](#))

Bog je uslišal molitev svojih služabnikov. Izaiju je poslal sporočilo za Ezekija: "Tako povejte svojemu gospodu: Tako pravi Gospod: Ne boj se zaradi tistih besed, ki si jih slišal, ki so me z njimi preklinjali hlapci asirskega kralja. Glej, jaz mu vdahnem duha, da bo slišal glas in se vrnil v svojo deželo, in storim, da pade od meča v svoji deželi." ([2 Kr 19,6.7](#); [Iz 37,6.7](#))

Asirski predstavniki so potem, ko je judovski poveljnik odšel, vzpostavili zvezo neposredno s svojim kraljem, /354/ ki je z delom svoje vojske stražil dostop iz Egipta. Ko je Senaherib slišal poročilo, je napisal "liste, da bi kidal sramoto na Gospoda, Izraelovega Boga, in zoper njega govoril, češ, kakor bogovi narodov po deželah niso svojega ljudstva rešili iz moje roke, tako tudi ne reši Ezekijev Bog iz moje roke svojega ljudstva". ([2 Let 32,17](#))

Za bahavo grožnjo je prišlo še sporočilo: "Naj te ne vara tvoj Bog, ki staviš vanj upanje, govoreč: Jeruzalem ne bo dan v roko asirskega kralja. Glej, sam si slišal, kaj so storili asirski kralji vsem drugim deželam, pokončavši jih docela, in ti bi se rešil? Ali so bogovi narodov rešili tiste, ki so jih pogubili moji očetje, Gozana in Harana in Rezefa in sinove Edena, ki so bili v Telasarju? Kje je kralj hamatski in kralj arpadski in kralj mesta Sefarvaima in Hene in Ive?" ([2 Kr 19,10-13](#); [Iz 37,10-13](#))

Ko je Judov kralj prejel sramotilno pismo, ga je odnesel v tempelj in ga razgrnil pred Gospodom ter molil z močno vero za pomoč iz nebes, da bi zemeljski narodi spoznali, da Bog Hebrejcev še vedno živi in vlada. ([2 Kr 19,14](#); [Iz 37,14](#)) Šlo je za Jahvejevo čast; samo On jih je lahko rešil.

Ezekija je prosil: "O Gospod, Izraelov Bog, ki stoluješ nad kerubi, ti si Bog, ti edini vsem kraljestvom na zemlji, ti si ustvaril nebesa in zemljo! Nagni svoje uho, Gospod, in poslušaj, odpri svoje oči, Gospod, in poglej! In poslušaj besede /355/ Senaheriba, s katerimi ga je poslal sramotit živega Boga! Res je, Gospod, opustošili so asirski kralji one narode in njihove dežele in so pometali njihove bogove v ogenj, zakaj niso bili bogovi, ampak delo človeških rok, les in kamen; zato so jih pogubili. Sedaj torej, Gospod, naš Bog, reši nas, prosim, iz njegove roke, da naj spoznajo vsa kraljestva na zemlji, da si ti Gospod Bog, ti edini." ([2 Kr 19,15-19](#); [Iz 37,16-20](#))

"O Izraelov Pastir, poslušaj, ki vodiš Jožefa kakor čredo, ki stoluješ nad kerubi, pokaži se v svoji svetlobi! Pred Efraimom, Benjaminom in Manasejem zbudi svojo moč ter pridi nam v rešitev. O Bog, postavi nas v prejšnji stan, razjasni svoje obličje, in rešeni bomo. Gospod, Bog nad vojskami, doklej se bo kadila tvoja jeza ob molitvi tvojega ljudstva? Pasel si jih s solznim kruhom in piti si jim dal obilno mero solz. Postavil si nas za prepir našim sosedom, in sovražniki se nam smejejo med seboj. O Bog nad vojskami, postavi nas v prejšnji stan, razjasni svoje obličje, in rešeni bomo. Trto si bil prestavil iz Egipta, pregnal si narode, da bi jo zasadil. Pripravil si prostor pred njo, da se je ukoreninila in prerasla deželo. Njena senca je prekrivala gore in njene veje največje cedre. Iztezala je svoje mladike do morja in proti reki svoje rozge. /356/ Zakaj si podrl njene ograje, da jo obirajo vsi mimohodeči? Razriva jo merjasec iz gozda in poljska divjačina jo objeda. O Bog nad vojskami, povrni se, prosimo, ozri se iz nebes ter glej, in skrbi za to trto in ohrani, kar je bila vsadila tvoja desnica, in sina, ki si ga

močnega storil sebi. ... Oživi nas zopet, in klicali bomo tvoje ime. Gospod, Bog nad vojskami, postavi nas v prejšnji stan, razjasni svoje obličje, in rešeni bomo." ([Ps 80](#))

Ezekijeve prošnje za Judo in čast njihovega vrhovnega Vladarja so bile v skladnosti z Božjo voljo. Salomon je ob posvetitvi templja molil h Gospodu, naj se bojuje "za pravdo svojega ljudstva Izraela, kolikor je vsak dan treba: da bi spoznala vsa ljudstva na zemlji, da Gospod je Bog, nobenega ni drugega". ([1 Kr 8,59.60](#)) Gospod naj bi jim bil še posebej naklonjen, ko so zaradi vojne ali približevanja tuje vojske Izraelovi poveljniki prišli v molitveni dom in prosili za rešitev. ([1 Kr 8,33.34](#))

Ezekija ni bil puščen brez upanja. Izaija mu je sporočil: "Tako pravi Gospod, Izraelov Bog: Kar si molil k meni spričo Senaheriba, asirskega kralja, sem slišal. To je beseda, ki jo je govoril Gospod o njem:

Zaničuje te, zasmehuje te devica, sionska hči, za teboj maje glavo jeruzalemska hči.

Koga si sramotil in preklinjal? In zoper koga si zagnal svoj glas in ošabno povzdignil svoje oči? Zoper Izraelovega Svetnika!^{/359/} Po svojih poslancih si sramotil Gospoda, ko si govoril: Z množico svojih voz sem prišel na vrh gora, do najvišje strani Libanona; in posekam njegove visoke cedre in njegove najboljše ciprese; stopim tudi v njegovo najdaljnje prenočišče, v gaj na njegovem vrtu. Jaz sem kopal in izpil tuje vodnjake, in s stopalom svojih nog hočem posušiti vse egiptovske reke.

Ali nisi slišal, da sem jaz to napravljaj od zdavnaj in snoval od starih časov? Sedaj sem storil, da je prišlo to, da rušiš utrjena mesta v kupe razvalin. Zato so bili njihovi prebivalci slabotnih rok, prestrašeni in zbegani; bili so kakor trava na polju in kakor mehka zelenjava, kakor trava na strehah in kakor posmojeno žito, preden gre v latje.

In tvoje sedenje in tvoj odhod in tvoj prihod poznam, tudi tvoje divjanje zoper mene. Ker tvoje divjanje zoper mene in tvoje lahkostvo je prišlo do mojih ušes, zato dam svoj obroček v tvoj nos in svojo uzdo med tvoje ustnice, in povedem te nazaj po tisti poti, po kateri si prišel." ([2 Kr 19,20-28](#); [Iz 37,21-29](#))

Judovo deželo so opustošile osvajalne vojske, Bog pa je obljubil, da bo čudežno zadovoljil potrebe ljudstva. Ezekija je prejel sporočilo: "In to ti bodi v znamenje: to leto boste jedli, kar samo zraste, drugo leto pa, kar po tem priraste, v tretjem letu sejte in žanjite in sadite vinograde ter jejte njihov sad. In kar se od Judove hiše ohrani,^{/360/} kar preostane, bo zopet poganjalo korenine spodaj in rodilo sad zgoraj. Zakaj iz Jeruzalema izide ostanek in s Sionske gore tisti, ki se bodo rešili; gorečnost Gospoda nad vojskami stori to.

Zatorej tako pravi Gospod zastran asirskega kralja. Ne pride v to mesto in puščice ne ustrelj sem, tudi štita mu ne bo postavil nasproti, ne nanašal nasipov zoper njega. Po isti poti, po kateri je prišel, se vrne, v to mesto pa ne pride, govori Gospod. Zakaj branil bom to mesto da ga rešim, zaradi sebe in zaradi Davida, svojega hlapca." ([2 Kr 19,29-34](#); [Iz 37,30-35](#))

Rešitev je prišla še tisto noč. "In zgodi se to noč, da izide Gospodov angel ter jih pobije v asirskem ostrogu sto petinosemdeset tisoč. In Gospod je poslal angela, da je pobil vse močne junake in vojvode in poveljnike v taboru asirskega kralja." ([2 Kr 19,35](#); [Iz 37,36](#); [2 Let 32,21](#))

Novice o strašnem kaznovanju vojske, ki je bila poslana zasest Jeruzalem, so kmalu dospele do Senaheriba, ki je še vedno čuval dostop iz Judeje v Egipt. Ker se je asirski kralj ustrašil, je pohitel in "se z očitno sramoto vrnil v svojo deželo". ([2 Let 32,21](#)) Ni pa več dolgo vladal. V skladnosti s prerokovanjem, ki je napovedalo njegov nenadni konec, so ga umorili ljudje iz njegovega doma, "in kraljeval je njegov sin Esarhadon namesto njega". ([Iz 37,38](#); [2 Kr 19,37](#))

Bog Hebrejcev je premagal ošabne Asirce. Jahvejeva čast je bila obranjena v očeh okoliških narodov. V Jeruzalemu se je srce ljudi napolnilo s svetim veseljem. Njihove goreče/361/ prošnje za rešitev so bile združene s priznanjem greha in mnogimi solzami. V svoji veliki stiski so popolnoma zaupali v Božjo moč za rešenje; On pa jih ni pustil na cedilu. V tempeljskih hodnikih so odmevale slovesne hvalnice.

"Znan je v Judu Bog, v Izraelu je veliko njegovo ime. V Salemu je njegova kočja in njegovo prebivališče na Sionu. Tamkaj je strl ognjene puščice lokov, štiti in meč in vojsko. Svetel si ti, veličasten, bolj kakor roparske gore. Plen so postali srčni korenjaki, zaspali so v svoje spanje, in nobeden tistih junakov ni našel moči v svojih rokah. Od tvojega hudovanja, o Jakobov Bog, sta onemogla voz in konj. Ti, ti si strašen, in kdo more stati pred teboj, kadar se jeziš? Z neba si dal slišati sodbo, zemlja se je zbala in utihnila, ko je na sodbo vstal Bog, da bi rešil vse krotke na zemlji. Res, srd človeški ti je v slavo, z zalogo obilega svojega srda se opašeš. Obetajte in izvršujte obljube Gospodu, svojemu Bogu; vsi, ki so okoli njega, naj mu prineso darila, strašnemu; On uničuje napuh prvakov, strašen je zemeljskim kraljem." ([Ps 76](#))

Vzpon in padec asirskega kraljestva je poln naukov za ljudstva, ki živijo danes na zemlji. Navdihnjenje je slavo Asirije na višku njene blaginje primerjalo/362/ s plemenitim drevesom v Božjem vrtu, ki kraljuje nad drugimi drevesi.

"Glej, Asur je bil ceder na Libanonu, z lepimi vejami, košat za senco in silno visok, in njegov vrh je segal med oblake. ... In bil je prelep v svoji velikosti in ker je imel široko

raztegnjene odrastke; kajti njegove korenine so bile ob obilih vodah. Cedre na Božjem vrtu ga niso nadkriljevale, ciprese se niso mogle enačiti z njegovimi vejami in javori niso bili kakor njegove mladike, nobeno drevo na Božjem vrtu mu ni bilo enako v lepoti. ... In zavidala so mu vsa edenska drevesa, ki so bila na Božjem vrtu."

([Ezk 31, 3-9](#))

Namesto da bi vladarji v Asiriji izkoristili te izredne blagoslove v korist človeštva, so postali bič za mnoge dežele. Bili so kruti, niso mislili na Boga ali svoje bližnje, uveljavljali so trdno politiko, da bodo vse narode pripravili priznati prevlado bogov iz Niniv, katere so poviševali nad Najvišjega. Bog je k njim poslal Jona z opominom, in tedaj so se za nekaj časa ponižali pred Gospodom nad vojskami ter prosili za odpuščanje. Kmalu pa so se zopet povrnili k čaščenju malikov in k osvajanju sveta.

Prerok Nahum je v obtožbi proti hudobnežem v Ninivah vpil: "Gorje okrvavljenemu mestu, vse polno je laži in silovitosti, ne neha ropati. Biči pokajo in kolesa škripljejo, konji dirjajo in vozovi drdrajo!/³⁶³ Konjeniki pridirjavajo in meči se svetijo in sulice blesketajo! Množica je pobitih. ... Glej, jaz sem zoper tebe, govori Gospod nad vojskami." ([Nah 3,1-5](#))

Neskončni še vedno z nezmotljivo natančnostjo piše poročilo o narodih. Ker njegova milost še čaka, zaradi vabila k spokorjenju to poročilo ostaja odprto; ko pa bodo številke dosegle mero, ki jo je določil Bog, se bo sprožila njegova jeza. Poročilo bo končano. Božanske potrpežljivosti bo konec. Milost se ne bo več potegovala zanje.

"Gospod je počasen za jezo in velik v moči, a krivca nikakor ne šteje za nedolžnega. Gospodova pot je v viharju in nevihti in oblaki so prah njegovim nogam. On zapreti morju in ga osuši, in vse reke posuši; Basan in Karmel hirata in cvetje na Libanonu vene. Gore se tresejo pred njim in hribi se tajajo; pred njegovim obličjem se giblje zemlja in vesoljni svet in vsi, ki na njem prebivajo. Kdo more stati vpricho njegovega srda? In kdo obstoji ob gorečnosti njegove jeze? Njegova togota se razliva kakor ogenj in skale se rušijo pred njim." ([Nah 1,3-6](#))

Tako so Ninive, "tisto veselo mesto, ki je prebivalo brez skrbi, ki je govorilo v svojem srcu: Jaz sem, in nobenega ni razen mene," postale "prazne in izpraznjene in opustošene, ... ležišče levov in pašnik levičem, koder se je sprehajal lev, levinja in levič, in nihče jih ni strašil". ([Zef 2,15; Nah 2,10.11](#))/³⁶⁴

Zefanija je gledal naprej v čas, ko bo ošabnost Asirije ponižana, in prerokoval: "In ležale bodo sredi mesta črede, vsake vrste živali; tudi pelikani in ježi bodo prenočevali na glavičih njihovih stebrov. Glas vetra bo pel v oknu, razvaline bodo na pragih, ker odtrgani so cedrovi obložci." ([Zef 2,14](#))

Velika je bila slava asirskega kraljestva; njegov padec je bil globok. Prerok Ezekiel je nadaljeval prisposodobno o veličastni cedri ter jasno napovedal padec Asirije zaradi njene ošabnosti in krutosti. Objavil je:

"Zato je tako rekel Gospod Jahve: ... Vrh je iztezal tja med oblake in njegovo srce se je prevzelo zaradi njegove visokosti: zato ga dam v pest mogočniku med narodi, naj le ravna z njim, kakor hoče; zaradi njegove brezbožnosti sem ga zavrnel. In tujci, silovitniki med narodi, so ga posekali ter vrgli na tla: njegovi odrastki so popadali po gorah in po vseh dolinah in njegove veje so se polomile in obležale po vseh globinah dežele; in vsa zemeljska ljudstva so šla izpod njegove sence in se niso več zanj zmenila; na njegov podrti trup so sedli vsi nebeški ptiči in po njegovih vejah čepe vse zemeljske zverine: da se ne povzdiguje nobeno drevo ob vodah zaradi svoje visokosti.

...

Tako pravi Gospod Jahve: V dan, ko je šel dol v pekel, sem napravil žalovanje; ... in zaradi njega so omedlevala vsa drevesa na polju. Storil sem, da so se od hrupa njegovega padca tresli narodi." ([Ezk 31,10-16](#))/365/

Ošabnost Asirije in njen padec služijo kot nazoren nauk do konca časa. Bog povprašuje današnje zemeljske narode, ki se ošabno in objestno razvrščajo zoper njega: "Komu si enak v taki slavi in velikosti med edenskimi drevesi? A pahnjen bož z edenskimi drevesi v spodnje kraje zemlje." ([Ezk 31,18](#))

"Dobrotljiv je Gospod, zavetišče je v dan stiske in pozna nje, ki pribegajo k njemu. Ali s povodnjijo, ki vse poplavi," bo uničil vse, ki se poskušajo povzdigniti nad Najvišjega. ([Nah 1,7.8](#))

"In potlačena bo prevzetnost Asirije in žezlo Egipta se umakne." ([Zah 10,11](#)) To ne velja samo za narode, ki so se razvrščali zoper Boga v starodavnih časih, temveč tudi za narode, ki danes nočejo izpolniti božanskega načrta. Na dan sodbe, ko bo pravični Sodnik vse zemlje "presejal narode" ([Iz 30,28](#)) in bo njim, ki so se držali resnice, dovoljeno stopiti v Božje mesto, bo nebeški obok odmeval od zmagoslavčnih pesmi odrešenih. "Vi pa boste peli," pravi prerok, "kakor v noči, ko se posvečuje praznik, in srčno se veselili kakor tisti, ki gredo s piščaljo, da stopijo na Gospodovo goro, k Izraelovi Skali. In Gospod stori, da se zasliši veličastvo njegovega glasu. ... Kajti po Gospodovem glasu bo potrjen Asirec, ki je bil vaju tepsti s šibo. In vsak udarec določene šibe, ki bo z njo švigal Gospod po njem, se bo godil med glasom bobnov in strun." ([Iz 30,29-32](#))/366/

31. Upanje za pogane

[\(angleško\)](#)

Izaija je med svojim delovanjem jasno razodeval Božji namen za pogane. Drugi preroki so omenili božanski načrt, vendar njihovega jezika ljudstvo ni vedno razumelo. Izaiju pa je bilo naročeno, naj Judi zelo jasno poda resnico, da bodo k Božjemu Izraelu prišteti tudi mnogi, ki telesno niso Abrahamovi potomci. Ta nauk ni bil v skladnosti z bogoslovjem njegovega časa, pa vendar je neustrašno oznanjeval sporočila, ki mu jih je dajal Bog ter obudil upanje mnogim hrepenečim srcem, ki so iskala duhovne blagoslove, obljubljene Abrahamovemu potomstvu.

Apostol poganov je v svojem pismu vernikom v Rimu obrnil pozornost na te značilnosti Izaijevega nauka. Pavel je rekel: "Izaija govori smelo in pravi: Našli so me ti, ki me niso iskali, razodet sem bil tem, ki niso vpraševali po meni." ([Rim 10,20](#))

Zdi se, da Izraelci velikokrat niso mogli ali pa niso hoteli razumeti Božjega namena za pogane. Vendar so bili prav zaradi tega/³⁶⁷/ namena ločeno in neodvisno ljudstvo sredi zemeljskih narodov. Njihov oče Abraham, komur je bila najprej dana zavezna obljuba, je bil poklican oditi izmed svojega sorodstva v oddaljene kraje, kjer bi bil nosilec luči poganom. Čeprav mu je bila dana obljuba, da bo njegovega potomstva kakor morskega peska, vendar ni smel postati ustanovitelj velikega naroda v Kanaanski deželi zaradi sebičnih ciljev. Božja zaveza z njim je zajemala vse narode sveta.

Jahve je objavil: "In te blagoslovim in poveličam tvoje ime, in v blagoslov bodi! In blagoslovil bom nje, ki blagoslavljaajo tebe, in kdor te preklinja, njega bom preklel, in blagoslovljene bodo v tebi vse rodovine zemlje." ([1 Mz 12,2,3](#))

Tik preden je bil rojen Izak, je bila zaveza obnovljena in znova je bil jasno podan Božji namen za človeštvo. "In vsi narodi zemlje bodo blagoslovljeni v njem," se je glasilo Gospodovo zagotovilo o otroku obljube. ([1 Mz 18,18](#)) Pozneje pa je obiskovalec iz nebes še enkrat objavil: "Blagoslovljeni bodo vsi narodi po tvojem potomstvu." ([1 Mz 22,18](#))

Vseobsežni pogoji te zaveze so bili znani Abrahamovim otrokom in njegovim vnukom. Da pa bi bili lahko Izraelci v blagoslov narodom in bi se razglasilo Božje ime "po vsej zemlji", ([2 Mz 9,16](#)) so bili rešeni egiptovskega jarma. Ko bi bili poslušni njegovim zahtevam, bi bili v veliki prednosti pred drugimi narodi v modrosti in razsodnosti. To

premoč pa bi/³⁶⁸/ dosegli in zadržali samo zato, da bi se po njih lahko izpolnil Božji namen za vse narode sveta.

Čudovita Božja previdnost ob osvoboditvi Izraela iz egiptovske sužnosti in njihovega zavzetja Obljubljene dežele je mnoge pogane pripeljala k spoznanju Izraelovega Boga kot Vrhovnega Vladarja. "In spoznali bodo Egipčani," se je glasila obljuba, "da sem jaz Gospod, ko iztegnem svojo roko nad Egiptom in izpeljem Izraelove sinove izmed njih." ([2 Mz 7,5](#)) Celo ošabni Faraon je bil prisiljen priznati Jahvejevo moč. "Pojdite, služite Gospodu," je velel Mojzesu in Aronu, "in me tudi blagoslovite." ([2 Mz 12,31.32](#))

Napredujoče Izraelove vojske so ugotovile, da spoznanje o mogočnem delovanju hebrejskega Boga gre pred njimi in da nekateri med pogani spoznavajo, da je On edini pravi Bog. V brezbožnem Jerihu je poganka dejala: "Zakaj Gospod, vaš Bog, je Bog v nebesih zgoraj in na zemlji spodaj." ([Joz 2,11](#)) Spoznanje o Jahveju, ki je tako prišlo do nje, ji je prineslo zveličanje. Po veri "nečistnica Rahab ni umrla z nevernimi, ker je sprejela oglednike v miru". ([Heb 11,31](#)) Njena spreobrnitev pa ni bila osamljen primer Božje milosti do malikovalcev, ki so priznali njegovo božansko oblast. Sredi dežele se je številno ljudstvo - Gibeonci - odreklo poganstvu in se pridružilo Izraelu ter prejele delež v zaveznih blagoslovih.

Bog ne priznava razlik zaradi narodnosti, rase ali družbenega razreda. On je Stvarnik vseh ljudi./³⁶⁹/ Po stvarjenju smo vsi ena družina in vsi smo eno tudi po odrešenju. Kristus je prišel podret vsak ločitveni zid in odpret vsak predel svetišča, da bi vsak človek imel prost dostop do Boga. Njegova ljubezen je tako široka, tako globoka in tako popolna, da prežema vse. Izpod Satanovega vpliva rešuje ljudi, ki so jih zapeljale njegove prevare ter jih postavi blizu Božjega prestola, ki ga obdaja mavrica obljube. V Kristusu ni ne Juda ne Grka, ne sužnja ne svobodnega.

V naslednjih letih po zavzetju Obljubljene dežele so skoraj popolnoma pozabili dobrotljive Jahvejeve načrte za zveličanje poganov, zato jih je moral na novo objaviti. "Vsi kraji zemlje," je navdihnjeno pel psalmist, "naj se spomnijo in spreobrnejo h Gospodu, in klanjale se bodo pred teboj vse družine poganskih narodov. Pridejo velikaši iz Egipta, Etiopija hitro iztegne svoje roke proti Bogu. In bali se bodo pogani Gospodovega imena in vsi kralji zemlje tvoje slave. Zapiše se to naslednjemu rodu, in ljudstvo, ki bo ustvarjeno, bo hvalilo Gospoda: ker je pogledal z višave svoje svetosti, ozrl se Gospod iz nebes na zemljo, da usliši zdihovanje jetnikov, da oprostí nje, ki so izročeni smrti, da oznanjajo na Sionu Gospodovo ime in njegovo hvalo v Jeruzalemu, ko se zberó vsa ljudstva in kraljestva, da služijo Gospodu." ([Ps 22,27; 68,31; 102,15.18-22](#))/³⁷⁰/

Ko bi Izrael ostal zvest svoji nalogi, bi bili vsi narodi na zemlji deležni njegovih blagoslovov. Srca njih, katerim je bilo zaupano spoznanje o zveličavni resnici, pa niso ganile potrebe okoliških ljudi. Ko so pozabili Božji načrt, so pričeli na pogane gledati kot na ljudi, ki so zunaj dosega njegove milosti. Luč resnice je bila prikrita in zavladala je tema. Narode je zagrnjala koprena neznanja; Božje ljubezni skorajda niso poznali; cvetela pa sta zmeta in vraževerje.

S takšnimi razmerami se je srečal Izaija, ko je bil poklican k preroškemu poslanstvu, vendar ni postal malodušen, saj mu je v ušesih še odmeval zmagoslavni napev angelov, ki so obdajali Božji prestol: "Vsa zemlja je polna njegove slave!" ([Iz 6,3](#)) Njegovo vero so okrepili prizori veličastnih zmag Božje cerkve, ko bo "vsa zemlja polna Gospodovega spoznanja, kakor vode pokrivajo globočino morja". ([Iz 11,9](#)) "Zagrinjalo, ki zagrinja vsa ljudstva, in tisti zastor, ki je razprostrt čez vse narode," bosta končno uničena. ([Iz 25,7](#)) Na vse človeštvo bo izlit Božji Duh. Lačni in žejni pravičnosti bodo prišteti k Božjemu Izraelu. "In razcveto se kakor med travo, kakor vrbe poleg vodotokov," je dejal prerok. "Ta poreče: Gospodov sem! In oni razglasi Jakobovo ime za svoje; oni pa se zapiše s svojo roko Gospodu, in častno ime mu bo Izrael." ([Iz 44,4.5](#))

Preroku je bil razodet dobrotljivi Božji načrt, ko je razkropil upornega Judo med/371/ svetovna ljudstva. Gospod je objavil: "Zato bo moje ljudstvo spoznalo moje ime, zato spoznavajo prav tisti dan, da sem jaz tisti, ki govori: Glej, tukaj sem!" ([Iz 52,6](#)) Nauka poslušnosti in zaupanja pa naj se ne bi naučili samo oni. V krajih, kamor bodo izgnani, naj bi drugim govorili o živem Bogu. Mnogi sinovi tujcev naj bi se naučili ljubiti Boga kot svojega Stvarnika in Odrešenika; posvečevati naj bi začeli njegov sveti sobotni dan kot spomin na njegovo ustvarjalno moč. In ko bo "Gospod razgalil ramo svoje svetosti pred očmi vseh narodov", da bi rešil svoje ljudstvo sužnosti, "bodo vsi kraji zemlje videli zveličanje našega Boga". ([Iz 52,10](#)) Mnogi spreobrnjenci iz poganstva se bodo želeli popolnoma zediniti z Izraelci ter jih spremljati, ko se bodo vrnili v Judejo. Nihče teh ne bo govoril: "Gospod me gotovo loči od svojega ljudstva," ([Iz 56,3](#)) kajti Božja beseda, ki je bila dana po njegovem preroku njim, ki se mu bodo podredili in izpolnjevali njegov zakon, se je glasila, da bodo prišteti duhovnemu Izraelu - njegovi cerkvi na zemlji.

"Inozemce pa, ki so se pridružili Gospodu, da mu strežejo in da ljubijo Gospodovo ime, da mu bodo hlapci: kdor koli hrani soboto, da bi je ne oskrunil, in kateri trdno držijo svojo zavezo, nje tudi pripeljem h gori svoje svetosti in jih razveselim v svoji molitveni hiši, njihove žgalne in kralne daritve bodo prijetne na mojem oltarju. Kajti moja hiša se bo imenovala dom molitve vsem ljudstvom. Gospod Jahve, ki zbira Izraelove razkropljene, govori: Še druge/372/ bom zbral k njemu, k njegovim zbranim." ([Iz 56,6-8](#))

Preroku je bil dovoljen vpogled skozi stoletja v čas prihoda obljubljenega Mesija. Sprva je videl samo nadlogo in temo, "tesnoben mrak". ([Iz 8,22](#)) Mnoge, ki so hrepeneli po luči resnice, so lažni učitelji zavedli v blodnjak filozofije in spiritizma; drugi so se zanašali na podobo pobožnosti, niso pa kazali resnične svetosti v vsakdanjem življenju. Stanje je bilo videti brezupno; kmalu pa se je prizor spremenil in pred prerokovimi očmi se je razodelo čudovito videnje. Videl je vzhajati Sonce pravičnosti z ozdravljenjem na svojih žarkih. Prevzet z občudovanjem je vzkliknil: "Toda ne ostane v temi dežela, ki je sedaj v stiski. V prejšnjem času je v zaničevanje spravil Zebulonovo in Neftalijevo deželo, a v poslednjem jo pripravi v čast, ono na poti k morju, onkraj Jordana, Galilejo poganov. Ljudstvo, ki je hodilo po temi, je videlo veliko svetlobo; in kateri so bivali v deželi smrtne sence, jim je zasijala luč." ([Iz 9,1.2](#))

Ta veličastna Luč sveta bo prinesla zveličanje vsakemu narodu, rodu, jeziku in ljudstvu. Prerok je slišal večnega Očeta, ki je o njegovem delu oznanil: "Malo je, da si mi hlapec, da bi povzdignil Jakobove rodove ter nazaj pripeljal Izraelove ohranjenice; tudi te postavim za luč poganskim narodom, da boš moje zveličanje prav do konca zemlje. Ob času milosti sem te uslišal in v dan/³⁷³/ zveličanja sem ti pomagal; in stražil te bom in te dal v zavezo ljudstvu, da povzdigneš deželo, da v posest razdeliš opustošene dediščine, da porečeš jetnikom: Pojdite ven! Njim, ki sede v temi: Pridite na svetlo! ... Glej, ti pridejo od daleč, in glej, ti od severa in od zahoda, in ti iz dežele Sinimcev." ([Iz 49,6.8.9.12](#))

Prerok je med gledanjem še dlje v prihodnost videl dobesedno izpolnitev teh slavnih obljub. Videl je nosilce veselega sporočila o zveličanju, ki so hodili do krajev zemlje, k vsakemu narodu in rodu. Slišal je Gospoda, ki o evangelijski cerkvi pravi: "Glej, jaz napeljem proti njej mir kakor reko in slavo narodov kakor poplavljač potok." Slišal je tudi naročilo: "Razširi prostor svojega šotora in pregrinjala tvojih stanov naj raztegnejo, ne brani! Podaljšaj svoje vrvi in svoje kole pritrdi! Kajti na desno in na levo prodreš in tvoje potomstvo podeduje narode in opustošena mesta napolni z ljudmi." ([Iz 66,12](#); [54,2.3](#))

Jahve je preroku objavil, da bo poslal svoje priče "k narodom v Tarsis, Pul in Lud, ... v Tubal in Javan, na daljne otoke". ([Iz 66,19](#)) "Kako lepe so na gorah noge blagovestnika, ki razglaša mir, oznanja blagovest o dobrem, razglaša zveličanje, ki govori Sionu: Tvoj Bog kraljuje!" ([Iz 52,7](#))/³⁷⁴/

Prerok je slišal Božji glas, ki je klical svojo cerkev na delo, ki ga ji je določil, da bi pripravila pot za prihod večnega kraljestva. Sporočilo je bilo nedvoumno jasno:

"Vstani, sveti se, sionska hči! Zakaj tvoja svetloba je prišla in Gospodova slava je zasijala nad teboj. Kajti glej, tema pokriva zemljo in mrak narode; a nad teboj zasije

Gospod in njegova slava bo očitna nad teboj. In pridejo narodi k tvoji svetlobi in kralji k svitu, ki ti sije. Povzdigni oči krog in krog in poglej: vsi oni se zbirajo in prihajajo k tebi; tvoji sinovi gredo iz daljave in tvoje hčere prinašajo v naročju. In zidali bodo tujci tvoje zidove in njihovi kralji ti bodo stregli; zakaj v svojem srdi sem te udaril, a v svoji blagovoljnosti sem se te usmilil. In tvoja vrata bodo odprta neprestano, noč in dan se ne zapro, da pripeljejo k tebi bogastvo narodov ob spremstvu njihovih kraljev. Ozrite se v mene in rešeni boste, vsi kraji zemlje, zakaj jaz sem mogočni Bog in drug nobeden." ([Iz 60,1-4.10.11; 45,22](#))

Ta prerokovanja o velikem duhovnem prebujenju med gosto temo se danes izpolnjujejo v širjenju misijonarskih središč, ki dosegajo nerazsvetljene predele zemlje. Skupine misijonarjev v poganskih deželah je prerok primerjal z znamenjem,^{/375/} ki je postavljeno kot smerokaz njim, ki iščejo luč resnice.

Izaija pravi: "In zgodi se v tistem času: po Davidovi korenini, ki stoji v znamenje ljudstvom, bodo vprašali poganski narodi; in njegovo počivališče bo slavno. In zgodi se v tistem času, da iztegne zopet, drugič, Gospod svojo roko, da odkupi ostanek svojega ljudstva. ... In vzdigne znamenje poganskim narodom, in spravi vkup Izraelove pregnance in zbere Judove razkropljence od četverih koncev zemlje." ([Iz 11,10-12](#))

Dan rešitve je blizu. "Zakaj Gospodove oči gledajo po vsej zemlji, da se izkaže močnega pri teh, katerih srce je nerazdeljeno proti njemu." ([2 Let 16,9](#)) Med vsemi narodi, rodovi in jeziki Bog vidi ljudi, ki molijo za luč in spoznanje. Njihovo srce je nepotešeno, dolgo so se hranili s pepelom. (Glej [Iz 44,20](#)) Sovražnik vsake pravičnosti jih je zapeljal, in oni tavajo kakor slepi. So pa iskreni v srcu in si želijo spoznati boljšo pot. Čeprav so v globinah poganstva in ne poznajo pisane Božje postave, niti njegovega Sina Jezusa, so na različne načine razodeli delovanje božanske moči na svoj um in značaj.

Včasih so ljudje, ki nimajo drugega spoznanja o Bogu razen tega, ki so ga prejeli z delovanjem božanske milosti, bili prijazni z njegovimi služabniki in so tvegali življenje, da bi jih zaščitili. Sveti Duh polaga Kristusovo milost v srce marsikaterega plemenitega^{/376/} iskalca resnice ter poživlja njegovo sočutje v nasprotju z njegovo naravo in prejšnjo vzgojo. "Prava Luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, je že prihajala na svet" in svetila v njihovem srcu; ta Luč pa, če jo poslušajo, bo vodila njihove korake v Božje kraljestvo. ([Jn 1,9](#)) Prerok Miha je dejal: "Če sedim v temi, Gospod mi je luč. ... Privede me ven na luč, gledal bom njegovo pravičnost." ([Mih 7,8.9](#))

Nebeški načrt zveličanja je dovolj širok, da zajame ves svet. Bog si želi onemoglemu človeštvu vdihniti dih življenja. Ne bo dovolil,^{/377/} da bi bil razočaran kdo, ki iskreno hrepeni po čem višjem in plemenitejšem od vsega, kar lahko ponudi svet. Neprestano

pošilja svoje anjele ljudem, ki jih obdajajo najtežavnejše razmere, vendar v veri molijo, da bi jih vodila moč, ki je višja od njih samih, ter jim prinesla rešitev in mir. Bog se jim bo razodel na različne načine ter jih privedel v stik s previdnostjo in tako utrdil njihovo zaupanje vanj, ki je dal sebe v odkupnino za vse, da postavijo svoje upanje "na Boga in ne pozabijo ... dejanj mogočnega Boga, temveč hranijo ... njegove zapovedi". ([Ps 78,7](#))

"Ali se more velikanu odvzeti plen? ... Tako pravi Gospod: Tudi velikanovi jetniki se mu vzamejo in siloviteža plen se otme. Sramota jih oblije, kateri upajo v rezane podobe, kateri pravijo ulitim podobam: Vi ste naši bogovi." ([Iz 49,24.25; 42,17](#))

"Blagor mu, komur je pomočnik mogočni Jakobov Bog, čigar nada je v Gospodu, njegovem Bogu. Obrnite se k trdnjavi, ki ste jetniki v upanju!" ([Ps 146,5; Zah 9,12](#)) Vsem iskrenim v srcu v poganskih deželah - "poštenim" v očeh nebes - "v temi vzhaja luč". ([Ps 112,4](#)) Bog je rekel: "In popeljem slepce po poti, ki je ne poznajo, po stezah, ki so jim tuje, jim dam hoditi; temo pred njimi naredim v svetlobo in hribast kraj v ravan. Te reči storim in jih ne opustim." ([Iz 42,16](#))/378/

IV. del: Ljudstvu grozi kazen

([angleško](#))

"Strahoval te bom primerno in te ne bom pustil čisto brez kazni."

([Jer 30,11](#))

32. Manasej in Josija

([angleško](#))

Judovo kraljestvo, ki je za Ezekija cvetelo, je še enkrat moralno nizko padlo v dolgih letih Manasejeve grešne vladavine. Poganstvo je namreč oživel in mnogo ljudi je bilo zapeljanih v malikovanje. "A Manasej je v blodnjo vodil Judo in prebivalce Jeruzalema, da so delali hudo bolj kakor narodi, katere je Gospod pokončal pred Izraelovimi sinovi." ([2 Let 33,9](#)) Po slavni luči prejšnjih rodov je nastopila tema vraževerja in zmot. Pojavila in razširila so se velika zla: nasilje, zatiranje, sovraštvo do vsega, kar je dobro. Prevrčali so pravico, prevladalo pa je nasilje.

Ti hudi časi vendar niso bili brez prič za Boga in pravico. Težavne preizkušnje, ki jih je Juda varno zdržal za Ezekijeve vladavine, so v mnogih srcih razvile trdnost značaja, ki je sedaj služil kakor jez pred prevladujočo krivičnostjo. Njihovo pričevanje v prid resnici in pravičnosti je izzvalo jezo Manaseja in njegovih privržencev na oblasti. Ti so si/381/ prizadevali utišati vsak glas neodobranja, da bi se utrdili v zlu. "In Manasej je tudi preliel veliko nedolžne krvi, dokler ni z njo napolnil Jeruzalema od enega konca do drugega." ([2 Kr 21,16](#))

Eden prvih, ki je bil umorjen, je bil Izaija, ki je skoraj pol stoletja služil v Judi kot izvoljeni Jahvejev poslanec. "Drugi pa so trpeli zasramovanje in bičanje, vrhutega pa sponje in ječe; bili so kamnani, izkušani, razrezani, umrli so smrti z mečem; hodili so v ovčjih in kozjih kožah, v potrebi, v stiskah in težavah (njih ni bil svet vreden!), po puščavah tavajoč in po gorah in brlogih in podzemnih jamah." ([Heb 11,36-38](#))

Nekaterim tistih, ki so trpeli preganjanje med Manasejevo vladavino, je bilo naloženo, naj povedo posebno sporočilo graje in sodbe. Preroki so objavili, da je Judov kralj "delal krivično bolj kakor ... Amorejci, ki so živeli pred njim". ([2 Kr 21,11](#)) Zaradi teh grehov se je njegovemu kraljestvu približevala nesreča. Kmalu bodo prebivalci dežele odvedeni kot ujetniki v Babilon in tam bodo postali "rop in v plen vsem svojim sovražnikom". ([2 Kr 21,14](#)) Gospod pa ne bo dokončno pozabil njih, ki ga bodo v tuji deželi priznali za svojega Vladarja. Morda bodo doživeli hudo stisko, vendar jih bo rešil ob določenem času in na ustrezen način. Kdor bo popolnoma zaupal vanj, bo v njem našel varno zavetje.

Preroki so še naprej zvesto svarili in opominjali; neustrašno so govorili Manaseju in/382/ njegovemu ljudstvu; sporočila pa so bila zaničevana. Odpadli Juda ni hotel poslušati. Kot zgled tega, kar jih bo doletelo, če nadaljujejo v zakrknjenosti, je Gospod dovolil, da je njihovega kralja ujela četa asirskih vojakov. Ti so "ga zvezali z dvema bronastima verigama in odvedli v Babilon", njihovo začasno prestolnico. Ta udarec je

kralja spametoval: "Prosil je blagovoljnosti Gospoda, svojega Boga, in se silno ponižal pred Bogom svojih očetov in molil k njemu. In dal se mu je izprositi ter uslišal njegovo prošnjo in ga zopet privedel v Jeruzalem v njegovo kraljestvo. Tedaj je spoznal Manase, da Gospod je Bog." ([2 Let 33,11-13](#)) Čeprav je bilo to spokorjenje pomembno, je vendar prišlo prepozno, da bi rešilo kraljestvo pred pogubnim vplivom dolgih let malikovanja. Mnogi so se spotaknili in padli ter nikoli več niso vstali.

Med temi, ki jim je življenjsko izkušnjo nepreklicno izoblikovalo pogubno Manasejevo odpadništvo, je bil tudi njegov sin, ki je nasledil prestol, ko je bil star dvaindvajset let. O kralju Amonu je zapisano: "In hodil je po vsej poti, po kateri je hodil njegov oče, služoč malikom, ki jim je služil njegov oče, in klanjajoč se jim; Gospoda pa, Boga svojih očetov, je opustil, in ni hodil po Gospodovi poti." ([2 Kr 21,21.22](#)) "Ni se ponižal pred Gospodom, kakor se je bil ponižal njegov oče Manase, temveč je kopicil krivdo za krivdo nadse." ([2 Let 33,23](#)) Brezbožnemu kralju ni bilo dovoljeno dolgo vladati. Sredi njegove predrzne brezbožnosti, samo dve leti po prihodu na prestol, so ga v palači umorili služabniki in "ljudstvo dežele je postavilo Josija, njegovega sina, za kralja na njegovem mestu". ([2 Let 33, 25](#))/383/

Ko je prišel na prestol Josija in vladal enaintrideset let, so ljudje, ki so ohranili čisto vero, pričeli upati, da je propadanje kraljestva ustavljeno. Novi kralj se je namreč bal Boga, čeprav je bil star šele osem let. Že od začetka "je delal, kar je bilo prav v Gospodovih očeh, in je hodil po vsej poti Davida, svojega očeta, ni se uklonil ne na desno, ne na levo". ([2 Kr 22,2](#)) Josija se je rodil popačenemu kralju, obdan je bil s skušnjavami, da bi šel po očetovi poti, in imel je malo svetovalcev, da bi ga spodbujali, naj ostane na pravi poti, vendar je ostal zvest Izraelovemu Bogu. Napake prejšnjih rodov so mu bile v svarilo, da se je odločil delati dobro, namesto da bi se spustil na bedno raven greha in moralnega ponižanja, kamor sta padla njegov oče in ded. "Ni se uklonil ne na desno, ne na levo." ([2 Kr 22,2](#)) Kot človek, ki je zasedal odgovoren položaj, se je odločil ubogati vodstvena navodila, ki so bila dana Izraelovim vladarjem. Njegova poslušnost je Bogu omogočila, da ga je uporabil kot posodo za čast.

V začetku Josijevega vladanja in tudi veliko let poprej so se iskreni ljudje na Judovem spraševali, ali se bodo sploh kdaj izpolnile Božje obljube, ki jih je dal starodavnemu Izraelu. S človeškega stališča se je izpolnitev božanskega načrta za izvoljeno ljudstvo zdela skoraj nemogoča. Odpadništvo v prejšnjih stoletjih se je z leti samo še okrepilo. Deset rodov je bilo razkropljenih med pogani. Ostala sta samo Judov in Benjaminov rod in še ta dva sta bila sedaj na robu/384/ moralnega in narodovega propada. Preroki so pričeli napovedovati dokončno uničenje njihovega lepega mesta, kjer je stal tempelj, ki ga je zgradil Salomon in kjer so bili osredotočeni vsi zemeljski upi o narodovi veličini. Ali je mogoče, da bo Bog opustil svoj objubljeni načrt za rešitev

njih, ki zaupajo vanj? Ali lahko ljudje, ki so ostali zvesti Bogu, upajo na boljše čase kljub dolgotrajnemu preganjanju pravičnih in navidezni blaginji hudobnih?

Ta mučna vprašanja je preglasil prerok Habakuk. Ko je opazoval stanje zvestih v svojih dneh, je izrazil breme svojega srca z vprašanjem: "Kako dolgo, o Gospod, sem vpil k tebi, in ne slišiš! Vpijem k tebi o nasilstvu, a ne rešiš. Zakaj dopuščaš, da vidim krivico, zakaj gledaš nadlogo? Kajti pustošenje in nasilstvo je pred menoj, in nastaja prepri in vnema se boj! Zato izgublja postava veljavo in prava sodba ne pride nikdar na dan; kajti brezbožnik obdaja pravičnega, zato prihaja le popačena sodba na svetlo."

[\(Hab 1,2-4\)](#)

Bog je odgovoril na vpitje svojih zvestih otrok. Po izvoljenih glasnikih je razodel svojo odločitev, da bo kaznoval narod, ki se je odvrnil od njega in služil poganskim bogovom. Za življenja nekaterih, ki so prav takrat povpraševali po prihodnosti, je čudežno vodil razvoj dogodkov vodilnih narodov na zemlji in poskrbel za vzpon Babiloncev. Ti Kaldejci, strašni in grozoviti, so nepričakovano napadli Judovo deželo kakor šiba/385/ od Boga. [\(Hab 1,7\)](#) Judovi knezi in vodilni ljudje so bili odpeljani v Babilon kot ujetniki. Judejska mesta in vasi ter obdelana polja so bila opustošena; ničemur ni bilo prizaneseno.

Habakuk je bil prepričan, da se bo tudi v tej strašni sodbi nekako izpolnil Božji načrt za njegovo ljudstvo, zato se je pokorno priklonil razodeti Jahvejevi volji. "Ali nisi ti od vekomaj, Gospod, moj Bog in moj Svetnik?" je vzkliknil. Potem pa se je njegova vera dvignila nad preteče napovedi bližnje prihodnosti in se trdno oprijela dragocenih obljub, ki razodevajo Božjo ljubezen do njegovih otrok, ki zaupajo vanj. Prerok je dodal: "Mi ne umremo." [\(Hab 1,12\)](#) S tem oznanilom vere je prepustil svojo prihodnost in prihodnost vsakega verujočega Izraelca v roke usmiljenega Boga.

Habakuk ni samo takrat pokazal močne vere. Ob neki priložnosti, ko je razmišljal o prihodnosti, je dejal: "Na svojo čuvajnico stopim in se postavim na stolp in bom oprezal, da bi videl, kaj bo govoril z menoj in kaj naj odgovorim na svojo tožbo." Gospod mu je milostno odgovoril: "Zapiši prikazen in razločno začrkaaj na plošče, da se lahko čita. Kajti še velja prikazen za določeni čas in hiti do konca, in varala ne bo. Če odlaša, je le čakaj; zakaj gotovo pride, se ne zakasni. Glej, kdor je prevzet, njegova duša ni poštena v njem. Pravični pa bo živel po svoji veri." [\(Hab 2,1-4\)](#)

Vera, ki je krepila Habakuka ter vse svete in pravične v tistih dneh, je bila ista vera, ki še danes ohranja Božje ljudstvo. V najtemnejših urah in v najtežavnejših razmerah naj kristjan/386/ poteši svojo dušo na izviru vse svetlobe in moči. Tako se bo dan za dnem po veri v Boga obnavljalo njegovo upanje in pogum. "Pravični pa bo živel po svoji veri." [\(Hab 2,4\)](#) V Božjem delu ne sme biti potrnosti, omahovanja ali strahu. Gospod

bo izpolnil več kakor so največja pričakovanja teh, ki zaupajo vanj. Dal jim bo modrost, ki jo zahtevajo njihove različne potrebe.

Apostol Pavel je zgovorno pričal o obilni pomoči, ki je dana vsakemu skušanemu človeku. Njemu je bilo dano božansko zagotovilo: "Dosti ti je moja milost; zakaj moja moč se v slabosti izkazuje popolna." ([2 Kor 12,9](#)) Hvaležno in z zaupanjem je preizkušani Božji služabnik odgovoril: "Zato sem dobre volje v slabostih, v zasramovanju, v potrebah, v preganjanju, v težavah, za Kristusa; zakaj kadar sem slab, tedaj sem močan." ([2 Kor 12,10](#))

Gojiti in negovati moramo vero, o kateri so pričali preroki in apostoli - vero, ki se trdno oklepa Božjih obljub in čaka rešitev ob času in na način, kakor je On določil. Zanesljiva preroška beseda se bo dokončno izpolnila ob slavnem prihodu našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa, ko bo prišel kot Kralj kraljev in Gospod gospodov. Čas čakanja se morda zdi dolg, ljudje se lahko srečujejo s težavnimi razmerami, mnogi, v katere smo zaupali, lahko med potjo padejo. Toda skupaj s prerokom, ki si je prizadeval spodbuditi Judo med neprimerljivim odpadništvom, moramo z zaupanjem reči: "Toda Gospod je v templju svoje svetosti - molči/387/ pred njim, vsa zemlja!" ([Hab 2,20](#)) Vedno se spominjajmo spodbudnega sporočila: "Kajti še velja prikazen za določeni čas in hiti do konca, in ne bo varala. Če odlaša, je le čakaj; zakaj gotovo pride, se ne zakasni. ... Pravični pa bo živel po svoji veri." ([Hab 2,3.4](#))

"Gospod, oživi svoje delo sredi let, sredi let daj, da bo očitno; v jezi se spominjaj usmiljenja! Bog prihaja s Temana in Svetnik z gore Parana. Njegovo veličastvo pokriva nebesa in zemlja je polna njegove hvale. In svetloba nastaja kakor sončna luč; žarki se mu iskre iz roke, in ondi je skrita njegova moč. Pred njim gre kuga in tik za njim pomor. Postal je in potresel je zemljo, pogledal je in ustrašil narode; in razdrobile so se večne gore, starodavni hribovi so se pogrezni; njegove poti so večne. Izšel si v rešenje svojega ljudstva, v rešenje svojega maziljenca. Kajti smokva ne bo cvetela in pridelka ne bo nič na trtah, oljkova rast bo varala in žitno polje ne donese užitka, iz ograje izgine drobnica in govedu ne bo nič v hlevih: a jaz se bom vendar radoval v Gospodu, veselil se bom, da je Bog moje rešenje. Jahve, Gospod, je moja moč." ([Hab 3,2-6.13.17-19](#))/388/

Habakuk ni bil edini, po komer je bilo dano sporočilo o slavnem upanju in prihodnji zmagi kakor tudi o sedANJI sodbi. Med Josijevim vladanjem je Gospodova beseda prišla tudi Zefaniju, ki je odkrito opisal posledice nadaljevanja v odpadništvu. Pozornost prave cerkve je usmeril na prihodnje veličastno upanje. Njegova prerokovanja o sodbi, ki je grozila Judi, enako veljajo za sodbe, ki bodo doletele nespokorjeni svet ob drugem Kristusovem prihodu:/389/ "Blizu je veliki Gospodov dan, blizu je in silno hiti. Čuj, Gospodov dan! Bridko vpije tam junak. Ta dan je dan srda, dan stiske in nadloge, dan pustote in pustošenja, dan teme in mraka, dan oblakov in

oblačne noči, dan trobljenja in bojnega vpitja zoper trdna mesta in zoper visoke utrdbe." ([Zef 1,14-16](#))

"In stiskal bom ljudi, da bodo hodili kakor slepci, ker so grešili zoper Gospoda; in njihova kri se razmeče kakor prah. ... Tudi njihovo srebro, tudi njihovo zlato jih ne bo moglo rešiti ob dnevu Gospodove jeze; in z ognjem njegove gorečnosti bo vsa dežela požrta; zakaj konec, nagel konec naredi vsem prebivalcem dežele." ([Zef 1,17.18](#))

"Zberite se, da, zberite se, o narod brezsrarni, preden se uresniči, kar je ukrenjeno (tisti dan poleti mimo kakor pleve), preden pride nad vas togota Gospodovega srda, preden pride nad vas dan Gospodove jeze! Iščite Gospoda, vsi krotki v deželi, ki ste opravljali njegovo sodbo; iščite pravičnost, iščite ponižnost; morda dobite skrivališče ob dnevu Gospodove jeze!" ([Zef 2,1-3](#))/390/

"Glej, jaz bom ravnal tisti čas z vsemi tvojimi stiskalci, in rešim hrome in zberem izvržene in jim napravim hvalo in sloveče ime po vseh deželah, kjer so zdaj v sramoti. Tisti čas vas privedem sem in tisti čas vas zberem; kajti v sloveče ime in v hvalo vas storim med vsemi ljudstvi na zemlji, ko nazaj pripeljem vaše ujetništvo pred vašimi očmi, pravi Gospod." ([Zef 3, 19.20](#))

"Glasno poj, o sionska hči, ukajte, ki ste Izraelovi! Veseli se in raduj iz vsega srca, jeruzalemska hči! Odvzel je Gospod tvoje sodbe, odstranil tvojega sovražnika. Izraelov Kralj, Jahve, je sredi tebe, nesreče ne boš več videla nobene. Tisti dan poreko Jeruzalemu: Ne boj se! Sion, tvoje roke naj ne omagajo! Jahve, tvoj Bog, je sredi tebe, junak, ki hoče rešiti; veseli se te presilno, molči v svoji ljubezni, raduje se nad teboj z glasnim petjem." ([Zef 3,14-17](#))/391/

33. Knjiga postave

([angleško](#))

Tihi, pa vendar mogočni vplivi, ki so jih sprožila sporočila prerokov o babilonskem ujetništvu, so veliko pripomogli k pripravi poti za prenovo, ki je nastala v osemnajstem letu Josijevega vladanja. To prenovitveno gibanje, ki je za nekaj časa ustavilo grozeče sodbe, se je začelo popolnoma nepričakovano z odkritjem in proučevanjem dela Svetega pisma, ki je bil veliko let čudno založen in izgubljen.

Skoraj stoletje pred tem je bilo med prvim Ezekijevim praznovanjem pashe sklenjeno, da duhovniki poučujejo ljudstvo z javnim branjem knjige postave. Ker so spoštovali predpise, ki jih je zapisal Mojzes, še posebej tiste iz knjige zaveze, ki je del pete Mojzesove knjige, je bilo Ezekijevo vladanje tako uspešno. Manasej pa si je drznil te predpise odpraviti in med njegovim vladanjem se je tempeljski/392/ izvod knjige postave zaradi malomarnosti izgubil. Tako je bilo predvsem ljudstvo veliko let prikrajšano za njena navodila.

Dolgo izgubljeni rokopis je v svetišču našel veliki duhovnik Hilkija med obsežnim popravljanjem stavbe v skladnosti z načrtom kralja Josija, da bi ohranili sveto zgradbo. Dragoceni zvitek je izročil Safanu, učenemu pisarju, da ga je prebral in potem odnesel kralju ter mu povedal zgodbo o njegovi najdbi.

Josija je močno pretreslo, ko je prvič slišal brati opomine in svarila, zapisane v tem starodavnem rokopisu. Nikoli prej ni tako popolnoma dojel, da je Bog Izraelu tako jasno predstavil "življenje in smrt, blagoslov in prekletstvo"; ([5 Mz 30,19](#)) kako jih je vedno znova prosil, naj izberejo pot življenja, da bi postali slava na zemlji, blagoslov narodom. Mojzes je spodbujal Izraela: "Bodite močni in srčni, ne bojte se in ne prestrašite se; ... zakaj Gospod, tvoj Bog, On je, ki gre s teboj; ne odtegne se ti in te ne zapusti." ([5 Mz 31,6](#))

Knjiga je vsebovala obilo zagotovil, da je Bog pripravljen dokončno rešiti nje, ki popolnoma zaupajo vanj. Kakor je deloval pri njihovi rešitvi iz egiptovske sužnosti, tako bo mogočno deloval, da jih bo utrdil v Obljubljeni deželi ter jih naredil za glavo narodov na zemlji.

Obljube o nagradi za poslušnost so bile združene s prerokovanji o sodbah za neposlušnost. Ko je kralj slišal navdihnjene besede, je/393/ v prizoru, kakršnega si je predstavljal, spoznal razmere, ki so bile podobne tem, ki so dejansko obstajale v njegovem kraljestvu. Skupaj s temi preroškimi opisi ločitve od Boga je preplašen

odkril jasne izjave o posledicah, da bo dan nesreče nastopil kmalu in da ne bo več pomoči. Besede so bile jasne; glede njihovega pomena ni moglo biti pomote. Na koncu zvitka v povzetku Božjega ravnanja z Izraelom in omenjanju prihodnjih dogodkov so bila ta vprašanja dvakrat jasnejša. Mojzes je pred vsem Izraelom oznanil: "Poslušajte, nebesa, ker hočem govoriti, in zemlja naj čuje besede mojih ust! Kaplja naj kot dež moj nauk, pada kakor rosa moj govor, kakor pršica na mlado travo, kakor moča na zelenjavo, kajti oznanjati hočem Gospodovo ime. Priznajte velikost našemu Bogu! On je Skala, njegovo delo je popolno, ker vse njegove poti so pravica; mogočen Bog zvestobe je, krivičnosti ni v njem, pravičen in resničen je. Spomni se starodavnih dni, pomisli na leta minulih rodov! Vprašaj svojega očeta, on ti oznani, svoje starce, in ti povedo! Ko je Najvišji delil narodom dediščino, ko je razdruževal človeške otroke, je določil meje ljudstvom po številu Izraelovih sinov. Zakaj Gospodov delež je njegovo ljudstvo, Jakob je njemu odmerjena dediščina.^{/394/} Našel ga je v deželi puščave, v pustinji, v tuljenju divjega kraja; obdal ga je, pazil je nanj, varoval ga je kakor punčico svojega očesa." ([5 Mz 32,1-4.7-10](#))

Izrael pa je "zapustil Boga, ki ga je ustvaril, in za malo je štel Skalo svojega rešenja. Razvnemali so ga s tujimi bogovi, z gnusobami so ga dražili v jezo. Darovali so hudim duhovom, ki niso Bog, bogovom, ki jih niso poznali, novim bogovom, ki so pred kratkim nastopili, ki se jih niso bali vaši očetje. Vnemar si pustil Skalo, ki te je plodila, in mogočnega Boga, ki te je rodil, si pozabil. In Gospod je videl, in jih je zavrgel, vznevoljen nad svojimi sinovi in hčerami. Rekel je: Skriti jim hočem svoje obličje, gledal bom, kaj bo njihov konec; ker so silno popačen rod, otroci, ki ni v njih nič vere. Razvneli so me s tistim, kar ni mogočni Bog, dražili so me v jezo s svojimi nečimrnostmi: tudi jaz jih razvnamem s tistimi, ki niso ljudstvo, razdražim jih z nespametnim poganskim narodom. Nakopičim nadnje nesreče; svoje puščice uporabim proti njim. Obnemorejo od lakote, požre jih vročica in strupena kuga. ... Zakaj narod so, ki si ne zna svetovati, in razumnosti ni v njih. O, da bi bili modri, bi bili razumeli to, pomislili bi bili svoj zadnji konec.^{/395/} Kako bi mogel eden poditi jih tisoč in dva pognati v beg deset tisoč? Ali ne zato, ker jih je prodala njihova Skala in jih je sovražnikom izročil Gospod? Ni namreč njihova skala kakor naša Skala; naši sovražniki naj to sami presodijo. Ali ni to shranjeno pri meni, zapečateno med mojimi zakladi? Moje je maščevanje, jaz povrnem ob času, ko jim opolzne noga; kajti blizu je dan njihove pogube, in kar jim je določeno, pride hitro." ([5 Mz 32,15-21.23.24.28-31.34.35](#))

Ta in podobni odlomki so Josiju razodeli Božjo ljubezen do njegovega ljudstva in njegovo sovražstvo do greha. Ko je kralj slišal prerokbe o nagli sodbi nad njimi, ki vztrajajo v uporu, je zatrepetal za prihodnost. Judova pokvarjenost je bila velika; kakšen bo izid njihovega vztrajnega odpadništva?

V preteklih letih kralj ni bil ravnodušen do prevladujočega malikovalstva. "V osmem letu namreč svojega kraljevanja, ko je bil še deček," se je v celoti posvetil službi Bogu. ([2 Let 34,3](#)) Štiri leta pozneje, ko je bil star dvajset let, (glej [2 Let 34,1](#)) si je resnično prizadeval odstraniti skušnjava svojih podložnikov. "Začel je očiščevati Judo in Jeruzalem višav in Ašer ter izrezanih in ulitih podob. In podrli so oltarje Baalov vpričo njega in sončne stebre, ki so bili vrhu njih, je posekal, Ašere pa in izrezane in ulite podobe je strl ter jih zdrobil v prah in prah raztresel po grobovih tistih, ki so jim bili darovali. In kosti duhovnikov/^{396/} je sežgal na njihovih oltarjih, in tako je očistil Judo in Jeruzalem." ([2 Let 34,3-5](#))

Ker mladi vladar ni bil zadovoljen s tem, kar se je počelo v Judovi deželi, je razširil svoje delo še v Palestino, ki jo je prej posedalo deset Izraelovih rodov, sedaj pa je tam od njih ostal samo še maloštevilen ostanek. Poročilo pravi: "Tudi v Manasejevih in Efraimovih in Simeonovih mestih, prav do Neftalija, vseokrog po njihovih razvalinah je porušil oltarje ter/^{397/} razbil v prah Ašere in izrezane podobe in posekal sončne stebre po vsej Izraelovi deželi." ([2 Let 34,6.7](#)) V Jeruzalem se ni vrnil, dokler ni prehodil po dolgem in počez te pokrajine uničenih domov.

Tako si je Josija že v svoji zgodnji mladosti prizadeval izkoristiti svoj položaj kralja, da bi povišal načela Božjega svetega zakona. In ko mu je sedaj pisar Safan bral knjigo postave, je kralj v tem zvitku zaznal zaklad spoznanja, mogočnega zaveznika v prenovi, ki si jo je tako močno želel izpeljati v deželi. Odločil se je hoditi v luči teh nasvetov in delati vse, kar je mogel, da bi svoje ljudstvo seznanil s njegovimi nauki ter jih spodbudil, če bo mogoče, da bi se naučili spoštovati in ljubiti nebeški zakon.

Toda ali bo mogoče izpeljati potrebno prenavo? Izrael je skoraj napolnil mero božanske potrpežljivosti. Bog bo kmalu kaznoval nje, ki so oskrunili njegovo ime. Gospodova jeza se je že razvnela zoper ljudstvo. Josija je žalosten in prestrašen raztrgal svoja oblačila in se priklonil pred Bogom v duševni stiski. Prosil je odpuščanje za grehe nespokorjenega ljudstva.

Tisti čas je v Jeruzalemu blizu templja živela prerokinja Hulda. Kralj se je, poln hudih slutenj, spomnil nje in se odločil povprašati Gospoda po njegovi izvoljeni poslanki, ali bi lahko na kakšen način, ki je v njegovi moči, rešil grešno Judo, ki je bila na samem robu uničenja.

Zaradi resnosti razmer in spoštovanja do prerokinje je za svoje poslance izbral najuglednejše može v kraljestvu. Ukazal jim je: "Pojdite,^{398/} vprašajte Gospoda zame in za ljudstvo in za vse Judovo o besedah te knjige, ki se je našla; zakaj velik je Gospodov srd, ki se je vnel zoper nas, ker niso naši očetje poslušali besed te knjige, da bi delali po vsem, kar nam je v njej predpisano." ([2 Kr 22,13](#))

Gospod je po Huldi sporočil Josiju, da uničenja Jeruzalema ni mogoče ustaviti. Četudi bi se ljudstvo sedaj ponižalo pred Bogom, ne bi ušli kazni. Tako dolgo so teptali svojo vest z napačnimi dejanji, da bi se kmalu vrnili na isto grešno pot, če jih ne bi doletela kazen.

Prerokinja je povedala: "Povejte možu, ki vas je poslal k meni: Tako pravi Gospod: Glej, jaz pripravim nesrečo nad ta kraj in nad njegove prebivalce, namreč vse besede tiste knjige, ki jo je bral Judov kralj, ker so me zapustili in so žgali kadilo drugim bogovom, da bi me dražili v jezo z vsem delom svojih rok; zato se bo vnel moj srd zoper ta kraj, in ne bo ugašen." ([2 Kr 22,15-17](#))

Ker pa je kralj ponižal svoje srce pred Bogom, je Gospod nagradil njegovo pripravljenost, da prosi za odpuščanje in milost. Poslal mu je sporočilo: "Ker se je omečilo tvoje srce in si se ponižal pred Gospodom, ko si slišal, kar sem govoril zoper ta kraj in zoper njegove prebivalce, da jih zadene opustošenje in preklinjanje, in si raztrgal svoja oblačila in jokal pred menoj: zato sem tudi tebe slišal, pravi Gospod. Zato, glej, te zberem k tvojim očetom, in boš/399/ v miru zbran v svoj grob, da ne bodo tvoje oči videle vse nesreče, ki jo spravim nad ta kraj." ([2 Kr 22,19.20](#))

Kralj je moral prihodnje dogodke prepustiti Bogu. Ni mogel spremeniti večnih Jahvejevih odločitev. Vendar ko je Gospod najavil kazen nebeških sodb, ni izključil možnosti za spokorjenje in prenavo. Ko je Josija dojel, da je Bog pripravljen usmiljeno omiliti svoje sodbe, se je odločil narediti vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi dosegel odločne spremembe. Takoj je sklical veliko zborovanje, na katero je povabil starešine in sodnike iz Jeruzalema in [Juda](#) skupaj z navadnim ljudstvom. Ti so se z duhovniki in leviti zbrali pred kraljem na tempeljskem dvorišču.

Tej veliki množici je sam kralj prebral "vse besede knjige zaveze, ki se je našla v Gospodovi hiši". ([2 Kr 23,2](#)) Med branjem je bil globoko ganjen in sporočilo je podal z vznesenostjo strtega srca. Poslušalci so bili pretreseni. Globina čustev, ki se je razodela na kraljevem obličju, in sama resnost sporočila ter grozeče kazni - vse to je doseglo svoj cilj, da so se mnogi odločili pridružiti kralju v prošnji za odpuščanje.

Tedaj je Josija predlagal, da bi se tudi ljudje na višjih položajih pridružili ljudstvu pri slovesni zavezi pred Bogom, da bodo sodelovali drug z drugim, ko si bodo prizadevali izpeljati odločne spremembe. "In kralj se ustopi ob stebru in stori zavezo pred Gospodom, da bo hodil za Gospodom in izpolnjeval njegove/400/ zapovedi in njegova pričevanja in njegove postave iz vsega srca in iz vse duše, da ostanejo veljavne besede te zaveze, ki so zapisane v tej knjigi." ([2 Kr 23,3](#)) Odziv je bil bolj navdušen, kakor pa si je kralj sploh upal pričakovati. "Vse ljudstvo je stopilo v to zavezo." ([2 Kr 23,3](#))

V prenovi, ki se je zgodila, je kralj usmeril njihovo pozornost na uničenje vsake oblike malikovalstva, kar ga je še bilo ostalo. Prebivalci dežele so tako dolgo posnemali običaje okoliških narodov ter se pripogibali pred podobami iz lesa in kamna, da se je zdelo skoraj nemogoče s človekovo močjo odstraniti vsako sled tega zla. Josija pa je bil vztrajen, ko si je prizadeval očistiti deželo. Strogo je nastopil proti malikovanju in pobil "vse duhovnike višav. ... Vrhutega je Josija iztrebil tudi rotilce mrtvih in čarodejnice in hišne bogove, malike in vse grdobe, kar se jih je zalotilo v Judovi deželi in v Jeruzalemu, da uveljavi besede postave, pisane v knjigi, ki jo je našel duhovnik Hilkija v Gospodovi hiši." ([2 Kr 23,20.24](#))

V dneh razdelitve kraljestva, nekaj stoletja pred tem, ko si je Nebatov sin Jeroboam z drznim kljubovanjem Bogu, kateremu je služil Izrael, prizadeval odvrniti srca ljudstva od bogoslužja v jeruzalemskem templju k novim oblikam čaščenja, je v Betelu postavil neposvečen oltar. Med prvo uporabo oltarja, pri katerem so bili v naslednjih letih mnogi zapeljani v malikovalstvo, se je nenadoma pojavil Božji mož iz Judeje. Napovedal je obsodbo za bogoskrunsko ravnanje. Zavpil je zoper oltar, rekoč: /401/

"Oltar, oltar, tako pravi Gospod: Glej, Davidovi hiši se bo rodil sin, po imenu Josija, in na tebi bo daroval duhovnike višav, ki žgo kadilo na tebi, in človeške kosti bodo žgali na tebi." ([1 Kr 13,2](#)) To napoved je spremljalo znamenje, ki je potrdilo, da je izgovorjena beseda izvirala od Gospoda.

Minila so tri stoletja. Med prenovi, ki jo je začel Josija, se je kralj podal v Betel, kjer je stal ta starodavni oltar. Prerokba, ki je bila pred tolikimi stoletji izrečena pred Jeroboamom, se je tedaj dobesedno izpolnila.

"Enako je tudi porušil oltar v Betelu in višavo, ki jo je napravil Jeroboam, Nebatov sin, ki je napotil Izraela v greh, tisti oltar in višavo je porušil; in sežgal je višavo in jo strl v prah, sežgal je tudi Ašero.

In Josija se ozre in zagleda grobove, ki so bili tam v gori, in pošlje in vzame kosti iz grobov ter jih sežge na oltarju in ga oskruni po Gospodovi besedi, katero je zaklical Božji mož, napovedujoč te reči.

Nato vpraša: Kakšno je to nadgrobno znamenje, ki ga vidim? In mestni možje mu reko: Grob je Božjega moža, ki je prišel z Judovega in zaklical te reči, ki si jih storil zoper betelski oltar. In veli: Naj leži, nihče ne gani njegovih kosti! Tako so ostale nedotaknjene njegove kosti in kosti preroka, ki je bil prišel iz Samarije." ([2 Kr 23,15-18](#))

Na južnih pobočjih Oljske gore, nasproti čudovitega Jahvejevega templja na gori Moriji, so bile kapelice/^{402/} in podobe, ki jih je dal tja postaviti Salomon, da bi zadovoljil svoje malikovalske žene. ([1 Kr 11,6-8](#)) Več kakor tri stoletja so te velike in spačene podobe stale na "Gori pogube" ([2 Kr 23,13](#)) kot neme priče odpadništva najmodrejšega Izraelovega kralja. Josija je odstranil in uničil tudi te.

Kralj si je prizadeval utrditi Judovo vero v Boga njihovih očetov s praznovanjem pashe, kar je bilo v skladnosti z navodili v knjigi postave. Priprave so opravili tisti, ki jim je bila zaupana sveta služba in na veliki dan praznika so bile darovane prostovoljne daritve. "Gotovo se ni praznovala takšna pasha od dni sodnikov, ki so sodili Izraela, pa tudi ne v dneh Judovih in Izraelovih kraljev." ([2 Kr 23,22](#)) Čeprav je bila Josijeva vnema Bogu všeč, pa ni zadoščala kot sprava za grehe preteklih rodov; niti pobožnost kraljevih posnemovalcev ni mogla vplivati na spremembo srca mnogih, ki se trdovratno niso hoteli odvrniti od malikovalstva k čaščenju pravega Boga.

Josija je vladal še več kakor desetletje po tem praznovanju pashe. Umrl je v starosti devetintrideset let v boju z egipčansko vojsko. "In bil je pokopan v grobovih svojih očetov. In ves Juda in Jeruzalem je žaloval po Josiju. In Jeremija je spesnil žalostinko za Josija, in vsi pevci in pevke so govorili o Josiju v svojih žalostinkah do tega dne, in vpeljali so jih v navado v Izraelu. In glej, zapisane so v Jeremijevih žalostinkah." ([2 Let 35,24.25](#)) Josiju "ni bilo podobnega kralja pred njim,^{/405/} ki bi se bil preobrnil h Gospodu iz vsega srca in iz vse duše in iz vse svoje moči, po vsej Mojzesovi postavi, tudi za njim ni vstal nobeden njemu enak. Vendar se Gospod ni odvrnil od togote svoje velike jeze, v kateri se je vnel njegov srd, ... zaradi vsega draženja, s katerim ga je bil dražil Manasej." ([2 Kr 23,25.26](#)) Hitro se je bližal čas, ko je bil Jeruzalem dokončno uničen, prebivalci dežele pa so bili odpeljani kot ujetniki v Babilon, da so se tam naučili nauk, katerih se niso hoteli naučiti v ugodnejših razmerah.^{/406/}

34. Jeremija

([angleško](#))

Med njimi, ki so upali, da bo sad Josijevega vodstva v prenovi trajni duhovni prerod, je bil tudi Jeremija, ki ga je Bog poklical v preroško službo, ko je bil še mlad, v trinajstem letu Josijevega vladanja. Kot pripadnika levitskega duhovništva so ga že v otroštvu usposobljali za sveto službo. V tistih srečnih letih priprave se ni kaj dosti zavedal, da je že od rojstva določen za "preroka narodom". ([Jer 1,5](#)) Ko ga je Bog povabil, ga je prevzel občutek nevrednosti. Zato je vzkliknil: "Oh, Gospod Jahve, govoriti ne znam, ker sem otrok." ([Jer 1,6](#))

Bog pa je v mladem Jeremiju videl moža, ki bo zvest temu, kar mu je bilo zaupano, in bo stal za pravico kljub velikemu nasprotovanju. V otroštvu se je izkazal zvest in sedaj je moral zdržati težave kot dober vojak križa. Gospod je velel svojemu izvoljenemu poslancu: "Ne pravi: Otrok sem, ampak kamor koli te pošljem, pojdi, in kar koli ti velim, govori! Ne/407/ boj se jih, ker jaz sem s teboj, da te rešim. ... Ti torej si opaši ledja in vstani in jim govori, kar koli ti velim; ne bodi potr vtpričo njih, da te ne potrem vtpričo njih. Kajti jaz, glej, te storim danes v trdno mesto in železen steber in bronast zid proti vsej deželi, proti Judovim kraljem, knezom in duhovnikom in proti ljudstvu dežele. In borili se bodo zoper tebe, ali premagali te ne bodo, kajti jaz sem s teboj, govori Gospod, da te rešim." ([Jer 1,7.8.17-19](#))

Štirideset let je moral Jeremija stati pred narodom kot priča za resnico in pravičnost. Med neprimerljivim odpadništvom je bil z življenjem in značajem zgled čaščenja edinega pravega Boga. Med strašnim obleganjem Jeruzalema je bil Jahvejev govornik. Napovedati je moral padec Davidove hiše in razdejanje prelepega templja, ki ga je postavil Salomon. Ko pa so ga zaprli v ječo zaradi neustrašnega oznanjanja, je še vedno odkrito govoril proti grehu voditeljev. Preziran, osovražen in zavržen od ljudi je bil na koncu priča dobesedni izpolnitvi svojih prerokovanj o grozeči usodi ter bil deležen žalosti in gorja, ki sta nastala po uničenju obsojenega mesta.

Vendar je bilo Jeremiju sredi splošne pogube, ki je hitro doletela ljudstvo, velikokrat dovoljeno pogledati mimo žalostnih prizorov sedanjosti v veličastno prihodnost, ko bo Božje ljudstvo osvobojeno iz sovražnikove dežele in znova zasajeno na Sionu. Vnaprej je videl čas, ko bo Gospod obnovil svoj zavezni odnos z njimi. "In njihova duša bo podobna namočenemu/408/ vrtu, in stradali ne bodo nikdar več." ([Jer 31,12](#))

Jeremija je o svojem vabilu v preroško službo zapisal: "In Gospod iztegne svojo roko in se dotakne mojih ust, in Gospod mi reče: Glej, svoje besede pokladam v tvoja usta.

Glej, postavljam te današnji dan nad narode in kraljestva, da iztrebljaš in podiraš in pogubljaš in pokončuješ, da zidaš in sadiš." ([Jer 1,9.10](#))

Hvala Bogu za besede, "da zidaš in sadiš". Te besede so Jeremiju zagotovile, da ima Gospod namen obnoviti in ozdraviti. Sporočila, ki jih je moral oznaniti v prihodnjih letih, so bila stroga. Neustrašno je moral podati prerokovanja o hitro prihajajočih sodbah. S Sinearskih planjav bo pridrlo zlo "nad vse prebivalce te dežele. ... In izrečem svoje sodbe zoper nje," je objavil Gospod, "zavoljo vse njihove hudobnosti, ker so me zapustili." ([Jer 1,14.16](#)) Prerok pa je ta sporočila podajal skupaj z zagotovitvijo o odpuščanju vsem, ki se bodo odvrnili od svojih grehov.

Kot moder gradbenik je Jeremija že na začetku svojega življenjskega poslanstva spodbujal Judovo ljudstvo, naj postavi široke in globoke temelje svojega duhovnega življenja tako, da se popolnoma spokorijo. Dolgo so gradili s snovjo, ki jo apostol Pavel primerja z lesom, senom in slamo, Jeremija pa z žlindro. O nespokorjenem narodu je rekel: "Zavrženo srebro jih bodo imenovali, kajti Gospod jih je zavrgel." ([Jer 6,30](#)) Sedaj pa jim je bilo naročeno, naj začnejo graditi modro in za večnost, odstranijo naj smeti/409/ odpadništva in nevere ter za temelj uporabijo snov, kot je čisto zlato, prečiščeno srebro in dragocene kamne - vero, poslušnost in dobra dela - kar je edino sprejemljivo v očeh svetega Boga.

Gospod je po Jeremiju povedal svojemu ljudstvu: "Vrni se, odpadnica Izrael, ... ne bom vas jezo gledal, kajti dobrotljiv sem, govori Gospod, ne držim jeze vekomaj. Samo spoznaj svojo krivico, da si odpadla od Gospoda, svojega Boga. ... Povrnite se, verolomni sinovi, kajti jaz sem vam soprog. Kličite me: Moj Oče! In hodeč za menoj, ne krenete od mene. Povrnite se, verolomni sinovi, poravnal bom vaše nezvestobe." ([Jer 3,12-14.19.22](#))

Poleg teh čudovitih prošenj je Gospod svojemu odpadlemu ljudstvu dodal tudi besede, s katerimi se lahko povrnejo k njemu. Reči bi morali: "Glej, prihajamo k tebi, ker ti si Gospod, naš Bog. Res, le v prevaro je pomoč, ki jo čakamo s hribov, hrup množice na gorah; gotovo v Gospodu, našem Bogu, je Izraelovo rešenje! Ležati nam je v svoji sramoti in naša nečast nas pokriva, zakaj grešili smo zoper Gospoda, svojega Boga, mi in naši očetje, od svoje mladosti prav do današnjega dne; in nismo poslušali glasu Gospoda, našega Boga." ([Jer 3,22.23.25](#))

Prenova, ki jo je izpeljal Josija, je očistila deželo malikovalskih oltarjev, srce množic pa se ni spremenilo. Seme resnice, ki je pognalo in obljubljalo obilno žetev, se je zadušilo v trnju. Še en podoben odpad bi bil/410/ usoden. Gospod si je prizadeval, da bi se ljudstvo zavedlo te nevarnosti. Na božansko naklonjenost in blaginjo pa lahko upajo samo, če se bodo izkazali zvesti Jahveju.

Jeremija je vedno znova usmerjal njihovo pozornost na nasvete, ki so podani v 5. Mojzesovi knjigi. Bolj kakor kateri koli drug prerok je poudarjal nauke Mojzesove postave in kazal, kako lahko ti ljudstvu in vsakemu posameznemu srcu prinesejo največji duhovni blagoslov. Rotil je: "Stopite na poti in glejte ter povprašujte po starih stezah, katera je pot dobrega, in hodite po njej, in najdete pokoj svojim dušam." ([Jer 6,16](#))

Ob neki priložnosti je prerok na Gospodov ukaz stopil k enemu glavnih vhodov v mesto in tam govoril o pomembnosti posvečevanja svetega sobotnega dne. Jeruzalemčani so bili v nevarnosti, da bi pozabili na svetost sobote, zato so bili resno posvarjeni proti posvetnemu ravnanju na ta dan. Poslušnost je bila pogoj za obljubljeni blagoslov. Gospod je oznanil: "In če me boste pridno poslušali ... in boste posvečevali sobotni dan in ne opravljali v njem nobenega dela, se zgodi, da bodo hodili skozi vrata tega mesta kralji in knezi, sedeči na Davidovem prestolu; na vozovih se bodo peljali in na konjih bodo jezdili oni in njihovi knezi, Judovi možje in jeruzalemski prebivalci; in to mesto bo obseljeno vekomaj." ([Jer 17,24.25](#))

Obljubo o blaginji kot nagradi za zvestobo je spremljalo prerokovanje o strašnih sodbah, ki bodo doletele mesto, če bodo njegovi prebivalci nezvesti Bogu in njegovemu zakonu. Če ne bodo upoštevali svaril, naj poslušajo/411/ Gospoda Boga svojih očetov in posvečujejo njegovo soboto, bo mesto in njegove palače dokončno uničil ogenj.

Tako je prerok trdno stal za zdravimi načeli pravičnega življenja, ki so izredno jasno zapisana v knjigi postave. Toda v Judovi deželi so prevladovale takšne razmere, da bi samo odločni ukrepi lahko kaj spremenili na boljše. Zato je prerok goreče delal za zakrknjene. Rotil je: "Orjite si novino in ne sejte med trnje! ... Operi svoje srce hudobnosti, o Jeruzalem, da se rešiš!" ([Jer 4,3.14](#))

Velika večina ljudstva pa se ni zmenila za vabilo k spokorjenju in prenovi. Odkar je umrl dobri kralj Josija, so se tisti, ki so vladali ljudstvu, izkazali za nevredne zaupanja, saj so mnoge zapeljali na stransko pot. Joahaz je bil odstavljen s posegom egiptovskega kralja. Njemu pa je sledil starejši Josijev sin Jojakim. Od začetka njegovega vladanja je imel Jeremija le malo upanja, da bi lahko rešil ljubljeno deželo pred uničenjem in ljudstvo pred ujetništvom. Pa vendar ni smel molčati, medtem ko je kraljestvu grozila dokončna poguba. Ljudi, ki so ostali zvesti Bogu, je bilo treba spodbuditi k vztrajanju v dobrih delih, grešnike pa je bilo treba, če bo mogoče, odvrniti od krivičnosti.

Stiska je zahtevala javna in daljnosežna prizadevanja. Gospod je ukazal Jeremiju stopiti v tempeljsko dvorišče in spregovoriti vsem Judom, ki hodijo noter in ven. Iz

danega sporočila ni smel spustiti niti besede, da bi grešniki na Sionu imeli/412/ čim boljše priložnost prisluhniti in se odvrniti od svojih grešnih poti.

Prerok je ubogal; stopil je med vrata Gospodove hiše in tam povzdignil svoj glas svarjenja in rotenja. Pod navdihom Vsemogočnega je oznanil:

"Poslušajte Gospodovo besedo, vsi Judovci, ki greste noter skozi ta vrata molit Gospoda. Tako pravi Gospod nad vojskami, Izraelov Bog: Naredite dobre svoje poti in dejanja, pa storim, da boste prebivali v tem kraju. Ne zanašajte se na lažnive besede, govoreč: Tempelj Jahveja, tempelj Jahveja, tempelj Jahveja je to! Zakaj če res naredite dobre svoje poti in dejanja, če boste resnobno delali pravico med možem in možem, če tujca, sirote in vdove ne boste tlačili in nedolžne krvi ne prelivali v tem kraju, tudi za tujimi bogovi ne hodili v svojo nesrečo: storim, da boste prebivali v tem kraju, v deželi, ki sem jo dal vašim očetom, od veka do veka." ([Jer 7,2-7](#))

Tukaj se jasno vidi, da Gospod ne želi kaznovati. Zadržuje svoje sodbe, da bi prosil uporne. On, ki "dela milost, sodbo in pravičnost na zemlji", ([Jer 9,24](#)) hrepeni po svojih tavajočih otrocih. Na vsak možen način jih hoče poučiti o poti v večno življenje. ([Jer 9,24](#)) Izraelce je izpeljal iz sužnosti, da bi lahko služili njemu, edinemu resničnemu in živemu Bogu. Čeprav so dolgo tavali v malikovalstvu in se niso menili za njegova opozorila, je sedaj oznanil, da je pripravljen odložiti kazni in jim dati še eno priložnost za spokorjenje. Pojasnil je dejstvo, da je možno grozečo obsodbo ustaviti samo s prenovo srca./413/ Zaman so upali v tempelj in njegove službe. Obredi in običaji niso sprava za greh. Kljub njihovi trditvi, da so izvoljeno Božje ljudstvo, jih je lahko neizbežnih posledic neprestanega prestopanja rešila samo prenova srca in življenja.

Tako se je "po Judovih mestih in po jeruzalemskih ulicah" razlegalo Jeremijevo sporočilo Judi: "Poslušajte besede te zaveze," - jasne Jahvejeve predpise, ki so zapisani v Svetih spisih - "in jih izpolnjujte!" ([Jer 11, 6](#)) To sporočilo je objavil stoje na tempeljskem dvorišču v začetku Jojakimovega vladanja.

Na kratko je bilo ponovljeno Izraelovo doživetje po izhodu iz Egipta. Božja zaveza z njimi se je glasila: "Poslušajte moj glas, in bom vaš Bog, in vi mi boste ljudstvo; in hodite po vsej tisti poti, ki vam jo bom ukazal, da bi se vam dobro godilo." ([Jer 7,23](#)) To zavezo pa so brez sramu in kar naprej prestopali. Izvoljeno ljudstvo je hodilo "po lastnih sklepkih, po trmi svojega hudobnega srca; obrnili so mi hrbet in ne obličja". ([Jer 7,24](#))

Gospod se je spraševal: "Zakaj se je torej odvrnilo to jeruzalemsko ljudstvo z neprenehljivim odpadanjem?" ([Jer 8,5](#)) Po prerokovih besedah je to bilo zato, ker niso poslušali glasu Gospoda, svojega Boga in se niso hoteli poboljšati. ([Jer 5,3](#))

Zato je zapel tole žalostinko: "Konec je zvestobi in iztrebljena je iz njihovih ust. Tudi čaplja pod nebom pozna svoje gotove čase in grlica in žerjav in lastovka se drže časa svojega/414/ prihoda; moje ljudstvo pa ne pozna Gospodove pravice. Ali jih ne bi obiskal zavoljo tega? govori Gospod; ali se nad takšnim narodom ne bi maščevala moja duša?" ([Jer 7,28; 8,7; 9,9](#))

Nastopil je čas globokega preiskovanja srca. Ko je bil njihov vladar Josija, je ljudstvo še imelo nekaj podlage za upanje. Sedaj pa se ni več mogel potegovati zanje, saj je padel v bitki. Grehi ljudstva so bili takšni, da je čas posredovanja že skoraj minil. Gospod je dejal: "Ko bi stopila Mojzes in Samuel predme, moje srce nikakor ne bi bilo nagnjeno temu ljudstvu; spodi jih izpred mene, in naj odidejo. In če ti poreko: Kam naj gremo? reci jim: Tako pravi Gospod: Kdor na smrt, na smrt, in kdor na meč, na meč, in kdor na lakoto, na lakoto, in kdor na sužnost, na sužnost." ([Jer 15,1.2](#))

Uporno ljudstvo ni hotelo poslušati milostnega vabila, ki mu ga je podal Bog, zato je bilo deležno sodb, ki so stoletje poprej doletele severno izraelsko kraljestvo. Sporočilo se je glasilo: "Če me ne boste poslušali, da bi hodili po moji postavi, ki sem vam jo postavil, poslušajoč besede mojih služabnikov prerokov, ki jih jaz pošiljam k vam; od ranega jutra jih pošiljam, pa niste še poslušali: gotovo naredim to hišo podobno Silu in to mesto dam v prekletstvo pri vseh narodih na zemlji." ([Jer 26,4-6](#))

Kdor je stal na tempeljskem dvorišču in poslušal Jeremijev govor, je jasno razumel, kaj je pomenila omemba Sila/415/ in čas v dneh Elija, ko so Filistejci premagali Izraela in odnesli skrinjo zaveze.

Elijev greh je bil, da ni jemal dovolj resno krivičnosti svojih sinov v sveti službi in zla, ki se je razširilo po deželi. Ker se ni potrudil odpraviti teh grehov, je nad Izraela spravil strašno nesrečo. Njegova sinova sta padla v bitki, tudi sam Eli je umrl, Božja skrinja je bila vzeta iz Izraelove dežele, trideset tisoč ljudi je bilo pobitih - vse to zato, ker je bilo dovoljeno, da je greh nekaznovano in neovirano cvetel. Izrael je zaman upal, da jim bo kljub njihovi grešnosti navzočnost skrinje zagotovila zmago nad Filistejci. Podobno so v Jeremijevem času prebivalci Jude menili, da jih bo natančno opravljanje služb v templju, ki so jih določila nebesa, zavarovalo pred pravično kaznijo za njihovo grešno življenje.

Kakšen nauk je to za ljudi, ki danes zasedajo odgovorne položaje v Božji cerkvi! Kakšno resno svarilo, da moramo zvesto opraviti z napakami, ki sramotijo resnico.

Nihče, ki trdi, da je varuh Božjega zakona, naj si ne laska, da ga bo zunanje spoštovanje zapovedi obvarovalo pred izvršitvijo božanske pravice. Nihče naj se ne upira graji za zlo in naj ne obtožuje Božjih služabnikov, da so preveč vneti, ko si prizadevajo tabor očistiti greha. Bog, ki sovraži zlo, vabi ljudi, ki trdijo, da izpolnjujejo njegov zakon, naj se odpovedo vsaki krivičnosti. Če se ne bodo spokorili in ne bodo poslušni, bodo nadse priklicali enako resne posledice, kakor/416/ so doletele starodavnega Izraela. Obstaja meja, po kateri ni več mogoče odlašati Jahvejevih kazni. Opustošenje Jeruzalema v Jeremijevih dneh je resno svarilo sodobnemu Izraelu, da nasvetov in opominov, ki so dani po izvoljenih orodjih, ne gre nekaznovano omalovaževati.

Jeremijevo sporočilo duhovnikom in ljudstvu je prebudilo nasprotovanje mnogih. Hrupno so vpili: "Zakaj si prerokoval v Gospodovem imenu, govoreč: Podobna bo Silu ta hiša in to mesto bo razdejano, da ne bo nobenega prebivalca? In zbiralo se je vse ljudstvo okrog Jeremija v Gospodovo hišo." ([Jer 26,9](#)) Duhovniki, lažnivi preroki in ljudstvo so se v besu obrnili proti njemu, ki jim ni hotel govoriti prilizljivih besed ali prerokovati prevare. Božje sporočilo so zavrgli, njegovemu služabniku pa zagrozili s smrtjo.

Novice o Jeremijevih besedah so se razširile do Judovih knezov in ti so pohiteli iz kraljeve palače do svetišča, da bi sami slišali, za kaj resnično gre. "Nato ogovore duhovniki in preroki kneze in vse ljudstvo, rekoč: Smrti je vreden ta mož, kajti prerokoval je zoper to mesto, kakor ste slišali na svoja ušesa." ([Jer 26,11](#)) Jeremija pa je pogumno stal pred knezi in ljudstvom ter povedal: "Gospod me je poslal prerokovat zoper to hišo in zoper to mesto vse besede, ki ste jih slišali. Sedaj torej naredite dobre svoje poti in dejanja in poslušajte glas Gospoda, svojega Boga: in žal bo Gospodu zla, katero je izrekel zoper vas. Kar pa se tiče mene, glejte, v vaši roki sem, storite mi, kar se vidi dobro in prav v vaših/417/ očeh. Vendar vsekakor vedite, če me umorite, nedolžno kri naložite sebi in temu mestu in njegovim prebivalcem; zakaj v resnici me je Gospod poslal govorit vam na ušesa vse tiste besede." ([Jer 26,12-15](#))

Ko bi preroka prestrašilo ravnanje ljudi na visokih položajih, bi bilo njegovo sporočilo neuspešno, on pa bi bil ob življenje. Pogum, s katerim je podal resno sporočilo, pa je ljudstvo prisilil, da ga je spoštovalo, in pridobil si je naklonjenost Izraelovih knezov. Ti so se pogovorili z duhovniki in lažnivimi preroki ter jim razložili, kako nespametni bi bili skrajni ukrepi, ki so jih zagovarjali; in njihove besede so spremenile mnenje ljudi. Tako je Bog obudil branilce svojemu služabniku.

Starešine so prav tako začeli nasprotovati odločitvi duhovnikov o Jeremijevi usodi. Navedli so primer Miha, ki je napovedal kaznovanje Jeruzalema, rekoč: "Sion se bo oral kakor njiva in jeruzalemsko mesto bo groblja in gora te hiše bo z gozdom obrasel grič." ([Jer 26,18](#)) Vprašali so: "Ali so ga kar usmrtili Ezekija, Judov kralj, in ves Juda? Ali

se ni bal Gospoda in prosil Gospodove blagovoljnosti? In žal je bilo Gospodu hudega, kar je bil izrekel proti njim. Mi pa hočemo storiti veliko hudobnost zoper svoje duše!" ([Jer 26,19](#))

Zaradi prošenj teh vplivnih ljudi je bilo prerokovemu življenju prizaneseno, čeprav bi ga veliko duhovnikov in lažnivih prerokov, ki niso mogli trpeti obsojajoče resnice, ki/418/ jo je izrekel, rado usmrtilo z izgovorom, da se je uprl.

Od dneva, ko je bil poklican, in do konca svoje službe je Jeremija stal pred Judo, kot "trdnjava med svojim ljudstvom", ([Jer 6,27](#)) zoper kogar človeški bes ni mogel nič. Gospod je vnaprej opozoril svojega služabnika: "In borili se bodo zoper tebe, a ne zmorejo te, zakaj jaz sem s teboj, da ti pomagam in te rešujem, govori Gospod. In otmem te iz roke hudobnih in rešim te iz pesti silovitnežev." ([Jer 15,20,21](#))

Jeremija je bil po naravi sramežljiv in neodločen, zato je hrepenel po miru in mirnem življenju v odmaknjenosti, kjer/419/ mu ne bi bilo treba biti priča neprestanemu upiranju ljubljenega ljudstva. Njegovo srce se je stiskalo od strahu pred pogubo, ki jo lahko povzroči greh. Žaloval je: "O, da bi imel dosti vode v glavi in da bi mi bile oči studenci solza, da bi objokoval noč in dan prebodece hčere svojega ljudstva! O, kdo bi me postavil v puščavo, v prenočišče popotnikov, da zapustim svoje ljudstvo in odidem od njih!" ([Jer 9,1,2](#))

Poklican je bil zdržati kruto zasmehovanje. Njegovo občutljivo srce so neprestano prebadale puščice posmeha, ki so mu jih metali ljudje, ki so zaničevali njegova sporočila in nalahko jemali trud za njihovo spreobrnitev. Dejal je: "V smeh sem vsemu svojemu ljudstvu, njihova pesmica ves dan. V posmeh sem ves dan, vsak me zasmehuje. Vsi moji zaupni prijatelji strežejo na moj padec, govoreč: Morda se da pregovoriti in ga zmagamo, in maščevali se bomo nad njim!" ([Žal 3,14](#); [Jer 20,7,10](#))

Zvesti prerok pa je vsak dan prejemal moč, da je lahko zdržal. Z vero je govoril: "Gospod je z menoj, podoben strašnemu junaku, zato se bodo oni, ki me preganjajo, spotaknili in ne zmagali; sram jih bo silno, ker se jim ne posreči; njihova večna sramota se ne bo mogla pozabiti. Prepevajte Gospodu, hvalite Gospoda, ker je otel siromakovo dušo iz roke hudobnikov." ([Jer 20,11,13](#))

Izkušnje, ki jih je preživel Jeremija v dneh svoje mladosti in tudi v poznejših letih svojega poslanstva, so ga naučile, da "ni človeku v oblasti/420/ njegova pot, ne v moči moža, kako naj hodi in ravna svoje stopinje". ([Jer 10,23](#)) Naučil se je moliti: "Kaznuj me, Gospod, toda zmerno, ne v svoji jezi, da me ne uničiš." ([Jer 10,24](#))

Ko je bil poklican piti iz keliha stiske in žalosti ter ko je bil skušan, da bi rekel v svoji nadlogi: "Izginila je moja moč in moje upanje v Gospoda," ([Žal 3,18](#)) se je spomnil Božje skrbi zanj ter zmagoslavno vzkliknil: "Prevelika je Gospodova dobrotljivost, da nismo docela pokončani, ker nima konca njegovo usmiljenje, novo je vsako jutro; preobila je tvoja zvestoba. Moj delež je Gospod, govori moja duša, zato bom upal vanj. Dober je Gospod njim, ki ga čakajo, duši, ki ga išče. Dobro je možu, da upa in tiho čaka Gospodove rešitve." ([Žal 3,22-26](#))/421/

35. Bližanje sodbe

([angleško](#))

Prva leta Jojakimove vladavine so bila polna svaril o bližajoči se sodbi. Gospodova beseda, ki so jo podali preroki, se je kmalu izpolnila. Asirska moč na severu, ki je dolgo prevladovala, ni več vladala narodom. Egipt na jugu, v katerega moč je zaman upal Judov kralj, je bil kmalu odločno ustavljen. Povsem nepričakovano se je na Vzhodu pojavila nova svetovna sila, Babilonsko kraljestvo, in hitro zasenčila vse druge narode.

V nekaj naslednjih kratkih letih je bil babilonski kralj orodje Božje jeze zoper upornega Judo. Jeruzalem so vedno znova oblegale Nebukadnezarjeve vojske in vanj tudi vdrle. Skupina za skupino - sprva samo malo, pozneje pa tisoči in desetisoči - so bili odpeljani kot ujetniki v pokrajino Sinear in tam prebivali v prisiljenem izgnanstvu. Joakim, Jojakim in Zedekija - vsi ti judovski kralji so drug za drugim postali podrejeni babilonskemu/422/ kralju, in vsi po vrsti so se mu uprli. Uporni narod so doletele vedno bolj neprizanesljive kazni, dokler ni bila vsa dežela opustošena. Jeruzalem je bil razdejan in požgan z ognjem, uničen je bil tempelj, ki ga je zgradil Salomon, Judovo kraljestvo pa je padlo in nikoli več ni doseglo prejšnjega položaja med narodi sveta.

Te spremenljive čase, polne nevarnosti za izraelski narod, so označevala mnoga sporočila, ki so jih Nebesa poslala po Jeremiju. Tako je Gospod dal Judom veliko priložnosti, da bi se rešili nevarnega zavezništva z Egiptom in se izognili spopadu z babilonskimi vladarji. Ko se je približala grozeča nevarnost, je poučeval ljudstvo s prilikami v upanju, da bo tako v njih prebudil občutek dolžnosti do Boga in jih spodbudil, da bi ohranili prijateljske odnose z babilonsko oblastjo.

Da bi Jeremija ponazoril pomen popolne poslušnosti Božjim zahtevam, je zbral nekaj Rehabovcev v tempeljskih prostorih in prednje postavil kupe vina ter jih povabil, naj pijejo. Kakor je bil pričakoval, so Rehabovci ugovarjali in popolnoma odklonili. Odločno so odvrnili: "Ne pijemo vina, kajti Jonadab, Rehabov sin, naš oče, nam je zapovedal, rekoč: Ne pijte vina, ne vi, ne vaši otroci, nikdar." ([Jer 35,6](#))

"Tedaj pride Gospodova beseda Jeremiju, rekoč: Tako pravi Gospod nad vojskami, Izraelov Bog: pojdi in reci Judovim možem in jeruzalemskim prebivalcem:/423/ Ali ne sprejmete nauka, da bi poslušali moje besede? govori Gospod. Besede Jonadaba, Rehabovega sina, ki je z njimi prepovedal svojim otrokom, naj ne pijejo vina, se izpolnjujejo; kajti niso pili do tega dne, ker poslušajo zapoved svojega očeta." ([Jer 35,12-14](#))

Bog je hotel s tem pokazati ostro nasprotje med poslušnostjo Rehabovcev ter neposlušnostjo in uporom svojega ljudstva. Rehabovci so ubogali ukaz svojega očeta in se niso pustili napeljati k prestopku. Judovsko ljudstvo pa ni ubogalo Gospodovih besed, in zaradi tega so trpeli njegove najstrožje kazni.

Gospod je dejal: "Jaz pa sem vam govoril od ranega jutra in neprenehoma, a niste me poslušali. In pošiljal sem k vam vse svoje hlapce, preroke, od ranega jutra in neprenehoma, govoreč: Povrnite se vendar s svoje hudobne poti in naredite dobra svoja dejanja in ne hodite za tujimi bogovi, da bi jih častili, tako ostanete v tej deželi, ki sem jo izročil vam in vašim očetom: toda niste nagnili svojega ušesa in niste me poslušali. Pač izpolnjujejo otroci Jonadaba, Rehabovega sina, zapoved svojega očeta, ki jim jo je zapovedal; to ljudstvo pa ne posluša mene. Zatorej pravi tako Gospod, Bog nad vojskami, Izraelov Bog: Glej, jaz pripeljem nad Judo in vse jeruzalemske prebivalce vso tisto nesrečo, ki sem jo izgovoril zoper nje; zato ker me niso poslušali, ko sem jim govoril, in niso odgovorili, ko sem jih klical." ([Jer 35,14-17](#))/424/

Ko privlačen vpliv Svetega Duha omehča in pokori človeško srce, ljudje sprejemajo nasvet; ko pa se odvrtačajo od svarila tako dolgo, da jim srce zakrknje, Gospod dovoli, da jih vodijo drugi vplivi. Takšni zavrnejo resnico in sprejmejo laž, ki postane past za njihovo pogubo.

Bog je opozarjal Judo, naj ne izziva njegove jeze, oni pa niso poslušali. Končno je bila proti njim izrečena sodba. Odšli so v ujetništvo v Babilon. Kaldejci so bili orodje, s katerim je Bog kaznoval svoje neposlušno ljudstvo. Trpljenje judovskega ljudstva je bilo sorazmerno z lučjo, ki so jo imeli, in s svarili, ki so jih zaničevali in zavrgli. Bog je dolgo prelagal svoje sodbe, sedaj pa jih je obiskal s svojim nezadovoljstvom, da bi jih še zadnjič poskušal ustaviti v njihovem grešnem ravnanju.

Nad hišo Rehabovcev je bil izrečen trajen blagoslov. Prerok je objavil: "Ker poslušate zapoved Jonadaba, svojega očeta, in se držite vseh njegovih zapovedi in delate vse, kakor vam je zapovedal, zato pravi Gospod nad vojskami, Izraelov Bog: Jonadabu, Rehabovemu sinu ne bo zmanjkalo moža, ki bo stal pred mojim obličjem, vse čase." ([Jer 35,18.19](#)) Tako je Bog poučil svoje ljudstvo, da se bosta zvestoba in poslušnost povrnili Judi kot blagoslov, kakor so bili Rehabovci blagoslovljeni za poslušnost očetovim zapovedim.

Nauk velja tudi za nas. Če je bilo vredno strogo ubogati zahteve dobrega in modrega očeta, ki je določil najboljši in najučinkovitejši način,^{/425/} da bi zavaroval svoje potomstvo pred škodljivostjo nezmernosti, je zagotovo Božjo veljavo treba veliko bolj spoštovati, kakor je tudi On neskončno svetejši od človeka. Naš Stvarnik in Poveljnik, ki je neskončen v moči in strašen v sodbah, si želi na vse načine ljudem odpreti oči, da bi se spokorili za svoje grehe. Po besedah svojih služabnikov napoveduje nevarnosti

neposlušnosti; svari in zvesto kara greh. Njegovo ljudstvo lahko doseže uspeh samo z njegovo milostjo in z budno čuječnostjo izvoljenih orodij. On ne more ohraniti in ščititi ljudi, ki zavračajo njegov nasvet in zaničujejo njegove graje. Za nekaj časa lahko odloži svoje kazni, vendar ne more vedno ustavljati svoje roke.

Judovi potomci so bili prišteti mednje, o katerih je Bog objavil: "In boste mi kraljestvo duhovnikov in svet narod." ([2 Mz 19,6](#)) Jeremija ni v svoji službi nikoli izgubil spred oči usodnega pomena svetosti srca v različnih življenjskih razmerah in še posebej v službi najvišjega Boga. Jasno je napovedal padec kraljestva in razkropitev Judovih prebivalcev med narode. Z očmi vere pa je gledal nad vsem tem v čas obnove. V ušesih mu je odmevala božanska obljuba: "Jaz zberem ostanek svojih ovac iz vseh krajev, kamor sem jih razkropil, in jih pripeljem nazaj v njihovo stajo. ... Glej, pridejo dnevi, govori Gospod, ko zbudim Davidu pravičen Odraslek; in bo vladal kot kralj, srečo bo imel in delal pravico in pravičnost v deželi. V njegovih dneh bo rešen Juda, in Izrael bo na varnem prebival;/426/ in to je njegovo ime, s katerim ga bodo klicali: Gospod, naša pravičnost." ([Jer 23, 3-6](#))

Tako so bile prerokbe o prihajajoči sodbi združene z obljubami o končni in veličastni rešitvi. Kateri se bodo odločili skleniti mir z Bogom in bodo živeli sveto življenje sredi prevladujočega odpadništva, bodo prejeli moč za vsako preizkušnjo in bodo lahko pričali za Boga z mogočno silo. V prihodnjih vekih bo njihova rešitev preseгла slavo rešitve Izraelovih potomcev ob izhodu iz Egipta. Gospod je po preroku objavil, da prihajajo dnevi, ko "se ne poreče več: Kakor res živi Gospod, ki je peljal Izraela iz Egiptovske dežele, ampak: Kakor živi Gospod, ki je izpeljal in pripeljal potomstvo Izraelove hiše iz severne dežele in iz vseh krajev, kamor sem jih bil odgnal! In bodo prebivali v svoji deželi." ([Jer 23,7,8](#)) To so čudovite prerokbe, ki jih je Jeremija izrekel v zadnjih letih zgodovine Judovega kraljestva, ko so Babilonci prevzemali svetovno oblast in so že tedaj vodili svoje osvajalne vojske proti sionskemu obzidju.

Obljube o rešitvi so kakor najprijetnejša glasba odmevale v ušesih njih, ki so neomajno častili Jahveja. V domovih uglednih in ponižnih, kjer so še vedno spoštovali nasvete Boga, ki drži zavezo, so vedno znova ponavljali prerokove besede. Celotni otroci so bili zelo ganjeni in na njihov mlad in dovzeten um je to naredilo trajen vtis./427/

Vestno izpolnjevanje zapovedi iz Svetih spisov v dneh Jeremijeve službe je dalo Danielu in njegovim tovarišem priložnost povelicati pravega Boga pred narodi sveta. Pouk, ki so ga bili ti judovski otroci deležni v domu svojih staršev, je okreplil njihovo vero in jih naredil neomajne v službi živemu Bogu, Stvarniku nebes in zemlje. Ko je v začetku Joakimovega vladanja Nebukadnezar prvič oblegal in zasedel Jeruzalem ter kot ujetnike odpeljal Daniela in njegove tovariše skupaj z drugimi posebej izbranimi za službo na babilonskem dvoru, je bila vera judovskih ujetnikov najhuje preizkušena. Kateri pa so se naučili zaupati Božjim obljubam, so jim te zadostovale za vsako

izkušnjo, ki so jo bili poklicani zdržati med bivanjem v tuji deželi. Sveti spisi so jim bili vodnik in opora.

Jeremija je kot razlagalec pomena kazni, ki so doletele Judo, vzvišeno stal v obrambo pravičnosti Boga in njegovih usmiljenih namenov celo v najstrožjih kaznih. Prerok je neutrudno delal. Ker je želel doseči vse sloje, je svoj vpliv razširil zunaj Jeruzalema na okoliška področja in pogosto obiskoval različne dele kraljestva.

V pričevanjih cerkvi je neprestano omenjal nauke knjige postave, ki so jo tako zelo cenili in spoštovali med Josijevim vladanjem. Znova je poudaril pomen spoštovanja zaveznega odnosa z usmiljenim in^{428/} sočutnim Bogom, ki je na gori Sinaj dal deset zapovedi. Jeremijeva opozorila in prošnje so dosegle vsak kotiček kraljestva in vsi so imeli priložnost spoznati Božjo voljo za ljudstvo. Prerok je pojasnil dejstvo, da naš nebeški Oče kaznuje zato, da bi narodi spoznali, "da so umrljivi". ([Ps 9,20](#)) Gospod je posvaril svoje ljudstvo: "In če mi boste na zoper živeli, ne hoteč me poslušati, ... vam hočem tudi jaz nasprotovati. ... Vas pa hočem razkropiti med narode in potegniti meč za vami, in vaša dežela bo pusta in vaša mesta postanejo samote." ([3 Mz 26,21.28.33](#))

Prav tedaj, ko so sporočila o grozeči sodbi dosegla kneze in ljudstvo, je njihov vladar Jojakim, ki naj bi bil moder duhovni vodja in prvi priznal greh ter vodil v prenovi in dobrih delih, zapravljal čas v sebičnih zadovoljstvih. Govoril je: "Sezidam si prostorno hišo in obširne izbe," da bo ta hiša imela "mного oken in cedrovo streho in stene, prebarvane z rumenico". ([Jer 22,14](#)) Zgradili so jo z nepošteno pridobljenim denarjem in prisilnim delom.

Prerok se je razjezil ter je bil navdihnjen izreči sodbo nad nezvestim vladarjem. Objavil je: "Gorje mu, kdor zida svojo hišo s krivico in svoje izbe z nepravčnostjo, ki zastonj zahteva hlapčevanje svojega prijatelja in mu ne daje njegovega zaslužka. ... Ali boš zato kraljeval, ker se hočeš odlikovati s cedrovino? Ali ni jedel in pil tvoj oče in delal pravice in pravičnosti? Takrat se mu je godilo dobro.^{429/} Sodil je siromakovo in ubožčevo pravdo, tedaj je bilo dobro. Ali se to ne pravi: spoznati mene? govori Gospod. Nikamor ne gledajo tvoje oči in tvoje srce kakor na tvoj dobiček in na nedolžno kri, katero bi prelival, in na odiranje in na zatiranje, katero bi počenjal.

Zatorej govori tako Gospod o Jojakimu, Josijevem sinu, Judovem kralju: Ne bodo se jokali za njim: Gorje, moj brat, ali: Gorje, sestra! Ne bodo se jokali za njim: Gorje, gospod, ali: Gorje, njegova lepota! Kakor osel bo pokopan, vlekli ga bodo in vrgli onkraj jeruzalemskih vrat." ([Jer 22,13-19](#))

V nekaj letih se je ta strašna sodba nad Jojakimom uresničila, toda Gospod je najprej v svojem usmiljenju obvestil uporno ljudstvo o svojem namenu. V četrtem letu

Jojakimovega vladanja "je govoril prerok Jeremija vsemu Judovemu ljudstvu in vsem jeruzalemskim prebivalcem" ter poudaril, da je od zdavnaj "od trinajstega leta Josija, ... do tega dne" pričal o Božji želji, da bi jih rešil, vendar so njegovo sporočilo zaničevali. ([Jer 25,2.3](#)) Sedaj pa se je Gospodova beseda glasila:

"Zatorej pravi tako Gospod nad vojskami: Zato ker niste poslušali mojih besed, glejte, pošljem in zberem vse severne rodovine, govori Gospod, pošljem tudi k Nebukadnezarju, babilonskemu kralju, in jih pripeljem zoper to deželo in zoper njene prebivalce in zoper vse te okoliške narode; in jih s prekletjem pokončam in jih dam v strmenje in posmehovanje in razdejanje brez konca. In storim, da izgine izmed njih/430/ glas veselja in glas radosti, glas ženina in glas neveste, ropot mlinov in luč svetilnice. In vsa ta dežela bo razdejana in opustošena, in ti narodi bodo služili babilonskemu kralju sedemdeset let." ([Jer 25,8-11](#))

Čeprav je bila obsodba povedana jasno, so množice, ki so jo slišale, komaj razumele njen strašen pomen. Da bi Gospod naredil globlji vtis nanje, je hotel ponazoriti smisel izgovorjenih besed. Jeremiju je velel, naj primerja usodo ljudstva s čašo božanske jeze, ki jo je treba izpiti. Med prvimi, ki bodo pili iz nje, je bil Jeruzalem in judova mesta ter njihovi knezi. Tudi drugi bodo pili iz iste čaše - faraon, egiptovski kralj in njegovi hlapci in njegovi knezi in vse njegovo ljudstvo in še mnogi drugi narodi na zemlji - dokler se ne bo dokončno izpolnil Božji namen. (Glej [Jer 25](#))

Da bi prerok še bolje ponazoril naravo hitro prihajajočih sodb, mu je bilo naročeno: "Vzemi s seboj starešine ljudstva in starešine duhovnikov; in pojdi ven iz mesta v dolino Hinomovega sina." ([Jer 19,1.2](#)) Tam naj bi najprej opisal posledice Judovega odpadništva, potem pa razbil "lončen vrč" in v imenu Jahveja, čigar služabnik je bil, oznanil: "Tako starem to ljudstvo in to mesto, kakor kdor stare lončarjevo posodo, ki se ne more več popraviti." ([Jer 19,11](#))

Prerok je naredil, kar mu je bilo ukazano. Po vrnitvi v mesto je stopil na tempeljsko dvorišče in objavil/431/ pred vsem ljudstvom: "Tako pravi Gospod nad vojskami, Izraelov Bog: Glej, jaz pripeljem zoper to mesto in zoper vsa njegova mesta vso tisto nesrečo, ki sem jo izgovoril zoper njega, ker so postali trdovratni, da niso poslušali mojih besed." ([Jer 19,15](#))

Prerokove besede pa niso spodbudile ljudi k priznanju greha in spokorjenju, temveč so izzvale bes ljudi na visokih položajih, da so potem Jeremija zaprli. V ječi so ga dali na klade, prerok pa je kljub temu še naprej podajal sporočila iz nebes njim, ki so se tam ustavili. Prganjanje ni utišalo njegovega glasu. Za besedo resnice je dejal: "To je v mojem srcu kakor goreč ogenj, zaprt v mojih kosteh, in pešam od prenašanja in potrpeti ne morem več." ([Jer 20,9](#))

Približno ob tem času je Gospod zapovedal Jeremiju, naj napiše sporočila, ki naj bi jih odnesel njim, po katerih zveličanju je neprestano hrepenelo njegovo usmiljeno srce. Svojemu služabniku je velel: "Vzemi si zvitek knjige in zapiši vanj vse besede, ki sem ti jih govoril o Izraelu in o Judi in o vseh narodih od dne, ko sem te ogovoril, od dni Josijevih do tega dne. Morda bo Judova hiša slišala vse tisto hudo, katero jim jaz mislim storiti, in se povrnejo vsak s svoje hudobne poti, da jim odpustim njihovo krivico in njihov greh." ([Jer 36,2,3](#))

Jeremija je poslušen tej zapovedi na pomoč poklical zvestega prijatelja pisarja Baruha in mu narekoval "vse Gospodove besede, ki mu jih je govoril". ([Jer 36,4](#))/432/ Te so bile skrbno zapisane na zvitek pergamenta. Vsebovale so resno grajo za greh, svarilo o zanesljivih posledicah, ki sledijo neprestanemu odpadništvu, ter goreče vabilo k zavračanju vsakega greha.

Ko je bil zvitek napisan, je Jeremija, ki je bil še vedno v ječi, poslal Baruha, naj ga prebere množicam, ki se zbirajo v templju na ljudskem prazniku "v petem letu Jojakima, Josijevega sina, kralja na Judovem, deveti mesec". ([Jer 36,9](#)) Prerok je dejal: "Morda popadajo na tla in prosijo pred Gospodom in se povrnejo vsak s svoje hudobne poti; kajti velika je jeza in togota, ki jo je izrekel Gospod zoper to ljudstvo." ([Jer 36,7](#))

Baruh je ubogal in prebral zvitek pred vsem Judovim ljudstvom. Pozneje je bil pisar poklican pred kneze, da besede prebere še njim. Poslušali so z velikim zanimanjem in obljubili, da bodo kralja obvestili o vsem, kar so slišali. Pisarju pa so svetovali, naj se skrrije, ker so se bali, da bo kralj zavrnil pričevanje in hotel pobiti nje, ki so sporočilo pripravili in objavili.

Ko so knezi povedali kralju Jojakimu, kaj je prebral Baruh, je kralj takoj ukazal, naj mu prinesejo zvitek in mu ga preberejo. Eden kraljevih spremljevalcev, ki mu je bilo ime Jehudi, je razvil zvitek in pričel brati besede graje in svarila. Bila je zima in kralj in njegovi svetovalci, Judovi knezi, so bili zbrani pred odprtim ognjem. Jehudi je prebral komaj kratek del, ko je kralj, še zdaleč nič prestrašen/433/ zaradi nevarnosti, ki je visela nad njim in njegovim ljudstvom, pograbil in v navalu besa "prerezal zvitek s pisarskim nožem in ga vrgel v ogenj, ki je bil na ognjišču, da je bil ves zvitek pokončan z ognjem". ([Jer 36,23](#))

Niti kralj niti njegovi knezi se niso zbal "in niso raztrgali svoje obleke". ([Jer 36,24](#)) Nekateri knezi so "prosili kralja, naj ne zažiga zvitka, vendar jih ni poslušal". ([Jer 36,25](#)) Ko je bil zvitek uničen, se je kralj razbesnel nad Jeremijem in Baruhom in poslal je za njima ljudi, "ali skril ju je Gospod". ([Jer 36,26](#))/434/

Ko je Bog obrnil pozornost molivcev v templju ter knezov in kralja na zapisana svarila v navdihnjenem zvitku, je milostno hotel posvariti judovsko ljudstvo v njihovo dobro. Dejal je: "Morda bo Judova hiša slišala vse tisto hudo, katero jim jaz mislim storiti, in se povrnejo vsak s svoje hudobne poti, da jim odpustim njihovo krivico in njihov greh." ([Jer 36,3](#)) Bogu se smilijo ljudje, ki se bojujejo s slepoto pokvarjenosti. Želi si razsvetliti potemnjeno razumevanje, zato pošilja grajo in grožnje, katerih namen je, da bi se tudi najbolj vzvišeni zavedli lastne nevednosti in obžalovali svoje zmote. Prizadeva si, da bi samovšečni postali nezadovoljni s svojimi ničevimi dosežki in bi si raje prizadevali za duhovni blagoslov, ki je sad tesne zveze z nebesi.

Bog nima načrta pošiljati poslancev, ki bodo ugajali in laskali grešnikom. Sporočil o miru ne pošilja, da bi neposvečene zazibal v meseno varnost. Namesto tega težko bremeni grešnikovo vest in prestrelji njegovo dušo z ostrimi puščicami obsodbe. Angeli, ki nam strežejo, jim predstavijo strašne Božje sodbe, da bi poglobili občutek potrebe in izzvali obupen krik: "Kaj mi je treba storiti, da se zveličam?" ([Dej 16,30](#)) Toda Roka, ki poniža v prah, graja greh in osramoti ošabnost in stremuštvu, je ista Roka, ki dvigne spokorjenega in potrtega. On, ki dovoljuje kazni, z najglobljim sočutjem sprašuje: "Kaj hočeš, naj ti storim?" ([Lk 18,41](#))

Ko se človek pregreši zoper svetega in usmiljenega Boga, ne more najti bolj vzvišene poti, kakor je ta, da se spokori in/435/ prizna svoje napake v solzah in bridkosti srca. To Bog zahteva od njega. Ne sprejme nič manj kakor potrto srce in skesanega duha. Kralj Jojakim in njegovi knezi pa so v svoji ošabnosti in samovšečnosti zavrnil Božje vabilo. Niso se hoteli zmeniti za svarilo in se spokoriti. Pred sežiganjem svetega zvitka jim je bila ponujena zadnja milostna priložnost. Bog je objavil, da jih bodo doletele strašne kazni, če tudi tokrat ne bodo hoteli poslušati njegovega glasu. Niso hoteli poslušati, in zato je nad Judo izrekel svojo končno obsodbo. S posebnim srdom pa je obiskal človeka, ki se je ošabno povzdignil nad Vsemogočnega.

"Zatorej pravi tako Gospod o Jojakimu, Judovem kralju: Ne bo ga imel, da bi sedel na Davidovem prestolu, in njegovo truplo bo vrženo v vročino podnevi in v mraz ponoči. Kajti kaznoval ga bom in njegovo potomstvo in njegove hlapce za njihovo krivico; in pripeljem zoper nje in zoper jeruzalemske prebivalce in zoper Judove može vso tisto nesrečo, ki sem jim jo oznanjal." ([Jer 36,30.31](#))

Sežig zvitka pa še ni dokončal zadeve. Veliko lažje se je bilo znebiti pisanih besed kakor pa njihove vsebine, to je graje in karanja ter hitro bližajoče se kazni, ki jo je Bog izrekel zoper upornega Izraela. Sporočilo zvitka pa je bilo znova napisano. Gospod je zapovedal svojemu služabniku: "Zopet si vzemi drug zvitek in zapiši vanj vse poprejšnje besede, ki so bile v onem prejšnjem zvitku, ki ga je sežgal Jojakim, Judov kralj." ([Jer 36,28](#)) Pisane prerokbe o Judi in Jeruzalemu so bile/436/ upepeljene, toda

besede so še živele v Jeremijevem srcu kakor goreč ogenj, in preroku je bilo dovoljeno znova napisati to, kar si je človeški bes prizadeval uničiti.

Jeremija je vzel drug zvitek in ga dal Baruhu, da "je zapisal vanj iz Jeremijevih ust vse besede knjige, ki jo je bil sežgal Jojakim, Judov kralj, v ognju; in še so jim bile pridane mnoge takšne besede". ([Jer 36,32](#)) Človeški bes je hotel preprečiti delo Božjega preroka, toda prav sredstvo, s katerim si je Jojakim prizadeval omejiti vpliv Jahvejevega služabnika, se je izkazalo kot dodatna priložnost za razlaganje božanskih zahtev.

Še danes obstaja duh nasprotovanja graji, ki je povzročil Jeremijevo preganjanje in ječo. Mnogi nočejo sprejeti ponovljenih opozoril in raje prisluhnejo lažnim učiteljem, ki laskajo njihovi ničevosti in spregledajo njihove grehe. Med stisko takšni ne bodo imeli varnega zavetja, niti pomoči iz nebes. Božji izvoljeni služabniki naj bi pogumno in potrpežljivo stali v preizkušnjah in trpljenju, ki jih bo zadelo zaradi očitkov, omalovaževanja in sprevračanja. Še naprej naj zvesto opravljajo nalogo, ki jim jo je naložil Bog, ter se vedno spominjajo, da so tudi preroki v starih časih, Zveličar človeštva in njegovi apostoli preživeli zasramovanje in preganjanje zaradi Božje besede.

Božji namen je bil, da bi si Jojakim vzel k srcu Jeremijeve nasvete in tako pridobil Nebukadnezarjevo naklonjenost ter se rešil velike nesreče. Mladi/437/ kralj je namreč prisegel zvestobo babilonskemu vladarju, in ko bi ostal zvest svoji obljubi, bi si pridobil spoštovanje poganov, kar bi bila dragocena priložnost za spreobrnitev ljudi.

Ker pa je Judov kralj zaničeval nenavadne prednosti, ki so mu bile podarjene, je svojevoljno šel po poti, ki si jo je sam izbral. Prekršil je svojo častno besedo, ki jo je dal babilonskemu vladarju, in se uprl. To je njega in njegovo kraljestvo spravilo v zelo težaven položaj. Proti njemu so bile poslani "trume Kaldejcev in trume Sircev in trume Moabcev in trume Amonovih sinov", ([2 Kr 24,2](#)) zato ni bil zmožen preprečiti, da ti plenilci ne bi uničili njegove dežele. V nekaj letih je sramotno končal svoje nesrečno vladanje. Nebesa so ga zavrgla, ljudje ga niso marali, zaničevali so ga babilonski vladarji, katerih zaupanje je izdal - vse to pa je bila posledica njegove usodne napake, da se je odvrnil od Božjega načrta, ki mu ga je razodel njegov izvoljeni glasnik.

Jojahin (znan tudi kot Jekonija in Konija), sin Jojakima, je sedel na prestolu samo tri mesece in deset dni, ko se je vdal kaldejskim vojskam, ki so zaradi upora judejskega vladarja še enkrat oblegale obsojeno mesto. Ob tej priložnosti je Nebukadnezar "odpeljal Jojahina v Babilon, tudi kraljevo mater in kraljeve žene in njegove dvornike in deželne prvake", ([2 Kr 24,15](#)) nekaj tisoč po številu, tudi "ključavničarje in kovače,

en tisoč". ([2 Kr 24,16](#)) Babilonski kralj je odnesel tudi "vse zaklade Gospodove hiše in zaklade kraljeve hiše". ([2 Kr 24,13](#))/438/

Judovemu kraljestvu je bila strta moč ter je bilo oropano ljudi in zakladov, vendar mu je bilo še vedno dovoljeno obstajati kot posebna država. Nebukadnezar je za njenega vodja postavil Matanija, mlajšega Josijevega sina, in ga preimenoval v Zedekija./439/

36. Zadnji Judov kralj

([angleško](#))

Zedekija je na začetku svojega vladanja užival popolno zaupanje babilonskega kralja, za izkušnega svetovalca pa je imel preroka Jeremija. Ko bi se pošteno vedel do Babiloncev in se ravnal po sporočilih, ki jih je Gospod pošiljal po Jeremiju, bi ga spoštovali mnogi na visokih položajih in bi imel priložnost podati jim spoznanje o pravem Bogu. Iznanci bi imeli tako že v Babilonu ugodnejše razmere in bi jim bile zagotovljene mnoge posebne pravice; Božje ime bi lahko bilo povelečevano daleč naokrog po svetu; kdor pa je ostal v Judovi deželi, bi mu bile prizanesene strašne nesreče, ki so jih končno tudi doletele.

Jeremija je Zedekiju in vsem Judom, tudi tistim, ki so bili odpeljani v Babilon, svetoval, naj se mirno podvržejo začasni oblasti svojih zavojevalcev. Še posebej je bilo pomembno, da si izgnanci prizadevajo za mir v deželi, v katero so bili odpeljani. To pa je/440/ bilo v nasprotju z nagnjenji človeškega srca. Satan je izkoristil te okoliščine ter v Jeruzalemu in Babilonu med ljudstvom obudil lažne preroke. Ti so oznanjali, da bo jarem suženjstva kmalu strt in bo obnovljena prejšnja slava judovskega naroda.

Upoštevanje teh laskavih prerokb bi lahko sprožilo usodne korake kralja in izgnancev in onemogočilo Božje usmiljene načrte zanje. Da bi Gospod preprečil upor, ki bi povzročil veliko trpljenje, je Jeremiju zapovedal, naj se brez odlašanja spoprime s težavo ter opozori Judovega kralja na zanesljive posledice upora. Tudi izgnanci so bili opozorjeni po pismih, naj ne nasedajo mnenju, da je rešitev blizu. "Naj vas ne varajo vaši preroki, ki so med vami, in vaši vedeži," je svaril. ([Jer 29,8](#)) V zvezi s tem so njegovi glasniki oznanili načrt, da bo Gospod obnovil Izraela ob koncu sedemdesetih let ujetništva.

S kakšnim nežnim usmiljenjem je Bog seznanil svoje zasužnjeno ljudstvo s svojimi načrti za Izraela! Vedel je, da bo njihov položaj v Babilonu zelo otežen, če jih bodo lažnivi preroki prepričali k pričakovanju hitre rešitve. Vsak njihov protest ali upor bi prebudil nezaupanje in strogost kaldejskih oblasti ter povzročil omejevanje njihovih pravic. Posledica tega bi bilo trpljenje in uničenje. Zato je želel, da bi mirno sprejeli svojo usodo in naredili svoje sužnjevanje čimbolj znosno. Svetoval jim je: "Zidajte hiše in prebivajte v njih; sadite vrtove/441/ in uživajte njihov sad. In iščite blaginje tistemu mestu, kamor sem vas preselil, in prosite zanj Gospoda, ker v njegovi blaginji bo vam blaginja." ([Jer 29,5.7](#))

Med lažnimi učitelji v Babilonu sta bila dva, ki sta trdila, da sta sveta, vendar je bilo njuno življenje pokvarjeno. Jeremija je obsojal hudobno ravnanje teh mož in ju svaril

pred nevarnostjo, ki jima je pretila. Jezna zaradi graje sta poskušala nasprotovati delu pravega preroka tako, da sta hujskala ljudstvo, naj ne verjamejo njegovim besedam in ravnajo v nasprotju z Božjim nasvetom glede podrejanja babilonskemu kralju. Gospod je po Jeremiju pričal, da bosta lažniva preroka izročena v Nebukadnezarjeve roke in ubita pred njegovimi očmi. Ne dolgo zatem se je napoved dobesedno izpolnila.

Do časa konca bodo vstajali ljudje, ki bodo delali zmedo in hujskali k upor in med njimi, ki trdijo, da so predstavniki pravega Boga. Ti lažni preroki bodo napeljevali ljudi, naj na greh gledajo kot na nekaj nepomembnega. Ko se bodo razodele strašne posledice njihovega škodljivega delovanja, pa bodo, če bo mogoče, odgovornost za težave zvalili nanje, ki so zvesto svarili ljudi, prav kakor so Judje obsodili Jeremija, da je kriv za njihovo nesrečo. Prav tako zanesljivo, kakor so bile nekoč Jahvejeve besede po njegovem preroku potrjene, se bodo tudi danes uresničila njegova sporočila.

Jeremija je od vsega začetka dosledno svetoval podrejanje Babiloncem. Ta nasvet ni bil dan samo Judi, marveč tudi mnogim okoliškim/442/ narodom. V zgodnjem obdobju Zedekijevega vladanja so poslanci vladarjev iz Edoma, Moaba, Tira in drugih narodov obiskali Judovega kralja, da bi izvedeli, ali je po njegovi presoji sedaj priložnost za združeni upor in ali bi se jim pridružil v boju zoper babilonskega kralja. Medtem ko so ti poslanci čakali na odgovor, je Jeremiju prišla Gospodova beseda, rekoč: "Napravi si spone in jarme ter si jih deni na vrat. Nato jih pošlji kralju Edomcev in kralju Moabcev in kralju Amonovih sinov in kralju v Tiru in kralju v Sidonu po poslancih, ki pridejo v Jeruzalem k Zedekiju, Judovemu kralju." ([Jer 27,2.3](#))

Jeremiju je bilo naloženo, naj naroči poslancem, da obvestijo svoje vladarje, da jih je Bog vse izročil v roke Nebukadnezarja, babilonskega kralja, in da mu morajo služiti "vsi narodi in njegovemu sinu in vnuku, dokler ne pride čas tudi njegovi deželi". ([Jer 27,7](#))

Poslanci so bili še obveščeni, naj svojim vladarjem sporočijo, da bodo kaznovani "z mečem in lakoto in kugo", ([Jer 27,8](#)) dokler ne bodo uničeni, če ne bodo hoteli služiti babilonskemu kralju. Še posebej pa so se morali odvrniti od naukov lažnivih prerokov, ki bodo svetovali drugače. Gospod je objavil: "Vi torej ne poslušajte svojih prerokov in vedežev in svojih sanj in zvezdogledov in svojih čarovnikov, ki vam govore in pravijo: Ne boste služili babilonskemu kralju. Kajti laž vam oni prerokujejo, da bi vas spravili daleč od vaše dežele in da vas bom/443/ pregnal, da poginete. Narod pa, ki ukloni svoj vrat v jarem babilonskega kralja in mu bo služil, pustim v njegovi deželi, govori Gospod, da naj jo obdeluje in prebiva v njej." ([Jer 27,9-11](#)) Najlažja kazen, s katero je usmiljeni Bog lahko prizadel tako uporno ljudstvo, je bila podrejanje babilonski oblasti, če pa se bodo uprli temu odloku o sužnjevanju, bodo občutili vso moč njegove kazni.

Presenečenju zbranega sveta narodov ni bilo konca, ko jim je Jeremija z jarmom okoli vratu oznanil Božjo voljo.

Jeremija je kljub odločnemu nasprotovanju neomajno zagovarjal politiko podložnosti. Med njimi, ki si je drznil zanikati Gospodov nasvet, je bil najvidnejši Hananija,^{/444/} eden lažnivih prerokov, pred katerim je bilo posvarjeno ljudstvo. Misleč, da si bo pridobil naklonjenost kralja in dvora, je povzdignil svoj glas ugovora ter objavil, da mu je Bog dal spodbudne besede za Jude. Dejal je: "Tako pravi Gospod nad vojskami, Izraelov Bog, rekoč: Zlomil sem jarem babilonskega kralja. V dveh letih natanko pripeljem nazaj v ta kraj vse posode Gospodove hiše, ki jih je vzel Nebukadnezar, babilonski kralj, iz tega kraja ter jih odpeljal v Babilon. Tudi Jekonija, Jojakimovega sina, Judovega kralja, in vse preseljence iz Judove dežele, ki so prišli na Babilonsko, pripeljem nazaj, govori Gospod, kajti zlomim jarem babilonskega kralja." ([Jer 28,2-4](#))

Jeremija je pred duhovniki in ljudstvom goreče prosil, naj se pokorijo babilonskemu kralju za čas, ki ga je določil Gospod. Judovim možem je navedel prerokovanja Ozeja, Habakuka, Zefanija in drugih, katerih sporočila graje in svarila so bila podobna njegovim. Spomnil jih je na dogodke, ki so se zgodili kot izpolnitev prerokovanj o kazni za nespokorjeni greh. V preteklosti so se Božje sodbe izlile na nespokorjene ter tako natanko izpolnile njegov načrt, ki ga je razodel po svojih glasnikih.

Jeremija je sklenil: "Prerok, ki prerokuje mir, ko se zgodi njegova beseda, se spozna, da je prerok, ki ga je zares poslal Gospod." ([Jer 28,9](#)) Če se bo Izrael odločil tvegati, bodo prihodnji dogodki dejansko pokazali, kateri prerok je bil pravi.^{/445/}

Jeremijev nasvet o pokornosti je Hananija napeljal, da si je drznil podvomiti o pristnosti podanega sporočila. Z Jeremijevega vratu je snel simbolični jarem, ga zlomil in rekel: "Tako pravi Gospod: Tako zlomim jarem Nebukadnezarja, babilonskega kralja, v dveh letih natanko z vratu vseh narodov." ([Jer 28,11](#))

Tedaj je odšel prerok Jeremija po svoji poti. Očitno ni mogel nič več storiti, kakor pa se umakniti s prizorišča spora. Toda dano mu je bilo še eno sporočilo. Naročeno mu je bilo: "Pojdi in govori Hananiju tole: Tako pravi Gospod: Lesene spones si zlomil, a namesto njih napraviš železne spones. Kajti tako pravi Gospod nad vojskami, Izraelov Bog: Železen jarem sem položil na vrat vsem tistim narodom, da naj služijo Nebukadnezarju, babilonskemu kralju, in služili mu bodo. ... Nato pa reče prerok Jeremija preroku Hananiju: Poslušaj vendar, Hananija! Ni te poslal Gospod, ampak ti si zapeljal to ljudstvo, da je zaupalo lažnivosti. Zatorej pravi tako Gospod: Glej, jaz te odpravim s površja zemlje; to leto umreš, ker si svetoval odpad zoper Gospoda. In umrl je prerok Hananija tisto leto, v sedmem mesecu." ([Jer 28,13-17](#))

Lažnivi prerok je spodbudil dvom ljudstva o Jeremiju in njegovem sporočilu. Podlo se je razglasil za Gospodovega glasnika ter zaradi tega tudi umrl. V petem mesecu je Jeremija prerokoval Hananijevo smrt, v sedmem pa so se njegove besede izkazale za resnične, ker so se izpolnile./446/

Zaradi nemira, ki so ga povzročile govorice lažnivih prerokov, je na Zedekija padel sum o izdaji, in samo njegovo hitro in odločno ukrepanje mu je zagotovilo nadaljnje vladanje kot podložnika. Priložnost za takšno dejanje se je izkazala kmalu po odhodu poslancev iz Jeruzalema v okoliške narode, ko je Judov kralj spremljal Seraja, kneza posteljnika na pomembno poslanstvo v Babilon. ([Jer 51,59](#)) Med obiskom na kaldejskem dvoru je Zedekija obnovil svojo prisego zvestobe Nebukadnezarju.

Daniel in drugi judovski ujetniki so babilonskega vladarja seznanili z močjo in vrhovno oblastjo pravega Boga, in ko se je Zedekija še enkrat svečano zaobljubil, da bo ostal zvest, je Nebukadnezar zahteval, da priseže to obljubo v imenu Gospoda, Izraelovega Boga. Ko bi Zedekija spoštoval vnovično zavezno zaprisego, bi njegova zvestoba globoko vplivala na mnoge, ki so opazovali vedenje ljudi, kateri so se sklicevali na spoštovanje imena in čaščenje judovskega Boga.

Judov kralj pa je pozabil na svojo veliko prednost, da poveliča ime živega Boga. Za Zedekija je zapisano: "In delal je, kar je bilo hudo v očeh Gospoda, njegovega Boga, in se ni ponižal pred prerokom Jeremijem, ko mu je govoril iz Gospodovih ust. On se je tudi izneveril kralju Nebukadnezarju, ki ga je bil zavezal s prisego pri Bogu. In otrdil je svoj zatilnik in zakrknil svoje srce, da se ne bi preobrnil h Gospodu, Izraelovemu Bogu." ([2 Let 36,12.13](#))/447/

Jeremija je še vedno oznanjal svoje pričevanje v Judovi deželi, med babilonskimi ujetniki pa je bil obujen prerok Ezekiel, da bi svaril in tolažil izgnance ter tudi potrjeval Gospodovo besedo, ki je bila podana po Jeremiju. Med preostalimi leti Zedekijeve vladavine je Ezekiel zelo jasno prikazal neumnost zaupanja v lažne napovedi njih, ki so v ujetnikih zbujali upanje v skorajšnjo vrnitev v Jeruzalem. Poučen je bil tudi, naj napove z različnimi prispodobami in slovesnimi sporočili obleganje in dokončno uničenje Jeruzalema.

V šestem letu Zedekijevega vladanja je Gospod Ezekielu v videnju razodel nekaj gnusob, ki so jih počenjali v Jeruzalemu in znotraj vrat Gospodove hiše ter celo v notranjem dvorišču. Prostori s podobami in poslikanimi maliki, "mnogotere podobe grde lazne in zverjadi in vsi ostudni maliki Izraelove hiše" - vse to se je postopoma zvrstilo pred osuplim prerokovim pogledom. ([Ezk 8,10](#))

Ljudje, ki bi morali biti duhovni vodje ljudstva, starešine iz Izraelove hiše, sedemdeset mož, so darovali kadilo malikom v skritih prostorih znotraj svetega ozemlja tempeljskega dvorišča. "Gospod nas ne vidi," so si laskali Judovi možje, ko so opravljali poganske obrede; "Gospod je zapustil deželo," so bogokletno razglasili. ([Ezk 8,12](#))

Prerok pa je v videnju zagledal še večje gnusobe. Ob vratih, ki so vodila iz zunanjega v notranje/448/ dvorišče, je videl "žene, ki jočejo nad bogom Tamuzom"; in znotraj notranjega dvorišča je zagledal: "Pri vhodu v Gospodovo svetišče, med vežo in oltarjem, je petindvajset mož, s hrbotom obrnjenih proti Gospodovemu svetišču in z obrazom proti jutru; in klanjajo se soncu proti jutru." ([Ezk 8,14.16](#))

Potem je veličastno Bitje, ki je spremljalo Ezekielu skozi to osupljivo videnje brezbožnosti vodilnih ljudi Judove dežele, povprašalo preroka: "Ali si to videl, sin človečji? Ali je malo Judovi hiši, da počenjajo gnusobe, ki jih delajo tukaj, da še polnijo zemljo s silovitostjo in me venomer dražijo? In glej, vejice drže pod nos. Zato bom tudi jaz ravnal v togoti; moje oko ne bo prizanašalo in ne usmilim se; in čeprav mi bodo z velikim glasom vpili na ušesa, jih vendar ne uslišim." ([Ezk 8,17.18](#))

Gospod je po Jeremiju objavil naslednje o brezbožnih možeh, ki so si predrzno upali stati pred ljudstvom v njegovem imenu: "Ker prerok in duhovnik sta enako skrunilca svetega; celo v svoji hiši sem našel njuno hudobnost." ([Jer 23,11](#)) V strašni obtožbi Jude, ki jo je zapisal letopisec na koncu poročila o Zedekijevi vladavini, je bila ponovljena odgovornost zaradi kršenja svetosti templja. Navdihnjeni poročevalec je dejal: "Vrhutega so vsi poglavarji duhovnikov in ljudstvo zelo množili verolomnost, delajoč po vseh gnusobah poganov, in onečistili so Gospodovo hišo, ki jo je bil posvetil v Jeruzalemu." ([2 Let 36,14](#))/449/

Dan uničenja Judovega kraljestva se je hitro bližal. Gospod jim ni več mogel zagotoviti upanja, da bo preprečil svoje najhujše kazni. Vpraševal je: "In vi bi bili čisto brez kazni? Ne boste brez kazni." ([Jer 25,29](#))

Celo te besede so sprejeli s posmehom. Zakrknjeno so dejali: "Dnevi se na dolgo vlečejo in vsaka prikazen pride v nič." ([Ezk 12,22](#)) Po Ezekielu pa je bilo to zanikanje zanesljive preroške besede strogo pokarano. Gospod je oznanil: "Povej jim torej: ... Konec storim temu pregovoru, in ne sme se več rabiti v rek v Izraelu. In povej jim tudi: Blizu so dnevi in izpolnitev vsake prikazni. Kajti ne bo več ničeve prikazni in laskavega vedeževanja v Izraelovi hiši. Zakaj jaz, Gospod, govorim; beseda, ki jo govorim, se mora zgoditi, ne bo se več zavlačevala. Kajti v vaših dneh, o uporna družina, izgovorim besedo in jo tudi izpolnim, govori Gospod Jahve." ([Ezk 12, 23-25](#))

Ezekiel je izpričal: "Zopet mi pride Gospodova beseda, govoreč: Sin človečji, glej, Izraelova hiša, govori: Prikazen, ki jo ta vidi, velja za mnogo dni, in prerokuje za čase, ki so še daleč. Zatorej jim reci: Tako pravi Gospod Jahve: Nobena mojih besed se ne bo zavlačevala več, temveč beseda, ki jo izgovorim, se mora zgoditi, govori Gospod Jahve." ([Ezk 12,26-28](#))

Med prvimi, ki so hitro vodili ljudstvo v pogubo, je bil njihov kralj Zedekija. Judov kralj je dokončno zavrgel Gospodove nasvete, ki so mu bili dani po prerokih, pozabil je hvaležnost, ki jo je bil dolžan Nebukadnezarju;^{/450/} prekršil je svečano prisego zvestobe, ki jo je podal v imenu Gospoda, Izraelovega Boga ter se tako uprl prerokom, svojemu dobrotniku in Bogu. V ničevosti svoje modrosti se je po pomoč obrnil k staremu sovražniku Izraelove blaginje, "poslal je svoje sporočnike v Egipt, da naj mu dajo konj in dosti ljudstva". ([Ezk 17,15](#))

"Ali bo imel srečo?" je spraševal Gospod glede njega, ki je tako sramotno izdal vse sveto zaupanje; "ali ubeži, ko je to storil? Prelomil je zavezo, pa bi ubežal? Kakor res živim, govori Gospod Jahve: v kraju, kjer prebiva kralj, ki ga je postavil za kralja, pa mu je prisego v nič dejal in zavezo z njim prelomil, pri njem umre v Babilonu. In nič ne opravi faraon zanj z veliko vojsko in z veliko množico v boju. ... Ker je v nič dejal prisego, prelomivši zavezo - in glej, v roko je bil nanjo segel, in vendar je storil vse to - ne ubeži." ([Ezk 17,15-18](#))

Za brezbožnega kneza, ([Ezk 21,25](#)) skrunilca svetega, je nastopil dan obračuna. Gospod je zapovedal: "Snemite mu pokrivalo z glave, in vzemite mu krono!" ([Ezk 21,26](#)) Dokler ne bo sam Kristus vzpostavil svojega kraljestva, Judi ne bo več dovoljeno imeti kralja. Božanski ukaz glede prestola Davidove hiše se je glasil: "Uničim, uničim, uničim jo, tudi ta ne bo več, dokler ne pride, kateri ima pravico do nje; njemu jo dam." ([Ezk 21, 27](#))^{/451/}

37. Odhod ujetnikov v Babilon

([angleško](#))

V devetem letu Zedekijeve vladavine je prišel "Nebukadnezar, babilonski kralj, in vsa njegova vojska zoper Jeruzalem" ter oblegal mesto. ([2 Kr 25,1](#)) Za Judo ni bilo videti upanja. Sam Gospod je oznanil po Ezekielu: "Glej, jaz sem zoper tebe, ... jaz, Gospod, sem potegnil meč iz njegovih nožnic; ne vrne se več. In kopnelo bo vsako srce in vse roke opešajo in vsak duh omedli in vsa kolena se raztajajo kakor voda. In izlijem svoj srd nadte, ogenj svoje jeze bom pihal zoper tebe; in dam te v roko živinskim ljudem, ki kujejo pogubo." ([Ezk 21,3.5.7.31](#))

Egipčani so si prizadevali priti na pomoč obleganemu mestu; Kaldejci pa, ki so jim to hoteli preprečiti, so za nekaj časa prenehali oblegati judejsko prestolnico. V Zedekijevem srcu se je pojavilo upanje in k Jeremiju je poslal/^{452/} glasnika ter ga prosil, naj moli k Bogu za judovsko ljudstvo.

Prerokov strašni odgovor se je glasil, da se bodo Kaldejci vrnili in uničili mesto. Ukaz je bil izdan; zakrknjen narod ni mogel več preprečiti božanskih sodb. Gospod je svaril svoje ljudstvo: "Ne slepite sami sebe, govoreč: Gotovo pojdejo od nas ti Kaldejci! Kajti ne pojdejo! Da, ko bi pobili vsa krdela Kaldejcev, ki se bojujejo zoper vas, in bi ostalo od njih le nekoliko prebodenih mož, vstanejo vsak v svojem šotoru in požgo to mesto z ognjem." ([Jer 37,9.10](#)) Judov ostanek je moral biti odpeljan v ujetništvo, da bi se v stiskah naučil naukov, ki se jih ni hotel naučiti v ugodnejših razmerah. Zoper ta sklep svetega Čuvaja se ni bilo možno pritožiti.

Med pravičnimi, ki so še bili v Jeruzalemu in jim je bil pojasnjen božanski načrt, so bili tudi takšni, ki so se odločili spraviti zunaj dosega brezobzirnih rok sveto skrinjo, v kateri sta bili kamniti plošči z desetimi zapovedmi. To so tudi storili. Z objokovanjem in žalostjo so skrili skrinjo v jamo, kjer naj bi bila skrita pred Izraelom in Judo zaradi njihovih grehov in je nikoli več ne bodo dobili nazaj. Sveta skrinja je še vedno skrita. Odkar so jo dali na varno, še nihče ni skalil njenega miru.

Jeremija je mnogo let stal pred ljudmi kot zvesta Božja priča; sedaj pa, ko je obsojeno mesto padlo v poganške roke, je menil, da je njegovo delo opravljeno. Ko je hotel oditi, mu je to preprečil sin enega lažnivih prerokov. Sporočil je namreč/^{453/} da se bo Jeremija pridružil Babiloncem, katerim naj bi se predalo tudi judovsko ljudstvo, o čemer jih je bil pogosto prepričeval. Prerok je zanikal lažno obtožbo, kljub temu pa so se "raztogotili knezi zoper Jeremija in so ga pretepli in vrgli v ječo". ([Jer 37,15](#))

Upanje, ki je nastalo v srcih knezov in ljudstva, ko so se Nebukadnezarjeve vojske obrnile na jug, da se spopadejo z Egipčani, je kmalu zamrlo. Gospodova beseda se je glasila: "Glej, jaz sem zoper tebe, faraon, egiptovski kralj." ([Ezk 29,3](#)) Moč Egipta je bila podobna nalomljenemu trsu. Navdihnjeni prerok je napovedal: "In zvedeli bodo vsi prebivalci Egipta, da sem jaz Gospod, zato ker so bili trstovci Izraelovi hiši. In okrepcam rami babilonskemu kralju, faraonovi rami pa upadeta. In spoznajo, da sem jaz Gospod, ko denem svoj meč babilonskemu kralju v roko, in on ga potegne proti Egiptovski deželi." ([Ezk 29,6; 30,25](#))

Medtem ko so Judovi knezi še vedno zaman pričakovali pomoč od Egipta, je kralj Zedekija s hudimi slutnjami razmišljal o Božjem preroku, ki so ga vrgli v ječo. Po mnogih dneh je kralj poslal ponj in ga skrivaj vprašal: "Ali je neka beseda od Gospoda?" Jeremija je odvrnil: "Je, namreč: V roko babilonskega kralja boš izdan. Potem reče Jeremija kralju Zedekiju: Kaj sem grešil tebi ali tvojim hlapcem ali temu ljudstvu, da ste me dali v ječo? Kje neki so vaši preroki, ki so vam prerokovali in govorili: /454/ Ne pride babilonski kralj zoper vas in zoper to deželo? Zdaj pa poslušaj, prosim, moj gospod, kralj: Predte padam in te prosim, ne pošlji me nazaj v hišo pisarja Jonatana, da ne umrem tam." ([Jer 37,17-20](#))

Tedaj je Zedekija zapovedal, naj "denejo Jeremija v vežo straže; in dajali so mu hleb kruha na dan iz pekovske ulice, dokler ni bil ves kruh použit v mestu. Tako je ostal Jeremija v veži straže." ([Jer 37,21](#))

Kralj si ni upal javno kazati, da verjame Jeremiju. Čeprav ga je strah nagnal, da ga je zasebno povprašal, je bil še vedno prešibak, da bi izzval neodobravanje svojih knezov in ljudstva, če bi se pokoril Božji volji, ki jo je oznanjal prerok.

Iz veže straže je Jeremija še vedno svetoval, naj se pokorijo babilonski oblasti. Upirati se bi pomenilo priklicati zanesljivo smrt. Gospodovo sporočilo Judi se je glasilo: "Kdor ostane v tem mestu, umre od meča, lakote ali kuge; kdor pa pojde ven h Kaldejem, bo živel, in življenje mu bo namesto plena in se ohrani v življenju." ([Jer 38,2](#)) Izgovorjene besede so bile jasne in resnične. Prerok je v Gospodovem imenu pogumno oznanil: "Vsekakor bo to mesto dano v pest vojski babilonskega kralja, in on ga vzame." ([Jer 38,3](#))

Nazadnje so knezi, razbesnjeni zaradi neprestanih Jeremijevih nasvetov, ki so bili v nasprotju z njihovo politiko upora, drzno ugovarjali pred kraljem ter /455/ dejali, da je prerok sovražnik ljudstva, njegove besede pa so oslabile roke ljudstva in nadjne spravile nesrečo, zato ga je treba umoriti.

Strahopetni kralj je vedel, da so obtožbe lažne. Da pa bi si pridobil naklonjenost njih, ki so zasedali visoke in vplivne položaje v ljudstvu, je hlinil, da verjame njihovim lažem. Jeremija je izročil v njihove roke, da naj počno z njim, kar se jim zljubi. Preroka so vrgli v "jamo Malkija, kraljevega sina, ki je bila ob veži straže, spustivši Jeremija dol po vrveh. V jami pa ni bilo nič vode, ampak blato, in Jeremija se je pogreznil v blato." ([Jer 38,6](#)) Bog pa mu je obudil prijatelje, ki so prosili kralja zanj in so ga znova predstavili v vežo straže.

Kralj je še enkrat skrivaj poslal po Jeremija in ga prosil, naj po resnici pove Božji namen za Jeruzalem. Jeremija je v odgovor vprašal: "Če ti jo naznamim, ali me gotovo ne usmrtiš? In če ti svetujem, me ne boš poslušal." ([Jer 38,15](#)) Kralj Zedekija je sklenil s prerokom pogodbo in mu obljubil: "Kakor res živi Gospod, ki nam je ustvaril to dušo, ne usmrtim te in te ne dam v roko tistih mož, ki ti strežejo po življenju." ([Jer 38,16](#))

Kralj je še vedno imel priložnost pokazati pripravljenost, da upošteva Jahvejeva svarila in s tem ublaži kazni, ki so že doletele mesto in ljudstvo. Sporočilo kralju se je glasilo: "Če pojdeš in se vdaš knezom babilonskega kralja, ohraniš svoje življenje in to mesto ne bo sežgano/456/ z ognjem; in živel boš ti in tvoja hiša. Če pa ne pojdeš h knezom babilonskega kralja, bo to mesto dano v roko Kaldejem, ki ga požgo z ognjem; ti pa se ne rešiš iz njihovih rok." ([Jer 38,17.18](#))

Kralj je odgovoril: "Hudo se bojim Judov, ki so uskočili h Kaldejem, da me ne bi dali v njihovo roko in se ne norčevali z menoj." ([Jer 38,19](#)) Prerok pa je obljubil: "Ne bodo te dali," in goreče dodal: "Poslušaj, prosim, Gospodov glas, ki ti ga jaz oznanjam, in dobro ti bo in živela bo tvoja duša." ([Jer 38,20](#))

Bog je do same poslednje ure razodeval, da je pripravljen izkazati usmiljenje njim, ki se bodo odločili pokoriti njegovim zahtevam. Ko bi se kralj odločil poslušati, bi bilo prizaneseno življenju ljudstva in mesto bi bilo rešeno pred požigom. Toda menil je, da je šel predaleč, da bi spremenil svojo pot. Bal se je Judov, bal se je posmehovanja, bal se je za svoje življenje. Po letih upiranja Bogu je Zedekija menil, da je preveč ponižujoče reči ljudstvu: Sprejemam Gospodovo besedo, ki jo je povedal po preroku Jeremiju; ne upam si iti v boj proti sovražniku po vseh teh svarilih.

Jeremija je s solzami rotil Zedekija, naj reši sebe in ljudstvo. Z bolečino v srcu mu je govoril, da se ne bo rešil, če ne bo ubogal Božjega nasveta, vse njegovo imetje pa bo postalo plen Babiloncev. Toda kralj se je podal po napačni poti in ni hotel spremeniti svojega ravnanja. Odločil se je/457/ upoštevati nasvet lažnivih prerokov in ljudi, ki so ga resnično zaničevali in se posmehovali njegovi slabosti, ker je popuščal njihovim željam. Žrtvoval je vzvišeno svobodo človeka in postal klečeplazen suženj javnega mnenja. Ni se sicer trdno odločil delati slabo, prav tako pa ni bil pripravljen pogumno

stati za pravico. Čeprav je bil prepričan o koristnosti Jeremijevega nasveta, ni imel moralne moči, da bi ubogal, zato je stalno nadaljeval v napačni smeri.

Kralj je bil celo premalo odločen, da bi svojim dvorjanom in ljudstvu povedal, da se je pogovarjal z Jeremijem, tako zelo je strah pred ljudmi preževal njegovo srce. Kako veliko uničenje bi preprečil Zedekija, ko bi se pogumno postavil in objavil, da veruje prerokovim besedam, ki so se napol že izpolnile! Moral bi reči: Poslušal bom Gospoda in rešil mesto pred popolno pogubo. Ne upam si prezreti Božjih ukazov iz strahu pred ljudmi ali da bi pridobil njihovo naklonjenost. Ljubim resnico in sovražim greh, zato bom ravnal po nasvetu Vsemogočnega Izraelovega Boga.

Tedaj bi ljudstvo spoštovalo njegov pogum in tisti, ki so omahovali med vero in nevero, bi se odločno postavili za to, kar je prav. Sama neustrašnost in pravičnost takšnega ravnanja bi navdala njegove podložnike z občudovanjem in zvestobo. Imel bi veliko podporo in Judi bi bilo prizaneseno neizrecno gorje pokola, lakote in požiga.

Zedekijeva slabotnost je bila greh, za katerega je plačal strašno kazen. Sovražnik je vdrl kakor nezadržan plaz ter opustošil mesto. Judovska vojska/458/ je zbežala v zmedi. Dežela je bila podjarmljena. Zedekija je bil ujet, njegove sinove pa so pobili pred njegovimi očmi. Kralja so odpeljali iz Jeruzalema kot ujetnika, mu iztaknili oči, po prihodu v Babilon pa je bedno umrl. Kaldejci niso prizanesli čudovitemu templju, ki je več kakor štiri stoletja krasil vrh Sionske gore. "In sežgali so z ognjem Božjo hišo in porušili jeruzalemsko zidovje in požgali vse palače v njem in uničili vse dragocene posode v njih." ([2 Let 36,19](#))

Ob Nebukadnezarjevi končni zmagi nad Jeruzalemom so mnogi ubežali strahotam dolgega obleganja, vendar so bili pokončani z mečem. Nekateri teh, ki so preživeli, predvsem vodilni duhovniki in častniki/459/ ter deželni knezi, pa so bili odpeljani v Babilon in tam usmrčeni kot izdajalci. Drugi so postali ujetniki in služili Nebukadnezarju in njegovim sinovom, "dokler ni zavladalo perzijsko kraljestvo, da bi se dopolnila Gospodova beseda po Jeremijevih ustih". ([2 Let 36,20,21](#))

O samem Jeremiju pa je zapisano: "Povelje pa je dal Nebukadnezar, babilonski kralj, Nebuzaradanu, glavarju telesne straže, zastran Jeremija, rekoč: Vzemi ga in dobro pazi nanj in ne stori mu nič hudega, temveč delaj z njim, kakor ti poreče." ([Jer 39,11.12](#))

Ko so babilonski uradniki osvobodili preroka iz ječe, se je odločil deliti usodo majhnega ostanka, najubožnejših iz ljudstva, ki so jih Kaldejci pustili, da bodo "vinogradniki in kmetovalci". ([Jer 52,16](#)) Nad temi so Babilonci postavili Gedalija za upravitelja. Minilo pa je le nekaj mesecev, ko je bil nanovo določeni upravitelj

izdajalsko ubit. Voditelji so ubogo ljudstvo, ki je doživelo tolike nesreče, navsezadnje prepričali, da so si poiskali zavetje v Egiptu. Jeremija je povzdignil svoj glas proti temu odhodu. Rotil je: "Ne hodite v Egipt!" ([Jer 42,19](#)) Navdihnjenega nasveta pa niso ubogali in ves Judov ostanek, moški in ženske in otroci, je zbežal v Egipt. "Kajti niso poslušali Gospodovega glasu. In dospeli so v Tahpanhes." ([Jer 43,7](#))

Prerokovanja o usodi, ki jo je Jeremija objavil o ostanku, ki se je uprl Nebukadnezarju in zbežal v Egipt, so bila združena z obljubami o odpuščanju njim, ki se bodo spokorili za svoje neumno dejanje in se vrnili. Gospod ne bo prizanesel tem, ki so se odvrnili/^{460/} od njegovega nasveta k zapeljivim vplivom egiptovskega malikovalstva, vendar bo usmiljen z njimi, ki se bodo izkazali vdani in zvesti. Dejal je: "In kateri ubeže meču, se vrnejo iz Egiptovske dežele v Judovo deželo, neznatni po številu. In izkusi ves ostanek Judov, kolikor jih je šlo v Egiptovsko deželo, da bi tam prebivali, čigava beseda obvelja, moja ali njihova." ([Jer 44,28](#))

Prerokova žalost nad skrajno pokvarjenostjo ljudi, ki bi morali biti duhovna luč sveta, njegova žalost zaradi usode Siona in ljudstva, ki je bilo odpeljano v babilonsko ujetništvo, je razodeta v žalostinkah, ki so ostale kot spomin na neumnost odvrčanja od Jahvejevih nasvetov k človeški modrosti.

Jeremija je sredi ruševin še vedno lahko rekel: "Prevelika Gospodova dobrotljivost je, da nismo docela pokončani." ([Žal 3,22](#)) Neprestano je molil: "Preiskujmo ter izsledujmo svoje poti in vrnimo se h Gospodu!" ([Žal 3,40](#)) Ko je bila Juda še vedno kraljestvo med narodi, je prerok vpraševal Boga: "Ali si docela zavrgel Judo? Ali se je Siona naveličala tvoja duša?" ([Jer 14,19](#)) In bil je toliko pogumen, da je prosil: "Ne zaničaj nas zaradi svojega imena!" ([Jer 14,21](#)) Popolna prerokova vera v večni Božji načrt, da bo iz zmede naredil red in pokazal narodom sveta in vsemu vesolju svojo pravičnost in ljubezen, ga je sedaj spodbujala, da je z zaupanjem prosil zanje, ki se bodo odvrnili od zla k pravičnosti.

Toda Sion je bil sedaj dokončno uničen. Božje ljudstvo je živelo v sužnosti. Preroka je premagala žalost,^{461/} da je zavpil: "Kako samotno je ostalo mesto, ki je bilo polno ljudstva! Podobno je vdovi - prej oblastno med narodi, kneginja med pokrajinami, sedaj plačuje davek! Joka in joka ponoči in solze ji teko po licih; nihče je ne tolaži izmed vseh njenih ljubiteljev; vsi njeni prijatelji so se ji izneverili, postali so ji sovražniki.

Juda je šel v pregnanstvo zaradi stiske in velike sužnosti: prebiva med pogani, pokoja ni našel; vsi njegovi pregnanjci so ga dohiteli v tesnobi. Poti na Sion žalujejo, ker nihče ne pride na praznovanje; vsa njena vrata so zapuščena, njeni duhovniki zdihujejo; njene device so žalostne in sama je v bridkosti. Njeni zatiralci so ji postali

glava, njeni sovražniki mirno žive; kajti Gospod jo je užalil zavoljo obilosti njenih pregreh; njeni otročiči gredo v sužnost vpricho zatiralca." ([Žal 1,1-5](#))

"Kako je pokril Gospod z gostim oblakom sionsko hčer v svoji jezi! Iz nebes na zemljo je vrgel Izraelovo diko in ni se spomnil podnožja svojih nog v dan svoje jeze! Podrl je Gospod neusmiljeno vsa Jakobova prebivališča, v svojem srdu je porušil trdnjave Judove hčere; na tla je zvrnil, kakor oskrunjeno je zavrgel kraljestvo z njegovimi knezi. V srditi jezi je zdobil vsak Izraelov rog; umaknil je svojo desnico, ko je prišel sovražnik, in požgal je Jakoba kakor plameneč ogenj, ki vse požira. Svoj lok je napel kakor sovražnik, postavil se je s svojo desnico kakor nasprotnik in pomoril je vse,^{/462/} kar je bilo drago očem; v šotoru sionske hčere je izlil kakor ogenj svojo togoto.

Kaj naj ti izpričam, kakšen zgled naj ti dam, o jeruzalemska hči? Kaj naj primerjam tebi, da te potolažim, o devica, sionska hči? Kajti veliko je kakor morje tvoje potrtje, kdo te more ozdraviti?" ([Žal 2,1-4.13](#))

"Spomni se, o Gospod, kaj nas je zadelo, ozri se in poglej našo sramoto! Naša dediščina je pripadla tujcem, naše hiše inozemcem. Sirote smo, brez očeta, naše matere so kakor vdove. Naši očetje so grešili in ni jih več; nam pa je nositi njihove krivice. Hlapci nam gospodujejo, nikogar ni, ki bi nas oprostil iz njihove roke. Zato omedleva naše srce, zavoljo tega so nam otemnele oči.

Ti, Gospod, ostaneš vekomaj, tvoj prestol od roda do roda. Zakaj nas vekomaj pozabljaš, ali nas hočeš zapustiti za dolge čase? Pelji nas nazaj k sebi, o Gospod, da se povrnemo; ponovi naše dni kakor v prejšnjih časih!" ([Žal 5,1-3.7.8.17.19-21](#))/^{463/}

38. Luč v temi

[\(angleško\)](#)

Temna leta razdejanja in smrti, ki so označevala konec Judovega kraljestva, bi spravila v obup tudi najbolj pogumno srce, če ga ne bi spodbujale preroške besede Božjih glasnikov. Po Jeremiju v Jeruzalemu, po Danielu na babilonskem dvoru in po Ezekielu na bregovih Kebarja je Gospod v usmiljenju pojasnil svoj večni načrt ter zagotovil, da je svojemu izvoljenemu ljudstvu pripravljen izpolniti obljube, ki so bile zapisane v Mojzesovih spisih. Kar je rekel, da bo naredil zanje, ki se bodo izkazali zvesti, bo zagotovo izpolnil. Božja beseda "živi in večno ostane". ([1 Pt 1,23](#))

V dneh potovanja po puščavi je Gospod obilno poskrbel, da bi si njegovi otroci lahko zapomnili besede njegovega zakona. Ko so se nastanili v Kanaanu, so morali v vsakem domu vsak dan ponavljati božanska navodila. Napisali so si jih razločno na podboje/⁴⁶⁴ in vrata ter na spominske plošče. Tudi spesnili so jih, da so jih prepevali tako mladi kakor stari. Duhovniki so učili te svete predpise na ljudskih zborovanjih, upravitelji dežele pa so jih vsak dan proučevali. Gospod je zapovedal Jozuetu glede knjige postave: "Premišljaj jo dan in noč, da bi si prizadeval delati po vsem, kar je pisano v njej; zakaj tedaj storiš uspešno svojo pot, tedaj ti pojde po sreči." ([Joz 1,8](#))

Jozue je vsega Izraela poučeval o Mojzesovih spisih. "Ni bilo besede iz tega, kar je zapovedal Mojzes, ki je ne bi bil omenil Jozue pred vsem Izraelovim zborom in pred ženami in otročiči in tujci, ki so bivali med njimi." ([Joz 8,35](#)) V skladnosti z izrecnim Jahvejevim ukazom so v javnosti ponavljali besede knjige postave vsako sedmo leto o prazniku šotorov. Duhovnim voditeljem Izraela je bilo naročeno: "Zberi ljudstvo, može in žene in otročiče in tujce, ki so v tvojih mestih, da bi čuli in da bi se učili bati se Gospoda, vašega Boga, in paziti, da izpolnjujejo vse besede tega zakona; da bi slišali tudi njihovi otroci, ki še ne umejo tega, in se učili bati se Gospoda, vašega Boga, vse dni, dokler boste živeli v deželi, v katero greste čez Jordan, da jo posedete." ([5 Mz 31,12.13](#))

Kako drugačna bi bila zgodovina Izraela, ko bi ubogali ta nasvet tudi v prihodnjih stoletjih! Edino če bi spoštovali sveto Božjo besedo in jo gojili v srcih ljudstva, bi lahko upali na izpolnitev božanskega/⁴⁶⁵ načrta. Prav spoštovanje Božje postave je dalo Izraelu moč med Davidovo vladavino in v prvih letih Salomonovega vladanja. Vera v živo besedo je povzročila prenovo v Elijevih in Josijevih dneh. In prav k tem istim Spisom resnice, ki so bili najdragocenejši Izraelovi dediščini, je vabil Jeremija ter se trudil za obnovo. Kjer koli je služil, je ljudstvo resno prosil: "Poslušajte besede te zaveze!" ([Jer 11,2](#)) Te besede bi jim omogočile popolnoma razumeti Božji cilj, da bi razširil spoznanje o zveličavni resnici med vsemi ljudstvi.

V zadnjih letih Judovega odpadništva je bilo videti, da so bila svarila prerokov neuspešna. Ko so kaldejske vojske prišle že tretjič in četrtič oblegat Jeruzalem, je upanje izginilo iz vseh src. Jeremija je napovedal dokončno uničenje, ker pa jih je vztrajno prepričeval, naj se predajo, so ga nazadnje vrgli v ječo. Toda Bog ni prepustil brezupu zvestega ostanka, ki je ostal še vedno v mestu. Celó potem ko so Jeremija skrbno nadzorovali ti, ki so zaničevali njegova sporočila, je prejel nova razodetja o pripravljenosti nebes, da odpustijo in rešijo, kar je neizčrpen vir tolažbe Božji cerkvi od tistih dni do danes.

Jeremija, ki se je trdno oklepal Božjih obljub, je prebivalcem obsojenega mesta s priliko ponazoril svojo močno vero v dokončno izpolnitev Božjega namena za njegovo ljudstvo. Pred pričami je s skrbnim izpolnjevanjem vseh potrebnih zakonskih predpisov za sedemnajst seklov srebra odkupil^{466/} njivo svojih prednikov v bližnji vasi Anatotu.

Po človeškem mnenju je bilo neumno dejanje odkupiti zemljišče, ki je že bilo na področju, ki so ga nadzorovali Babilonci. Sam prerok je napovedoval uničenje Jeruzalema, opustošenje Judeje in dokončni padec kraljestva. Prerokoval je dolgo obdobje ujetništva v oddaljenem Babilonu. Ker je bil že star, ni mogel upati, da bo sam imel korist od opravljenega nakupa. Njegovo proučevanje prerokb, ki so bile zapisane v Pismih, pa je v njegovem srcu ustvarilo trdno prepričanje, da ima Gospod namen vrniti svoje otroke iz ujetništva v staro posest Obljubljene dežele. Jeremija je z očmi vere videl izgnance, ki so se vračali po koncu let stiske in ponovno poselili deželo svojih očetov. Z nakupom zemlje v Anatotu je tudi drugim vlil upanje, ki je tako mogočno potolažilo njegovo srce.

Ko je podpisal listino o kupčiji in dobil sopodpise prič, je Jeremija naročil svojemu pisarju Baruhu: "Vzemi ti pismi, to zapečetano kupno pismo in to odprto pismo, in položi ju v prsteno posodo, da tam ostaneta mnogo dni. Zakaj tako pravi Gospod nad vojskami, Izraelov Bog: Še se bodo kupovale hiše in njive in vinogradi v tej deželi." ([Jer 32,14.15](#))

Ob tem izrednem nakupu je bilo upanja za Judo tako malo, da je bila Jeremijeva neomajna vera neusmiljeno preizkušena, brž ko je opravil podrobnosti nakupa in zagotovil^{469/} ohranitev pisanih poročil. Ali je bil domišljjav, ko si je prizadeval spodbuditi Judo? Ali je zbujal lažno upanje, ko si je želel, da bi ljudje zaupali obljubam Božje besede? Ti, ki so sklenili zavezni odnos z Bogom, so se že dolgo posmehovali Božji skrbi zanje. Ali se bodo obljube izvoljenemu ljudstvu sploh kdaj popolnoma izpolnile?

Prerok je zmeden v duhu in obremenjen z žalostjo zaradi trpljenja ljudi, ki se niso hoteli spokoriti za svoje grehe, prosil Boga za nadaljnja pojasnila glede božanskega namena za ljudi.

Molil je: "Oh, Gospod, Jahve! Glej, ti si naredil nebesa in zemljo s svojo preveliko močjo in s svojo iztegnjeno ramo: tebi ni pretežka nobena stvar; ki izkazuješ milost tisočim in poplačuješ krivice očetov v naročje njihovih sinov za njimi. Ti mogočni, veliki, silni Bog, čigar ime je Gospod nad vojskami, velik v svetu in mogočen v dejanju, ti, čigar oči so odprte nad vsemi potmi človeških otrok, da daš vsakemu po njegovih poteh in po sadu njegovih del; ki si delal znamenja in čudeže v Egiptovski deželi in še do tega dne in v Izraelu in med drugimi ljudmi in sebi pridobil ime, kakršno je dandanašnji. In izpeljal si svoje ljudstvo Izraela iz Egiptovske dežele z znamenji in čudeži in z mogočno roko in z iztegnjeno ramo in z velikim strahom; in dal si jim to deželo, ki si bil zanjo prisegel njihovim očetom, da jim jo daš, deželo, ki se cedi mleka in/470/ medu. Toda ko so prišli vanjo ter jo posedli, niso poslušali tvojega glasu in niso hodili po tvoji postavi; kar koli si jim zapovedal storiti, niso storili. Zato si storil, da jih je zadela vsa ta nesreča." ([Jer 32,17-23](#))

Nebukadnezarjeve vojske so se ravno pripravljale za napadom zavzeti sionske zidove. Na tisoče jih je umrlo v zadnjem obupnem poskusu, da bi ubranili mesto. Mnogo več tisoč pa jih je pomrlo zaradi lakote in bolezni. Usoda Jeruzalema je bila že zapečatenena. Oblegovalni stolpi sovražnih sil so že segali čez zidove. Prerok je nadaljeval v svoji molitvi k Bogu: "Glej, nasipe so nanесли proti temu mestu, da ga vzemo; in mesto bo dano v roke Kaldejcem, ki ga oblegajo, zavljo meča in lakote in kuge. In kar si govoril, se godi; in glej, ti to vidiš. In vendar si mi velel, Gospod, Jahve: Kupi si tisto polje z denarjem in najemi priče - in mesto je dano v roke Kaldejcem!" ([Jer 32,24.25](#))

Prerokova molitev je bila milostno uslišana. Gospodova beseda je namreč prišla Jeremiju v tistih urah obupa, ko je bila vera glasnika resnice preizkušena z ognjem, rekoč: "Glej, jaz sem Gospod, Bog vsega mesa; ali bi mi bila pretežka kakšna stvar?" ([Jer 32,27](#)) Mesto je bilo tik pred tem, da pade v roke Kaldejcem; njegova vrata in palače so gorele. Kljub dejstvu, da je bilo uničenje neizbežno in so bili prebivalci Jeruzalema odpeljani kot ujetniki, se bo še vedno uresničil večni Jahvejev načrt za Izraela. Gospod je v nadaljnjem odgovoru na molitev/471/ svojega služabnika objavil glede teh, katere bodo doletele kazni:

"Glej, jaz jih zberem iz vseh pokrajin, kamor sem jih pregnal v svoji jezi in v svojem srdu in v veliki togoti, in pripeljem jih nazaj v ta kraj in jim dam prebivati na varnem. In ljudstvo mi bodo in jaz jim bom Bog. In dam jim eno srce in eno pot, da se me bodo bali vse dni, njim v dobro in njihovim otrokom za njimi. In sklenem z njimi večno zavezo, da se ne obrnem od njih, da jim ne bi delal dobrega; in svoj strah dam v

njihovo srce, da ne krenejo od mene. In veselil se jih bom in jim delal dobro, in vsadim jih v to deželo v resnici iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše. Kajti tako pravi Gospod: Kakor sem pripeljal nad to ljudstvo vso to veliko nesrečo, tako pripeljem nadnje vse to dobro, katero jim obetam. Tedaj se bo kupovalo polje v tej deželi, ki pravite, da je opustošena, da ni v njej ne človeka, ne živali, da je dana v roko Kaldejcem. Njive bodo kupovali za denar in vpisovali v pismo in pečatili in privzemali priče v Benjaminovi deželi in v krajih okoli Jeruzalema in v Judovih mestih in v pogorskih mestih in v mestih na nižavi in v mestih na Jugu; kajti pripeljem nazaj njihove ujetnike, govori Gospod." ([Jer 32,37-44](#))

Zagotovilo o rešitvi in obnovitvi je bilo potrjeno takole: "Prišla je pa Gospodova beseda Jeremiju drugič, ko je bil še zaprt v veži straže, rekoč:/472/

Tako pravi Gospod, ki to napravlja, Gospod, ki snuje in uresniči to, Gospod mu je ime: Kliči me, in odgovorim ti in pokažem ti velike in nedosežne reči, katerih ne poznaš. Kajti tako pravi Gospod, Izraelov Bog, o hišah tega mesta in o hišah Judovih kraljev, ki jih podirajo v obrambo zoper nasipe in meč. Glej, jaz ga pripravim v pravi stan in zdravje, ter jih ozdravim in jim razodenem obilost miru in resnice. In nazaj pripeljem Judove ujetnike in Izraelove ujetnike, in sezidam jih kakor poprej. In očistim jih vse njihove krivice. ... In to mesto mi bo v ime, v veselje in hvalo in diko pri vseh zemeljskih narodih, ki bodo slišali vse to dobro, katero jim storim; in bali se bodo in tresli ob vsem tem dobrem in ob vsem tem miru, ki jim ga dodelim.

Tako pravi Gospod: Še se bo slišal v tem kraju, ki o njem pravite: Opustošen je, da ni ne človeka, ne živali, v Judovih mestih in po jeruzalemskih ulicah, opustošenih tako, da ni v njih človeka, ne prebivalca, ne živine, slišal se bo glas veselja in glas radosti, glas ženina in glas neveste, glas govorečih: Hvalite Gospoda nad vojskami, ker dober je Gospod, ker vekomaj traja njegova milost, glas njih, ki prinašajo žrtve v zahvalo v Gospodovo hišo. Zakaj nazaj pripeljem ujetnike te dežele, da bo kakor poprej, govori Gospod.

Tako pravi Gospod nad vojskami: Zopet bo v tem kraju, ki je opustošen, da ni v njem človeka ali živine, in v vseh njegovih/473/ mestih domovanje pastirjem, ki vodijo črede na počitek. V mestih na gorah, v mestih v nižavi in v mestih na Jugu in v Benjaminovi deželi in v krajih okoli Jeruzalema in v Judovih mestih bodo zopet prehajale črede pod roko njega, ki jih šteje, pravi Gospod.

Glej, pridejo dnevi, govori Gospod, ko izpolnim tisto dobro besedo, ki sem jo obljubil za Izraelovo hišo in Judovo hišo." ([Jer 33,1-4.6-14](#))

Tako je bila potolažena Božja cerkev v eni najtemnejših ur svojega dolgega boja s silami zla. Satan je na videz zmagal v svojem prizadevanju, da bi uničil Izraela; ampak Gospod je vodil trenutne dogodke in v prihodnjih letih je njegovo ljudstvo dobilo priložnost, da se je odkupilo za preteklost. Njegovo sporočilo cerkvi se je glasilo:

"Ti torej se ne boj, moj hlapec Jakob, ... in ne plaši se Izrael! Zakaj, glej, jaz te otmem iz daljave in tvoj zarod iz dežele njegove sužnosti; in vrne se Jakob in bo počival in mirno živel, in nihče ga ne bo strašil. Kajti povrnem ti zdravje in zacelim tvoje rane." ([Jer 30,10-17](#))

Na veseli dan obnove bodo rodovi razdeljenega Izraela znova združeni v eno ljudstvo. Gospoda bodo priznali kot vladarja nad vsemi Izraelovimi rodovinami. Dejal je: "In bodo moje ljudstvo. Z veseljem prepevajte zaradi Jakoba in ukajte zaradi glave narodov! Oznanjajte, hvalite in govorite: Reši, o Gospod, svoje ljudstvo,^{/474/} Izraelov ostanek! Glej, jaz jih pripeljem iz severne dežele in jih zberem od skrajnih koncev zemlje, med njimi slepega in hromega. ... Z jokom pridejo, in milo proseče jih popeljem; storim, da pojdejo poleg potokov voda po ravni poti, na kateri se ne spotaknejo; zakaj oče sem Izraelu in Efraim je moj prvorojenec." ([Jer 31,1.7-9](#))

Tisti, ki so bili nekoč znani kot ljubljenci Nebes nad vsemi drugimi zemeljskimi ljudstvi, so bili sedaj ponižani v očeh narodov in so se v izgnanstvu učili naukov poslušnosti, ki so bili tako potrebni za njihovo prihodnjo srečo. Dokler se ne naučijo tega nauka, Bog ne more zanje narediti tega, kar si želi. "Strahoval te bom primerno in te ne bom pustil čisto brez kazni," ([Jer 30,11](#)) jim je dejal in razložil, da jih kaznuje zaradi njihove duhovne blaginje. Vendar ljudstvo, ki je bilo predmet njegove nežne ljubezni, ne bo za vekomaj zavrženo. Bog bo razodel svoj načrt pred vsemi narodi sveta in navidezni poraz spremenil v zmago, da bi rešil, ne pa uničil. Prerok je prejel sporočilo:

"On, ki je razkropil Izraela, ga zbere, in čuval ga bo kakor pastir svojo čredo. Kajti Gospod je odkupil Jakoba in ga oprostil iz roke močnejšega od njega. In prišli bodo in veselo peli na Sionski višavi, in vreli bodo vkup h Gospodovim dobrotam: k žitu in vinu in olju in k mladi drobnici in govedu; in njihova duša bo podobna namočenemu vrtu, in stradali ne bodo^{/475/} nikdar več. ... Njihovo žalost spremenim v veselje ter jih potolažim in razveselim po njihovi žalosti. In poživim dušo duhovnikov z mastjo in moje ljudstvo se nasiti z mojo dobroto, govori Gospod." ([Jer 31,10-14](#))

"Tako pravi Gospod nad vojskami, Izraelov Bog: Še bodo govorili to besedo v Judovi deželi in v njegovih mestih, ko nazaj pripeljem njihove ujetnike: Blagoslovi te Gospod, o prebivališče pravičnosti, gora svetosti! In Juda in vsa njegova mesta bodo stanovala v njej skupaj, kmetovalci in kateri hodijo s čredami. Zakaj obilo napojim od žeje opešano dušo in vsako dušo, ki omedleva, nasitim." ([Jer 31,23-25](#))

"Glej, pridejo dnevi, govori Gospod, ko sklenem z Izraelovo hišo in z Judovo hišo novo zavezo; ne po zavezi, ki sem jo sklenil z njihovimi očeti v dan, ko sem prijel njihovo roko, da jih izpeljem iz Egiptovske dežele, katero mojo zavezo so sami prelomili, dasi sem jim jaz bil soprog, govori Gospod. Kajti to je zaveza, ki jo sklenem z Izraelovo hišo po tistih dnevih, govori Gospod: svojo postavo dam v njihovo osrčje in v srce jim jo zapišem, in bom jim Bog in oni mi bodo ljudstvo. In ne bodo več učili vsak svojega prijatelja in vsak svojega brata, govoreč: Spoznajte Gospoda! Zakaj kolikor jih bo, me bodo spoznali vsi, od najmanjšega do največjega, govori Gospod. Kajti odpustim njihovo krivico in ne bom se več spominjal njihovih grehov." ([Jer 31,31-34](#))/476/

V. del: V poganskih deželah

([angleško](#))

"Vi ste moje priče, govori Gospod, in moj hlapec, ki sem ga izvolil."

([Iz 43,10](#))

39. Na babilonskem dvoru

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [Dan 1](#)

Med Izraelci, ki so bili kot ujetniki odpeljani v Babilon v začetku sedemdesetletnega ujetništva, so bili tudi krščanski domoljubi. Ti so bili zelo zvesti načelom in jih ni pokvarila sebičnost, marveč so slavili Boga, četudi so zaradi tega vse izgubili. V deželi ujetništva so izpolnili Božji namen tako, da so poganskim narodom pričali o blagoslovih, ki jih prinaša poznavanje Jahveja. Bili so njegovi predstavniki. Nikoli niso sklepali sporazumov z malikovalci. Svojo vero in ime - častilci živega Boga - so morali nositi v visoki časti. In to so tudi počeli. Boga so častili tako v blaginji kakor v stiski, Bog pa je počastil nje.

Dejstvo, da so Jahvejevi častilci postali babilonski ujetniki in da so bile posode iz Božje hiše prenesene v tempelj babilonskih bogov, so zmagovalci ošabno navajali kot dokaz, da so njihova vera/479/ in običaji boljši od judovske vere in običajev.

Bog pa je prav po ponižanju, ki ga je doživel Izrael, ker ga je zapustil, dokazal svojo vrhovno oblast, svetost svojih predpisov in zanesljive sadove poslušnosti. To pričevanje je dal na edini možni način - po njih, ki so mu bili vdani.

Med temi, ki so mu ostali zvesti, so bili Daniel in njegovi trije prijatelji. Ti so slikovito ponazorili to, kaj lahko postanejo ljudje, ki se združijo z Bogom modrosti in moči. Ti mladeniči kraljevskega rodu so bili iz svojih sorazmerno preprostih judovskih domov odpeljani v najbolj veličastno mesto in celo na dvor največjega vladarja sveta. Nebukadnezar je "ukazal Aspenazu, načelniku svojih dvornikov, naj pripelje mladeničev iz Izraelovih sinov od kraljevega zaroda in od plemenitnikov, brez kakršnega koli madeža, lepe postave in dovetnih za pouk v vsej modrosti, bistre pameti in obdarovanih z razumnostjo in sposobnih, da stoje v kraljevi palači ter da bi jih učili pismenstva in jezika Kaldejcev". ([Dan 1,3,4](#))

"Bili pa so med njimi, iz Judovih sinov: Daniel, Hananija, Misael in Azarija." ([Dan 1,6](#)) Nebukadnezar je v njih videl izredno obetavne sposobnosti, zato se je odločil, da jih izučijo za pomembne položaje v njegovem kraljestvu. Da bi jih popolnoma usposobil za njihovo življenjsko delo, je določil, da so se učili kaldejščine, tri leta pa so jim bile zagotovljene izredne izobraževalne prednosti, ki so bile dostopne samo knezom kraljestva.

Danielu in njegovim tovarišem so spremenili imena/^{480/} v takšna, ki so predstavljala kaldejska božanstva. Judje so svojim otrokom dajali imena, ki so imela velik pomen. Pogosto so označevala značajske lastnosti, ki so si jih starši želeli razviti v otroku. Knez, v katerega oskrbo so bili izročeni mladi ujetniki, "je imenoval Daniela Beltsazarja, Hananija Sadraha, Misaela Mesaha in Azarija Abednega". ([Dan 1,7](#))

Kralj ni silil judovskih mladeničev, naj se odrečejo svoji veri v prid malikovalstvu, vendar je upal, da se bo to postopoma zgodilo. Ko jim je določil malikovalska imena in jih je vsak dan povezoval z malikovalskimi običaji ter izpostavljaj vplivu vabljenih obredov poganskega čaščenja, je upal, da jih bo napeljal k temu, da se bodo odpovedali veri svojega naroda in se pridružili babilonskemu čaščenju.

Že na samem začetku svoje poklicne poti so bili postavljeni pred odločilno preizkušnjo značaja. Določeno je bilo, da naj jedo hrano in pijejo vino s kraljeve mize. S tem jim je hotel kralj izkazati svojo naklonjenost in skrb za njihovo blaginjo. Ker pa je bil del hrane s kraljeve mize darovan malikom, je bila vsa hrana posvečena malikovalstvu; kdor je jedel od nje, je s tem izkazal spoštovanje babilonskim bogovom. Zvestoba Jahveju je Danielu in njegovim prijateljem prepovedovala, da bi se pridružili takšnemu spoštovanju. Že samo pretvarjanje, da jedo hrano in pijejo vino, bi pomenilo, da so zatajili svojo vero. Če bi to storili, bi se izenačili s poganstvom ter oskrunili načela Božjega zakona./^{481/}

Prav tako si niso upali tvegati, da bi vpliv razkošja in razuzdanosti oslabil njihov telesni, duševni in duhovni razvoj. Poznali so zgodovino Nadaba in Abihuja. Poročilo o njihovi nezmernosti in njenih posledicah je ohranjeno v starih spisih Peteroknjžja. Vedeli so, da bi pitje vina škodljivo vplivalo na njihovo telesno in duševno moč.

Daniela in njegove prijatelje so starši navadili na strogo zmernost. Učili so jih, da bodo pred Bogom odgovorni za svoje sposobnosti in da ne smejo nikoli krniti ali slabiti svojih moči. Ta vzgoja je Daniela in njegove prijatelje ohranjala sredi vplivov izprijenosti babilonskega dvora. Na pokvarjenem in razkošnem dvoru so jih obdajale močne skušnjave, vendar so ostali neomadeževani. Nobena sila in noben vpliv jih ni mogel odvrniti od načel, ki so se jih naučili v mladosti, ko so proučevali Božjo besedo in dejanja.

Ko bi Daniel želel, bi si lahko v svojih okoliščinah poiskal zadovoljiv izgovor za opuščanje svojih strogih navad zmernosti. Lahko bi dejal, da je pač odvisen od kraljeve naklonjenosti in podvržen njegovi oblasti, in zato mora jesti od kraljeve hrane in piti njegovo vino; če ostane zvest božanskemu nauku, bi s tem užalil kralja in najbrž izgubil svoj položaj in življenje. Neposlušen Gospodovi zapovedi pa bi ohranil kraljevo naklonjenost in si zagotovil prednosti umskega razvoja in laskav posveten uspeh./^{482/}

Daniel pa se ni obotavljal. Božje odobravanje mu je bilo dragocenejše od naklonjenosti najmogočnejšega zemeljskega vladarja - dragocenejše tudi od samega življenja. Odločil se je ostati neomajen v svoji poštenosti, pa naj se zgodi kar koli. "Ampak Daniel se je namenil v srcu, da se ne bo omadeževal s kraljevo jedjo in z vinom, ki ga je pil kralj." ([Dan 1,8](#)) Pri tej odločitvi so ga podpirali njegovi trije prijatelji.

Mladi Judje so se pri tej odločitvi čvrsto oprli na Boga in niso domišljavo ravnali po svoje. Niso hoteli biti posebneži, vendar bi jim bilo ljubše tudi to, kakor da bi osramotili Boga. Ko bi v tem primeru popustili zlu in se podredili pritisku razmer, bi njihovo teptanje načel oslabilo občutek za dobro in stud do greha. Prvi napačni korak bi vodil k naslednjemu, dokler skušnjave ne bi pretrgale njihove zveze z nebesi.

"Bog pa je dal Danielu doseči milost in usmiljenje pri knezu dvornikov," ([Dan 1,9](#)) zato je bila prošnja, da se ne bi omadeževali, sprejeta z naklonjenostjo. Knez pa se je še vedno obotavljal, da bi jim ugodil. Danielu je pojasnil: "Bojim se svojega gospoda, kralja, ki vam je določil jed in pijačo. Kajti čemu naj vidi, da so vaši obrazi medlejši kakor drugih mladeničev vaše starosti? Tako bi bili krivi, če bi mi kralj vzel glavo." ([Dan 1,10](#))

Potem je Daniel poklical oskrbnika, ki je bil posebej odgovoren za judovske mladeniče, ter ga prosil, da bi opravičil njihovo neuživanje kraljeve hrane in pijače. Prosil ga je, naj jih preizkusi za deset dni, v tem/483/ času naj judovskim mladeničem daje samo preprosto hrano, njihovi vrstniki pa naj jedo kraljevo izbrano hrano.

Čeprav se je oskrbnik bal, da si bo z odobritvijo te prošnje nakopal kraljevo nezadovoljstvo, je kljub temu privolil. Daniel pa je vedel, da je zmagal. Po izteku desetih dni se je izkazalo, da je izid prav nasproten temu, česar se je knez bal. "In po desetih dneh so se kazali njihovi obrazi boljši in mesnatejši od vseh mladeničev, ki so jedli kraljevo jed." ([Dan 1,15](#)) Judovski mladeniči so po zunanjem videzu izrazito prekašali svoje tovariše. Zato je bilo Danielu in njegovim trem prijateljem dovoljeno še naprej med šolanjem uživati preprosto hrano.

Judovski mladeniči so se tri leta šolali, da so si pridobili "pismenstvo in jezik Kaldejcev". ([Dan 1,4](#)) V tem času so bili neomajno zvesti Bogu in se vedno zanašali na njegovo moč. Svojim navadam samopožrtvovalnosti so pridružili še resnost namena, marljivost in stanovitnost. Na kraljev dvor in v družbo njih, ki niso niti poznali niti se bali Boga, niso prišli zaradi ošabnosti ali slavohlepa; bili so ujetniki v tuji deželi, tja pa jih je postavila Neskončna Modrost. Ločeni od vpliva doma in posvečenih prijateljev so želeli ostati neoporečni v čast svojega zatiranega ljudstva in v slavo Boga, čigar služabniki so bili.

Gospod je z odobravanjem sprejel odločnost in samopožrtvovalnost judovskih mladeničev ter njihovo čistost vzgiba, zato jih je spremljal njegov blagoslov. Podaril "jim je znanje in razumnost v vsem slovstvu in modrosti, in Daniel je znal/484/ razbirati vse prikazni in sanje". ([Dan 1,17](#)) Tako se je izpolnila obljuba: "Tiste, ki me časte, počastim tudi jaz." ([1 Sam 2,30](#)) Daniel se je z neomajnim zaupanjem oprijel Boga, nadenj pa je prišel duh preroškega daru. Medtem ko je prejemal človeška navodila glede dolžnosti življenja na dvoru, ga je Bog učil razpoznavati skrivnosti prihodnosti in jih zapisati za prihodnje rodove. V prispodobah in znamenjih mu je kazal dogodke, ki so obsegali zgodovino tega sveta vse do konca časa.

Ko je nastopil čas, da bi bili mladeniči preizkušeni v znanju, so jih skupaj z drugimi poklicali k izpitu za službo v kraljestvu. "A med njimi vsemi ni bilo nobenega kakor Daniel, Hananija, Misael in Azarija." ([Dan 1,19](#)) Njihovo globoko dožemanje, obsežno znanje, ubrano in pravilno izražanje so pričali o popolni krepkosti in čilosti njihovih umskih sposobnosti. "In v vsaki stvari modrosti in razumnosti, za katero jih je vprašal kralj, jih je našel desetkrat boljše kakor vse pismouke in rotilce, ki so bili po vsej njegovi državi. Zato so stali v službi pred kraljem." ([Dan 1,20.19](#))

Na babilonskem dvoru so se zbrali predstavniki iz vseh dežel, najbolj nadarjeni možje, najbolj bogato obdarjeni z naravnimi darovi, ki so imeli najboljšo kulturo, ki jo je svet lahko ponudil - med vsemi temi se nihče ni mogel kosati z judovskimi mladeniči. Po telesni moči in lepoti, po umski sposobnosti in izobraženosti jim ni bilo tekmeča. Postavnost, odločnost in prožnost koraka, prijeten videz ter bister um, svež dah - vse to so bili dokazi o dobrih navadah, znamenja plemenitosti, s katero narava počasti nje, ki so poslušni njenim zakonom./485/

Daniel in njegovi prijatelji so bili v pridobivanju babilonskega znanja veliko uspešnejši kakor njihovi vrstniki, vendar njihovo znanje nikakor ni bilo sad naključja. Znanje so si pridobili z zvesto uporabo svojih sposobnosti pod vodstvom Svetega Duha. Bili so povezani z Virom vse modrosti, spoznanje Boga so sprejeli za temelj svoje vzgoje. Z vero so prosili za modrost, živeli pa so v skladnosti s svojimi molitvami. Ravnali so tako, da jih je Bog lahko blagoslovil. Izogibali so se tega, kar bi lahko oslabilo njihove sposobnosti, ter izkoristili vsako priložnost za izpopolnjevanje svojega znanja na vseh področjih. Spoštovali so življenjska načela, kar jim je krepilo razum. Njihovo pridobivanje znanja je imelo en sam cilj - povečati Boga. Zavedali so se, da morajo imeti bister um in popoln krščanski značaj, če želijo stati kot predstavniki prave vere sredi lažnih poganskih verstev. Sam Bog pa je bil njihov učitelj. Medtem ko so neprestano molili, se vestno učili in ohranjali zvezo z Nevidnim, so hodili z Bogom kakor Enoh.

Pravi uspeh na katerem koli področju ni sad priložnosti ali naključja ali usode. Je delo Božje previdnosti, nagrada vere in preudarnosti, vrline in vztrajnosti. Dobre duševne

lastnosti in visoko moralni značaj niso sad naključja. Bog daje priložnosti; uspeh pa je odvisen od tega, kako jih bomo izkoristili.

Ko je Bog deloval v Danielu in njegovih prijateljih, da so hoteli in ravnali po njegovi dobri volji, so sami delali za svoje zveličanje. ([Flp 2,13](#)) Tukaj se kaže^{/486/} delovanje božanskega načela sodelovanja, brez katerega ne moremo doseči pravega uspeha. Človeški napor ne pomeni nič brez božanske moči; brez človeškega prizadevanja pa je božansko delovanje pri mnogih brezuspešno. Da bi bila Božja milost z nami, moramo opraviti svoj delež. Njegova milost je dana, da v nas povzroča hotenje in delovanje, vendar nikoli ni dana, da bi nadomestila naše prizadevanje.

Kakor je Gospod sodeloval z Danielom in njegovimi prijatelji, tako bo sodeloval z vsemi, ki si prizadevajo spolnjevati njegovo voljo. Dal bo tudi Svetega Duha, da bo podprl vsako pravo odločitev in vsak plemenit sklep. Kdor hodi po poti poslušnosti, se bo spopadal z mnogimi ovirami. Za ta svet jih lahko vežejo močni zahrbtni vplivi, vendar je Gospod zmožen izničiti vse, kar želi premagati njegove izvoljence; v njegovi moči lahko premagajo vsako skušnjavo ter zdržijo vsako težavo.

Bog je Daniela in njegove prijatelje povezal z babilonskimi velikaši, da so lahko sredi malikovalskega ljudstva predstavili njegov značaj. Kako so postali usposobljeni za tako zaupen in časten položaj? Zvestoba v malem je zaznamovala njihovo celotno življenje. Boga so častili tako v najmanjših dolžnostih kakor tudi v večjih odgovornostih.

Kakor je Bog poklical Daniela, naj priča zanj v Babilonu, tako vabi tudi nas, naj bomo njegove priče v današnjem svetu. Želi, da bi tako v malih kakor v velikih življenjskih odgovornostih ljudem razodevali načela njegovega kraljestva. Mnogi čakajo, da bi jim bilo določeno kakšno pomembno delo, obenem pa vsak dan izgubljajo priložnosti za razodevanje zvestobe^{/487/} Bogu. Vsak dan neuspešno in z razdeljenim srcem opravljajo male življenjske dolžnosti. Dneve zapravljajo s čakanjem na kakšno pomembnejše delo, v katerem bi domnevno pokazali velike sposobnosti in tako potešili svoje slavohlepne težnje.

V življenju pravega kristjana ni nič nepomembno; v očeh Vsemogočnega je pomembna vsaka dolžnost. Gospod natanko meri vsako možnost za službo. Neuporabljene sposobnosti se upoštevajo prav tako kakor uporabljene. Sojeni bomo po tem, kar bi morali narediti, vendar tega nismo naredili, ker nismo uporabili svojih moči, da bi povečali Boga.

Plemenit značaj ni sad naključja; ne nastane zaradi posebne naklonjenosti ali darov Previdnosti. Je namreč sad samodiscipline, podrejanja nižje narave višji ter izročitve sebe službi Bogu in bližnjim.

Po zvestobi načelom zmernosti, ki so jo pokazali mladi Judje, Bog govori današnji mladini. Potrebni so ljudje, ki bodo kakor Daniel udejanjali pravico in si jo upali zagovarjati. Potrebna so čista srca, močne roke in neomajen pogum, kajti boj med pregreho in krepostjo zahteva stalno budnost. Satan prihaja k vsakemu človeku s skušnjava v različnih zapeljivih oblikah, da bi popustil poželenju.

Telo je najpomembnejše sredstvo, po katerem se razvijata um in srce pri izoblikovanju značaja. Zato sovražnik ljudi usmerja svoje skušnjave na slabitev in zmanjševanje telesnih moči. Njegov uspeh na tem področju pogosto pomeni izročitev/⁴⁸⁸/ celotnega bitja zlu. Če nagnjenja telesne narave niso pod vplivom višje sile, povzročajo zanesljivo pogubo in smrt. Telo je treba podrediti višjim silam bitja. Strasti mora nadzorovati volja, ki mora biti tudi sama pod Božjim nadzorom. Življenje naj vodi dostojanstvena moč razuma, ki je posvečen z božansko milostjo. Umske sposobnosti, telesna krepkost in dolgost življenja so odvisni od nespremenljivih zakonov. S poslušnostjo tem zakonom lahko človek premaga samega sebe, svoja nagnjenja, "poglavarstva in oblasti, svetovne mogočnike te teme, hudobne vojske hudobnosti v nebeških prostorih". ([Ef 6,12](#))

Za starodavni obred, ki je prispodoba evangelija, so smeli na Božji oltar položiti brezmadežno daritev. Daritev, ki je predstavljala Kristusa, je morala biti brezhibna. Božja beseda kaže na to kot ponazoritev tega, kar naj bi postali njegovi otroci - živa daritev, sveta in brezmadežna. ([Rim 12,1](#); [Ef 5,27](#))

Ugledni Judje so bili ljudje z enakimi strastmi kakor mi, vendar so se uprli zapeljivim vplivom babilonskega dvora ter ostali trdni, ker so se zanašali na neskončno moč. V njih je poganski narod videl ponazoritev Božje dobrote in blagohotnosti ter Kristusove ljubezni. Njihova izkušnja je za nas zgled zmage načel nad skušnjava in čistosti nad pokvarjenostjo ter vdanosti in zvestobe nad brezbožnostjo in malikovalstvom.

Danielovega duha lahko ima tudi današnja mladina; črpajo lahko iz istega vira moči,⁴⁸⁹/ imajo lahko enako moč samonadzora ter razodevajo enako milost v svojem življenju tudi v neugodnih razmerah. Po božanski milosti lahko ostanejo trdni pri svoji odločitvi, da bodo poveljali Boga, čeprav jih obdajajo skušnjave, da bi popustili svojim nagnjenjem, še posebej v večjih mestih, kjer so dostopne vsakršne oblike vabljlive čutne pregrehe. Z odločnostjo in budnostjo se lahko uprejo vsaki skušnjava, ki napada njihovo srce. Zmagal pa bo samo ta, ki se odloči delati, kar je prav, zato ker je to prav.

Kakšno življenjsko poslanstvo so opravili plemeniti Judje! Ko so se poslovili od doma svojega otroštva, niso niti sanjali, kakšna usoda jih čaka. Zvesto in neomajno so se podredili božanskemu vodstvu, in Bog je po njih lahko izpolnil svoj namen.

Iste čudovite resnice, ki so se razodele po teh ljudeh, Bog želi razodeti po mladih in otrocih današnjega časa. Danielovo življenje in življenje njegovih prijateljev je zgled tega, kaj bo naredil zanje, ki se mu podredijo in si z vsem srcem prizadevajo izpolniti njegovo voljo./490/

40. Nebukadnezarjeve sanje

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [Dan 2](#)

Kmalu zatem ko so Daniel in njegovi prijatelji pričeli delati za babilonskega kralja, so se zvrstili dogodki, ki so malikovalskemu narodu razodeli moč in zanesljivost izraelskega Boga. Nebukadnezar je imel posebne sanje in "njegov duh se je vznemiril in spanje ga je minilo". ([Dan 2,1](#)) Ko pa se je kralj zbudil, se ni mogel spomniti podrobnosti sanj, kljub globokemu vtisu, ki so ga naredile nanj.

Nebukadnezar je vznemirjen zbral modre - "pismouke, rotlice, čarodeje in Kaldejce" - ter jih prosil za pomoč. Dejal je: "Imel sem sanje in moj duh je vznemirjen." ([Dan 2,2.3](#)) S to izjavo o zbežanosti jih je poprosil, naj mu razodenejo to, kar bo olajšalo njegov um.

Nato so modreci odgovorili: "Kralj, živi vekomaj! Povej nam, svojim hlapcem, sanje, pa ti oznanimo razlago." ([Dan 2,4](#))/491/

Kralj je bil nezadovoljen z njihovim izmikajočim se odgovorom in nezaupljiv, ker so kljub svojim domišljavim trditvam, da lahko razodevajo človeške skrivnosti, vendar bili videti nepripravljeni, da bi mu pomagali; zato je ukazal in obljubil bogastvo in čast na eni strani ter smrt na drugi. Zahteval je, naj mu povedo ne samo razlago sanj, marveč tudi same sanje. "Stvar je pri meni gotova," je dejal, "če mi ne oznanite sanj in njihove razlage, boste na kosce razsekani in hiše vam bodo izprevrnjene v gnojišča; če pa razodenete sanje in jih razložite, prejmete od mene darove, plačilo in veliko čast." ([Dan 2,5.6](#))

Modreci pa so zopet odgovorili: "Kralj naj pove svojim hlapcem sanje, pa oznanimo razlago." ([Dan 2,7](#))

Nebukadnezar je sedaj vstal in se jezil, ker je menil, da so ga očitno izdali ti, katerim je zaupal. Dejal je: "Zagotovo vem, da hočete pridobiti časa, ker vidite, da je pri meni trden sklep: Če mi ne oznanite sanj, ostane za vas le ena sodba; zakaj namenili ste se govoriti lažnive in mamljive besede pred menoj, dokler se ne premeni čas. Zatorej mi povejte sanje, in vedel bom, da mi morete oznaniti njihovo razlago." ([Dan 2,8.9](#))

Čarodeji so se napolnili strahu pred posledicami svojega neuspeha, zato so si prizadevali kralju razložiti, da je njegova prošnja nerazumna in njegova preizkušnja

nekaj, kar se še ni zahtevalo od nikogar. "Ni človeka na zemlji," so ugovarjali, "ki bi mogel razodeti kraljevo stvar; kajti noben kralj, še tako velik in mogočen, ni nikdar zahteval take stvari/492/ od katerega koli pismouka ali rotilca ali Kaldejca. Saj stvar, ki jo kralj zahteva, je pretežka; in nikogar drugega ni, ki bi jo pred kraljem mogel razodeti, razen bogov, katerih domovanje ni pri mesu!" ([Dan 2,10.11](#))

"Zaradi tega se kralj raztogoti in bridko srdit zapove, naj pomore vse modrijane v Babilonu." ([Dan 2,12](#))

Med njimi, ki so jih iskali stražniki, ki so se pripravljali izpolniti kraljevski odlok, so bili tudi Daniel in njegovi prijatelji. Ko so jim povedali, da bodo zaradi ukaza morali umreti, je Daniel previdno in modro odgovoril Ariohu, poglavarju telesne straže: "Zakaj tako preneglo kraljevo povelje?" ([Dan 2,15](#)) Arioh mu je potem ponovil kraljevo zaskrbljenost zaradi pomembnih sanj in o tem, da mu niso mogli pomagati tisti, v katere je doslej imel najvišje zaupanje. Ko je Daniel to slišal, je tvegalo svoje življenje in stopil pred kralja ter prosil za čas, da bi lahko izprosil od svojega Boga, naj mu razodene sanje in njihovo razlago.

Vladar je ugodil tej prošnji. "Potem gre Daniel v svojo hišo in razloži stvar svojim tovarišem Hananiju, Misaelu in Azariju." ([Dan 2,17](#)) Skupaj so prosili modrosti od Vira svetlobe in spoznanja. Bili so popolnoma prepričani, da jih je Bog postavil tja, kjer so se sedaj znašli, ter opravljajo njegovo delo in izpolnjujejo svojo dolžnost. V težavah in nevarnostih so se vedno obrnili k njemu po vodstvo in zaščito, On pa je vedno zagotovil pomoč. S skrušenim srcem so se znova ponižali pred Sodnikom vse zemlje ter ga prosili, naj/493/ jim podari rešitev v tej posebni stiski. Njihove prošnje niso bile zaman. Bog, ki so ga častili, je sedaj počastil nje. Gospodov Duh je prišel nadnje, Danielu pa je bila v nočnem videnju "razodeta tista skrivnost". ([Dan 2,19](#))

Daniel se je najprej zahvalil Bogu za dobljeno razodetje. "Hvaljeno bodi Božje ime od vekomaj do vekomaj!" je vzkliknil. "Zakaj njegova je modrost in moč; in On spreminja čase in ure, On odstavlja kralje, modrost daje modrim in razumnost razumnim, razodeva globoke in skrite stvari; On ve, kar je v temi, in pri njem je zgolj svetloba. Tebe, o Bog mojih očetov, zahvaljujem in slavim, da si mi dal modrost in moč in si mi sedaj oznanil, česar smo te prosili: zakaj ti si nam oznanil kraljevo stvar." ([Dan 2,20-23](#))

Daniel se je nemudoma odpravil k Ariohu, kateremu je bil kralj ukazal pomoriti modrijane, in mu rekel: "Ne mori babilonskih modrijanov; pelji me pred kralja, in oznanim kralju razlago." ([Dan 2,24](#)) Stražnik je hitro popeljal Daniela pred kralja z besedami: "Našel sem moža med ujetniki z Judovega, ki bo povedal kralju razlago." ([Dan 2,25](#))

Opazujmo judovskega ujetnika, ki stoji miren in zbran pred vladarjem najmočnejšega svetovnega cesarstva. Najprej je povedal, da odklanja časti, temveč želi poveličati Boga, ki je vir vse modrosti. Na zaskrbljeno kraljevo vprašanje: "Ali si tisti, ki mi moreš povedati sanje, kakor sem jih videl, in njihovo razlago?"^{/494/} je odgovoril: "Skrivnosti, za katero je kralj vpraševal, ne morejo kralju oznaniti modrijani, rotilci, pismouki in čarodeji. Toda Bog je v nebesih, ki razodeva skrivnosti, in On je oznanil kralju Nebukadnezarju, kar se zgodi v poslednjih dneh." ([Dan 2,26-28](#))

Daniel je dejal: "Tvoje sanje in prikazni tvoje glave na tvojem ležišču so bile te: Tebi, o kralj, je bilo v mislih na tvojem ležišču, kaj se bo zgodilo po tem času; in On, ki razodeva skrivnosti, ti je oznanil, kaj se zgodi. Kar se pa tiče mene, ta skrivnost se mi ni razodela zaradi modrosti, ki bi bila v meni mimo vseh živečih, temveč zato, da se kralju oznanil razlaga in ti zveš misli svojega srca.

Ti, o kralj, si videl, in glej: velika podoba. Ta podoba, ogromna in prelepe svetlosti, je stala proti tebi in bila je videti grozna. Glava te podobe je bila iz čistega zlata, prsi in njeni rami iz srebra, njen trebuh in ledje iz bron, njena stegna iz železa, njene noge nekaj iz železa in nekaj iz ila. Gledal si, dokler se ni kamen odtrgal brez rok in je udaril podobo na njene noge, železne in ilovnate, ter jih je razdrobil. Tedaj je bilo hkrati razdrobljeno železo, il, bron, srebro, zlato, in bilo je kakor pleve na gumnu poleti: veter je odnesel vse, da temu ni bilo najti sledi. Kamen pa, ki je bil udaril podobo, je postal velika gora in je napolnil vso zemljo.

To so tiste sanje," je s prepričanjem povedal Daniel, in kralj je z največjim zanimanjem poslušal vsako podrobnost,^{/497/} vedoč, da so bile to sanje, ki so ga morile. ([Dan 2,28-36](#)) Tako je bil njegov um pripravljen z naklonjenostjo sprejeti razlago. Kralj kraljev se je odločil sporočiti veliko resnico babilonskemu vladarju. Bog mu je želel razodeti, da ima On oblast nad kraljestvi sveta, oblast za postavljanje in odstavljanje kraljev. Nebukadnezarjev um se je moral prebuditi, če je mogoče, da bo začutil svojo odgovornost nebesom. Pokazani so mu bili prihodnji dogodki, ki segajo prav do konca časa.

Daniel je nadaljeval: "Ti, o kralj, si kralj kraljev, ki mu je dal Bog nebes kraljestvo, moč in oblast in slavo, in kjer koli bivajo človeški sinovi, poljske zveri in nebeške ptice, tebi jih je dal v roko in tebe postavil za vladarja njim vsem - ti si tista glava iz zlata. A za teboj nastopi drugo kraljestvo, slabše od tvojega, in potem tretje kraljestvo iz bron, ki bo gospodovalo vsej zemlji. In četrto kraljestvo bo močno kakor železo; prav kakor železo zdrobi in razbije vse, tako bo ono, enako razruševalnemu železu, zdrobilo in razušilo vse tisto. In da si videl noge in prste deloma iz lončarjevega ila in deloma iz železa, pomeni, da bo razdeljeno kraljestvo; vendar bo v njem nekaj trdnosti železa, kajti videl si železo zmešano z ilovico. In kakor prsti na nogah, deloma iz železa in deloma iz ila, tako bo kraljestvo deloma močno, deloma razdrobljivo. Da pa si videl

železo zmešano z ilovico, pomeni, da se bodo/498/ med seboj mešali z ženitvijo, pa se vendar ne bodo držali drug drugega, kakor se železo ne more zmešati z ilom. A v dneh teh kraljev ustanovi Bog nebes kraljestvo, ki vekomaj ne bo razdejana in njegovo gospostvo se ne prepusti nobenemu drugemu ljudstvu: vsa ona kraljestva pa zdrobi in uniči, a samo bo stalo na veke: prav kakor si videl, da se je raz goro odtrgal kamen brez človeških rok in je zdrobil železo, bron, il, srebro in zlato. Veliki Bog je oznanil kralju, kaj se zgodi po tem času; in resnične so tiste sanje in njihova razlaga zanesljiva." ([Dan 2,37-45](#))

Kralj je bil prepričan o resničnosti razlage, zato je ponižno in spoštljivo padel na obraz in se poklonil, rekoč: "V resnici, vaš Bog je Bog bogov in Gospod kraljem in razodevalec skrivnosti, ker si mogel razodeti to skrivnost." ([Dan 2,47](#))

Nebukadnezar je preklical ukaz o pokončanju modrijanov. Njegovemu življenju je bilo prizaneseno zaradi Danielovega občestva z Razodevalcem skrivnosti. "Potem je poveljal kralj Daniela in mu dal mnogo velikih darov ter ga postavil za vladarja nad vso Babilonsko pokrajino in za prvega načelnika vsem modrijanom v Babilonu. Daniel pa je prosil kralja, in ta je poveril poslovodstvo Babilonske pokrajine Sadrahu, Mesahu in Abednegu; a Daniel je bil na kraljevem dvoru." ([Dan 2,48.49](#))

V letopisih človeške zgodovine se zdijo blaginja narodov, vzpon in padec cesarstev odvisni od človeške volje in junaštva. Dogodki se zdijo/499/ predvsem odvisni od njegove moči, častihlepnosti ali muhavosti. Ko pa se v Božji besedi odgrne zavesa, nad igrami in protiigrami človeških teženj, vplivov in strasti, za njimi in po njih zagledamo služabnike Vsemogočnega, ki tiho in vztrajno izvršujejo namere njegove volje.

Apostol Pavel je z neprimerljivo lepimi in pristržnimi besedami atenskim modrijanom predstavil božanski načrt, ki ga je imel pri stvarjenju in razdelitvi ras in narodov. Dejal je: "Bog, ki je ustvaril svet in vse, kar je na njem, ... je naredil, da iz ene krvi ves človeški rod prebiva po vsem licu zemlje, določivši odmenjene čase in meje njihovemu prebivanju: da bi iskali Boga, ali ga ne bi kako otipali in našli." ([Dej 17,24-27](#))

Bog je oznanil, da kdor koli hoče, lahko stopi "v vezi zaveze". ([Ezk 20,37](#)) Pri stvarjenju je imel namen, da bi zemljo naselila bitja, katerih obstoj bi bil v blagoslov njim samim in drugim ter v čast njihovemu Stvarniku. Kdor koli hoče, se lahko najde v tem načrtu. O njih je rečeno: "To ljudstvo, ki sem si ga ustanovil, bo pripovedovalo mojo hvalo." ([Iz 43,21](#))

Bog je v svojem zakonu oznanil načela, ki so temelj vse prave blaginje tako narodov kakor tudi posameznikov. O njem je Mojzes povedal Izraelcem tole: "Kajti to bo vaša modrost in razumnost. Zakaj to ni prazna beseda za vas, marveč to je vaše življenje." ([5 Mz 4,6; 32,47](#)) Blagoslovi, ki so bili zagotovljeni Izraelu, so pod/500/ enakimi pogoji in v enaki meri zagotovljeni vsakemu narodu in posamezniku pod nebom.

Na stotine let pred prihodom določenih narodov na prizorišče je Vsevedni Bog videl skozi čas ter napovedal vzpon in padec svetovnih kraljestev. Bog je Nebukadnezarju objavil, da bo babilonsko kraljestvo padlo in bo nastalo drugo kraljestvo, ki bo prav tako imelo svojo preizkusno dobo. Ker pa ne bo poveličevalo pravega Boga, bo njegova slava zbledela, njegov prostor pa bo zasedlo tretje kraljestvo. Tudi to bo minilo in narode sveta bo pokorilo četrto kraljestvo, ki bo močno kakor železo.

Ko bi se vladarji Babilona - najsijajnejšega med vsemi zemeljskimi kraljestvi - vedno bali Jahveja, bi prejeli modrost in moč, ki bi jim zagotovil občestvo z njim in jih krepili. K Bogu pa so se zatekli samo, ko so jih zadele nadloge in težave. V takšnih časih, ko jim njihovi pomembni ljudje niso mogli pomagati, so iskali pomoč od ljudi, kakršen je bil Daniel - mož, za katerega so vedeli, da časti živega Boga in mu Bog vrača s častjo. ([1 Sam 2,30](#)) K takšnim so se zatekali, da so razrešili skrivnosti Previdnosti; kajti čeprav so bili vladarji ošabnega Babilona ljudje najvišjih umskih sposobnosti, jih je greh ločil od Boga, zato pa niso mogli razumeti razodetij in opominov, ki so bili dani glede prihodnosti.

V zgodovini narodov lahko proučevalec Božje besede opazuje dobesedno izpolnitev božanske prerokbe. Babilon je bil končno razdejan in uničen; minil je, ker so se imeli njegovi uspešni vladarji za neodvisne od/501/ Boga in so pripisovali slavo svojega kraljestva človeškim dosežkom. Medo-perzijsko kraljestvo je zadelo nebeška kazen, ker so teptali Božji zakon. Gospodov strah ni našel prostora v srcih velike večine ljudstva. Brezbožnost, bogokletnost in pokvarjenost so prevladovale povsod. Naslednja kraljestva so bila še bolj nizkotna in pokvarjena; drsela so vse globlje in globlje na lestvici moralnih vrednot.

Vsak vladar na zemlji je dobil oblast od Nebes; njegov uspeh pa je bil odvisen od tega, kako je uporabljal dano oblast. Vsakomur tako velja beseda božanskega Opazovalca: "Opašem te, dasi me ne poznaš." ([Iz 45,5](#)) Toda besede, ki so bile izrečene Nebukadnezarju, naj bodo vsakomur življenjski nauk: "Pretrgaj svoje grehe s pravičnostjo in svoje krivice z usmiljenostjo do ubogih, da se podaljša tvoja blaginja." ([Dan 4,27](#))

Če razumemo, da pravičnost povišuje narod in se prestol utrjuje s pravičnostjo in vzdržuje z dobrotljivostjo, ([Prg 14,34; 16,12; 20,28](#)) ter spoznamo delovanje teh načel

v razodevanju oblasti njega, "ki odstavlja kralje in postavlja kralje" ([Dan 2,21](#)) pomeni, da razumemo smisel zgodovine.

Edino v Božji besedi je to jasno predstavljeno. Tukaj spoznavamo, da moč narodov ali posameznikov ne nastaja zaradi priložnosti ali zmožnosti, za katere se zdi, da jih delajo nepremagljive; ne izhaja iz njihove domišljave veličine. Določa jo zvestoba, s katero izpolnjujejo Božji namen./502/

41. Razbeljena peč

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [Dan 3](#)

Sanje o velikem kipu so Nebukadnezarju razgrnile dogodke, ki segajo vse do konca časa. Dane so mu bile, da bi lahko razumel svojo vlogo v svetovni zgodovini in zvezo, ki bi jo njegovo kraljestvo moralo vzdrževati z nebeškim kraljestvom. V razlagi sanj je bil jasno poučen o ustanovitvi Božjega večnega kraljestva. Daniel je dejal: "A v dneh teh kraljev ustanovi Bog nebes kraljestvo, ki vekomaj ne bo razdejana in njegovo gospostvo se ne prepusti nobenemu drugemu ljudstvu; vsa ona kraljestva pa zdrobi in uniči, a samo bo stalo na veke. ... In resnične so tiste sanje in njihova razlaga zanesljiva." ([Dan 2,44.45](#))

Kralj je priznal Božjo oblast, rekoč Danielu: "V resnici vaš Bog je Bog bogov ... in razodevalec skrivnosti." ([Dan 2,47](#)) Nebukadnezar se je nekaj časa potem bal Gospoda,^{/503/} toda njegovo srce še ni bilo očiščeno posvetne častihlepnosti in težnje po samopoviševanju. Blaginja, ki je spremljala njegovo vladanje, ga je prežemala z ošabnostjo. Sčasoma je prenehal izkazovati čast Bogu ter se povrnil k malikovalstvu s še večjo vnemo in skrajništvom.

Besede "ti si tista glava iz zlata" so se globoko vtisnile v vladarjev um. ([Dan 2,38](#)) Modrijani v njegovem kraljestvu so to izkoristili kakor tudi vladarjevo vrnitev k malikovalstvu. Zato so predlagali, da bi naredil kip, ki bi bil podoben tistemu iz sanj. Postavil naj bi ga nekam, kjer bi vsi videli zlato glavo, ki naj bi po razlagi predstavljala njegovo kraljestvo.

Kralj se je zadovoljen s predlogom odločil to udejanjiti; šel pa je celo dlje. Namesto da bi naredil kip, kakršnega je videl, se je odločil odstopiti od izvirnika. Vrednost njegovega kipa se ne bo zmanjševala od glave proti petam, marveč bo v celoti zlata - tako bo simbol Babilona kot večnega, neuničljivega in vsemogočnega kraljestva, ki bo strlo vsa druga kraljestva, samo pa bo stalo vekomaj.

Misel na ustanovitev kraljestva in vladarske rodovine, ki bi trajala večno, je naredila globok vtis na mogočnega vladarja, čigar orožju se niso mogli upreti narodi sveta. Z navdušenjem, ki je izviralo iz brezmejne častihlepnosti in sebične ošabnosti, se je posvetoval z modrijani o tem, kako naj se to izpelje. Pozabil je pomembno napoved, ki je bila povezana s sanjami o velikem kipu. Prav tako je pozabil, da je Izraelov Bog po svojem služabniku Danielu pojasnil pomen kipa in da so bili zaradi te razlage^{/504/}

ugledni ljudje kraljestva rešeni sramotne smrti. Pozabil je vse, razen svoje težnje, da bi utrdil svojo oblast in prevlado. Tako so se kralj in njegovi državni svetovalci odločili, da si z vsemi možnimi sredstvi prizadevajo povišati Babilon kot vrhovno silo, ki se ji mora pokoriti ves svet.

Simbolična ponazoritev, s katero je Bog razodel kralju in ljudstvu svoj namen, ki ga ima z narodi sveta, je bila sedaj uporabljena za povečanje človeške oblasti. Danielova razlaga je bila zavržena in pozabljena, resnica pa je bila napačno predstavljena in zlorabljena. Simbol, ki so ga Nebesa določila, da bi človeškemu umu omogočil vpogled v pomembne dogodke prihodnosti, bo uporabljen, da bi oviral širjenje spoznanja, ki ga je Bog želel podati svetu. Tako je po zamislih častihlepnih ljudi Satan želel popačiti božanski načrt za človeški rod. Sovražnik človeštva je vedel, da ima čista resnica zveličavno moč; ko pa se uporabi za samopoviševanje in uresničitev človeških zamisli, pa postane moč za zlo.

Nebukadnezar je iz svojih bogatih zakladnic dal narediti velik zlat kip, ki je bil po svojih splošnih potezah podoben tistemu, ki ga je videl v sanjah, le da je bil izdelan iz ene same kovine. Čeprav so bili Kaldejci navajeni veličastnih upodobitev svojih poganskih božanstev, še nikoli poprej niso naredili česa tako veličastnega, kakor je bil ta blesteč kip. Visok je bil trideset in širok tri metre. Nič čudnega ni bilo, da je v deželi, kjer je vladalo čaščenje malikov, lep in dragocen kip stal v dolini Duri; saj je predstavljal slavo Babilona in njegovo veličastnost in moč ter bil posvečen kot predmet čaščenja. Za to je bilo potemtakem tudi poskrbljeno in izdan je bil ukaz, da morajo na dan posvetitve vsi izkazati svojo popolno zvestobo babilonski oblasti tako, da se poklonijo pred kipom.

Nastopil je določeni dan in velika množica iz vseh ljudstev, narodov in jezikov se je zbrala v dolini Duri. Po kraljevem ukazu je ob zvoku glasbe vsa množica "padla ... poklanjajoč se zlati podobi". ([Dan 3,7](#)) Tisti dan se je zdelo, da so sile teme dosegle pomembno zmago; čaščenje zlatega kipa je bilo na dobri poti, da postane stalni del ustaljenih oblik malikovalstva, ki je bilo priznано kot državna vera v deželi. Satan je upal, da bo preprečil Božji načrt, po katerem naj bi ujeti Izraelci v Babilonu postali blagoslov vsem poganskim narodom.

Bog pa je sklenil drugače. Niso vsi pripognili kolen pred malikovalskim simbolom človeške moči. Sredi množice častilcev so bili trije, ki so se trdno odločili, da ne bodo osramotili nebeškega Boga. Njihov Bog je Kralj kraljev in Gospod gospodov; nikomur drugemu se ne bodo klanjali.

Nebukadnezarju, ki je sijal od zmage, je bilo hitro sporočeno, da so med njegovimi podložniki takšni, ki si upajo biti neposlušni njegovemu ukazu. Nekateri modrijani, ki so Danielovim zvestim prijateljem zavidali zaradi dodeljenih časti, so takoj obvestili

kralja/506/ o hudi kršitvi njegove volje. Zavpili so: "Kralj, živi vekomaj! Judovski možje, ki si jim poveril poslovodstvo Babilonske pokrajine: Sadrah, Mesah in Abednego; ti možje, o kralj, se ne menijo zate: tvojim bogovom ne služijo in zlate podobe, ki si jo postavil, ne molijo." ([Dan 3,9.12](#))

Kralj je ukazal može privedi predse. Vprašal je: "Ali je z namenom, Sadrah, Mesah in Abednego, da ne služite mojim bogovom in ne molite zlate podobe, ki sem jo postavil?" ([Dan 3,14](#)) Z grožnjami jih je želel pripraviti, da bi se pridružili množici. Pokazal je na ognjeno peč ter jih opomnil na kazen, ki jih bo doletela, če bodo vztrajali v neposlušnosti njegovi volji. Toda Judje so odločno pričali o svoji zvestobi nebeškemu Bogu ter o svoji veri v njegovo moč za rešitev. Priklanjanje kipu so vsi imeli za čaščenje. Takšno spoštovanje pa so lahko izkazali samo Bogu.

Medtem ko so trije Judje stali pred kraljem, je bil prepričan, da imajo nekaj, česar drugi modrijani v njegovem kraljestvu niso imeli. Zvesto so opravljali vsako dolžnost. Želel jih je še enkrat preizkusiti. Če bodo samo nakazali svojo pripravljenost, da se pridružijo množici v čaščenju kipa, se bo vse dobro končalo zanje. Dodal je: "Če pa je ne boste molili, zdajci boste vrženi v gorečo, razbeljeno peč." ([Dan 3,15](#)) Potem je s kljubovalno iztegnjeno roko vprašal: "Kdo je tisti bog, ki vas reši iz moje roke?" ([Dan 3,15](#))

Kraljeve grožnje pa so bile zaman. Teh mož ni mogel odvrniti/507/ od njihove vdanosti Vladarju veselja. Iz zgodovine svojih očetov so se naučili, da neposlušnost Bogu prinaša sramoto, nesrečo in smrt; Gospodov strah pa je začetek modrosti in temelj vsakega pravega napredka. Pogumno so kljubovali peči in rekli: "Nebukadnezar, ni nam treba tebi odgovarjati v tej reči. Bodisi, da nas naš Bog, ki mu služimo, more rešiti iz goreče, razbeljene peči - in On nas reši iz tvoje roke, o kralj! bodisi da ne, znano bodi tebi, kralj, da ne bomo služili tvojim bogovom in zlate podobe, ki si jo postavil, ne bomo molili." ([Dan 3,16-18](#))

Kraljev bes je bil brezmejen. "Tedaj se Nebukadnezar napolni jeze in pogled njegovega obličja se spremeni zoper Sadraha, Mesaha in Abednega," ([Dan 3,19](#)) predstavnike zaničevanega in ujetega ljudstva. Ukazal je razbeliti peč sedemkrat bolj kakor ponavadi, potem pa je naročil močnim vojakom, naj zvežejo častilce Izraelovega Boga kot uvod v naglo smrt.

"Zvežejo torej tiste može v njihovih spodnjih in vrhnjih suknjah in plaščih in v drugih njihovih oblačilih in jih vržejo v gorečo, razbeljeno peč. Zaradi tega pa, ker je bilo kraljevo povelje naglo in peč nenavadno razgreta, je plamen umoril tiste može, ki so nesli gor Sadraha, Mesaha in Abednega." ([Dan 3,21.22](#))

Ampak Gospod ni pozabil svojih. Ko so bile njegove priče vržene v peč, se jim je/508/ razodel sam Zveličar ter so skupaj hodili sredi ognja. Plameni so izgubili svojo uničujočo moč pred Gospodarjem vročine in mraza.

Kralj je gledal s svojega prestola in pričakoval, da bodo možje, ki so mu kljubovali, popolnoma zgoreli. Njegovo zmagoslavno razpoloženje pa se je na lepem spremenilo. Plemstvo, ki je stalo blizu, je videlo, da je pobledel, ko je vstal s prestola in napeto zrl v razbeljeni plamen. Ves preplašen se je obrnil k svojim svetovalcem in vprašal: "Ali nismo vrgli treh mož zvezanih v ogenj? ... Glej, vidim štiri može razvezane, hodeče posredi ognja, in ni jim nič zlega; in četrti je videti kakor sin bogov." ([Dan 3,24.25](#))

Kako pa je poganski kralj vedel, kakšen je Božji Sin? Judovski ujetniki, ki so zasedali zaupne položaje v Babilonu, so mu s svojim življenjem in značajem prikazali resnico. Ko so jih povprašali za razloge njihove vere, so jih podali brez obotavljanja. Preprosto in jasno so razložili načela pravičnosti in tako ljudi okoli sebe poučili o Bogu, ki ga molijo. Govorili so o Kristusu kot prihajajočem Odrešeniku, tako je kralj v podobi četrtega sredi ognja prepoznal Božjega Sina.

Nebukadnezar je sedaj pozabil na svojo veličino in dostojanstvo, stopil s svojega prestola in šel proti peči ter vpil: "Služabniki najvišjega Boga, pojdite ven in pridite sem!" ([Dan 3,26](#))

Sadrah, Mesah in Abednego so prišli pred silno množico in pokazali, da niso poškodovani. Navzočnost njihovega Zveličarja jih je obvarovala pred pogubo, samo njihove vezi so bile sežgane. "In namestniki, deželni glavarji/509/ in oblastniki in kraljevi svetovalci so se zbrali in so videli, da ni imel ogenj nobene moči do njihovih teles: lasje na njihovih glavah niso bili osmojeni, tudi njihove spodnje suknje se niso nič spremenile in smod ognja jih ni bil prešinil." ([Dan 3,27](#))

Veliki zlati kip, ki je bil postavljen s takšnim bliščem, je bil pozabljen. V navzočnosti živega Boga so se ljudje prestrašili in trepetali. Kralj je ponižno priznal: "Hvaljen bodi Sadrahov, Mesahov in Abednegov Bog, ki je poslal svojega angela in rešil svoje služabnike, ki so upali vanj in prestopili kraljevo povelje in žrtvovali svoja telesa, da ne bi služili nobenemu bogu in ga ne molili razen le svojega Boga." ([Dan 3,28](#))

Izkušnja tega dne je Nebukadnezarja spodbudila, da je izdal ukaz: "V vsakem ljudstvu, narodu ali jeziku, kdor bi izrekel kaj pregrešnega zoper Sadrahovega, Mesahovega in Abednegovega Boga, bodi na kosce razsekan in hiša mu bodi sprevrnjena v gnojišče; zato ker ni drugega boga, ki more tako rešiti kakor ta," je poudaril razlog svojega ukaza. ([Dan 3,29](#))

S temi in podobnimi besedami je babilonski kralj želel sporočiti vsem ljudstvom na zemlji svoje prepričanje, da sta moč in oblast judovskega Boga vredni največjega čaščenja. Bog pa je bil zadovoljen s kraljevim prizadevanjem, da mu je izkazal svoje spoštovanje ter razglasil svojo zvestobo po vsem babilonskem kraljestvu.

Kralj je naredil prav, ko je javno povedal svoje verovanje in si prizadeval povečati nebeškega Boga nad drugimi bogovi; toda ko si je prizadeval prisiliti svoje podložnike, naj podobno/^{510/} izpovedo svojo vero in pokažejo podobno spoštovanje, je Nebukadnezar presegel svoje pravice, ki jih je imel kot posvetni vladar. Ni imel pravice, ne pravne ali moralne, groziti ljudem s smrtjo, če ne bi častili Boga, kakor je tudi ni imel za ukaz, da vržejo v ogenj vse, ki niso hoteli moliti zlatega kipa. Bog človeka nikoli ne sili k poslušnosti. Vsem daje vso svobodo, da se odločijo, komu bodo služili.

Ko je Gospod rešil svoje zveste služabnike, je razodel, da se poteguje za zatirane ter kara vse pozemske sile, ki se upirajo nebeški/^{511/} veljavi. Trije Judje so vsemu babilonskemu ljudstvu razodeli svojo vero v Boga, ki ga molijo. Zanašali so se nanj. V uri svoje preizkušnje so se spomnili obljube: "Ko pojdeš skozi vode, bom pri tebi, in preko rek, te ne poplavijo; ko pojdeš skozi ogenj, ne zgoriš in plamen te ne ožge." ([Iz 43,2](#)) Na čudovit način je bila vpričo vseh počaščena njihova vera v živo Besedo. Predstavniki različnih narodov, ki jih je Nebukadnezar povabil na posvetitev, so novice o čudežni rešitvi prenesli v mnoge dežele. Bog je bil poveličan po vsej zemlji zaradi zvestobe svojih otrok.

Iz izkušnje judovskih mladeničev v ravnini Duri se lahko naučimo pomembnih naukov. V teh naših dneh bodo mnogi Božji služabniki, čeprav bodo nedolžni, izpostavljeni ponižanju in slabemu ravnanju od rok ljudi, ki jih spodbuja Satan ter so polni zavisti in verskega skrajništva. Še posebej se bo jeza ljudi dvignila proti njim, ki posvečujejo soboto iz četrte zapovedi. Na koncu bo izdan tudi odlok, ki bo to prepovedal pod grožnjo s smrtjo.

Med stisko bo Božje ljudstvo potrebovalo neomajno vero. Njegovi otroci morajo razodevati, da je On edini, ki ga častijo, in da jih nič ne more napeljati k lažnemu čaščenju, četudi bi šlo celo za življenje. Zvestemu srcu bodo ukazi grešnega in smrtnega človeka/^{512/} nepomembni ob besedi večnega Boga. Resnice se bodo držali, četudi jih bodo zato dali v ječo, jih izgnali ali usmrtili.

Gospod se bo tudi v času konca zgodovine sveta tako mogočno potegoval zanje, ki neomajno stojijo za pravico, kakor se je v dneh Sadraha, Mesaha in Abednega. On, ki se je sprehajal z Judi sredi goreče peči, bo tudi s svojimi sledilci, kjer koli že bodo. Njegova večna navzočnost jih bo tolažila in podpirala. Sredi časa "stiske, kakršne ni bilo, odkar je narod", ([Dan 12,1](#)) bodo njegovi izvoljeni ostali trdni. Satan niti z vsemi

svojimi hudobnimi četami ne more premagati niti najslabotnejšega izmed Božjih svetih. Ščitili jih bodo angeli neprekosljive moči, Jahve pa se bo njim v dobro razodel kot "Bog bogov", ([Dan 2,47](#)) ki lahko reši nje, ki zaupajo vanj./513/

42. Prava veličina

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [Dan 4](#)

Čeprav je bil Nebukadnezar povzdignjen na vrh svetovne slave in ga je celo Najvišji priznal kot "kralja kraljev", ([Ezk 26,7](#)) je občasno vendar pripisoval Jahveju slavo svojega kraljestva in sijaj svoje vladavine. Tako je bilo potem, ko je sanjal o velikem kipu. To videnje je nanj naredilo velik vtis enako kakor misel, da bo babilonsko kraljestvo kljub svoji velikosti na koncu propadlo in ga bodo nasledila druga ter bo nazadnje vse zemeljske sile ukinilo kraljestvo, ki ga bo ustanovil nebeški Bog, čigar kraljestvo ne bo nikoli uničeno.

Nebukadnezar je v svojem poznejšem življenju pozabil svojo vzvišeno predstavo Božjega namena glede narodov. Ko pa je bil njegov ošabni duh ponižan pred množico v ravnini Duri, je še enkrat priznal, da je Božje kraljestvo "večno in njegovo gospostvo od roda do roda". ([Dan 4,3](#)) Čeprav je bil malikovalec/514/ po rojstvu in vzgoji ter bil na čelu malikovalskega ljudstva, je vendar imel prirojen občutek za pravico in pravičnost, zato ga je Bog lahko uporabil kot sredstvo za kaznovanje upornih in za izpolnitev božanskega načrta. "Silovitniki med narodi" ([Ezk 28,7](#)) so bili izročeni Nebukadnezarju po letih potrpežljivega in naporenega dela, da bi premagal Tir. Tudi Egipt je padel v plen njegovih zmagoslavni vojsk; in ko je narod za narodom postajal del babilonskega kraljestva, je njegova slava postajala vse večja kot najmočnejšega vladarja svojega časa.

Nič čudnega ni, da se je uspešni vladar, ki je bil tako častihlepen in ošaben, znašel v skušnjavi, da zapusti pot ponižnosti, ki edina vodi k pravi veličini. V premorih med osvajalnimi pohodi je veliko razmišljal o utrjevanju in lepšanju svoje prestolnice, dokler ni Babilon postal največja slava njegovega kraljestva, zlato mesto, "hvala vse zemlje". ([Jer 51,41](#)) Njegova graditeljska strast in imeniten uspeh v oblikovanju Babilona kot enega od svetovnih čudes sta podpirala njegovo ošabnost, dokler se ni znašel v hudi nevarnosti in pokvaril poročilo o sebi kot modrem vladarju, ki ga je Bog lahko uporabljal kot orodje za uresničitev božanskega načrta.

Usmiljeni Bog je dal kralju še ene sanje, da bi ga posvaril pred nevarnostjo in pastjo, ki je bila nastavljena za njegovo pogubo. V nočnem videnju je Nebukadnezar videl veliko drevo, ki je zraslo sredi zemlje, njegov vrh pa je segal v nebo, njegove veje pa so se iztezale do koncev zemlje. Črede govedi in drobnice z gora in hribov so se zbirale v zavetju njegove sence in ptice/515/ so si spletale gnezda v njegovih vejah.

"Njegovo listje je bilo lepo in njegov sad obilen in živeža je bilo na njem dosti za vse, ... in z njim se je živilo sleherni meso." ([Dan 4,12](#))

Ko je kralj opazoval visoko drevo, je videl Varuha, Svetnika, ki se je bližal drevesu in glasno zavpil:

"Posekajte drevo in mu porežite veje, posmukajte mu listje ter raztresite njegov sad! Zveri naj zbeže izpod njega in ptiči z njegovih vej! Toda njegov panj s koreninami pustite v zemlji, to pa v železnih in bronastih okovih, v travi na polju; in nebeška rosa naj ga moči in z zvermi mu bodi delež v zemeljski travi. Njegovo človeško srce naj bo spremenjeno in naj se mu da zverinsko srce; in sedem časov naj mine nad njim. Po sklepu varuhov je to poročilo in povelje svetih je ta beseda, da bi spoznali živeči, da vlada Najvišji v človeškem kraljestvu ter ga da, komur hoče, in more najnižjega izmed ljudi postaviti nad njim." ([Dan 4,14-17](#))

Kralja so sanje zelo vznemirile, saj so očitno napovedale nesrečo. Zato jih je ponovil pismoukom, rotilecem, čarodejem in Kaldejcem, vendar jih nihče od modrijanov ni mogel razložiti, čeprav so bile zelo jasne.

Temu malikovalskemu ljudstvu je bilo še enkrat dokazano dejstvo, da lahko skrivnosti nebeškega kraljestva razumejo samo tisti, ki ljubijo Boga in se ga bojijo. Kralj je zmeden poslal po svojega uradnika Daniela, človeka, ki ga je cenil zaradi njegove poštenosti in neomajnosti ter neprekosljive modrosti./516/

Ko je Daniel na kraljev poziv prišel predenj, je Nebukadnezar dejal: "Beltsazar, višji pismoukov, ker vem, da je v tebi duh svetih bogov ter da ti nobena skrivnost ni pretežka, povej mi prikazni mojih sanj, ki sem jih videl, in njihovo razlago!" ([Dan 4,9](#)) Ko je Nebukadnezar povedal sanje, je dejal: "Beltsazar, povej njihovo razlago, ker mi jih ne morejo razložiti vsi modrijani mojega kraljestva; ti pa to moreš, ker v tebi je duh svetih bogov." ([Dan 4,18](#))

Daniel je razumel smisel sanj in se prestrašil njihovega pomena. Strmel je "skoraj eno uro, in njegove misli so ga plašile". ([Dan 4,19](#)) Ko je kralj videl Danielovo obotavljanje in žalost, mu je izrazil naklonjenost kot svojemu uradniku. Dejal je: "Beltsazar, naj te ne plašijo sanje in njihova razlaga!" ([Dan 4,19](#))

Daniel je odvrnil: "Moj gospod, da bi veljale tvoje sanje tvojim sovražnikom in tvojim nasprotnikom njihova razlaga!" ([Dan 4,19](#)) Prerok se je zavedal, da mu je Bog naložil pomembno nalogo: Nebukadnezarju razodeti sodbo, ki ga bo doletela zaradi ošabnosti in predrznosti. Daniel je moral razložiti sanje v jeziku, ki ga je kralj lahko

razumel; in čeprav je zaradi strašnega pomena sanj onemel od osuplosti, mora vendar povedati resnico, ne glede na posledice.

Potem je Daniel oznanil sklep Vsemogočnega. Dejal je: "Drevo, ki si ga videl, da je postalo veliko in močno in njegova visokost je segala do neba in ga je bilo videti po vesoljni zemlji in njegovo listje je bilo lepo in njegov sad/517/ obilen in živeža na njem dosti za vse, pod katerim so bivale poljske zveri in na njegovih vejah so gnezdile nebeške ptice: to si ti, o kralj, ki si postal velik in mogočen; kajti tvoja velikost je vzrasla in sega do neba in tvoje gospostvo do konca zemlje.

A da je videl kralj Varuha in Svetnika, da je stopil z neba in velel: Posekajte drevo in ga izničite, toda njegov panj s koreninami pustite v zemlji, to pa v železnih in bronastih okovih, v travi na polju in naj ga moči nebeška rosa in s poljskimi zvermi mu bodi delež, dokler ne mine sedem časov nad njim - to je razlaga, o kralj, in to je sklep Najvišjega, ki pride nad mojega gospoda, kralja: Pahnejo te ven izmed ljudi in pri poljski zverini ti bo bivališče, in travo ti bodo dajali jesti kakor volom in nebeška rosa te bo močila, in sedem časov mine nad teboj, dokler ne spoznaš, da vlada Najvišji v človeškem kraljestvu ter ga da, komur hoče. In da so veleli naj ostane drevesu panj s koreninami, pomeni, da ti bo kraljestvo zopet utrjeno, brž ko spoznaš, da vladajo nebesa." ([Dan 4,20-26](#))

Potem ko je Daniel zvesto razložil sanje, je povabil ošabnega vladarja, naj se spokori in obrne k Bogu, da bi lahko s pravičnimi deli preprečil grozečo nesrečo. Prerok je rotil: "O kralj, bodi ti ugoden moj svet, da pretrgaj svoje grehe s pravičnostjo in svoje krivice/518/ z usmiljenostjo do ubogih, da se podaljša tvoja blaginja." ([Dan 4,27](#))

Nebukadnezar je bil nekaj časa pod vplivom prerokovega svarila in nasveta, toda srce, ki ga Božja milost ne spremeni, kmalu pozabi pričevanje Svetega Duha. Popuščanje svojim nagnjenjem in častihlepnost še nista bila izkoreninjena iz kraljevega srca in pozneje so se te lastnosti znova pojavile. Kljub nasvetu, ki mu je bil tako milostno podan, in kljub svarilom iz preteklosti je Nebukadnezar znova dovolil, da ga je prevzel duh ljubosumja zaradi kraljestev, ki bodo nastala za njim. Njegova vladavina, ki je bila doslej izredno pravična in usmiljena, je postala kruta. Zakrnil je svoje srce in uporabil od Boga prejete sposobnosti, da je častil in poveličeval sebe bolj kakor Boga, ki mu je podaril življenje in oblast.

Božja sodba je bila več mesecev prelagana. Namesto da bi potrpežljivost kralja spodbudila k spokorjenju, je popuščal svoji ošabnosti, dokler ni izgubil zaupanja v razlago sanj in se posmehoval svojim prejšnjim strahovom.

Leto po prejetem opominu se je Nebukadnezar sprehajal po svoji palači in ošabno razmišljal o svoji vladarski moči in o svojem graditeljskem uspehu. Vzkliknil je: "Ali ni to veliki Babilon, ki sem ga zgradil za kraljevsko prebivališče z močjo svoje mogočnosti in v čast svoje slave?" ([Dan 4,30](#))

Ko je bilo ošabno bahanje še na kraljevih ustnicah, je glas iz nebes oznanil, da je nastopil trenutek Božje/519/ sodbe. Slišal je Jahvejev sklep: "Tebi, o kralj Nebukadnezar se pravi: Kraljestvo ti je odvzeto! In spode te izmed ljudi in pri poljski zverini bo tvoje prebivališče, travo ti bodo dajali jesti kakor volom in sedem časov mine nad teboj, dokler ne spoznaš, da vlada Najvišji v človeškem kraljestvu ter ga da, komur hoče." ([Dan 4,31.32](#))

V trenutku mu je bil odvzet razum, ki mu ga je dal Bog; izginila sta razsodnost, ki jo je kralj imel za popolno, in modrost, na katero je bil ponosen; nekoč mogočen vladar pa je postal blaznež. Njegove roke niso več mogle držati žezla. Nebukadnezar ni upošteval opomina, sedaj pa mu je bila odvzeta oblast, ki mu jo je podaril Stvarnik; izgnan izmed ljudi je jedel "travo kakor voli in njegovo telo se je močilo z nebeško roso, da so mu lasje zrasli kakor orlom perje in nohti kakor ptičji kremplji". ([Dan 4,33](#))

Sedem let je povzročal osuplost vseh svojih podložnikov, sedem let je bil ponižan pred vesoljnim svetom. Potem mu je bil povrnjen razum; ponižno se je ozrl navzgor v nebeškega Boga in priznal božansko roko v svoji kazni. Javno je objavil spoznanje o svoji krivdi in veliki Božji milosti, da je znova zdrav. Dejal je: "Ob koncu tistih dni pa sem povzdignil jaz Nebukadnezar oči proti nebesom, in moj razum se mi je povrnil, in hvalil sem Najvišjega in slavil sem in poveličeval njega, ki večno živi, čigar gospostvo je večno gospostvo in njegovo/520/ kraljestvo od roda do roda. In vse prebivalce zemlje je šteti za nič, in po svoji volji ravna z nebeško vojsko in s prebivalci zemlje, in nikogar ni, ki more njegovi roki braniti in mu reči: Kaj delaš? V tistem času se mi je povrnil moj razum in v čast mojega kraljestva se mi je povrnila moja slava in svetlost; in moji svetovalci in mogočnejši so me iskali, in bil sem zopet postavljen v svoje kraljestvo in posebna velikost mi je bila pridejana." ([Dan 4,34-36](#))

Nekoč ošaben vladar je postal ponižen Božji otrok; okrutni in prevzetni vladar je postal moder in sočuten kralj. Ta, ki je kljuboval nebeškemu Bogu in ga preklinjal, je sedaj priznal oblast Najvišjega in si goreče prizadeval zagovarjati Jahvejev strah in srečo svojih podložnikov. Sodba Kralja kraljev in Gospoda gospodov je Nebukadnezarja naučila nauka, ki bi ga morali poznati vsi vladarji - da prava veličina prihaja iz prave dobrote. Priznal je Jahveja za živega Boga, rekoč: "Sedaj jaz Nebukadnezar slavim, povišujem in poveličujem Kralja nebes, zakaj vsa njegova dela so resnica in njegove poti pravica; in tiste, ki žive prevzetno, zna On ponižati." ([Dan 4,37](#))

Tedaj se je izpolnil Božji namen, da bi ga slavilo največje svetovno kraljestvo. Nebukadnezarjevo javno priznanje Božje usmiljenosti, dobrote in oblasti je bilo poslednje dejanje v njegovem življenju, ki ga je zapisala sveta zgodovina./521/

43. Nevidni varuh

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [Dan 5](#)

Pri koncu Danielovega življenja so nastale velike spremembe v deželi, v kateri je živel več kakor šestdeset let s svojimi judovskimi prijatelji ujetniki. Nebukadnezar, "silovitnik med narodi", ([Ezk 28,7](#)) je umrl in Babilon, "hvala vse zemlje", ([Jer 51,41](#)) je padel pod nerazumno vladavino njegovih naslednikov in postopoma, vendar zanesljivo propadal.

Zaradi nesposobnosti in šibkosti Belsazarja, Nebukadnezarjevega vnuka, je bil ponosni Babilon pred skorajšnjim padcem. Ker je bilo v mladosti Belsazarju dovoljeno deliti kraljevsko oblast, se je ponašal s svojo močjo in povzdigoval svoje srce zoper nebeškega Boga. Imel je obilo priložnosti spoznati božansko voljo in dojeti svojo odgovornost, da ji mora biti poslušen. Vedel je, kako je bil po Božjem sklepu njegov ded izgnan izmed ljudi; znana mu je bila tudi Nebukadnezarjeva spreobrnitev in čudežna ozdravitev. Toda Belsazar/522/ je dovolil, da sta ljubezen do užitka in samopoveličevanje izbrisalo nauke, ki jih nikoli ne bi smel pozabiti. Zapravil je priložnosti, ki so mu bile milostno podarjene, in ni izkoristil možnosti, ki so mu bile na voljo, da bi se popolneje seznanil z resnico. Kar je Nebukadnezar na koncu dosegel za ceno neizrecnega trpljenja in ponižanja, je Belsazar malomarno prezrl.

Nedolgo zatem je prišlo do preobrata. Babilon je pričel oblegati Cir, nečak Darija Medca, ki je bil vrhovni poveljnik združenih vojsk Medov in Peržanov. Vendar se je pohotni vladar počutil varnega znotraj navidezno nepremagljivih trdnjav z mogočnimi zidovi in bronastimi vrati ter pod zaščito reke Evfrat. Imeli so obilo zalog hrane, zato je čas preživljal v veseljačenju in razuzdanosti.

Belsazar je v svoji ošabnosti in objestnosti ter z lahkomišelnim občutkom varnosti "napravil tisočim svojim mogočnejšem veliko gostovanje in je pil vino pred tisočimi". ([Dan 5,1](#)) Vse privlačnosti, ki jih lahko nudita bogastvo in oblast, so povečale blišč prizorišča. Med gosti na kraljevski zabavi so bile tudi lepotice s svojimi čari. Navzoči so bili nadarjeni in izobraženi ljudje. Knezi in državniki so veseljačili pod razdražujočim vplivom vina, ki so ga pili kakor vodo.

Sam kralj je bil na čelu razvratnega pijančevanja, ker so brezsravno opijanje ter nizkotni nagoni in strasti vrgli njegov razum s prestola. Ko se je veseljačenje razbohotilo, je zapovedal, "naj prinesejo zlate in srebrne posode, ki jih je bil ...

Nebukadnezar vzel iz/523/ templja v Jeruzalemu, da bodo pili iz njih kralj in njegovi mogočnejši, njegove žene in priležnice". ([Dan 5,2](#)) Kralj je hotel dokazati, da ni nič tako sveto, da tega njegove roke ne bi mogle prijete. "Tedaj prineso zlate posode, ... in pili so iz njih kralj in njegovi mogočnejši, njegove žene in priležnice. Pili so vino in hvalili bogove iz zlata in srebra, iz bronu in železa, lesa in kamna." ([Dan 5,3,4](#))

Belsazar niti malo ni pomislil, da obstaja nebeška Priča in opazuje njegovo malikovalsko razvratnost; božanski Varuh, ki je neprepoznan opazoval skrunitev, poslušal bogokletno veselje in gledal malikovanje. Kmalu pa je nepovabljeni Gost dal občutiti svojo navzočnost. Ko je bilo veseljačenje na vrhuncu, se je pojavila roka in na steno palače zapisala znake, ki so žareli kakor ogenj. Besede so bile veliki množici neznane, naznanjale pa so usodo za kralja, ki ga je zapekla vest, z njegovimi gosti vred.

Hrupno veselje je umolknilo, moški in ženske pa so v nedopovedljivi grozi opazovali roko, ki je počasi pisala skrivnostne znake. Pred njimi se je vrstil celotni prikaz dejanj njihovega hudobnega življenja; kakor da bi se znašli pred sodnim stolom večnega Boga, čigar oblasti so pravkar kljubovali. Kjer je še pred nekaj trenutki odmevalo veselo razpoloženje in bogokletno duhovičenje, je bilo sedaj videti blede obraze in slišati klice strahu. Ko Bog prestraši ljudi, ne morejo skriti globine svoje groze.

Belsazar pa je bil najbolj prestrašen. On je bil najbolj odgovoren za upor zoper Boga, ki je tisto noč dosegel vrhunec v babilonskem kraljestvu. V navzočnosti/524/ nevidnega Varuha in predstavnika njega, čigar oblasti so kljubovali in čigar ime so preklinjali, je bil kralj ohromljen od strahu. Prebudila se je njegova vest. "In vezi njegovega ledja se razrešijo in kolena trkata drugo ob drugo." ([Dan 5,6](#)) Belsazar se je brezbožno povzdignil zoper nebeškega Boga ter zaupal v svojo moč; ni pa predvideval, da si bo kdo upal vprašati: "Zakaj to počenjaš?" Sedaj se je zavedel, da mora dati račun za oskrbniško službo, ki mu je bila zaupana, in da se ne bo mogel opravičiti za zapravljenе prilžnosti in svoje kljubovalno vedenje.

Kralj je zaman poskušal prebrati žareče črke. Pred njim je stala skrivnost, ki je ni mogel dojeti; moč, ki je ni mogel ne razumeti ne zanikati. Obupan se je obrnil k modrijanom svojega kraljestva po pomoč. Njegovo prestrašeno vpitje je odmevalo med zbranimi, ko je klical zvezdarje, Kaldejce in rotilce, da bi prebrali napisano. Obljubil je: "Kdor koli prebere to pismo in mi oznanj njegovo razlago, bo oblečen v škrlat, dobi zlato verižico na vrat in bo tretji oblastnik v kraljestvu." ([Dan 5,7](#)) Toda njegova vabila skupaj z obljubami bogatih nagrad svetovalcem, ki jim je zaupal, so bila zaman. Nebeške modrosti se ne da kupiti ali prodati. "Nato pridejo vsi kraljevi modrijani; a niso mogli brati pisma, ne oznaniti kralju njegove razlage." ([Dan 5,8](#)) Bili so ravno tako nezmožni prebrati skrivnostne znake, kakor modrijani prejšnjega rodu, ki niso mogli razložiti Nebukadnezarjevih sanj.

Tedaj se je kraljica mati spomnila Daniela, ki je več kakor pol stoletja poprej oznanil kralju Nebukadnezarju/527/ sanje o velikem kipu in njihovo razlago. Dejala je: "Kralj, živi vekomaj! Naj te ne plašijo tvoje misli in ne spremeni naj se jasnost tvojega lica! Je moč v tvojem kraljestvu, v katerem je duh svetih bogov; in v dneh tvojega očeta se je pokazalo v njem razsvetljenje in razumnost in modrost enaka modrosti bogov; in kralj Nebukadnezar ... ga je postavil za višjega pismoukov, rotilcev, Kaldejcev in vedeževalcev, ... o kralj! zato ker je imel tisti Daniel, ki mu je kralj dal ime Beltsazar, odličnega duha in znanje in razumnost, da je razlagal sanje in razjasnjeval uganke in razreševal zamotane stvari. Pokličejo naj torej Daniela, in on oznanj razlago."

[\(Dan 5,10-12\)](#)

Nato so pripeljali Daniela pred kralja. Belsazar se je trudil znova biti zbran, ko je dejal preroku: "Ali si ti Daniel, eden iz Judovih ujetnikov, ki jih je pripeljal z Judovega kralja, moj oče? Slišal sem zate, da je duh bogov v tebi ter da so našli pri tebi razsvetljenje in razumnost in izredno modrost. In sedaj so bili pripeljani predme modrijani, rotilci, da bi prebrali to pismo in mi oznanili njegovo razlago; ali ne morejo razložiti pomena stvari. O tebi pa sem slišal, da moreš dati razlago in razrešiti zamotane stvari. Če torej moreš prebrati to pismo in mi oznaniti njegovo razlago, boš oblečen v škrlat, zlato verižico dobiš na vrat in boš tretji oblastnik v kraljestvu." [\(Dan 5,13-16\)](#)/528/

Daniel, ki ga kraljeve obljube niso omajale, je stal pred zgroženo množico dostojanstveno miren kot služabnik Najvišjega, ki ne govori laskavo, temveč pove usodno sporočilo. Dejal je: "Tvoji darovi naj ostanejo tebi in svoja darila daj drugemu; vendar preberem kralju pismo in mu oznanim razlago." [\(Dan 5,17\)](#)

Prerok je najprej spomnil Belsazarja na dogodke, ki so mu bili znani, vendar ga niso naučili ponižnosti, ki bi ga lahko rešila. Omenil je Nebukadnezarjev greh in padec in Gospodovo ravnanje z njim - oblast in slavo, ki sta mu bila dana, božansko kazen zaradi njegove ošabnosti in poznejše priznanje oblasti in usmiljenja Izraelovega Boga. Potem je pogumno in odločno pokaral Belsazarja zaradi njegove velike brezbožnosti. Prikazal je kralju njegov greh in razložil nauke, ki bi se jih lahko naučil, pa se jih ni. Belsazar ni pravilno doumel dedove izkušnje, niti ni bil pozoren na svarila dogodkov, ki so bili tako pomembni zanj. Dobil je priložnost, da bi spoznal in poslušal pravega Boga, vendar si tega ni vzel k srcu, in sedaj bo požel posledice svojega upora.

Prerok je oznanil: "In ti Belsazar, ... si nisi ponižal svojega srca, čeprav si vedel vse to. A ti si se povzdignil zoper Gospoda nebes: in prinesli so predte posode njegove hiše; ti pa in tvoji mogočnejši, tvoje žene in priležnice, vi ste pili vino iz njih. In hvalili si bogove iz srebra in zlata, iz bronu, železa, lesa in kamna, ki ne vidijo, ne slišijo in ne čutijo; Boga pa, v čigar roki je tvoje dihanje in pri katerem so vse tvoje poti,/529/ nisi proslavil. Tedaj je bil poslan del tiste roke izpred njega in to pismo narisano."

[\(Dan 5,22-24\)](#)

Prerok se je obrnil k sporočilu na steni, ki je bilo poslano iz nebes, in prebral: "Mene, mene, tekel, ufarsin." ([Dan 5,25](#)) Roke, ki je napisala te črke, ni bilo več videti, te štiri besede pa so še vedno svetile s strašno razločnostjo. Ljudje so sedaj napeto prisluhnili, ko je ostareli prerok oznanil: "To pa je razlaga reči: MENE: seštel je Bog tvoje kraljevanje in mu naredil konec. TEKEL: pretehtan si bil na tehtnici in izkazal si se prelahak. PERES: razdeljeno je tvoje kraljestvo in dano Medom in Peržanom." ([Dan 5,26-28](#))

V zadnji noči neumnega veseljačenja so Belsazar in njegovi velikaši dopolnili svojo krivdo in krivdo Kaldejskega kraljestva. Božja roka, ki je zadrževala kazen, ni mogla več prelagati grozečega zla. Bog jih je želel s številnimi ukrepi previdnosti naučiti, da spoštujejo njegov zakon. "Hoteli smo ozdraviti Babilon," je dejal o njih, katerih krivda je sedaj segla do nebes, "a ni bil ozdravljen." ([Jer 51,9](#)) Zaradi nenavadne pokvarjenosti človeškega srca je Bog ugotovil, da bo treba izreči nepreklicno kazen. Belsazar mora pasti, njegovo kraljestvo pa bo prešlo v druge roke.

Ko je prerok prenehal govoriti, je kralj ukazal, naj Daniela nagradijo z obljubljenimi častmi; in tako so oblekli "Daniela v škrlat in mu dali zlato verižico okoli grla in razglasili, da bo tretji oblastnik v kraljestvu". ([Dan 5,29](#))/530/

Skoraj stoletje poprej je Navdihnjena beseda napovedala, da se bo noč veseljačenja, v kateri bodo kralj in svetovalci tekmovali drug z drugim v preklinjanju Boga, nenadoma spremenila v čas strahu in uničenja. In sedaj so se hitro zvrstili dogodki drug za drugim natanko tako, kakor je to opisalo preroško besedilo mnogo let poprej, preden so se rodili vodilni udeleženci te drame.

Kralj je bil še v slavnostni dvorani, obdan z njimi, katerih usoda je bila zapečaten, tedaj ga je sel obvestil, da je njegovo mesto zavzel sovražnik, čigar naprave so se mu zdele tako nenevarne, in "da so celo tesni vhodi zasedeni, ... in vojščaki so zbegani". ([Jer 51,32](#)) Kralj in njegovi velikaši so pili iz svetih Jahvejevih posod ter čistili svoje bogove iz zlata in srebra, Medi in Peržani pa so preusmerili tok Evfrata in vkorakali v središče nezaščitenega mesta. Cirova vojska je bila sedaj pred obzidjem palače, mesto je bilo polno sovražnih vojakov kakor kobilic; njihove zmagoslavne vzklike pa je bilo slišati skupaj z obupnimi klici osuplih veseljakov.

"Še to noč je bil umorjen Belsazar, kralj Kaldejcev," in tuji vladar je zasedel prestol. ([Dan 5,30](#))

Judovski preroki so jasno napovedovali, kako bo padel Babilon. Bog jim je v videnjih razodel prihodnje dogodke, zato so oznanili: "Kako je vzet Šešak in zasedena hvala vse zemlje! Kako je Babilon postal predmet strmenju med narodi! Kako je razsekano

in razdrobljeno kladivo vse/⁵³¹/ zemlje! Kako je Babilon v strmenje med narodi. Od glasu: Babilon je vzeti! se potrese zemlja in vpitje se bo čulo med narodi."
([Jer 51,41; 50,23.46](#))

"Mahoma pade Babilon in bo potr. Kajti pride zoper njega, zoper Babilon, razdejalec, ujeti bodo njegovi junaki, zdrobljeni vsi njegovi loki, zakaj mogočni Bog, ki obilo povrača, je Gospod, On gotovo povrne. In upijanim njegove kneze in njegove modrijane, deželne poglavarje in namestnike in njegove junake; in spali bodo večno spanje in se ne prebude, govori Kralj, ki mu je ime Gospod nad vojskami."
([Jer 51,8.56.57](#))

"Zanko sem ti nastavljal, in ujel si se tudi, o Babilon, ne da bi bil zaznal; zalotili so te in zgrabili, ker si se vojskoval zoper Gospoda. Odprl je Gospod svojo orožnico in vzel je iz nje svoje orožje nevolje; zakaj Gospod, Jahve nad vojskami, ima pokončevalno delo v Kaldejski deželi. Tako pravi Gospod nad vojskami: Silo trpe Izraelovi sinovi in Judovi sinovi skupaj, in kateri koli so jih ujeli, jih trdo drže, branijo se jih izpustiti. Njihov odrešenik je močan, Gospod nad vojskami je njegovo ime: gotovo se potegne za njihovo pravdo, da upokoji deželo in vznemiri prebivalce v Babilonu."
([Jer 50,24.25.33.34](#))

"Preširoko zidovje Babilona bo docela razrušeno in njegova visoka vrata se požgo z ognjem." ([Jer 51,58](#)) Tako je Gospod nad vojskami storil konec "napuhu prevzetnih" in ponižal "ponos silovitnikov". ([Iz 13,11](#)) Tako je/⁵³²/ "Babilon, dika kraljestev, s katerim so se ponašali prevzetni Kaldejci", postal kakor Sodoma in Gomora - za vedno preklet kraj. ([Iz 13,19](#)) Navdihnjena beseda je objavila: "Ne bo se vekomaj v njem prebivalo, nihče se v njem ne nastani od roda do roda, tudi Arabec ne postavi tam šotora, niti pastirjem ne bodo tam počivale črede. Ampak ležale bodo tam zverine puščave, in njihove hiše bodo polne sov, in tam bodo bivali noji ter pošasti bodo tam skakale. In volkovi bodo tulili po njihovih opustošenih palačah in šakali po njihovih zabavnih gradovih. In naredim, da bo Babilon posestvo ježu in močvirje, in pometem ga z metlo pokončanja, govori Gospod nad vojskami." ([Iz 13,20-22; 14,23](#))

Poslednji babilonski vladar, ki je bil tudi prispodoba prvega, je doživel kazen božanskega Varuha: "Tebi, o kralj Nebukadnezar, se pravi: Kraljestvo ti je odvzeto!" ([Dan 4,31](#)) "Stopi dol in sedi v prah, o devica, babilonska hči! Sedi na tla, brez prestola. Sedi molče in pojdi v temo, hči Kaldejev! Zakaj ne boš se več imenovala Gospa kraljestev. Razsrdil sem se bil zoper svoje ljudstvo, oskrnil sem svojo dediščino in dal sem jih tebi v pest: nisi jim izkazala nobene milosti, ... In rekla si: večno bom gospa! In tako nisi tega premislila v srcu, pomislila nisi konca temu.⁵³³/ Sedaj torej čuj to, razkošnica, ki brez skrbi sediš in praviš v svojem srcu: Jaz sem, in nobene več ni razen mene; ne bom sedela vdova in okusila ne bom brezotročnosti. ... Docela te zadene oboje navzlic tvojemu obilnemu vražarstvu, vkljub tvojemu silno

številnemu čaranju. Zakaj ti si se zanašala na svojo hudobnost, govorila si: Nihče me ne vidi. Tvoja modrost in tvoja vednost, ti sta te premotili; in govorila si v svojem srcu: Jaz sem, in nobene druge več razen mene! Zatorej te zadene nesreča, ki je ne boš znala s čaranjem odpraviti, zgrne se nadte poguba, ki je ne boš mogla odvrniti, in zadene te nagloma pokončanje, ki ga še ne slutiš. Postavi se, pravim, s svojim čaranjem in z množino svojega vražarstva, v katerem si se trudila od svojih mladih nog, če boš morda imela kaj uspeha, če morebiti koga prestrašiš! Opešala si zaradi tolikega svojega posvetovanja. Postavijo naj se torej razkladalci nebes, ogledovalci zvezd, ki oznanjajo na mesece, kar te bo zadelo, in naj te rešijo! Glej, kakor strnišče so, ... ne rešijo se sami plamena. ... Nihče te ne reši." ([Iz 47,1,5-15](#))/534/

Vsakemu narodu, ki se je pojavil na odru zgodovine, je bilo dovoljeno zasesti svoj prostor na zemlji, da bi se pokazalo, ali bo izpolnil načrt Varuha in Svetnika. Prerokovanja so napovedala vzpone in napredovanje velikih svetovnih kraljestev: Babilona, Medo-Perzije, Grčije in Rima. V vsakem od teh, kakor tudi v manj mogočnih kraljestvih, se je zgodovina ponovila. Vsako je dobilo obdobje preizkušnje; vsako je bilo neuspešno, njegova slava je zbledela, moč pa minila.

Medtem ko so narodi zavrgli Božja načela in tako sami sebe spravili v pogubo, se je skozi vse veke vendarle uresničeval božanski zmagoslavni namen. To je videl prerok Ezekiel v čudovitem prikazu med izgnanstvom v Kaldejski deželi, ko so se pred njegovimi začudenimi očmi vrstila znamenja, ki so razodela vrhovno Moč, ki upravlja zadeve vladarjev sveta.

Na bregovih reke Kebar je Ezekiel videl vihar, ki je prihajal s severa, "velik oblak in med njim ogenj, neprestano švigajoč, in svetloba okoli njega; in izsredi njega se je svetilo kakor lice kovine, izsredi ognja". ([Ezk 1,4](#)) Kolesa, ki so se križala med seboj, so premikala štiri živa bitja. Visoko nad vsem tem "je bila podoba prestola, ki je bil videti kakor kamen safir; in na podobi prestola je bila podoba kakor človekova, zgoraj na njem. In prikazala se je na kerubimih podoba človeške roke, pod njihovimi perutnicami." ([Ezk 1,26; 10,8](#)) Kolesa so imela tako zapleteni ustroj, da so na prvi pogled dajala vtis zmede; vendar so se premikala v popolni skladnosti. Nebeška bitja, /535/ ki jih je ohranjala in vodila roka pod perutmi kerubimov, so poganjala ta kolesa, nad njimi na safirnem prestolu pa je sedel Večni Bog, okoli prestola pa se je razprostirala mavrica, znamenje božanske milosti.

Kakor je zapletena kolesa vodila roka pod perutmi kerubov, tako je tudi zapleteno delovanje človeških dogodkov pod božanskim nadzorom. Dogodke na tej zemlji sredi spopadov in razburkanosti narodov še vedno vodi On, ki sedi nad kerubi.

Zgodovina narodov govori tudi nam danes. Vsakemu narodu in vsakemu posamezniku je Bog določil prostor v svojem vzvišenem načrtu. On, ki ne dela napak,

danes s svinčnico v rokah preizkuša ljudi in narode. Naše lastne odločitve določajo usodo vsakega izmed nas, Bog pa vlada nad vsem za dokončanje svojih načrtov.

Prerokovanja, ki jih je veliki Jaz sem dal v svoji Besedi, povezujejo člen za členom v verigo dogodkov od preteklosti do prihodnosti ter nam oznanjajo, kje smo danes v sprevedu vekov in kaj lahko pričakujemo v prihodnosti. Vse, kar so prerokovanja napovedovala, da se bo zgodilo vse do naših dni, je zapisano na straneh zgodovine, zato smo lahko prepričani, da se bo izpolnilo vse po redu, kar se še ima zgoditi.

Danes nam znamenja časov kažejo, da stojimo na pragu velikih in resnih dogodkov. Povsod na našem svetu vlada vznemirjenost. Pred našimi očmi se izpolnjuje Zveličarjevo prerokovanje o dogodkih, ki se bodo zvrstili pred njegovim prihodom: "Slišali pa boste o bojih in glasove o bojih. ... Vstane namreč narod proti narodu in kraljestvo zoper kraljestvo,^{/536/} in bodo lakote in potresi po raznih krajih." ([Mt 24,6.7](#))

Današnji čas ima največji pomen za vse, ki živijo na zemlji. Vladarji in državniki, ljudje, ki zasedajo najvišje odgovorne položaje in oblastniki, razumni moški in ženske vseh slojev so usmerili svojo pozornost na dogodke, ki se vrstijo okoli nas. Opazujejo odnose med narodi. Spremljajo napetost, ki je zajela vse prvine na tem svetu, in spoznavajo, da se bo zgodilo nekaj velikega in odločilnega - da je svet na samem robu velikanske stiske.

Sveto pismo in samo Sveto pismo nam omogoča pravilni vpogled v te dogodke. V njem so razodeti veliki končni prizori zgodovine našega sveta, dogodki, v katerih senci že živimo, od zvoka njihovega približevanja pa se zemlja trese in človeška srca omagujejo od strahu.

"Glej, Gospod izprazni deželo in jo pokonča; in preobrnivši ji lice, razkropi njene prebivalce, ... ker so prestopali zakone, preobračali postavne naredbe, prelomili večno zavezo. Zato je prekletstvo požrlo zemljo, ... in malo ljudi je ostalo." ([Iz 24,1-6](#))

"Gorje tega dneva! Zakaj Gospodov dan je blizu in pride kakor razdejanje od Vsegamogočnega. ... Zrnje je zgnilo pod svojimi grudami; kašče so opustošene, skednji razdrti, kajti žito se je posušilo. Kako ječi živina! Goveje črede tavajo klavrno, ker nimajo paše; tudi črede drobnice trpe pokoro. Usahnila je vinska trta,^{/537/} opešala smokev; margarana, tudi palma in jablana in vse drevje na polju je suho, in človeške otroke je minilo veselje." ([Jl 1,15.17.18.12](#))

"Bolečino trpim v globini svojega srca! Razgraja mi moje srce! Molčati ne morem! Kajti čuješ glas trombe, moja duša, ropot vojske; podiranje za podiranjem se oznanja. Zakaj opustošena je vsa dežela." ([Jer 4,19.20](#))

"Gorje, ker velik je ta dan, da mu ni enakega; to je čas Jakobove stiske; vendar bo rešen iz nje. Ker si rekel: Ti, Gospod, si moje pribežališče, Najvišjega si postavil za svoje prebivališče, ne zadene te nobena nesreča in šiba se ne približa tvojemu šotoru." ([Jer 30,7](#); [Ps 91,9.10](#))

"O sionska hči! ... Ondi te Gospod odkupi iz pesti tvojih sovražnikov. In sedaj so se zbrali zoper tebe mnogi narodi, ki pravijo: Bodi oskrunjena in naše oko naj gleda svoje veselje na Sionu! Ali oni ne poznajo Gospodovih misli in ne umejo njegovega sklepa." ([Mih 4,10-12](#)) Bog se ne bo izneveril svoji cerkvi v uri največje nevarnosti. Obljubil ji je rešitev. Dejal je: "Glej, jaz pripeljem nazaj ujetnike Jakobovih šotorov in usmilim se njegovih prebivališč." ([Jer 30,18](#))

Takrat bo izpolnjen Božji načrt; tedaj bodo vsi pod soncem spoštovali načela njegovega kraljestva./538/

44. V levnjaku

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [Dan 6](#)

Darij Medec je zasedel prestol, ki je poprej pripadal babilonskim vladarjem, in takoj preuredil državno oblast. Nad kraljestvo je postavil "sto in dvajset namestnikov, ... in čeznje tri vojvode, katerih eden je bil Daniel: da jim bodo dajali račune tisti namestniki ter da kralj ne bo imel škode. Tedaj je ta Daniel prekašal vojvode in namestnike, ker je bil odličen duh v njem; in kralj ga je mislil postaviti nad vse kraljestvo." ([Dan 6,1-3](#))

Časti, ki so doletele Daniela, so v vodilnih ljudeh kraljestva zbudile zavist, zato so iskali priložnost, da bi ga obtožili. Toda niso našli ničesar, "ker je bil zvest in pregreška ali hudega dejanja ni bilo zaslediti pri njem". ([Dan 6,4](#))

Danielovo brezhibno življenje pa je zbudilo še večjo zavist v njegovih sovražnikih. Prisiljeni so bili priznati: "Ne dobimo razloga za tožbo zoper tega Daniela, razen/539/ če najdemo kaj zoper njega, kar zadeva postavbo njegovega Boga." ([Dan 6,5](#))

Nato so se upravitelji in knezi skupaj posvetovali in skovali načrt, s katerim so upali, da bodo uničili preroka. Odločili so se prositi kralja, naj podpiše odlok, ki ga bodo sami pripravili. Tako bo trideset dni prepovedano ljudem v kraljestvu prositi katerega koli boga ali človeka, razen kralja Darija. Kršitev tega odloka bi bila kaznovana tako, da bi prestopnika vrgli v levnjak.

Potem so knezi pripravili takšen odlok in ga predstavili Dariju, da bi ga podpisal. Računali so z njegovo nečimrnostjo in ga prepričali, da bi ta odlok mogočno povečal njegovo čast in veljavo. Ker kralj ni poznal zahrbtnega namena svojih knezov, ni dojel njihovega sovraštva, ki ga je razodeval ta odlok, zato je popustil njihovemu laskanju in ga podpisal.

Danielovi sovražniki so odšli izpred Darija in se veselili pasti, ki so jo uspešno nastavili Jahvejevemu služabniku. V tej zaroti je Satan odigral pomembno vlogo. Prerok je zasedal visok položaj v kraljestvu, in hudobni angeli so se bali, da bi njegov vpliv oslabil njihov nadzor nad vladarji. Te satanske sile so spodbudile kneze k zavisti in ljubosumju; ti so skovali načrt za Danielovo uničenje; knezi pa so izročili sebe za orodje zla in ga izvršili.

Prerokovi sovražniki so za uspeh svojega načrta računali na Danielovo odločno vdanost načelu. Niso se zmotili v svoji oceni njegovega značaja. Hitro/540/ je spregledal njihov hudoben načrt v tem odloku, vendar ni niti v eni podrobnosti spremenil svojega vedenja. Zakaj naj sedaj ne bi bolj molil, ko pa je najbolj potreboval molitev? Raje se bo odpovedal celo življenju, kakor pa upanju na pomoč od Boga. Mirno je opravil svoje dolžnosti, ki jih je imel kot upravitelj knezov. Ob uri molitve je šel v sobo in z okni, odprtimi proti Jeruzalemu po svoji navadi podal svojo prošnjo nebeškemu/541/ Bogu. Svojega dejanja ni poskušal skriti. Čeprav se je popolnoma zavedal posledic svoje vdanosti Bogu, njegov duh ni omahoval. Ni dovolil niti tega, da bi bila njegova zveza z nebesi prekinjena vsaj na videz pred njimi, ki so načrtovali njegovo pogubo. V vseh primerih, kjer je imel kralj pravico ukazovati, je Daniel ubogal; toda niti kralj niti njegov odlok ga nista mogla odvrniti od zvestobe Kralju kraljev.

Tako je prerok pogumno, vendar mirno in ponižno objavil, da nima nobena pozemska sila pravice postaviti se med človeka in Boga. Obdajali so ga malikovalci, sam pa je bil zvesta priča te resnice. Njegova neustrašna vdanost pravici je bila svetla luč v moralni temi tega poganskega dvora. Daniel stoji pred današnjim svetom kot pravi zgled krščanske neustrašnosti in zvestobe.

Knezi so ves dan prežali na Daniela. Trikrat so ga videli, da je odšel v svojo sobo, in trikrat so slišali glas njegove goreče molitve k Bogu. Naslednje jutro pa so podali tožbo kralju. Daniel, njegov najbolj spoštovan in zvest državnik, je kljuboval kraljevemu odloku. Spomnili so ga: "Ali nisi podpisal prepovedi, da bodi vsak, ki bo v tridesetih dneh prosil kaj katerega boga ali človeka razen tebe, o kralj, vržen v levnjak? Kralj odgovori in reče: Res je to po postavi Medov in Peržanov, ki je neomajna." ([Dan 6,12](#))

Potem so zmagovalno obvestili Darija o vedenju njegovega najzaupnejšega svetovalca. Poudarili so: "Tisti Daniel, ki je izmed ujetnikov iz Judeje, se/542/ ne meni zate, o kralj, ne za prepoved, ki si jo podpisal, temveč trikrat na dan opravlja svojo molitev." ([Dan 6,13](#))

Ko je vladar slišal te besede, je takoj dojel past, ki so jo nastavili njegovemu zvestemu služabniku. Spoznal je, da jih k predlogu za kraljev odlok ni spodbudila gorečnost za kraljevo slavo in čast, temveč zavist proti Danielu. "Kralju pa, ko je slišal te besede, ni bilo nikakor pogodu," da je sodeloval v storjenem zlu in je "do sončnega zahoda" poskušal rešiti prijatelja. ([Dan 6,14](#)) Knezi pa, ki so pričakovali takšno kraljevo ravnanje, so prišli predenj z besedami: "Vedi, o kralj, da je pri Medih in Peržanih postava, da se ne sme spremeniti nobena prepoved, ne naredba, ki jo je kralj postavil." ([Dan 6,15](#)) Čeprav je bil odlok sklenjen na hitro, je bil nespremenljiv in ga je bilo treba izvršiti.

"Nato kralj zapove, in pripeljejo Daniela ter ga vržejo v levnjak. Kralj spregovori in reče Danielu: Tvoj Bog, ki mu služiš neprestano, On naj te reši!" ([Dan 6,16](#))

Pred vhod v levnjak so zavalili kamen in sam kralj ga je zapečatil "s svojim prstanom in s prstani svojih mogočnejšev, da se glede Daniela nič ne bi spremenilo. Nato odide kralj v svojo palačo ter prenoči ob postu, ne dovoli žen pripeljati predse, in spanje ga mine." ([Dan 6,17.18](#))

Bog ni preprečil Danielovim sovražnikom, da ga ne bi vrgli v levnjak; dovolil je hudobnim angelom in zlobnim ljudem, da so tako daleč uresničili svoj namen; vendar je s tem storil, da je bila rešitev njegovega služabnika še bolj izrazita in poraz sovražnikov resnice in pravičnosti/543/ še popolnejši. "Res, človeški srd ti je v slavo," je izpričal psalmist. ([Ps 76,10](#)) Zaradi poguma tega človeka, ki se je raje odločil hoditi za pravico namesto ravnati preračunljivo, je bil poražen Satan, Božje ime pa je bilo poveljučano in počaščeno.

Zgodaj naslednje jutro je kralj Darij pohitel k levnjaku in zavpil k Danielu z žalostnim glasom: "O Daniel, služabnik živega Boga, ali te je mogel tvoj Bog, ki mu služiš neprestano, rešiti levov?" ([Dan 6,20](#))

Prerokov glas je odgovoril: "O kralj, živi vekomaj! Moj Bog je poslal svojega angela, in zaprl je žrela levom, da mi niso škodovali, kajti pred njim sem bil spoznan za nedolžnega, in tudi pred teboj, kralj, nisem storil nič žalega. Tega se kralj silno oveseli in zapove, naj izvlečejo Daniela iz jame. In potegnejo Daniela iz jame, in nobene poškodbe ni bilo videti na njem, ker je upal v svojega Boga. In kralj zapove in pripeljejo tiste može, ki so ovadili Daniela, in vržejo v levnjak nje, njihove otroke in žene; in niso še prileteli do tal v jamo, že so jih levi zgrabili ter jim strli vse kosti." ([Dan 6,21-24](#))

Še enkrat se je slišalo poganskega kralja poveličevati Danielovega Boga kot pravega Boga. "Tedaj je kralj Darij pisal vsem ljudstvom, narodom in jezikom, ki prebivajo po vsej zemlji: mir naj se vam pomnoži! Povelje dajem, da naj po vsej kraljevini, kamor sega moje gospostvo, ljudje trepetajo in se boje Danielovega Boga; zakaj On je živi Bog in ostane večno, in njegovo gospostvo bo/544/ trajalo do konca; On rešuje in otimlje ter dela znamenja in čudeže na nebu in na zemlji; ta je otel Daniela iz oblasti levov." ([Dan 6,25-27](#))

Hudobno nasprotovanje Božjemu služabniku je bilo sedaj popolnoma uničeno. "Daniel je imel srečo ob kraljevanju Darija in ob kraljevanju Cira, Perzijca." ([Dan 6,28](#)) Druženje z njim je te poganske vladarje prisililo priznati, da je njegov Bog "živi Bog in ostane večno, in njegovo gospostvo bo trajalo do konca". ([Dan 6,26](#))

Iz poročila o Danielovi rešitvi se lahko naučimo, da naj bi bili med preizkušnjo in potrptostjo Božji otroci to, kar so bili, ko so bili polni upanja in obdani z vsem, kar so si poželeli. Daniel je bil v levnjaku isti Daniel, ki je stopil pred kralja kot najvišji med državnimi upravitelji in kot prerok Najvišjega. Človek, čigar srce se zanaša na Boga, bo enak med največjo preizkušnjo kakor tudi med uspehom, ko ga osvetluje luč in naklonjenost Boga in človeka. Vera dosega nevidno in se oprime večnih resničnosti.

Nebesa so zelo blizu njim, ki trpijo zaradi pravičnosti. Kristus se poisti s potrebami svojega zvestega ljudstva; trpi s svojimi svetimi, kdor koli pa se dotakne njegovih izvoljenih, se dotakne njega. Moč, ki je blizu za rešitev pred telesnimi poškodbami ali nesrečo, je tudi blizu za rešitev pred večjim zlom ter pomaga Božjemu služabniku ohraniti neoporečnost v vseh razmerah in zmagati po božanski milosti./545/

Danielova izkušnja kot državnika v kraljestvih Babilona in Medo-Perzije razodeva resnico, da poslovnež ni nujno hinavski in preračunljiv, temveč ga lahko poučuje Bog na vsakem koraku. Daniel, prvi upravitelj največjega svetovnega kraljestva, je bil hkrati Božji prerok, ki je prejemal luč od nebeškega navdiha. Bil je človek z enakimi poželenji kakor mi, navdihnjeno pero pa ga opisuje kot brezmadežnega. Njegovo poslovanje je bilo podvrženo podrobni preiskavi sovražnikov in se je izkazalo brezhibno. Je zgled tega, kaj lahko postane vsak poslovnež, če je njegovo srce spreobrnjeno in posvečeno in če so njegovi vzgibi pravi v Božjih očeh.

Stroga privrženost zahtevam nebes nam bo zagotovila tako duhovne kakor posvetne blagoslove. Daniel je bil neomajno zvest Bogu in nepopustljiv v premagovanju sebe - s svojim plemenitim dostojanstvom in neomajno poštenostjo je že v mladosti zadobil "milost in usmiljenje pri knezu dvornikov". ([Dan 1,9](#)) Iste značilnosti so označevale njegovo poznejše življenje. Kmalu se je dvignil na položaj prvega upravitelja babilonskega kraljestva. Med vladavino zaporednih vladarjev in propadom naroda ter ustanovitvijo drugega svetovnega kraljestva so bile njegova modrost, državniške sposobnosti in tankočutnost tako popolne, njegova vpljudnost in srčna dobrot pa tako pristni ter je bil tako zvest načelu, da so bili celo njegovi sovražniki prisiljeni priznati, "da niso mogli dobiti razloga za tožbo, ne hudega dejanja, zato ker je bil zvest". ([Dan 6,4](#))/546/

Danielu so ljudje izkazali čast z zaupanjem državnih odgovornosti in skrivnosti kraljestev, Bog pa ga je počastil kot svojega poslanca ter mu dal veliko razodetih skrivnosti za prihodnje veke. Svojih čudovitih prerokovanj, ki so zapisana v [Dan 7 do 12](#), celo sam prerok ni popolnoma razumel; šele pred koncem njegove življenjske naloge mu je bilo dano blaženo upanje, da bo "ob koncu časa" - v sklepnem obdobju zgodovine tega sveta - znova vstal in dobil svoj delež. Ni mu bilo dano, da bi razumel vse, kar mu je Bog razodel iz svojega božanskega načrta. "Hrani na skrivnem te besede in zapečati knjigo," mu je bilo naročeno glede preroških

spisov, ker naj bi ostali zapečateni do "časa konca". ([Dan 12,4](#)) Angel je še enkrat naročil zvestemu Jahvejevemu poslancu: "Pojdi, Daniel, kajti besede bodo na skrivnem hranjene in zapečatenene do časa konca. Ti pa pojdi, dokler ne pride konec! Počival boš in vstaneš, da prejmeš svoj delež, ob koncu dni." ([Dan 12,9.13](#))

Ko se približujemo koncu zgodovine tega sveta, prerokovanja, ki jih je zapisal Daniel, zahtevajo našo posebno pozornost, saj se nanašajo na čas, v katerem živimo. Z njimi morajo biti povezani nauki poslednje knjige Nove zaveze. Satan je mnoge napeljal k mnenju, da preroških delov v Danielovih in Janezovih spisih ne moremo razumeti. Toda obljuba je jasna, da bodo posebni blagoslovi spremljali proučevanje prav teh prerokovanj. "Toda razumni bodo umeli," ([Dan 12,10](#)) je bilo rečeno o Danielovih videnjih, ki bodo odpečatenena^{/547/} v zadnjih dneh. Tudi v razodetju, ki ga je Kristus dal svojemu služabniku Janezu za smerokaz Božjemu ljudstvu skozi stoletja, je zapisana obljuba: "Blagor mu, kdor bere, in njim, ki slišijo besede prerokovanja in hranijo, kar je v njem pisano." ([Raz 1,3](#))

Iz vzpona in padca narodov, kar je jasno razloženo v knjigah Daniela in Razodetja, se moramo naučiti, kako ničvredni sta samo zunanja in posvetna slava. Kako docela je propadel Babilon z vso svojo močjo in veličastnostjo, kakršne naš svet nikoli več ni videl - z močjo in veličastnostjo, ki sta se ljudem tistega časa zdeli trdni in trajni. "Kakor cvet trave" je minil. ([Jak 1,10](#)) Tako je minilo tudi medo-perzijsko kraljestvo in potem še grško in rimsko. Tako mine vse, kar ni utemeljeno v Bogu. Samo kar je povezano z njegovim načrtom in izraža njegov značaj, je lahko trajno. Njegova načela so edina stanovitna prvina, kar jih pozna svet.

Skrbno proučevanje izvrševanja Božjega načrta v zgodovini narodov in v razodetju prihodnjih dogodkov nam bo pomagalo oceniti pravo vrednost vidnega in nevidnega ter spoznati, kaj je pravi življenjski cilj. Ko bomo tako videli minljive stvari v luči večnosti, bomo kakor Daniel in njegovi prijatelji živeli pravično, plemenito in trajno. Če se bomo v tem življenju naučili načel kraljestva našega Gospoda in Zveličarja, blaženega kraljestva, ki bo trajalo večno, se lahko pripravimo na njegov prihod, da bomo skupaj z njim stopili v našo last.^{/548/}

VI. del: Po izgnanstvu

([angleško](#))

"Pokara naj te Gospod, Satan, da, pokaraj te Gospod, ki je izvolil Jeruzalem! Ali ni ta mož glavnja, potegnjena iz ognja?" ([Zah 3,2](#))

45. Vrnitev izgnancev

([angleško](#))

Prihod Cirove vojske pred babilonsko obzidje je bil Judom znamenje, da se približuje njihova rešitev iz ujetništva. Več kakor stoletje pred Cirovim rojstvom je Navdihnjena beseda omenila tega človeka po imenu in zapisala poročilo o poslanstvu, ki ga bo opravil, ko bo zasedel presenečeni Babilon ter pripravil pot za rešitev otrok ujetništva. Po Izaiju je bilo povedano:

"Tako pravi Gospod svojemu maziljencu, Ciru, ki sem ga prijel za desnico, da porazim pred njim narode, ... da odprem duri pred njim in vrata ne ostanejo zaprta. Jaz bom hodil pred teboj in poravnal, kar ni ravno; jeklena vrata razbijem in polomim železne zapahe; in dam ti zaklade, zakopane v temi, in blago, shranjeno, na skrivnem, da spoznaš, da sem jaz Gospod, ki sem te poklical po tvojem imenu, Izraelov Bog."

([Iz 45,1-3](#))/551/

Perzijski osvajalec je spremenil rečni tok in po prazni strugi nepričakovano prišel v osrčje babilonske prestolnice skozi notranja vrata, ki jih je brezskrbna straža pustila odprta in nezavarovana. To so Judje imeli za velik dokaz o dobesedni izpolnitvi Izaijeve prerokbe o nenadnem strmoglavljenju njihovih zatiralcev. To bi jim moralo biti nezmotljivo znamenje, da Bog usmerja odnose med narodi v njihovo dobro; kajti s prerokovanjem, ki je opisovalo način babilonskega ujetništva in padca, so bile neločljivo povezane besede:

"Velim Ciru: moj pastir je, in dopolni vso mojo voljo, ko ukaže za Jeruzalem: Bodi sezidan! In za tempelj: Ustanovi se! Jaz sem ga zbudil v pravičnosti in poravnam vse njegove poti; on sezida moje mesto in moje odgnance pošlje nazaj, ne za kupno ceno, ne za denar, govori Gospod nad vojskami." ([Iz 44,28; 45,13](#))

To pa niso bila edina prerokovanja, na katerih so lahko izgnanci temeljili svoje upanje o skorajšnji rešitvi. Jeremijevi spisi so jim bili na voljo in v njih je bila jasno zapisana dolžina časa, ki mora poteči, preden se bo Izrael vrnil iz Babilona. Gospod je po svojem poslancu napovedal: "In zgodi se, ko se izpolni sedemdeset let, da bom kaznoval babilonskega kralja, in oni narod, govori Gospod, za njihovo krivičnost, tudi Kaldejsko deželo, in jo spremenim v večno puščavo." ([Jer 25,12](#)) V odgovor na goreče molitve je bila Judovemu ostanku izkazana milost. "In dal se vam/552/ bom najti, govori Gospod. In pripeljem nazaj vaše ujetnike in vas zberem izmed vseh narodov in iz vseh krajev, kamor sem vas pregnal, govori Gospod: in vas pripeljem nazaj v ta kraj, odkoder sem vas preselil v sužnost." ([Jer 29, 14](#))

Daniel in njegovi tovariši so pogosto prebirali ta in podobna prerokovanja, ki so opisovala Božji namen za njegovo ljudstvo. In sedaj, ko je hitri razvoj dogodkov naznanil mogočno Božjo roko, ki je delovala med narodi, je Daniel posebej premišljeval o obljubah, ki so bile dane Izraelu. Njegovo zaupanje v preroško besedo ga je spodbudilo k preiskovanju dogodkov, ki so jih napovedali sveti pisci. Gospod je objavil: "Brž ko se izpolni Babilonu sedemdeset let, vas obiščem in vam izpolnim tisto svojo predobro besedo in vas pripeljem nazaj v ta kraj. Zakaj jaz dobro vem misli, ki jih mislim za vas, govori Gospod, misli o miru, ne pa o nadlogi, da vam dam srečen konec in upanje. In klical me boste in pojdete molit k meni, in uslišim vas. In ko me boste iskali, me najdete, ker boste vprašali po meni iz vsega svojega srca." ([Jer 29,10-13](#))

Neposredno pred padcem Babilona je Daniel razmišljal o teh prerokovanjih in prosil Boga za razumevanje časov ter dobil nekaj videnj o vzponu in padcu kraljestev. S prvim videnjem, ki je zapisano v [Dan 7](#), je bila preroku dana razlaga; vendar mu še ni bilo vse jasno. O svoji takratni izkušnji je zapisal: "Mene, Daniela, so silno plašile moje misli in jasnost mojega lica/553/ se je na meni spremenila; a stvar sem ohranil v svojem srcu." ([Dan 7,28](#))

Z naslednjim videnjem so bili prihodnji dogodki še bolj osvetljeni; na koncu tega videnja je Daniel slišal "svetnika govoriti, in drug svetnik reče tistemu, ki je govoril: Doklej velja ta prikazen?" ([Dan 8,13](#)) Sledil je odgovor, ki ga je zaskrbel: "Do dva tisoč tristo večerov in juter; potem bo svetišče očiščeno." ([Dan 8,14](#)) Goreče je prosil za razlago tega videnja. Ni mogel dojeti povezave med sedemdesetimi leti ujetništva, kakor je bilo povedano po Jeremiju, in dva tisoč tristo leti, za katere je v videnju nebeški obiskovalec objavil, da morajo miniti do očiščenja Božjega svetišča. Angel Gabriel mu je to delno razložil; ko pa je prerok slišal besede, da je "še mnogo dni dotlej", je omedlel. "Jaz Daniel," piše o svoji izkušnji, "pa sem oslavel in sem bil bolan nekaj dni. Potem sem vstal in opravljal kraljeve posle; in strmel sem nad prikaznijo, in ni ga bilo, ki bi razumel." ([Dan 8,26.27](#))

Daniel je bil še vedno zaskrbljen za Izraela, zato je znova proučil Jeremijeva prerokovanja. Bila so zelo jasna - tako jasna, da je iz teh pričevanj, zapisanih v knjigah, razumel "število let, o katerih se je zgodila Gospodova beseda preroku Jeremiju, da se ima dopolniti razvalinam Jeruzalema sedemdeset let." ([Dan 9,2](#))

Daniel je z vero, utemeljeno na zanesljivi preroški besedi, prosil Gospoda za hitro izpolnitev teh/554/ obljub. Prosil je, naj se ohrani Božja čast. V svoji prošnji se je popolnoma poistil z njimi, ki niso izpolnili božanskega namena, ter priznal njihove grehe za svoje.

Prerok je dejal: "In obrnil sem obličje h Gospodu Bogu, da bi ga iskal z molitvami in s prošnjami, ob postu, v raševniku in pepelu. In molil sem h Gospodu, svojemu Bogu, in sem pripoznaval grehe." ([Dan 9,3,4](#)) Čeprav je Daniel dolgo opravljal Božjo službo in so nebesa zanj objavila, da je "ljubljen", se je kljub temu pred Bogom sedaj prikazal kot grešnik ter izrazil veliko potrebo ljudstva, ki ga je ljubil. Njegova molitev je bila zgovorna v svoji preprostosti in izredno goreča. Poslušajmo njegovo prošnjo:

"Ah, Gospod! Veliki in strašni mogočni Bog, ki hrani zavezo in milost tistim, ki ga ljubijo in izpolnjujejo njegove zapovedi! Grešili smo in popačeno ravnali in brezbožno delali, in uprli smo se, ker smo odstopili od tvojih zapovedi in pravic. In nismo poslušali tvojih služabnikov prerokov, ki so v tvojem imenu govorili našim kraljem, knezom in našim očetom in vsemu ljudstvu dežele.

Tebi, o Gospod, gre pravičnost, nam pa osramotitev obraza, kakor je danes: Judovim možem in jeruzalemskim prebivalcem in vsem Izraelcem, ki so blizu in ki so daleč po vseh deželah, kamor si jih razkropil zavoljo nezvestobe, ki so jo zakrivali zoper tebe.

Pri Gospodu, našem Bogu je obilo usmiljenje in odpuščanje; kajti uprli smo se mu. O Gospod, po vsej svoji pravičnosti odvrni, prosim, svojo jezo/555/ in svoj srd od mesta Jeruzalema, gore svoje svetosti! Zakaj zaradi naših grehov in krivic naših očetov je prišel Jeruzalem in tvoje ljudstvo v zasramovanje vsem, ki so okoli nas.

In sedaj poslušaj, o naš Bog, molitev svojega hlapca in njegove ponižne prošnje in razjasni svoje obličje nad svojim svetiščem, ki je opustošeno, zavoljo Gospoda! Nagni uho, o moj Bog, in čuj, odpri oko in poglej naše pustote in mesto, ki se imenuje po tvojem imenu. Kajti ne na podlagi svoje pravičnosti padamo na tla in milo prosimo pred tvojim obličjem, ampak na podlagi tvojega preobilega usmiljenja.

O Gospod, čuj, Gospod, odpusti, Gospod, poslušaj in delaj! Ne odlašaj, zaradi sebe, o moj Bog! ker tvoje mesto in ljudstvo se imenujeta po tvojem imenu." ([Dan 9,4-7.9.16-19](#))

Nebesa so se sklonila, da bi slišala gorečo prerokovo molitev. Še preden je dokončal svojo prošnjo po odpuščanju in obnovi, se mu je znova prikazal angel Gabriel in usmeril njegovo pozornost na videnje, ki ga je dobil pred padcem Babilona in Belsazarjevo smrtjo. Potem mu je angel podrobno razložil obdobje sedemdesetih tednov, ki se bo začelo tedaj, ko "izide povelje, da naj se obnovi in pozida Jeruzalem". ([Dan 9,25](#))

Daniel je molil v "prvem letu Darija", vladarja Medov, katerih vojskovodja Cir je iztrgal Babiloniji žezlo vesoljne oblasti. ([Dan 9,1](#)) Bog je počastil Darijevo vladavino. Poslan

mu je bil angel Gabriel "kot pomočnik in zaščitnik". ([Dan 11,1](#)) Po njegovi smrti, kakšni dve leti/556/ po padcu Babilona, je Cir nasledil prestol, začetek njegove vladavine pa je označil konec sedemdesetih let, odkar je Nebukadnezar odpeljal prvo skupino Judov iz njihove judejske domovine v Babilon.

Bog je uporabil Danielovo rešitev iz levnjaka zato, da je naredil dober vtis na Cira Velikega. Brezhibne lastnosti Božjega moža, ki je bil daljnoviden državnik, so perzijskega vladarja napeljale, da mu je izkazoval posebno čast in spoštoval njegovo presojo. Sedaj pa, prav v času, ko je Bog obljubil, da bo dal obnoviti tempelj v Jeruzalemu, je On deloval na Cira kot svojega pomočnika, da je pravilno dojel prerokovanja o sebi, s katerimi ga je Danijel tako dobro seznanil, da bo judovskemu ljudstvu podaril svobodo.

Kralj je videl besede, ki so bile zapisane več kakor sto let pred njegovim rojstvom in so napovedovale način, kako bo zaseden Babilon. Prebral je sporočilo, ki mu ga je naslovil Vladar vesolja: "Opašem te, dasi me ne poznaš, da naj spoznajo od sončnega vzhoda in od njegovega zahoda, da ni nobenega drugega razen mene." ([Iz 45,5.6](#)) S svojimi očmi je videl napoved večnega Boga: "Zaradi svojega hlapca Jakoba in Izraela, svojega izvoljenca, sem te klical po tvojem imenu, dal ti priimek, dasi me nisi poznal." ([Iz 45,4](#)) Videl je navdihnjeno poročilo: "Jaz sem ga zbudil v pravičnosti in poravnam vse njegove poti; on sezida moje mesto in moje odgnance pošlje nazaj, ne za kupno ceno, ne za denar." ([Iz 45,13](#)) Po vsem tem je bilo njegovo srce globoko ganjeno, da se je odločil izpolniti poslanstvo, ki mu ga je določil Bog. Judejske/557/ ujetnike je osvobodil in jim pomagal obnoviti Jahvejev tempelj.

Cir je izdal pisni razglas "po vsej svoji kraljevini" ([Ezr 1,1](#)) in oznanil svojo željo, da zagotovi Judom vrnitev in obnovitev njihovega templja. V javnem razglasu je hvaležno priznal: "Vsa kraljestva zemlje mi je dal Gospod, Bog nebes, in mi je naročil, naj mu zgradim hišo v Jeruzalemu, ki je na Judovem. Kdor je med vami iz vsega njegovega ljudstva, s tem bodi njegov Bog, in pojdi gor v Jeruzalem na Judovem in zidaj hišo Gospoda, Izraelovega Boga (On je Bog), ki je v Jeruzalemu. Vsakemu torej, ki je preostal na katerem koli mestu, kjer biva kot tujec, naj mu pomagajo ljudje tega kraja s srebrom in zlatom, z blagom in z živino, razen tega, kar dobrovoljno darujejo za Božjo hišo, ki je v Jeruzalemu." ([Ezr 1,2-4](#))

Podal je nadaljnja navodila glede templja: "Ta hiša naj se zida kot kraj, kjer se darujejo daritve. Njene podstave naj se trdno postavijo; njena višava bodi šestdeset komolcev, njena širina šestdeset komolcev; tri lege imej štirivoglatih kamnov in eno lego iz novega lesa. In stroški naj se plačajo iz kraljeve hiše. Tudi zlate in srebrne posode Božje hiše, ki jih je vzel Nebukadnezar iz templja v Jeruzalemu ter prinesel v Babilon, naj se povrnejo in zopet prineso na svoje mesto v tempelj v Jeruzalemu." ([Ezr 6,3-5](#))

Novice o tem ukazu so prišle tudi do najbolj oddaljenih koticov kraljestva in povsod je vladalo veliko veselje med razkropljenimi Izraelci. Mnogi so kakor Daniel/^{558/} proučevali prerokbe in prosili Boga za obljubljeni posredovanje v korist Siona. Sedaj so bile njihove molitve uslišane in s srčnim veseljem so se lahko zedinili v pesmi: "Ko je Gospod nazaj peljal sionske jetnike, nam je bilo kakor v sanjah. Tedaj so se naša usta napolnila smeha in naš jezik z radostnim petjem. Tedaj so rekli med pogani: Veličastne reči je z njimi storil Gospod! Veličastne reči je storil z nami Gospod, veseli smo bili!" ([Ps 126,1-3](#))

"Nato se dvignejo prvaki Judovih in Benjaminovih očetov in leviti, vsi, katerih duha je bil obudil Bog." ([Ezr 1,5](#)) To je bil pobožni ostanek, okoli petdeset tisoč odločnih izmed Judov v deželi izgnanstva, ki so sklenili izkoristiti priložnost, ki jim je bila ponujena. Odšli so "gor gradit Gospodovo hišo, ki je v Jeruzalemu." ([Ezr 1,5](#)) Njihovi prijatelji pa niso dovolili, da bi odšli praznih rok. "In vsi, ki so bili okoli njih, so jim podpirali roke s srebrnimi potrebščinami, z zlatom, z blagom, z živino in z dragotinami." ([Ezr 1,6](#)) Tem in mnogim drugim prostovoljnimi darovom so bile pridane "posode Gospodove hiše, ki jih je bil Nebukadnezar pripeljal iz Jeruzalema, ... te je dal Cir, kralj Perzije, prinesiti po Mitredatu, zakladničarju, ... pet tisoč in štiristo," po številu za uporabo v obnovljenem templju. ([Ezr 1,7-11](#))

Zerubabelu (znanemu tudi kot Sesbazar - [Ezr 1,8](#)), ki je bil potomec kralja Davida, je Cir zaupal odgovornost/^{559/} upravitelja ljudstva, ki se je vračalo v Judejo. Z njim je bil tudi veliki duhovnik Jozue. Dolgo potovanje skozi puščavo se je varno končalo in srečna družba je bila hvaležna Bogu za njegove mnoge milosti ter se takoj lotila obnove tega, kar je bilo uničeno in podrto. "Poglarvari očetov" so prostovoljno prispevali darove, s čimer so pomagali kriti stroške obnove templja. Ko je ljudstvo videlo njihov zgled, je prav tako prostovoljno darovalo iz svoje borne zaloge. (Glej [Ezr 2,64-70](#))

Kolikor hitro je bilo mogoče, so ob starem oltarju na tempeljskem dvorišču postavili novega. Ljudstvo se je "kakor en mož" zbralo k opravi, ki so bila povezana s posvečenjem tega oltarja. Tam so se združili v obnovitvi svetih služb, ki so bile prekinjene ob Nebukadnezarjevem razdejanju Jeruzalema. Preden so se razšli, da bi živeli v domovih, ki so jih želeli obnoviti, "so praznovali praznik šotorov". ([Ezr 3,1-6](#))

Postavitev oltarja za vsakdanje daritve je zelo razveselila zvesti ostanek. Srčno so se lotili nujnih priprav za obnovo templja ter postajali pogumnejši, ko so iz meseca v mesec priprave napredovale. Veliko let niso videli znamenj Božje navzočnosti. Sedaj pa so, obdani z mnogimi žalostnimi spomini na odpadništvo svojih očetov, hrepeneli po kakšnem stalnem znamenju božanskega odpuščanja in naklonjenosti. Bolj kakor osebno lastnino in starodavne prednosti so cenili Božje odobravanje. Čudovito je deloval zanje,^{560/} zato so čutili zagotovilo o njegovi navzočnosti; vendar so si kljub

temu želeli še večje blagoslove. Z radostnim pričakovanjem so se veselili časa, ko bo tempelj znova zgrajen in bodo lahko v njem videli njegovo slavo.

Delavci, ki so sodelovali v pripravi gradbenega materiala, so med ruševinami našli ogromne kamne, ki so bili na tempeljski prostor prineseni še v Salomonovem času. Ti so bili pripravljene za uporabo, priskrbeli pa so še veliko novega materiala. Kmalu je delo napredovalo toliko, da so lahko položili temeljni kamen. To so naredili v navzočnosti tisočev, ki so se zbrali, da bi bili priče napredku dela in da bi izrazili svoje veselje, ker so sodelovali v njem. Ko so postavljali temeljni kamen na njegov prostor, je ljudstvo skupaj s trobentami duhovnikov in s cimbalami Asafovih sinov "odpevalo drug drugemu, hvaleč in zahvaljujoč Gospoda, ker je dobrotljiv, ker vekomaj traja njegova milost nad Izraelom". ([Ezr 3,11](#))

Stavba, ki se je morala obnoviti, je bila predmet mnogih prerokb glede naklonjenosti, ki jo je Bog želel izkazati Sionu, in vsi, ki so bili navzoči pri postavitvi temeljnega kamna, bi morali biti prežeti z razpoloženjem, ki bi bilo primerno tej priložnosti. Vendar je bilo z glasbo in vzkliki hvale, ki so se slišali na ta veseli dan, slišati tudi neskladne glasove. "Mnogi iz duhovnikov in levitov in poglavarjev očetovskih družin, stari možje, ki so bili videli prejšnjo hišo, so glasno jokali, ko se je pokladal temelj tej hiši pred njihovimi očmi." ([Ezr 3,12](#))/563/

Bilo je naravno, da je žalost prežemala srca teh ostarelih mož, ko so premišljevali o posledicah dolgotrajne zakrknjenosti. Ko bi skupaj s svojim rodом ubogali Boga in izpolnili njegov načrt za Izraela, tempelj, ki ga je dal zgraditi Salomon, ne bi bil uničen in ujetništvo ne bi bilo potrebno. Zaradi nehvaležnosti in nezvestobe pa so bili razkropljeni med pogane.

Razmere so se sedaj spremenile. Gospod je v nežni milosti znova obiskal svoje ljudstvo in jim dovolil vrniti se v svojo deželo. Žalost zaradi preteklih napak bi morala prenehati in prepustiti prostor veliki radosti. Bog je vplival na Cirovo srce in jim pomagal prenoviti tempelj, to pa bi moralo povzročiti izraze globoke hvaležnosti. Toda nekateri niso dojeli očitne Božje previdnosti. Namesto da bi se veselili, so bili nezadovoljni in malodušni. Videli so slavo Salomonovega templja in žalovali zaradi manjvrednosti stavbe, ki so jo sedaj postavljali.

Godrnjanje, pritoževanje in nenaklonjene primerjave so jemale pogum mnogim in oslabile roke graditeljev. Delavci so se spraševali, ali naj nadaljujejo gradnjo stavbe, ki jo od začetka tako grajajo in je vzrok žalovanja.

Med zbranimi je bilo vendar veliko takšnih, ki so imeli globoko vero in široke poglede ter niso na to manjšo slavo gledali z nezadovoljstvom. "Mnogi so pa glasno vriskali od

veselja; tako da ljudstvo ni moglo razločiti veselega/564/ vriskanja od glasnega jokanja med ljudstvom, zakaj ljudstvo je vriskalo z močnim glasom, in glas se je daleč razlegal." ([Ezr 3,12.13](#))

Ko bi ljudje, ki se niso veselili, ob polaganju temeljnega kamna za tempelj, lahko videli posledice pomanjkanja svoje vere na ta dan, bi se zgrozili. Kako malo so se zavedali teže svojih besed neodobravanja in razočaranja; kako malo so vedeli, koliko njihovega izraženege nezadovoljstva bo oviralo dovršitev Gospodove hiše.

Veličastnost prvega templja in obredi verskih služb so bili vir Izraelove ošabnosti pred sužnostjo; v njihovem bogoslužju je velikokrat manjkalo lastnosti, ki jih Bog ceni kot najnujnejše. Slava prvega templja in blišč njegovih služb jih nista mogla priporočiti Bogu, kajti v njegovih očeh je vredno tisto, česar niso darovali. Niso mu prinašali daritev ponižnega in skrušenega duha.

Ko pozabimo življenjsko pomembna načela Božjega kraljestva, postanejo obredi številni in nesmiselni. Ko pozabimo na izoblikovanje značaja, ko manjka okrasje srca in ko zaničujemo preprostost pobožnosti, takrat ošabnost in ljubezen po razkazovanju zahtevata veličastne cerkvene stavbe, sijajno okrasje in zapeljive obrede. Toda v vsem tem se ne časti Bog. On ceni svojo cerkev, vendar ne zaradi zunanosti, temveč zaradi iskrene pobožnosti, ki jo ločuje od sveta. Ceni jo glede na to, koliko njeni verniki napredujejo v spoznanju Kristusa in/565/ v duhovni izkušnji. Išče načela ljubezni in dobrote. Tudi vsa lepota umetnosti se ne more primerjati z lepoto nravi in značaja, ki se razodevata v Kristusovih predstavnikih.

Cerkveno občestvo je lahko tudi najrevnejše v deželi. Lahko je brez zunanje privlačnosti, toda če verniki odsevajo načela Kristusovega značaja, se jim bodo pri njihovem bogoslužju pridružili tudi angeli. Hvala in zahvaljevanje iz hvaležnih src se bosta dvigali pred Boga kakor prijetna daritev. "Hvalite Gospoda, ker je dobrotljiv, ker vekomaj traja njegova milost! Tako naj govore Gospodovi rešenci, ki jih je rešil iz rok tlačitelja. Pojte mu, psalme mu prepevajte, pogovarjajte se o vseh njegovih čudovitih delih! Hvalite se v njegovem svetem imenu; veseli naj se srce njih, ki iščejo Gospoda. On siti potrebno dušo in gladno dušo napolnjuje z dobrim."

([Ps 107,1.2; 105,2.3; 107,9](#))/566/

46. "Božja preroka ... sta ju podpirala"

([angleško](#))

Blizu Izraelcev, ki so se posvetili obnovitvi templja, so prebivali Samarijani, mešano prebivalstvo, ki je nastalo po sklepanju zakonskih zvez poganskih naseljencev iz asirskih pokrajin z ostankom desetih rodov v Samariji in Galileji. Pozneje so Samarijani trdili, da častijo pravega Boga, po srcu in življenju pa so bili malikovalci. Drži, da so menili, da jih njihovi maliki samo spominjajo na živega Boga, Vladarja vesolja, vendar so bili ljudje nagnjeni k čaščenju rezanih podob.

Med obnovo so ti Samarijani postali znani kot "Judovi in Benjaminovi nasprotniki". ([Ezr 4,1](#)) Ko so slišali, da "grade sinovi ujetništva tempelj Gospodu, Izraelovemu Bogu, pristopijo k Zerubabelu in k poglavarjem očetovin". ([Ezr 4,1,2](#)) Povedali so, da se jim želijo pridružiti pri obnovi. Predlagali so: "Naj zidamo z vami, kajti mi iščemo vašega Boga prav tako kakor vi.⁵⁶⁷ Ali mu ne darujemo od časa asirskega kralja Esarhadona, ki nas je pripeljal sem gor?" ([Ezr 4,2](#)) Prednost, za katero so prosili, pa jim je bila zavrnjena. Izraelski voditelji so rekli: "Ne spodobi se vam, da z nami zidate hišo našemu Bogu, temveč mi sami hočemo zidati Gospodu, Izraelovemu Bogu, kakor nam je zapovedal kralj Cir, kralj Perzije!" ([Ezr 4,3](#))

Samo ostanek se je odločil vrniti iz Babilona in ko so se sedaj lotili dela, ki je na videz presegalo njihovo moč, so jim najbližji sosede ponudili pomoč. Samarijani so omenili čaščenje pravega Boga in izrazili željo, da bi delili prednosti in blagoslove, ki so bili povezani s tempeljsko službo. Trdili so: "Mi iščemo vašega Boga prav tako kakor vi. Naj zidamo z vami." Toda ko bi judovski voditelji sprejeli pomoč, bi odprli vrata malikovalstvu. Spreglasli so neiskrenost Samarijanov. Zavedali so se, da pomoč, ki bi jim jo zagotovila zveza s temi ljudmi, ne bi bila nič v primerjavi z blagoslovom, ki ga lahko dobijo, če se bodo ravnali po jasnih Jahvejevih navodilih.

Gospod je po Mojzesu objavil glede odnosa, ki naj bi ga imel Izrael z okoliškimi narodi: "Ne skleni zaveze z njimi, tudi se jih ne usmili. Ne skleni svaštva z njimi. ... Zakaj one bodo zapeljale tvoje sinove, da bi služili tujim bogovom; tako se vname Gospodov srd zoper vas in vas hitro pokonča. Zakaj sveto ljudstvo si Gospodu, in Gospod si⁵⁶⁸ te je izvolil, da mu bodi ljudstvo lastnine izmed vseh ljudstev, kar jih je na površju zemlje." ([5 Mz 7,2-4; 14,2](#))

Posledica takšne zveze z okoliškimi narodi je bila jasno napovedana. Mojzes je objavil: "Gospod te razkropi med vsa ljudstva, od enega konca zemlje do drugega, in tam boš služil tujim bogovom, katerih nisi poznal ne ti, ne tvoji očetje, lesu in kamnu. In med temi narodi ti ne bo pokoja, in počivališča ne bo stopalu tvoje noge; in

Gospod ti da trepetajoče srce, medle oči in onemoglo dušo. In tvoje življenje bo kakor na niti viseče tebi pred očmi, in v trepetu boš ponoči in podnevi, in ne boš si v svesti svojega življenja. Zjutraj porečeš: O, da bi bil že večer! In zvečer porečeš: O, da bi bilo že jutro! zaradi strahu svojega srca, v katerem boš trepetal, in zaradi tega, kar boš moral gledati s svojimi očmi. Ampak odondod boste iskali Gospoda, svojega Boga, in ga našli, ko boste vpraševali po njem iz vsega svojega srca in z vso svojo dušo."

[\(5 Mz 28,64-67; 4,29\)](#)

Zerubabel in njegovi tovariši so poznali ta in podobna besedila in v nedavnem ujetništvu so imeli dokaz za dokazom, da so se izpolnila. Ko so se sedaj spokorili grehov, ki so nadnje in nad njihove očete pripeljali sodbo, ki je bila jasno napovedana po Mojzesu, in so se z vsem srcem obrnili k Bogu in obnovili svojo zavezo z njim, jim je bilo/569/ dovoljeno vrniti se v Judejo, da bi lahko obnovili, kar je bilo uničeno. Ali naj bi na samem začetku svoje naloge sklenili zavezo z malikovalci?

Bog je dejal: "Ne skleni zaveze z njimi." Kdor se je pred kratkim na novo posvetil Gospodu ob oltarju, ki so ga postavili pred ruševinami njegovega templja, je spoznal, da je treba vedno nedvoumno jasno ohraniti ločnico med njegovim ljudstvom in drugim svetom. Niso hoteli skleniti zaveze z ljudmi, ki so sicer poznali zahteve Božjega zakona, vendar niso sprejeli njegovih predpisov.

Po načelih, ki so predstavljena v 5 Mojzesovi knjigi in so bila dana v pouk Izraelu, se mora ravnati tudi Božje ljudstvo v času konca. Pravi napredek je odvisen od našega trajnega zaveznega odnosa z Bogom. Nikoli si ne smemo privoščiti popuščanja glede načel s sklepanjem zaveze z njimi, ki se ne boje Boga.

Stalno obstaja nevarnost, da bi ti, ki trdiš, da so kristjani, začeli misliti, da se morajo nekoliko prilagoditi svetu, če želijo vplivati na posvetne ljudi. Čeprav se morda zdi, da takšno ravnanje prinaša velike prednosti, se vedno konča z duhovno izgubo. Božje ljudstvo se mora strogo paziti vsakega zvitega vpliva, ki se želi vrniti z laskavim prepričevanjem sovražnikov resnice. So namreč tujci in priseljenci na tem svetu, potujejo po stezi, na kateri so nevarnosti. Ne smejo se ukvarjati s premetenimi izgovori in privlačnimi pregovarjanji, ki se ponujajo, da bi jih zvalili od zvestobe.

Ni pa se treba najbolj bati javnih in odkritih sovražnikov Božje resnice./570/ Kdor kakor Judovi in Benjaminovi sovražniki pride z lepimi besedami in prijetnimi predlogi in na videz išče prijateljsko zvezo z Božjimi otroki, ima večjo moč zapeljivosti. Pred takšnimi se mora varovati vsakdo, da ne bi kakšna skrbno načrtovana in mojstrsko izpeljana past ujela neslutečega. Še posebej danes, ko se zgodovina sveta približuje koncu, Gospod zahteva od svojih otrok budnost, ki ne pozna premora. Toda čeprav je boj neprestan, ni nihče prepuščen, da se bojuje sam. Angeli pomagajo in ščitijo nje, ki ponižno hodijo pred Bogom. Naš Gospod se ne bo nikoli izneveril njemu, kateri zaupa

vanj. Ko se mu njegovi otroci bližajo, da bi jih zaščitil pred zlom, v usmiljenju in ljubezni dvigne zanje zastavo zoper sovražnika. Pravi: "Ne dotaknite se jih, kajti moji so. Vdolbel sem si jih na dlani svojih rok."

Samarijani so neutrudni v svojem nasprotovanju "slabili roke Judovemu ljudstvu ter jih s strašenjem motili pri zidanju. In najemali so svetnike zoper nje, da podkopljejo njihovo namero, vse dni Cira, perzijskega kralja, do kraljevanja Darija, kralja Perzije." ([Ezr 4,4,5](#)) Z lažnimi poročili so izzvali dvom v umih, ki jih ni bilo težko napeljati k temu. Toda veliko let so bile sile zla brzdana tako, da je ljudstvo na Judovem svobodno nadaljevalo svoje delo.

Medtem ko si je Satan prizadeval vplivati na mogočnike v medo-perzijskem kraljestvu, da bi bili nenaklonjeni Božjemu ljudstvu, so angeli delovali v prid izgnancev. Bil se je boj za katerega so se zanimala vsa nebesa. Po preroku Danielu nam je podarjen utrinek tega mogočnega boja med silami dobrega in silami zla./571/ Tri tedne se je Gabriel bojeval s silami teme in hotel izničiti vplive, ki so delovali na Cirov um. Preden se je boj končal, je prišel Gabrielu na pomoč sam Kristus. Gabriel je objavil: "Toda stal mi je nasproti knez perzijskega kraljestva enaindvajset dni, in glej, Mihael, eden prvih knezov, mi je prišel na pomoč, in zmagal sem tam pri perzijskih kraljih." ([Dan 10,13](#)) Nebesa so naredila vse, kar se je dalo narediti za Božje ljudstvo. Končno je bila dosežena zmaga. Sile zla so bile ustavljene ves čas Cira in njegovega sina Kambisa, ki je vladal okoli sedem let in pol.

To je bilo obdobje čudovite priložnosti za Jude. Najvišje nebeške sile so delovale na srca kraljev, Božje ljudstvo pa se je moralo skrajno potruditi, da je izvršilo Cirov odlok. Z vsemi močmi so si morali prizadevati, da bi naredili vse za obnovo templja in njegovih služb ter se znova naselili v svojih judejskih domovih. Toda ob Božjem delovanju se mnogi niso odzvali. Nasprotovanje sovražnikov je bilo močno in odločno, zato so graditelji postopoma izgubili pogum. Nekateri niso mogli pozabiti prizora ob polaganju temeljnega kamna, ko so mnogi izrazili pomanjkanje zaupanja pri tem dejanju. Tako so Samarijani postajali vse bolj drzni, mnogi Judje pa so dvomili o tem, ali je sploh nastopil čas za obnovo. Kmalu se je takšno mnenje na splošno razširilo. Mnogi delavci so se malodušni in potrti vrnili na svoje domove ter se lotili vsakdanjih življenjskih opravil.

Med Kambisovim vladanjem je obnova templja počasi napredovala. Ko pa je vladal lažni Smerd/572/ (imenovan Artakserks v [Ezr 4,7](#)), pa so Samarijani dosegli, da je brezobzirni samozvanec izdal odlok, s katerim je prepovedal Judom obnovo templja in mesta.

Več kakor leto dni je bil tempelj zanemarjen in skoraj pozabljen. Ljudje so bivali doma in si prizadevali doseči posvetno blaginjo, toda njihove razmere so bile obžalovanja

vredne. Čeprav so trdno delali, ni bilo uspeha. Zdelo se je, da so se zoper nje zarotile tudi naravne prvine. Ker so zanemarili tempelj, jim je Gospod poslal sušo. Bog jih je obdarjal s poljskimi in vrtnimi pridelki, z žitom in vinom in oljem kot z znamenjem svoje naklonjenosti. Ker pa so uporabili te obilne darove tako sebično, so bili blagoslovi odtegnjeni.

Takšne so bile razmere v zgodnji vladavini Darija Histaspas. Izraelci so bili v žalostnem stanju tako duhovno kakor posvetno. Tako dolgo so godrnjali in dvomili; tako dolgo so postavljali svoje koristi na prvi prostor in ravnodušno opazovali Gospodov tempelj v ruševinah, da so mnogi pozabili Božji namen, da bi jih obnovil v Judeji. Takšni so govorili: "Ni še prišel čas, čas Gospodovi hiši, da jo zgradimo." ([Hag 1,2](#))

Ampak tudi v tem temnem obdobju je obstajalo upanje zanje, ki so zaupali v Boga. V tej stiski sta bila poklicana preroka Hagaj in Zaharija, da bi se spoprijela s to težavo. Ta izvoljena poslanca sta s pretresljivimi pričevanji razodevala ljudstvu vzrok njihovih težav. Preroka sta trdila, da je pomanjkanje posvetnih dobrin nastalo zato, ker niso na prvi prostor postavili Boga. Ko bi bili Izraelci počastili Boga in mu izkazali dolžno spoštovanje in priznanje, tako da bi si najprej prizadevali obnoviti/573/ njegovo hišo, bi lahko priklicali njegovo navzočnost in njegove blagoslove.

Nje, ki so postali malodušni, je Hagaj ogovoril s preiskujočim vprašanjem: "Za vas same pa je čas, da prebivate v svojih z deskami obitih hišah, ta hiša pa bodi pusta? Sedaj pa pravi tako Gospod nad vojskami: Pazite na svoje poti!" ([Hag 1,4.5](#)) Zakaj ste naredili tako malo? Zakaj skrbite samo za svoje hiše, za Gospodov dom pa vam ni mar? Kje je gorečnost, ki ste jo nekoč pokazali za Gospodovo hišo? Kaj ste dosegli s tem, da ugajate sebi? Želja, da bi se izognili revščini, vas je zapeljala, da ste zanemarili tempelj, toda s tem ste priklicali nase prav to, česar ste se bali. "Veliko ste sejali, a malo ste spravili pod streho; jeste, pa se ne nasitite, pijete, pa se ne napijete; oblačite se, a nihče se ne ogreje; in kdor prisluži plačilo, ga vrže v raztrgano mošnjo." ([Hag 1,6](#))

Nato je Bog z besedami, ki se niso mogle narobe razumeti, razodel vzrok njihovega pomanjkanja. "Po velikem ste gledali, in glej, malo je postalo; in če ste kaj prinesli domov, sem to razpihnil. Zakaj to? govori Gospod nad vojskami. Zavoljo moje hiše, ker je pusta, a vi hitite vsak za svojo hišo. Zato je nebo zadržalo roso nad vami in zemlja je zadržala svoj sad. In poklical sem sušo na deželo in na gore, na žito in vino in olje in na vse, kar rodi zemlja, in na ljudi in na živino in na vse delo rok." ([Hag 1,9-11](#))/574/

Gospod je poudaril: "Pazite na svoje poti! Pojdite v gore in pripeljite lesa in zidajte hišo! To mi bo prijetno in se oslavim, pravi Gospod." ([Hag 1,7.8](#))

Izraelski voditelji in ljudstvo so upoštevali Hagajev nasvet in grajo. Dojeli so, da jim Bog resno govori. Niso si upali omalovaževati ponovljenega navodila, ki jim je bilo poslano - kajti njihova blaginja, tako posvetna kakor duhovna, je bila odvisna od zveste poslušnosti Božjim zapovedim. Prerokovi opomini so predramili Zerubabela in Jozuetu in ves ostanek ljudstva, da so poslušali "glas Gospoda, svojega Boga, in besede preroka Hagaja". ([Hag 1,12](#))

Kakor hitro se je Izrael odločil ubogati, je po besedah opomina prišlo spodbudno sporočilo. "Tedaj je rekel Hagaj, Gospodov poslanec, v Gospodovem poročilu ljudstvu: Jaz sem z vami, govori Gospod. In Gospod je zbudil duha Zerubabelu" in Jozuetu in "vsemu ostanku ljudstva; in prišli so in se lotili dela pri hiši Gospoda nad vojskami, svojega Boga." ([Hag 1,13.14](#))

Manj kakor mesec dni zatem, ko se je delo na templju spet nadaljevalo, so graditelji prejeli naslednje ohrabrilno sporočilo. Sam Gospod je velel po preroku: "Bodi močan, o Zerubabel, ... bodi krepak, o Jozue, ... in bodi močno, vse ljudstvo dežele, govori Gospod, in delajte! Kajti jaz sem z vami, govori Gospod nad vojskami." ([Hag 2,4](#))

Izraelu, ki je bil utaborjen pred Sinajem, je Gospod dejal: "In prebival bom sredi Izraelovih sinov in jim bom Bog. In spoznajo, da sem jaz Gospod, /575/ njihov Bog, ki sem jih odpeljal iz Egiptovske dežele, da bi prebival sredi njih. Jaz sem Gospod, njihov Bog." ([2 Mz 29,45.46](#)) In čeprav so se "uprli in žalili duha njegove svetosti", ([Iz 63,10](#)) je zdaj Bog še enkrat po sporočilih svojega preroka iztegnil svojo roko in jih rešil. V priznanje njihovega sodelovanja z njegovim načrtom je obnovil svojo zavezo, da bo njegov Duh ostal med njimi, in jim ukazal: "Ne bojte se!" ([Hag 2,5](#))

Gospod danes svojim otrokom pravi: "Bodite močni ... in delajte! Kajti jaz sem z vami." ([Hag 2,4](#)) Kristjani imamo vedno mogočnega pomočnika v Gospodu. Morda ne razumemo načinov, kako nam Gospod pomaga, vendar vemo tole: Nikoli ne bo zapustil njih, ki zaupajo vanj. Ko bi kristjani vedeli, kolikokrat je Gospod ukrepal v njihovem življenju, da se sovražnikovi načrti proti njim niso mogli uresničiti, se ne bi spotikali in pritoževali. Ohranili bi zaupanje v Boga in noben preizkus jih ne bi mogel premakniti. Sprejeli bi ga za svojo modrost in moč, On pa bi izvršil to, kar si želi opraviti po njih.

Goreče prošnje in spodbude preroka Hagaja je še poudarjal in okreplil Zaharija, ki ga je Bog obudil, da bi stal ob njem ter vabil Izraela, naj izvrši ukaz o zidanju in obnovi. Prvo Zaharijevo sporočilo je bilo zagotovilo, da se Božja beseda nikoli ne bo izneverila, ter obljuba blagoslova njim, ki bodo poslušni zanesljivi preroški besedi. /576/

Čeprav so bila polja Izraelcev opustošena in so se njihove pičle zaloge hitro zmanjševale ter so jih obdajali nič kaj prijateljski narodi, so kljub temu napredovali v veri v odgovor na vabilo Božjih poslancev in marljivo delali, da bi obnovili porušeni tempelj. To je bilo delo, ki je zahtevalo odločno zanašanje na Boga. Ko so si ljudje prizadevali opraviti svoj del in so si želeli obnoviti Božjo milost v srcu in življenju, so po Hagaju in Zahariju prejeli vedno nova sporočila z zagotovili, da bo njihova vera bogato nagrajena in da se Božja beseda glede prihodnje slave templja, katerega zidove so obnavljali, ne bo izneverila. Ko bo napočil čas, se bo prav v tej stavbi pojavil On, ki je Hrepenenje vseh narodov, kot Učitelj in Zveličar človeštva.

Tako graditelji niso bili prepuščeni, da se bojujejo sami: z njimi sta bila "Božja preroka, ki sta ju podpirala"; ([Ezr 5,2](#)) sam Gospod nad vojskami pa je objavil: "Sedaj pa bodi močan, ... in delajte. Kajti jaz sem z vami." ([Hag 2,4](#))

Z iskrenim spokorjenjem in pripravljenostjo za napredovanje v veri je prišla tudi obljuba o pozemski blaginji. Gospod je objavil: "Od tega dne bom blagoslavljal." ([Hag 2,19](#))

Njegovemu voditelju Zerubabelu - ki je bil v letih po vrnitvi iz Babilona tako hudo preizkušan - je bilo dano najdragocenejše sporočilo. Gospod je objavil, da prihaja dan, ko bodo vsi sovražniki njegovega izvoljenega ljudstva uničeni. "Tisti dan, govori Gospod nad vojskami, te vzamem, o Zerubabel, ... svojega služabnika, govori Gospod, ter te naredim kakor za pečatni prstan; kajti tebe sem izvolil." ([Hag 2,23](#)) Sedaj je Izraelov upravitelj lahko dojel pomen/577/ previdnosti, ki ga je vodila skozi malodušnost in težave; v vsem je lahko razpoznal Božji načrt.

Osebno sporočilo Zerubabelu je bilo zapisano za spodbudo Božjim otrokom v vseh časih. Bog ima načrt, ko dovoli preizkus svojih otrok. Nikoli jih ne vodi drugače, kakor bi želeli biti vodeni, ko bi lahko od začetka videli konec in bi razumeli slavo namena, ki ga izpolnjujejo. Vsaka preizkušnja in stiska, ki jih po njegovem dovoljenju zadene, pride, da bi se okrepi v delu in trpljenju zanj.

Sporočila, ki sta jih podala Hagaj in Zaharija, so predramila ljudstvo, da so naredili vse, kar so lahko, za obnovo templja. Med delom pa so jih resno nadlegovali Samarijani in drugi, ki so si izmislili veliko načinov, da bi jih ovirali. Ob neki priložnosti so pokrajinski upravitelji medo-perzijskega kraljestva obiskali Jeruzalem in zahtevali ime njega, ki je odobril obnovo stavbe. Ko Judje v tistem času ne bi zaupali v Gospodovo vodstvo, bi imelo to pozvedovanje zanje hude posledice. "A oko njihovega Boga je bilo obrnjeno v Judove starešine, da se jim ni branilo, dokler se ni stvar sporočila Dariju." ([Ezr 5,5](#)) Upraviteljem je bilo odgovorjeno tako modro, da so se odločili poslati pismo Dariju, ki je bil takrat vladar Medo-Perzije. Njegovo pozornost so usmerili na izvirni ukaz, ki ga je izdal Cir, kjer je bilo ukazano, naj se

obnovi Božja hiša v Jeruzalemu in naj se stroški zanjo poravnajo iz kraljeve zakladnice./578/

Darij je dal poiskati ta ukaz in ga našel. Tako je ukazal njim, ki so pozvedovali, naj dovolijo obnovu templja. Zapovedal je: "Pustite jim delati pri tej Božji hiši; naj poglavar Judov in starešine Judov grade to Božjo hišo na njenem mestu. Vrhutega sem izdal povelje, kako naj pomagata tistim starešinam Judov pri stavbi te Božje hiše, namreč, da se iz kraljevega imetja, iz davkov onostran reke, plačujejo stroški z vso natančnostjo tem možem, da jim ne bo ovire. In kar potrebujejo, telet, ovnov in jagnjet v žgalne daritve Bogu nebes, pšenice, soli, vina in olja, po zahtevi duhovnikov v Jeruzalemu, naj se jim daje dan za dnevom neprestano, da morejo darovati daritve v prijetno dišavo Bogu nebes in da molijo za kraljevo in za njegovih sinov življenje." ([Ezr 6,7-10](#))

Kralj je izdal tudi povelje za strogo kaznovanje njih, ki bi kakor koli spremenili ta ukaz. Končal je s pomembno izjavo: "Bog, ki je storil, da bi ondi prebivalo njegovo ime, razdeni vse kralje in ljudstva, ki bodo iztegnili svojo roko, da premene ta ukaz, da se poruši ta Božja hiša v Jeruzalemu. Jaz, Darij, sem izdal povelje; naj se natančno izvrši!" ([Ezr 6,12](#)) Tako je Gospod pripravil pot za dovršitev templja.

Že več mesecev pred izdajo ukaza so Izraelci delali v veri, Božja preroka pa sta jim pomagala z ustreznimi sporočili, s katerimi/579/ so delavci ohranjali v mislih božanski načrt za Izraela. Dva meseca za tem, ko je bilo izročeno poslednje Hagajevo zapisano sporočilo, je Zaharija prejel niz videnj o Božjem delu na zemlji. Ta sporočila, ki so bila dana v obliki prilik in simbolov, so prišla ob veliki negotovosti in zaskrbljenosti ter so imela poseben pomen za ljudi, ki so delali v imenu Izraelovega Boga. Voditeljem se je zdelo, kakor da bo Judom zagotovljeno dovoljenje za obnovo vsak čas preklicano; prihodnost se je zdela zelo temna. Bog je videl, da je njegovo ljudstvo potrebovalo podporo in spodbudo z razodetjem njegovega neskončnega usmiljenja in ljubezni.

V videnju je Zaharija slišal Gospodovega angela, ki je spraševal: "O Gospod nad vojskami, doklej se ne usmiliš Jeruzalema in Judovih mest, na katera si se srdil že sedemdeset let?" ([Zah 1,12](#)) Zaharija je povedal: "In Gospod je odgovoril angelu, ki je z menoj govoril, dobre besede, tolažilne besede. Angel pa, ki je govoril z menoj, mi reče: Oglasi in reci: Tako pravi Gospod nad vojskami: Vnet sem za Jeruzalem in za Sion z veliko gorečnostjo; in z velikim srdom se srdim nad lahkoživimi poganskimi narodi; kajti jezil sem se le malo, oni pa so nesrečo pospeševali. Zato pravi tako Gospod: Obrnil sem se zopet k Jeruzalemu z mnogim usmiljenjem, moja hiša se bo zidala v njem, ... in merska vrv bo raztegnjena čez Jeruzalem." ([Zah 1,13-16](#))

Preroku je bilo sedaj ukazano, naj napove: "Tako pravi/580/ Gospod nad vojskami: Moja mesta bodo zopet imela obilost dobrot; in Gospod zopet potolaži Sion in zopet izvoli Jeruzalem." ([Zah 1,17](#))

Nato je Zaharija videl sile, ki so "razkropile Judo, Izraela in Jeruzalem", ([Zah 1,19](#)) ki so jih predstavljali štirje rogovi. Takoj zatem je videl štiri kovače, ki so predstavljali sile, katere Gospod uporablja za obnovo svojega ljudstva in njegovega molitvenega doma. (Glej [Zah 1,20.21](#))

Zaharija je rekel: "In povzdignem oči, in glej: moč z mersko vrvjo v roki. In rečem: Kam greš? In mi reče: Da zmerim Jeruzalem, da vidim, kolika je njegova širina in kolika dolžina. In glej, angel, ki je govoril z menoj, stopi ven, in drugi angel pride njemu naproti. In mu reče: Teci, govori temu mladeniču in veli: V Jeruzalemu bodo stanovali brez obzidja zavoljo množine ljudi in živine, ki bo v njem. Jaz pa, govori Gospod, mu bom ognjen zid kroginkrog in v slavo mu bom sredi njega." ([Zah 2,1-5](#))

Bog je ukazal obnovo Jeruzalema; videnje merjenja mesta pa je bilo zagotovilo, da bo tolažil in krepil svoje stiskano ljudstvo ter jim izpolnil obljube o večni zavezi. Njegova ljubeča zaščita pa bo, kakor je izjavil, "ognjen zid kroginkrog" in po njih se bo razodevala njegova slava vsem človeškim sinovom. To, kar je storil za svoje ljudstvo, se mora razglasiti po vsej zemlji. "Glasno vpij in radostno poj, sionska prebivalka! Zakaj velik je sredi tebe Izraelov Svetnik!" ([Iz 12,6](#))/581/

47. Jozue in Angel

([angleško](#))

Stalni napredek, ki so ga dosegali zidarji templja, je zelo razočaral in vznemiril vojske zla. Satan se je odločil še bolj potruditi, da bi oslabil Božje ljudstvo in mu odvzel pogum tako, da jim bo predočal pomanjkljivosti njihovega značaja. Če bo znova lahko napeljal nje, ki so dolgo trpeli zaradi svojih prestopkov, da bi spet kršili Božje zapovedi, jih bo znova lahko zasušnil z grehom.

Ker je bil Izrael izvoljen, da bi ohranil spoznanje o Bogu na zemlji, je bil vedno posebno deležen Satanovega sovraštva. Odločil se je povzročiti njihovo uničenje. Dokler so bili poslušni, jim ni mogel storiti žalega, zato je moral uporabiti vso svojo moč in zvijačnost, da bi jih napeljal v greh. Ko so jih skušnjave zapeljale, so prestopali Božji zakon in tako postali plen svojih sovražnikov.

Čeprav so bili kot sužnji odpeljani v Babilon, jih Bog ni pozabil. Pošiljal jim je svoje preroke/582/ s karanjem in svarili ter jih spodbujal, da bi uvideli svojo krivdo. Ko so se ponižali pred njim in se povrnili k njemu resnično spokorjeni, jim je poslal spodbudna sporočila in oznanil, da jih bo rešil iz ujetništva, jim znova postal naklonjen ter jih še enkrat ustanovil v njihovi deželi. Ko se je sedaj pričelo to delo obnove in se je Izraelov ostanek že vrnil v Judejo, se je Satan odločil onemogočiti uresničitev božanskega načrta, in zato je vplival na pogske narode, da bi jih dokončno uničili.

V tej stiski je Gospod spodbujal svoje ljudstvo in jim "govoril dobre besede, tolažilne besede". ([Zah 1,13](#)) S prepričljivo ponazoritvijo Satanovega in Kristusovega delovanja je prikazal moč njihovega Posrednika, da lahko premaga tožnika svojega ljudstva.

Prerok je v videnju zagledal velikega duhovnika Jozueta, da je bil oblečen v umazana oblačila in stal pred Gospodovim angelom ter prosil Božje usmiljenje za stiskano ljudstvo. Prosil je za izpolnitev Božjih obljub, Satan pa se je predrzno postavil in mu nasprotoval. Pokazal je na Izraelove prestopke, zaradi katerih jim Bog ne more biti znova naklonjen. Trdil je, da so njegov plen, in zahteval, da jih izročijo v njegove roke.

Veliki duhovnik ni mogel braniti sebe ali ljudstva pred Satanovimi obtožbami. Ni zanimal Izraelove krivde. V umazanih oblačilih, ki so ponazarjala grehe ljudstva, ki jih je nosil kot njihov predstavnik, je stal pred Angelom, priznaval njihovo krivdo, vendar tudi kazal na njihovo/583/ spokorjenje in ponižanje ter zanašanje na milost Odrešenika, ki odpušča grehe. V veri se je oprijel Božjih obljub.

Potem je Angel, ki je bil sam Kristus, Zveličar grešnikov, utišal tožnika svojega ljudstva, rekoč: "Pokara naj te Gospod, Satan, da pokaraj te Gospod, ki je izvolil Jeruzalem! Ali ni ta mož glavnja, potegnjena iz ognja?" ([Zah 3,2](#)) Izrael je bil dolgo hudo preizkušan. Zaradi grehov jih je zajel ogenj, ki so ga zanetili Satan in njegovi pomočniki, da bi jih uničili, ampak sedaj je Bog iztegnil svojo roko, da bi jih potegnil ven.

Ko je bilo Jozuetovo posredovanje sprejeto, je bil dan ukaz: "Vzemite umazana oblačila z njega!" ([Zah 3,4](#)) Jozuetu pa je Angel dejal: "Glej, snel sem s tebe tvoje krivice in oblečem te v praznična oblačila. ... In so mu dali čisto pokrivalo na glavo ter ga oblekli v nova oblačila." ([Zah 3,4,5](#)) Njegovi grehi in grehi ljudstva so bili odpuščeni. Izrael je bil oblečen v "praznična oblačila" - podarjena jim je bila Kristusova pravičnost. Pokrivalo, ki ga je Jozue dobil na glavo, je bilo takšno, kakršno so nosili duhovniki. Imelo je napis: "Svetost Gospodu." ([2 Mz 28,36](#)) To je pomenilo, da je kljub prejšnjim prestopkom sedaj vreden služiti pred Bogom v njegovem svetišču.

Tedaj je Angel dejal Jozuetu: "Tako pravi Gospod nad vojskami: Če boš hodil po mojih poteh in če boš pridno stregel na moji straži, boš tudi sodil mojo hišo in tudi čuval moje veže, in dam ti prost vhod/584/ med temi, ki tu stoje." ([Zah 3,7](#)) Če bo poslušen, bo počaščen kot sodnik ali poglavar templja in njegovih služb, hodil bo med angelskim spremstvom že v tem življenju in končno se bo pridružil poveljani množici okoli Božjega prestola.

"Poslušaj, o Jozue, veliki duhovnik, ti in tvoji tovariši, ki sede pred teboj - predpodobe so! Kajti glej, jaz storim, da pride moj hlapec Odraslek." ([Zah 3,8](#))

Odraslek, prihajajoči Rešitelj, je bil Izraelovo upanje. Z vero v prihajajočega Zveličarja so Jozue in njegovo ljudstvo prejeli odpuščanje. Po veri v Kristusa so si znova pridobili Božjo naklonjenost. Zaradi njegovih zaslug bodo postali "prisposodobe" in jih bodo spoštovali kot nebeške izvoljence med zemeljskimi narodi, če bodo hodili po njegovih poteh in izpolnjevali njegove zakone.

Kakor je Satan obtoževal Jozueta in njegovo ljudstvo, tako v vseh časih obtožuje nje, ki prosijo za Božje usmiljenje in naklonjenost. On je "tožnik naših bratov, ki jih je tožil pred našim Bogom noč in dan". ([Raz 12,10](#)) Boj se ponovi zaradi vsake duše, ki je rešena sile zla in katere ime je zapisano v Jagnjetovi knjigi življenja. Nikoli ni nihče sprejet v Božjo družino, ne da bi zaradi tega nastal odločen sovražnikov odpor. Toda On, ki je bil v tistih časih Izraelovo upanje, obramba, opravičenje in odrešenje, je tudi upanje današnje cerkve.

Satanovih obtožb zoper ljudi, ki iščejo Gospoda, ne spodbudi nezadovoljstvo zaradi njihovega greha. Od veselja vriska zaradi njihovega pomanjkljivega značaja, saj sam ve, da lahko samo z njihovih prestopanjem Božje postave dobi oblast nad njimi./585/ Njegove obtožbe izvirajo samo iz njegovega sovraštva do Kristusa. Jezus namreč z načrtom zveličanja uničuje Satanov vpliv na človeško družino ter rešuje ljudi njegove oblasti. Vse sovraštvo in vsa zloba vrhovnega upornika se vnameta, ko vidi dokaze Kristusove premoči. Z vražjo močjo in zvijačami deluje, da bi mu iztrgal človeške otroke, ki so sprejeli zveličanje. Ljudi napeljuje k dvomu ter povzroča, da izgubijo zaupanje v Boga in se ločijo od njegove ljubezni. Skuša jih, da prekršijo zakon, potem pa trdi, da so njegovi ujetniki, ter spodbija Kristusovo pravico, da mu jih odvzame.

Satan ve, da bo prejel odpuščanje in milost vsak, ki zanj prosí Boga, zato ljudem kaže njihove grehe, da bi jim vzel pogum. Nenehno išče priložnosti, da bi obtoževal nje, ki se trudijo ubogati Boga. Tudi njihovo najboljšo in najbolj sprejemljivo službo želi predstaviti kot spačeno. Z neštetimi najbolj zvitimi in krutimi načrti si prizadeva zagotoviti njihovo obsodbo.

Človek se s svojo močjo ne more braniti sovražnikovih obtožb. Pred Bogom stoji v oblačilih, ki so umazana od greha, in priznava svojo krivdo. Toda naš Zagovornik Jezus uspešno prosí za vse, ki so v spokorjenju in veri zaupali svoje duše njemu. On zagovarja njihov primer in z mogočnimi dokazi z Golgote premaguje njihovega tožnika. Njegova popolna poslušnost Božjemu zakonu mu je dala vso oblast v nebesih in na zemlji, ter od Očeta prosí milosti in sprave za grešnega človeka. Tožniku njegovega ljudstva pa pravi:/586/ "Pokara naj te Gospod, Satan!" ([Zah 3,2](#)) Ti so odkupljeni z mojo krvjo, so glavnja, potegnjena iz ognja. Njim, ki se v veri zanašajo nanj, pa zagotavlja: "Snel sem s tebe tvoje krivice in oblečem te v praznična oblačila." ([Zah 3,4](#))

Vsi, ki so si naredili oblačilo Kristusove pravičnosti, bodo stali pred njim kot izvoljeni in zvesti in pravični. Satan jih ne bo mogel iztrgati iz Zveličarjeve roke. Kristus ne bo dovolil priti pod sovražnikovo oblast niti enemu človeku, ki se spokori in v veri prosí za njegovo zaščito. Njegova beseda obljublja: "Naj se izroči v varstvo meni, sklene mir z menoj, sklene naj mir z menoj!" ([Iz 27,5](#)) Obljuba, ki je bila dana Jozuetu, velja za vse: "Če boš hodil po mojih poteh, ... ti dam prost vhod med temi, ki tu stojе." ([Zah 3,7](#)) Božji angeli bodo ob njih že na tem svetu, in končno bodo stali med angeli, ki bodo obdajali Božji prestol.

Zaharijevo videnje Jozueta in Angela izredno kaže izkušnjo Božjega ljudstva v sklepnih prizorih velikega dne sprave. Cerkev ostanka bo takrat doživela hudo preizkušnjo in stisko. Kdor spolnjuje Božje zapovedi in ima Jezusovo vero, bo občutil bes zmaja in njegovih vojsk. Satan šteje svet za svojega; pridobil si je nadzor celo nad mnogimi, ki trdijo, da so kristjani. Obstaja pa majhna skupina, ki se upira njegovi moči. Ko bi jih

lahko zbrisal s površja zemlje, bi bila njegova zmaga popolna. Kakor je vplival/587/ na poganske narode, da so uničili Izraela, tako bo v bližnji prihodnosti izzval hudobne sile na zemlji, da bi uničile Božje ljudstvo. Ljudje bodo prisiljeni poslušati človeške ukaze in tako kršiti božanski zakon.

Tem, ki bodo ostali zvesti Bogu, bodo grozili, jih ožigosali in izobčili. Takšne bodo izdajali v smrt "celo roditelji in bratje in sorodniki in prijatelji". (Lk 21,16) Njihovo edino upanje je Božja milost; njihova edina obramba bo molitev. Kakor je Jozue prosil pred Angelom, tako bo cerkev ostanka s skrušenim srcem in neomajno vero prosila odpuščanja in rešitve po Jezusu, svojem Zagovorniku. Popolnoma se bodo zavedali grešnosti svojega življenja ter spoznali svojo pomanjkljivost in nevrednost, da jih bo to spravilo v obup.

Skušnjavec bo ob njih, da jih bo obtoževal, kakor se je postavil, da bi nasprotoval Jozuetu. Kazal bo na njihova umazana oblačila in pomanjkljiv značaj. Kazal bo na njihove slabosti in nevrednost, na grehe nehvaležnosti, na njihovo nepodobnost Kristusu, s čimer so osramotili svojega Odrešenika. Prizadeval si jih bo prestrašiti z mislijo, da je njihov primer brezupen, da madež njihovega greha ne bo nikoli odstranjen. Upa, da bo tako uničil njihovo vero in da bodo popustili njegovim skušnjavam ter se odvrnili od svoje zvestobe Bogu.

Satan natanko pozna grehe, v katere je zapeljal Božje ljudstvo. Zato jih obtožuje in pravi, da so zaradi svojih grehov izgubili pravico do božanske zaščite, in trdi, da jih ima pravico uničiti. Zatrjuje, da si z njim vred ne zaslužijo Božje naklonjenosti. Sprašuje:/588/ "Ali so to ljudje, ki naj bi zasedli moj prostor v nebesih in prostor angelov, ki so se mi pridružili? Pravijo, da spolnjujejo Božji zakon, toda ali so se držali njegovih predpisov? Ali niso bolj ljubili sebe kakor Boga? Ali niso svojih koristi postavili nad službo njemu? Mar niso ljubili stvari tega sveta? Poglejte si grehe, ki so značilni za njihovo življenje. Poglejte njihovo sebičnost, zlobo in sovraštvo drug do drugega. Ali bo Bog izgnal mene in moje angele spred sebe in nagradil nje, ki so krivi enakih grehov? Tega ne moreš storiti, o Gospod, če si pravičen. Pravica zahteva, da jih kaznuješ."

Toda čeprav so Kristusovi sledilci grešili, niso dovolili, da bi jih nadzorovale satanske sile. Spokorili so se svojih grehov in ponižno in skrušeno iskali Gospoda, in božanski Zagovornik se je potegoval zanje. On, ki ga je njihova nehvaležnost najbolj prizadela ter pozna njihov greh in tudi njihovo spokorjenje, pravi: "Gospod te pokaraj, Satan. Življenje sem dal za te ljudi. Vdolbeni so na moje dlani. Res, da je njihov značaj nepopoln; morda jim je spodletelo v njihovih prizadevanjih, vendar so se spokorili, jaz pa sem jim odpustil in jih sprejel."

Satanovi napadi so močni, njegove prevare so prebrisane, vendar Gospodovo oko bedi nad njegovim ljudstvom. Njihova stiska je velika, zdi se, da bodo zgoreli v ognjeni peči, toda Jezus jih bo izpeljal iz nje kakor zlato, prečiščeno v ognju. Njihova posvetnost bo odstranjena, da bodo lahko popolnoma razodevali Kristusovo podobo./589/

Včasih se zdi, da je Gospod pozabil nevarnosti, ki obdajajo njegovo cerkev, in krivico, ki so ji jo storili njeni sovražniki. Vendar Bog ne pozablja. Nič na tem svetu ni Božjemu srcu dragocenejše kakor njegova cerkev. Ne želi, da bi svetovna preračunljivost omadeževala njeno poročilo. Ne bo dovolil, da bi Satanove skušnjave premagale njegovo ljudstvo. Kaznoval bo tiste, ki ga napačno predstavljajo, usmiljen pa bo z vsemi, ki se iskreno spokorijo. Njim, ki ga prosijo za moč, da bi si razvili krščanski značaj, bo dal vso potrebno pomoč.

V času konca bo Božje ljudstvo vzdihovalo in jokalo nad gnusobami, ki se bodo počele po svetu. S solzami bodo opozarjali grešnike na nevarnost, ki jim preti zaradi teptanja božanskega zakona, in z nepopisno žalostjo se bodo skrušeno ponižali pred Gospodom. Grešniki pa se bodo posmehovali njihovi žalosti in se rogali njihovim resnim vabilom. Ampak tesnoba in ponižnost Božjega ljudstva sta nezmotljiv dokaz, da znova dosega čvrst in plemenit značaj, ki je bil izgubljen zaradi greha. Ker se vedno bolj bližajo Kristusu in imajo svoje oči uprte na njegovo popolno čistost, lahko jasno dojemajo skrajno grešnost greha. Krotkost in ponižnost sta pogoja uspeha in zmage. Krona slave čaka ljudi, ki se bodo poklonili ob križevem vznožju.

Božji zvesti otroci, ki molijo, so kakor vedno pod njegovim zavetjem. Ne zavedajo se svoje varne zaščite. Vladarji tega sveta jih želijo uničiti, ker jih podpihuje Satan, toda ko bi se oči Božjih otrok lahko odprle, kakor so se odprle oči Elizejevega služabnika/590/ pri Dotanu, bi videli, da jih obdajajo Božji angeli in zadržujejo vojske teme.

Ko bo Božje ljudstvo mučilo svojo dušo pred Bogom in prosilo za čisto srce, bo dan ukaz: "Vzemite umazana oblačila," in slišali bodo spodbudne besede: "Glej, snel sem s tebe tvoje krivice in oblečem te v praznična oblačila." ([Zah 3,4](#)) Brezmadežno oblačilo Kristusove pravičnosti bo oblečeno preizkušanim, skušanim in zvestim Božjim otrokom. Zaničevani ostanek bo odet v slavno obleko, ki je ne bo nikoli več umazala pokvarjenost tega sveta. Njihovo ime bo ostalo v Jagnjetovi knjigi življenja, zapisani so med najbolj zveste vseh časov. Uprli so se zapeljivčevim zvijačam; zmajevo rohnenje jih ni odvrnilo od zvestobe. Sedaj pa so za vedno varni pred skušnjavčevimi prevarami. Njihovi grehi so bili preneseni na začetnika greha. Na njihovo glavo je položeno čisto pokrivalo.

Medtem ko je Satan podajal svoje obtožbe, so nevidni sveti angeli hiteli sem in tja ter pečatili zveste s pečatom živega Boga. To so ti, ki stojijo na gori Sion skupaj z Jagnjetom in imajo Očetovo ime zapisano na svojem čelu. Pojejo novo pesem pred prestolom, pesem, ki se je ne more naučiti nihče razen stoštiriinštiridesettisoči, ki so bili odrešeni z zemlje. "Ti so, kateri se niso oskrunili z ženami; device so namreč. Ti so, ki hodijo za Jagnjetom, kamor koli gre. Ti so bili odkupljeni izmed ljudi, prvina Bogu in Jagnjetu. V njihovih ustih se ni našla laž, brez madeža so." ([Raz 14,4.5](#))/591/

Sedaj so se dokončno izpolnile besede Angela: "Poslušaj o Jozue, veliki duhovnik, ti in tvoji tovariši, ki sede pred teboj - predpodobe so! Kajti glej, jaz storim, da pride moj hlapec Odraslek." ([Zah 3,8](#)) Kristus je sedaj razodet kot Odkupitelj in Osvoboditelj svojega ljudstva. Sedaj je ostanek resnično znamenje, saj se solze ponižanja njihovega romanja umikajo veselju in časti pred Bogom in Jagnjetom. "Tisti dan bo Gospodov Odraslek v diko in slavo in sad zemlje v odliko in hvalo njim, ki se ohranijo Izraelu. In zgodi se: Kdor preostane na Sionu in kdor preostane v Jeruzalemu, ga bodo imenovali svetega, vsakega, ki je zapisan za življenje v Jeruzalemu." ([Iz 4,2.3](#))/592/

48. "Ne z vojsko, ne z močjo"

([angleško](#))

Prerok Zaharija je takoj zatem, ko je videl Jozua in Angela, prejel sporočilo o Zerubabelovem poslanstvu. Objavil je: "In angel, ki je govoril z menoj, se je vrnil in me je zbudil kakor človeka, ki se prebudi. In mi reče: Kaj vidiš? Rečem: Vidim, glej, svečnik ves iz zlata in njegovo oljenko vrhu njega in sedem njegovih svetilnic na njem in sedem cevi do svetilnic, ki so ob njegovem vrhu; in dve oljki zraven njega, ena ob desni strani oljenke in druga ob njeni levi plati.

In spregovorim in rečem angelu, ki je govoril z menoj: Kaj so ti, moj Gospod? ... Tedaj odgovori in mi reče: To je Gospodova beseda Zerubabelu: Ne z vojsko, ne z močjo, ampak po mojem duhu, pravi Gospod nad vojskami.

In spregovorim ter mu rečem: Kaj sta ti dve oljki ob desni strani svečnika in/593/ ob njegovi levi? In spregovorim drugič in mu rečem: Kaj sta ti dve oljkovi mladici, ki sta poleg tistih dveh zlatih cevi, ki izlivata zlato olje iz sebe? ... Nato reče: To sta dva sinova olja, ki stojita pri Gospodarju vse zemlje." ([Zah 4,1-4.6.11.12.15](#))

V tem videnju sta dve oljki, ki stojita pred Bogom, prikazani, da izlivata iz sebe zlato olje po zlatih ceveh v svečnik. Iz tega se napajajo luči v svetišču, da lahko dajejo sijajno in trajno svetlobo. Tako s pomaziljenih, ki stojijo pred Bogom, polnota božanske luči, ljubezni in moči prehaja na njegovo ljudstvo, da bi lahko še drugim prenašali svetlobo, veselje in osvežitev. Kdor je tako obogaten, mora bogatiti tudi druge z bogastvom Božje ljubezni.

Zerubabel je kljub številnim težavam še naprej obnavljal Gospodovo hišo. Od samega začetka so nasprotniki "slabili roke Judovemu ljudstvu ter jih s strašenjem motili pri zidanju ... in so jim branili z močno pestjo". ([Ezr 4,4.23](#)) Gospod pa je posredoval v korist graditeljev in sedaj je po svojem preroku spregovoril Zerubabelu, rekoč: "Kdo si ti, velika gora, pred Zerubabelom? V ravnino boš! In on prinese vrhnji kamen z glasnim vpitjem: Milost, milost njemu!" ([Zah 4,7](#))

Skozi zgodovino Božjega ljudstva so se dvigale velike gore težav, ki so bile na videz nepremagljive pred njimi, ki so poskušali izvršiti nebeški/594/ načrt. Gospod dovoljuje takšne ovire kot preizkus vere. Ko smo obdani z vseh strani, je to najboljši čas, da zaupamo v Boga in moč njegovega Duha. Kazati živo vero pomeni rast duhovne moči in razvoj neomajnega zaupanja. Tako človek postane zmagovalec. Ovire, ki jih je

nastavil Satan na kristjanovo pot, bodo pred vero izginile, saj bodo na pomoč prišle nebeške sile. "In nič vam ne bo nemogoče." ([Mt 17,20](#))

Svet nastopa z bliščem in bahanjem. Bog pa začenja veličastne zmage resnice in pravičnosti z dnevom "malih začetkov". ([Zah 4,10](#)) Včasih poučuje svoje služabnike tako, da dovoli razočaranje in navidezni neuspeh. Njegov namen je, da bi se naučili premagovati težave.

Ljudje so pogosto v skušnjavi, da bi omahovali pred težavami in ovirami, ki se postavijo prednje. Toda če se bodo od začetka do konca trdno držali svojega zaupanja, bo Bog odprl pot. Uspeh bodo dosegli, ko se bodo bojevali s težavami. Pred Zerubabelovim smelim duhom in neomajno vero so velike gore težav postale ravnina; in čigar roke so postavile temelj, "njegove roke jo dodelajo. In on prinese vrhnji kamen z glasnim vpitjem: Milost, milost njemu!" ([Zah 4,9.7](#))

Človeška moč in sila nista ustanovili Božje cerkve in je prav tako ne moreta uničiti. Cerkev ni bila utemeljena na skali človeške moči, temveč na Jezusu Kristusu, Skali/595/ vekov, in "peklenka vrata je ne bodo premagala". ([Mt 16,18](#)) Božja navzočnost daje trdnost njegovemu delu. "Ne zanašajte se na poglavarje, na sina človeškega," pravi beseda, ki nam je dana. ([Ps 146,3](#)) "V mirovanju in upanju bo vaša moč." ([Iz 30,15](#)) Božje veličastno delo, ki je utemeljeno na večnih načelih pravice, ne bo nikoli propadlo. Napredovalo bo vse močnejše "ne z vojsko, ne z močjo, ampak po mojem duhu, pravi Gospod nad vojskami". ([Zah 4,6](#))

Obljuba "Zerubabelove roke so položile temelj tej hiši in njegove roke jo dodelajo" se je dobesedno izpolnila. ([Zah 4,9](#)) "In Judovi starešine so zidali in uspevalo jim je delo po prerokovanju Hagaja, preroka, in Zaharija, Idovega sina. Tako so zidali in dokončali po zapovedi Izraelovega Boga in po povelju Cira in Darija in Artakserksa, kraljev v Perziji. In ta hiša je bila dokončana tretji dan meseca adarja, ko je bilo šesto leto vladanja kralja Darija." ([Ezr 6,14.15](#))

Kmalu potem je bil obnovljen tempelj posvečen. "In Izraelovi sinovi, duhovniki, leviti in drugi sinovi ujetništva so praznovali posvečevanje te Božje hiše z veseljem. Štirinajsti dan prvega meseca ... so praznovali pasho". ([Ezr 6,16.19](#))

Drugi tempelj se po veličastnosti ni mogel primerjati s prvim, niti ni bil počaščen z vidnimi znamenji božanske navzočnosti, kakor se je zgodilo v prvem templju. Prav tako se ni razodela/596/ nadnaravna moč, da bi zaznamovala njegovo posvetitev. Ni bilo videti oblaka slave, da bi napolnil nanovo postavljeno svetišče. Z neba ni švignil ogenj, da bi sežgal daritev na oltarju. Med keruboma v najsvetejšem ni bilo videti

Božje slave; v njem ni bilo niti skrinje, prestola milosti in plošč pričevanja. Nobeno znamenje z nebes ni oznanjalo Jahvejeve volje duhovniku, ki je spraševal po njej.

Kljub temu pa je bila to stavba, za katero je Gospod objavil po preroku Hagaju: "Poslednja slava te hiše bo večja kakor prva. In potresem vse poganse narode, in pridejo dragocenosti vseh narodov, in to hišo napolnim s slavo, pravi Gospod nad vojskami." ([Hag 2,9.7](#)) Stoletja so si učeni ljudje prizadevali razložiti, kako se je izpolnila Božja obljuba, ki jo je dal po Hagaju; kljub temu pa so mnogi odločno zavrgli možnost, da bi v prihodu Jezusa iz Nazareta, Dragocenosti vseh narodov, ki je z osebno navzočnostjo posvetil tempeljski prostor, prepoznali kakršno koli posebno znamenje. Ošabnost in nevera sta oslepila um za razumevanje pravega pomena preroških besed.

Drugi tempelj je bil počaščen, vendar ne z oblakom Jahvejeve slave, marveč z navzočnostjo Njega, v kateri telesno prebiva "vsa polnost božanstva" - sam Bog "razodet v mesu". ([Kol 2,9](#); [1 Tim 3,16](#)) Drugi tempelj je presegel slavo prvega samo zato, ker je bil počaščen z osebno Kristusovo navzočnostjo med njegovo službo na zemlji. Dragocenost vseh narodov je resnično prišla v njegov tempelj, ko je Mož iz Nazareta učil in zdravil na svetem dvorišču./597/

49. V dneh kraljice Estere

([angleško](#))

Zaradi naklonjenosti, ki jo je pokazal Cir, je skoraj petdeset tisoč otrok ujetništva izkoristilo prednost ukaza, ki je dovoljeval njihovo vrnitev. To pa je v primerjavi s stotinami tisoči, ki so bili razkropljeni po območju Medo-Perzije, pomenil samo majhen ostanek. Večina Izraelcev se je raje odločila ostati v deželi svojega izgnanstva kakor pa prestajati težave, ki bi jih bili deležni na poti nazaj in med ponovnim poseljevanjem svojih opustošenih mest in domov.

Minilo je dvajset ali več let, ko je bil izdan drug odlok, prav tako ugoden kakor prvi. Izdal ga je takratni vladar Darij Histasp. Tako je Bog v svoji usmiljenosti omogočil še eno priložnost Judom v medo-perzijskem kraljestvu, da bi se lahko vrnili v deželo svojih očetov. Gospod je vnaprej videl težavne čase, ki bodo nastopili po vladanju Kserksa - Ahasverja iz Esterine knjige - zato ni povzročil samo spremembe razpoloženja v srcih oblastnikov,^{/598/} temveč je navdihnil tudi Zaharija, da je prosil izgnance, naj se vrnejo.

"Oh, oh, bežite iz severne dežele!" se je glasilo sporočilo, namenjeno razkropljenim Izraelovim rodovom, ki so se naselili v mnogih deželah daleč od svojega prejšnjega doma. "Kajti na četvere vetrove neba sem vas razkropil, govori Gospod. Oh, Sion, beži, ki prebivaš pri babilonski hčeri! Kajti tako pravi Gospod nad vojskami: Da prejmem slavo, me je poslal k poganskim narodom, ki so vas plenili; zakaj kdor se vas dotakne, se dotakne punčice njegovega očesa. Kajti, glej, jaz zavihtim roko nad njimi, in bodo v plen tistim, ki so jim sužnjevali; in spoznate, da me je poslal Gospod nad vojskami." ([Zah 2,6-9](#))

Gospod se je še vedno držal svojega namena, ki ga je zasnoval v začetku, da bi bilo njegovo ljudstvo slavno na zemlji in v čast njegovemu imenu. V dolgih letih izgnanstva jim je ponujal veliko priložnosti, da bi obnovili svojo zvestobo njemu. Nekateri so se odločili ubogati in se učiti, drugi pa so doživeli zveličanje sredi trpljenja. Mnogi teh so bili šteti za ostanek, ki se je vrnil. Navdihnjena beseda jih je primerjala z vršičkom visoke cedre, ki bo zasajen "na visoki in vzvišeni ... Izraelovi gori". ([Ezk 17,22.23](#))

Ti, "katerih duha je obudil Bog", ([Ezr 1,5](#)) so se vrnili po Cirovem ukazu. Bog pa ni prenehal vabiti tudi tistih, ki so prostovoljno ostali v deželi svojega izgnanstva, in jim je na številne načine omogočal,^{/599/} da bi se tudi oni lahko vrnili. Množica takšnih, ki se niso odzvali na Cirov ukaz, je ostala neobčutljiva za poznejše vplive, in niso ubogali vabila celo tedaj, ko jih je Zaharija svaril, naj brez omahovanja zbežijo iz Babilona.

Medtem pa so se razmere v medo-perzijskem kraljestvu hitro spreminjale. Darija Histaspas, pod čigar vladavino je bila Judom izkazana izredna naklonjenost, je nasledil Kserks Veliki. Med njegovo vladavino so Judje, ki niso ubogali sporočila in zbežali, doživeli hude stiske. Ker niso hoteli izkoristiti rešitve, ki jo je priskrbel Bog, so sedaj zrlji smrti v oči.

Satan si je v tem času prizadeval nasprotovati Božjim načrtom po Hamanu Agagejcu, brezobzirnem človeku, ki je zasedal visok položaj v Medo-Perziji. Haman je gojil ogorčeno sovraštvo proti Judu Mardoheju. Mardohej ni storil krivice Hamanu, preprosto se mu ni hotel klanjati in ga s tem oboževati. Haman se je nato odločil dvigniti roko ne samo zoper Mardoheja, temveč tudi "pokončati vse Jude, ki so bili po vsej Ahasverovi kraljevini, Mardohejev narod". ([Est 3,6](#))

Lažne Hamanove trditve so Kserksa zavedle, da je izdal ukaz, po katerem naj bi pomorili vse Jude, "razkrojene in zase ločene med ljudstvi po vseh deželah kraljestva" Medo-Perzije. ([Est 3,8](#)) Določili so dan, v katerem naj bi pobili Jude in zasegli njihovo imetje. Kralj se sploh ni zavedal daljnosežnih posledic, ki bi/600/ nastale zaradi popolne izvršitve tega ukaza. Sam Satan, skriti pobudnik te zvijače, je poskušal s sveta odpraviti nje, ki so ohranjali spoznanje o pravem Bogu.

"In v vsaki pokrajini, kamor koli je prispelo kraljevo povelje in njegov ukaz, je bila velika žalost med Judi, in postili so se in jokali in jadikovali ter mnogi so ležali na raševini in pepelu." ([Est 4,3](#)) Ukaza Medov in Peržanov ni bilo mogoče preklicati; razmere so bile na videz brezupne. Vsi Izraelci so bili obsojeni na uničenje.

Sovražnikove namere pa je preprečila Moč, ki vlada med človeškimi otroki. Po Božji previdnosti je Estera, Judinja, ki se je bala Najvišjega, postala kraljica medo-perzijskega kraljestva. Mardohej je bil njen sorodnik. V skrajni nuji sta se odločila prositi Kserksa za svoje ljudstvo. Estera naj bi tvegala stopiti predenj kot posrednica. "In kdo ve," je rekel Mardohej, "ali nisi za takšen čas, kakršen je sedaj, dosegla kraljestva?" ([Est 4,14](#))

Stiska, s katero se je spoprijela Estera, je zahtevala hitro in resno delovanje. Oba, Mardohej in ona, pa sta vedela, da bo njun trud zaman, če ne bo Bog mogočno posredoval za nje. Zato si je Estera vzela čas za občestvo z Bogom, virom njene moči. Mardoheju je naročila: "Pojdi, zberi vse Jude, ki bivajo v Susanu, in postite se zame, da ne jeste in ne pijete tri dni, ne dan, ne noč; tudi jaz s svojimi deklami se bomo enako postile. In potem pojdem noter h kralju, dasi ni po postavi; in če umrem, naj umrem!" ([Est 4,16](#))/601/

Naslednji dogodki so se hitro vrstili - Esterin odhod pred kralja in njegovo izkazovanje naklonjenosti, pojedina kralja in kraljice s Hamanom kot edinim gostom, kraljeve težave s spanjem, javno izkazana čast Mardoheju ter Hamanovo ponižanje in padec ob odkritju njegove zlobne zarote - vsi ti so deli znane zgodbe. Bog je čudovito posredoval za svoje spokorjeno ljudstvo in novi ukaz, ki ga je izdal kralj, jim je dovoljeval, da se bojujejo za svoje življenje. Hitri sli so ga objavili po vseh delih kraljestva, saj so "odšli, podvzajaje se po kraljevi zapovedi. In v vsaki pokrajini in po vseh mestih, kamor koli je prispelo kraljevo povelje in njegova postava, so imeli Judje veselje in radost, gostijo in praznik. In mnogi izmed ljudstev dežele so postali Judje, kajti strah pred Judi jih je prevzel." ([Est 8,14.17](#))

Na dan, določen za njihovo uničenje, "so se zbrali Judje v svojih mestih po vseh pokrajinah kralja Ahasvera, da položijo roko na tiste, ki so iskali njihovo nesrečo. In nihče ni mogel stati pred njimi, zakaj strah pred njimi je obvladal vsa ljudstva." ([Est 9,2](#)) Bog je poslal neprekosljivo močne angele zaščititi svoje ljudstvo, ko "so branili svoje življenje". ([Est 9,16](#))

Mardohej je prejel častni položaj, ki ga je prej zasedal Haman. "Bil je drugi za kraljem Ahasverom in velik med Judi in priljubljen množici svojih bratov." ([Est 10,3](#)) Prizadeval si je za Izraelovo blaginjo. Tako je Bog svojemu izvoljenemu ljudstvu še enkrat zagotovil naklonjenost medo-perzijskega dvora/602/ in tako omogočil uresničitev svojega načrta, da jih povrne v njihovo deželo. Vendar se jih je šele nekaj let pozneje, v sedmem letu Artakserksa prvega, ki je nasledil Kserksa Velikega, večje število vrnilo v Jeruzalem pod Ezrovim vodstvom.

Težavna izkušnja, ki jo je doživelo Božje ljudstvo v Esterinih dneh, ni bila značilna samo za tisto obdobje. Ko je pisec Razodetja gledal skozi stoletja v čas konca, je oznanil: "In razsrdi se zmaj nad ženo in gre napravljat vojsko z ostalimi njenega potomstva, ki hranijo Božje zapovedi in imajo pričevanje Jezusa Kristusa." ([Raz 12,17](#)) Nekateri, ki živijo v današnjem času, bodo doživeli izpolnitev teh besed. Isti duh, ki je v preteklih stoletjih napeljeval ljudi, da so preganjali pravo cerkev, bo v prihodnosti podpihoval k podobnemu preganjanju teh, ki bodo ostali zvesti Bogu. Že sedaj se opravljajo priprave na poslednji veliki boj.

Ukaz, ki bo na koncu izdan zoper ostanek Božjega ljudstva, bo zelo podoben tistemu, ki ga je izdal Ahasver zoper Jude. Danes sovražniki prave cerkve v skupini ljudi, ki posvečuje soboto, vidijo Mardoheja, ki sedi pri vratih. Spoštovanje Božjega ljudstva do njegovega zakona nenehno graja nje, ki so zavrgli Gospodov strah in teptajo njegov dan počitka.

Satan bo izzval ogorčenost zoper manjšino, ki ne bo hotela sprejeti priljubljenih običajev in izročil. Ljudje na odgovornih in uglednih položajih se bodo pridružili

nizkotnim in podležem ter se z njimi dogovarjali zoper Božje ljudstvo. Bogati, nadarjeni in izobraženi se bodo združili, da bi jih zaničevali./605/ Proti njim se bodo zarotili preganjski vladarji, duhovniki in verniki. Z besedo in peresom, z vpitjem, grožnjami in posmehovanjem si bodo prizadevali uničiti njihovo vero. Z lažnim prikazovanjem in razdražljivimi vabili bodo razburjali strasti ljudstva. Ker se proti posvečevalcem sobote ne bodo mogli sklicevati na geslo "tako piše v Svetem pismu", bodo to nadomestili s krutimi predpisi. Da bi si zakonodajalci zagotovili priljubljenost in zaveznike, se bodo podredili zahtevam po nedeljskih zakonih. Kdor pa se boji Boga, ne more sprejeti predpisa, ki krši eno izmed desetih Božjih zapovedi. Na tem bojišču bo zadnji veliki spopad v boju med resnico in zmoto. Glede izida pa nismo prepuščeni negotovosti. Gospod bo danes branil svojo resnico in svoje ljudstvo, kakor je to počel v dneh Estere in Mardoheja./606/

50. Duhovnik in pismouk Ezra

([angleško](#))

Okoli sedemdeset let po vrnitvi prve skupine izgnancev pod vodstvom Zerubabela in Jozuela, je prišel na medo-perzijski prestol Artakserks Longiman. Ime tega kralja je povezano s sveto zgodovino po nizu izrednih dogodkov. Med njegovo vladavino sta živela in delala Ezra in Nehemija. Leta 457 pred Kristusom je izdal tretji in dokončni ukaz za obnovo Jeruzalema. Med njegovo vladavino so se Judje vrnili pod vodstvom Ezra, dokončali jeruzalemsko obzidje pod vodstvom Nehemija in njegovih družabnikov ter znova vpeljali tempeljske službe; Ezra in Nehemija pa sta sprožila tudi veliko versko prenavo. Med svojo dolgo vladavino je velikokrat pokazal naklonjenost do Božjega ljudstva, v svojih zaupnih in priljubljenih judovskih prijateljih Ezru in Nehemiju pa je spoznal moža, ki ju je Bog določil in poklical za posebno nalogo.

Ezrove izkušnje iz življenja med Judi, ki so ostali v Babilonu, so bile tako nenavadne, da je to pritegnilo blagohotno zanimanje kralja Artakserksa, s katerim je ⁶⁰⁷ odkrito govoril o moči nebeškega Boga in o božanskem načrtu za vrnitev Judov v Jeruzalem.

Ezra se je rodil kot potomec Aronovih sinov, zato je bil deležen duhovniške vzgoje. Poleg tega je poznal spise magov, astrologov in modrijanov v medo-perzijskem kraljestvu. Toda ni bil zadovoljen s svojim duhovnim stanjem. Hrepenel je po popolni skladnosti z Bogom in po modrosti, da bi izvršil božansko voljo. Tako je "pripravil svoje srce, da bo preiskoval Gospodov zakon in ga izpolnjeval". ([Ezr 7,10](#)) To ga je spodbudilo k marljivemu preiskovanju zgodovine Božjega ljudstva, kakor je bila zapisana v spisih prerokov in kraljev. Preiskoval je zgodovinske in pesniške svetopisemske knjige, da bi izvedel, zakaj je Bog dovolil, da je bil Jeruzalem uničen, njegovo ljudstvo pa odvedeno v ujetništvo v pogansko deželo.

Ezra je še posebej premišljeval o Izraelovih izkušnjah od časa, ko je bila Abrahamu dana obljuba. Proučil je navodila, ki so bila podana na gori Sinaj in med dolgim potovanjem po puščavi. Ko je vse bolj spoznaval Božje ravnanje z njegovimi otroki in dojel svetost zakona, oznanjenega na Sinaju, je njegovo srce zatrepetal. Doživel je ponovno in temeljito spreobrnjenje ter se odločil obvladati poročila svete zgodovine, da bi s tem znanjem lahko prinesel blagoslov in luč svojemu ljudstvu.

Ezra si je prizadeval dobro pripraviti za delo, za katero je veroval, da ga čaka. Boga je iskreno prosil, da bi lahko postal moder učitelj v Izraelu. Ko se je naučil podrediti um in voljo božanskemu nadzoru, je ⁶⁰⁸ življenju začutil načela pravega posvečenja, ki

so v poznejših letih odločilno vplivala ne samo na mladino, ki ga je prosila za nasvet, marveč tudi na druge, ki so se družili z njim.

Bog je izvolil Ezra kot orodje za Izraelovo blaginjo, da bi duhovništvu povrnil ugled in slavo, ki je med ujetništvom zelo potemnela. Ezra se je razvil v izredno učenega človeka in postal "pismouk, izurjen v Mojzesovem zakonu". ([Ezr 7,6](#)) Zaradi teh lastnosti je postal ugleden mož v medo-perzijskem kraljestvu.

Ezra je postal Božji glasnik; poučeval je ljudi o načelih, ki vladajo v nebesih. V preostanku svojega življenja je bilo njegovo najpomembnejše delo poučevanje, ne glede na to, ali je bil blizu dvora medo-perzijskega kralja ali pa v Jeruzalemu. Ko je drugim govoril o resnicah, ki jih je spoznal, je postajal vse bolj sposoben za to delo. Postal je pobožen in goreč človek. Bil je Gospodova priča svetu o moči svetopisemske resnice, ki oplemeniti vsakdanje življenje.

Ezrovo prizadevanje, da bi obudil zanimanje za proučevanje Svetih spisov, se je kazalo v stalnem skrbnem delu ohranjanja in prepisovanja Svetih spisov, ki ga je opravljal vse življenje. Zbral je vse izvode zakona, ki jih je lahko našel, ter jih dal prepisovati in razdeljevati. Čista beseda, ki se je tako množila in prišla v mnoge roke, je omogočila spoznanje neprecenljive vrednosti.

Ezrova vera, da bo Bog opravil mogočno delo za svoje ljudstvo, ga je gnala, da je Artakserksu govoril o svoji želji, da bi se vrnil v Jeruzalem in obnovil zanimanje za proučevanje Božje/609/ besede in pomagal svojim bratom obnoviti sveto mesto. Kralj je bil globoko ganjen, ko je Ezra izpovedal svoje popolno zaupanje v Izraelovega Boga, ki je vsekakor zmožen zaščititi svoje ljudstvo in skrbeti zanj. Dobro je razumel, da se Izraelci vračajo v Jeruzalem služiti Jahveju. Kraljevo zaupanje v Ezrovo poštenost pa je bilo tako veliko, da mu je izkazal posebno naklonjenost, ko je ugodil njegovi prošnji in mu dal bogate darove za tempeljske službe. Postavil ga je za posebnega predstavnika medo-perzijskega kraljestva in mu podelil veliko oblast, da lahko izvrši načrt, ki ga je imel v srcu.

Ukaz, ki ga je izdal Artakserks Longiman za pozidavo Jeruzalema, je bil že tretji, odkar se je končalo sedemdesetletno ujetništvo. Značilno je po besedah, ki se nanašajo na nebeškega Boga, po priznanju Ezrovih dosežkov in po radodarnosti do ostanka Božjega ljudstva. Artakserks omenja Ezra kot duhovnika, pismouka "v besedah Gospodovih zapovedi in njegovih postav za Izraela", ([Ezr 7,11](#)) učitelja "zakona Boga nebes". ([Ezr 7,12](#)) Kralj se je pridružil svojim svetovalcem, ko so radovoljno darovali "Izraelovemu Bogu, čigar prebivališče je v Jeruzalemu". ([Ezr 7,15](#)) Poleg tega pa je poskrbel za poravnavo velikih stroškov, za katere je naročil, naj se izplačajo "iz kraljeve zakladnice". ([Ezr 7,20](#))

Artakserks je dejal Ezru: "Poslan si od kralja in njegovih sedmih svetovalcev, da napraviš preiskavo o Judi in Jeruzalemu na podlagi zakona svojega Boga, ki je v tvoji roki. Kar koli/^{610/} je zapovedano po Bogu nebes, naj se natančno stori za hišo Boga nebes, kajti čemu naj pride Božji srd nad kraljevo državo in njegove sinove?" ([Ezr 7,14.23](#))

Ko je Artakserks dovolil Izraelcem, da se vrnejo, je poskrbel, da duhovniki obnovijo starodavne obrede in se jim vrnejo prednosti. Objavil je: "Tudi se vam naznanja, da nimate oblasti nakladati davke, užitnino in cestnino kateremu koli iz duhovnikov, levitov, pevcev, vratarjev, Netinimcev in služabnikov te Božje hiše." ([Ezr 7,24](#)) Poskrbel je tudi za imenovanje upraviteljev, ki naj bi pravično vladali ljudstvu po judovskih zakonih. Ukazal je: "Ti pa, Ezra, po modrosti tvojega Boga, katera je v tvoji roki, postavi za sodnike in pravdnike, ki naj sodijo vse ljudstvo onostran reke, vse takšne, ki poznajo postave tvojega Boga. In kdor jih ne pozna, tega naučite. In kdor koli ne bo izpolnjeval postave tvojega Boga in kraljeve postave, nad tem naj se izvrši sodba z vso strogostjo, bodisi na smrt ali v pregnanstvo ali v zaplenjenje imetja ali v ječo." ([Ezr 7,25.26](#))

"Ker je bila dobrotljiva roka njegovega Boga nad" ([Ezr 7,9](#)) Ezrom, je prepričal kralja, naj zagotovi ugodne razmere za vrnitev vsega Izraela ter duhovnikov in levitov v medo-perzijskem kraljestvu, vseh, ki "hočejo rade volje iti v Jeruzalem". ([Ezr 7,13](#)) Tako so razkropljeni otroci znova dobili priložnost, da se vrnejo v svojo deželo, s čimer je bila povezana obljuba Izraelovi hiši, da jo bodo imeli v lasti.^{/611/} Ta ukaz je povzročil veliko veselje ljudi, ki so se pridružili Ezru pri proučevanju Božjega načrta za njegovo ljudstvo. Ezra je vzkliknil: "Hvaljen bodi Jahve, Bog naših očetov, ki je dal to kralju v srce, da se olepša Gospodova hiša, ki je v Jeruzalemu, in ki mi je naklonil milost pred kraljem in njegovimi svetovalci in pred vsemi kraljevimi močnimi vojvodami." ([Ezr 7,27.28](#))

V tem Artakserksovem ukazu se je razodela Božja previdnost. Nekateri so jo razpoznali in radostno izkoristili prednost, da se povrnejo v tako ugodnih razmerah. Določili so skupni kraj za zbiranje in ob napovedanem času so se ljudje, ki so se želeli vrniti v Jeruzalem, zbrali na dolgo potovanje. Ezra pravi: "In zbral sem jih ob reki, ki teče v Ahavo, in tam smo taborili tri dni." ([Ezr 8,15](#))

Ezra je pričakoval, da se bo v Jeruzalem vrnila velika množica, vendar se jih je zelo malo odzvalo vabilu. Mnogi, ki so si kupili hiše in zemljo, niso želeli žrtvovati tega imetja. Ljubili so lagodnost in udobnost ter so z zadovoljstvom ostali. Njihov zgled je slabo vplival na druge, ki bi se sicer odločili pridružiti tem, ki so napredovali v veri.

Ko je Ezra opazoval zbrano množico, je bil presenečen ob ugotovitvi, da ni nikogar izmed Levijevih potomcev. Kje so člani rodu, ki je bil določen za sveto tempeljsko

službo? Leviti bi se morali med prvimi odzvati vabilu: Kdo je na Gospodovi strani? ([2 Mz 32,26](#))/⁶¹²/ Med ujetništvom in tudi po njem so jim bile zagotovljene številne prednosti. Uživali so popolno svobodo služiti duhovnim potrebam svojih bratov v izgnanstvu. Gradili so shodnice, da so v njih duhovniki opravljali bogoslužja in poučevali ljudstvo. Dovoljeno je bilo posvečevati soboto in opravljati svete obrede, značilne za judovsko vero.

Minevala so leta in ko se je končalo ujetništvo, so se razmere spremenile; na Izraelovih voditeljih so počivale mnoge nove odgovornosti./⁶¹³/ Tempelj v Jeruzalemu so pozidali in še več duhovnikov je bilo potrebnih za opravljanje službe v njem. Pokazala se je velika potreba po Božjih služabnikih, ki bi delovali kot učitelji ljudstva. Poleg tega je Judom, ki so ostali v Babilonu, pretila nevarnost, da jim bo omejena verska svoboda. Po preroku Zahariju, pa tudi po svoji nedavni izkušnji hudih časov Estere in Mardoheja, so bili Judje v Medo-Perziji jasno opozorjeni, naj se vrnejo v svojo deželo. Nastopil je čas, ko je bilo zanje nevarno bivati sredi poganskih vplivov. Glede na te spremenjene razmere bi morali duhovniki v Babilonu hitro dojeti izdajo odloka kot posebno vabilo, da se vrnejo v Jeruzalem.

Kralj in njegovi knezi so opravili več kakor samo svoj delež, ko so omogočili vrnitev. Zagotovili so številna sredstva, toda kje so bili ljudje? Levijevi sinovi so se izneverili v času, ko bi vpliv njihove odločitve, da se pridružijo bratom, lahko spodbudil druge, da bi se ravnali po njihovem zgledu. Njihova čudna ravnodušnost je žalostno kazala odnos Izraelcev v Babilonu do Božjega načrta za njegovo ljudstvo.

Ezra se je še enkrat obrnil k levitom in jih nujno povabil, da se pridružijo njegovi skupini. Da bi poudaril pomembnost hitrega delovanja, je poslal napisano prošnjo po "Izraelovih prvakah" in "izvedencih". ([Ezr 7,28; 8,16](#))

Ko so popotniki čakali z Ezrom, so zaupni sli pohiteli nazaj s prošnjo, "da bi nam privedli strežaje/⁶¹⁴/ za hišo našega Boga". ([Ezr 8,17](#)) Prošnja je bila sprejeta. Nekateri, ki so še omahovali, so se dokončno odločili vrniti. Vse skupaj je v tabor prišlo okoli štirideset duhovnikov in dvesto dvajset Netinimcev - ljudi, na katere se je Ezra lahko zanesel kot na modre duhovnike in dobre učitelje ter pomočnike.

Sedaj so bili vsi pripravljeni na pot. Čakalo jih je nekajmesečno potovanje. Možje so s seboj vzeli svoje žene in otroke, imetje, pa še veliko dragocenosti za tempelj in njegove službe. Ezra se je zavedal, da ob poti nanje prežijo sovražniki, ki so njega in skupino pripravljali oropati in uničiti, toda kljub temu ni od kralja zahteval oboroženih vojakov za zaščito. Pojasnil je: "Sramoval sem se namreč prositi kralja čete vojakov in konjenikov, da bi nam pomagali zoper sovražnike na poti; kajti dejali smo bili kralju: Roka našega Boga je nad vsemi, ki ga iščejo, v dobro, a njegova moč in jeza je zoper vse, ki ga zapuščajo." ([Ezr 8,22](#))

V tem so Ezra in njegovi tovariši videli priložnost, da bi povečali Božje ime pred pogani. Vera v moč živega Boga bo okrepljena, če bodo Izraelci sedaj razodeli brezpogojno zaupanje v svojega božanskega Vodja. Zato so se odločili popolnoma zanesti nanj. Niso prosili za vojaško zaščito. Poganom ne bodo dali priložnosti, da bi človeški moči pripisali slavo, ki pripada samo Bogu. Niso si mogli privoščiti v mislih poganskih prijateljev izzvati niti najmanjši dvom, da se kot Božje ljudstvo iskreno zanašajo/615/ nanj. Moč se ne prejema z bogastvom, silo in vplivom malikovalcev, temveč zaradi naklonjenosti Boga. Varni bodo samo, če bodo izpolnjevali Gospodov zakon in če si ga bodo prizadevali ubogati.

Poznavanje razmer, v katerih jih bo še naprej vodila Božja dobrotljiva roka, je prispevalo k izredni slovesnosti službe posvečenja, ki jo je opravil Ezra in njegova skupina zvestih ljudi tik pred odhodom. Ezra je povedal o tej izkušnji: "Nato sem oklical post ondi, pri reki Ahavi, da bi se ponižali pred svojim Bogom, da izprosimo od njega ravno pot za sebe in za svoje otročiče in za vse svoje blago. Postili smo se torej in svojega Boga prosili tega, in dal se nam je izprositi." ([Ezr 8,21.23](#))

Božji blagoslov vendar ni izključeval ukrepov preudarnosti in previdnosti. Ezra je kot posebne varnostne ukrepe, da bi zaščitil zaklad, "odločil dvanajstero poglavarjev duhovnikov", ljudi, ki so se izkazali zvesti in vdani. "In odtehtal sem jim srebro in zlato in posode, dar povzdignjenja za hišo našega Boga, ki so ga bili darovali kralj in njegovi svetovalci in vojvode in vsi Izraelci, kar jih je bilo ondi." ([Ezr 8,24.25](#)) Tem ljudem je bila zaupana slovesna naloga, da bdijo kot budni oskrbniki nad zaupanim zakladom. Ezra je objavil: "Vi ste sveti Gospodu, in te posode so svete in srebro in zlato je dobrovoljen dar Gospodu, Bogu vaših očetov. Bodite budni in jih čuvajte, dokler jih ne stehate pred poglavarji duhovnikov in levitov/616/ in poglavarji Izraelovih očetov in v Jeruzalemu, v hramih Gospodove hiše." ([Ezr 8,28.29](#))

Skrb, ki jo je Ezra pokazal, ko je zagotovil prevoz in varnost Gospodovih zakladov, nas uči nauka, ki je vreden skrbnega premisleka. Samo ljudje, ki so bili vredni zaupanja, so bili izbrani in jasno poučeni glede odgovornosti, ki jim je bila naložena. Ko je Ezra določil zveste ljudi za zakladnike Gospodovih dobrin, se je zavedal potrebe in vrednosti reda in organizacije v Božjem delu.

V nekaj dneh, kolikor so Izraelci bivali ob reki, so dokončali vse priprave za dolgo potovanje. Ezra piše: "Potem smo odrinili ... dvanajsti dan prvega meseca, da potujemo v Jeruzalem; in roka našega Boga je bila nad nami, in otel nas je iz roke sovražnikov in opotnih zasednikov." ([Ezr 8,31](#)) Potovali so okoli štiri mesece, saj so bile v množici, ki je spremljala Ezra in je štela skupaj nekaj tisoč ljudi, tudi ženske in otroci, zato so počasi napredovali. Vendar so bili vsi varni. Sovražniki jim niso mogli škodovati. Njihovo potovanje je bilo uspešno in prvi dan petega meseca v sedmem letu kralja Artakserksa so pripotovali v Jeruzalem./617/

51. Duhovna obnova

([angleško](#))

Ezra je pravočasno prispel v Jeruzalem. Zelo so namreč potrebovali njegov vpliv. Njegov prihod je vlil upanje in pogum v srce mnogih, ki so delali v težavnih razmerah. Odkar se je vrnila prva skupina izgnancev pod vodstvom Zerubabela in Jozua pred sedemdesetimi leti, so veliko naredili. Tempelj je bil dokončan, mestno obzidje je bilo delno popravljeno. Veliko pa je še ostalo nedokončanega.

Med ljudmi, ki so se poprej vrnili v Jeruzalem, so bili mnogi, ki so ostali zvesti Bogu do konca življenja; toda precejšnje število otrok in vnukov je pozabilo svetost Božjega zakona. Celo nekateri odrasli, ki so jim bile zaupane odgovornosti, so odkrito grešili. Njihovo ravnanje je zelo onemogočalo trud drugih, za napredek Božjega dela. Dokler koli očitni kršilci zakona/^{618/} ne bodo kaznovani, se nebeški blagoslov ne bo mogel izliti na ljudstvo.

Po Božji previdnosti so tisti, ki so se vrnili z Ezrom, določili poseben čas za iskanje Gospoda. Izkušnje, ki so jih pravkar preživeli na poti iz Babilona, ko jih ni varovala nobena človeška sila, so jih naučile bogatih duhovnih nauk. Vera mnogih se je okrepila, in ko so se ti pomešali z malodušnimi in brezbriznimi v Jeruzalemu, je bil njihov vpliv mogočen dejavnik v prenovi, ki je kmalu nastala.

Četrty dan po njihovem prihodu so bili zakladi srebra in zlata skupaj s posodami za svetiščne službe izročeni v roke tempeljskih uradnikov v navzočnosti prič in z izredno natančnostjo. Vsak predmet so pregledali "po številu in po teži". ([Ezr 8,34](#))

Otroci ujetništva, ki so se vrnili z Ezrom, "so darovali žgalne daritve Izraelovemu Bogu" ([Ezr 8,35](#)) kot daritev za greh in v znamenje svoje hvaležnosti in zahvale za zaščito svetih angelov med potovanjem. "In izročili so kraljeve ukaze kraljevim namestnikom in deželskim oblastnikom tostran reke. Ti pa so podpirali ljudstvo in Božjo hišo." ([Ezr 8,36](#))

Kmalu zatem je k Ezru pristopilo nekaj poglavarjev z resno pritožbo. "Izraelovo ljudstvo in duhovniki in leviti" doslej niso upoštevali svetih Jahvejevih zapovedi, da naj/^{619/} ne sklepajo zakonske zveze z okoliškimi narodi. "Zakaj jemali so njihove hčere zase in za svoje sinove," je bilo povedano Ezru, "in so se, sveto seme, zmešali z ljudmi teh" poganskih dežel; "in roka poglavarjev in načelnikov je bila prva v tej nezvestobi." ([Ezr 9,1.2](#))

Ezra je raziskoval vzroke, ki so povzročili babilonsko ujetništvo, in spoznal, da je Izraelovo odpadništvo predvsem posledica mešanja s poganskimi narodi. Dojel je, da bi jim bilo prizaneseno mnogo žalostnih in ponižujočih izkušenj, če bi bili poslušni Božji zapovedi in bi se ločili od okoliških narodov. Ko je sedaj izvedel, da si kljub naukom iz preteklosti ugledni možje upajo prestopati zakone, ki so bili dani kot zaščita pred odpadništvom, je bilo njegovo srce vznemirjeno. Pomislil je na Božjo dobroto, ko je svoje ljudstvo znova postavil na trdna tla v njihovi domači deželi. Prevzela ga je pravična jeza in žalost zaradi njihove nevhvaležnosti. Napisal je: "Ko sem to slišal, sem si raztrgal suknjo in plašč ter si pulil lase z glave in brado in sedel potr. Tedaj se zbero k meni vsi, ki so trepetali ob besedah Izraelovega Boga zaradi nezvestobe tistih, ki so prišli iz ujetništva. Jaz pa sem sedel potr do večerne daritve." ([Ezr 9,3.4](#))

Ob večerni daritvi je Ezra vstal in si še enkrat raztrgal oblačilo in plašč, padel na kolena in razbremenil svoje srce v molitvi Nebesom. Iztegnil je roke proti Gospodu in zavpil: "O moj Bog, sramujem se in se bojim povzdigniti obličje/620/ k tebi, moj Bog; zakaj naše krivice so nam zrasle nad glavo in naša krivda je prispela do neba!

Od časa naših očetov smo v veliki krivdi do tega dne, in zaradi svojih krivic smo bili izročeni mi, naši kralji in naši duhovniki rokam kraljev dežel, meču, ujetništvu, plenjenju in očitni sramoti, kakor je danes. In sedaj nam je za kratek trenutek izkazal milost Gospod, naš Bog, da nam je pustil ostanek rešencev in dal, da smemo zabiti šotorov klin na njegovem svetem kraju, da bi nam naš Bog razsvetlil oči ter nas malo poživil v naši sužnosti. Zakaj sužnji smo; vendar pa nas ni zapustil naš Bog v naši sužnosti, ampak nam je naklonil milost pred kralji Perzije, da bi nam pripravil oživitve, da postavimo Božjo hišo in popravimo njene razvaline, ter da bi nam dali zid v Judi in v Jeruzalemu. In sedaj, naš Bog, kaj hočemo reči po vsem tem? Kajti zapustili smo tvoje zapovedi, ki si jih zapovedal po svojih hlapcih, prerokih. Po vsem tem pa, kar je prišlo nad nas za naša huda dela in za našo veliko krivdo (ker si nas ti, naš Bog, kaznoval manj, kakor zaslužijo naše krivice, in si nam dal toliko rešencev tukaj), ali bomo zopet prelamljali tvoje zapovedi in sklepali svaštvo z ljudstvi, ki počenjajo te gnusobe? Ali se ne bi srdil nad nami, dokler nas ne bo konec, da ne ostane nikogar in se nihče ne reši? O Gospod, Izraelov Bog, ti si pravičen; kajti preostali smo kot rešenci, kakor se danes vidi. Glej, pred teboj smo v svoji krivdi, kajti nihče ne more stati pred teboj zaradi tega." ([Ezr 9,6-11.13-15](#))/621/

Žalost, ki so jo čutili Ezra in njegovi tovariši nad zlom, ki se je zahrbtno vtihotapilo v samo jedro Gospodovega dela, je obrodila spokorjenje. Mnogi, ki so grešili, so bili globoko ganjeni. "Kajti ljudstvo je grozno jokalo." ([Ezr 10,1](#)) Vsaj nekoliko so se pričeli zavedati ostudnosti greha in kakšna gnusoba je to v Božjih očeh. Dojeli so svetost zakona, ki je bil dan na Sinaju, in mnogi so zatrepetali ob misli na svoje grehe.

Eden od navzočih, Sekanija po imenu, je priznal, da so vse Ezrove besede resnične. Priznal je: "Nezvesto smo ravnali proti svojemu Bogu, ker smo si jemali žene tujke iz ljudstev dežele. A zdaj je še upanje Izraelu ob tem!" ([Ezr 10,2](#)) Sekanija je predlagal, naj bi vsi, ki so se pregrešili, sklenili zavezo z Bogom, da bodo opustili greh in da se jim sodi po zakonu. Ezru je velel: "Vstani, ker to je tvoj posel, in mi bomo pri tebi in srčen izvrši to! Nato vstane Ezra in zaprišeže poglavarje duhovnikov, levitov in vsega Izraela, da bodo storili po tej besedi." ([Ezr 10,4.5](#))

Tako se je začela čudovita prenova. Ezra je z neskončnim potrpljenjem in tankočutnostjo in skrbno obzirnostjo do pravic in blaginje vsakega vpletenega posameznika skupaj s svojimi družabniki poskušal pripeljati potrtega Izraela na pravo pot. Predvsem pa je bil Ezra učitelj postave, zato se je osebno posvečal preiskovanju vsakega primera, da bi ljudje dojeli svetost tega zakona in blagoslove, ki jih lahko prejmejo s poslušnostjo.^{/622/}

Kjer koli je Ezra deloval, je obudil zanimanje za proučevanje Svetih spisov. Določili so tudi učitelje, da so poučevali ljudi. Tako je bil Gospodov zakon poveličan in postavljen v čast. Preiskovali so preroške knjige in še posebej besedila, ki so napovedovala prihod Mesija, ki bo prinesel upanje in tolažbo mnogim žalostnim in utrujenim srcem.

Več kakor dva tisoč let je minilo, odkar je Ezra "pripravil svoje srce, da bo preiskoval Gospodov zakon in ga spolnjeval", ([Ezr 7,10](#)) pa vendar ta čas ni zmanjšal vpliva njegovega pobožnega zgleda. Dolga stoletja je poročilo o njegovem življenju posvečenja navdihovalo mnoge, da so se odločili preiskovati in spolnjevati Gospodov zakon.

Ezrovi vzgibi so bili vzvišeni in sveti; k vsemu, kar je počel, ga je spodbujala globoka ljubezen do ljudi. Usmiljenje in nežnost do grešnikov, bodisi zavestnih ali iz nevednosti, bi morala biti nazoren nauk vsem, ki si prizadevajo doseči prenavo. Božji služabniki morajo biti trdni kakor skala, kadar gre za načela pravičnosti; vendar pa morajo hkrati kazati tudi naklonjenost in prizanesljivost. Kakor Ezra naj prestopnikom predočijo načela, ki so temelj vsake pravičnosti, ter jih tako učijo pot življenja.

V naših dneh, ko Satan na različne načine poskuša zaslepiti ljudi za obvezujoče zahteve Božjega zakona, so potrebni ljudje, ki bodo mnoge pripravili do tega, da bodo trepetali ob "zapovedi našega Boga". ([Ezr 10,3](#)) Potrebni so pravi prenovitelji, ki bodo usmerili prestopnike k vzvišenemu Zakonodajalcu ter jih poučili, da "je Gospodova postava popolna, oživlja^{/623/} dušo". ([Ps 19,7](#)) Potrebujemo ljudi, ki poznajo Sveto pismo, ljudi, katerih vsaka beseda in dejanje povišujeta Jahvejeve predpise, ljudi, ki si prizadevajo okrepiti vero. O, kako zelo potrebujemo učitelje, ki bodo navdihnili srce s spoštovanjem in ljubeznijo do Pisem.

Splošno razširjeno krivičnost danes lahko pripišemo predvsem zanemarjanju proučevanja in poslušnosti Svetim spisom, kajti ko je Božja beseda odrinjena, je zavržena njena moč, da brzda hudobne grešne strasti naravnega srca. Ljudje sejejo v meso in iz njega žanjejo pokvarjenost.

Zanemarjanje Svetega pisma pa povzroča zavračanje Božjega zakona. Nauk, da so ljudje osvobojeni poslušnosti božanskim predpisom, je oslabil silo moralne obveznosti ter odprl zapornice poplave krivičnosti na svet. Brezzakonje, razuzdanost in pokvarjenost so se razširili kakor vsesplošen potop. Povsod je videti zavist, zla sumničenja, hinavščino, odtujitev, tekmovalnost, razdore, izdajo svetega zaupanja in popuščanje poželenju. Ves ustroj verskih načel in naukov, ki bi moral biti temelj in okvir družbenega življenja, je podoben majavi gmoti, ki se bo vsak trenutek zrušila.

Glas, ki je spregovoril s Sinaja, v zadnjih dneh zgodovine sveta še vedno oznanja: "Ne imej drugih bogov zraven mene." ([2 Mz 20,3](#)) Človek se je s svojo voljo uprl Božji, vendar ne more utišati besede zapovedi. Človeški um se ne more izogniti odgovornosti višji oblasti. Teorije in ugibanja lahko prevladujejo; človek si lahko prizadeva znanost postaviti nasproti razodetju in tako/624/ odpraviti Božji zakon, toda vse glasneje bo slišati ukaz: "Moli Gospoda, svojega Boga, in njemu samemu služi." ([Mt 4,10](#))

Nič ne more oslabiti ali utrditi Jahvejevega zakona. Je takšen, kakršen je. Vedno je bil in vedno bo svet, pravičen in dober ter popoln sam po sebi. Ni ga mogoče preklicati ali spremeniti. "Poveljati" ali "oskruniti" ga so samo človeške besede.

Med človeškimi zakoni in Jahvejevimi predpisi bo prišlo do zadnjega velikega spopada med resnico in zmoto. Sedaj stopamo na to bojišče - ne v boj med tekmovalnimi cerkvami, ki se bojujejo za prevlado, temveč med vero Svetega pisma in verami bajk in izročil. Sile, ki so se združile zoper resnico, sedaj odločno delajo. Sveta Božja beseda, ki nam je bila izročena za tako visoko ceno trpljenja in prelitja krvi, se premalo ceni. Le malo jih je, ki jo resnično sprejemajo kot življenjsko pravilo. Nezvestoba je dosegla skrb zbujujoče razsežnosti, vendar ne samo v svetu, marveč tudi v cerkvi. Mnogi so zatajili nauke, ki so sami stebri krščanske vere. Velika dejstva o stvarjenju, kakor so jih zapisali navdihnjeni pisci, človekov padec v greh, sprava, nespremenljivost zakona - vse to je dejansko zavrgel velik del tako imenovanega krščanskega sveta. Tisoči, ki so ponosni na svoje znanje, imajo odločno zaupanje v Sveto pismo za dokaz slabosti, za dokaz učenosti pa kritizirajo Svete spise ter dajejo duhovni pomen in razlago njihovih najpomembnejših resnic./625/

Kristjani se morajo pripravljati na to, kar bo kmalu prišlo na svet kot splošno presenečenje. Ta priprava mora potekati v marljivem proučevanju Božje besede in prizadevanju, da uskladijo življenje z njenimi navodili. Neskončni pomen o večnosti

zahteva od nas kaj več poleg umišljene vere, vere besed in običajev, kjer je resnica potisnjena na stranski tir. Bog zahteva novo življenje in prenavo. S prižnice bi se morale slišati samo besede Svetega pisma in ničesar drugega. Toda Sveto pismo je oropano svoje moči, posledice pa se kažejo v izumiranju duhovnega življenja. V mnogih današnjih pridigah ni najti božanskega razodetja, ki prebujata vest in oživljata srce. Poslušalci ne morejo reči: "Ali ni srce gorelo v naju, ko nama je govoril po poti, ko nama je razlagal Pisma?" ([Lk 24,32](#)) Mnogi kličejo po živem Bogu in hrepenijo po božanski navzočnosti. Božja beseda naj spregovori srcu. Ljudje, ki so doslej poslušali samo izročila in človeške zamisli in pravila, naj slišijo glas njega, ki lahko obnovi njihovo srce za večno življenje.

Preroki in očaki so izžarevali veliko luč. S Siona, Božjega mesta, so bile govorjene veličastne resnice. Gospod želi, da bi luč enako svetila tudi danes po njegovih sledilcih. Če so sveti ljudje iz Stare zaveze tako jasno pričali o zvestobi, mar naj ne bi tisti, na katere sveti nakopičena luč stoletij, še odločneje pričali o moči resnice? Slava prerokb usmerja svojo luč na našo pot.^{/626/} Prispodoba se je srečala s svojim vzorcem v smrti Božjega Sina. Kristus je vstal od mrtvih in oznanil ob odprtem grobu: "Jaz sem vstajenje in življenje." ([Jn 11,25](#)) Na svet je poslal svojega Duha, da bi nas spomnil vsega. S čudežno močjo je ohranil svojo pisano besedo skozi stoletja.

Prenovitelji, katerih ugovor nam je prinesel naziv protestanti, so čutili, da jih je Bog poklical, da bi izročili luč evangelija svetu. Da bi to opravili, so bili pripravljani žrtvovati svoje imetje, svobodo in celo samo življenje. Kljub preganjanju in smrti je bil evangelij oznanjen blizu in daleč. Božja beseda je bila izročena ljudem: vsi družbeni sloji, visoki in nizki, bogati in revni, učeni in nevedni, so goreče preiskovali Besedo zase. Ali smo mi v tej poslednji bitki velikega boja tako zvesti svoji dolžnosti, kakor so bili prvi reformatorji svoji?

"Zatrobite v trobento na Sionu, posvetite post, razglasite praznično zborovanje! Zberite ljudstvo, posvetite zbor, skličite starešine, zberite otroke. ... Duhovniki, Gospodovi služabniki, naj jokajo med vežo in oltarjem in govore: Prizanesi, Gospod, svojemu ljudstvu in ne dajaj svoje dediščine v zasramovanje. Ali tudi še sedaj, govori Gospod, se spreobrnite k meni z vsem svojim srcem, s postom in z jokom in žalovanjem! Raztrgajte si srca, ne pa oblačil, in spreobrnite se h Gospodu, svojemu Bogu; kajti On je milostiv in poln usmiljenja, počasen za jezo in bogat v milosti in žal mu je hudega. Kdo ve, če se ne obrne in mu bo žal in pusti za seboj blagoslov?" ([Jl 2,15-17.12-14](#))^{/627/}

52. Človek priložnosti

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [Neh 1 in 2](#)

Nehemija, eden judovskih izgnancev, je zasedal vpliven in časten položaj na perzijskem dvoru. Kot dvorni točaj je imel prost pristop h kralju. Zaradi svojega položaja ter zaradi svojih sposobnosti in zvestobe je postal vladarjev prijatelj in svetovalec. Toda čeprav je bil deležen kraljeve naklonjenosti in obdan z bliščem in razkošjem, ni pozabil niti svojega Boga niti svojega ljudstva. Z globokim zanimanjem je bilo njegovo srce obrnjeno proti Jeruzalemu; njegovi upi in radost so bili odvisni od blaginje Jeruzalema. Po tem možu, čigar bivanje na perzijskem dvoru ga je pripravilo za delo, na katero je bil poklican, je Bog nameraval blagosloviti svoje ljudstvo v deželi njihovih očetov.

Po slih iz Judeje je judovski domoljub izvedel, da so za Jeruzalem, izvoljeno mesto, nastali dnevi preizkušnje. Izgnanci, ki so se bili vrnili, so trpeli bedo in sramoto. Tempelj in deli mesta so bili obnovljeni, toda/628/ obnova je bila ovirana, tempeljske službe motene, ljudje pa so živeli v stalnem preplahu, ker je bilo obzidje mesta še vedno precej porušeno.

Nehemija je prevzela žalost, da ni mogel ne jesti ne piti; "jokal in žaloval je nekoliko dni in se postil". ([Neh 1,4](#)) V svoji žalosti se je obrnil k božanskemu Pomočniku. "Molil sem," je dejal "pred Bogom nebes." ([Neh 1,4](#)) Zvesto je priznaval svoje in grehe svojega ljudstva. Prosil je, da bi Bog ohranil Izraela, povrnil njegov pogum in moč ter jim pomagal obnoviti opustošene kraje v Judi.

Med Nehemijevo molitvijo sta se okrepila njegova vera in pogum. Njegove besede so postale prežete s svetimi dokazi. Opozoril je na sramoto, ki bo zadela Boga, če bo njegovo ljudstvo sedaj, ko se je vrnilo k njemu, prepuščeno pomanjkanju in zatiranju. Gospoda je prosil, naj izpolni svojo obljubo: "Če se spreobrnete k meni in boste držali moje zapovedi ter jih spolnjevali, čeprav bi bili vaši razkropljenci ob koncu neba, tudi odondod jih zberem in jih privedem na kraj, ki sem ga izvolil, da utrdim tam svoje ime." ([Neh 1,9](#); Glej [5 Mz 4,29-31](#)) Ta obljuba je bila Izraelu dana po Mojzesu, preden so stopili v Kanaan, in je dolga stoletja ostala nespremenjena. Božje ljudstvo pa se je sedaj v spokorjenju in veri povrnilo k Bogu, in njegova obljuba se ne bo izneverila.

Nehemija je pogosto izlival svoje srce za svoje ljudstvo. Ko pa je sedaj molil, je v njegovih mislih nastajal svet načrt. Sklenil je, da se bo s kraljevim privoljenjem in

potrebno pomočjo za nabavo sredstev/629/ in materiala sam lotil obnove jeruzalemskega obzidja ter povrnil Izraelovo narodno moč. Gospoda je prosil, naj mu zagotovi naklonjenost v kraljevih očeh, da bi tako lahko izvršil svoj načrt. Prosil je: "Dodeli danes uspeh svojemu hlapcu ter mu daj usmiljenje v očeh tega moža." ([Neh 1,11](#))

Nehemija je čakal štiri mesece na ugodno priložnost, da bi svojo prošnjo povedal kralju. V tem času si je prizadeval biti vesel pred kraljem, čeprav je njegovo srce težila skrb. V teh bleščečih in razkošnih dvoranah so morali biti vsi veselega in zadovoljnega videza. Žalost ni smela zasenčiti obličja katerega koli kraljevega služabnika. Toda ko se je Nehemija umaknil pred pogledi človeških oči, so Bog in angeli slišali in videli veliko molitev, priznanj in solz.

Končno ni bilo več mogoče skrivati žalosti, ki je bremenila srce tega domoljuba. Neprespane noči in dnevi, prežeti s skrbjo, so pustili svoje sledi na njegovem obrazu. Kralj, ki je bil nezaupljiv zaradi lastne varnosti, je bil navajen brati izraze obraza in spoznati pretvarjanje, zato je dojel, da njegovega točaja mori nekakšna skrivna težava. Vprašal je: "Zakaj je tvoj obraz žalosten? Saj nisi bolan? To ni nič drugega kakor bolečina v srcu!" ([Neh 2,2](#))

Nehemija se je zaradi vprašanja prestrašil. Ali ne bo kralj jezen, ko bo slišal, da točaj navidezno opravlja svoje delo, njegove misli pa so daleč stran pri njegovem trpečem ljudstvu? Ali ne bo prestopnikovo življenje v nevarnosti? Ali bo njegov priljubljeni načrt za obnovo moči/630/ Jeruzalema propadel? Zapisal je: "Tedaj sem se silno bridko bal." ([Neh 2,2](#)) Z drhtečimi ustnicami in solznimi očmi je razodel vzrok svoje žalosti. Odgovoril je: "Kralj, živi vekomaj! Kako ne bi bil žalostnega obraza, ko pusto leži mesto, kjer je grobišče mojih očetov, in njegova vrata so z ognjem požgana?" ([Neh 2,3](#))

Opis jeruzalemskih razmer je v vladarju prebudil naklonjenost, ni pa izzval njegovih predsodkov. Naslednje vprašanje je ponudilo priložnost, na katero je Nehemija tako dolgo čakal: "Kaj torej prosiš?" ([Neh 2,4](#)) Božji mož pa si ni upal odgovoriti, dokler ni vprašal za navodilo Višjega od Artakserksa. Izpolniti je moral sveto nalogo, za katero je potreboval kraljevo pomoč, zavedal pa se je, da je veliko odvisno od tega, kako bo to kralju predstavil, da bi dobil njegovo privolitev in zagotovil njegovo podporo. Pravi: "V tem sem molil k Bogu nebes." ([Neh 2,4](#)) V tej kratki molitvi se je Nehemija znašel v navzočnosti Kralja kraljev in zagotovil moč, ki lahko spremeni srce kakor tok reke.

Molitev, kakršno je molil Nehemija med stisko, je sredstvo, ki je kristjanu na voljo v razmerah, ko je nemogoče moliti na druge načine. Delavci v svojih težavnih življenjskih obveznostih, obremenjeni in skoraj premagani zaradi težav, lahko pošljejo prošnjo Bogu za božansko pomoč. Popotniki po morju in kopnem se lahko na enak

način izročijo nebeški zaščiti, ko jim grozi velika nevarnost. Med nenadno nevarnostjo ali težavo lahko srce vzdigne svoj klic na pomoč k njemu,^{/631/} ki se je zaobljubil, da bo prišel pomagat zvestim in verujočim, kadar koli ga pokličejo. V vsakršnih razmerah in okoliščinah bo človek, ki ga teži žalost in skrb ali pa je izpostavljen skušnjavi, našel zagotovilo, podporo in pomoč v zanesljivi ljubezni in moči Boga, ki drži obljubo.

Nehemija je v tistem kratkem trenutku molitve h Kralju kraljev zbral pogum in povedal Artakserksu svojo željo, da bi bil za nekaj časa oproščen svojih dolžnosti na dvoru. Prosil je za pooblastila, da bi obnovil razdejane dele Jeruzalema^{/632/} in ga znova naredil močnega in utrjenega. Ta prošnja je bila usodno pomembna za judovski narod. "In kralj mi jih je dal, ker je bila dobrotljiva Božja roka nad menoj." ([Neh 2,8](#))

Ko si je Nehemija zagotovil pomoč, za katero je prosil, je preudarno in premišljeno pričel pripravljati vse potrebno za uspeh naloge. Ni pozabil na previdnostne ukrepe, ki so bili potrebni za njeno uresničitev. Svojega načrta ni razodel niti svojim rojakom. Vedel je, da bi se mnogi veselili njegovega uspeha, vendar se je bal, da bi drugi nepremišljeno lahko izzvali zavist svojih sovražnikov in tako morda onemogočili načrt.

Kralj je njegovo prošnjo sprejel tako blagohotno, da je bil Nehemija spodbujen prositi še za nadaljnjo pomoč. Da bi bilo njegovo poslanstvo dostojanstveno in veljavno in da bi tudi zagotovil zaščito na potovanju, je prosil za vojaško spremstvo. Prejel je kraljeva pisma, namenjena deželnim oblastnikom onstran Evfrata, na področju, skozi katero je moral iti na svoji poti v Judejo. Prejel pa je tudi pismo za oskrbnika kraljevih gozdov v libanonskih hribih, v katerem je bil zapisan ukaz, naj priskrbijo potreben les. Da ne bi bilo priložnosti za pritoževanje zaradi prekoračitve pooblastil, je Nehemija poskrbel, da je imel jasno določene pravice in prednosti.

Ta zgled modre previdnosti in odločnega delovanja mora biti nauk vsem kristjanom. Božji otroci naj ne samo molijo v veri, temveč tudi marljivo in previdno^{/633/} delajo. Srečujejo se z mnogimi težavami in velikokrat je delo Previdnosti zanje ovirano, ker menijo, da preudarnost in skrbna prizadevnost nimata nič skupnega z vero. Nehemija ni menil, da je njegova dolžnost opravljena, ko je jokal in molil pred Gospodom. Združil je svoje prošnje s svetim prizadevanjem, iskreno se je trudil in molil, da mu je uspela naloga, katere se je lotil. Skrben premislek kakor tudi temeljito spopolnjeni načrti so prav tako nujni za izvršitev svete naloge danes, kakor so bili med obnovo jeruzalemskega obzidja.

Nehemija ni ničesar prepustil naključju. Sredstva, ki so mu primanjkovala, si je zagotovil od teh, ki so jih lahko dali. Gospod je še vedno pripravljen vplivati na srca njih, ki imajo njegove dobrine, da bi podprli delo resnice. Kdor dela zanj, naj uporabi pomoč, ki jo On zagotavlja po ljudeh. Ti darovi bodo morda odprli poti, po katerih bo luč resnice zasvetila v mnogih nerazsvetljenih deželah. Darovalci morda ne bodo

verovali v Kristusa, morda ne bodo poznali njegove Besede, toda to ni razlog, da bi zavrnili njihove darove./634/

53. Obnovitelji obzidja

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [Neh 2 do 4](#)

Nehemija je varno pripotoval v Jeruzalem. Kraljeva pisma upraviteljem dežel ob poti, kjer je potoval, so mu zagotovila časten sprejem in hitro pomoč. Noben sovražnik si ni upal nadlegovati uradnika, ki so ga varovali vojaki perzijskega kralja in so mu deželni poglavarji izkazovali takšno spoštovanje. Njegov prihod v Jeruzalem z vojaškim spremstvom je kazal, da ima pomembno nalogo; to je izzvalo zavist poganskih plemen, ki so živela blizu mesta ter so pogosto dajala duška sovraštvu do Judov tako, da so jih napadali in žalili. V tem hudobnem ravnanju so se predvsem izkazali nekateri poglavarji plemen: Horončan Sanbalat, Amonec Tobija in Arabec Gesem. Že od samega začetka so ti voditelji zlonamerno opazovali Nehemijeve dejavnosti ter si z vsemi močmi prizadevali preprečiti njegove načrte in ovirati njegovo delo./635/

Nehemija je bil še naprej tako previden in preudaren kakor doslej. Vedel je, da so mu ogorčeni in odločni sovražniki pripravljene nasprotovati, zato je molčal o naravi svojega poslanstva, dokler ga poznavanje razmer ne bo usposobilo za uresničitev načrtov. Upal je, da si bo tako zagotovil sodelovanje ljudstva in jih spodbudil k delu, preden se bo dvignilo nasprotovanje njegovih sovražnikov.

Izbral je nekaj ljudi, za katere je vedel, da so vredni zaupanja. Razložil jim je okoliščine, ki so ga pripeljale v Jeruzalem, in jim pojasnil cilj, ki ga je želel doseči, ter načrte, po katerih se bo ravnal. Njegova naloga jih je takoj z zanimanjem pritegnila in so mu obljubili pomoč.

Tretjo noč po prihodu je Nehemija vstal opolnoči z nekaj zaupnimi tovariši ter se odpravil osebno pogledat jeruzalemske razvaline. Sedeč na muli je jezdil od enega dela mesta do drugega in ocenjeval podrti zidove in vrata mesta svojih očetov. Misli judovskega domoljuba je prevzela bolečina, ko je s strtim srcem opazoval porušeno obzidje svojega ljubljenega Jeruzalema. Spomini na minulo Izraelovo veličino so bili v ostrem nasprotju z dokazi njegovega ponižanja.

Nehemija je na skrivaj v tišini dokončal svoj obhod zidov. Pravi: "Načelniki pa niso vedeli, kam sem šel ali kaj sem delal, kajti doslej nisem bil ničesar povedal Judom in duhovnikom, ne plemenitnikom in načelnikom in drugim, ki so opravljali delo."

[\(Neh 2,16\)](#) Preostanek/636/ noči je prebedel v molitvi. Vedel je namreč, da se bo zjutraj treba resno potruditi, opogumiti in združiti potrte in razdeljene rojake.

Nehemija je imel s seboj kraljevo pooblastilo, v katerem je bilo zahtevano, naj prebivalci sodelujejo z njim v obnovi mestnega obzidja, vendar se Nehemija ni zanašal na uporabo oblasti. Raje si je prizadeval pridobiti zaupanje in naklonjenost ljudstva, vedoč, da je nujno zediniti kakor srca tako tudi roke za veliko delo, ki ga je čakalo. Ko je zjutraj sklical ljudstvo, jim je opisal dejstva, da bi prebudil njihove uspravane moči in združil razkropljeno množico.

Nehemijevi poslušalci niso vedeli za njegov ponočni obhod, tudi povedal jim ni o tem. Dejstvo, da je bil na tem obhodu, pa je veliko pripomoglo k uspehu, saj je tako lahko opisal natančno stanje mesta, kar je osupnilo njegove poslušalce. Vtis, ki ga je naredilo slabo in bedno stanje Jeruzalema, je povečal resnost in moč njegovim besedam.

Nehemija je ljudstvu opisal njihovo sramoto med pogani - njihova vera je bila onečaščena, Boga so preklinjali. Povedal jim je, da je v oddaljeni deželi slišal za njihovo stisko, si zanje zadobil naklonjenost Nebes in da se je med molitvijo odločil prositi za dovoljenje kralja, ki jim je tako priskočil na pomoč. Boga ni samo prosil, da bi mu kralj zagotovil dovoljenje, temveč da bi mu prav tako dal oblast in pomoč, ki bo potrebna v tem/637/ delu. Njegova molitev je bila uslišana na takšen način, da je bilo jasno, da je načrt od Gospoda.

Potem ko je Nehemija to povedal, je razložil, da ga podpirata združeni veljavi Izraelovega Boga in perzijskega kralja. Nato je naravnost vprašal ljudstvo, ali bodo izkoristili to priložnost in obnovili obzidje.

Vabilo je seglo naravnost v njihovo srce. Njihov strah se je spremenil v sram, ko so pomislili na to, kako so jim Nebesa izkazala naklonjenost, in z novim pogumom so soglasno rekli: "Vstanimo in zidajmo! In potrjene so bile njihove roke za dobro delo."
[\(Neh 2,18\)](#)

Nehemija se je z vsem srcem lotil dela. Njegovo upanje, odločnost, navdušenje in stanovitnost so bili nalezljivi ter so druge navdali z enako velikim pogumom in vzvišenim namenom. Vsak je postal Nehemija na svojem področju in pomagal krepiti srca in roke svojega bližnjega.

Ko so Izraelovi sovražniki slišali, kaj Judje upajo, da bodo dokončali, so se jim posmehovali in jih zaničevali, rekoč: "Kaj pomeni to, kar počenjate? Ali se hočete upreti kralju?" [\(Neh 2,19\)](#) Nehemija pa je odvrnil: "Bog nebes nam da srečo, in mi,

njegovi hlapci, hočemo vstati in zidati. Vam pa ni deleža, ne pravice, ne spomina v Jeruzalemu." ([Neh 2,20](#))

Med prvimi, na katere je vplival Nehemijev duh gorečnosti in resnosti, so bili duhovniki. Zaradi njihovega vplivnega položaja so ti možje lahko storili veliko za napredek ali pa oviranje dela. Njihova začetna pripravljenost na sodelovanje je pomembno prispevala k uspehu. Večina/638/ knezov in poglavarjev v Jeruzalemu se je plemenito lotila svoje dolžnosti in ti zvesti možje so častno omenjeni v Božji knjigi. Bilo je tudi nekaj imenitnikov Tekojčanov, ki pa "niso upognili vratu k službi svojega Gospoda". ([Neh 3,5](#)) Spomin na te malomarne uradnike je ožigosan s sramoto in se je prenašal kot svarilo vsem prihodnjim rodovom.

V vsakem verskem gibanju so ljudje, ki ne morejo zanikati, da je to Božje delo, vendar se držijo po strani in ne storijo ničesar, da bi pomagali. Dobro bi bilo, ko bi si takšni zapomnili, da se v nebesih zapisujejo takšne stvari - v knjigi, v kateri ni nič izpuščeno, v njej ni napak in po njej jim bo sojeno. Tam je zapisana vsaka zamujena priložnost za službo Bogu; tudi vsako dejanje vere in ljubezni bo ostalo kot spomin za vse večne čase.

V primerjavi s spodbudnim vplivom Nehemijeve navzočnosti je bil zgled Tekojčanov nepomemben. Ljudstvo je bilo na splošno prežeto z domoljubnostjo in vnemo. Sposobni in vplivni možje so organizirali različne družbene razrede prebivalcev v skupine, vsak vodja pa je bil odgovoren za obnovitev določenega dela obzidja. O nekaterih je zapisano, da so gradili "proti svoji hiši vprek". ([Neh 3,10](#))

Sedaj ko se je delo dejansko začelo, Nehemijeva odločnost ni popuščala. Z neutrudno budnostjo je nadzoroval gradnjo, usmerjal delavce, posvečal pozornost oviram in reševal nujne primere. Na vsej dolžini obzidja, ki se je raztezalo kakšnih pet kilometrov, je bilo neprestano čutiti njegov vpliv. Z ustreznimi besedami je opogumljal zaskrbljene, spodbujal počasne in hvalil marljive. Vedno je opazoval/639/ gibanje svojih sovražnikov, ki so se od časa do časa zbirali v daljavi in pogovarjali, kakor da bi kovali zaroto, potem pa so se približali delavcem in poskušali odvrniti njihovo pozornost od dela.

Nehemija pri vsem svojem delu ni pozabil vira svoje moči. Svoje srce je stalno dvigoval k Bogu, vzvišenemu Nadzorniku vsega. Govoril je: "Bog nebes nam da srečo." ([Neh 2,20](#)) Te besede so vedno znova odmevale in prevzemale srce delavcev na obzidju./640/

Obnova jeruzalemskega obzidja pa ni minila neovirano. Satan se je trudil izzvati nasprotovanje in povzročiti malodušnost. Sanbalat, Tobija in Gesem, njegovi glavni

pomočniki v tem početju, so se odločili ovirati obnovo. Prizadevali so si spreti delavce. Posmehovali so se naporom delavcev in trdili, da je naloga nemogoča in obsojena na neuspeh. "Kaj delajo ti slabotni Judje?" je vpil Sanbalat posmehljivo: "Ali bodo neki dan dokončali? Ali hočejo v življenje povrniti kamen z grobljišča, ki je vendar sežgano?"^{/641/} ([Neh 4,2](#)) Tobija je še bolj zaničevalno dodal: "Kar koli naj zidajo, če lisica pride nanj, poruši njihov kamniti zid!" ([Neh 4,3](#))

Graditelji so kmalu doživeli dejavnejše nasprotovanje. Tako so bili prisiljeni nenehno stražiti pred zarotami svojih nasprotnikov, ki so trdili, da so prijatelji, hkrati pa si želeli na različne načine povzročiti zmedo in težave in zasejati negotovost. Prizadevali so si uničiti pogum Judov, kovali so zarote, kako bi Nehemija pritegnili v svoje pasti. Nezvesti Judje so bili pripravljeni pomagati v izdajalskem načrtu. Razširila se je novica, da Nehemija kuje zaroto proti perzijskemu vladarju, ker se želi povišati na položaj kralja nad Izraelom, vsi, ki mu pomagajo, pa so izdajalci.

Nehemija pa je še naprej prosil Boga za vodstvo in podporo in "ljudstvo je imelo pogum za delo". ([Neh 4,6](#)) Delo je napredovalo, dokler niso zapolnili vrzeli in celotno obzidje zgradili do polovice nameravane višine.

Ko so Izraelovi sovražniki videli, da njihov trud nič ne pomaga, so postali besni. Doslej si niso upali biti nasilni, saj so vedeli, da Nehemija in njegovi tovariši delujejo s kraljevim dovoljenjem. Bali so se, da bi z dejavnim nasprotovanjem lahko povzročili vladarjevo jezo. Toda sedaj so v svoji ogorčenosti zakrivali zločin, za katerega so obtožili Nehemija. Zbrali so se na posvet in "vsi skup se zarote, da se pojdejo bojevati zoper Jeruzalem". ([Neh 4,8](#))

Medtem ko so Samarijani kovali zaroto zoper Nehemija in njegovo delo, so nekateri vodilni^{/642/} Judje postali nezadovoljni in so ga skušali spraviti ob pogum tako, da so pretiravali pri opisovanju težav, ki so spremljale zidanje. Govorili so: "Moč je bremenarjem oslabela in groblje so še velike, tako da ne moremo zidati zidu." ([Neh 4,10](#))

Malodušnost pa je prišla še iz druge strani. Judje, ki so poleg prebivali, ampak niso sodelovali pri delu, so zbirali izjave in poročila sovražnikov in jih uporabili, da bi oslabilo pogum in povzročali nezadovoljstvo.

Toda kazalo je, da roganje in posmeh, nasprotovanje in grožnje navdihujejo Nehemija s še trdnjšo odločnostjo in še večjo previdnostjo. Dojel je nevarnost, s katero se je bilo treba spopasti v tem boju s sovražnikom, vendar je ostal neustrašen. Pravi: "Mi pa smo molili k svojemu Bogu in postavili stražo zoper nje, dan in noč. ... Tedaj sem postavil na spodnje kraje prostora za zidom, na goljave, ljudstvo po njihovih

rodovinah z njihovimi meči, sulicami in loki. In ko sem vse ogledal, sem vstal in velel plemenitnikom in načelnikom in drugemu ljudstvu: Nikar se jih ne bojte, spominjajte se Gospoda, velikega in groznega, in bojujte se za svoje brate, za svoje sinove in hčere, za svoje žene in hiše!

Ko so pa slišali naši sovražniki, da nam je bilo povedano, in je Bog uničil njihov naklep, smo se vrnili vsi na zid, vsak k svojemu delu. In bilo je od tega dne, da je polovica mojih hlapcev opravljala delo, druga polovica pa je držala sulice in ščite,^{/643/} loke in oklepe. ... In bremenarji so nakladali, vsak z eno roko delajoč, z drugo pa držeč orožje. In zidar je vsak imel meč pripasan k ledju, in tako so zidali." ([Neh 4,9.13-18](#))

Poleg Nehemija je stal trobentač, na različnih delih obzidja pa so stali duhovniki, ki so nosili svete trobente. Ljudstvo je bilo razkropljeno naokoli po svojem delu, ko pa se je približala nevarnost na nekem kraju, je bil dan znak, naj vsi nemudoma pohitijo tja. Nehemija pravi: "Tako smo se trudili pri delu in polovica jih je držala sulice do jutranje zarje, dokler so prisvetile zvezde." ([Neh 4,21](#))

Od teh, ki so živeli v mestih in vaseh zunaj Jeruzalema, so odslej zahtevali, da so prenočevali znotraj obzidja, da bi varovali delo in bili pripravljene za svojo dolžnost ob jutranji zarji. To je preprečevalo nepotrebne zamude in odstranilo priložnost, ki bi jo lahko izkoristili sovražniki in napadli delavce, ko bi se vračali domov ali z doma. Tudi Nehemija in njegovi tovariši se niso izogibali napornemu delu ali težavnim nalogam. Niti podnevi niti ponoči, tudi ne v kratkem času, ki je bil določen za spanec, si niso sneli oblačila ali odložili orožja.

Nasprotovanje in malodušnost, ki so ju doživeli graditelji v Nehemijevem času zaradi odkritih sovražnikov in lažnih prijateljev, je značilna izkušnja tudi njih, ki danes opravljajo Božje delo. Kristjani niso preizkušani samo z ogorčenostjo, zaničevanjem in nasiljem sovražnika, temveč tudi z brezbriznostjo, nedoslednostjo, mlačnostjo in izdajalstvom priznanih prijateljev in pomočnikov. So tarča posmeha in zaničevanja.^{/644/} Isti sovražnik, ki spodbuja zaničevanje, ob ustreznih priložnostih uporabi tudi bolj krute in nasilne ukrepe.

Satan izkorišča vsako neposvečeno lastnost, da bi dosegel svoj namen. Med njimi, ki trdijo, da podpirajo Božje delo, so tudi takšni, ki se pridružijo Božjim sovražnikom in izpostavijo Božje delo napadom najbolj ogorčenih sovražnikov. Celotisti, ki si želijo napredek Božjega dela, bodo slabili roke njegovih služabnikov, ko bodo poslušali, prenašali in napol verovali klevetanju, bahanju in grožnjam njegovih nasprotnikov. Satan dosega izredne uspehe po svojih pomočnikih in vsi, ki popustijo njihovem vplivu, so podvrženi zapeljivi moči, ki popači modrost modrih in razumnost razumnih. Toda Božje ljudstvo naj se podobno kakor Nehemija ne ustraši in ne zaničuje svojih

sovražnikov. Zaupa naj v Boga in nenehno gre naprej, svoje opravilo naj izvršuje nesebično in njegovi previdnosti zaupa delo, ki ga opravlja.

Nehemija je sredi velike malodušnosti zaupal v Boga, v njem je imel varno zavetje. On pa, ki je bil podpora svojemu služabniku takrat, je bil upanje svojega ljudstva v vseh časih. V vsaki stiski lahko njegovo ljudstvo z zaupanjem reče: "Če je Bog z nami, kdo je proti nam?" ([Rim 8,31](#)) Naj bodo zarote Satana in njegovih pomočnikov še tako premetene, jih bo Bog razkrinkal in onemogočil vsak njihov načrt. Odgovor vere danes naj bo Nehemijev odgovor: Naš Bog se bo bojeval za nas, kajti Bog dela in nihče ne more preprečiti končnega uspeha./645/

54. Graja zoper oderuštvo

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [Neh 5](#)

Preden je bilo dokončano jeruzalemsko obzidje, je Nehemijevo pozornost pritegnilo žalostno stanje revnejšega sloja ljudi. Zaradi neurejenih razmer v deželi je bilo nekoliko zanemarjeno obdelovanje zemlje. In še več, občutili so pomanjkanje hrane, kajti zaradi sebičnega ravnanja nekaterih, ki so se vrnili v Judejo, na deželi ni počival Gospodov blagoslov.

Da bi ubogi zagotovili hrano za svoje družine, so jo morali kupovati na posojilo in za pretirano visoko ceno. Prav tako so bili prisiljeni sposoditi si denar, da so lahko plačevali visoke davke, ki so jim jih naložili perzijski kralji. Stisko revnim so še povečali bogatejši Judje, ki so izkoriščali njihovo pomanjkanje in bogateli na njihov račun.

Gospod je po Mojzesu zapovedal Izraelu, naj vsako tretje leto zberejo desetino za uboge;^{646/} za dodatno pomoč so poskrbeli tako, da vsako sedmo leto niso obdelovali zemlje in je ta počivala, kar pa je obrodila sama od sebe, je bilo namenjeno ljudem v potrebi. Zvestoba ljudstva v darovanju teh prispevkov za pomoč ubogim in v druge dobrodelne namene jim je pomagala obdržati v svežem spominu resnico o tem, da je Bog lastnik vsega, oni pa imajo priložnost biti prenosniki blagoslovov. Jahvejev namen je bil, da bi Izraelci pridobili navado, ki bi izkoreninila njihovo sebičnost ter razvila velikodušen in plemenit značaj.

Bog je po Mojzesu prav tako zapovedal: "Če denarja posodiš mojemu ljudstvu, ubožcu, ki biva zraven tebe, ne bodi mu kakor oderuh, tudi mu ne naloži obresti. Ne jemlji obresti od svojega brata ne za denar, ne za hrano, ne za kar koli, kar se posoja na obresti." ([2 Mz 22,25](#); [5 Mz 23,19](#)) Potem je dejal: "Če bo med vami ubožec, eden tvojih bratov, v katerem koli mestu v tvoji deželi, ki ti jo daje Gospod, vaš Bog, ne zakrknj svojega srca ter ne zapri roke proti svojemu ubogemu bratu, temveč rad mu odpri roko in voljno mu daj naposodo, kolikor zadostuje njegovi potrebi, česar strada. Zakaj ubogih ne bo kar zmanjkalo v deželi, zatorej ti zapovedujem takole: Rad odpri roko svojemu bratu, potrebnemu in siromaku v tvoji deželi." ([5 Mz 15,7.8.11](#))

V časih po vrnitvi izgnancev iz Babilona so bogati Judje ravnali prav nasprotno tem zapovedim. Ko so si bili ubogi prisiljeni izposoditi denar za plačilo davka kralju, so jim bogati posodili denar, vendar^{647/} so zahtevali visoke obresti. Določili so poroštvo na zemljo ubogih in tako postopoma spravili nesrečne dolžnike v najhujše uboštvo.

Mnogi so bili prisiljeni prodati svoje sinove in hčere v sužnost in zdelo se je, da ni upanja za izboljšanje njihovega stanja, ni bilo možnosti, da bi odkupili bodisi otroke bodisi zemljo; zanje ni bilo prihodnosti, marveč vse večja nesreča z nenehnim pomanjkanjem in sužnostjo. Pa vendar so bili pripadniki istega naroda, otroci iste zaveze kakor njihovi srečnejši bratje.

Ljudstvo je na dolgo razlagalo svoje stanje Nehemiju. Dejali so: "In glej, moramo dajati svoje sinove in hčere pod jarem sužnosti, in nekatere naše hčere so že pod jarmom, in ni v moči naših rok, da jih odkupimo; saj imajo drugi naše njive in vinograde." ([Neh 5,5](#))

Ko je Nehemija slišal za to kruto odiranje, se je njegovo srce napolnilo z ogorčenjem. Piše: "Ko sem slišal njihovo vpitje in take besede, sem se silno razsrdil." ([Neh 5,6](#)) Dojel je, da se mora odločno potegniti za pravico, če želi prekiniti zatiralsko oderuško navado. Z njemu značilno vnemo in odločnostjo je ukrepal za olajšanje svojim bratom.

Na Nehemija niti za trenutek ni vplivalo dejstvo, da so bili zatiralci bogati ljudje, katerih podporo je izredno potreboval pri obnovi mesta. Strogo je pokaral plemenitnike in poglavarje, in ko je zbral veliko množico ljudstva, jim je razložil Božje zahteve glede te težave.

Njihovo pozornost je usmeril na dogodke, ki so se zgodili^{648/} med vladavino kralja Ahaza. Ponovil je sporočilo, ki ga je Bog takrat poslal Izraelu kot grajo zaradi njihove krutosti in zatiranja. Judovi otroci so bili zaradi malikovalstva izročeni v roke še bolj malikovalskih bratov, Izraelovemu ljudstvu. Slednji so popustili svojemu sovražstvu in v boju pobili na tisoče Judovih mož, zajeli vse ženske in otroke ter jih hoteli zadržati kot sužnje ali pa jih prodati v sužnost poganom.

Bog se ni vmešal v boj zaradi Judovih grehov, toda prerok Oded je pokaral krut načrt zmagoslavne vojske: "In sedaj še mislite teptati Judove in jeruzalemske otroke, da vam bodo sužnji in sužnje! Ali niste tudi sami dosti krivi proti Gospodu, svojemu Bogu?" ([2 Let 28,10](#)) Oded je opozoril Izraelovo ljudstvo, da se je zoper nje vnela Gospodova jeza in da njihovo nepravilno in zatiralsko ravnanje kliče nadnje njegove sodbe. Ko so slišali te besede, so oboroženi možje izpustili ujetnike in plen pred knezi in vsem zborom. Določeni vodilni možje iz Efraimovega rodu "vzamejo ujetnike v svojo skrb ter ogrnejo gole med njimi z oblačili iz plena, in ko so jih oblekli in obuli ter jim dali jesti in piti ter jih pomazilili ter posadili slabe izmed njih na osle, so jih peljali v Jeriho, palmovo mesto, k njihovim bratom". ([2 Let 28,15](#))

Nehemija in nekateri drugi so odkupili nekaj Judov, ki so bili prodani poganom, in sedaj je to ravnanje primerjal z vedenjem njih, ki/649/ so zaradi posvetnega dobička zaslužnili svoje brate. Dejal je: "Kar delate, ni dobro. Ali ne bi imeli hoditi v strahu našega Boga, da ne bomo v posmeh poganom, svojim sovražnikom?" ([Neh 5,9](#))

Nehemija jim je razložil, da bi tudi sam na podlagi pooblastila perzijskega kralja lahko zahteval velik prispevek zase. Namesto tega pa ni vzel niti tega, kar mu je po pravici pripadalo, temveč je radovoljno daroval revnim, da bi jim olajšal pomanjkanje. Od teh judovskih poglavarjev, ki so bili krivi oderuštva, je zahteval, naj prenehajo krivično ravnati, naj povrnejo zemljo revnim in prav tako tudi denar, ki so ga izterjali od njih, ter naj jim posojajo brez poroštva ali obresti.

To je povedal pred vsem zborom. Poglavarji so se imeli priložnost opravičevati, če bi to hoteli. Vendar niso izustili nobenega izgovora. Dejali so: "Povrnemo jim in ne bomo jih terjali za nič, ampak hočemo storiti, kakor praviš." ([Neh 5,12](#)) Potem jih je Nehemija v navzočnosti duhovnikov "zavezal s prisego, da store po tej obljubi. ... In ves zbor je dejal: Amen! In so hvalili Gospoda. In ljudstvo je storilo po tej obljubi." ([Neh 5,12.13](#))

To poročilo nas uči pomembnega nauka. "Korenina vsega zla namreč je srebroljubje." ([1 Tim 6,10](#)) Želja po dobičku je postala očarljiva strast našega rodu. Do bogastva pa se velikokrat pride na nepošten način. Množice se bojujejo z revščino, prisiljeni so garati za nizko plačo, ne morejo si zagotoviti niti najnujnejših življenjskih potreb. Garanje in pomanjkanje brez upanja na boljši jutri/650/ še bolj otežuje njihovo breme. Zaskrbljeni in zatirani ne vedo, kam naj se obrnejo po pomoč. Vse to pa samo zato, da premožni lahko zadovoljijo svojo objestnost ali popuščajo svoji želji po bogatenju.

Ljubezen do denarja in razkazovanja je iz tega sveta naredila razbojniško jamo. Sveto pismo opisuje pohlepnost in zatiranje, ki bosta prevladovala tik pred drugim Kristusovim prihodom. Jakob piše: "Dajte torej vi, bogatini. ... Zaklade ste si nabrali v zadnjih dneh! Glejte, plačilo delavcev, ki so poželi vaše polje, pa ste jim ga utrgali, kriči; in vpitje žanjcev je prišlo do ušes Gospoda nad vojskami. V požrešnosti in razkošnosti ste živeli na zemlji; svoja srca ste redili v dan klanja. Obsodili, umorili ste pravičnega, ne ustavlja se vam." ([Jak 5,1.3-6](#))

Celo med njimi, ki trdijo, da hodijo v Gospodovem strahu, so takšni, ki ravnajo kakor Izraelovi poglavarji. Ker imajo oblast, izsilijo več, kakor je pravično, in tako postanejo zatiralci. Ker pa se v življenju ljudi, ki nosijo Kristusovo ime, kaže lakomnost in izdajalstvo, ker cerkev ohranja v svojih knjigah imena njih, ki so si pridobili bogastvo po krivici, ljudje zaničujejo Kristusovo vero. Samopašnost, prevara in oderuštvo pačijo vero mnogih ter uničujejo njihovo duhovnost. Cerkev je precej odgovorna za grehe svojih vernikov. Če ne povzdigne svojega glasu zoper zlo, ga podpira.

Svetovne navade niso kristjanovo merilo. Kristjan ne sme posnemati njegovega prekanjenega ravnanja, prevar/^{651/} in izsiljevanja. Vsaka krivica, storjena sočloveku, je kršitev zlatega pravila. Vsaka krivica, ki je storjena Božjemu otroku, je storjena samemu Kristusu v podobi njegovih svetih. Vsak poskus izkoriščanja nevednosti, slabosti ali nesreče drugega se v nebeških knjigah zapisuje kot prevara. Kdor se resnično boji Boga, bo raje noč in dan garal in jedel kruh revščine, kakor pa popustil želji po dobičku, ki prizadene vdovo in sirote ali prikrajša tujca za njegovo pravico.

Že najmanjše odstopanje od pravičnosti podre ograje in pripravi srce, da bo ravnalo še bolj krivično. Kolikor bolj si človekovo srce prizadeva pridobiti prednost na škodo drugega, toliko bolj postane neobčutljivo na vpliv Božjega Duha. Tako zagotovljen dobiček je strašna izguba.

Vsi smo bili dolžniki božanski pravici, vendar nismo imeli ničesar, s čimer bi poplačali dolg. Potem pa se nas je usmilil Božji Sin, ki je plačal ceno za naše odrešenje. Postal je ubog, da bi mi obogateli po njegovem uboštvu. ([2 Kor 8,9](#)) Z dobroteljnostjo do njegovih ubogih otrok lahko dokažemo iskrenost svoje hvaležnosti za usmiljenje, ki nam ga je izkazal. Apostol Pavel pravi: "Delajmo dobro vsem, a najbolj tem, ki smo si z njimi domači po veri." ([Gal 6,10](#)) Njegove besede so v skladnosti z Zveličarjevimi: "Kajti uboge imate vedno pri sebi, in kadar hočete, jim morete dobro storiti. Vse torej, kar hočete, da ljudje vam store, tako storite tudi vi njim; zakaj to je postava in preroki." ([Mr 14,7](#); [Mt 7,12](#))/^{652/}

55. Spletke poganov

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [Neh 6](#)

Sanbalat in njegovi zavezniki si niso upali odprto napasti Judov, ker pa se je hudobija med njimi vse bolj širila, so si jim z vse večjo zlonamernostjo prikrito prizadevali odvzeti pogum, jih zmešiti in jim škodovati. Obnova jeruzalemskega obzidja se je hitro bližala koncu. Ko je bila opravljena in so vstavili tudi vrata, Izraelovi sovražniki niso več mogli upati, da bi s silo vdrli v mesto. Zato so si še bolj prizadevali ustaviti delo. Nazadnje so skovali načrt, s katerim so hoteli Nehemija zvabiti iz njegovega oporišča, ko pa bi bil v njihovi oblasti, bi ga umorili ali pa zaprli.

Pod pretvezo, da želijo skleniti sporazum z nasprotno stranjo, so se želeli posvetovati z Nehemijem. Tako so ga povabili na srečanje v vas na Onski ravnini. Ker mu je Sveti Duh razodel njihov resnični namen, je ponudbo zavrnil. Zapisal je: "In pošljem sle in jima sporočim: Opravljam/653/ veliko delo, ne morem priti tja dol. Čemu naj počiva delo, če bi ga zapustil in prišel dol k vam?" ([Neh 6,3](#)) Zarotniki pa so bili vztrajni. Štirikrat so poslali podobno sporočilo, in vsakič so prejeli enak odgovor.

Ker jim ta načrt ni uspel, so se zatekli k bolj drzni zamisli. Sanbalat je k Nehemiju poslal poslanca z odprtim pismom, v katerem je pisalo: "Pripoveduje se med narodi, in Gesem to pravi, da se ti in Judje mislite izneveriti; zato gradiš obzidje, in ti jim hočeš biti kralj. ... In postavil si tudi preroke, da oznanjajo o tebi v Jeruzalemu, govoreč: Kralj je na Judovem! In sedaj lahko zasliši kralj to, kar se govori. Sedaj torej pridi, da se posvetujemo skupaj!" ([Neh 6,6.7](#))

Ko bi omenjene govornice resnično krožile, potem bi imel vzrok za zaskrbljenost, saj bi kmalu prišle tudi do kralja, ki bi že zaradi majhnega suma lahko sprožil najstrožje ukrepe. Nehemija pa je bil prepričan, da je pismo sad laži in da so ga spisali, da bi v njem izzvali strah in ga zvabili v past. Ta dvom je potrdilo dejstvo, da je bilo pismo poslano odprto, kar je bilo očitno zato, da bi ljudje lahko prebrali vsebino ter se ob tem vznemirili in prestrašili.

Hitro je napisal odgovor. "Nič takega se ni zgodilo, kar ti praviš, temveč v svojem srcu si si to izmislil." ([Neh 6,8](#)) Nehemija ni bil nepoučen glede Satanovih načrtov. Vedel je, da je cilj teh poskusov oslabil roke graditeljev in tako preprečiti njihovo delo./654/

Satan je bil vedno znova poražen, zato je sedaj še z večjim sovraštvom in zvijačo spletel še bolj pretkane in nevarne pasti za Božjega služabnika. Sanbalat in njegovi družabniki so podkupili ljudi, ki so se izdajali za Nehemijeve prijatelje, da bi mu slabo svetovali, kakor da so to Gospodove besede. Vodilno vlogo v tem nizkotnem početju je imel Semaja, o katerem je imel poprej Nehemija dobro mnenje. Ta človek se je zaprl v hišo blizu svetišča, kakor da bi se bal, da je njegovo življenje v nevarnosti. Tempelj so v tistem času varovali zidovi in vrata, vendar mestna vrata še niso bila postavljena. Semaja je kazal veliko zaskrbljenost za Nehemijevo varnost in mu svetoval, naj se zateče v tempelj. Predlagal je: "Snidiva se v Božji hiši, sredi templja, in zapriva templjeve duri; zakaj pridejo, da te umore, ponoči pridejo, da te ubijejo." ([Neh 6,10](#))

Ko bi Nehemija upošteval ta izdajalčev nasvet, bi žrtvoval svoje zaupanje v Boga in v oče ljudstva bi bil videti strahopetec in zaničevanja vreden. Ker je imel pred očmi pomembno delo, katerega se je lotil, in trdil, da ima zaupanje v Božjo moč, bi bilo neprimerno, če bi se iz strahu skrnil. Med ljudstvom bi se razširil preplah, vsak bi se zbal za lastno varnost, mesto pa bi ostalo nezaščiteno ter tako lahek plen za sovražnika. Ta ena sama nespametna Nehemijeva poteza bi pomenila dejansko odpoved vsemu, kar je že dosegel.

Nehemija je hitro spregledal pravi značaj in cilj svojega svetovalca. Pravi: "In razpoznal sem, da ga ni poslal/655/ Bog, temveč govoril je to prerokovanje zoper mene, in Tobija in Sanbalat sta mu bila dala denarja in bil je najet v ta namen, da se zbojim in storim tako in se pregrešim in da bi imela kaj hudega poročati, da bi me mogla zasramovati." ([Neh 6,12.13](#))

Nizkoten nasvet, ki ga je dal Semaja, je podprlo več ljudi na zelo dobrem glasu; medtem ko so trdili, da so Nehemijevi prijatelji, so bili na skrivaj v zvezi z njegovimi sovražniki. Vendar so zaman nastavili svojo past, kajti Nehemijev neustrašen odgovor se je glasil: "Mož, kakršnen sem jaz, naj beži? In kako bi smel takšen, kakršnen sem jaz, iti v tempelj, da ostane živ? Ne pojdem vanj!" ([Neh 6,11](#))/656/

Kljub sovražnikovim zarotam, ki so bile javnega in prikrita značaja, je obnova obzidja zanesljivo napredovala; v manj kakor dveh mesecih po Nehemijevem prihodu v Jeruzalem je bilo mesto obdano z obrambnim obzidjem, graditelji pa so že lahko hodili po njem in gledali navzdol svoje poražene in osuple sovražnike. Nehemija piše: "In ko so to slišali vsi naši sovražniki, so se zbal vsi pogani, ki so živeli okoli nas, in bili so zelo uplašeni sami v sebi, kajti spoznali so, da je to delo dognal Bog." ([Neh 6,16](#))

Vendar tudi ta dokaz o Gospodovi roki, ki je vodila delo, ni zadoščal, da bi ustavil nezadovoljstvo, upor in izdajstvo med Izraelci. "Judovi plemenitniki so pošiljali mnogo listov Tobiju, njim pa so dohajali listi od Tobija. Dosti jih je namreč bilo na Judovem, ki

so se z njim bili s prisego zvezali, ker je bil zet Sekanija." ([Neh 6,17.18](#)) Tukaj se kažejo slabe posledice sklepanja zakonske zveze z malikovalci. Judova družina se je povezala z Božjimi sovražniki in ta odnos se je izkazal za past. Mnogi drugi so počeli isto. Ti so kakor mešana drhal, ki je prišla skupaj z Izraelom iz Egipta, bili vir stalnih težav. Niso bili z vsem srcem posvečeni službi Bogu, in ko je Božje delo zahtevalo žrtvovanje, so bili pripravljeni prekršiti slovesno zaobljubo o sodelovanju in podpori.

Nekateri, ki so imeli najpomembnejšo vlogo v kovanju zarot proti Judom, so sedaj izrazili željo, da bi imeli prijateljske odnose z njimi. Judovi plemenitniki, ki so se zapletli v zakonsko zvezo z malikovalci in so si izdajalsko dopisovali s Tobijem ter se zaobljubili, da mu bodo služili,^{/657/} so Tobija sedaj prikazovali kot sposobnega in skrbnega moža, kot zaveznika, čigar zavezništvo bi lahko bila velika prednost za Jude. Hkrati so mu izdajali Nehemijeve načrte in ukrepe. Tako je bilo delo Božjega ljudstva izpostavljeno napadom njihovih sovražnikov, ki so dobili priložnost zlonamerno razlagati Nehemijeve besede in dejanja in ovirati njegovo delo.

Ko so se ubogi in zatirani obrnili na Nehemija, da bi odpravil krivice, jih je pogumno branil in dosegel, da so prestopniki popravili očitke, za katere so jih obdolžili. Pooblastil, ki jih je uporabil v korist teh zatiranih rojakov, pa ni uporabil zase. Nekateri so na njegovo prizadevanje odgovorili z nehvaležnostjo in izdajo, vendar ni uporabil svoje oblasti, da bi kaznoval izdajalce. Mirno in nesebično je nadaljeval svojo službo ljudstvu in nikoli ni zmanjšal svojega prizadevanja ali si dovolil, da bi njegova skrb upadla.

Satanovi napadi so bili vedno naperjeni proti njim, ki se trudijo za napredek Božjega dela. Čeprav je mnogokrat doživel neuspeh, je pogosto obnovil svoje napade z novo odločnostjo in uporabljal sredstva, ki jih dotlej še ni preizkusil. Toda najbolj se je treba bati njegovega prikritega delovanja po tistih, ki se izdajajo za prijatelje Božjega dela. Odkrito nasprotovanje je morda silovito in kruto, vendar je to daleč manj nevarno za Božje delo kakor prikrito sovrašтво njih, ki trdijo, da služijo Bogu, vendar so Satanovi služabniki. Takšni imajo možnost iti na roko njim, ki bodo uporabili njihovo znanje, da bi ovirali Božje delo in prizadeli njegove služabnike.^{/658/}

Uporabljena bo vsaka zvijača, ki izhaja od kneza teme, da bi Božje služabnike napeljali k združitvi s Satanovimi sodelavci. Vedno znova jih bodo odvrčali od dolžnosti, vendar naj kakor Nehemija neomajno odgovorijo: "Opravljam veliko delo, ne morem priti." ([Neh 6,3](#)) Božji delavci naj brez strahu nadaljujejo svoje delo in naj njihovo prizadevanje ovrže laži, ki jih zlonamerni ljudje širijo, da bi jih prizadeli. Kakor graditelji jeruzalemskega obzidja ne smejo opustiti svojega dela zaradi groženj, posmehovanja ali laži. Niti za trenutek ne smejo zanemariti previdnosti ali budnosti, kajti sovražnik je nenehno na preži. Vedno morajo moliti k Bogu in bedeti "dan in noč". ([Neh 4,9](#))

Kolikor bolj se približuje konec, toliko močnejše bodo Satanove skušnjave napadale Božje delavce. Uporabil bo človeške pomočnike, da bi zasmehovali in sramotili nje, ki "gradijo obzidje". Toda če bodo graditelji prišli dol, da bi odgovorili na napade svojih sovražnikov, bo to zaviralo njihovo delo. Prizadevali naj bi si preprečiti sovražnikove načrte, vendar ne smejo dovoliti, da bi jih kar koli odvrnilo od dela. Resnica je močnejša od zmote in pravica bo zmagala nad krivico.

Prav tako si ne smejo dovoliti, da bi s svojimi sovražniki sklenili prijateljstvo in jim bili naklonjeni, saj bi jih to oddaljilo od njihove dolžnosti. Kdor s kakšnim nepremišljenim dejanjem izpostavi Božje delo sramoti ali oslabi roke svojih sodelavcev, bo umazal svoj značaj z madežem, ki ga ni lahko odstraniti, in si postavil resno oviro na pot svoje prihodnje uporabnosti./659/

"Kateri zapuščajo postavo, hvalijo brezbožne." ([Prg 28,4](#)) Ko ljudje, ki se združijo s svetom in še vedno trdijo, da so popolnoma nedolžni, ter zagovarjajo zvezo z njimi, ki so bili vedno nasprotniki resnice, se jih moramo bati in se jih ogibati tako odločno, kakor je to delal Nehemija. Takšen nasvet prišepetava sovražnik vsega dobrega. Tako govorijo prilizovalci, in temu se je treba upreti tako odločno danes kakor takrat. Odločno se je treba upreti vsakemu vplivu, ki poskuša spodkopati vero Božjega ljudstva v Božje vodstvo.

Ker se je Nehemija odločno posvetil Božjemu delu in se enako odločno zanašal na Boga, so ga njegovi sovražniki zaman poskušali podrediti svojemu vplivu. Brezbrižen človek je lahek plen skušnjavi; toda zlo ne more najti opore v življenju njega, ki si je zastavil plemenit cilj, ki ga popolnoma prevzame. Vera človeka, ki nenehno napreduje, ne more oslabeti; kajti nad sabo, pod sabo in ob sebi spoznava neskončno Ljubezen, ki povsod deluje, da bi izpolnila svoj dober načrt. Pravi Božji služabniki delajo z odločnostjo, ki ne bo opešala, saj se neprestano zanašajo na prestol milosti.

Bog je za vsako nujo zagotovil božansko pomoč, s katero se naše človeške sposobnosti ne morejo primerjati. Daje nam Svetega Duha, da pomaga v vsaki stiski, krepí naše upanje in gotovost, razsvetljuje naš um in čisti naše srce. Bog nam daje priložnosti in odpira pot za delovanje. Če je njegovo ljudstvo pozorno na znamenja njegove previdnosti in je pripravljeno sodelovati z njim, bo doživelo čudovite sadove./660/

56. Poučen v Božji postavi

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [Neh 8 do 10](#)

Bil je praznik trobentanja. Množice so se zbrale v Jeruzalemu. Prizor je zapuščal žalosten vtis. Jeruzalemsko obzidje je bilo pozidano in vrata so bila postavljena, vendar je bil velik del mesta še vedno v razvalinah.

Na lesenem odru, ki so ga postavili v eni najširših ulic, je stal že ostareli Ezra, ki so ga z vseh strani obdajali žalostni spomini na minulo Judovo slavo. Na njegovi levi in desni so bili zbrani njegovi bratje leviti. Gledali so z odra in s pogledom preleteli morje glav. Otroci zaveze so se zbrali iz vseh dežel. "In Ezra hvali Gospoda, velikega Boga. In vse ljudstvo odgovori: Amen! ... In pripognejo se in poklonijo Gospodu z obrazom do tal." ([Neh 8,6](#))

Vendar je bilo tudi tukaj videti dokaz Izraelovega greha. Ker so sklepali zakonske zveze z ljudmi drugih narodov,^{/661/} se je hebrejščina pokvarila in govorniki so se morali izredno potruditi, da so pojasnili zakon v jeziku, ki so ga lahko vsi razumeli. Določeni duhovniki in leviti so se pridružili Ezru v razlaganju načel zakona.

"In brali so knjigo, Božjo postavo, razumljivo in razložili pomen, da se je prebrano razumelo. In ušesa vsega ljudstva so bila obrnjena h knjigi postave." ([Neh 8,8.3](#)) Napeto in spoštljivo so poslušali besede Najvišjega. Ko je bila postava razložena, so bili prepričani o svoji krivdi in obžalovali svoje prestopke. Toda tisti dan je bil praznik, dan radosti, sveto zborovanje, dan, ki ga je Gospod zapovedal praznovati z veseljem in radostjo. Zato so prenehali žalovati in se veselili zaradi velike Božje milosti do njih. Nehemija je rekel: "Ta dan je svet Gospodu, našemu Bogu; ne bodite žalostni in ne jokajte! ... Pojdite, jejte tolsto in pijte sladko in pošljite tudi darila tem, ki niso ničesar zase pripravili; zakaj ta dan je svet našemu Gospodu; zato se ne žalostite, kajti Gospodova radost je vaša moč." ([Neh 8,9.10](#))

Dopoldanski čas so posvetili verskim obredom, ostanek dneva pa je ljudstvo preživelo v hvaležnem spominjanju na Božje blagoslove in številne dobrine, ki jih je zagotovil. Del tega so tudi poslali ubogim, ki si niso imeli kaj pripraviti. Vladalo je veliko veselje, ker so brali in razumeli besede postave.^{/662/}

Naslednji dan se je nadaljevalo branje in razlaganje postave. Ob določenem času, deseti dan sedmega meseca, pa so po Božji zapovedi obhajali slovesni obred - dan sprave.

Od petnajstega do dvaindvajsetega dne istega meseca so ljudje s svojimi voditelji še enkrat praznovali praznik šotorov. Oznanjeno je bilo po vseh mestih "in po Jeruzalemu, rekoč: Pojdite na gore in prinesite oljkovih mladik in vej z divje oljke in mirtovih in palmovih vej in mladičja z listnatih dreves, da se napravijo iz njih šotori, kakor je pisano! Ljudstvo je torej šlo ven, in prinesli so ter si napravili šotore, vsak na svoji strehi, in na svojih dvoriščih in na dvoriščih Božje hiše. ... In bilo je veselje silno veliko. In bral je (Ezra) v knjigi Božje postave vsak dan, od prvega dne do poslednjega." ([Neh 8,15-18](#))

Ko je ljudstvo iz dneva v dan poslušalo besede postave, so se prepričali o svojih prestopkih in o grehih svojega naroda v preteklih rodovih. Spoznali so, da je Bog umaknil svojo zaščito od njih zato, ker so se odvrnili od njega. Tako so bili Abrahamovi otroci razkropljeni v tujih deželah. Zato so se sedaj odločili prositi Boga za milost in se zaobljubili, da se bodo ravnali po njegovih zapovedih. Pred začetkom te slovesne službe, ki je bila drugi dan po koncu praznika šotorov, so se ločili od poganov, ki so živeli med njimi.

Tako se je ljudstvo priklonilo Gospodu/665/ in priznavalo svoje grehe ter prosilo za odpuščanje; njihovi voditelji pa so jih spodbujali, naj verujejo, da je Bog po svoji obljubi uslišal njihove molitve. Poleg tega da žalujejo in jočejo ter se spokorijo, morajo prav tako verovati, da jim je Bog odpustil. Pokazati morajo svojo vero tako, da se spominjajo njegove milosti in ga hvalijo za njegovo dobroto. Ti učitelji so rekli: "Vstanite in hvalite Gospoda, svojega Boga, od vekomaj do vekomaj!" ([Neh 9,5](#))

Zbrana množica je nato vstala in z iztegnjenimi rokami proti nebu zapela pesem: "Hvaljeno bodi ime tvoje slave, ki je vzvišeno nad vsako hvalo in proslavo. Ti si Gospod, ti edini! Ti si naredil nebo, nebesa nebes in vso njihovo vojsko, zemljo in vse, kar je na njej, morja in kar koli je v njih, in ti jim vsem vzdržuješ obstanek; in nebeške vojske te molijo." ([Neh 9,5.6](#))

Hvalnica se je končala, voditelji zbora pa so obnovili Izraelovo zgodovino in tako pokazali, kako velika je Božja dobrota do njih in kako zelo so sami nehvaležni. Potem je ves zbor sklenil zavezo, da bodo vsi izvrševali Božje zapovedi. Zaradi svojih grehov so trpeli kazen, sedaj pa so priznali Božjo pravičnost v ravnanju z njimi in se zaobljubili, da bodo poslušni njegovemu zakonu. Da pa bi bila ta zaveza "trdna" in bi se za vedno ohranila kot spomin na odgovornost, ki so jo prevzeli nase, so jo zapisali, duhovniki, leviti in knezi pa so jo podpisali. Služila/666/ naj bi kot spomin na njihovo dolžnost in zaščita pred skušnjava. Ljudstvo je slovesno priseglo, "da bodo živeli po

Božjem zakonu, ki je bil dan po Mojzesu, Božjem hlapcu, in da bodo hranili in izpolnjevali vse zapovedi Jahveja, našega Gospoda, in njegove sodbe in postave". ([Neh 10,29](#)) Takrat sklenjena prisega je zajemala obljubo, da se ne bodo poročali z ljudstvom dežele.

Preden se je končal dan posta, je ljudstvo še enkrat potrdilo svojo odločenost, da se povrnejo h Gospodu z zaobljubo, da ne bodo več skrunili sobote. Nehemija tokrat ni uporabil svoje oblasti, kakor je storil pozneje, da bi preprečil poganskim trgovcem prihajati v Jeruzalem. Da pa bi rešil ljudstvo pred popuščanjem skušnjavi, jim je naložil, naj s slovesno obljubo prisežejo, da ne bodo kršili sobotne zapovedi in kupovali od teh prodajalcev. Upal je, da bo to odvrnilo trgovce in ustavilo trgovanje.

Prav tako je bilo poskrbljeno za javno bogoslužje. Zbor se je zaobljubil, da bo dajal desetino in vsako leto prispeval določeno vsoto za tempeljsko službo. Nehemija piše: "In smo se zavezali, da bomo prinašali prvine svoje zemlje in prvine vsega sadu vsakovrstnih dreves leto za letom v Gospodovo hišo; tudi prvence svojih sinov in svoje živine, kakor je pisano v postavi, in prvence svoje govedi in drobnice." ([Neh 10,35.36](#))

Izrael se je povrnil k Bogu s temeljitim obžalovanjem zaradi odpadništva. Spovedali so se z žalovanjem in objokovanjem. Priznali so, da je Bog pravično/667/ ravnal z njimi, in se zaobljubili, da bodo poslušni njegovemu zakonu. Sedaj pa so morali pokazati vero v njegove obljube. Bog je sprejel njihovo spokorjenje; zdaj so se lahko veselili v zagotovilu, da so jim grehi odpuščeni in da so znova pridobili Božjo naklonjenost.

Nehemijeva prizadevanja, da bi obnovil čaščenje pravega Boga, so doživela uspeh. Vse dotlej, dokler je bilo ljudstvo zvesto dani prisegi, dokler so bili poslušni Božji besedi, je Gospod izpolnjeval svoje obljube in izlival nanje bogate blagoslove.

To poročilo vsebuje nauke zaupanja in spodbude zanj, ki se prepriča o grehu in ga bremeni občutek lastne ne vrednosti. Sveto pismo zvesto odkriva posledice Izraelovega odpadništva. Vendar prav tako opisuje temeljito obžalovanje in spokorjenje, gorečo izročitev in radodarno žrtvovanje, ki je označevalo obdobja njihove vrnitve h Gospodu.

Vsaka prava spreobrnitev h Gospodu prinaša radost v življenju. Ko se grešnik podredi vplivu Svetega Duha, dojame lastno krivdo in omadeževanost v primerjavi s svetostjo vzvišenega Preiskovalca srca. Spozna, da je obsojen kot prestopnik. Vendar naj zaradi tega ne obupuje, kajti odpuščanje mu je že zagotovljeno. Lahko se veseli spoznanja, da so mu odpuščeni grehi in ljubezni prizanesljivega nebeškega Očeta. Božja slava

obdaja grešna in spokorjena človeška bitja v naročju njegove ljubezni ter obvezuje njihove rane, jih čisti greha in odene z oblačilom zveličanja./668/

57. Prenova

([angleško](#))

Temeljno besedilo: [Neh 13](#)

Judovsko ljudstvo je slovesno in javno priseglo, da bo poslušno Božjemu zakonu. Toda ko Ezrovega in Nehemijevega vpliva nekaj časa ni bilo, so se mnogi odvrnili od Gospoda. Nehemija se je vrnil v Perzijo. Med njegovo odsotnostjo iz Jeruzalema se je priplazilo zlo ter zagrozilo, da bo pokvarilo ljudstvo. Malikovalci niso pridobili opore le v samem mestu, marveč so s svojo navzočnostjo omadeževali celo tempeljske prostore. S sklepanjem zakonskih zvez sta se sprijateljila veliki duhovnik Eliasib in Amonec Tobija, ki je bil najbolj ogorčen Izraelov sovražnik. Posledica te nesvete zveze je bila, da je Eliasib dovolil Tobiju zasedati stanovanje, ki je spadalo k templju in so ga poprej uporabljali kot skladišče za desetine in darove ljudstva.

Zaradi krutosti in izdajstva Amoncev in Moabcev do Izraelcev je Bog po/669/ Mojzesu določil, naj bodo za večno ločeni od njegovega ljudstva. (Glej [5 Mz 23,3-6](#)) Veliki duhovnik pa je kljuboval temu navodilu in vrgel ven darove, ki so bili spravljani v shrambi Božje hiše, da bi naredil prostor predstavniku izobčenega rodu. Večjega zaničevanja Boga ne bi mogel pokazati, kakor da je izkazal takšno naklonjenost temu sovražniku Boga in njegove resnice.

Nehemija je po vrnitvi iz Perzije izvedel za predrzno oskrnitev, zato je hitro ukrepal, da bi pregnal vsiljivca. Pravi: "In bilo mi je silno žal, in sem pometal vse stvari Tobijeve hiše iz shrambe. Nato sem ukazal, in očistili so shrambe, in sem zopet vanje znosil posode Božje hiše, jedilne daritve in kadilo." ([Neh 13,8,9](#))

Vendar ni bil oskrunjen samo tempelj, temveč so bili tudi darovi nepravilno uporabljeni. To bi lahko ogrozilo radodarnost ljudstva. Ni bilo več njihove vneme in gorečnosti - desetino so prinašali nejevoljno. Zakladnica Gospodove hiše je bila slabo založena. Mnogi pevci in drugi, ki so bili zaposleni v svetiščni službi, pa niso prejeli zadostne podpore, in so zapustili Božje delo, da bi delali drugod.

Nehemija pa se je namenil popraviti to nepravilno uporabo. Zbral je tiste, ki so opustili delo v Gospodovi hiši "ter jih postavil na njihovo mesto". ([Neh 13,11](#)) To je ljudem vilo zaupanje in ves Juda je "prinesel desetino žita in vina in olja v založne shrambe." ([Neh 13,12](#)) Ljudje, ki "so bili šteti za zveste," so postali "pazniki nad zalogami, in bilo jim je poverjeno, da delijo svojim bratom". ([Neh 13,13](#))/670/

Druga posledica sklepanja zakonskih zvez s pogani je bila nespoštovanje sobote, razločevalnega znamenja med Izraelci kot čistilci pravega Boga in vsemi drugimi narodi. Nehemija je ugotovil, da poganski trgovci in obrtniki iz okoliških krajev prihajajo v Jeruzalem in zapeljujejo mnoge Izraelce h kupovanju ob sobotah. Bilo je nekaj takšnih, ki jih ni bilo mogoče prepričati, da bi žrtvovali načela, vendar so jih drugi prestopali in se pridružili poganom v njihovem prizadevanju, da bi premagali tankovestnost zvestejših. Mnogi so si javno drznili prestopati soboto. Nehemija piše: "Tisti čas sem videl v Judeji, da so nekateri ob sobotah tlačili tlačilnice in spravljali snopovje in z njimi obkladali osle, pa tudi z vinom, z grozdem in s smokvami in z vsakršnimi tovari, ki so jih prinašali v Jeruzalem ob sobotnem dnevu. ... Tudi so prebivali v mestu Tirci, ki so prinašali ribe in različno blago ter prodajali ob sobotah Judovim sinovom." ([Neh 13,15.16](#))

Takšno stanje bi se lahko preprečilo, ko bi voditelji uporabili svojo oblast. Toda želja, da bi zagotovili lastne koristi, jih je napeljala, da so bili naklonjeni brezbožnim. Nehemija jih je neustrašno pokaral, ker so zanemarili svojo dolžnost. Strogo jih je vprašal: "Kakšna je to huda razvada, ki jo imate, da oskrunjate sobotni dan? Ali niso tudi vaši očetje delali tako, in ali ni naš Bog spravil vseh teh nesreč nad nas in nad to mesto? In vi pripravljate še več srda nad Izraela s tem, da oskrunjate soboto!" ([Neh 13,17. 18](#)) Potem je ukazal, naj pred mrakom nad vrati Jeruzalema pred soboto zaprejo duri in jih ne odprejo, dokler ne mine sobota. Ker je bolj zaupal lastnim služabnikom/^{671/} kakor pa tistim, ki bi jih določili jeruzalemski upravitelji, jih je postavil pred vrata in poskrbel, da so bila njegova navodila izpolnjena.

Ker "kramarji in prodajalci raznovrstnega blaga" niso hoteli odstopiti od svojega namena, so "ostali čez noč zunaj pred Jeruzalemom, enkrat ali dvakrat", ker so upali, da bodo dobili priložnost za trgovanje ali z meščani ali s podeželani. ([Neh 13,20](#)) Nehemija jih je opozoril, da bodo kaznovani, če bodo nadaljevali takšno početje. Vprašal jih je: "Zakaj ostajate čez noč okoli obzidja?^{672/} Če še enkrat to storite, položim na vas roko! Od tega časa niso več prišli v soboto." ([Neh 13,21](#)) Prav tako je ukazal levitom stražiti vrata, vedel je, da bodo bolj spoštovani kakor navadno ljudstvo; zaradi njihove tesne zveze s službo Bogu je bilo upravičeno pričakovati, da bodo bolj vneti pri uveljavljanju poslušnosti njegovemu zakonu.

Potem je Nehemija obrnil svojo pozornost na nevarnost, ki je znova grozila Izraelu zaradi sklepanja zakonskih zvez in druženja s pogani. Zapisal je: "Tudi sem videl v tistem času Jude, ki so se poročili z ženami iz Asdoda, Amona in Moaba; in njihovi otroci so polovico govorili asdodsko in niso znali judovsko, temveč govorili so po jeziku tega ali onega ljudstva." ([Neh 13,23.24](#))

Te nezakonite zveze so v Izraelu povzročale veliko zmedo, zakaj sklepali so jih nekateri možje na višjih položajih, upravitelji, h katerim so se ljudje upravičeno

zatekali po nasvet in jih imeli za zgled. Ker je Nehemija dojel, kakšna poguba grozi narodu, če bodo tako nadaljevali, se je resno pogovoril s kršilci. Opozoril jih je na Salomonov primer in jih spomnil, da med vsemi narodi ni vstal kralj, kakršen je bil ta mož, komur je Bog podaril veliko modrost. Pa vendar so malikovalke odvrnile njegovo srce od Boga, njegov zgled pa je pokvaril Izraela. Nehemija je strogo vprašal: "Ali naj poslušamo vas, ki delate tako veliko zlo?" ([Neh 13,27](#)) Prišeči so mu morali, "da ne bodo dajali svojih hčer njihovim sinovom, ne jemali njihovih hčer svojim sinovom ali sami sebi". ([Neh 13,25](#))

Ko jim je ponovil Božje zapovedi, grožnje in strašne sodbe, ki so prizadele Izraela/^{673/} v preteklosti prav zaradi istega greha, se je prebudila njihova vest. Pričelo se je delo prenove, ki je odvrnilo pretečo Božjo jezo in zagotovilo njegovo odobravanje in blagoslove.

V sveti službi pa so bili nekateri, ki so zagovarjali svoje poganske žene in dejali, da se ne morejo ločiti od njih. Vendar niso delali razlike; niso se ozirali na ugled ali položaj. Kdor koli od duhovnikov ali poglavarjev ni hotel pretrgati svoje zveze z malikovalci, je bil takoj odstavljen s službe Gospodu. Vnuk velikega duhovnika, ki se je poročil s hčerjo zloglasnega Sanbalata, ni bil samo odstavljen s položaja, marveč je bil takoj tudi izgnan iz Izraela. Nehemija je molil: "Spominjaj se jih, o moj Bog, da so onečistili duhovništvo in zavezo duhovništva in levitov!" ([Neh 13,29](#))

Koliko duševne stiske je povzročila ta nujna strogost zvestemu Božjemu delavcu, bo razodela samo končna sodba. Nenehno se je bojeval z nasprotovanji, napredoval pa je samo s postom, ponižnostjo in molitvijo.

Mnogi, ki so se poročili s pogani, so se odločili oditi z njimi v izgnanstvo ter so se skupaj s tistimi, ki so bili izobčeni iz zbora, pridružili Samarijanom. Tako so se odločili tudi nekateri, ki so zasedali visok položaj v Božjem delu in so se jim postopno popolnoma prilagodili. Ker so si Samarijani želeli okrepiti to zvezo, so obljubili, da se bodo še bolj prilagodili judovski veri in običajem. Odpadniki so se odločili prekositi svoje nekdanje brate in so postavili tempelj na gori Garizim kot nasprotje Božje hiše v Jeruzalemu. Njihova vera je bila še naprej/^{674/} mešanica judovstva in poganstva; njihova trditev, da so Božje ljudstvo, pa je povzročila razkol, tekmovalnost in sovraštvo med dvema narodoma iz roda v rod.

Za prenovo, ki bi jo bilo treba opraviti danes, potrebujemo ljudi, ki kakor Ezra in Nehemija ne bodo prikrivali ali opravičevali greha, in se ne bodo bali zagovarjati Božje časti. Ljudje, na katerih počiva breme tega dela, ne smejo biti mirni, ko vidijo greh, in si ne smejo prizadevati prikriti zla s plaščem lažne ljubezni. Vedeti morajo, da Bog ne gleda na osebo in da se lahko strogost do nekaterih izkaže kot usmiljenost za

mnoge. Prav tako morajo vedeti, da naj ta, ki graja zlo, vedno kaže Kristusovega duha.

Ezra in Nehemija sta se v svojem delu ponižala pred Bogom ter priznala svoje grehe in grehe ljudstva. Prosila sta za odpuščanje, kakor da bi bila sama ta, ki sta storila zlo. Potrpežljivo sta delala, molila in trpela. Njunega dela pa ni najbolj oteževalo odkrito sovraštvo poganov, marveč skrivno nasprotovanje lažnih prijateljev. Ti so svoj vpliv uporabili v službi zla in desetkratno povečali breme Božjih služabnikov. Ti izdajalci so prenašali Gospodovim sovražnikom obvestila, da so jih uporabili v boju zoper njegovo ljudstvo. Njihove zle strasti in upornost so se vedno bojevale z jasnimi Božjimi zahtevami.

Uspeh, ki je spremljal Nehemijeva prizadevanja, kaže, kaj lahko dosežejo molitev, vera in modro odločno delovanje. Nehemija ni bil duhovnik; tudi prerok ni bil. Ni se potegoval za položaj. Bil je prenovitelj, ki je bil obujen/675/ za pomemben čas. Njegov cilj je bil spraviti ljudstvo z Bogom. Navdihnjen z veličastnim načrtom je uporabil vso svojo moč, da bi ga dosegel. Njegov trud je označevala plemenita in neomajna poštenost. Ko je prišel v stik z zlom in nasprotovanjem, se je tako odločno postavil za pravico, da so bili ljudje spodbujeni k delu z novo vnemo in pogumom. Niso mogli drugače kakor pa priznati njegovo zvestost, domoljubnost in močno ljubezen do Boga. Ko so to spoznali, so bili pripravljeni iti za njim.

Marljivost pri opravljanju dolžnosti, ki nam jo določi Bog, je pomemben del prave vere. Ljudje bi morali izrabiti okoliščine kot Božje sredstvo za izvršitev njegove volje. Hitro in odločno ukrepanje o pravem času bo zagotovilo veličastno zmago, zamuda in zanemarjanje dolžnosti pa bosta povzročila neuspeh in osramotila Boga. Če voditelji v delu resnice niso vneti, če so brezskrbni in neodločni, bo cerkev nemarna, mlačna in željna užitka. Če pa so prežeti s sveto težnjo služiti Bogu in samo njemu, bo ljudstvo enodušno, polno upanja in vneto.

Božja beseda je polna ostrih in očitnih nasprotij. Greh in svetost stojita drug ob drugem, da bi se ob pogledu nanju lahko ognili enemu in sprejeli drugo. Strani, ki opisujejo Sanbalatovo in Tobijevo sovraštvo, laži in izdajstvo, prav tako opisujejo Ezrovo in Nehemijevo plemenitost, predanost in požrtvovalnost. Svobodno se lahko odločimo, koga bomo posnemali. Strašne posledice prestopanja Božjih zapovedi so postavljene nasproti blagoslovom, ki so sad poslušnosti. Sami pa se moramo odločiti, ali bomo trpeli eno ali uživali drugo./676/

Pozidava in prenova, ki so ju izvršili vrnjeni izgnanci pod vodstvom Zerubabela, Ezra in Nehemija, kaže podobo dela duhovne obnove, ki se mora zgoditi v poslednjih dneh zgodovine tega sveta. Izraelov ostanek je bil slabotno ljudstvo, izpostavljeno besnenju svojih sovražnikov. Vendar je po njih Bog imel cilj ohraniti na zemlji

spoznanje o sebi in svojem zakonu. Oni so bili varuhi pravega bogoslužja, oskrbniki svetih izrekov. Doživljali so razne izkušnje med obnovo templja in jeruzalemskega obzidja. Spopadali so se z močnim nasprotovanjem. Voditelji v tem delu so nosili težko breme, vendar so ti moške napredovali z neomajnim zaupanjem, s ponižnim duhom in z odločnim zanašanjem na Boga. Verovali so, da bo z njegovo pomočjo zmagala resnica. Kakor nekoč kralj Ezekija se je tudi Nehemija "oklepal Gospoda, ni se umaknil, hodeč za njim, temveč je izpolnjeval njegove zapovedi. ... In Gospod je bil z njim." ([2 Kr 18,6.7](#))

Duhovno obnovo, katere prisposodba je bilo delo, opravljeno v Nehemijevih dneh, je Izaija opisal z besedami: "In pozidajo stare razvaline in postavijo, kar je bilo v nekdanih časih porušeno, ter obnove zapuščena mesta, pustišča mnogih rodov. In kateri so od tebe, pozidajo stare razvaline: podstave prejšnjih rodov zopet postaviš, in imenoval se boš Zagrajevalec vrzeli, Popravljalce cest v prebivanje." ([Iz 61,4; 58,12](#))

Tukaj prerok opisuje ljudi, ki so si med splošnim odstopom od resnice in pravičnosti, prizadevali/⁶⁷⁷/ obnoviti načela, ki so temelj Božjega kraljestva. Takšni so zagrajevalci vrzeli, ki je nastala v Božjem zakonu - obzidju, ki je bilo postavljeno okoli izvoljencev za njihovo zaščito, in poslušnost tem predpisom pravice, resnice in čistosti naj bi bila njihova nenehna varnost.

Prerok z nedvoumnimi besedami opisuje posebno delo tega ljudstva ostanka, ki obnavlja zid. "Če obrneš od sobote svojo nogo, da ne boš delal, kar te veseli, v moj sveti dan, in boš soboto imenoval naslado, Gospodov sveti dan, častljiv, in če ga boš častil, ne hodeč po svojih poteh, ne delajoč, kar te veseli, in ne govoreč praznih besed: tedaj se boš razveseljeval v Gospodu, in dam ti, da boš jezdil po višinah zemlje, in storim, da boš užival dediščino Jakoba, svojega očeta; zakaj Gospodova usta so govorila." ([Iz 58,13.14](#))

V času konca bo obnovljena vsaka božanska uredba. Zagrajena bo vrzel, ki je nastala v zakonu, ko je človek spremenil soboto. Božje ljudstvo ostanka, ki stoji pred svetom kot prenovitelj, mora razložiti, da je Božji zakon temelj vsake trajne prenove in da mora sobota iz četrte zapovedi stati kot spomin na stvarjenje, kot nenehni spomenik Božje moči. Jasno in razločno morajo razložiti pomembnost poslušnosti vsem predpisom desetih zapovedi. Sodelovali bodo s Kristusom v zagrajevanju vrzeli, ker jih bo gnala njegova ljubezen. Bodo zagrajevalci vrzeli in popravljalci cest v prebivanje. (Glej [Iz 58,12](#))/⁶⁷⁸/

VII. del: Večerna zarja

([angleško](#))

"In kraljestvo in gospostvo in velikost kraljestev pod vsem nebom se bo dala ljudstvu svetnikov Najvišjega. Njegovo kraljestvo je večno kraljestvo." (Dan 7,27)

58. Osvoboditeljev prihod

([angleško](#))

V dolgih stoletjih tesnobe mraka, nadloge in teme, ([Iz 8,22](#)) ki so bili značilni za človeško zgodovino od dne, ko so naši prastarši izgubili svoj edenski dom, pa vse do časa, ko se je pojavil na zemlji Božji Sin kot Zveličar grešnikov, je bilo upanje padlega rodu osredotočeno v prihod Osvoboditelja, ki bo osvobodil ljudi sužnosti grehu in grobu.

Prvo sporočilo o tem upanju je bilo dano Adamu in Evi v povedi, ki je bila izrečena kači v Edenu; Gospod je objavil Satanu, da sta tudi onadva slišala: "Sovraštvo postavljam med tebe in ženo, med tvoje potomstvo in njeno potomstvo; to ti stare glavo, ti pa mu stareš peto." ([1 Mz 3,15](#))

Ko je krivi par poslušal te besede, ju je navdihnilo upanje, saj sta v prerokbi o uničenju Satanove moči spoznala obljubo/^{681/} o rešitvi pred pogubo, ki jo je povzročil greh. Čeprav bosta morala trpeti oblast svojega nasprotnika, ker sta padla pod njegov zapeljiv vpliv in si izbrala, da ne bosta poslušna jasni Jahvejevi zapovedi, se jima vendar ni treba prepustiti skrajnemu obupu. Božji Sin je ponudil odkup po lastni krvi za njun prestop. Zagotovljen jima bo preizkusni čas, v katerem naj bi z vero v Kristusovo moč, da lahko reši, znova postala Božja otroka.

Satanu je uspelo odvrniti človeka od poti poslušnosti, in tako je postal "bog tega sveta". ([2 Kor 4,4](#)) Oblast, ki je bila nekoč dana Adamu, je prešla na samozvanca. Toda Božji Sin je predlagal, da bi prišel na zemljo in plačal kazen za greh, s tem pa ne bi samo odrešil človeka, marveč mu tudi povrnil zapravljeno oblast. O tej obnovi je prerokoval Miha, ko je dejal: "In ti, stolp črede, hrib sionske hčere, do tebe dospe in k tebi pride prejšnje gospostvo, kraljestvo jeruzalemske hčere." ([Mih 4,8](#)) Apostol Pavel je to opisal kot "odrešitev Božje lastnine". ([Ef 1,14](#)) Psalmist je imel v mislih isto dokončno vrnitev prvotne človekove dediščine, ko je objavil: "Pravični podedujejo deželo in prebivali bodo večno v njej." ([Ps 37,29](#))

To upanje na odrešitev o prihodu Božjega Sina kot Zveličarja ni nikoli izginilo iz človeških src. Že od začetka so bili ljudje, katerih vera se je dvigala nad temo sedanosti v resničnost prihodnosti. Adam, Set, Enoh, Metuzalem, Noe, Sem, Abraham, Izak in Jakob/^{682/} - po teh in drugih vrednih ljudeh je Gospod ohranil dragoceno razodetje svoje volje. Tako je tudi po Izraelovih otrocih, izvoljenem ljudstvu, iz katerih je na svet prišel obljubljeni Mesija, Bog podelil spoznanje zahtev svojega zakona in zveličanja, ki bo uresničeno po pravni daritvi njegovega ljubljenega Sina.

Izraelovo upanje je bilo del obljube, ki je bila dana pri poklicanju Abrahama in pozneje večkrat ponovljena njegovim potomcem: "Blagoslovljene bodo v tebi vse rodovine zemlje." ([1 Mz 12,3](#)) Ko je bil Abrahamu razodet Božji načrt odrešenja človeškega rodu, je njegovo srce obsijalo Sonce pravičnosti in razgnalo njegovo temo. Končno pa je sam Zveličar prišel med človeške otroke in govoril z njimi ter Judom pričal o svetlem očakovem upanju - da bodo rešeni z Odrešenikovim prihodom. Kristus je dejal: "Abraham, vaš oče, se je veselil, da bo videl moj dan; in videl ga je in se vzradoval." ([Jn 8,56](#))

To isto blaženo upanje je bilo napovedano v blagoslovu, ki ga je umirajoči očak Jakob povedal nad svojim sinom Judom: "Juda, tebe, da, tebe bodo slavili tvoji bratje; tvoja roka bo tvojim sovražnikom na tilniku, priklanjali se ti bodo sinovi tvojega očeta. Ne vzame se žezlo od Jude niti vladarska palica izmed njegovih nog, dokler ne pride Šilo, in njemu bodo pokorni narodi." ([1 Mz 49,8,10](#))/683/

Prihod Odrešenika sveta je bil znova napovedan na mejah Obljubljene dežele v Balaamovi prerokbi: "Vidim jo, ali ne sedaj, gledam jo, a ne od blizu: zvezda vzhaja iz Jakoba in žezlo se dviguje iz Izraela, ki potare obe strani Moabcem in razdere vse Setove sinove." ([4 Mz 24,17](#))

Mojzes je ohranjal v Izraelu Božji načrt, da pošlje svojega Sina kot Odrešenika padlega rodu. Malo pred svojo smrtjo je ob neki priložnosti dejal: "Preroka izmed tebe, iz tvojih bratov, kakor sem jaz, ti obudi Gospod, tvoj Bog; njega poslušajte." ([5 Mz 18,15](#)) Mojzesu je bilo za Izraela jasno razloženo poslanstvo prihajajočega Mesija. Jahvejeva beseda njegovemu služabniku se je glasila: "Hočem jim obuditi preroka izmed njihovih bratov, kakor si ti, in denem svoje besede v njegova usta, in govoril jim bo vse, kar koli mu zapovem." ([5 Mz 18,18](#))

V času očakov so bile z bogoslužjem povezane žrtvene daritve nenehen spomin na prihajajočega Zveličarja. Enako je bilo s celotnim obredom svetiščnih služb v Izraelovi zgodovini. V službi shodnega šotora in v templju, ki so ga pozneje postavili, so se ljudje po prisposodobah in sencah vsak dan učili veličastne resnice o prihodu Kristusa kot Odrešenika, Duhovnika in Kralja./684/ Enkrat letno so bile njihove misli usmerjene na sklepne dogodke velikega boja med Kristusom in Satanom, na končno očiščenje vesolja, ko ne bo več greha in grešnikov. Daritve in darovi Mojzesovih obredov so vedno kazali vnaprej na boljšo službo, to je nebeško. Zemeljsko svetišče je bilo "podoba za sedanjo dobo", kjer so se darovali "darovi in žrtve". ([Heb 9,9](#)) Njegova sveta prostora sta spadala med "podobe nebeških stvari", ([Heb 9,23](#)) kajti Kristus, naš veliki Duhovnik, je danes "oskrbnik pravega svetišča in šotora, ki ga je postavil Gospod in ne človek". ([Heb 8,2](#))

Od dne, ko je Gospod povedal kači v Edenu: "Sovrašтво postavljám med tebe in ženo, med tvoje potomstvo in njeno potomstvo," ([1 Mz 3,15](#)) je Satan vedel, da si ne bo nikoli popolnoma polastil prebivalcev tega sveta. Ko so Adam in njegovi sinovi začeli opravljati obred daritev, kakor je zapovedal Bog, kot znamenje prihajajočega Odrješnika, je Satan v tem spoznal podobo občestva med zemljo in nebesi. V dolgih naslednjih stoletjih se je neprestano trudil pretrgati to občestvo. Neutrudno si je prizadeval lažno predstaviti Boga in napačno razlagal obrede, ki so kazali na Zveličarja. Pri veliki večini članov človeške družine je bil uspešen.

Medtem ko si je Bog želel poučiti ljudi, da Dar, ki jih spravlja z njim, izhaja iz njegove ljubezni, si je sovražnik človeštva prizadeval predstaviti Boga kot takšnega, ki se veseli njihove pogube. Daritve in uredbe, ki so jih dala nebesa, da bi razodevale božansko/685/ ljubezen, so bile tako popačene, da služijo kot sredstvo, po katerem si grešniki zaman upajo z darili in dobrimi deli pomiriti jezo žaljenega Boga. Hkrati pa si je Satan prizadeval prebuditi in okrepi hudobne človeške strasti, da bi s stalnim prestopanjem kar naprej oddaljeval množice od Boga ter jih brezupno zvezal z okovi greha.

Ko je bila po judovskih prerokih dana pisana Božja beseda, je Satan marljivo proučeval sporočila o Mesiju. Skrbno je raziskoval besede, ki so nedvoumno jasno opisovale Kristusovo poslanstvo med ljudmi kot trpeče daritve in zmagoslavnega kralja. V pergamentnih zvitkih starozaveznih spisov je prebral, da se bo On pojavil "kakor jagnje, ki ga peljejo v zakol". ([Iz 53,7](#)) Njegov obraz bo "spačen bolj kakor katerega moža, in njegova podoba bolj kakor človeških otrok". ([Iz 52,14](#)) Obljubljeni Zveličar človeštva bo "zaničevan in preziran med možmi, mož bolečin in izkušen v trpljenju, ... ki ga je Bog udaril in ponižal", ([Iz 53,3,4](#)) vendar bo kljub temu pokazal svojo silno moč, da bo "oskrbel pravico ubožcem ljudstva, pomoč sinom siromakov, stiskalca pa zdrobi". ([Ps 72,4](#)) Zaradi teh prerokb se je Satan bal in trepetal, vendar ni opustil svojega namena, da bi, ko bi bilo mogoče, popačil usmiljene Jahvejeve načrte za odrešitev izgubljenega rodu. Odločil se je, kolikor bolj se da, zaslepiti oči ljudstva za pravi pomen mesijanskih prerokb,/686/ in tako pripraviti pot za zavrnitev Kristusa, ko bo prišel.

V stoletjih takoj po potopu je Satanu uspelo po svetu razširiti upor proti Bogu. Tako so hitro pozabili celo nauk iz potopa. Satan je spet z mojstrskim podtikanjem napeljal človeške otroke, da so se postopoma drzno uprli. Znova se je zdelo, da zmaguje, vendar Božji načrt za grešno človeštvo zaradi tega ne bo opuščen. Po potomstvu zvestega Abrahama, iz Semove rodovine, se je za prihodnje rodove ohranilo znanje o Jahvejevih dobrohotnih načrtih. Od časa do časa je Bog obudil glasnike resnice, da so usmerjali pozornost na pomen daritvenih obredov in še posebej na Jahvejevo obljubo o prihodu njega, na kogar so kazali vsi predpisi daritvenega ustroja. Tako je bil svet obvarovan pred splošnim odpadom.

Božanski načrt pa ni bil izpeljan brez najodločnejšega nasprotovanja. Sovražnik resnice in pravičnosti se je na vse možne načine trudil, da bi Abrahamovi potomci pozabili svoj vzvišeni in sveti poklic ter se obrnili k čaščenju lažnih bogov. Pogosto so bila njegova prizadevanja skoraj uspešna. Stoletja pred prvim Kristusovim prihodom je zemljo pokrivala tema in mrak narode. Satan je s peklensko senco zatemnil pot ljudi, da bi jim onemogočil pridobiti spoznanje o Bogu in prihodnjem svetu./687/ Množice so živele v smrti senci. Njihovo edino upanje je bilo, da se ta tema dvigne, da se lahko razodene Bog.

Božji maziljenec David je v preroškem videnju napovedal, da bo Kristusov prihod "kakor jutranja svetloba, ko sonce vzhaja, jutro brez oblakov". ([2 Sam 23,4](#)) Tudi Ozea je pričal: "Njegov izhod je gotov kakor jutranji svit." ([Oz 6,3](#)) Tiho in nežno se na zemlji zdani in zarja razžene temne sence ter prebujajo zemljo v življenje. Tako bo tudi Sonce pravičnosti vželo "in ozdravljenje bo pod njegovimi perutmi". ([Mal 4,2](#)) Množice, ki bodo živele "v deželi smrtne sence", bodo videle "veliko svetlobo". ([Iz 9,2](#))

Prerok Izaija je prevzet gledal to veličastno rešitev in vzkliknil: "Zakaj Dete nam je rojeno, Sin nam je dan, in vladarstvo pride na njegovo ramo, in njegovo ime se bo imenovalo: Čudoviti, Svetovalec, Mogočni Bog, Oče večnosti, Knez miru. Pomnoževanju njegovega vladarstva in miru ne bo konca na Davidovem prestolu in nad njegovim kraljestvom, da ga utrdi in podpre s pravico in pravičnostjo od tega časa do vekomaj. Gorečnost Gospoda nad vojskami stori to." ([Iz 9,6.7](#))

V zadnjih stoletjih Izraelove zgodovine pred prvim Jezusovim prihodom so na splošno menili, da naslednja prerokba govori/688/ o Mesijevem prihodu: "Malo je, da si mi hlapec, da bi povzdignil Jakobove rodove ter nazaj pripeljal Izraelove ohranjenice; tudi te postavim za luč poganskim narodom, da boš moje zveličanje prav do konca zemlje." ([Iz 49,6](#)) Prerok je napovedal: "In razodene se Gospodova slava in vse meso vkup jo bo videlo." ([Iz 40,5](#)) O tej luči ljudem je pogumno pričal Janez Krstnik, ko je vzkliknil: "Jaz sem glas, vpijočega v puščavi: Poravnajte Gospodovo pot, kakor je povedal prerok Izaija." ([Jn 1,23](#))

Na Kristusa se je nanašala preroška obljuba: "Tako pravi Gospod, Izraelov Odrešenik, njegov Svetnik, njemu, ki ga zaničuje vsakdo, ki je gnus narodov. ... Tako pravi Gospod: ... Stražil te bom in te dal v zavezo ljudstvu, da povzdigneš deželo, da v posest razdeliš opustošene dediščine, da porečeš jetnikom: Pojdite ven! Njim, ki sede v teminah: Pridite na svetlo! ... Lačni ne bodo ne žejni; tudi zračna prikazen jih ne omami in sonce ne zadene; kajti njihov milostnik jih bo vodil in poleg vrelcev voda jih bo peljal." ([Iz 49,7-10](#))

Stanovitni ljudje v judovskem narodu, potomci svete rodovine, ki so ohranili znanje o Bogu, so krepili svojo vero z razmišljanjem o tem in podobnih besedilih. Z velikim veseljem so brali, kako ga bo Gospod pomazilil, "da oznanja blagovestje krotkim", da obvezuje "potrte v srcu", oznani/689/ "svobodo jetnikom" in okliče "milostno Gospodovo leto". ([Iz 61, 1-2](#)) Vendar je bilo njihovo srce polno žalosti, ko so pomislili na trpljenje, ki ga bo moral zdržati, da bi izpolnil božanski načrt. S temeljito srčno ponižnostjo so raziskovali besede v preroških spisih: "Kdo je veroval našemu oznanilu in komu se je razodela Gospodova rama? Kajti On je vzrastel kakor mladika pred njim in kakor korenina iz suhe zemlje. Ni imel podobe, ne lepote; in ko smo ga videli, ni imel mične zunanosti, da bi si ga bili želeli. Bil je zaničevan in preziran med možmi, Mož bolečin in izkušen v trpljenju, in kakor človek, pred katerim skrivajo obličje, je bil zaničevan, in nič ga nismo čislali. Zares, On je nosil naše bolezni in si je naložil naše bolečine; mi pa smo ga šteli za kaznovanega, ki ga je Bog udaril in ponižal. A On je bil ranjen zaradi naših prestopkov, bil je potr za zaradi naših krivic; kazen ga je zadela zaradi našega miru in njegove rane so bile nam v ozdravljenje. Mi vsi smo tavali kakor ovce, obrnili smo se vsak na svojo pot; in Gospod mu je naložil krivice vseh nas. Mučili so ga, a ponižal se je in ni odprl svojih ust kakor jagnje, ki ga peljejo v zakol, in kakor ovca, ki molči pred svojimi strižci; in ni odprl svojih ust./690/ Iz stiske in iz sodbe je bil vzet - a izmed njegovih vrstnikov kdo je pomislil, da je bil odrezan iz dežele živčih? Zaradi prestopka mojega ljudstva ga je zadel udarec. In dali so mu grob pri brezbožnih, a pri bogatinu je bil po svoji mučni smrti, zato ker ni storil krivice in ni bilo zvijače v njegovih ustih." ([Iz 53,1-9](#))

Sam Jahve je objavil po Zahariju o trpečem Zveličarju: "Prebudi se, o meč, zoper mojega Pastirja in zoper Moža, ki je moj Družabnik!" ([Zah 13,7](#)) Kristus je moral kot zamena in porok za grešnega človeka pretrpeti kazen božanske pravice. Moral je občutiti pomen pravice. Spoznal je, kaj pomeni, če grešnik stoji pred Bogom brez posrednika.

Po psalmistu pa je Odrašenik prerokoval o samem sebi: "Sramotenje je potrlo moje srce in hudo sem bolan; in čakal sem, da bi me kdo miloval, pa ni bilo nikogar, čakal sem tolažiteljev, pa jih nisem dobil. Da, za jed so mi dali žolča in v moji žeji so mi dali piti octa." ([Ps 69,20.21](#))

Napovedal je, kako se bo ravno z njim: "Kajti obdali so me psi, hudobnikov krdelo me je obkrožilo, prebodli so moje roke in moje noge. Sešel bi lahko vse svoje kosti; oni pa gledajo, všečno se ozirajo vame. Moja oblačila dele med seboj in za mojo sukno mečejo kocko." ([Ps 22,16-18](#))/691/

Ti opisi grenkega trpljenja in krute smrti Obljubljenega so kljub žalosti bogati z obljubami. Saj je o njem, ki "ga je hotel Gospod streti" in izpostaviti mukam, da bi postal "daritev za greh", Jahve objavil, da "bo videl zarod, podaljšal svoje dni, in kar je

Gospodu po volji, bo uspevalo v njegovi roki. Od nadloge svoje duše bo videl sad in se sitil. S svojim poznanjem bo moj pravični hlapec mnoge storil pravične; in njihove krivice bo naložil nase. Zato mu dam velike v delež in delil bo plen z mogočnimi; zato, ker je žrtvoval svojo dušo v smrt in je bil grešnikom prištet; On je nesel greh mnogih in prosil za grešnike." ([Iz 53,10-12](#))

Ljubezen do grešnikov je spodbudila Kristusa, da je plačal ceno odrešenja. "In videl je, da ni nobenega moža, in se je zavzel, da ni nobenega posrednika." ([Iz 59,16](#)) Nihče drug ne bi mogel odkupiti ljudi iz sovražnikove oblasti. "Zato mu je rešitev napravila njegova rama, in njegova pravičnost, ta ga je podpirala. Glej, moj hlapec, ki ga podpiram, moj izvoljenec, ki je moji duši po volji: svojega Duha sem dal nanj, pravico bo oznanjal poganskim narodom." ([Iz 59,16; 42,1](#))

V svojem življenju ne bo zahteval nobenih pravic zase. Spoštovanje, ki ga ljudje izkazujejo položaju, bogastvu in nadarjenosti, bo Božjemu Sinu tuje. Mesija ne bo uporabil nobenega sredstva, ki jih ljudje uporabljajo, da si zagotovijo vdanost ali izsilijo/692/ spoštovanje. Njegova popolna samoodpoved je opisana z besedami: "Vpil ne bo, ne hrupa napravljaj, in njegov glas se ne bo slišal po ulicah. Nalomljenega trsta ne zlomi in tlečega stenja ne pogasi." ([Iz 42,2.3](#))

Zveličar se bo vedel očitno drugače kakor učitelji njegovega časa. V njegovem življenju ne bo videti hrupnega razpravljanja, razkošnega čaščenja, ne bo si prizadeval, da bi mu ploskali. Mesija bo skrit v Bogu, Bog pa se bo razodeval v značaju svojega Sina. Brez spoznanja o Bogu bi bilo človeštvo za vedno izgubljeno. Brez božanske pomoči bi se ljudje pogrezali vse globlje. Življenje in moč je moral podariti On, ki je ustvaril svet. Človekove potrebe ni možno zadovoljiti nikakor drugače.

O Mesiju je bilo še prerokovano: "Ne bo opešal, ne bo potrč, dokler ne ustanovi pravice na zemlji; in otoki bodo čakali njegovega nauka." ([Iz 42,4](#)) Božji Sin bo "poveličal postavo in jo postavil v čast". ([Iz 42,21](#)) Ne bo zmanjšal njene pomembnosti in obvezujočih zahtev; namesto tega jo bo povišal. Hkrati pa bo božanske odredbe osvobodil bremen, ki jim jih je naložil človek in zaradi česar so mnogi zapadli v malodušnost med svojim prizadevanjem, da bi zadovoljivo služili Bogu.

Jahvejeva beseda pravi o Zveličarjevem poslanstvu: "Jaz, Gospod, sem te poklical v pravičnosti, in primem te za roko in te bom čuval, in dam te v/693/ zavezo ljudstvu, v svetlobo poganskim narodom, da odpreš slepe oči, da izvedeš iz zapora jetnike, iz ječe nje, ki sede v temi. Jaz sem Gospod, to je moje ime, in svoje slave ne dam drugemu, ne svoje hvale rezanim podobam. Prejšnje, glejte, se je zgodilo in novo naznanjam; preden nastane, vam to napovedujem." ([Iz 42,6-9](#))/694/

Po obljubljenem Potomcu bo Izraelov Bog osvobodil Sion. "In mladika požene iz obsekanega Jesejevega debla, in odraslek iz njegovih korenin prinese sad. Glej, devica bo spočela in rodila Sina, in imenovala bo njegovo ime Emanuel. Smetano in med bo jedel, ko bo vedel zametati hudo in voliti dobro." ([Iz 11,1; 7,14.15](#))

"Gospodov Duh bo počival nad njim, duh modrosti in razumnosti, duh sveta in moči, duh spoznanja in Gospodovega strahu. In njegovo blagougodje bo v Gospodovem strahu; in ne bo sodil po videzu svojih oči, ne pravde odločal po sluhu svojih ušes, temveč v pravičnosti bo sodil siromake in nepristransko bo odločal pravdo krotkim na zemlji. In udari zemljo s šibo svojih ust in z dihom svojih ust usmrti krivičnika. In pravičnost bo pas njegovih ledij in zvestoba pas njegovega bedra. In zgodi se v tistem času: po Davidovi korenini, ki stoji v znamenje ljudstvom, bodo vprašali poganski narodi; in njegovo počivališče bo slavno." ([Iz 11,2-5.10](#))

"Glej, mož, Odraslek mu je ime. ... On sezida Gospodov tempelj in On bo nosil veličastvo in sedel in gospodoval na svojem prestolu in bo duhovnik na svojem prestolu." ([Zah 6,12.13](#))

Moral se je odpreti studenec "v očiščenje greha in nečistosti". ([Zah 13,1](#)) Človeški otroci so morali slišati blaženo vabilo:/695/ "Hej, vsi, kateri koli ste žejni, pridite k vodam, in kateri nimate denarja, pridite, kupite in jejte! Pridite, pravim, kupite brez denarja in brez plačila vina in mleka! Čemu trošite denar za to, kar ni kruh, in svoj trud za to, kar ne more nasititi? Poslušajte vendar mene in jejte, kar je dobro, in tolstino veselo uživaj vaša duša! Nagnite uho in pridite k meni, poslušajte, in vaša duša bo živela! In sklenem z vami večno zavezo: Davidove stanovitne milosti." ([Iz 55,1-3](#))

Izraelu je bila dana obljuba: "Glej, za pričo narodom sem ga postavil, za vojvodo in zapovednika narodom. Glej, rod, ki ga nisi spoznal, pokličeš, in rodovi, ki te niso spoznali, priteko k tebi, zaradi Gospoda, tvojega Boga, in zavoljo Izraelovega Svetnika, ker te je oslavil." ([Iz 55,4.5](#))

"Blizu sem pripravil svojo pravičnost, ni daleč, in moje zveličanje se ne bo obotavljalo; in na Sionu dam zveličanje; Izrael bo moja slava." ([Iz 46,13](#))

Mesija bo z besedami in dejanji med svojo pozemsko službo razodeval človeštvu slavo Boga Očeta. Vsako dejanje v njegovem življenju, vsaka izgovorjena beseda in vsak čudež bo padlemu človeštvu oznanjal neskončno Božjo ljubezen. "Pojdi na visoko goro, o Sion, ki oznanjaš veselo vest; povzdigni močno svoj glas, Jeruzalem, ki oznanjaš veselo vest; povzdigni ga, ne boj se, reci Judovim mestom: Glejte, vaš Bog!/⁶⁹⁶/ Glejte, Gospod, Jahve, prihaja kot mogočni in njegova rama gospoduje zanj;

glejte, njegovo plačilo je pri njem in njegovo povračilo pred njim! Kakor pastir bo pasel svojo čredo, s svojo roko bo zbiral jagnjeta in jih nosil v svojem naročju, in doječe bo vodil rahlo. In tisti dan bodo glušci slišali besede pisma, in iz mraka in teme bodo videle oči slepcev. In krotki bodo pomnožili svoje veselje v Gospodu, in ubožni med ljudmi se bodo radovali v Izraelovem Svetniku. In kateri so se v duhu motili, zadobe razsodnost, in godrnjači bodo dovezetni za nauk." ([Iz 40,9-11](#); [29,18.19.24](#))

Tako je Bog po prerokih in očakih ter v prispodobah in simbolih temu svetu spregovoril o prihajajočem Osvoboditelju od greha. Dolg seznam navdihnjenih prerokb je kazal na prihod "dragocenosti vseh narodov". ([Hag 2,7](#)) Celo sam kraj rojstva in čas prihoda sta bila natančno napovedana.

Davidov Sin se je moral roditi v Davidovem mestu. Iz Betlehema, je rekel prerok, "mi pride tisti, ki ima biti vladar v Izraelu; njegovi izviri so od starodavnosti, od dni večnosti. In ti, Betlehem, Judova zemlja, nikakor nisi najmanjši med Judovimi knezi, kajti iz tebe pride Vojvoda, ki bo pasel moje ljudstvo, Izraela." ([Mih 5,1](#); [Mt 2,6](#))/697/

Angel Gabriel je Danielu oznanil čas prvega prihoda in nekaj najpomembnejših dogodkov iz obdobja Zveličarjevega dela. Dejal je: "Sedemdeset tednov je odločenih nad tvojim ljudstvom in nad tvojim svetim mestom, da preneha odpad in se naredi konec grehom ter da se stori poravnava za krivico in se privede večna pravičnost in se zapečati prikazen in preroštvo in da se pomazili najsvetejše." ([Dan 9,24](#)) Dan v preroštvu pomeni eno leto. Glej [4 Mz 14,34](#); [Ezk 4,6](#). Sedemdeset tednov ali štiristo devetdeset dni je štiristo devetdeset let. Dana je tudi izhodiščna točka tega obdobja: "Vedi torej in razumi: Odkar izide povelje, da naj se obnovi in pozida/698/ Jeruzalem, do Maziljenca, Vojvode, bo sedem tednov in dvainšestdeset tednov," ([Dan 9,25](#)) to je devetinšestdeset tednov ali štiristo triinosemdeset let. Ukaz, da se obnovi in pozida Jeruzalem, ki ga je izdal Artakserks Longiman, je pričel veljati jeseni leta 457 pred Kristusom. Glej [Ezr 6,14](#); [7,1.9](#). Od tega časa nas štiristo triinosemdeset let privede v jesen leta 27 našega štetja. Glede na prerokbo to obdobje sega v čas Mesija, Maziljenca. Leta 27 je bil Jezus ob svojem krstu pomaziljen s Svetim Duhom in kmalu zatem je nastopil svojo službo. Tedaj je bilo objavljeno sporočilo: "Čas je dopolnjen!" ([Mr 1,15](#))

Angel je potem rekel: "In trdno zavezo sklene z mnogimi za en teden" (sedem let). ([Dan 9,27](#)) Sedem let po začetku Zveličarjeve službe se je moral evangelij oznanjati izrecno Judom; tri leta in pol ga je oznanjal sam Kristus, potem pa apostoli. "Sredi tedna pa stori, da preneha klalna in jedilna daritev." ([Dan 9,27](#)) Pomladi leta 31 je bil Kristus, prava Daritev, darovan na Golgoti. Takrat se je zagrinjalo v templju raztrgalo na dvoje, kar je pomenilo, da sta svetost in pomen daritvenih služb prenehala. Nastopil je čas, da prenehata zemeljska klalna in jedilna daritev.

En teden - sedem let - se je končal leta 34. Takrat so Judje s kamnanjem Štefana dokončno zapečatili svoje zavračanje evangelija. Učenci, ki so se razkropili zaradi preganjanja, "so hodili okrog, oznanjujoč besedo evangelija". ([Dej 8,4](#)) Kmalu zatem se je spreobrnil tudi Savel, preganjalec, in postal Pavel, apostol poganov.

Mnoge prerokbe o Zveličarjevem prihodu so spodbujale Jude, da so živeli v neprestanem pričakovanju.^{/699/} Mnogi so umrli v veri, vendar niso doživeli izpolnitve obljube. Gledali so jih oddaleč ter verovali in priznavali, da so tujci in romarji na zemlji. Od časa Enoha so očaki in preroki ponavljali in ohranjali živo upanje v njegov prihod.

Bog sprva ni razodel natančnega časa prvega prihoda. Tudi ko je Danielovo prerokovanje to oznanilo, niso vsi pravilno razlagali tega sporočila.

Minevala so stoletja in končno so glasovi prerokov umolkneli. Nad Izraelom je počivala močna zatiralčeva roka. Ko so se Judje odvrnili od Boga, je njihova vera zbledela, upanje pa je skoraj prenehalo razsvetljevati prihodnost. Mnogi niso razumeli besed prerokov. Tisti, katerih vera bi morala ostati močna, pa so bili nagnjeni govoriti: "Dnevi se na dolgo vlečejo in vsaka prikazen pride v nič." ([Ezk 12,22](#)) Na nebeškem posvetu pa je že bila določena ura Kristusovega prihoda. "Ko pa je bil dopolnjen čas, je odposlal Bog svojega Sina, ... da odkupi tiste, ki so bili pod postavo, da prejmemo sinovstvo." ([Gal 4,4,5](#))

Človeštvu se morajo podati nauki v človeškem jeziku. Poslanec zaveze je moral spregovoriti. Njegov glas se je moral slišati tudi v njegovem templju. On, Vir resnice, mora ločiti resnico od plev človeških izrekov, ki so jo naredili neuspešno. Načela Božje vladavine in načrt odrešenja morajo biti jasno opredeljena. Nauki Stare zaveze morajo biti popolnoma razloženi ljudem.^{/700/}

Ko se je Zveličar končno pojavil "enak človeku" ([Flp 2,7](#)) in pričel svojo službo milosti, mu je Satan lahko ranil samo peto, medtem ko je Kristus z vsakim ponižnim dejanjem ali s trpljenjem ranil glavo svojega sovražnika. Trpljenje, ki ga je povzročil greh, je prizadelo srce Brezgrešnega. Ko je Kristus trpel nasprotovanje grešnikov, je plačeval dolg za grešnega človeka in lomil okove, v katere je bilo ujeta človeštvo. Vsaka bolečina in vsaka žalitev je prispevala k rešitvi človeštva.

Ko bi Satan lahko napeljal Kristusa, da bi popustil eni sami skušnjavi, ko bi ga lahko napeljal, da bi z enim samim dejanjem ali celo mislijo omadeževal svojo popolno čistost, bi knez teme zmagal nad človekovim Porokom in si zadobil celotno človeško družino. Ampak Satan je lahko samo povzročal gorje, ni pa mogel omadeževati. Lahko je povzročal smrtno muko, ni pa mogel oskruniti. Kristusovo življenje je spremenil v

eno samo dolgo prizorišče nasprotovanj in preizkušenj, vendar je z vsakim napadom izgubljal svojo oblast nad človeštvom.

V puščavi skušnjav, v Getsemanskem vrtu in na križu je naš Zveličar pomeril orožje s knezom teme. Njegove rane so postale znamenje zmage za človeški rod. Ko je Kristus v smrtni muki visel na križu ter so se hudobni duhovi veselili in ga hudobni ljudje sramotili, je Satan dejansko ranil njegovo peto. Toda prav to dejanje je strlo kači glavo. S smrtjo je Kristus uničil "njega, ki ima oblast smrti, to je Hudiča". ([Heb 2,14](#)) To dejanje je zapečatilo usodo voditelja upora in za zmeraj zagotovilo načrt zveličanja.^{/701/} Jezus je s smrtjo premagal njeno moč; ko je vstal, je odprl vrata groba za vse svoje sledilce. V tem poslednjem velikem boju spoznamo izpolnjeno preročstvo: "To ti stare glavo, ti pa mu stareš peto." ([1 Mz 3,15](#))

"Ljubljani, sedaj smo Božji otroci, a ni se še pokazalo, kaj bomo. Vemo pa, da bomo, ko se prikaže, njemu podobni, ker ga bomo videli, kakor je." ([1 Jn 3,2](#)) Naš Odrešenik je odprl pot, da lahko tudi najbolj grešni, najbolj potrebni, najbolj zatirani in zaničevani pridejo k Očetu. "O Gospod, ti si moj Bog; poviševal te bom, poveličeval tvoje ime; kajti storil si čuda, sklepe od starodavna, zvestobo in resnico." ([Iz 25,1](#))^{/702/}

59. Izraelova hiša

([angleško](#))

Božja cerkev na zemlji danes oznanja resnice večnega evangelija vsakemu narodu, rodu, ljudstvu in jeziku in tako izpolnjuje starodavno prerokbo: "Izrael bo cvetel in poganjal popke; in napolnijo površje vsega sveta s sadom." ([Iz 27,6](#)) Jezusovi sledilci skupaj z nebeškimi angeli hitro prodirajo v neobdelane kraje na zemlji; sad njihovega dela pa je obilna žetev dragocenih ljudi. Oznanjevanje svetopisemskih resnic po posvečeni cerkvi danes bolj kakor kdaj poprej ljudem prinaša korist, ki je bila napovedana pred davnimi stoletji v obljubi, dani Abrahamu in vsemu Izraelu - Božji cerkvi na zemlji v vseh časih: "Bom te blagoslovil ... in v blagoslov bodi!" ([1 Mz 12,2](#))

Ta obljuba o blagoslovu bi se morala izpolniti predvsem v stoletjih po vrnitvi Izraelcev iz dežele ujetništva. Božji/703/ načrt je bil, da bi bila vsa zemlja pripravljena na prvi Kristusov prihod, kakor se tudi danes pripravlja pot za njegov drugi prihod. Ob koncu poniževalnega ujetništva je Bog milostno svojemu ljudstvu Izraelu dal zagotovilo po Zahariju: "Vrnem se na Sion in sredi Jeruzalema bom prebival; in Jeruzalem se bo imenoval Mesto resnice in gora Gospoda nad vojskami Gora svetosti." ([Zah 8,3](#)) O njegovem ljudstvu pa je rečeno: "Glej, ... bodo mi za ljudstvo in jaz jim bom za Boga v resnici in pravičnosti." ([Zah 8,7.8](#))

Ten obljube so bile dane pod pogojem, da bodo poslušni. Grehi, ki so bili značilni za Izraelce pred ujetništvom, se niso smeli ponoviti. Gospod je opomnil ljudi, ki so se lotili obnove: "Izvršujte sodbe po resnici ter izkazujte milost in usmiljenje drug drugemu; in ne zatirajte vdove in sirote, tujca in ubožca, in nihče naj ne izmišlja hudega v svojem srcu zoper svojega brata. Govorite resnico vsak s svojim bližnjim; sodite po resnici in izrekajte razsodbo miru med svojimi vrati." ([Zah 7,9.10; 8,16](#))

Njim, ki se bodo ravnali po teh načelih pravičnosti, so bile obljubljene bogate pozemske in duhovne nagrade. Gospod je objavil: "Kajti požene setev miru: vinska trta obrodi svoj sad in zemlja donese svojo letino in nebo da svojo roso, in vse to izročim v dedno last ostanku tega ljudstva. In zgodi se, kakor ste bili prekletstvo med poganskimi narodi, o Judova hiša in Izraelova hiša, tako vas rešim in boste blagoslov." ([Zah 8,12.13](#))/704/

Izraelci so bili v babilonskem ujetništvu uspešno ozdravljeni čaščenja rezanih podob. Potem ko so se vrnili, so se zelo skrbno lotili verskega pouka in proučevali tisto, kar je bilo zapisano v knjigi postave in prerokih glede čaščenja pravega Boga. Obnova templja jim je omogočila, da so v celoti vpeljali obredne službe v svetišču. Pod vodstvom Zerubabela, Ezra in Nehemija so se večkrat zaobljubili, da bodo izpolnjevali

vse Jahvejeve zapovedi in predpise. Nastopilo je obdobje blaginje, ki je pričalo, da je Bog pripravljen sprejeti in odpustiti, vendar so se pogubno kratkovidno vedno znova odvrčali od svoje veličastne prihodnosti in si sebično lastili to, kar bi lahko prineslo ozdravitev in duhovno življenje neštetim množicam.

Neuspeh pri uresničevanju božanskega načrta je bil zelo očiten v Malahijevih dneh. Gospodov glasnik je strogo obravnaval zlo, ki je prikrajšalo Izraela posvetne blaginje in duhovne moči. Ko je prerok grajal prestopnike, ni prizanesel ne duhovnikom ne ljudstvu. "Prerokovanje Gospodove besede za Izraela po Malahiju" ([Mal 1,1](#)) je prišlo, da ne bi pozabili preteklih naukov in se zvesto držali zaveze, ki jo je Izraelova hiša sklenila z Jahvejem. Božje blagoslove bi si lahko zagotovili samo z iskrenim spokorjenjem. Prerok je svetoval: "In sedaj, velim, prosite blagovoljnosti mogočnega Boga." ([Mal 1,9](#))

Načrt vekov za odrešitev človeštva vendar ne bo/705/ onemogočen zaradi nobenega Izraelovega začasnega neuspeha. Tisti, katerim je govoril prerok, morda niso sprejeli danega sporočila, Jahvejev načrt pa bo vendar neomajno napredoval do svoje dokončne izpolnitve. Gospod je objavil po svojem glasniku: "Kajti od sončnega vzhoda do zahoda bo moje ime veliko med poganskimi narodi; in na vsakem mestu se bo darovalo kadilo mojemu imenu in čisto darilo; zakaj moje ime bo veliko med poganskimi narodi." ([Mal 1,11](#))

Zavezo za "življenje in mir", ([Mal 2,5](#)) ki jo je Bog sklenil z Levijevimi sinovi - zavezo, ki bi jim zagotovila neizmerne blagoslove, če bi jo spoštovali - je sedaj Gospod želel obnoviti z njimi, ki so bili nekoč duhovni voditelji, vendar so zaradi prestopkov postali "v preziranje in poniževanje vsemu ljudstvu". ([Mal 2,9](#))

Grešniki so bili resno opozorjeni na dan prihajajoče sodbe in na Jahvejevo namero, da bo obiskal z naglo sodbo vsakega prestopnika. Kljub temu pa ni nihče ostal brez upanja. Malahijeve prerokbe o sodbi so spremljala vabila spokorjenim, naj se spravijo z Bogom. Gospod jih je spodbujal: "Vrnite se k meni, in obrnem se k vam." ([Mal 3,7](#))

Kaže, da bi se vsako srce moralo odzvati takšnemu vabilu. Nebeški Bog je prosil svoje grešne otroke, naj se povrnejo k njemu, da bi lahko znova sodelovali z njim v opravljanju njegovega dela na zemlji. Gospod je iztegnil svojo roko, da bi prijel Izraela in jim pomagal po ozki poti samoodpovedi in/706/ samopožrtvovalnosti, da bi z njim delili dediščino kot Božji otroci. Ali se bodo odzvali vabilu? Ali bodo spoznali svoje edino upanje? Kako žalostno je poročilo, da so se v Malahijevem času Izraelci obotavljali pokoriti svoje srce, da bi takoj iz ljubezni poslušali ter iskreno sodelovali! Njihov odgovor kaže očitno opravičevanje: "V čem naj se vrnemo?" ([Mal 3,7](#))

Gospod je razodel svojemu ljudstvu enega njihovih določenih grehov. Vprašal je: "Ali sme človek ukanjati Boga, da me ukanjate?" ([Mal 3,8](#)) Neposlušni še vedno niso bili prepričani o grehu in so spraševali: "V čem smo te ukanili?" ([Mal 3,8](#))

Gospodov odgovor je bil zares jasen: "V desetinah in povzdigovalnih darovih. S prekletstvom ste prekleti, dokler me ukanjate, vsi iz tega naroda! Prinesite vso desetino v žitnice, da bo živeža v moji hiši: in izkusite me vendar v tem, pravi Gospod nad vojskami, če vam ne odprem zapornic na nebu ter vam izlijem blagoslov do preobilice. In pokaram zavoljo vas požrešnika, da vam več ne pokvari zemeljskega sadu, tudi trta na polju vam ne bo nerodovitna, pravi Gospod nad vojskami. In vsi narodi vas bodo blagrovili; ker boste dežela blagougodja, pravi Gospod nad vojskami." ([Mal 3,8-12](#))

Bog blagoslavlja delo človeških rok, da bi mu lahko vrnili njegov delež. Daje jim sonce in dež; omogoča, da zelenje uspeva; daje zdravje in sposobnosti, da si pridobimo sredstva. Vsi blagoslovi prihajajo iz njegove radodarne roke. Zato želi, da bi ljudje pokazali svojo hvaležnost in povrnili delež v desetini/707/ in darovih - v zahvalnih daritvah, v prostovoljnih daritvah in v daritvah za prestop. Svoja sredstva morajo posvetiti v službo njemu, da njegov vinograd ne bi postal neplodna pustota. Raziskati morajo, kaj bi storil Gospod, ko bi bil na njihovem mestu. V molitvi mu morajo povedati vse svoje težave. Nesebično se morajo zanimati za napredek njegovega dela v vseh delih sveta.

Izraelci so se po sporočilih, kakršno je podal tudi Malahija, poslednji prerok Stare zaveze, pa tudi po zatiranju od poganskih sovražnikov končno naučili nauka, da je prava blaginja odvisna od poslušnosti Božjemu zakonu. Pri večini ljudstva pa poslušnost ni bila izraz vere in ljubezni. Njihovi vzgibi so bili sebični. Na zunaj so služili Bogu in tako postali pomembni v očeh ljudstva. Izvoljenci niso postali luč svetu, marveč so se zaprli pred svetom, da bi se zaščitili pred zapeljevanjem v malikovalstvo. Omejitve, ki jih je določil Bog in so prepovedovale, da bi se njegovo ljudstvo poročalo s pogani, in tudi prepoved, da bi se Izrael pridružil malikovalstvu okoliških narodov, so popačili, da so postale ločitveni zid med njimi in vsemi drugimi ljudstvi. Tako so druge prikrajšali za blagoslove, ki bi jih Izrael po Božjem naročilu moral izročiti svetu.

Obenem so se Judje s svojimi grehi ločili od Boga. Niso mogli dojeti globokega duhovnega pomena svoje prisposodbe službe. V svoji samopravičnosti so zaupali v lastna dela in v same daritve in obrede, namesto da bi se zanašali na/708/ zasluge njega, na kogar so kazale vse te prisposodbe. Ker so hoteli "utrditi lastno pravičnost", so se obdali z zidom samozadostne podobe pobožnosti. ([Rim 10,3](#)) Niso imeli Božjega Duha in njegove milosti, in so poskušali nadomestiti to pomanjkanje s strogim izpolnjevanjem verskih obredov in običajev. Niso bili zadovoljni z obredi, ki jih je določil sam Bog, zato pa so obremenili božanske zapovedi z neštetimi zahtevami, ki

so si jih sami izmislili. Kolikor bolj so se oddaljili od Boga, toliko strože so spoštovali te navade.

Ob vseh teh nepomembnih in obremenjujočih zahtevah je bilo dejansko nemogoče, da bi ljudstvo izpolnjevalo Božji zakon. Vzvišena načela pravičnosti, ki so podana v desetih zapovedih, in veličastne resnice, ki so nakazane v prispodobni službi, so bile enako zanemarjene - zakopane pod množico človeških izročil in predpisov. Kdor je resnično želel služiti Bogu in si je prizadeval izpolnjevati celotno postavbo, kakor so ukazali duhovniki in poglavarji, je zdihoval pod težkim bremenom.

Izraelci so kot narod hrepeneli po Mesijevem prihodu, vendar so se v srcu in življenju tako oddaljili od Boga, da niso več mogli pravilno dojemati značaja ali poslanstva obljubljenega Odrešenika. Namesto da bi si želeli odrešitve od greha, slavo in mir svetosti, so svoje srce osredotočili na osvoboditev od narodovih sovražnikov ter obnovo posvetne moči. Pričakovali so Mesija, ki bo prišel kot zmagovalec, jih rešil sužnosti in povzdignil Izraela, da bo vladal vsem narodom. Tako je Satanu uspelo pripraviti srce ljudstva, da ⁷⁰⁹ je zavrglo Zveličarja, ko je prišel. Ošabnost njihovega srca ter napačno dojetje njegovega poslanstva in značaja sta jim onemogočila iskreno pretehtati dokaze njegovega mesijanstva.

Več kakor tisoč let so Judje čakali na prihod obljubljenega Zveličarja. Vsi njihovi najsvetlejši upi so počivali na tem dogodku. Tisoč let so v pesmi in prerokovanju, v svetiščnih obredih in v molitvi v svojih domovih ohranjali njegovo ime. Ko pa je prišel, ga niso prepoznali za Mesija, katerega so tako dolgo čakali. "V svojo last je prišel, in svojci ga niso sprejeli." ([Jn 1,11](#)) Za njihovo srce, ki je ljubilo svet, je bil Ljubljeni iz nebes "kakor korenina iz suhe zemlje". V njihovih očeh "ni imel podobe, ne lepote"; v njem niso videli lepote, "da bi si ga bili želeli". ([Iz 53,2](#))

Celotno življenje Jezusa iz Nazareta med judovskim narodom je grajalo njihovo sebičnost, ki se je kazala v nepripravljenosti, da bi prepoznali pravične zahteve Gospodarja vinograda, v katerem so bili postavljeni za oskrbnike. Sovražili so njegov zgled resnicoljubnosti in pobožnosti. Ko pa je nastopila končna preizkušnja, ki je pomenila ali poslušnost za večno življenje ali neposlušnost za večno smrt, so zavrgli Izraelovega Svetnika in postali odgovorni za njegovo križanje na golgotsem križu.

Kristus je ob koncu svoje pozemske službe v prispodobi o vinogradu usmeril pozornost judovskih učiteljev na bogate blagoslove, ki so bili podarjeni Izraelu, in potem je pojasnil Božjo zahtevo po njihovi poslušnosti. Jasno jim je ⁷¹⁰ predočil slavo Božjega namena, ki bi ga s poslušnostjo lahko izpolnili. Ko je odgrnil zagrinjalo s prihodnosti, je pokazal, kako bo ves narod zaradi tega, ker ni izpolnil njegovega načrta, zapravljal njegove blagoslove in nase priklical pogubo.

Kristus je dejal: "Bil je hišni gospodar, ki je zasadil vinograd in ga ogradil s plotom in izkopal v njem klet in sezidal stolp ter ga izročil vinogradnikom in odpotoval." ([Mt 21,33](#))

Tako je Zveličar opozoril na "vinograd Gospoda nad vojskami", za katerega je prerok Izaija stoletja poprej objavil, da je "Izraelova hiša". ([Iz 5,7](#))

Kristus je nadaljeval, kaj je naredil lastnik vinograda: "Ko pa se približa čas sadu, pošlje svoje hlapce k vinogradnikom, da prejmejo njegove pridelke. A vinogradniki zgrabijo hlapce, in enega pretepo, drugega ubijejo, a še drugega posujejo s kamenjem. Zopet pošlje druge hlapce, ki jih je bilo več od prvih, in z njimi store ravno tako. Potem pa pošlje k njim svojega sina, rekoč: Mojega sina se bodo bali. Ko pa ugledajo vinogradniki sina, reko med seboj: Ta je dedič. Pridite, ubijmo ga in prilastimo si njegovo dediščino! Ter ga zgrabijo in vržejo ven iz vinograda in ubijejo." ([Mt 21, 34-39](#))

Ko je Kristus duhovnikom opisal njihovo najhujše brezbožno dejanje, jih je vprašal: "Kadar torej pride vinogradov gospodar, kaj bo storil tem vinogradnikom?" ([Mt 21,40](#)) Duhovniki, ki so z globokim zanimanjem spremljali priliko, ne da bi pomislili na zvezo z njimi samimi, so se pridružili ljudstvu v odgovoru: "Te hudobneže hudo pogubi in svoj vinograd izroči drugim vinogradnikom, ki mu bodo dajali sad ob svojem času." ([Mt 21,41](#))

Nevede so izrekli svojo kazen. Jezus jih je pogledal in ob njegovem preiskovalnem pogledu so dojeli, da bere skrivnosti njihovega srca. Njegovo božanstvo je zažarelo pred njimi z očitno močjo. V vinogradnikih so spoznali podobo samih sebe, zato so nehote zavpili: "Bog nas obvaruj!"

Kristus je slovesno in otožno vprašal: "Ali niste nikoli brali v Pismu: Kamen, ki so ga zidarji zavrgli, ta je postal glava voglu; od Gospoda se je to zgodilo, in čudno je v naših očeh. Zato vam pravim, da se vam odvzame Božje kraljestvo in bo dano narodu, ki prinaša njegove sadove. In kdor pade na ta kamen, se razbije, a na kogar pade on, ga razdrobi." ([Mt 21,42-44](#))

Kristus bi spremenil usodo judovskega naroda, če bi ga ljudje sprejeli. Toda zavist in ljubosumnost sta to onemogočila. Odločili so se, da Jezusa iz Nazareta ne bodo sprejeli za Mesija. Zavrgli so Luč sveta, in zato je njihovo življenje obdala tema, podobna polnočni temi. Napovedana kazen je zadela judovski narod. Njihove silovite nenadzorovane strasti so povzročile njihovo pogubo. V svojem slepem besu so uničili drug drugega. Njihov uporni in trmasti ponos je nadnje spravil jezo rimskih osvajalcev. Jeruzalem je bil uničen, tempelj je ležal v ruševinah, prizorišče pa je bilo

podobno preorani njivi. Judovi otroci so umirali na najstrašnejše načine. Milijoni so bili suženjsko prodani v poganske dežele.

Kar je Bog nameraval dokončati za svet po izvoljenem narodu Izraelu, bo na koncu opravil po svoji današnji cerkvi na zemlji. Svoj vinograd/713/ je zapustil vinogradnikom, svojemu ljudstvu, ki se drži zaveze in zvesto daje "sad ob svojem času". ([Mt 21,41](#)) Gospod ni nikoli ostal brez pravih predstavnikov na zemlji, ki jim je bilo njegovo delo na prvem prostoru. Te Božje priče sestavljajo duhovnega Izraela in njim se bodo izpolnile vse zavezne obljube, ki jih je Jahve dal svojemu starodavnemu ljudstvu.

Danes Božja cerkev lahko dokonča božanski načrt za zveličanje izgubljenega človeštva. Mnogo stoletij je Božje ljudstvo trpelo zaradi omejevanja svobode. Oznanjevanje čistega evangelija je bilo prepovedano in zanje, ki so si upali kršiti človeške zakone, so bile določene najstrožje kazni. Zaradi tega je bil Gospodov veliki duhovni vinograd skoraj popolnoma brez delavcev. Ljudje so bili prikrajšani za luč Božje besede. Tema zmote in vraževerja je grozila, da bo uničila poznanje prave vere. Božja cerkev na zemlji je bila resnično v ujetništvu v tem dolgem obdobju neusmiljenega preganjanja, kakor so bili tudi Izraelci ujetniki v Babilonu med svojim izgnanstvom.

Hvala Bogu, da njegova cerkev ni več v sužnosti. Duhovnemu Izraelu so bile vrnjene vse prednosti, ki so bile določene Božjemu ljudstvu med njihovo rešitvijo iz Babilona. V vseh delih sveta se moški in ženske odzivajo na nebeško sporočilo, za katero je Janez v Razodetju prerokoval, da bo oznanjeno tik pred drugim Kristusovim prihodom: "Bojte se Boga in dajte mu slavo, kajti prišla je ura njegove sodbe." ([Raz 14,7](#))/714/

Hudobne vojske nimajo več moči držati cerkve v ujetništvu, kajti "padel je, padel Babilon, veliko mesto, ki je z vinom srda svoje nečistosti napojilo vse narode". ([Raz 14,8](#)) Duhovnemu Izraelu je tudi dano sporočilo: "Izidite iz nje, moje ljudstvo, da se ne udeležite njenih grehov in da ne prejmete od njenih šib." ([Raz 18,4](#)) Kakor so izgnani sužnji ubogali sporočilo: "Bežite izsredi Babilona" ([Jer 51,6](#)) in so se vrnili v Obljubljeno deželo, tako bodo tisti, ki se danes bojijo Boga ter se ravna po sporočilu in zapustijo duhovni Babilon, kmalu stali kot znamenje zmage božanske milosti na novi zemlji, v nebeškem Kanaanu.

V Malahijevem času je bil na zasmehljivo vprašanje nespokorjenih: "Kje je Bog sodbe?" ([Mal 2,17](#)) dan resen odgovor: "In naglo pride v svoj tempelj Gospod, ki ga iščete, in Angel zaveze, ki ga želite. ... Kdo pa more prenesti dan njegovega prihoda in kdo obstoji, kadar se On prikaže? Kajti On bo kakor ogenj topilca in kakor lug belilca. In sedel bo kakor topilec, ko čisti srebro, in čistil bo Levijeve sinove in jih prečistil

kakor zlato in srebro, da bodo prinašali Gospodu daritve v pravičnosti. Tedaj bo Judovo in jeruzalemsko darilo prijetno Gospodu kakor v starodavnih dneh in kakor v nekdanjih letih." ([Mal 3,1-4](#))

Tik pred prihodom obljubljenega Mesija je Kristusov znanilec sporočil: "Spokorite se!" farizeji in saduceji, "kajti približalo se je nebeško kraljestvo." ([Mt 3,2](#))/715/

Danes od Boga določeni poslanci v duhu in moči Elija in Janeza Krstnika usmerjajo pozornost obsojenega sveta na slovesne dogodke, ki se bodo kmalu zgodili v zadnjih urah časa preizkušnje in ko se bo pojavil Jezus Kristus kot Kralj kraljev in Gospod gospodov. Kmalu bo sojeno vsakemu človeku za dela, ki jih je storil v telesu. Prišla je ura Božje sodbe in verniki njegove cerkve na zemlji imajo resno odgovornost, da opozorijo ljudi, ki stojijo na samem robu večne pogube. Vsakemu človeku na svetu, ki želi prisluhnuti, morajo biti pojasnjena načela, za katera gre v velikem boju, od katerih je odvisna usoda vsega človeštva.

V teh zadnjih urah časa preizkušnje ljudi, ko se bo kmalu za večno zapečatila usoda vsakega človeka, Gospod nebes pričakuje, da bo njegova cerkev delala kakor nikoli doslej. Nje, ki jih je spoznanje dragocene resnice osvobodilo v Kristusu, ima Gospod Jezus za izvoljene, ki jih ljubi bolj kakor druge ljudi na zemlji. Računa z njimi, da bodo izkazali hvaležnost njemu, ki jih je poklical iz teme v čudovito svetlobo. Blagoslovi, ki jih daje tako velikodušno, morajo biti preneseni tudi drugim. Veselo sporočilo zveličanja mora priti v vsak narod, rod, jezik in ljudstvo.

Gospod slave je v prikaznih starih prerokov predstavljen kot On, ki daje posebno luč svoji cerkvi/716/ v dneh teme in nevere, ki so značilni za čas tik pred njegovim drugim prihodom. Kot Sonce pravičnosti bo obsijal svojo cerkev "z ozdravljenjem pod svojimi perutmi". ([Mal 4,2](#)) Vsak učenec pa mora širiti vpliv za življenje, pogum, pomoč in pravo ozdravljenje.

Kristus bo prišel v najtemnejšem času zgodovine tega sveta. Noetovi in Lotovi dnevi opisujejo stanje sveta tik pred prihodom Sina človekovega. Sveto pismo kaže naprej na ta čas in pravi, da bo Satan z vso močjo delal "s sleherno prevaro krivice". ([2 Tes 2,9.10](#)) Njegovo prizadevanje je jasno prikazano z vse gostejšo temo, pomnoževanjem zmot, krivoverstev in prevar v poslednjih dneh. Ne samo da Satan zavaja svet, marveč tudi njegove prevare osvajajo cerkve, ki trdijo, da pripadajo našemu Gospodu Jezusu Kristusu. Veliko odpadništvo se bo razvilo v temo, ki bo takšna kakor opolnoči. Za Božje ljudstvo bo to noč preizkušnje, noč joka in preganjanja zaradi resnice. Toda v tej noči bo zasijala Božja luč.

On dela, da "iz teme zasveti luč". ([2 Kor 4,6](#)) Ko "je bila zemlja pusta in prazna ter je bila tema nad breznom in je Božji Duh plaval nad vodami", je Bog rekel: "Bodi svetloba! In bila je svetloba." ([1 Mz 1,2.3](#)) Tako bo tudi v noči duhovne teme Bog izrekel besede: "Bodi svetloba." Svojemu ljudstvu pravi: "Vstani, sveti se, sionska hči! Zakaj tvoja svetloba je prišla in Gospodova slava je zasijala nad teboj." ([Iz 60,1](#))/717/

V Svetem pismu piše: "Kajti glej, tema pokriva zemljo in mrak narode; a nad teboj zasije Gospod in njegova slava bo očitna nad teboj." ([Iz 60,2](#)) Kristus, odsvit Očetove slave, je prišel na zemljo kot njena luč. Prišel je razodet Boga ljudem in o njem je zapisano, da je bil pomaziljen "s Svetim Duhom in močjo" in "je hodil okrog, deleč dobrote". ([Dej 10,38](#)) V nazaretski shodnici je dejal: "Gospodov Duh je nad menoj, zato ker me je pomazilil, da naj oznanim blagovestje ubogim, poslal me je, da oznanim jetnikom izpuščenje in slepcem izpregled, da izpustim zatirance na svobodo, da razglasim milostno Gospodovo leto." ([Lk 4,18.19](#)) Za to delo je pooblastil tudi svoje učence. Dejal je: "Vi ste luč svetu, tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in slave vašega Očeta, ki je v nebesih." ([Mt 5,14.16](#))

To je delo, ki ga opisuje prerok Izaija, ko pravi: "Ali ne, da deliš lačnemu svoj kruh in da izgnane siromake pripelješ domov? Ko vidiš nagega, da ga pokriješ, in se ne skrivaš pred svojim sorodnim mesom? Tedaj napoči kakor zarja tvoja svetloba in zdajci zacvete tvoje zdravje, in pred teboj pojde tvoja pravičnost, Gospodova slava bo tvoja zadnja straža." ([Iz 58,7. 8](#))

Tako bo v noči duhovne teme po Božji cerkvi zasvetila njegova slava, dvignila bo ponižane in potolažila žalujoče./718/

Povsod okoli nas je slišati žalost, ki vlada na svetu. Vseповsod so potrebni in stiskani. Takšnim moramo pomagati lajšati in blažiti življenjske težave in bedo. Potrebe srca pa lahko poteši samo Kristusova ljubezen. Če v nas prebiva Kristus, bo naše srce polno božanskega sočutja. Zapečaten vodnjak goreče Kristusove ljubezni bo odpečaten.

Veliko ljudi je, ki nimajo več upanja. Prinesite jim sončno svetlobo. Mnogi so ostali brez poguma. Spregovorite jim spodbudne besede. Molite zanje. So takšni, ki potrebujejo kruh življenja. Berite jim iz Božje besede. Mnogi so duhovno bolni, in jih ne more ozdraviti noben zemeljski balzam, niti zdravnik. Molite za takšne. Pripeljite jih k Jezusu. Povejte jim, da obstaja balzam v Gileadu in da je tam tudi Zdravnik. ([Jer 8,22](#))

Svetloba je blagoslov, splošen blagoslov, ki izliva svoje zaklade na nehvaležen, grešen in nemoralen svet. Tako je tudi s svetlobo Sonca pravičnosti. Vsa zemlja, ki je sedaj ovita v temo greha, žalosti in bolečine, se mora razsvetliti s spoznanjem Božje

Ljubezni. Svetloba, ki sveti z nebeškega prestola, ne bo prikrajšana nobeni verski skupnosti, sloju ali razredu ljudi.

Sporočilo upanja in usmiljenja je treba oznaniti na vseh koncih sveta. Kdor koli želi, lahko seže po Božji sili in si jo prilasti ter se spravi z njim, in bo sklenil mir. Pogani naj ne bodo več oviti v polnočno temo. Mrak naj izgine pred svetlimi žarki Sonca pravičnosti.^{/719/}

Kristus je zagotovil vse, da bo njegova cerkev preobraženo telo, ki ga razsvetljuje Luč sveta in ga krasí Emanuelova slava. Njegov namen je, da bi vsakega kristjana obdajala duhovno ozračje svetlobe in miru. Želi si, da bi v svojem življenju razodevali njegovo radost.

"Vstani, sveti se, sionska hči! Zakaj tvoja svetloba je prišla in Gospodova slava je zasijala nad teboj." ([Iz 60,1](#)) Kristus prihaja z močjo in veliko slavo. Prihaja v svoji slavi in slavi svojega Očeta. Na tej poti ga bodo spremljali tudi sveti angeli. Medtem ko je ves svet pogreznjen v temo, bo v vsakem prebivališču svetih luč. Oni bodo zagledali prvi žarek svetlobe njegovega drugega prihoda. Njegova slava bo zasvetila z najčistejšo svetlobo. Kristusa Odrešenika bodo občudovali vsi, ki so mu služili. Grešniki bodo zbežali, Kristusovi sledilci pa se bodo veselili v njegovi navzočnosti.

Takrat bodo odrešeni izmed ljudi prejeli obljubljeni dediščino. Tako bo dobresedno izpolnjen Božji načrt za Izraela. Človek ne more preprečiti Božjih namenov. Tudi sredi delovanja zla se Božji načrti zanesljivo izvršujejo vse do dokončanja. Tako je bilo z Izraelovo hišo skozi vso zgodovino razdeljenega kraljestva; in tako je tudi z današnjim duhovnim Izraelom.

Videc s Patmosa je gledal skozi stoletja v čas obnove Izraela na novi zemlji in pričal:

"Potem sem videl, in glej: velika množica, ki je nihče ni mogel sešteti, iz vsakega naroda in iz vseh rodov in ljudstev in jezikov,^{/720/} stoječe pred prestolom in pred Jagnjetom, oblečene z belimi oblačili in palme v njihovih rokah; in kličejo z velikim glasom, rekoč: Zveličanje našemu Bogu, sedečemu na prestolu, in Jagnjetu!

In vsi angeli so stali okrog prestola in starešin in četverih živih bitij in so padli pred prestolom na obličje in so molili Boga, rekoč: Amen! Blagoslov in slava in modrost in zahvala in čast in moč in krepkost našemu Bogu na veke vekov!

In slišal sem kakor glas velike množice in kakor glas mnogih voda in kakor glas močnih gromov, govorečih: Aleluja! ker zakraljeval je Gospod, naš Bog, Vsegamogočni. Veselimo se in radujmo in dajajmo slavo njemu. Ker je Gospod gospodov in Kralj

kraljev in z njim bodo zmagali poklicani in izvoljeni in zvesti." ([Raz 7,9-12; 19,6.7; 17,14](#))/721/

60. Videnja prihodnje slave

([angleško](#))

Božji cerkvi so bila v najtemnejših urah boja z zlom dana razodetja o večnem Jahvejevem načrtu. Njegovemu ljudstvu je bilo omogočeno pogledati nad sedanje preizkušnje v prihodnje zmagoslavje, ko bodo odrešeni po koncu boja stopili v Obljubljeno deželo. Ti pogledi v prihodnjo slavo, prizori, ki jih je naslikala Božja roka, bi morali biti dragoceni današnji cerkvi, ko se boj vseh časov hitro približuje koncu in se bodo obljubljeni blagoslovi kmalu uresničili v vsej svoji polnosti.

Starodavni preroki so podali cerkvi veliko tolažilnih sporočil. "Tolažite, tolažite moje ljudstvo," ([Iz 40,1](#)) je Bog rekel Izaiju. Skupaj z nalogo pa so bila dana tudi čudovita videnja, ki so bila upanje in radost vernikov v vseh prihodnjih vekih. Zaničevane, preganjane in zavržene Božje otroke so v vseh časih/⁷²²/ držale pokonci njegove zanesljive obljube. Z vero so gledali naprej v čas, ko bo svoji cerkvi izpolnil zagotovilo: "Te napravim v večno lepoto, v veselje od roda do roda." ([Iz 60,15](#))

Velikokrat je cerkev morala zdržati preizkušnje in stiske, kajti cerkev ne bo zmagala brez hudega boja. "Kruh stiske" in "voda nadloge" ([Iz 30, 20](#)) čaka vsakogar, vendar nihče, ki zaupa v mogočnega Rešitelja, ne bo dokončno poražen. "Sedaj pa pravi tako Gospod, ki te je ustvaril, Jakob, in ki te je upodobil, Izrael: Ne boj se! Kajti odkupil sem te, poklical sem te po tvojem imenu; ti si moj! Ko pojdeš skozi vode, bom pri tebi, in preko rek, te ne poplavijo; ko pojdeš skozi ogenj, ne zgoriš in plamen te ne ožge. Zakaj jaz sem Gospod, tvoj Bog, Izraelov Svetnik, tvoj rešitelj; v tvoj odkup sem dal Egipt, Etiopijo in Sebo zate. Zato ker si drag v mojih očeh in čislan in ker te ljubim, hočem dati ljudi zate in narode za tvoje življenje." ([Iz 43,1-4](#))

Bog odpušča; po zaslugah našega križanega in vstalega Gospoda Jezusa smo popolnoma in brezplačno sprejeti. Izaija je slišal, da je Gospod povedal za svoje izvoljence: "Jaz, jaz sam brišem tvoje prestopke zaradi sebe, in tvojih grehov se ne spominjam več. Opomni me, pravdajva se skupaj, razloži vendar svoje, da se opravičiš! In spoznaš, da sem jaz, Gospod,⁷²³/ tvoj Zveličar in jaz, mogočni Jakobov, tvoj Odrešenik." ([Iz 43,25. 26; 60,16](#))

Prerok je objavil: "Sramoto svojega ljudstva odpravi z vse zemlje. In imenovali jih bodo sveto ljudstvo, Gospodove rešence." ([Iz 25,8; 62,12](#)) Odločil se jim je dati "diko namesto pepela, olje veselja namesto žalosti, hvalni plašč namesto obupanega duha, da bi se imenovali hrasti pravičnosti, Gospodov sadež, njemu v poveličanje. Zbudi se, zbudi, obleci svojo moč, o Sion; obleci oblačila svoje dike, o Jeruzalem, sveto mesto! Kajti odslej ne stopi več vate neobrezani in nečisti. Otrsi si prah, vstani, sedi,

Jeruzalem; reši se vezi svojega vratu, o ujeta sionska hči. O ubožica, ki te preganjajo nevihte, ki nimaš tolažbe! Glej, jaz položim tvoje kamne v svinčeni sijajnik in v podstavo ti dam safirje; in iz rubina naredim tvoje line in tvoja vrata iz ognjencev in vso tvojo mejo iz milovidnih kamnov. In vsi tvoji otroci bodo Gospodovi učenci in obilen mir bo tvojim otrokom. Po pravičnosti boš utrjena. Daleč se umakni bridkosti, ker se ti ni ničesar bati, in strahu, ker se ti ne bo bližal. Glej, čeprav se zbirajo zoper tebe, to ni od mene; kdor se zbira zoper tebe, pade ob tebi./724/ Nobeno orodje, narejeno zoper tebe, ne bo imelo uspeha, in sleherni jezik, ki se postavi zoper tebe na sodbo, obsodiš. To je dediščina Gospodovih hlapcev in njihova pravičnost, ki prihaja od mene, govori Gospod." ([Iz 61,3; 52,1.2; 54,11-15.17](#))

Cerkev mora oborožena s Kristusovo pravičnostjo stopiti v poslednji boj. "Lepa kakor mesec, čista kakor sonce, strašna kakor vojske z zastavami" mora oditi v svet, zmagovati in premagati. ([Vp 6,10](#))

Najtemnejša ura bojevanja cerkve s silami zla bo tista, ki bo nastopila tik pred dnevom njene končne rešitve. Toda nikomur, ki zaupa v Boga, se ni treba bati, kajti "ko bo srdito pihanje silovitnikov podobno nalivu, ki podira zid", bo Bog svoji cerkvi "zavetje pred nevihto". ([Iz 25,4](#))

Tisti dan je osvoboditev obljubljena samo pravičnim. "Preplašeni so grešniki na Sionu, trepet se je polastil hinavcev: Kdo izmed nas more bivati s požrešnim ognjem? Kdo izmed nas more bivati z večno žerjavico? Kdor hodi pravično in govori pošteno, kdor zaničuje dobiček po zvijači, kdor stresa svoje roke, da ne prejme podkupila, kdor si maši uho, da ne sliši naklepov o prelitju krvi, in zatiska oči, da ne vidi zla; ta bo prebival v previsokih krajih, skalni branik bo njegov grad, njegov kruh se mu bo dajal, vode mu ne bodo usahnile." ([Iz 33,14-16](#))

Gospodova beseda njegovim zvestim se glasi: "Pojdi, moje ljudstvo, stopi v svoje hrame in zapri si/725/ duri za seboj; skrij se za malo časa, dokler ne preide jeza. Zakaj, glej, Gospod prihaja iz svojega kraja kaznovat prebivalce zemlje za njihovo krivico." ([Iz 26,20.21](#))

V razodetjih o velikem sodnem dnevu so bili navdihnjenim Jahvejevim poslancem dani kratki vpogledi v grozo tistih, ki se niso pripravili na srečanje z Gospodom v miru.

"Glej, Gospod izprazni deželo in jo pokonča; in preobrnivši ji lice, razkropi njene prebivalce. Ker so prestopali zakone, preobračali postavne naredbe, prelomili večno zavezo. Zato je prekletstvo požrlo zemljo, in pokoriti se morajo, ki prebivajo na njej; zato so pogoreli prebivalci zemlje in malo ljudi je ostalo. Konec je veselju bobnov, minil je šum radujočih se, konec je radosti strun." ([Iz 24,1.5.6.8](#))

"Gorje tega dneva! Zakaj dan Gospodov je blizu in pride kakor razdejanje od Vsemogočnega. Zrnje je zgnilo pod svojimi grudami; založnice so opustošene, skednji razdrti, kajti žito se je posušilo. Kako ječi živina! Goveje črede tavajo klavrno, ker nimajo paše; tudi črede drobnice trpe pokoro. Usahnila je vinska trta, opešala smokey; margarana, tudi palma in jablana in vse drevje na polju je suho, in minilo je veselje človeške otroke." ([Jl 1,15.17.18.12](#))

Jeremija je videl opustošenje, ki bo nastalo v sklepnih prizorih zgodovine tega sveta, in zastokal: "Bolečino trpim v globini svojega srca! Razgraja mi moje srce! Molčati ne morem! Kajti/726/ trombe glas slišiš, moja duša, ropot vojske, podiranje za podiranjem se oznanja. Zakaj opustošena je vsa dežela." ([Jer 4,19.20](#))

Izaija je napovedal o dnevu Božjega maščevanja: "Tedaj se potlači človeška prevzetnost in vzvišenost ljudi se poniža, in povišan bo Gospod sam tisti dan. In maliki izginejo dočista. Tisti dan vrže človek krtom in netopirjem svoje srebrne malike in svoje zlate malike, ki so mu jih naredili, da se jim poklanja, da bi zlezl v votline pečin in v skalne razpoke izpred Gospodove groze in izpred slave njegovega veličastva, ko se dvigne, da ostrai zemljo." ([Iz 2,17.18.20.21](#))

O tem prehodnem času, ko bo ponižana človeška prevzetnost, je Jeremija pričal: "Gledam na zemljo, in glej, pusta je in prazna, in na nebo, a ni luči na njem. Gledam na gore, in glej, tresejo se in vsi hribovi se gibljejo. Gledam, in glej, ni človeka, tudi vse ptice nebeške so odletele. Gledam, in glej, rodovitna zemlja je puščava in vsa mesta na njej so razdejana pred Gospodom, pred njegovo žarečo jezo. Gorje, ker velik je ta dan, da mu ni enakega: to je čas Jakobove stiske; vendar bo rešen iz nje." ([Jer 4,23-26; 30,7](#))

Dan jeze je za Božje sovražnike dan končne rešitve njegove cerkve. Prerok pravi: "Pokrepčajte onemogle roke in šibeča se kolena utrdite! Recite njim, ki so plašnega srca: Srčni bodite, ne bojte se! Glejte, vaš Bog se bliža, maščevanje prihaja, Božje povračilo; On sam vas pride rešiti! Smrt bo požrta za vekomaj: in Gospod, Jahve, obriše solze z vseh obličij in sramoto svojega ljudstva odpravi z vse zemlje, kajti govoril je Gospod." ([Iz 35,3.4; 25,8](#)) Ko pa je prerok zagledal Gospoda slave, ki je prihajal z nebes z vsemi svojimi svetimi angeli, da bi zbral cerkev ostanka izmed vseh narodov na zemlji, je slišal čakajoče, ki so se združili v radostnem vzkliku: "Glej, naš Bog je ta! Čakali smo ga, da nas reši; ta je Gospod, ki smo ga čakali! Poskakovali bomo in se radovali njegovega zveličanja." ([Iz 25,9](#))

Slišal se bo glas Božjega Sina, ki bo poklical speče svete in ko jih je prerok zagledal prihajati iz smrtne ječe, je vzkliknil: "Ožive tvoji mrtveci; moja mrtva trupla vstanejo. Zbudite se in veselo pojte, kateri prebivate v prahu! Kajti rosa svetlobe je tvoja rosa,

in zemlja izvrže mrtve. Tedaj spregledajo oči slepim in gluhim se odpro ušesa. Tedaj bo hromec skakal kakor jelen in jezik nemega bo prepeval." ([Iz 26,19; 35,5,6](#))/728/

V prerokovem videnju so se zmagovalci nad grehom in grobom veselili pred svojim Stvarnikom, svobodno so govorili z njim kakor je človek govoril z Bogom na začetku. Gospod jim pravi: "Ali veselite in radujte se vekomaj tega, kar jaz ustvarjam. Zakaj, glejte, jaz preustvarjam Jeruzalem v radost in njegovo ljudstvo v veselje. In radoval se bom nad Jeruzalemom in veselil se svojega ljudstva, in ne bo se več slišal v njem glas joka, ne glas vpitja. In noben prebivalec ne poreče: bolan sem! Ljudstvu, ki v njem prebiva, bo odpuščena krivica. Zakaj privrele so vode v puščavi in potoki v samoti. Peščeno zrcaljenje se je spremenilo v jezero in žejna tla v vrelce voda. Namesto grmovja zrastejo ciprese, namesto koprive vstane mirta. In bo tam cesta in pot, ki se bo imenovala Pot svetosti, po kateri ne bo hodil oskrunjeni, temveč bo zanje same; kdor hodi po tej poti, tudi nespametni, ne more zaiti. Govorite na srce Jeruzalemu in kličite mu, da je dopolnjena njegova vojna služba, da je poravnana njegova krivica, da je dobil dvojno iz Gospodove roke za vse svoje grehe."

([Iz 65,18,19; 33,24; 35,6,7; 55,13; 35,8; 40,2](#))

Ko je prerok videl odrešene prebivati v Božjem mestu, proste greha in vseh znamenj prekletstva, je prevzet vzkliknil: "Veselite se z Jeruzalemom in radujte se nad njim vsi, ki ga ljubite, udeležujte se veselja z njim./729/ Več ne bo slišati o silovitosti v tvoji deželi, o pustošenju in podiranju po tvojih pokrajinah; temveč imenovala boš svoje obzidje Zveličanje in svoja vrata Hvalo. Ne bo ti več sonce za svetlobo podnevi in za nočni svit ti ne bo svetil mesec, marveč Gospod ti bo večna svetloba in tvoj Bog tebi za diko. Ne zaide več tvoje sonce in tvoj mesec se ne skrije, zakaj Gospod ti bo večna svetloba. In konec bo dnevom tvojega žalovanja. In tvoje ljudstvo - vsi bodo pravični, za vekomaj bodo podedovali deželo, kakor mladika, ki sem jo zasadil, delo mojih rok, meni v poveličanje." ([Iz 66,10; 60,18-21](#))

Prerok je zaslišal tudi glasbo in petje, in sicer takšno, kakršne še ni slišalo smrtnikovo uho in mu ni prišlo na misel, razen v Božjem videnju. "In Gospodovi odrešenci se povrnejo ter pridejo na Sion s petjem in večno veselje bo nad njihovo glavo; veselje in radost jih objame, a žalovanje in zdihovanje pobegne. Veselje in radost bo na njem, zahvala in glas psalmov. In pevaje in plešoč poreko: Vsi moji studenci so v tebi. Ti ohranjeni bodo zagnali svoj glas, veselo bodo peli." ([Iz 35,10; 51,3; Ps 87,7; Iz 24,14](#))

Na novi zemlji se bodo odrešeni ukvarjali s takšnim delom in razvedrilom, kakršno je osrečevalo Adama in Evo na začetku. Živeli bomo kakor v Edenu,/730/ živeli bomo v vrtu in na prostem. "Zidali bodo hiše in v njih prebivali, in sadili vinograde in jedli njihov sad. Ne bodo zidali, kdo drug pa prebival, ne bodo sadili, kdo drug pa užival; zakaj kakor so dnevi drevesa, bodo dnevi mojega ljudstva, in delo svojih rok bodo dolgo uživali moji izvoljenci." ([Iz 65,21,22](#))

Tam se bo razvil vsak njihov dar, vsaka sposobnost se bo pomnožila. Lotevali se bodo največjih del, dosegali najbolj vzvišene cilje in uresničevali največje srčne želje. Vendar se bodo še vedno odkrivale nove višine, ki jih bo treba doseči, nova čudesa za občudovanje, nove resnice, ki jih bo treba dojeti, nova področja za proučevanje, ki bodo zahtevala napore telesnih, umskih in duševnih sposobnosti.

Preroki, katerim so bili razodeti ti veličastni prizori, so hrepeneli po razumevanju njihovega popolnega pomena. "Preiskovali so in ... izsledovali, ... preiskujoč, za kateri in za kakšen čas je oznanjal Kristusov Duh, ki je bil v njih in je najprej pričal za Kristusova trpljenja in veliko jim sledečo slavo. Njim se je razodelo, da tistega niso podajali sebi, ampak vam, kar se vam je sedaj oznanilo po njih, ki so vam oznanjali evangelij." ([1 Pt 1,10-12](#))

Za nas, ki stojimo tik pred izpolnitvijo, so ti opisi skrivnostnih trenutkov in prihodnjih stvari življenjsko pomembni - so dogodki, na katere Božji otroci čakajo, si jih želijo, hrepenijo po njih in molijo zanje, odkar so bili naši prastarši izgnani iz Edena.

Sopotniki, še vedno smo sredi senc in trušča pozemskih dogodkov. Kmalu pa se bo pojavil naš Zveličar, ki nas bo rešil in nam dal pokoj. Glejmo z vero blaženo prihodnost, ki jo je opisala Božja roka. On, ki/731/ je umrl za greh sveta, je na stežaj odprl vrata Raja vsem, ki verujejo vanj. Kmalu bo boj končan in zmaga bo izbojevana. Kmalu bomo videli njega, v komer so osredotočeni naši upi na večno življenje. V njegovi navzočnosti se bodo preizkušnje in trpljenja tega življenja zdela nična. O prejšnjem "ne bo spomina in ne pride več na misel. Ne mečite torej od sebe svoje srčne zaupnosti, ki ima veliko plačilo. Stanovitnosti vam je namreč treba, da dobite obljubo, storivši Božjo voljo. Kajti malo, malo še, in pride On, ki ima priti, in ne bo se mudil. Izrael bo rešen po Gospodu z večnim rešenjem; ne bo vas sram in ne boste osramočeni na večne veke." ([Iz 65,17](#); [Heb 10,35-37](#); [Iz 45,17](#))

Ozrite se navzgor, glejte navzgor in naj vaša vera neprestano raste. Ta vera naj vas vodi po ozki stezi, ki pelje skozi mestna vrata v neskončnost za njimi - v neskončno in neomejeno prihodnjo slavo, ki je namenjena odrešenim. "Bodite torej potrpežljivi, bratje, do Gospodovega prihoda. Glejte, orač pričakuje dragega sadu zemlje, potrpežljiv zanj, dokler ne dobi zgodnjega in poznega dežja. Bodite potrpežljivi tudi vi; pokrepčajte svoja srca, ker Gospodov prihod se je približal." ([Jak 5,7,8](#))

Odrešeno ljudstvo ne bo poznalo drugega zakona razen nebeškega. Vsi bodo srečna združena družina, oblečeni bodo v oblačila slave in zahvale. Nad tem prizorom bodo skupaj pele jutranje zvezde in Božji sinovi/732/ ukali od radosti, Bog in Kristus pa bosta skupaj oznanila: "Greha ne bo več, ne smrti."

"In zgodi se, da bo od mlaja do mlaja in od sobote do sobote prihajalo vse meso molit pred mene, pravi Gospod. In razodene se Gospodova slava in vse meso hkrati jo bo videlo. Tako stori Gospod Jahve, da bo rasla pravičnost in hvala pred vsemi narodi. Tisti dan bo Gospod nad vojskami za krono slave in za venec krasote ostanku svojega ljudstva." ([Iz 66,23; 40,5; 61,11; 28,5](#))

"Zakaj Gospod je potolažil Sion, potolažil je vse njegove razvaline in je naredil njegovo puščavo kakor raj in njegovo samoto kakor Gospodov vrt. Libanonska slava ji bo dana, lepota Karmela in Saron. Ne bodo ti več rekli: Zapuščenska! In tvoji deželi ne bodo več pravili Puščava, marveč imenovali te bodo Hefziba (Moja radost) in tvojo deželo: Beula (Omoženka). ... Kajti kakor se poroči mladenič z devico, se poroče s teboj tvoji sinovi, in kakor se ženin veseli neveste, se bo veselil tebe tvoj Bog." ([Iz 51,3; 35,2; 62,4.5](#))/733/